

„ Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodeň, ktorú treba zapáliť „

Školský vzdelávací program

**Šanca pre všetkých
ISCED 2**

Obsah

I. Všeobecná charakteristika školy.....	9
1. Charakteristika a veľkosť školy	9
2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy.....	10
3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania	11
4. Charakteristika žiakov	13
5. Charakteristika pedagogického zboru	14
6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov	16
7. Organizácia prijímacieho konania.....	19
8. Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca	20
9. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	22
10. Škola ako životný priestor	23
11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a hygienu pri výchove a vzdelávaní.....	23
II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu	24
1. Pedagogický princíp školy . Vlastné ciele výchovy a vzdelávania.....	25
2. Zameranie školy	26
2.1. Stupeň vzdelania ISCED 2	28
2.2. Profil absolventa ISCED 2	29
2.3. Pedagogické stratégie	32
2.4 Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	33
3. Prierezové témy.....	37
3.1. Multikultúrna výchova	38
3.2. Mediálna výchova	38
3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj	39
3.4. Environmentálna výchova.....	39
3.5. Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	40
3.6. Ochrana života a zdravia	41
3.7. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra.....	42
3.8. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	42
4. Finančná gramotnosť.....	43
III. Vnútny systém kontroly.....	49
1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole.....	49
1.1. Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka	50
1.2. Zásady hodnotenia.....	51
1.3. Získavanie podkladov na hodnotenie	52
1.4. Hodnotenie prospechu a správania.....	53
1.5. Postup pri hodnotení žiaka	56
1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne.....	57
1.7. Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP	60
2. Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	62
2.1. Ciele kontroly.....	62
2.2. Formy, metódy a spôsob kontroly.....	62
2.3. Oblasť kontrolnej činnosti	63
3. Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov	65
3.1. Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	65
3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov	66
3.3. Stupnica hodnotenia	67

3.4. Hodnotená oblasť : Pracovný výkon	68
3.5. Hodnotená oblasť : Pracovné správanie	69
3.6. Celkové hodnotenie oblastí	70
3.7. Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia	71
3.8. Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách	71
4. Hodnotenie školy.....	72
IV. Učebný plán	75

Školský vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy

Vzdelávací program	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia:	päť rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	základná škola
Názov školy:	Základná škola Jozefa Cígera Hronského
Adresa:	Krátka 2, 927 01 Šaľa
IČO:	37861417
Riaditeľ školy:	Mgr. Jarmila Husáriková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Katarína Keselyová
Kontakty:	Telefón: 031 770 5811 Fax: 031 701 6881 e-mail: zskratka@centrum.sk www.zskrsala.sk
Zriaďovateľ:	Mesto Šaľa
Adresa:	Námestie Sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa
Kontakt:	031 770 5983
Dátum a miesto vydania: 31. 08. 2012	<u>Mgr. Jarmila Husáriková</u> riaditeľka školy

Názov a adresa školy	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Názov školského vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	päť rokov
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27.08. 2008
Miesto vydania	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Platnosť ŠkVP	od 1.09. 2012

Kontakty:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón, fax	e-mail
Mgr. Jarmila Husáriková	riaditeľka školy	031 771 6881	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Keselyová	zástupkyňa riaditeľky školy 5.-9. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Grznárová	zástupkyňa riaditeľky školy 1.-4. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Jana Lenická	výchovná poradkyňa	031 7705811	zskratka@centrum.sk

Zriaďovateľ: Mesto Šaľa
Námestie Sv. Trojice 7
927 15 Šaľa
Tel.: 031 770 5983

V Šali dňa 31. 08.2012

Mgr. Jarmila Husáriková

riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2008	
Revidovanie	26.8. 2009	• Zmena UP v 6. ročníku – znížená dotácia v predmete fyzika z 2 na 1 hodinu týždenne • Zmena hodnotenia výchovných predmetov v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním : výchovné predmety okrem ETV / NAV sa klasifikujú
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2009	
Revidovanie	26.8. 2010	• Zníženie počtu hodín - 5. ročník Geografia na 1 vyučovaciu hodinu týždenne • Zvýšenie počtu hodín – 5. ročník Dejepis na 2 vyučovacie hodiny týždenne • Zavedenie predmetu Finančná gramotnosť v 6. ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2010	
Revidovanie	26.8. 2011	• V 1. roč. sú posilnené o 0,5 hod tieto predmety ETV/NAV, PRV, DOV • V 2. roč. sú posilnené predmety SJL a DOV o 1 hod. • V 5. ročníku bol zavedený nový predmet Regionálna výchova – 1 hod. týždenne • V 5. ročníku sa bude učiť dejepis 1 hod. týždenne • 0,5 hod. OBN z 8. roč. sa presunula do 9. roč. a bude sa vyučovať v školskom roku 2012/2013 • 0,5 hod. VYU z 9. roč. sa presunula do 8. roč. a vyučuje sa v školskom roku 2011/2012 • V školskom roku 2011/2012 sa bude v 5. roč. vyučovať Regionálna výchova 1 hod. týždenne a v 6. roč. Finančná gramotnosť 1 hod. týždenne v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Platnosť ŠkVP od	1.9. 2011	
Revidovanie	31.08.2012	
Platnosť ŠkVP od	od 1.9.2012	• revidovaný celý školský vzdelávací program, rozdelený na ŠkVP pre ISCED 1, ŠkVP ISCED 2, ISCED 1 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ISCED 2 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním • vo všetkých častiach boli doplnené aktuálne údaje o škole a doplnené chýbajúce časti II. Charakteristika ŠkVP • upravené učebné plány vo všetkých častiach ŠkVP
Revidovanie		• revidované učebné osnovy všetkých predmetov v súlade s platnými štandardami Štátneho vzdelávacieho programu
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie	26.08. 2013	• doplnené učebné osnovy pre všetky predmety v 9. ročníku • od 01.09. 2013 jedna zástupkyňa riaditeľky školy pre roč. 1. – 9. – Mgr. Katarína Keselyová • od 01.09. 2013 Mgr. Zuzana Kováčsová je členkou Rady školy namiesto PaedDr. Silvie Bereczovej (MD) • prílohu č. 1 tvoria strany ŠkVP, na ktorých sú hrubým typom písma vyznačené zmeny k školskému roku 2013/2014
Platnosť ŠkVP od	Od 01.09. 2013	
Revidovanie	25.08. 2014	• znížená hodinová dotácia v predmete vlastiveda v 4. ročníku pre bežné triedy z 2 hodín na 1 hodinu týždenne • upravený učebný plán a učebné osnovy pre vlastivedu v 4. ročníku • prílohu č. 2 tvoria strany ŠkVP, na ktorých sú hrubým typom písma vyznačené zmeny k školskému roku 2014/2015
Platnosť ŠkVP od	Od 01.09. 2014	

Rada školy pri ZŠ J.C. Hronského, Krátka 2, Šaľa prerokovala na svojom zasadnutí dňa 14.09. 2012 Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa začne vyučovať od školského roku 2012/2013.

Za radu školy : Mgr. Benedikt Varga, predseda Rady školy

V Šali dňa : 14.09. 2012

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Charakteristika a veľkosť školy

Základná škola J.C. Hronského na Krátkej ul. v Šali bola otvorená 1.9. 1984 ako piata základná škola v meste Šaľa, v ktorom je v súčasnosti druhou najmladšou ZŠ. Jej súčasťou je aj školský klub detí a školská jedáleň.

Nachádza sa v tichej časti mesta, na kraji sídliska, neďaleko od centra. Areál školy je rozľahlý, starostlivo udržiavaný, plný zelene a v popoludňajších hodinách a cez víkend slúži ako oddychová zóna nielen pre žiakov, ale aj pre obyvateľov z okolia.

Budova školy sa skladá z pavilónov, má prízemie a poschodie. Jej súčasťou sú aj dve telocvične pripojené k škole spojovacou chodbou. Veľkým pozitívom je rekonštrukcia celej budovy, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 zo štrukturálnych fondov Európskej únie, čím budova získala nový, moderný, estetický vzhľad s bezbariérovým vstupom do nej. Celá budova sa zateplila, opravila a zateplila sa aj strecha, vymenili sa okná, podlahy, uskutočnili sa viaceré murárske práce a vnútorná maľovka školy. Realizovala sa aj rekonštrukcia a výmena svietidiel vo všetkých priestoroch školy. Dôležitým krokom bola inštalácia termoregulačných ventilov na všetkých radiátoroch v budove školy.

Základná škola je plnoorganizovaná, má deväť ročníkov, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú dve až tri paralelné triedy, z nich je spravidla jedna pre žiakov s intelektovým nadaním. Pôvodne bola škola konštruovaná ako osemnásťtriedna ZŠ, počet tried bol v minulosti vždy vyšší a v posledných rokoch sa počet tried postupne znižoval až na súčasných 20 tried. Priemerný počet žiakov v triede bol okolo 20, v súčasnosti sa priemer znížil zhruba na 17 žiakov v triede. V školskom klube detí (ŠKD) bolo v posledných rokoch zapísaných v šiestich oddeleniach cca 150 žiakov, v súčasnosti je to okolo 100 žiakov v štyroch oddeleniach.

Na začiatku školského roku 2013/2014 má škola 334 žiakov v dvadsiatich dvoch triedach nasledovne:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2013/14
Počet tried celkom	4	2	3	2	2	3	2	2	2	22
z toho pre nadané deti	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
oddelenia ŠKD	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
Počet žiakov	45	34	37	36	33	47	28	37	37	334
z toho individuálne integrovaní	0	0	3	2	2	3	0	1	4	15
z toho v triedach pre nadané deti	17	15	7	15	12	15	12	12	15	120
v ŠKD	29	25	29	20	0	0	0	0	0	103

2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má 34 učební :

- v školskom roku 2013/2014 sa bude využívať na výchovno-vzdelávaciu jednotlivých tried činnosť 22 učební, na prízemí aj na poschodí sa nachádzajú učebne 1. – 4. ročníka a na poschodí 5.–9. ročníka
- odborné učebne 9: fyzikálna, tri počítačové učebne, chemická učebňa, dve učebne s interaktívnou tabuľou, dielňa, kuchynka, tri učebne na delené vyučovanie, žiacka knižnica s interaktívnou tabuľou
- telocvične: 2 – klasická a gymnastická
- kabinety: 16 – slúžia ako pracovne pedagogických zamestnancov a psychologičky a zároveň sú v nich umiestnené pomôcky a iný školský materiál
- zborovňa : 1 – využíva sa na porady a iné zasadnutia pedagogických a nepedagogických zamestnancov
- kancelárie: 5 – pracovne riaditeľky školy, zástupkyň riaditeľky školy, ekonómky, oddelenia PAM a sekretariátu, vedúcej ŠJ
- školská jedáleň – kapacita 160 miest

Školský klub detí nemá vlastné priestory, činnosť sa uskutočňuje v niektorých učebniach 1.-4. ročníka.

Učebne sú vo veľmi dobrom technickom a hygienickom stave. Vybavené sú školským nábytkom. Vo všetkých učebniach jednotlivých ročníkov boli postupne vymenené staré dvojmiestne školské lavice za nové jednomiestne. Vymenili sa aj stoličky, z ktorých sú mnohé spolu s lavicami nastaviteľné na požadovanú výšku žiaka. Nové lavice v 1. – 9. roč. sú rozlíšené farbou i veľkosťou a zodpovedajú hygienickým normám. Nevyhnutnosťou je postupná výmena lavíc a stoličiek vo všetkých ročníkoch. Z odborných učební prešla rekonštrukciou fyzikálna učebňa, do pracovných stolov boli zabudované elektrické rozvody s pripojením na centrálny zdroj elektrického napätia, ktorý je umiestnený v učebni.

V posledných rokoch boli vybudované tri počítačové učebne. Väčšia učebňa je vybavená 16 počítačmi, dataprojektorom, keramikou tabuľou, k dispozícii je notebook, digitálny fotoaparát, videokamera. Menšia učebňa je vybavená 14 počítačmi. Tretia učebňa sa vybavila novým školským nábytkom, 14 počítačmi, 3 notebookmi, tlačiarňou a dataprojektorom. Softvérové vybavenie počítačových učební pozostáva z nainštalovaného programu MS OFFICE XP, resp. 2003, Open Office, Imagine a z ďalších programov, ako sú CABRI GEOMETRIA, výučbové programy LUMI – SK (ANJ, NEJ, SJL, MAT), LEXICON 2002 (ANJ, NEJ), encyklopedické programy s rôznym výučbovým zameraním. Zakúpili sme ďalšiu interaktívnu tabuľu s príslušenstvom. Inštalácia aj s potrebným zaškolením pedagógov sa uskutoční začiatkom septembra 2012. Rozšíri sa tak priestor pre skvalitnenie výučby modernou technikou.

Pokračovala rekonštrukcia v oboch telocvičniach. Vymenili sa všetky okná. Uskutočnila sa aj čiastočná rekonštrukcia osvetlenia telocvične. Opravili a zateplili sa strechy na oboch telocvičniach a spojovacej chodbe. Nevyhnutná však bude rekonštrukcia paluboviek v oboch telocvičniach a zateplenie fasád. Telovýchovné kabinety sú vybavené dostatočným množstvom rôznych druhov lôpt, priebežne sa zakupuje aj iný potrebný materiál.

Učebné pomôcky pre jednotlivé predmety sa neustále dopĺňajú a modernizujú, aj keď celkové vybavenie bude potrebné aj v nasledujúcom období naďalej aktualizovať a modernizovať. Dopĺňa sa didaktická technika, CD prehrávače, DVD prehrávač, interaktívne tabule,

k dispozícii sú televízory, videoprehrávač, mapy, nástenné obrazy, knihy, odborné časopisy, kopírovacie stroje, tlačiarne, počítačové programy, rôzne audionahrávky. Fond pomôcok sa podarilo obohatiť aj vďaka zapojeniu sa školy do projektu Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa.

Nedostatkom je chýbajúca jazyková učebňa, resp. jazykové laboratórium, školská knižnica, multifunkčná odborná učebňa s interaktívnou tabuľou.

Všetky priestory v budove vyhovujú hygienickým normám. Od roku 2005 sa pravidelne vykonáva oprava maľovky, ktorá sa poškodí počas roka, uskutočnila sa komplexná rekonštrukcia hygienických zariadení, ktoré sú vybavené všetkým potrebným hygienickým materiálom v dávkovacích nádobách.. Ukončila sa rekonštrukcia osvetlenia. Chodby, triedy na poschodí a vstupné priestory s chodbami sa vybavili kamerovým systémom, ktorý slúži hlavne na monitorovanie správania sa žiakov 5. – 9. ročníka, má zabrániť poškodzovaniu interiéru školy. Celá budova školy je zabezpečená poplašným systémom napojeným na mestskú políciu. V škole funguje školský rozhlas, ktorý tiež prešiel rekonštrukciou a bol modernizovaný. Klasické zvonenie bolo nahradené hudobným s veľkým počtom rôznych melódií. Interiér je doplnený množstvom izbových rastlín, o ktoré sa starajú žiaci aj zamestnanci. Steny sú dopĺňané tematickými a príležitostnými nástenkami. Cieľom neustáleho skvalitňovania priestorového, materiálneho, technického a hygienického vybavenia je vytváranie čo najlepších podmienok pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ktorý chceme uskutočňovať v príjemnom, estetickom a moderne vybavenom prostredí školy.

Areál školy je veľmi rozľahlý, s veľkou rozlohou trávnatých plôch a ostatnej zelene (vyše 300 kríkov, viac ako 300 stromov). Slúži ako relaxačno-športová zóna žiakov, obyvateľov a záujmových skupín z mesta, jej dominantou je trávnaté futbalové ihrisko s dvoma prenosnými hliníkovými bránami. Udržiavanie zelene si vyžaduje stálu pozornosť a starostlivosť príslušných zamestnancov. Prínosom by bola rekonštrukcia súčasného asfaltového ihriska na multifunkčné ihrisko s novou povrchovou úpravou, vybudovanie doskočiska a rekonštrukcia bežeckej dráhy. Na všetkých plochách sa však aj v ich súčasnom stave dá vykonávať športová činnosť a slúžia na hodiny telesnej a športovej výchovy.

V areáli sa nachádza aj učebňa v prírode, ktorá sa využíva na vyučovanie rôznych predmetov, našou ambíciou je jej doplnenie o ďalšie vybavenie slúžiace aj na relax žiakov a detí v ŠKD. Súčasťou areálu sú aj dve átriá, stredné átrium je plné drevín a inej zelene a slúži aj na vyučovanie prírodovedy a biológie.

Množstvo trávnatých plôch je náročné na celkovú údržbu, preto má škola zabezpečené aj dostatočné vybavenie (napr. dve malotraktorové kosačky, krovinorez, malá kosačka a pod.). Bola vybudovaná studňa a zakúpil sa aj polievací stroj. Celkovo pôsobí areál hlavne vďaka množstvu zelene veľmi dobrým dojmom a radi ho navštevujú aj rodičia s deťmi a trávia tu voľný čas rôznymi aktivitami, čo je aj súčasťou našej filozofie Otvorenej školy. Všetky učebne a ostatné priestory školy umožňujú realizovať školský vzdelávací program.

3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom výchovných a vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie:

- primárne vzdelanie , ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy,
- nižšie stredné vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy,

Základná škola má všetky ročníky, to znamená že je plnoorganizovaná. Má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Druhý stupeň základnej školy tvorí piaty až deviaty ročník. Najvyšší počet žiakov v triedach je nasledovný:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka ,
- 28 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka,
- 12 žiakov v prvom až štvrtom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- 16 žiakov v piatom až deviatom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Určený počet žiakov možno v zmysle platných predpisov zvýšiť (súhlas zriaďovateľa, súhlas rady školy).

Do triedy základnej školy možno začleniť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, výkonom práv takéhoto žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity. Vyučovanie sa začína o ôsmej hodine. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín, ktorý je zverejnený v každej triede príslušného ročníka.

Vyučovacia hodina trvá 45-minút. Malé prestávky sú 10-minútové, hlavná - veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15-minút. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v určených priestoroch areálu školy, ak sú na to vytvorené priaznivé poveternostné podmienky. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho až deviateho ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu 30-minút.

V prvom a druhom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom ročníku a vo štvrtom ročníku v jednom slede dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín, žiaci piateho a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac sedem vyučovacích hodín, žiaci siedmeho až deviateho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac osem vyučovacích hodín.

V triedach prvého až štvrtého ročníka vyučuje všetky predmety spravidla triedny učiteľ. Ak je to potrebné na zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy, niektoré predmety vyučujú aj iní pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre príslušný predmet.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka. V jednom informovanom súhlase môže zákonný zástupca žiaka vyjadriť súhlas s uskutočnením viacerých aktivít. Pred

uskutočnením každej aktivity poučí zodpovedný učiteľ žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka môže škola organizovať jeden jednodňový výlet, pre žiakov piateho až deviatego ročníka dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdný výlet, ktorý možno predĺžiť o dva dni pracovného pokoja. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo dvadsiatich vyučovacích hodín. Lyžiarsky výcvik sa koná formou sústredenej päťdňovej, maximálne sedemdňovej výchovno-vzdelávacej činnosti v období mesiacov január až marec. Náklady spojené s rôznymi aktivitami hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach a odborných učebniach vybavených podľa potrieb jednotlivých vyučovacích predmetov, ale aj na školskom pozemku, v telocvični a na školských ihriskách.

Triedy v jednotlivých ročníkoch označujeme rímskymi číslicami.

Triedy možno deliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Na vyučovaní predmetov náboženská alebo etická výchova tvorí skupinu najviac 20 žiakov, na vyučovaní predmetov anglický jazyk, nemecký jazyk, informatická výchova a informatika, svet práce a technika je najvyšší počet žiakov 17.

Najvyšší počet žiakov na vyučovaní telesnej a športovej výchovy je 25.

Obdobie školského vyučovania sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Člení sa na prvý a druhý polrok. Prvý polrok sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Druhý polrok sa začína 1. februára a končí 30. júna.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny, jarné prázdniny, veľkonočné prázdniny a letné prázdniny.

Termíny školských prázdnin v príslušnom školskom roku určuje ministerstvo školstva.

Prehľad vyučovania:

Hodina	Začiatok	Koniec
1.	8.00	8.45
2.	8.55	9.40
3.	9.50	10.35
4.	10.50	11.35
5.	11.45	12.30
6.	12.40	13.25

Obedňajšia prestávka 30-minút

7.	14.00	14.45

Po ukončení vyučovania sa žiaci môžu zúčastňovať činnosti záujmových útvarov v rozsahu dve hodiny týždenne, 60 hodín ročne. Jedna hodina záujmového útvaru trvá 60 minút.

4. Charakteristika žiakov

Posledné roky boli charakterizované poklesom žiakov vo všetkých ročníkoch. Väčšinu žiakov tvoria deti zo školského obvodu určeného zriaďovateľom školy. V škole sa však vzdelávajú aj žiaci z iných častí mesta a v pomerne veľkom počte aj žiaci z okolitých obcí, čo je umožnené

vd'aka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy, keďže autobusová zastávka aj železničná stanica sa nachádzajú v blízkosti školy. Školu navštevujú žiaci z okolia aj vd'aka vzdelávacím výsledkom, zameraniu školy na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov posilnením hodín cudzích jazykov od prvého ročníka, ale aj vyučovaniu informatiky vo všetkých ročníkoch.

V triedach sa vzdeláva skupina žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, niektorí z nich dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola je otvorená aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), ktorým vytvárame čo najlepšie podmienky vzdelávania. Títo žiaci sa vzdelávajú v bežných triedach, ale aj v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN). Sú to žiaci s rôznymi poruchami učenia (napr. dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia) a správania. Dobrú skúsenosť máme aj so vzdelávaním žiakov s autizmom (traja žiaci). Títo žiaci vd'aka svojmu intelektu a individuálnemu prístupu pedagógov sú integrovaní v bežnej triede a v triedach s VIN a dosahujú výborné výsledky. V škole vzdelávame aj žiakov so ŠVVP, ktorí sú integrovaní a pracujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Počet integrovaných žiakov sa postupne zvyšuje, v súčasnosti je ich okolo 10 a ostatných žiakov so ŠVVP je približne 150, z toho žiakov s nadaním je okolo 110.

Ďalšiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sa vzdelávajú v samostatných triedach. V školskom roku 2012/2013 sú zriadené štyri triedy v 1.-4. ročníku, štyri triedy v 5. – 9. ročníku, keďže trieda pre intelektovo nadaných žiakov v deviatom ročníku sa neotvorila.

V predchádzajúcich piatich rokoch absolvovali žiaci s intelektovým nadaním aj deviaty ročník, čo bude pokračovať aj od školského roku 2013/2014.

Vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov má svoje špecifiká, vyučovanie sa prispôsobuje ich nadpriemerným intelektovým schopnostiam, obsah učiva jednotlivých predmetov sa rozširuje, prehľbuje a obohacuje. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, logického myslenia, žiaci vyhľadávajú informácie z rôznych zdrojov, učia sa ich spracovať a prezentovať v projektoch a ročníkových prácach. Vzdelávajú sa v neformálnej, partnerskej a priateľskej atmosfére.

5. Charakteristika pedagogického zboru

Celkový počet pedagogických zamestnancov je 34 (1 riaditeľka školy, 2 zástupkyne riaditeľky školy, 10 učiteľov 1.- 4. ročníka, 1 asistentka žiaka, 16 učiteľov 1.-9. ročníka, 4 vychovávateľky). Stavebným kameňom kvalitného vzdelávania je pedagogická a odborná spôsobilosť a skúsenosti učiteľov, preto aj pedagogický kolektív tvoria kvalifikovaní učitelia a vychovávatelia. Priemerný vek pedagogického kolektívu je 46 rokov. Kolektív tvoria učitelia s dlhoročnou praxou, no v poslednom období v ňom pracoval väčší počet mladších učiteľov, ktorí preukazovali skutočný záujem o prácu učiteľa. V pedagogickom kolektíve sa v poslednom období uskutočnili viaceré personálne zmeny, zapríčinené objektívnymi dôvodmi (odchod pedagogických zamestnancov do starobného dôchodku, materskú dovolenku, prácu do zahraničia), čím sa narušila viacročná stabilita i aprobačná vyváženosť kolektívu. Vzniknutá situácia bola riešená príchodom nových kvalifikovaných pedagógov i absolventov, ktorí v škole absolvovali adaptačné vzdelávanie. Viacerí z nich už ukončili pracovný pomer na dobu určitú z dôvodu návratu pedagógov, ktorých zastupovali, alebo z dôvodu znižovania počtu tried, tým postupne dochádzalo k opätovnej stabilizácii pedagogického zboru, ktorá však bude ešte pokračovať ďalšie dva-tri roky a bude ovplyvňovaná aj počtom tried v 1. až 9. ročníku. Vzhľadom na profiláciu školy kritická bola hlavne situácia vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka, priebežne sa však darilo získať kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov a v súčasnosti (od školského roka 2012/2013) by

sa vyučovanie cudzích jazykov malo opäť stabilizovať. V oblasti vyučovania anglického jazyka budeme pokračovať v spolupráci s externými učiteľmi (jedna učiteľka anglického jazyka na čiastočný úväzok). Odbornosť vyučovania je ovplyvnená aj aprobačným zložením (traja učители s aprobáciou biológia, žiaden učiteľ s aprobáciou dejepis). Vzhľadom na pokles počtu tried a aprobačné zloženie učiteľov nie je možné v súčasnosti prijať kvalifikovaného učiteľa dejepisu, techniky, ani odborne vyučovať hodiny občianskej náuky. Neodborne sa teda vyučujú hodiny občianskej náuky, hodiny dejepisu, svet práce a technika.

V škole pracuje výchovná poradkyňa s aprobáciou výtvarná výchova – psychológia – etická výchova, ktorá sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi a vedením školy, ako aj s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. V škole dlhodobo pracovali dve psychologičky. V súčasnosti má elokované pracovisko v našej škole jedna psychologička, ktorá je k dispozícii žiakom, rodičom i pedagógom dva dni v týždni. Odborné psychologické služby sú zamerané najmä na rozvíjanie zdravého osobnostného rozvoja a psychického zdravia žiakov. Realizuje diagnostiku a výber žiakov do tried pre nadané deti a špecializuje sa aj na prácu s týmito žiakmi.

Deväť pedagógov vykonáva funkciu vedúcich metodických orgánov v škole. Jedna učiteľka je vedúcou okresnej sekcie anglického jazyka a jedna vychovávateľka vedúcou sekcie školského klubu detí. Riaditeľka školy je členkou sekcie riadenia a školskej komisie pri mestskom zastupiteľstve.

Pedagogickí zamestnanci vykonávajú aj funkciu koordinátorov prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, prevencie pred šikanovaním a projektu školy podporujúcej zdravie, výchovy k ľudským právam, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a informatizácie.

Koordinátor prevencie drogových závislostí pracuje v oblasti protidrogovej prevencie, v súlade s Národným programom boja proti drogám a prevencie drogových závislostí. Úlohy v prevencii protidrogových závislostí má zapracované v pláne práce. Spolupracuje so školským psychológom, triednymi učiteľmi a učiteľmi etickej výchovy, koordinuje aktivity s protidrogovou tematikou v rámci školy, realizuje monitoring úrovne vedomostí žiakov o problematike drog, vyhodnocuje dotazníky zamerané na mapovanie postojov žiakov k problematike drog a ich užívaniu, propaguje formou nástieniek zdravý životný štýl bez návykových látok, odovzdáva pedagogickej rade dôležité informácie týkajúce sa tejto problematiky, propaguje aktivity pri príležitosti Svetového dňa nefajčenia, Európskeho dňa proti drogám, organizuje preventívne aktivity školy, besedy s odborníkmi, výchovné programy a podobne.

Koordinátor environmentálnej výchovy (ďalej ENV) sa zaoberá skvalitňovaním environmentálnej výchovy v škole, vytvára podmienky na aktívnejšie zapájanie sa žiakov do všetkých činností v oblasti ENV, stará sa o rozširovanie odborní-metodickej knižnice ENV, pomôcok pre ENV, nadväzuje kontakty a spoluprácu s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, aktivizuje žiakov v oblasti udržiavania a ochrany životného prostredia v škole, jej okolí i v meste Šaľa, pripravuje a organizuje výstavy domácich zvierat a jesenných plodov, organizuje besedy a zapája sa do projektov s pracovníkmi z oblasti životného prostredia a ochranármi prírody. Pracuje podľa vlastného plánu práce, v ktorom má podrobne rozpracované úlohy v oblasti ENV na jednotlivé mesiace.

Koordinátor prevencie šikanovania pripravuje aktivity v oblasti prevencie šikanovania žiakov v škole a školskom klube detí (besedy s odborníkmi, políciou, výchovné programy proti šikanovaniu), poskytuje základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na výchovno-vzdelávacom procese, o formách a prejavoch šikanovania a návrhoch na riešenie problémov, spôsoboch preventívneho pôsobenia a podnetoch spolupráce s rodičmi žiakov

a príslušnými inštitúciami. Podieľa sa na príprave a realizácii celoškolskej stratégie, aby prevencia bola čo najúčinnnejšia.

Koordinátor projektu školy podporujúcej zdravie pokračuje v napĺňaní myšlienky projektu zdravej školy, pripravuje rôzne aktivity k Svetovému dňu výživy, Svetovému týždňu zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Svetovému dňu proti AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Európskemu dňu boja proti drogám, Európskemu dňu nefajčenia a pod. Podieľa sa na plnení úloh v oblasti Národného programu prevencie obezity, podieľa sa na organizovaní tematických dní k zdravej výžive, propaguje zdravý životný štýl, spotrebu mlieka aj prostredníctvom školského automatu na mlieko a ovocné šťavy a podobne.

Koordinátor v oblasti ľudských práv a práv dieťaťa pripravuje a koordinuje rôzne aktivity zamerané na zákaz všetkých foriem diskriminácie, na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom. Organizuje aktivity zamerané na odstraňovanie prejavov rasizmu, na výchovu v duchu humanizmu, na zlepšovanie medziľudských vzťahov, približuje žiakom hodnoty, ktoré sú zahrnuté v Dohovoroch o právach dieťaťa atď.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu organizuje aktivity na utváranie základných vedomostí a postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami s cieľom rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní postupne preberať zodpovednosť za vlastné správanie so zdôrazňovaním významu kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné schopnosti, personálnu bezpečnosť k uvedomovaniu si svojej pohlavnej roly s cieľom pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať. Pripravuje a koordinuje aktivity v oblasti prvotných informácií o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosti rodičov o dieťa, ďalej v oblasti poskytovania základných poznatkov o biologických, sociálnych a emocionálnych zmenách v puberte. V 5.- 9. ročníku organizuje také aktivity v oblasti výchova k manželstvu a rodičovstvu, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospelujúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvárať optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia. Organizuje a koordinuje aktivity v oblasti významu plánovaného rodičovstva, významu harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, v oblasti zásad rodinnej výchovy práv a povinností rodičov a detí .

Koordinátor informatizácie zabezpečuje poradenstvo v oblasti informatizácie a koordinuje používanie informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Monitoruje, koordinuje a usmerňuje proces informatizácie v škole, spolupracuje s vedením školy a s učiteľmi. Informatizácia je súčasťou prierezových tém, kľúčových kompetencií, štátneho a školského vzdelávacieho programu. Proces informatizácie je jednou z hlavných priorít školy. Koordinátor zapája žiakov do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie komunikačných a internetových aktivít. Pracuje na tvorbe webovej stránky, dbá na propagáciu a informovanosť žiakov ohľadom bezpečného používania internetu.

6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vytváranie kvalitných podmienok pre vzdelávanie pedagogických zamestnancov a sústavná podpora ich vzdelávania patrí k stálym úlohám. Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy.

Pri ďalšom vzdelávaní bude prioritou vytváranie takých podmienok, aby každý zamestnanec mal záujem vzdelávať sa a zdokonaľovať svoje zručnosti a majstrovstvo.

Cieľom školy pri formovaní pedagogického kolektívu je, aby pedagogickí zamestnanci **spĺňali** zákonné kvalifikačné predpoklady, **preukazovali** odborné pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny, **riadili** sebarozvoj a celoživotné učenie, **boli schopní** v kolektíve vzájomne a efektívne ľudsky komunikovať, pracovať v tímoch a kooperatívne riešiť problémy.

Princípy vzdelávania v našej základnej škole :

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou pedagogických i odborných zamestnancov,
- všetci zamestnanci majú možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok,
- ďalšie vzdelávanie sa bude odrážať aj vo finančnom ohodnotení zamestnancov,
- cieľom nie je kvantita, ale kvalita vzdelávania sa,
- na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti ďalšieho vzdelávania sa aktívne zúčastňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí si po dohode s vedením školy vyberajú z ponuky príslušné vzdelávacie aktivity.

Sústredíme sa na nasledujúce ciele:

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon funkcií triedneho učiteľa, výchovného poradcu, vedúceho metodického orgánu, koordinátora,
- príprava pedagogického zamestnanca na činnosti nevyhnutné pre rozvoj školského systému, napr. tvorba ŠkVP, osnov, pedagogickej dokumentácie a pod.,
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, kompetencie efektívne vychovávať a vzdelávať,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovanie najnovších poznatkov, inovácií z metodiky vyučovania predmetov,
- príprava pedagogických zamestnancov na prácu s modernými materiálmi prostriedkami, výpočtovou technikou, multimédiami.

Naši pedagogickí zamestnanci sa vzdelávali v týchto oblastiach:

- Základy IKT v práci učiteľa,
- ECDL – Európsky počítačový vodičák (Bratislava),
- doktorandské štúdium,
- 1. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- 2. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- príprava vedúcich pedagogických zamestnancov (MPC, ŠPÚ),
- dopravná výchova (MPC Bratislava),
- priebežné (2- ročné) – Práca s nadanými a talentovanými žiakmi v matematike (MPC Bratislava),
- vzdelávanie v module „Komunikácia“ (MPC Bratislava),
- tanečná výchova (MPC Bratislava),
- ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov na zvyšovanie odbornosti a zavádzanie inovatívnych foriem a metód práce pri výučbe odborných predmetov (fyzika, chémia, biológia) (UKF Nitra).

Okrem kontinuálneho vzdelávania bude súčasťou vzdelávania naďalej účasť pedagógov na rôznych kurzoch, seminároch, prednáškach a pod., organizovaných spoločným školským úradom v rámci predmetových sekcií v okrese, ďalej metodickým centrom v Bratislave, vysokými školami, mimovládnyimi organizáciami, inými inštitúciami, ktoré realizujú vzdelávacie aktivity pre pedagógov.

V období rokov 2010 až 2012 sa pedagogickí zamestnanci zapojili do ďalšieho vzdelávania nasledovne:

- vyučovanie informatickej výchovy – špecializačné vzdelávanie – 1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.- 4. ročníka ,
- tabuľkový procesor Excel pre začiatočníkov – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- základná obsluha počítača – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- textový editor Word – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- finančná gramotnosť do škôl – 3 zamestnanci,
- tvorba prezentácií v Power Pointe a využitie interaktívnej tabule – 3 zamestnanci,
- textový editor Word pre pokročilých – 1 zamestnanec,
- lyžiarsky inštruktorský kurz zjazdového lyžovania – 1 zamestnanec/ 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- tvorba výchovného programu – aktualizácie vzdelávanie – 1 zamestnanec,
- postavenie školského klubu detí v systéme výchovy mimo vyučovania – 1 zamestnanec ŠKD,
- vytvorenie vzorového školského vzdelávacieho programu – aktualizácie vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- tvorba úloh z matematiky – aktualizácie vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- didaktická hra vo vyučovaní matematiky – 3 zamestnanci,
- modernizácia vzdelávania na ZŠ s podporou IKT – špecializačné vzdelávanie -1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka , 3 študujúci zamestnanci.

V súčasnosti sú pedagogickí zamestnanci prihlásení na nasledujúce druhy vzdelávania:

- Environmentálna výchova vo vyučovacom procese – aktualizácie vzdelávanie – 2 zamestnanci / 2 zamestnanci z 1.-4. ročníka,
- Príprava atestačného vzdelávania – atestačné vzdelávanie – 1 zamestnanec ŠKD,
- Funkčné- inováčné vzdelávanie - 2 zamestnanci vedenia školy,
- Metodika vyučovania anglického jazyka podľa nových učebných osnov – inováčné vzdelávanie – 2 zamestnanci,
- Inováčné vzdelávanie pre vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach – 1 zamestnanec,
- Výchova k prosociálnemu správaniu vo výchove mimo vyučovania žiakov primárneho vzdelávania.

Priority ďalšieho vzdelávania všetkých pedagogických zamestnancov:

- práca s interaktívnou tabuľou vo vyučovacom procese,
- využívanie IKT vo vyučovaní jednotlivých predmetov,
- vzdelávanie učiteľov – špecialistov (triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor),
- vzdelávanie v oblasti práce s nadanými žiakmi,

- vzdelávanie v oblasti prierezových tém a ich zavádzania do vyučovacieho procesu,
- vzdelávanie v oblasti práce so žiakmi so ŠVVP.

7. Organizácia prijímacieho konania

Pri prijímaní žiakov do školy sa postupuje v zmysle platnej legislatívy a Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Šaľa 7/2011 o určení školských obvodov pre jednotlivé školy v meste Šaľa. Povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. O prijatí dieťaťa na základné vzdelávanie rozhodne riaditeľ školy do 31. mája, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom sa má základné vzdelávanie začať. Žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (spádová škola), ak zákonný zástupca nevyberie pre svoje dieťa inú základnú školu. Ak je žiak zapísaný na základnú školu mimo jeho školského obvodu, oznámi túto skutočnosť riaditeľ tejto školy riaditeľovi spádovej školy. Riaditeľ spádovej školy prednostne prijíma na plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov, ktorí majú miesto trvalého pobytu v školskom obvode spádovej školy a žiakov z iných obvodov v prípade voľných kapacít. Zákonný zástupca je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len zápis). Zápis sa koná v prvý pondelok, utorok a stredu v týždni po 15. januári kalendárneho roka v budove školy. Presný časový harmonogram zápisu určuje zriaďovateľ Mesta Šaľa po prerokovaní s riaditeľom základnej školy. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľ školy rozhodne o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa o jeden školský rok, a to vždy na žiadosť zákonného zástupcu. Súčasťou žiadosti zákonného zástupcu je odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast, alebo odporúčenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa aj na návrh materskej školy, ktorú dieťa navštevuje, a na základe predchádzajúceho odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, a to vždy s informovaným súhlasom zákonného zástupcu. Základná škola pri zápise dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky vyžaduje osobné údaje

- a.) meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, miesto narodenia, národnosť, štátne občianstvo, trvalé bydlisko dieťaťa,
- b.) meno a priezvisko, adresa zamestnávateľa, trvalé bydlisko zákonných zástupcov.

Pri zápise škola používa Záznamový hárok na zisťovanie zrelosti dieťaťa a pracovný list. Prostredníctvom týchto interných dokumentov schválených metodickým združením 1. - 4. ročníka zisťujeme úroveň školskej zrelosti dieťaťa, a tým jeho školskú spôsobilosť. Pri zápise zákonný zástupca dáva písomný súhlas na spracovanie osobných údajov dieťaťa s výnimkou ich zverejnenia. Zároveň poskytuje škole údaje o dieťati súvisiace s jeho zdravotným stavom, absolvovaním predprimárneho vzdelávania, záujmami dieťaťa a niektoré iné údaje (navštevovanie ŠKD, stravovanie v školskej jedálni, absolvovanie etickej alebo náboženskej výchovy).

Do prvého ročníka možno začleniť aj dieťa so všeobecnými výchovno-vzdelávacími potrebami. O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Na zápise do prvého ročníka je spravidla prítomný psychológ z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, špeciálny pedagóg a pedagogický zástupca materskej školy.

Do prvého ročníka možno výnimočne prijať dieťa, ktoré nedovršilo šiesty rok veku, a to vždy po vyjadrení príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast.

Do vyšších ročníkov základnej školy sa prijímajú žiaci na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a potvrdenia riaditeľstva predchádzajúcej školy o odhlásení sa žiaka z dôvodu presťahovania sa alebo aj z iných dôvodov. Riaditeľ školy v prípade voľných kapacít prijme prednostne žiaka zo školského obvodu. Žiaka z iného školského obvodu riaditeľ školy nie je povinný prijať. V prípade prijatia takéhoto žiaka do základnej školy vydá riaditeľ školy rozhodnutie o prijatí do príslušného ročníka.

8. Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca

Medzi dlhodobé projekty realizované školou patril **Projekt alternatívnej starostlivosti o vzdelávanie nadaných detí v podmienkach ZŠ** autorky PhDr. Jolany Laznibatovej, CSc., prostredníctvom ktorého sa škola naučila vytvárať čo najlepšie podmienky pre vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov nielen v meste, ale aj v okrese.

Získané skúsenosti teraz plne uplatňujeme pri vzdelávaní intelektovo nadaných žiakov v zmysle platnej legislatívy.

Škola patrí medzi prvé školy v okrese, ktoré získali finančné dotácie z projektu **Infovek – Otvorená škola** na základe úspešného projektu zameraného na vzdelávanie žiakov, rodičov, obyvateľov z okolia školy a mesta, učiteľov, detí z materských škôl a pod., pre ktorých sa organizovali kurzy v oblasti IKT v duchu myšlienky otvorenej školy. Dotáciu z projektu Infovek sme získali opakovane a pomocou nej sme vybudovali počítačové učebne. S podobným programom a cieľom sme sa úspešne zapojili do projektu **Digitálni štúrovci**. Učebne aj v súčasnosti využívame vo vzdelávaní žiakov v predmetoch informatická výchova a informatika od prvého ročníka i v záujmovej činnosti žiakov, keďže informatická gramotnosť je jednou z priorít školského vzdelávacieho programu.

Cieľom projektu **Šport – Otvorená škola** bolo skvalitniť prostredie školy vybudovaním trávnateho futbalového ihriska pre žiakov školy, záujmové skupiny, obyvateľov sídliska a podpora myšlienky otvorenej školy, čo sa aj podarilo realizovať.

Významné bolo zapojenie do projektu **Zdravá škola**, v ktorom škola získala certifikát MŠ SR a bola zaradená do siete škôl podporujúcich zdravie. Ďalším projektom bol **Comenius**, vďaka ktorému škola spolupracovala so školami v Nemecku, Lotyšsku, v Španielsku a Veľkej Británii. Uskutočnili sa stretnutia pedagógov z týchto škôl. Pedagógovia si vymieňali skúsenosti, spoznávali školské systémy príslušných krajín, pripravovali zaujímavé podujatia a programy aj pre žiakov škôl, spoznávali vyučovací proces a pri zahraničných návštevách aj históriu, zvyky, tradície jednotlivých štátov a podobne.

Zatiaľ neúspešné bolo prihlásenie sa do projektov, prostredníctvom ktorých sme sa snažili získať finančné prostriedky na vybavenie jazykového laboratória a školskej knižnice.

V škole sme realizovali a realizujeme viaceré krátkodobé projekty s rôznym zameraním, napríklad :

- protidrogovým - Šaľa – mesto prevencie v spolupráci s mestom Šaľa,
- environmentálnym - Stromu života - Modré z neba, Živá voda, Kto nazbiera viac realizovaný v spolupráci s mestom, zameraný na separovaný zber obalov z komunálnych odpadov, použitých batérií, separovanie pokračuje aj v súčasnosti,
- osobnostným a komunikačným v spolupráci s CPPP a P- zamerané na získanie sebaúcty, vzájomnú akceptáciu a úctu k osobe druhého, na kooperáciu a súdržnosť triedneho kolektívu, kolektívnu zodpovednosť a predchádzanie patologických javov, napr.

šikanovania, na nácvik komunikácie a asertívneho správania, na prehlbenie pozitívnej emocionálnej atmosféry v triede,

- športovým - Lopta je môj kamarát realizovaným v spolupráci s Nitrianskym samosprávnym krajom- zameraný na športové aktivity s loptou pre deti, rodičov, starých rodičov, pedagógov a priateľov školy,
- kultúrnym – Tancujeme a spievame s Kratulienkou v spolupráci s Nitrianskym samosprávnym krajom, Kratulienka je detský folklórny súbor, ktorý pracuje v našej škole a pripravuje pásma ľudových tancov a piesní, zvykov a detských hier, s ktorými vystupuje pri rôznych príležitostiach pre širokú verejnosť,
- vzdelávacím – Univerzita Viem, kde žijem – s environmentálnym zameraním, žiaci z tried pre nadané deti spoznávali životné prostredia v mieste svojho bydliska, vplyv chemického podniku Duslo na okolitú prírodu, ukončenie projektu sa realizovalo prostredníctvom prezentácie a výskumných prác žiakov, vydaním publikácie a krátkym dokumentárnym filmom, projekt My to dokážeme MYTODO – so zameraním na profesionálnu orientáciu žiakov, cieľom projektu bolo vybudovanie ekologickej učebne v prírode, ktorá sa využíva aj v súčasnosti vo vyučovacom procese, projekty sa uskutočnili vďaka nadácii Penta.

Najzaujímavejším väčším projektom posledných dvoch rokov bol projekt realizovaný v spolupráci s mestom Šaľa **Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa** z Operačného programu vzdelávanie, realizovaný v rámci výzvy ministerstva školstva Moderné vzdelávanie pre modernú spoločnosť, opatrenia Premena tradičnej školy na modernú, spolufinancovaný zo zdrojov EÚ. Žiaci v rámci projektu bližšie spoznávali mesto a okres Šaľa. Niektorí pedagógovia sa podieľali na vypracovaní pracovného zošita s tematikou regionálnej výchovy a na otvorených hodinách. Po realizácii tohto projektu bol v škole zavedený v piatom ročníku klasických tried predmet regionálna výchova a získané pomôcky sa využívajú pri vyučovaní regionálnej výchovy aj v iných ročníkoch.

Škola je zapojená aj do projektu **Európsky program podpory konzumácie ovocia v školách** s finančnou podporou Európskej únie. Ďalším realizovaným projektom je **Mlieko pre školy v Európskej únii**, v rámci ktorého poskytujeme žiakom mliečne výrobky dotované Európskou úniou v rámci školského mliečného programu. Ďalším projektom je **Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ** v rámci moderného vzdelávania pre Európsku spoločnosť, spolufinancovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu. V školskom roku 2011/2012 sa škola zapojila do československého projektu **Záložka do knihy spája školy**, ktorého cieľom bola podpora čítania v 1.- 4. ročníku. Pravidelne sa zapájame aj do projektov Deň narcisov, Biela pastelka, Modrý gombík, Úsmev ako dar a podobne, prostredníctvom ktorých sa snažíme v žiakoch vypestovať spolupatričnosť s tými, ktorí potrebujú pomoc iných.

Realizáciou projektov s rôznym zameraním budeme aj naďalej rozvíjať rôzne kľúčové kompetencie a ďalšie spôsobilosti žiakov ako aj obsah povinných prierezových tém.

V rámci vyučovania anglického a nemeckého jazyka budeme realizovať projekty na spoznávanie Veľkej Británie, Rakúska, ale aj iných krajín Európskej únie aj prostredníctvom jednodňových a viacdňových návštev týchto štátov. Tieto pobyty slúžia aj na multikultúrnu výchovu, žiaci sa dostávajú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr, učia sa napríklad tolerancii, akceptácii rozmanitosti a pod. Uplatňujú sa aj prvky environmentálnej výchovy, osobného a sociálneho rozvoja, dopravnej výchovy, ochrany života a zdravia.

Aj naďalej budeme sledovať rôzne výzvy na podávanie projektov a podľa našich možností sa budeme do nich aj zapájať.

9. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi sa realizuje v dvoch rovinách. Je to spolupráca medzi triednym učiteľom alebo učiteľom príslušného predmetu so zákonným zástupcom žiaka prostredníctvom dialógu pri osobných stretnutiach, telefonicky alebo mailom a na triednych zasadnutiach združenia rodičov. Vedenie školy v tejto rovine spolupracuje s rodičmi pri riešení rôznych druhov problémov. Druhú rovinu tvorí spolupráca vedenia školy s rodičovskou radou, v ktorej pracuje volený zástupca každej triedy. Táto spolupráca je okrem iného zameraná aj na materiálnu podporu školy a odmeňovanie žiakov za výborné výsledky v učení a pri reprezentovaní školy v súťažiach. Ďalším cieľom bude skvalitnenie spolupráce v oblasti riešenia problémov so žiakmi, keďže je niekedy zložité nadviazať kontakt s niektorými rodičmi, ktorí sa o prácu svojich detí v škole nezaujímajú. Jedná sa hlavne o tzv. problémových žiakov. Triedni učители a všetci pedagogickí zamestnanci sa aj naďalej budú snažiť o zvýšenie kontaktu a spoluprácu s rodičmi, o odstránenie formálnosti vo vzťahu rodina – škola. Naším cieľom je zvyšovať záujem rodičov o dianie v škole aj prostredníctvom neformálnych stretnutí žiakov, rodičov a učiteľov na rôznych podujatiach (výlety, návštevy kultúrnych podujatí, spoločné športové podujatia, kultúrne akadémie, dni otvorených dverí a pod.). Pedagogický zamestnanec sa bude snažiť svojou prácou a prístupom k žiakom získať dôveru rodičov, aby spoločne kladne vplývali na rozvoj osobnosti dieťaťa - žiaka. Problémy sa aj naďalej budú riešiť v spolupráci s rodičmi a v prípade záujmu sa uskutočnia spoločné stretnutia slúžiace na dialóg medzi rodičmi, učiteľmi a vychovávateľmi. Rodičia aj ostatná verejnosť sú priebežne informovaní aj prostredníctvom webovej stránky školy.

Spolupráca medzi školou a Radou školy sa bude aj naďalej uskutočňovať v zmysle platnej legislatívy, t.j. Zákon č. 596/2003 Z .z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rada školy je iniciatívny a poradný samosprávny orgán, ktorý vyjadruje a presadzuje verejné záujmy žiakov, rodičov, pedagogických a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Plní funkciu verejnej kontroly, posudzuje a vyjadruje sa k činnosti školy. Rada školy sa skladá z 11 členov. Sú to dvaja zvolení zástupcovia pedagogických zamestnancov (jeden za ročníky 1.-4., druhý za ročníky 5.-9.), jeden zvolený zástupca ostatných zamestnancov školy (vedúca ŠJ), štyria zvolení zástupcovia rodičov, štyria delegovaní zástupcovia zriaďovateľa. Zasadnutia rady školy sa konajú tri – štyrikrát ročne. Riaditeľka školy predkladá Rade školy :

- návrh školského vzdelávacieho programu,
- návrh rozpočtu,
- správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, výsledkoch a podmienkach základnej školy,
- správu o výsledkoch hospodárenia školy,
- koncepcný zámer rozvoja školy,
- informáciu o pedagogicko-organizačnom a materiálno-technickom zabezpečení výchovno-vzdelávacieho procesu,

Spolupráca s CPPPp v Šali je na veľmi dobrej úrovni. Okrem odborných a poradenských činností spolupracujeme v oblasti rôznych projektov, prednášok a kurzov, vzdelávania učiteľov, hlavne tých, ktorí vzdelávajú intelektovo nadaných žiakov, ale aj vzdelávania v oblasti rôznych prevencií, šikanovania, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a pod. Spolupracujeme aj so špeciálno-pedagogickou poradňou pri Spojenej škole, Krátka ul. 11 v Šali. V oblasti rôznych prevencií bude pokračovať aj spolupráca školy s políciou, mestskou

políciou, úradom práce, rodiny a sociálnych vecí. Spolupracujeme aj s ostatnými základnými školami v meste, materskými a strednými školami a niektorými školami vzdelávajúcimi nadaných žiakov. V posledných rokoch sa zintenzívnila hlavne spolupráca s materskými školami v okolí školy. V priestoroch našej školy sa uskutočňujú niektoré podujatia pre deti materských škôl z okolia školy, ale aj niektorí naši žiaci sa zúčastňujú podujatí materských škôl. V tejto úzkej spolupráci budeme i naďalej pokračovať. V rámci záujmových útvarov a projektov spolupracujeme aj s rôznymi odborníkmi (letecké modelárstvo, futbal a hádzaná). Centrum voľného času patrí k našim stálym spolupracovníkom v oblasti voľnočasových aktivít, ale aj vzdelávania (archeologické múzeum). Naďalej sa bude rozvíjať spolupráca s Mestským kultúrnym strediskom, ale aj pobočkou Štátneho archívu v Šali. Pravidelná spolupráca na dobrej úrovni sa realizuje so zriaďovateľom – Mestom Šaľa, zvlášť so Spoločným školským úradom v Šali.

10. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci a zamestnanci cítili v škole príjemne, kladieme dôraz na upravené a estetické prostredie všetkých priestorov školy, hlavne učební a chodieb. Riadime sa myšlienkou, že žiak sa má vzdelávať a vychovávať v dôstojnom a estetickom pracovnom prostredí a takéto prostredie i vytvárame aj pre pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy. Prostredie sa skvalitnilo celkovou rekonštrukciou interiéru, avšak novú „tvár“ získavajú učebne aj vďaka novým laviciam a stoličkám, ktoré sú vo výrazných farbách a celkovo oživujú prostredie učební. Súčasťou interiéru sú mnohé izbové rastliny, často originálne tematické nástenky, nástenky s informáciami pre žiakov i rodičov, priestory sú doplnené výtvarnými prácami žiakov. Prostredie tried a chodieb spĺňa náročné bezpečnostné, hygienické, estetické kritériá. Dôležitou súčasťou je aj celý areál školy s udržiavanou zeleňou slúžiaci na pohybové aktivity a v priaznivom počasí aj na relax žiakov počas prestávok a činnosť školského klubu detí.

Pre dosahovanie stanovených cieľov v životnom priestore školy je dôležitá celková atmosféra, klíma školy, ktorú budeme naďalej budovať ako priateľskú, partnerskú a kolegiálnu medzi žiakmi navzájom, žiakmi a pedagógmi. Aj v ďalšom období pôjde o rozširovanie vzájomných pozitívnych prístupov v komunikácii medzi všetkými jej účastníkmi. Základom vytváraných vzťahov bude porozumenie, akceptácia, empatia, tolerancia, potláčanie autoritatívnosti a imperatívnosti, ktoré protirečia humanistickej výchove a potláčajú osobnosť žiaka. Vytvoríme priestor pre uplatňovanie takých štýlov práce, ktoré pozitívne ovplyvňujú učenie sa žiakov, ich vzdelávacie výsledky, sociálne prostredie triedy a celej školy.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a hygienu pri výchove a vzdelávaní

K realizácii školského vzdelávacieho programu je nevyhnutné vytvárať bezpečné a zdravie vyhovujúce podmienky vo všetkých priestoroch na vyučovanie a ďalšie aktivity nielen v budove, ale aj v celom areáli školy. Všetky pravidlá bezpečného správania sa žiakov sú súčasťou školského poriadku, s ktorým sa žiaci každoročne dvakrát a podľa potreby aj priebežne oboznamujú prostredníctvom triednych učiteľov. Školský poriadok je dostupný aj pre rodičov na webovej stránke školy. Po oboznámení sa žiaka s bezpečným správaním sa v škole a s pravidlami správania sa uskutoční o tejto skutočnosti prvý vyučovací deň písomný záznam do triednych kníh a žiackych knižiek. Na prvých vyučovacích hodinách v odborných učebniach, v telocvičniach i v ostatných častiach areálu školy sú žiaci taktiež

oboznámení s pravidlami bezpečného správania sa. V škole sú vypracované všetky potrebné dokumenty v oblasti BOZP a protipožiarnej ochrany. Realizujú sa pravidelné školenia zamestnancov, ktoré vykonávajú bezpečnostní a požiarni technici. Vykonávajú sa kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia, pravidelné revízie (napr. hasiace prístroje, výťah v školskej jedálni, telovýchovné náradie, elektroinštalácia, bleskozvody, atď.), zistené nedostatky sa odstraňujú v stanovených termínoch. Uskutočnila sa aj kontrola Inšpektorátu práce Nitra a niektoré zistené nedostatky sa odstránili podľa požiadaviek Inšpektorátu (marec 2010).

Pri akciách a podujatiach mimo priestorov školy (napr. výlety, exkurzie, školy v prírode, lyžiarsky a plavecký kurz) sú žiaci oboznámení s pravidlami bezpečného správania na týchto podujatiach, o čom urobia písomný záznam zodpovední zamestnanci do príslušných tlačív alebo záznamov.

Školský poriadok obsahuje aj pravidlá v rámci prevencie drogovej závislosti, šikanovania, trestnej činnosti s vymedzením výchovných opatrení v prípade porušenia pravidiel.

BOZP a ďalšie spomenuté oblasti sú súčasťou vyučovacích predmetov (hlavne občianskej náuky, etickej výchovy, telesnej a športovej výchovy, biológie, fyziky, chémie a iných).

Povinnou súčasťou vyučovania je aj učivo Ochrana života a zdravia, ktorého jednou zložkou je bezpečnosť pri práci. V škole sa zabezpečujú aj potrebné hygienické podmienky vo všetkých priestoroch, uskutočňujú sa pravidelné kontroly Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre, zistené nedostatky sa odstraňujú ihneď, prípadne po získaní potrebných finančných prostriedkov. Žiaci sú priebežne vedení k dodržiavaniu hygienických pravidiel, k čomu im aj v spolupráci s rodičmi vytvárame potrebné podmienky. Dodržiavanie hygienických zásad priebežne kontrolujú pedagogickí zamestnanci, hlavne triedni učitelia, vedenie školy a príslušní nepedagogickí zamestnanci. Téma hygieny je súčasťou viacerých vyučovacích predmetov (prírodoveda, biológia, atď.), s pravidlami hygieny v škole oboznamujú žiakov hlavne triedni učitelia a vychovávateľa.

Pracovný režim žiakov a učiteľov je daný rozvrhom hodín školy, školským, pracovným a organizačným poriadkom. Rozvrh hodín sa v maximálnej možnej miere snažíme zostavovať v zmysle dodržiavania psycho-hygienických zásad. Prestávky slúžia na oddych žiakov, malé prestávky majú dĺžku desať minút a veľká prestávka je pätnásťminútová. Vstup do školy je bezbariérový. Priestory zodpovedajú platným normám – čistota, vetranie, hlučnosť, svetlo, teplo – ktoré sa nastavuje termoregulačnými ventilmi. Únikové priestory sú označené, hasiace prístroje sú nainštalované v zmysle platných noriem. Potrebnú pozornosť venujeme prípadným školským i pracovným úrazom. Žiaci i zamestnanci sú poučení ako postupovať v prípade úrazu a škola zabezpečuje prvú pomoc, resp. lekárske ošetrenie. Niektorí zamestnanci boli preškolení v poskytovaní prvej pomoci.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu „Šanca pre všetkých“

Školský vzdelávací program „Šanca pre všetkých“ svojím názvom naznačuje, že jeho cieľom je vytvoriť kvalitné podmienky pre vzdelávanie všetkých žiakov bez ohľadu na ich schopnosti či úroveň nadania tak, aby každý žiak získal šancu v niečom vyniknúť a byť úspešný.

Žiaci školy sú veľmi rôznorodí, ich intelekt, schopnosti a zručnosti sú pri príchode do 1. ročníka na rôznej úrovni, pochádzajú z rôzneho sociálno-kultúrneho prostredia, majú rôzne rodinné a sociálne zázemie, sú medzi nimi i žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, rôzne zvládajú učivo, majú rozdielne záujmy a my chceme u každého žiaka nájsť

a rozvíjať oblasť, v ktorej by mohol vyniknúť, aby pocítil, že je v niečom dobrý, úspešný a mohol si prežiť svoj úspech, ktorý bude jeho ďalším motivačným impulzom.

Keďže škola má dlhoročnú tradíciu vo vyučovaní cudzích jazykov a my si myslíme, že žiak, ktorý dobre ovláda cudzí jazyk a je zručný v práci s počítačom, má väčšiu šancu na úspech aj v ďalšom štúdiu a v práci, chceme, aby všetci naši žiaci získali v rámci svojich schopností čo najlepšie **jazykové a komunikačné zručnosti v oblasti anglického a nemeckého jazyka a zároveň zručnosti v oblasti informatiky**. Podmienky pre tento cieľ sme vytvorili v našom učebnom pláne, keď sme povinne voliteľné hodiny už od 1. ročníka použili v súlade s cieľmi školského vzdelávacieho programu. Školský vzdelávací program je určený aj pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, ktorých vzdelávame v prvom až deviatom ročníku v samostatných triedach (v školského roku 2012/2013 okrem deviateho ročníka). Žiaci s nadaním môžu získavať pomocou modifikovaných edukačných metód, ktoré zodpovedajú ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám, hlbšie vedomosti a spôsobilosti lepšie chápať fakty v rôznych kontextoch, osvojiť si spôsoby práce s informáciami vrátane ich samostatného vyhľadávania, kombinovania, využívania i tvorby nových poznatkov. Žiaci si majú osvojiť aj tie isté vedomosti a tie isté kľúčové kompetencie ako ostatní žiaci školy. Formy, metódy a techniky práce sa tiež prispôbujú ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám.

Školský vzdelávací program je vypracovaný v zmysle školského zákona, princípov a cieľov výchovy a vzdelávania, v súlade s príslušným štátnym vzdelávacím programom.

1. Pedagogický princíp školy . Vlastné ciele výchovy a vzdelávania.

Naším cieľom je :

- aby žiaci získavali kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, matematickej gramotnosti, kompetencie v oblasti prírodných vied, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne, občianske a kultúrne kompetencie,
- umožniť žiakom získať kvalitné, teoretické, ale v praxi využiteľné poznatky, schopnosti, zručnosti, a tak ich pripraviť na úspešné pokračovanie ďalšieho vzdelávania a získané zručnosti využívať aj v ďalšom živote resp. práci,
- vzdelávať intelektovo nadaných žiakov v samostatných triedach,
- dosiahnuť, aby poznatky, ktoré si žiaci osvoja, neboli encyklopedickým súhrnom vedomostí, ale spojením získaných vedomostí a zručností,
- rozvíjať osobnosť žiaka takým spôsobom, aby bol schopný samostatne myslieť, komunikovať s ostatnými, rozvíjať svoje schopnosti a nadanie, slobodne sa rozhodovať, prejavovať sa ako demokratický občan v súlade so všeobecne platnými morálnymi zásadami,
- rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, aby boli flexibilní, tvoriví, vedeli vyhľadávať, spracovávať a prezentovať získané informácie a svoju prácu prostredníctvom triednych, prípadne celoškolských projektov, viesť ich k pozorovaniu, objavovaniu, projektovaniu,
- používať efektívne metódy výučby vedúce k tímovej práci, spolupráci, vzájomnému rešpektu a pomoci,
- umožniť žiakom skúmanie ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť a tvorivosť,
- podporovať žiakov pri spoznávaní vlastných schopností, rozvojových možností a osvojiť si spôsobilosť učiť sa učiť,

- viesť žiakov k aktívnemu riešeniu problémov,
- podporovať žiakov v citlivosti k spolužiakom, učiteľom, rodičom a ostatným ľuďom a zároveň aj k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a zároveň aj plniť si svoje povinnosti,
- naučiť žiakov vážiť si svoje zdravie, nie byť za zodpovednosť, chrániť ho a upevňovať,
- tvoriť a rozvíjať v žiakoch jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- rozvinúť v žiakoch záujem o potrebu učiť sa aj mimo školy,
- vytvárať partnerské prostredie pre všetkých účastníkov procesu,
- viesť žiakov k plánovaniu úloh, postupov, činností, k systematickej a vytrvalej práci, k schopnosti rozlišovať mieru dôležitosti a naliehavosti úloh pri riešení problémov,
- viesť žiakov k sebahodnoteniu a objektívnemu hodnoteniu iných,
- neposudzovať efektívnosť vzdelávania podľa chýb a pripravenosti na skúšky, ale podľa rozvoja schopnosti žiaka riešiť problémy a podľa celkového posunu žiaka nielen v kvalite vedomostí a zručností, ale aj komplexného posunu jeho osobnosti,
- neučiť všetkých všetko, rovnaké výsledky nemožno dosahovať u všetkých žiakov za rovnakú dobu,
- viesť žiakov k bežnému využívaniu informačných a komunikačných technológií tak, aby boli schopní vyhľadávať, triediť, posudzovať a využívať získané informácie,
- umožniť žiakom získať počítačovú gramotnosť a schopnosť používať počítač pri učení sa a neskôr v práci či bežnom živote,
- viesť žiakov k aktívnemu používaniu anglického a nemeckého jazyka a dosiahnuť príslušné jazykové úrovne podľa individuálnych predpokladov a schopností žiaka,
- rozvíjať kľúčové kompetencie a získavať potrebné vedomosti a zručnosti pomocou prierezových tém, ktoré budú začlenené do jednotlivých vyučovacích predmetov, alebo sa budú vyučovať ako samostatné predmety, napr. dopravná výchova, regionálna výchova,
- vytvárať podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, žiakov integrovaných, žiakov s poruchami učenia a správania, a to v úzkej odbornej spolupráci so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a v intenzívnejšej spolupráci s rodičmi,
- formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie,
- vytvárať dobré tímy v triede, odstraňovať prípadné negatívne javy spolunažívania, rasizmu, xenofóbie,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich silných a slabých stránok,
- realizovať aktivity na prevenciu sociálno-patologických javov,
- naučiť žiakov základom slušného správania sa a komunikácie v spoločenskom i úradnom styku, naučiť ich správne a slušne komunikovať s dospelými i rovesníkmi (napr. v škole, na verejnosti, na kultúrnych podujatiach a pod.),
- získavať kompetencie v oblasti regionálnej výchovy a vzdelávania, v oblasti dopravnej výchovy aj prostredníctvom povinne voliteľných predmetov,
- získavať vedomosti a praktické zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti aj prostredníctvom povinne voliteľného predmetu.

2. Zameranie školy

Škola si v minulosti získala prívlastok jazyková a v tomto zameraní školy chceme i naďalej pokračovať z nasledovných dôvodov:

- máme dlhoročné skúsenosti vo vyučovaní cudzích jazykov, hlavne anglického a nemeckého jazyka,
- mnoho rokov sa naši žiaci povinne učili cudzí jazyk, (v poslednom období hlavne anglický) už od 3. ročníka, v súčasnosti vyučujeme anglický jazyk vo všetkých triedach od prvého ročníka,
- dlhoročne obsadzujú naši žiaci popredné miesta v okresných kolách olympiád cudzích jazykov a úspešní sú aj v krajskom kole,
- máme dostatočný počet kvalifikovaných učiteľov ANJ a NEJ, ktorí sa pravidelne zúčastňujú rôznych seminárov a kurzov,
- pravidelne organizujeme pre žiakov jazykovo-poznávacie pobyty v Anglicku, uskutočňujeme exkurzie do Rakúska,
- zapojili sme sa do programu Comenius, nadviazali kontakt so školami v zahraničí, rokováci jazyk bol anglický jazyk,
- naši absolventi sú úspešní v štúdiu cudzích jazykov na stredných školách a dobré pracovné pozície získali aj vďaka dobrej úrovni zvládnutia ANJ, NEJ a v minulosti aj francúzskeho jazyka,
- žiaci a rodičia majú naďalej veľký záujem o vyučovanie cudzích jazykov, v poslednom období hlavne anglického,
- ovládanie cudzieho jazyka patrí medzi bežné požiadavky zamestnávateľov v rôznych profesiách,
- dôraz na vyučovanie cudzích jazykov kladie aj školský zákon a štátny vzdelávací program, ktorý v cieľoch určuje povinnosť ovládať aspoň dva cudzie jazyky a vedieť ich používať,
- vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie, otvorením pracovných trhov iných štátov, možnosťou voľného pohybu obyvateľov sa ovládanie cudzieho jazyka stalo bežnou potrebou, ba až nevyhnutnosťou.

Bohaté skúsenosti vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka a dostatok kvalifikovaných učiteľov pokladáme za silnú stránku školy. Tieto skutočnosti nám umožňujú aj v budúcom období pokračovať v zameraní na výučbu cudzích jazykov. Potrebu v najbližšom období sa ukazuje vybudovanie jazykového laboratória, nevyhnutné je zabezpečiť finančné prostriedky k jeho zakúpeniu a inštalácii.

Získavanie a rozvíjanie vedomostí a zručností v oblasti informačno-komunikačných technológií má tiež dlhoročnú tradíciu. V minulosti mala škola vybudovanú malú učebňu s počítačovou zostavou, ktorá predstavovala začiatky počítačov v školstve vôbec. Už vtedy však bol dostatočný počet záujemcov o prácu s počítačom, preto sme zavádzali nepovinné predmety a otvárali počítačové krúžky. Záujem žiakov rástol a škola získavala novšie počítače, čo prerástlo do vybudovania troch počítačových učební. Vytvorili sme podmienky, aby naši žiaci získavali základné vedomosti a zručnosti v oblasti informačno-komunikačných technológií už od prvého ročníka ZŠ a dokázali sme zabezpečiť výučbu pre všetkých záujemcov až po 9. ročník. Potvrdil sa náš predpoklad, že ovládanie informačno-komunikačných technológií (ďalej len IKT) bude tiež nevyhnutnosťou pre našich absolventov, aby sa úspešne zaradili do života. Keďže sme zabezpečili materiálne podmienky pre výučbu, ďalej kvalifikovaného učiteľa informatiky a vzdelávanie v oblasti IKT rôznymi formami absolvovala väčšina pedagógov, vieme plynulo pokračovať vo výučbe informatickej výchovy na 1. stupni a informatiky na 2. stupni a v ŠkVP zabezpečiť aj posilnenie týchto predmetov už od 1. ročníka. Rozvíjanie vedomostí a zručností v oblasti IKT bude pokračovať aj formou záujmových útvarov. Ďalšie vzdelávanie žiakov, ale aj pedagógov v tejto oblasti je súčasťou profilácie školy, jej zameranie na kvalitné vedomosti a zručnosti v oblasti IKT je súčasťou profilu nášho absolventa. Zvýši sa im tak šanca úspešného uplatnenia sa v živote.

Aj naďalej sa budeme zameriavať na skutočnosť, že každý náš žiak je jedinečná ľudská bytosť, je jedinečná osobnosť, a preto bude našim zameraním vytváranie rovnakých možností pre rozvoj osobnosti každého žiaka s prihliadnutím na jeho schopnosti, čo je v súlade s názvom nášho ŠkVP Šanca pre všetkých a stanovenými cieľmi.

Sme školou s veľmi dobrými priestorovými, materiálno–technickými podmienkami, máme kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, naši žiaci dosahujú veľmi dobré výsledky v okresných a krajských kolách súťaží. Odborne vyučujeme väčšinu hodín cudzích jazykov, ktoré vyučujeme spravidla v skupinách, máme výborné podmienky na zavádzanie IKT, realizujeme program vzdelávania nadaných žiakov pre deti z mesta, okresu a blízkeho regiónu, na veľmi dobrej úrovni je spolupráca s radou rodičov i radou školy, vytvárame podmienky pre integráciu žiakov so ŠVVP. Postupne naplníme myšlienku otvorenej školy pre rodičov a občanov. Tieto skutočnosti pokladáme aj za naše silné stránky umožňujúce naše zameranie a plnenie cieľov.

Zameriavame sa na elimináciu niektorých nedostatkov ako sú napr. slabšie výchovno-vzdelávacie výsledky v niektorých triedach, nevhodné správanie sa niektorých žiakov, znižovanie počtu žiakov v triedach, nedostatočné využívanie IKT v niektorých predmetoch, ktoré považujeme za slabšie stránky školy.

2.1. Stupeň vzdelania ISCED 2

V škole poskytujeme nasledovné stupne vzdelania

- a) ISCED 1 primárne vzdelanie
- b) ISCED 2 nižšie stredné vzdelanie
- c) ISCED 1 primárne vzdelanie pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
- d) ISCED 2 nižšie stredné vzdelanie pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Úspešní absolventi získajú v rámci základného vzdelania nižšie stredné vzdelanie úspešným absolvovaním posledného, t.j. 9. ročníka v ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelania pre 2. stupeň základnej školy. Tento stupeň je pokračovaním stupňa ISCED 1 – primárneho vzdelávania na 1. stupni základnej školy (1. – 4. ročník). Absolvent nižšieho stredného vzdelania získa vysvedčenie s doložkou o ukončení programu poskytnutého základnou školou.

Nižšie sekundárne vzdelávanie v 5.- 9. ročníku je budované na vyšších učebných možnostiach žiakov, na previazanosti vzdelávania a života školy i mimoškolského života. Využívajú sa náročnejšie metódy a formy práce, rôzne nové zdroje vzdelávania, zadávajú sa aj komplexnejšie a dlhodobejšie úlohy, na žiakov sa prenáša väčšia zodpovednosť vo vzdelávaní. Nižšie sekundárne vzdelávanie si vyžaduje podnetné a tvorivé školské prostredie, ktoré na jednej strane stimuluje lepších žiakov a na strane druhej podporuje a podnecuje slabších žiakov. Výučba sa teda prispôsobuje individuálnym potrebám žiakov, aby sa tak žiak rozvíjal v súlade s vlastnými predpokladmi na vzdelávanie. Zároveň sa vytvárajú aj optimálne podmienky na vzdelávanie žiakov so ŠVVP. Hodnotenie výkonov žiakov je postavené na plnení konkrétnych úloh a na posudzovaní individuálnych zmien žiaka. Žiakom sa poskytuje možnosť zažívať úspech, ale aj učiť sa z chýb. Žiaci získavajú také schopnosti, ktoré im umožnia pokračovať v štúdiu, pripravovať sa na profesiu, ďalej sa vzdelávať a aktívne sa podieľať na živote spoločnosti. Nižšie sekundárne vzdelávanie pomáha žiakom utvárať a rozvíjať kľúčové kompetencie a poskytuje im základ všeobecného vzdelania. Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v praxi. Môžu sa naďalej rozvíjať, a tak sa stávajú základom celoživotného učenia sa a flexibility v praktickom živote.

V nižšom sekundárnom vzdelávaní na druhom stupni základnej školy sa snažíme aj o napĺňanie ďalších stanovených cieľov.

2.2. Profil absolventa ISCED 2

Absolvent našej školy má potrebné vedomosti a zručnosti a správne ich využíva pri realizácii úloh. Je pripravený pokračovať vo vyššom sekundárnom vzdelávaní. Získa vzdelanie poskytované základnou školou. Ďalej:

- získa kompetencie v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí,
- využíva informačno-komunikačné technológie,
- získa kompetencie matematickej gramotnosti a v oblasti prírodných vied,
- získa sociálne, občianske a kultúrne kompetencie,
- identifikuje a analyzuje problémy a navrhuje ich riešenie,
- vie sa učiť, vzdelávať sa, pracuje samostatne aj v skupinách, preberá na seba zodpovednosť,
- vie vyhľadať, hodnotiť, spracovať, využívať a prezentovať informácie získané z rôznych informačných zdrojov,
- vie tvoriť projekty a prezentovať ich,
- vie prezentovať svoje názory a schopnosti pred spolužiakmi, verejnosťou, obhajovať svoje stanoviská,
- komunikuje v štátnom t.j. v slovenskom jazyku a na príslušnej jazykovej úrovni aj v anglickom a nemeckom jazyku,
- je úctivý k svojim rodičom a k ostatným osobám,
- váži si kultúrne a národné hodnoty, tradície štátu, ktorého je občanom, štátny jazyk, materinský jazyk a svoju vlastnú kultúru,
- pozná ľudské práva, práva dieťaťa a základné ľudské slobody a rešpektuje ich,
- je znášanlivý, rešpektuje rovnoprávnosť ľudí, priateľstvo medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami,
- kontroluje a reguluje svoje správanie, stará sa o svoje zdravie a chráni si ho,
- chráni životné prostredie,
- rešpektuje všeludské etické hodnoty,
- svojím vystupovaním robí dobré meno škole,
- pozná a dodržiava pravidlá bezpečného správania sa v školskom a inom prostredí, pozná a dodržiava hygienické zásady,
- je schopný zúčastňovať sa rôznych súťaží a reprezentovať seba i svoju školu,
- ovláda pravidlá slušného správania sa a správa sa podľa nich,
- vie sa všestranne umelecky vyjadriť primerane k svojim schopnostiam resp. talentu,
- je pohybovo aktívny, zručný, a to podľa svojich fyzických schopností, ovláda pravidlá fair play a koná podľa nich,
- preferuje zdravý životný štýl, pozná nebezpečenstvo návykových látok a seba poškodzovania,
- pozná svoje mesto, jeho históriu, pamiatky, jeho faunu a flóru, pozná aj blízke okolie mesta a okres Šaľa,
- má primerané vedomosti a zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti,
- má primerané vedomosti v oblasti globálneho vzdelávania,
- má primerané vedomosti v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam, ľudské práva rešpektuje v školskom i osobnom živote,

- má primerané vedomosti v oblasti duševného zdravia, zdravej výživy, zdravého životného štýlu, prevencie obezity a snaží sa ich uplatňovať vo svojom živote. Má primerané vedomosti a zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti,

Absolvent má osvojené kľúčové kompetencie primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania v zmysle štátneho vzdelávacieho programu.

Žiak má osvojené nasledovné kľúčové kompetencie

komunikačné kompetencie

- vie využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má primeraný ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom jazyku, snaží sa o primeranú komunikáciu aj v anglickom a nemeckom jazyku v súlade so svojimi schopnosťami,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,
- vie diskutovať na dané témy, rozlišuje spisovné a hovorové slová, citovo zafarbené slová a neutrálne výrazy a vie ich vhodne použiť,
- vie prezentovať svoje myšlienky pred učiteľom, spolužiakmi rodičmi, formuluje a obhajuje vhodnou formou svoje názory,

kompetencie sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť, nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziľudských vzťahoch,
- prijíma svoju úlohu v skupine a vie v nej spolupracovať, oceňuje skúsenosti a vedomosti druhých, pomáha slabším v skupine, požiada v prípade potreby o pomoc,
- aktívne sa zapája do činnosti skupiny,

kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,

- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti
- číta s porozumením, orientuje sa v texte, vyhľadáva a triedi informácie z rôznych zdrojov,

kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

kompetencie občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti a rešpektuje individuálne rozdiely kultúrne, etnické a náboženské,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,
- dodržiava pravidlá školského poriadku,
- zúčastňuje sa podujatí školy,
- učí sa preberať zodpovednosť za svoje činy, správanie sa v škole, na školských podujatiach a mimo školy,

kompetencia riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,
- hľadá rôzne riešenia a vyhľadáva z nich tie najsprávnejšie,
- snaží sa nájsť a odstrániť príčiny vzniknutého problému,

- získané poznatky uplatňuje v školskom a osobnom živote,

kompetencie pracovné a kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,
- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,
- aktívne sa zapája do pracovného procesu a dodržiava jeho vymedzené pravidlá, prispôsobuje sa rôznym pracovným podmienkam a získané vedomosti vie uplatniť v praktickom živote,
- vytvára si kladný postoj k svojej budúcej profesii a chráni svoje pracovné a životné prostredie,

kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie, kultúrne a historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr .

2.3. Pedagogické stratégie

Vo výchovno-vzdelávacom procese využijeme rôzne metódy a formy práce, ktoré budú prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní. Budú záležať od stanovených cieľov a predstavovať cestu, spôsob, ako tento cieľ dosiahnuť a zároveň rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť a učenie sa žiaka. Smerovať budú k vytváraniu alebo k ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií. Používať budeme aj problémové, skupinové, blokované, tematické, kooperatívne vyučovanie, brainstorming, samostatné aj tímové projekty, samostatnú prácu žiakov, referáty, prezentáciu a obhajobu výstupov, diskusie, laboratórne práce, praktické vyučovanie, pokusy, názorné vyučovanie s didaktickou technikou, využívanie IKT vo vyučovaní, súťaže, besedy, prednášky, konferencie, exkurzie, výchovné koncerty, divadelné a filmové predstavenia, návštevy výstav a múzeí, tvorivé dielne, výlety, školy v prírode, plavecké kurzy, lyžiarsky výcvik, zapájanie sa a organizáciu charitatívnych podujatí a zbierok, prípravu kultúrnych akadémii, vyučovanie v knižnici, v múzeu, v učebni v prírode, prácu s encyklopédiami, slovníkmi, internetom, časopismi, skutočnými predmetmi, náčrtmi, diagramami, obrazmi, mapami, dennou tlačou, tvorbu modelových situácií, dialóg, dramatisáciu, vlastnú tvorbu, improvizáciu, športové aktivity a iné. Pedagogické stratégie budú súčasťou učebných osnov jednotlivých predmetov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese budeme žiakov aktívne zapájať do vyučovania, využívať ich predchádzajúce vedomosti, budeme sa vyhýbať dlhým výkladom, žiakov budeme viesť k samostatnej práci, samostatnému objavovaniu nových poznatkov, budeme sa snažiť, aby žiaci vykonali na vyučovaní čo najviac činností sami, čím získajú pocit z úspechu pri vlastnej práci. Ďalej budeme využívať skúsenosti žiakov zo života, budeme sa snažiť, aby poznatky a skúsenosti získané v jednom predmete vedeli využiť aj v iných vyučovacích predmetoch, aby vedeli využiť teoretické poznatky v praxi. Vo vyučovacom procese budeme zdôrazňovať aj výchovný charakter vzdelávania. Budeme sa snažiť o všestranný rozvoj žiaka a pri tom uplatňovať v maximálnej miere individuálny prístup k žiakom.

2.4 Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Škola je otvorená všetkým žiakom, zároveň sa však špecializujeme aj na vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením máme upravené dva bezbariérové vstupy do budovy, iné priestorové úpravy sa nerealizovali. Napriek tomu sme mali telesne postihnutých žiakov, ktorým sme v spolupráci s odbornými pracovníkmi vytvárali primerané podmienky vzdelávania a oni bez väčších problémov absolvovali základnú školu. Žiaci pracovali podľa individuálnych učebných plánov, resp. mali úľavy a boli oslobodení od niektorých činností.

Žiaci s poruchami učenia a správania sú integrovaní v bežných triedach. Škola nemá v tomto smere otvorené špeciálne triedy. Úzko spolupracujeme s CPPP a P v Šali a špeciálno-pedagogickou poradňou, teda s psychológom a špeciálnym pedagógom. Pokiaľ sa v škole zistia problémy v učení či v správaní žiaka, odporučí sa žiakovi vyšetrenie, ktoré sa uskutoční len so súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Odborný pracovník odporučí väčšinou úpravy učebného plánu, odporučí metódy a formy práce, niektoré úľavy, resp. odporučí žiaka integrovať. Optimálne podmienky sa vytvárajú v úzkej spolupráci so zákonným zástupcom žiaka, výchovným poradcom, jednotlivými vyučujúcimi a vedením školy.

Výchova žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v triedach s ostatnými žiakmi školy. Ak je to potrebné, takýto žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, ktorý má diagnostikované zariadením výchovného poradenstva a prevencie špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania.

Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba - je požiadavka na úpravu metód a prístupov vo vzdelávaní, ktoré vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania. Uplatnenie týchto metód a prístupov je nevyhnutné pre rozvoj schopností alebo osobností žiaka, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Školská integrácia (začlenenie) - je výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi školy, ak je to potrebné, takýto žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Zákonný zástupca má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Žiak so zdravotným znevýhodnením - je len taký žiak, ktorému poradenské zariadenie po diagnostických vyšetreniach vydalo písomné vyjadrenie k školskému začleneniu. Je súčasťou formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do základnej školy a do strednej školy.

Žiak so zdravotným postihnutím - je žiak s mentálnym, zrakovým, sluchovým, telesným postihnutím, narušenou komunikačnou schopnosťou, autizmom, či viacnásobným postihnutím.

Žiak chorý alebo zdravotne oslabený – je žiak s ochorením dlhodobého charakteru.

Žiak s vývinovými poruchami - je žiak s poruchami aktivity a pozornosti, žiak s vývinovou poruchou učenia .

Žiak s nadaním – je žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti, oblasti umenia alebo športu, alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelania sa jeho nadanie cielene rozvíja.

Do kategórie žiakov so ŠVVP patrí:

1. žiak so zdravotným znevýhodnením:
 - a) žiak so zdravotným postihnutím
 - b) žiak chorý alebo zdravotne oslabený
 - c) žiak s vývinovými poruchami
 - d) žiak s poruchou správania
2. žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia
3. žiak s nadaním.

V škole vzdelávame žiakov :

- a) so zdravotným znevýhodnením – s telesným postihnutím a s autizmom
- b) chorých a zdravotne oslabených,
- c) s vývinovými poruchami učenia,
- d) s poruchami aktivity a pozornosti,
- e) s poruchami správania,
- f) so všeobecným intelektovým nadaním,
- g) žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Legislatíva a niektoré metodické materiály a iné predpisy pre žiakov so ŠVVP

- Školská integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími (ŠVVP) a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v špeciálnych triedach ZŠ , Štátna školská inšpekcia, Bratislava 2010
- Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 1 –Primárne vzdelávanie, ŠPÚ, Bratislava, 2008, 2011
- Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 2– Nižšie sekundárne vzdelávanie, ŠPÚ, Bratislava, 2008, 2011
- Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2011/12, Bratislava 2011 a Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2012 /2013, Bratislava 2012
- Školský zákon č. 245/ 2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011
- Vyhláška MŠ SR č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním.
- Vyhláška MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.
- Vyhláška MŠ SR č. 325/2008 Z. z. o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie
- Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č.: 2011-3121/12824:4-921 z 1.5.2011 s prílohou č. 2: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole

- Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy,
- Pokyny na vyplnenie formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP schváleného MŠ SR pod číslom CD-2008-17271/37405-1:914 dňa 24. októbra 2008 s platnosťou od 1. januára 2009
- Metodicko-informatívny materiál Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole č.CD-2004-12004/23602-1: 095

V škole sa nachádza najviac žiakov s vývinovými poruchami (poruchami učenia, aktivity a pozornosti). Z tejto skupiny žiakov je len časť zaradená medzi integrovaných žiakov, vo vzdelávaní ostatných žiakov s diagnostikovanou poruchou dodržiavajú učitelia odporúčenia špeciálneho pedagóga, resp. psychológa.

Žiaci s vývinovými poruchami (poruchami učenia, aktivity a pozornosti)

Pre žiakov s **vývinovými poruchami učenia** je charakteristické, že podávané výkony nezodpovedajú ich rozumovej úrovni. Najčastejšie sa vyskytujú poruchy:

- **dyslexia** - neschopnosť naučiť sa čítať pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dysgrafia** - neschopnosť naučiť sa písať pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dysortografia** - neschopnosť osvojiť si pravopis pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dyskalkúlia** - neschopnosť osvojiť si matematické úkony pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne schopnosti.

Vývinové poruchy učenia bývajú niekedy sprevádzané hyperaktivitou, prípadne nesústredenosťou, impulzívnymi konaním. Väčšinou sa nejedná o jeden druh poruchy, symptómy sa vzájomne prelínajú a v priebehu trvania vykazujú rôznu intenzitu. Svojím obsahom sa vzdelávací proces u žiakov s VPU (vývinové poruchy učenia) zásadne neodlišujú od vzdelávania ostatných žiakov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa využívajú efektívne stratégie učenia, ktoré odporúča po pedagogicko-špeciálnom vyšetrení špeciálny pedagóg. Učiteľ konzultuje rozsah učiva a pracovné postupy vo výchovno-vzdelávacom procese so špeciálnym pedagógom.

Nové učivo sa usporiada po krokoch a dodržiava sa postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu. Učiteľ si priebežne overuje, či žiak porozumel učivu a pracuje s odporúčenými pomôckami a názorným materiálom. Pri skúšaní a overovaní vedomostí pedagógovia uprednostňujú tú formu, ktorú odporúča poradenské zariadenie.

Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti

Sú to prevažne žiaci s hyperaktivitou, ktorí sa ťažšie prispôbujú a adaptujú na školské prostredie a školský poriadok. Sú impulzívní a ľahko sa unavia, nie sú schopní dodržiavať režim školy a nemôžu sa vzdelávať v triedach s veľkým počtom žiakov s použitím bežných metód. Príčinou môže byť nervové a psychické ochorenia. Je potrebné žiaka viesť k zodpovednosti pri plnení povinností, k spolupráci v skupine, k tolerancii a predovšetkým ku zvládnutiu elementárnych noriem správania.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je dôležité dodržiavať niektoré vhodné postupy

- uplatňovať pokojný prístup k žiakovi,
- snažiť sa spoločne so žiakom vytvoriť hranice a určiť režim,
- dodržiavať pravidelnosť v režime, dopredu žiaka upozorniť na zmeny,
- uplatňovať dôslednú kontrolu, realizovať so žiakom nácvik sebakontroly,
- dbať na jednotný prístup všetkých pedagógov a rodičov žiaka,
- uplatňovať kooperáciu viacerých odborníkov: psychológ, špeciálny pedagóg, výchovný poradca, učiteľ,
- usmerňovať aktivity žiaka: pohybové uvoľnenie, umožnenie odpočinku, vyhľadanie špeciálneho pedagóga v stave napätia,
- využívať podnety primerané k možnostiam a schopnostiam žiaka, učiť žiaka, ako sa dá situácia riešiť,
- oceňovať požadované správanie žiaka, jeho negatívne správanie nevenovať zbytočne veľa pozornosti.

Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním sa uskutočňuje v špeciálnych triedach, v ktorých sa vzdelávajú žiaci so všeobecným intelektovým nadaním. Intelektovo nadaní žiaci majú vysoko nadpriemerne rozvinuté poznávacie schopnosti v jednej alebo viacerých intelektových oblastiach. Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním sú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na základe diagnostiky vykonanej zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Ich výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje prostredníctvom vzdelávacích programov zameraných na ich nadanie. V škole sa vytvárajú podmienky pre rozvoj nadania uplatňovaním výchovných a vzdelávacích metód a organizačných foriem vyučovania. Individuálne podmienky pre rozvoj nadania sa žiakom utvárajú tým, že sa im umožní prijatie do školy pred dosiahnutím šiesteho roku veku, rozšírené vyučovanie predmetov, v ktorých prejavujú nadanie, preradenie do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, absolvovanie viacerých ročníkov počas jedného ročníka. Triedy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sú triedy, ktoré sa zameriavajú na podporovanie a rozvíjanie intelektového nadania žiakov zohľadnením celej osobnosti a na prevenciu a nápravu problémových prejavov, ktoré súvisia s ich intelektovým nadaním. Vzdelávanie intelektovo nadaného žiaka zabezpečuje aj asistent učiteľa, ak je intelektovo nadaný žiak súčasne aj žiakom so zdravotným znevýhodnením. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o preradení alebo vylúčení žiaka z programu pre nesplnenie požiadaviek rozumovej prípravy alebo zo zdravotných dôvodov na návrh lekára.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP, ktorí sú evidovaní ako integrovaní.

Žiaci so ŠVVP, ktorí sú evidovaní ako integrovaní, sú vzdelávaní na základe odborných vyšetrení a odporúčení poradenských zariadení, žiadostí zákonných zástupcov, podľa individuálnych vzdelávacích programov (ďalej IVP). Tieto sú vypracované v súlade so ŠkVP a vychádzajú zo špecifických vzdelávacích potrieb žiakov jednotlivých znevýhodnení. Upravujú obsah, formy a podmienky ich vzdelávania. Na vypracovaní IVP sa podieľajú: špeciálni pedagógovia, vyučujúci príslušných predmetov, triedni učitelia, zástupcovia poradenských zariadení a výchovný poradca. IVP schvaľuje riaditeľ školy. Podľa neho sa s dieťaťom v priebehu školského roka pracuje a venuje sa mu i individuálna špeciálno-pedagogická starostlivosť.

Podmienkou školskej integrácie žiaka je špeciálno-pedagogická, v prípade potreby aj psychologická diagnostika vykonaná v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, odborná lekárska správa a písomná žiadosť rodiča alebo zákonného zástupcu. O prijatí žiaka so ŠVVP rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného

na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Asistent učiteľa pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov so ŠVVP, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Pri klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením sa prihliada na vývinovú poruchu alebo zdravotné postihnutie a hodnotíme ho s toleranciou podľa daných metodických pokynov.

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP sa používa Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č. 2011-3121/12824:4-921 z 1.5.2011 s prílohou č. 2: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole.

Žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej SZP) poskytuje škola individuálny prístup pedagóga, pričom spolupracuje so psychológom a s rodičmi. Výchova a vzdelávanie žiakov so SZP nie je klasickou integráciou. Žiaci so SZP majú mať vytvorené podmienky na výchovu a vzdelávanie ako v špecializovanej triede. Prioritným dôvodom vytvárania individuálnych podmienok v ich výchove a vzdelávaní sú edukačné potreby, nie ekonomické. Pre zabezpečenie výchovy a vzdelávania žiakov so SZP sa vytvárajú individuálne podmienky:

- h) vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- i) úprava organizácie výchovy a vzdelávania,
- j) úprava prostredia, v ktorom sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje,
- k) využitie špecifických metód výchovy a vzdelávania.

Žiakom zo SZP sa považuje dieťa, ak spĺňa aspoň tri z nasledujúcich kritérií:

- l) pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- m) aspoň jeden z rodičov alebo osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti, patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
- n) najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- o) neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
- p) vyučovací jazyk školy je iný ako jazyk, ktorým hovorí dieťa v domácom prostredí.

Žiaci v hraničnom pásme mentálnej retardácie nie sú žiakmi so ŠVVP.

3. *Prierezové témy*

Prierezové témy sa prelínajú vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie, ale zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva, zdôraznenie aplikačného charakteru, majú prispieť k tomu, aby si žiaci rozšírili rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty, rozhodovanie. Prepájajú rôzne oblasti základného učiva, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov.

PRIEREZOVÉ TÉMY

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ LUDOVÁ KULTÚRA

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Sú začlenené do jednotlivých vyučovacích predmetov a vyznačené v osnovách.

3.1. Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií sú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa dostávajú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnou výchovu je prirodzené začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však v obsahovej a metodologickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjame aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Uplatňuje sa v týchto predmetoch : dejepis v roč. 5. – 9., regionálna výchova v 5. roč. , hudobná výchova v roč. 5. – 7., výchova umením v 8. roč., matematika v 8. – 9. roč., anglický jazyk v roč. 5. – 9., geografia v roč. 5. – 9. nemecký jazyk v roč. 5. – 9., slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka v roč. 5. – 7. a 9., telesná a športová výchova, informatika, výtvarná výchova, etická výchova v roč. 5. – 9.

3.2. Mediálna výchova

Cieľom prierezovej témy je rozvinúť v žiakoch:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií,

- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Uplatňuje sa v týchto predmetoch :

Chémia v roč. 6. – 9., dejepis v roč. 5. – 9. , biológia v 7. roč., hudobná výchova v 7. roč., výchova umením v 8. roč., matematika v 7. – 9. roč., fyzika v 6. – 9. roč., technika v 7. – 8. roč., geografia v 5. – 9. roč., nemecký jazyk 5.,6.,7. a 9. roč., slovenský jazyk a literatúra v 5.– 9. roč., občianska náuka v 5. – 7. roč., informatika v 5. – 8. roč., telesná a športová výchova v 8. roč., výtvarná výchova v 5. – 7. roč., etická výchova v 7. – 9. roč., výchova umením v 8. roč.

3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne študijný rozvoj podporujú.

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmýšľať o sebe), sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebaopoznávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Téma sa realizuje prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Uplatňuje sa v týchto predmetoch:

Chémia v 6. – 9. roč., biológia v 5. – 8. roč., regionálna výchova v 5. roč., finančná gramotnosť v 6. roč., svet práce v 8. roč., dejepis v 9. roč., hudobná výchova, výtvarná výchova v 5. – 7. roč., výchova umením v 8. roč., matematika v 5. – 9. roč., fyzika v 6. – 9. roč., technika v 7. – 8. roč., anglický jazyk v 5. – 9. roč., geografia v 5. a 9. roč., nemecký jazyk v 5. – 9. roč., slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka , informatika, telesná a športová výchova , etická výchova v 5. – 9. roč.

3.4. Environmentálna výchova

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych

oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu. Ďalším cieľom je:

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

Uplatňuje sa v predmetoch :

Chémia v 6. – 9. roč., biológia v 5. – 9. roč., svet práce v 8. roč., hudobná výchova v 5. a 6. roč., výchova umením v 8. roč., matematika v 5. – 9. roč., fyzika v 6. – 9. roč., technika v 7. a 8. roč., anglický jazyk v 5., 6., 8. a 9. roč., geografia v 5. – 9. roč., nemecký jazyk v 6, 8. a 9. roč., slovenský jazyk a literatúra v 5. – 9. roč., občianska náuka v 5., 6., 7. a 9. roč., telesná a športová výchova v 5. – 9. roč., informatika v 5. – 7. roč., výtvarná výchova v 5. – 7. roč., etická výchova v 5, 7. a 8. roč.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne žiak schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

3.5. Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v

cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy v základnej škole sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Uplatňuje sa v predmetoch :

Matematika v 5. – 9. roč., anglický jazyk v 5. – 7. roč., nemecký jazyk v 6. – 9. roč., občianska náuka v 6. roč., telesná a športová výchova v 5. – 9. roč., výtvarná výchova v 5. roč.

3.6. Ochrana života a zdravia

Ochrana človeka a zdravia (OŽZ) sa v škole realizuje prostredníctvom jednotlivých učebných predmetov ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Snahou je pripraviť žiakov na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov sa formuje vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je poskytujeme žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomáhame im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane. Žiakov učíme poskytovať pomoc iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvíjame v nich morálne vlastnosti tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia, formujeme ich predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej

zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Prierezová téma sa realizuje obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Na realizáciu učiva OŽZ využívame nasledovné organizačné formy: účelové cvičenia (ÚC) v 5.-9. ročníku sa realizujú v prírode dva razy do roka po päť hodín, a to spravidla v mesiacoch október a jún. Pred realizáciou ÚC vykonávame prípravu z teoretickej časti učiva v rozsahu troch - piatich hodín.

Uplatňuje sa v predmetoch :

Biológia v 5. – 9. roč., geografia v roč. 7. – 8. , chémia v roč. 6. – 9., občianska náuka v roč. 5. – 7. a 9., slovenský jazyk a literatúra v roč. 5. – 9.

3.7. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Uvedenú prierezovú tému začleňujeme vo vyučovaní do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, exkurzií a pod. Vhodnými sú najmä predmety výtvarná, hudobná, literárna a etická výchova, ale aj dejepis a geografia. V rámci školského vzdelávacieho programu je prierezová téma v piatom ročníku zaradená do voliteľného vyučovacieho predmetu regionálna výchova.

Uplatňuje sa v predmetoch:

Chémia v 6. – 9. roč., biológia v 5. – 8. roč., regionálna výchova v 5. roč., občianska náuka v 5., 6. a 9. roč., dejepis v 9. roč., hudobná v 7. roč., výchova umením v 8. roč., matematika v 8. a 9. roč., geografia v 5. – 9. roč., nemecký jazyk v 5. – 9. roč., slovenský jazyk a literatúra v 5. – 9. roč., informatika v 9. roč., výtvarná výchova v 5. – 7. roč., etická výchova v 7. a 8. roč.

3.8. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy sú súčasťou viacerých predmetov.

Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania je, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznať ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, naplánovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Uplatňuje sa v predmetoch:

Chémia v 6. – 9. roč., biológia, dejepis, občianska náuka, anglický jazyk, geografia, nemecký jazyk, slovenský jazyk a literatúra, informatika, v 5. – 9. roč., regionálna výchova v 5. roč., hudobná výchova v 6. a 7. roč., výchova umením v 8. roč., matematika v 5., 7. – 9. roč., fyzika v 6. – 9. roč., technika v 7. – 8. roč.

4. Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Národný štandard finančnej gramotnosti naznačuje, akými poznatkami, zručnosťami a skúsenosťami musia pedagogickí zamestnanci a žiaci disponovať, aby mohli nepretržite rozširovať svoje vedomosti o osobných financiách podľa toho, ako sa budú meniť ich zodpovednosti a príležitosti.

Očakávané sú opísané poznatky, zručnosti a skúsenosti, ktoré by mali byť absolventi schopní preukázať.

II. Organizácia kompetencií

Národný štandard finančnej gramotnosti popisuje minimálne požiadavky na funkčnú finančnú gramotnosť absolventov prostredníctvom osvojených kompetencií. Tieto sú usporiadané nasledovne:

Témy, Kompetencie a čiastkové kompetencie

Témy, celkové a čiastkové kompetencie opisujú vybrané poznatky, zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti. Celkovo sú Témy zoradené do siedmych vybraných kategórií finančnej gramotnosti

1. Človek vo sfére peňazí;
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí;
3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca;
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi;
5. Úver a dlh;
6. Sporenie a investovanie;
7. Riadenie rizika a poistenie.

Očakávania

Očakávania opisujú, akým spôsobom by mali žiaci byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach. Očakávania odrážajú napredovanie v získavaní poznatkov, zručností a skúseností.

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia: Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb. Chápať funkciu peňazí ako prostriedku na ich zabezpečenie.

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom. Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych. Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady.

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny.

Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklady činnosti jednotlivcov a rodín v ekonomickej oblasti.

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Poznať hodnotu vecí ako výsledku práce. Vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia. Vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom. Uviesť príklady prínosov finančnej zodpovednosti a strát spôsobených finančnou nezodpovednosťou. Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností. Uviesť príklady úspešných jednotlivcov na svojej plánovanej profesijnej ceste.

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia. Uviesť internetové a tlačové zdroje informácií o produktoch a vymenovať silné a slabé stránky každého z nich.

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné údaje a informácie.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivec podniknúť na ochranu svojich osobných údajov. Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zloději môžu získať osobné údaje a informácie.

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority. Stanoviť si merateľné krátkodobé a strednodobé finančné ciele. Použiť finančnú alebo internetovú kalkulačku na stanovenie nákladov na dosiahnutie strednodobého cieľa. Zhodnotiť výsledky finančného rozhodnutia. Používať zodpovedné rozhodovanie pri strednodobých cieľoch.

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom. Identifikovať rozdiely medzi hodnotami a postojmi k peniazom u rovesníkov.

Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vyhľadať si príslušný orgán na ochranu spotrebiteľov v mieste pobytu. Uviesť príklady klamlivých alebo zavádzajúcich obchodných praktík, ktoré zakazuje zákon o ochrane spotrebiteľa. Vysvetliť kroky pri riešení reklamácie podanej zákazníkom.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklady, ako záujmy, poznatky a schopnosti jednotlivca môžu ovplyvniť výber povolania. Uviesť príklady, ako vzdelanie alebo praktické zručnosti môžu ovplyvniť príjem počas života. Identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní. Porovnať osobné zručnosti a záujmy s rozličnými kariérnymi možnosťami.

Čiastková kompetencia 4: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť pojem mzda. Uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (dar, provízia a zisk).

Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi. **Žiak je schopný:**

Úroveň 2: Vedieť popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine a porovnať ho so zabezpečením v inej rodine.

Čiastková kompetencia 6: Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Definovať daň a vysvetliť rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu. Uviesť príklad spôsobov, akými štát využíva príjmy z daní.

Čiastková kompetencia 7: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti, inšpirované úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Opísať úspešnosť v ekonomickej oblasti. Vedieť diskutovať o vzťahu morálky a peňazí. Uviesť príklad finančne úspešného človeka vo svojom okolí.

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia **Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.**

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov. Opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - míňanie, sporenie a spoluúčasť. Diskutovať o prvkoch osobného rozpočtu, (príjmy, výdavky a úspory). Vypočítať percentá pripadajúce na hlavné kategórie výdavkov v rámci mesačného rodinného rozpočtu.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov. **Žiak je schopný:**

Úroveň 2:

Založiť si kartotéku informácií o produktoch v domácnosti, vrátane informácií o zárukách a ďalších finančných dokumentoch, ako sú účtovné doklady a výpisy z bankových účtov.

Úroveň 2:

Opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Vysvetliť, čím sa od seba líšia. Vysvetliť, ako fungujú šeky, debetné a kreditné karty. Diskutovať o výhodách a nevýhodách jednotlivých platobných metód.

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. Vysvetliť vzťah medzi spôsobmi míňania peňazí a dosahovaním finančných cieľov. Uviesť príklady ako vonkajšie činitele (napr. marketing alebo reklamné techniky) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze. Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a míňaní finančných prostriedkov. Prekontrolovať daň z pridanej hodnoty na doklade o zaplatení nákupu.

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Stanoviť, či je prispievanie formou darcovstva a filantropie v súlade s osobným rozpočtom.

Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Zistiť vek, v ktorom môže jednotlivec spísať platný závet v danom štáte pobytu. Opísať hlavné prvky jednoduchého závetu a zistiť obvyklé náklady v prípade, že si závet dá vypracovať.

5. Úver a dlh

Celková kompetencia Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť, prečo finančné inštitúcie požičiavajú peniaze. Vymenovať nákupy na úver, ktoré dospeli bežne robia. Opísať výhody a nevýhody využívania úveru. Vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky. Vysvetliť, ako sa líšia debetné karty od kreditných kariet.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať práva žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť hodnotu informácií o úverovej histórii pre žiadateľov a poskytovateľov úveru. Vysvetliť, prečo je dôležité vybudovať si pozitívnu úverovú históriu. Opísať informácie nachádzajúce sa v správe o úverovej histórii a ako dlho sa tieto uchovávajú. Uviesť príklady dovoleného použitia správ o úverovej histórii na účely iné než je poskytnutie úveru.

Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť, ako sa vyhnúť problémom pri požičiavaní si peňazí alebo predmetov vo vzťahu k ich hodnote. Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov.

Čiastková kompetencia 4: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov. **Žiak je schopný:**

Úroveň 2:

Uviesť príklady ochranných prvkov, vychádzajúcich zo zákonov o spotrebiteľských úveroch.

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklady, ako sporenie môže zlepšiť finančnú prosperitu. Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé a strednodobé ciele. Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“. Vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Popísať hodnotu peňazí. Vysvetliť, ako môže rásť hodnota investície. Rozhodnúť, kedy investovať hotovosť na krátkodobé výdavky alebo na núdzové situácie.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom.

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Opísať rôzne zdroje investičných informácií - prospekty cenných papierov, on-line zdroje a finančné publikácie.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Popísať výhody sporenia peňazí na starobu prostredníctvom dôchodkových programov a investičných sociálnych programov.

Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť, ako ochrana vkladov chráni investorov.

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 1: Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviest' príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Popísať spôsoby, akými by sa dali znížiť rôzne druhy rizík alebo ako by sa im dalo úplne vyhnúť. Diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.

Čiastková kompetencia 2: Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny. **Žiak je schopný:**

Úroveň 2:

Vedieť vysvetliť existenciu vplyvov ekonomickej krízy na jednotlivca a rodinu.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť na životných cykloch rodiny potrebu jej zabezpečenia prostredníctvom úspor v banke, verejného poistenia a potrebou životného poistenia.

Čiastková kompetencia 4: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť základný účel verejného poistenia, stručne charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vymenovať cennosti, ktoré sa bežne nachádzajú v domácnostiach. Opísať, akým spôsobom môžu byť tieto cenné predmety a majetkové hodnoty ohrozené alebo stratené. Opísať spôsoby

ochrany cenných predmetov a majetkových hodnôt. Stručne charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.

Vysvetliť podstatu a význam poistenia: majetku, osôb, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Súčasťou školského vzdelávacieho programu sú preventívno-výchovné programy vypracované z národných programov. Sú to Plán výchovy k ľudským právam, Program prevencie obezity, Program globálneho vzdelávania, Program duševného zdravia, ktorý je zapracovaný do programu Zdravá škola. Úlohy z Programu stratégie a prevencie kriminality a z Programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi sú zapracované v plánoch práce jednotlivých koordinátorov. Tieto školské programy sú priložené k školskému vzdelávaciemu programu.

III. Vnútorý systém kontroly

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonným zástupcom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, ale aj kde sú jeho nedostatky a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je aj motivácia do ďalšej práce, usmernenie ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov. Hodnotiť sa budú ústne a písomné odpovede žiakov, testy, povinne predpísané písomné práce (kontrolné práce, školské úlohy, kontrolné diktáty, pravopisné previerky, laboratórne práce a pod.), prezentovanie vybraných tém, výsledky zo súťaží. Hodnotením sa bude zisťovať, či alebo na akej úrovni zvládol žiak vzdelávací výstup (výkonový štandard), ktorý je určený pri každej téme učebných osnov. Preto výstupové štandardy stanovujú, čo má žiak vedieť, urobiť, aké má mať postoje, hodnotovú orientáciu, pohybové a umelecké zručnosti a pod. a tieto výkony sú aj hodnotené.

Hodnotenie sa bude realizovať priebežne po prebratí témy, po ukončení tematického celku, po ukončení viacerých tematických celkov (za štvrťrok, polrok, atď.), po ukončení výučby vo vyučovacom predmete. Žiak školy bude oboznámený s tým, čo a akým spôsobom bude hodnotené. Učiteľ v celkovom hodnotení berie do úvahy aj aktivitu žiaka na hodine, plnenie si povinností v rámci predmetu, zapájanie sa do dobrovoľných aktivít. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. V rámci hodnotenia uplatníme aj sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie žiakov. Vyučujúci si v rámci metodických orgánov spracujú v jednotlivých predmetoch a ročníkoch hodnotiace portfólio, ktoré bude obsahovať povinné práce a voliteľné práce vychádzajúce z obsahu vzdelávania v danom ročníku. Pri hodnotení bude učiteľ posudzovať žiaka aj vo vzťahu k nemu samotnému, hodnotiť podaný výkon vo vzťahu k jeho potenciálnym možnostiam a k jeho schopnostiam.

Hodnotenie a klasifikácia sa bude vykonávať v súlade s § 18 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č.320/2008 o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011.

- Hodnotenie a klasifikácia žiaka sa uskutočňuje ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie.
- Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje na vyučovacích hodinách z jednotlivých predmetov.
- Celkové hodnotenie žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka, vyjadruje výsledky klasifikácie a slovného hodnotenia v jednotlivých vyučovacích predmetoch.
- Stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na vysvedčení.
- Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie : „ Žiak získal nižšie stredné vzdelanie “.
- Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčenie z príslušného ročníka sa mu v doložke uvedie : „ Žiak získal primárne vzdelanie“.
-
- Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil.
- Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete podľa školského vzdelávacieho programu neklasifikovaný, sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo
 - a) absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval vyučovacieho procesu daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
 - b) neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa vyučovacieho procesu ospravedlnene nezúčastňoval,
 - c) neprospeš, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa.
- Celkové hodnotenie a klasifikácia žiaka sa prerokuje a odsúhlasí v pedagogickej rade školy.
- Na informovanie zákonného zástupcu žiaka o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka .

1.1. Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka

- a) individuálny prístup v hodnotení – hodnotenie žiaka sa má uskutočniť podľa jeho možností a schopností, v porovnávaní so sebou samým v čase,
- b) komplexnosť hodnotenia – hodnotenie má obsahovať všetky stránky rozvoja osobnosti žiaka,
- c) pozitívna orientácia hodnotenia – vychádza z presvedčenia, že každý človek môže byť v niečom úspešný (očakáva úspech - pozitívna motivácia k činnosti). Má vychádzať z toho, čo žiak vie (z kladov a predností) a až potom poukázať na nedostatky. Závisí od schopnosti učiteľa nájsť to, čo možno pochváliť, povzbudiť – dať žiakovi príležitosť prežiť pocit radosti z úspechu,

- d) tendencia k sebahodnoteniu – vyžaduje dať žiakom možnosť hodnotiť iných i seba samého – vyvodiť z hodnotenia kritické závery a urobiť prípadné korekcie,
- e) otvorenosť hodnotenia – znamená možnosť zmeny hodnotenia, ak nastala zmena v rozvoj žiaka (žiak sa mení – zo slabšieho môže byť dobrý, lepší...),
- f) sústavnosť a variabilnosť foriem hodnotenia - vyžaduje sústavné používanie najrôznejších foriem a metód skúšania a hodnotenia žiakov,
- g) pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme brať do úvahy možný vplyv zdravotného alebo iného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Pri hodnotení výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktorý vydalo MŠVVaŠ SR a v súlade s § 55, 56, 57 a 58 zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.2. Zásady hodnotenia

- a) Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.
- b) Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.
- c) Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou vo všetkých povinných a povinne voliteľných predmetoch okrem etickej a náboženskej výchovy, ktoré sa hodnotia slovom absolvoval alebo neabsolvoval. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy (ďalej len „riaditeľ“) po prerokovaní v pedagogickej rade.
- d) Klasifikácia je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú určenými piatimi klasifikačnými stupňami. Na vysvedčeniach s klasifikáciou sa slovný komentár za príslušný polrok nedopĺňa.
- e) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie: priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť. Celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.
- f) V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

g) Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

h) Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť využívať ich v oblastiach:

- komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
- čitateľskej gramotnosti,
- jazykových schopností v štátnom jazyku, v materinskom jazyku, v cudzích jazykoch,
- digitálnych kompetencií,
- matematickej gramotnosti a prírodných vied,
- sociálnych kompetencií,
- multikultúrnych kompetencií,
- manuálnych zručností a ich využití v praktických cvičeniach,
- umeleckých a psychomotorických schopností,
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
- osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
- kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

1.3. Získavanie podkladov na hodnotenie

a) Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (referáty, projekty, sebahodnotiace listy, dotazníky, pozorovania, portfóliá a pod.) - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
- rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.

b) Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

c) Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

d) Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

e) Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

f) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

g) Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
- posúdenie prejavov žiaka (usilovnosť, osobnostný rast, ochota spolupracovať, aktivita na hodine a pod.)

1.4. Hodnotenie prospechu a správania

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chváľitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri

riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre druhý stupeň vypíše slovom.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- veľmi dobré,
- uspokojivé,
- menej uspokojivé,
- neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania žiaka a školského poriadku počas hodnotiaceho obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu.

Správanie žiaka sa hodnotí so zreteľom na vekové osobitosti podľa týchto požiadaviek:

- pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin; návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade,
- opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania; podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade. Pochvaly a iné ocenenia, výchovné opatrenia sa zaznamenávajú v katalógovom liste žiaka. Udelenie zníženého stupňa zo správania sa odôvodní v katalógovom liste žiaka.

Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami pozornosti, s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo so špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiaka.

Celkové hodnotenie žiaka piateho ročníka až deviateho ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka na výpise hodnotenia a na konci druhého polroka na vysvedčení vyjadruje nasledovne:

- prospel (a) s vyznamenaním,
- prospel (a) veľmi dobre,
- prospel (a),
- neprospel(a).

Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá prospech horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je veľmi dobré.

Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je veľmi dobré;

Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete;

Žiak neprospel, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň nedostatočný;

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo:

absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,

neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval,

neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

1.5. Postup pri hodnotení žiaka

Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet.

V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia stupeň prospechu žiaka za hodnotiace obdobie po vzájomnej dohode.

Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Riaditeľ určí spôsob, akým budú triedni učitelia a vedenie školy informovaní o stave hodnotenia žiaka v triede, zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých učiteľov školy (pohovory triedneho učiteľa s vyučujúcimi jednotlivých predmetov, vyučujúci predmetu informuje ihneď pri výraznom zhoršení učebných výsledkov žiaka triedneho učiteľa, triedny učiteľ na konci každého mesiaca hodnotí prospech žiaka z podkladov uvedených v klasifikačných záznamoch).

Hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole, ktoré sú uvedené v Metodickom pokyne č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v prílohe č.2.

Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.

Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.

Na konci hodnotiaceho obdobia v termíne, ktorý určí riaditeľ, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, zapíše triedny učiteľ katalógového listu žiaka stupne celkovej klasifikácie jednotlivých predmetov. Vyučujúci príslušného predmetu podpíšu hodnotenie v prednej časti katalógu a pripraví návrhy na opravné skúšky a hodnotenie žiakov v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka.

Triedny učiteľ a učitelia jednotlivých predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka alebo iné informačné prostriedky (napr. e-mail, telefón).

Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ kmeňovej školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.

Žiak základnej školy, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo v liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné

hodnotenie v škole pri zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskoršie 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Deťom občanov Slovenskej republiky povolí riaditeľ plniť povinnú školskú dochádzku vzdelávaním v školách mimo územia Slovenskej republiky, vzdelávaním v školách zriadených iným štátom na území Slovenskej republiky, individuálnym vzdelávaním v zahraničí. Na vysvedčení vydanom kmeňovou školou sa v doložke uvedie: „Žiak je na tomto vysvedčení hodnotený z predmetov, z ktorých nebol hodnotený na vysvedčení vydanom v školskom roku ... školou ... za ... ročník“.

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...“. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním.

Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil. V doložke sa uvedie: „Žiak splnil.....rokov povinnej školskej dochádzky“.

Žiak, ktorý v školskom roku 2012/2013 ukončí deviaty ročník, získa nižšie stredné vzdelanie. Takémuto žiakovi sa na konci školského roka na vysvedčení prvýkrát v doložke vypíše text: “Žiak/ žiačka získal/a/ nižšie stredné vzdelanie“.

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu“.

1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín,

a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie žiaka zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno hodnotiť žiaka na konci druhého polroka, riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

Opravné skúšky

Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospieť nedostatočný, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľa vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.

Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospeš v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.

Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky podľa odseku 1 vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra.

Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu nedostatočný.

O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vykonania skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do katalógového listu žiaka.

Komisionálna skúška

Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- je skúšaný v náhradnom termíne,
- vykonáva opravnú skúšku,
- preskúšanie požiadala zákonný zástupca,
- sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa,
- je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
- plní osobitný spôsob školskej dochádzky,
- má povolené individuálne vzdelávanie,
- ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania.

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrt'ročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- údaje identifikujúce žiaka,
- hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- návrh hodnotenia.

Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia v jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

Preskúšanie sa uskutoční neodkladne v termíne, ktorý určí riaditeľ školy. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

Žiakovi, ktorý sa vzdeláva v škole mimo územia Slovenskej republiky, vzdeláva sa v škole zriadenej iným štátom na území Slovenskej republiky, vzdeláva sa individuálne v zahraničí alebo žiak, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole a dosiahol v niektorom predmete prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky, sa umožní vykonať opravnú skúšku v súlade s bodom – Opravné skúšky.

Hodnotenie absolventa vzdelávania na získanie stupňa vzdelania

Pre žiakov školy, ktorí nezískali nižšie stredné vzdelanie, môže základná škola na získanie tohto stupňa vzdelania organizovať vzdelávanie, ktoré sa končí komisionálnou skúškou zo všetkých vyučovacích predmetov okrem vyučovacích predmetov s výchovným zameraním. Po úspešnom vykonaní komisionálnych skúšok škola vydá osobe vysvedčenie s doložkou, na ktorej uvedie získaný stupeň vzdelania.

Priebeh komisionálnej skúšky sa riadi Metodickým pokynom MŠVVaŠ SR č. 22/2011 v článku 8. Ak absolvent v kurze na získanie stupňa vzdelania poskytovaného základnou školou bol pri skúškach na záver tohto kurzu klasifikovaný stupňom nedostatočný, umožní mu riaditeľ školy vykonať opravnú skúšku. Ak bol absolvent kurzu klasifikovaný stupňom nedostatočný najviac z dvoch predmetov, môže opravné skúšky vykonať do dvoch mesiacov. Základná škola môže organizovať kurz na získanie základného vzdelania v externej forme. Dĺžku kurzu určuje riaditeľ školy individuálne na základe zistenej úrovne získaného vzdelania žiaka, najviac však v dĺžke jedného školského roka.

Záujemca o absolvovanie kurzu na získanie nižšieho stredného vzdelania sa môže obrátiť na základnú školu, v obvode ktorej má trvalé bydlisko. Žiak si však môže zvoliť aj inú školu, ktorá kurz uskutočňuje.

Učebný plán pre externú formu vyučovania s časovou dotáciou

Predmet	Počet hodín
Slovenský jazyk a literatúra	16
Cudzí jazyk (ANJ/ NEJ)	12
Dejepis	6

Geografia	6
Matematika	16
Fyzika, chémia, biológia	16

Spolu 72 hodín

Postup do vyššieho ročníka

Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.

Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.

Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí. Žiak, ktorý neprospeľ v čase, keď plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník len raz, vo výnimočných prípadoch, ak je to v prospech žiaka, aj viackrát.

Kritéria hodnotenia žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch sú podrobne rozpracované v učebných osnovách príslušných predmetov a schválené príslušnými predmetovými komisiami.

1.7. Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP

- Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
- Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka po konzultácii so špeciálnym pedagógom alebo iným odborníkom (psychológ, logopéd, odborný lekár).
- Pri hodnotení žiaka učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.
- U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia, a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov.
- Žiakovi s narušenými komunikačnými schopnosťami, chybami a poruchami reči, vývinovými poruchami učenia, autizmom zabezpečí učiteľ pri odpovedi také podmienky, aby neutrpel psychickú ujmu. Učiteľ sa vždy rozhodne, či uprednostní písomnú, praktickú alebo ústnu formu odpovede.
- Úroveň čítania sa hodnotí individuálne, s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia žiaka.

- Žiak s vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) môže písať diktát, alebo byť skúšaný písomnou formou len za podmienky, že bol vopred pripravený špeciálnymi metodickými postupmi na vyučovanie. Diktát takéhoto žiaka sa nehodnotí známami, ale slovne, učiteľ vyčíslí počet chýb a pri hodnotení spolupracuje so žiakom.
- Grafický prejav žiaka s takým zdravotným znevýhodnením, ktoré má vplyv na jeho úroveň (napr. písanie, výtvarný prejav), sa priebežne ani súhrnne nehodnotí známku.
- Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa rýchlo unaví, musí mať možnosť pri písomnej skúške pracovať individuálnym tempom, prípadne krátko relaxovať.
- Žiak, ktorý vzhľadom na druh a stupeň svojho znevýhodnenia nemôže v celku plniť učebné osnovy základnej školy v niektorých alebo všetkých predmetoch a postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, má učebné výsledky priebežne aj súhrnne na vysvedčení hodnotené podľa individuálnych kritérií. Na vysvedčení v doložke, triedny učiteľ uvedie, v ktorých predmetoch žiak postupoval podľa individuálneho učebného plánu.

Žiakov s poruchami učenia hodnotíme iným spôsobom a s prihliadnutím na ich špecifické poruchy učenia. Výkon, ale najmä snahu na hodine a pri príprave oceníme (chválime, verbálne neverbálne – súhlasným prikývnutím, úsmevom), pretože to pôsobí vysoko pozitívne, povzbudzuje k ďalšiemu úsiliu.

Slabší výkon nekritizujeme, nezosmiešňujeme. Hodnotenie musí mať motivačnú funkciu.

Pri hodnotení žiaka si musíme uvedomiť, že nejde len o neschopnosť alebo zníženú schopnosť čítať a písať, ale predovšetkým o nedostatočnosť v stratégiách komunikačných verbálnych i neverbálnych a sociálnych. Preto je potrebné hodnotenie individuálne špecifikovať:

- priebežne hodnotiť každý výkon žiaka,
- hodnotiť čo najrýchlejšie po práci, inak hodnotenie, či už pochvala alebo kritika, sa míňa účinku,
- vybrať spôsob skúšania, ktorý dieťaťu najviac vyhovuje,
- pri ústnom skúšaní - odpovedať na základe otázok; vo vyšších ročníkoch pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu,
- obmedziť skúšanie pred tabuľou,
- písomné práce po formálnej stránke prispôbiť (väčšie písmená, menej úloh, štruktúrovaný text, podčiarknuté kľúčové slová, linajky na zapisovanie odpovedí, prípadne krúžkovanie správnej odpovede, mriežku na zapisovanie čísel pri výpočtoch),
- nehodnotiť kvalitu písma, písomný prejav nie je nutné vždy klasifikovať,
- nehodnotiť úpravu, ale obsahovú stránku,
- pri hodnotení striedať typy hodnotenia - známka, slovné hodnotenie, body, pomocou symbolov (značky),
- pri hodnotení známku alebo bodmi tieto hodnotenia neustále dopĺňovať slovným hodnotením, ktoré si lepšie všíma vstup, priebeh práce, výsledok a podmienky, ktoré má žiak pri práci - formálne hodnotenie známku môže viesť k formálnym výkonom,
- sebahodnotenie samotným žiakom je metóda, ktorá svojím dopadom na žiaka významne ovplyvňuje jeho výkony (žiak má konkrétne vyjadriť, čo vie a čo nevie),
- zdôrazniť čo bolo dobré, dosiahnuté, pozoruhodné a neorientovať sa na chybu,
- rozvíjať komunikatívnosť, nie príkazy, zákazy,

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP používame

Individuálne hodnotenie – hodnotíme pomer medzi výkonom a schopnosťou, neporovnávame žiakov medzi sebou.

Otvorené hodnotenie – hodnotíme činnosť, výsledok, dielo, nie osobnosť žiaka.

Positívnu orientáciu – hodnotíme to, čo žiak vie. Využívame dialóg – žiakom dávame možnosť o hodnotení diskutovať v triede, žiak tak má šancu naučiť sa sebahodnoteniu, učiteľ má šancu získať informácie o úrovni sebahodnotenia žiakov.

Objektivizáciu hodnotenia – pedagóg obmedzuje spôsob vlastných subjektívnych vplyvov pri hodnotení žiakov.

2. Vnútrošný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

2.1. Ciele kontroly

- získať prehľad o odbornej a metodickej pripravenosti učiteľov a výchovných zamestnancov,
- získať prehľad o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu,
- sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno-vzdelávacom procese,
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie s cieľom zabezpečiť zjednocovanie hodnotiacich kritérií,
- sledovať výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, súťaže žiakov, didaktické testy v paralelných triedach, úspešnosť prijatia na vyšší stupeň vzdelávania),
- hodnotiť výsledky zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti, zameranie sa na kontrolu výchovno-vzdelávacieho procesu (plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých jeho častiach, tvorbu tematických výchovno-vzdelávacích plánov a ich dodržiavanie, atď.), kontrolu dodržiavania pracovného a školského poriadku ako aj plnenia úloh v rámci plánu práce školy a metodických orgánov, prácu vedúcich metodických orgánov, výchovného poradcu, kontrolu vedenia pedagogickej dokumentácie, kontrolu práce pri činnostiach mimo školy (lyžiarsky výcvik, školy v prírode, plavecké kurzy, exkurzie a pod.), na dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov, na kontrolu činnosti záujmových útvarov, kontrolu estetického vzhľadu tried, areálu školy, kontrolu práce školského klubu detí. sledovať zavádzanie a plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých ročníkoch,
- zabezpečiť plynulý chod vyučovania, dodržiavanie pracovnej disciplíny,
- získať prehľad o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu,
- sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno-vzdelávacej činnosti z predchádzajúceho školského roka,
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie žiakov jednotlivými učiteľmi s cieľom zabezpečiť zjednocovanie kritérií pri klasifikácii,
- sledovať evidenciu o klasifikácii žiakov v zmysle Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu (MP),
- získať prehľad o zavádzaní a využívaní IKT technológií vo vyučovacom procese,

2.2. Formy, metódy a spôsob kontroly

a) **Priama hospitačná činnosť**, v ktorej riaditeľka, zástupkyne riaditeľky a vedúce metodických orgánov v spolupráci s vedením budú sledovať:

- efektívne využívanie učební IKT pedagógmi,
- rozvíjanie kľúčových kompetencií a zručností žiakov,
- dodržiavanie zásad školského vzdelávacieho programu,
- prácu so žiakmi so ŠVVP,
- plnenie úloh POP vo vyučovacom procese,
- hodnotenie, sebahodnotenie žiakov,
- využívanie progresívnych a aktivizujúcich metód a foriem práce,
- diferencovanie úloh a činností vzhľadom na rozdielne vzdelávacie potreby jednotlivých žiakov so ŠVVP,
- dodržiavanie didaktických zásad s osobitným zameraním na triedy prospechovo slabšie,
- plnenie učebných osnov a požiadaviek štandardov v jednotlivých ročníkoch,
- využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- dodržiavanie zásad klasifikácie žiakov,
- dodržiavanie psychohygienických zásad vo výchovno-vzdelávacej práci,
- plnenie plánu práce školy, plánov metodických orgánov,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách so zreteľom na charakter predmetu.

a) Pozorovanie, individuálny rozhovor s učiteľom

b) Didaktické testy, previerky zamerané na plnenie štandardov, ktoré sú vypracované pre jednotlivé predmety a ročníky,

c) Rozbor predpísaných písomných prác a riaditeľských previerok na zasadnutiach metodických orgánov,

d) Spolupráca metodických orgánov, zovšeobecnenie dobrých skúseností výchovno-vzdelávacej práce,

e) Sledovanie plnenia pracovného a školského poriadku záväzného pre pedagogických zamestnancov a žiakov školy,

f) Ankety,

g) Dotazníky.

2.3. Oblasti kontrolnej činnosti

Priama hospitačná činnosť vo výchovno-vzdelávacom procese. Priamou hospitačnou činnosťou budeme sledovať:

- dodržiavanie didaktických zásad vo výchovno-vzdelávacom procese,
- plnenie učebných osnov jednotlivých predmetoch,
- rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- vyučovanie predmetu etická výchova vo všetkých ročníkoch,
- plnenie úloh z učiva „Ochrana života a zdravia“ v jednotlivých vyučovacích predmetoch,
- realizácia učiva „Ochrana života a zdravia“ so zameraním na praktické činnosti v rámci účelových cvičení a didaktických hier,
- využívanie učebných pomôcok, účelnej názornosti vyučovania, didaktickej techniky,
- výchova k rodičovstvu a manželstvu
- rozširovanie myšlienky podpory zdravia a zdravého spôsobu života,
- prevencia drogových závislostí vo vyučovacom procese – občianska náuka, etická výchova, prírodoveda, biológia a iné predmety,
- uplatňovanie humanistických prístupov vo vyučovaní, klíma na vyučovacej hodine, atmosféra vyučovacieho procesu,
- realizácia komunikatívneho princípu vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry,

- dodržiavanie metodických pokynov na hodnotenie žiakov, formy a metódy hodnotenia, pomer písomného a ústneho overovania vedomostí, počet známok z jednotlivých predmetov,
- celková práca učiteľov telesnej výchovy, telesnej a športovej výchovy, dodržiavanie učebných osnov, formy zisťovania kondície žiakov, vstupné a výstupné testovanie v jednotlivých disciplínach, porovnávanie výsledkov na začiatku a konci školského roka, športové oblečenie žiakov na hodinách ,
- kontrola vedomostí zo slovenského jazyka a literatúry, matematiky vo všetkých ročníkoch a niektorých ďalších predmetov vo vybraných ročníkoch formou testov,
- sledovanie komunikatívnych zručností na hodinách cudzích jazykov,
- vstupné a výstupné testy – porovnávanie výsledkov,
- plnenie úloh plánu práce, úloh plánov predmetových komisií metodických združení,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách, pri laboratórnych prácach, praktických cvičeniach,
- prípravu žiakov 9. ročníka na štúdium na stredné školy - príprava na celoplošné testovanie žiakov 9. roč.,
- individuálny prístup k žiakom na hodinách (talentovaní, nadaní, slaboprosievajúci žiaci),
- zavádzanie nových metód vo vyučovacom procese, progresívne metódy práce, inovatívne postupy,
- tvorivá práca na hodinách, tvorivé prvky,
- vzťah učiteľ – žiak, žiak – učiteľ,
- práca so žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním
- plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých ročníkoch,
- osobnosť učiteľa vo vyučovacom procese,
- rozvíjanie komunikačných schopností žiakov,
- uplatňovanie učebných osnov environmentálnej výchovy v jednotlivých predmetoch,
- sledovanie výchovného pôsobenia s cieľom odstraňovania prejavov rasizmu medzi žiakmi s dôrazom na rómskych žiakov,
- plnenie úloh z POP na príslušný školský rok.

Ďalšie oblasti kontroly:

Práca výchovného poradcu – kontakt s triednymi učiteľmi, so žiakmi, s CPPP a P, s rodičmi, plnenie plánu práce výchovného poradcu.

Príprava na súťaže, olympiády – aktivita jednotlivých učiteľov v tomto smere, dosahované výsledky.

Kontrola práce metodických orgánov v škole, sledovanie plnenia úloh v plánoch predmetových komisií a a metodických združení, zovšeobecnenie dobrých skúseností, zjednocovanie požiadaviek v rámci metodických združení, exkurznej činnosti na rozšírenie vedomostnej úrovne žiakov, zapracovanie úloh POP do plánov a spolupráca metodických orgánov.

Kontrola vedenia pedagogickej dokumentácie a inej dokumentácie

- vedenie triednych kníh,
- vedenie triednych výkazov, katalógových listov,
- vedenie klasifikačných hárkov,
- kontrola výpisov za I. polrok a vysvedčení za II. polrok školského roka,

- vedenie zápisníc zo zasadnutí rodičov,
- vedenie zápisníc zo zasadnutí metodických orgánov,
- vedenie záznamov záujmových útvarov,
- predpísané písomné práce zo slovenského jazyka, matematiky, cudzích jazykov, záznamy laboratórnych prác,
- vedenie osobných listov,

Kontrola činnosti záujmových útvarov

Kontrola estetického vzhľadu tried, areálu školy, čistota, hygiena, bezpečnosť

- kontrola dodržiavania bezpečnostných a hygienických predpisov, kontrola objektu školy,
- kontrola učební, dielní s cieľom zistiť nedostatky, chyby a odstrániť ich,
- kontrola pedagogického dozoru, dodržiavanie všetkých častí pracovného poriadku školy so zameraním na okamžité odstránenie nedostatkov,
- kontrola práce v školskom klube detí, naplnenosť oddelení, dodržiavanie jednotlivých zložiek výchovno-vzdelávacej práce, výchovný program,

Poslaním a účelom hodnotenia bude **poznávanie** práce konkrétneho zamestnanca, **posudzovanie** jeho práce ako podklad pre finančné a iné ocenenie, **motivácia** pre jeho ďalší výkon, ale aj pôsobenie na dlhodobé formovanie jeho osobnosti.

Kontrolná činnosť bude realizovaná priebežne, na jej základe sa bude realizovať hodnotenie zamestnancov. Výsledky sa budú analyzovať na pracovných zasadnutiach, hospitačných rozboroch a v priamych rozhovoroch so zamestnancami. Vedenie školy bude každý rok postupovať podľa plánu kontrolnej činnosti.

3. Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov

3.1. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Kontrola a hodnotenie výkonov sa realizuje priebežným monitorovaním aktivít zamestnancov a ich formatívnym hodnotením na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou, individuálnymi rozhovormi,
- analýzou písomných prác,
- referenciami od žiakov, rodičov,
- vyhodnocovaním výsledkov rôznych typov súťaží,
- zhodnotením dosahovaných výchovno-vyučovacích výsledkov,
- vyhodnotením činnosti pedagóga v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- vyhodnocovaním plnenia činností zadaných nad rámec pracovných úloh.

Jedenkrát ročne budú tieto poznatky zhrnuté v periodickom sumatívnom hodnotení v rámci hodnotiaceho pohovoru so zamestnancom, ktorý bude založený na čiastkových výsledkoch formatívnych hodnotení zameraných na minulé výkony, ale zároveň bude impulzom pre jeho profesijný rozvoj a kariérový rast.

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je harmonizácia aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu a zvyšovanie kvality práce jednotlivých zamestnancov. Má viesť k zlepšovaniu výkonu a nepretržitému rozvoju kompetencií zamestnancov, k motivácií pedagógov, aby sami sledovali a hodnotili svoj pracovný výkon a

pracovné správanie a menili ich kvalitu prostredníctvom kontinuálneho profesijného vzdelávania a sebvzdelávania, a tým zvyšovali kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti školy.

Vedeniu školy umožňuje prepracovaný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov objektívnejšie hodnotiť jednotlivé pracovné výkony, získavať, riadiť, rozvíjať a odmeňovať tých, ktorí majú požadované spôsobilosti naplňovať ciele a výchovno-vzdelávací program školy a prispievať ku kvalitnejšiemu, efektívnejšiemu a lepšiemu fungovaniu vzdelávacej inštitúcie ako celku.

U zamestnancov má systém kontroly a hodnotenia podporovať a rozvíjať také profesionálne konanie a správanie, plnenie pracovných úloh, aktivity kontinuálneho vzdelávania a sebvzdelávania rozvíjajúceho profesijné kompetencie, ktoré budú prispievať k dosiahnutiu hodnôt, cieľov a funkcií školy.

3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov

Výsledky, kvalitu a náročnosť výkonu pedagogickej činnosti, mieru osvojenia si a využívania profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov hodnotí v súlade s § 52 zákona č. 317/2009 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vedúci zamestnanec, priamy nadriadený podriadeného hodnotí komplexom objektivizujúcich metód výsledky a kvalitu výkonu pedagogickej profesie, mieru osvojenia a využívania profesijných kompetencií. Uvádzajúci pedagogický zamestnanec začínajúceho pedagogického zamestnanca, priamy nadriadený podriadeného jedenkrát ročne najneskôr do konca školského roka (riaditeľka hodnotí zástupkyne riaditeľky školy, zástupkyňa riaditeľky školy pre 5.- 9.ročník učiteľov pre 5.- 9. ročník a zástupkyňa riaditeľky školy pre 1.- 4. ročník učiteľov 1.- 4 ročníka a vychovávateľky ŠKD). Hodnotenie sa realizuje formou hodnotiaceho pohovoru.

Hodnotenie je podkladom na

- a) rozhodnutia riaditeľa školy na ukončenie adaptačného vzdelávania,
- b) vypracovanie plánu kontinuálneho vzdelávania,
- c) odmeňovanie,
- d) ďalšie personálne činnosti, rozhodovanie.

Zásady hodnotenia pedagogických zamestnancov sú rozpracované v pracovnom poriadku.

O hodnotení sa vyhotovuje Písomný záznam o hodnotení pedagogického zamestnanca, v ktorom hodnotiteľ uvedie slovné hodnotenie (mimoriadne dobré , veľmi dobré, štandardné, čiastočne vyhovujúce, nevyhovujúce výsledky pri vykonávaní pracovnej činnosti).

a) identifikácia údajov:

- hodnoteného zamestnanca -meno a priezvisko, titul, osobné číslo, dátum narodenia, pracovná pozícia,
- hodnotiteľa - meno a priezvisko, titul, funkcia,
- hodnotiace obdobie – od - do, dátum a miesto hodnotenia, účel hodnotenia,

b/ vyhodnotenie:

- pracovného výkonu v rámci plnenia pracovných úloh a splnenie uložených úloh,
- pracovného správania,

- stanovisko hodnoteného,
-

- súhrnné stanovisko hodnotiteľa - stanovenie individuálnych pracovných cieľov v profesijnom rozvoji, úlohy uložené pre ďalšie hodnotiace obdobie,
- podpis hodnotiteľa a hodnoteného,

c) stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia:

- stupnica hodnotenia v škálovom vyjadrení (body v počte 5 ako najlepšie hodnotenie, 4, 3, 2, 1 ako najhoršie hodnotenie) i v slovnom vyjadrení,
- percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia – maximálny počet 180 bodov.

Ak zamestnanec nesúhlasí s hodnotením:

a/ uvedie sa v stanovisku,

b/ hodnotenie sa opäť preukázateľne prerokuje v prítomnosti zástupcu zamestnancov, v prípade opakovaného nesúhlasu sa k hodnotiacemu pohovoru prizýva ďalší, funkčne vyššie postavený nadriadený /poznámka: napr. hodnotenie vykonal zástupca riaditeľa, vyššie postavený nadriadený je v tomto prípade riaditeľ školy/.

Písomný záznam z hodnotenia sa vyhotoví v dvoch exemplároch, z ktorých jeden je určený do osobného spisu a podlieha legislatívnym normám o archivácii a druhý je učený pre zamestnanca,

Hodnotiteľ je povinný:

a/ zachovať štruktúru a formálne náležitosti hodnotiaceho pohovoru,

b/ oboznámiť sa s pravidlami hodnotiaceho pohovoru a dodržiavať ich.

3.3. Stupnica hodnotenia

5	mimoriadne dobré	aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria
4	veľmi dobré	plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 5, ktoré znižujú úroveň činnosti obsiahnutej v kritériu
3	štandardné	priemerné plnenie obsahu kritéria, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie
2	čistočne vyhovujúce	dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutých na splnenie obsahu kritéria, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu
1	nevyhovujúce	nedostačujúce plnenie obsahu kritéria

3.4. Hodnotená oblasť : Pracovný výkon

Kritériá hodnotenia	Indikátory (ukazovatele)	Hodnotenie	
		hodnoteného (1 až 5)	hodnotiteľ'a (1 až 5)
Edukačný proces	vie stanoviť edukačné ciele vo väzbe na učebné osnovy		
	aplikuje inovačné metódy , formy a ostatné prostriedky v nadväznosti na ciele, modernizuje VVP proces		
	dodríava didaktické zásady, tvorivé prístupy, alternatívne metódy		
	vytvára dobrú klímu v triede, má prirodzenú autoritu, je žiakmi akceptovaný		
	dodríava pravidlá hodnotenia žiakov, priebežne hodnotí snahu, výkon a osobný pokrok žiaka		
	vytvára podmienky pre dosahovanie primeraných výchovno-vyučovacích výsledkov		
	motivuje žiakov k účasti na postupových súťažiach a predmetových olympiádach		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 35 bodov)			
Žiak	rešpektuje danosti a potenciál žiaka, rozvíja silné stránky žiakovej osobnosti, vie motivovať žiakov k učeniu, rešpektuje názory žiakov		
	rozvíja u žiakov kľúčové kompetencie, vyššie úrovne poznávania žiakov, logické myslenie, kritické myslenie, analýzu, tvorivosť		
	rozvíja personálne zručnosti žiakov: samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, sebaúctu, sebadôveru		
	vie riešiť problémy v triede, pri dozore nad žiakmi, na exkurziách, na výletoch, v škole v prírode		
	prístupuje k žiakom individuálne, pomáha žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pracuje s nadanými a talentovanými žiakmi, žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 30 bodov)			
Postoje	k plneniu povinností vyplývajúcich z náplne práce, plnenie úloh spoľahlivo, správne a včas		
	k plneniu úloh nad rámec pracovných povinností, mimoriadna prac. činnosť, aktivita		

	k profesijnému rozvoju, zvyšovaniu kvalifikácie, odbornosti - účasť na vzdelávacích aktivitách a formách kontinuálneho vzdelávania		
	k profilácii, zameraniu a stratégii školy - zapája sa do ich realizácie		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 20 bodov)			
Iné úlohy	prínos pre školu – propagácia, prezentácia školy na verejnosti, spolupráca s rodičmi		
	spolupráca pri spracovaní, realizácii a hodnotení rozvojových projektov, programov školy, zavádzaní zmien a inovácií, spolupráca pri tvorbe ŠkVP		
	organizovanie a zapájanie sa do mimoškolských aktivít: besedy, karneval, športové aktivity, tvorivé dielne		
	tvorba učebného materiálu, didaktických testov, pracovných zošitov		
	aplikácia moderných princípov vo vzdelávacom procese, používanie IKT vo vyučovacom procese, práca s interaktívnou tabuľou		
	estetizácia prostredia triedy, školy		

3.5. Hodnotená oblasť : Pracovné správanie

Kritériá hodnotenia	Indikátory (ukazovatele)	Hodnotenie	
		hodnoteného (1 až 5)	hodnotiteľa (1 až 5)
Profesionálne správanie	dokáže hodnotiť a reflektovať svoj výchovno-vyučovací proces a vlastné správanie		
	pozná svoje silné a slabé stránky, uplatňuje sebahodnotenie vo vzťahu k práci a sebe samému		
	špeciálna činnosť- koordinátor, správca kabinetov, vedúci PK, MZ, výchovný poradca, oprava písomných prác, dozor nad žiakmi		
	vytvára priaznivú klímu v triede i v pracovnom kolektíve, vie pracovať v tíme a spolupracovať s učiteľmi		
	efektívne komunikuje s vedením školy, s kolegami, so žiakmi, s rodičmi....		

	vie riešiť konflikty, zvláda záťažové situácie		
	je rešpektovaný svojim okolím, má prirodzenú autoritu		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 35 bodov)			

Normy	dodržiava interné predpisy		
	dodržiava a efektívne využíva pracovný čas s maximálnym využitím vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu		
	správne vedie pedagogickú dokumentáciu		
	zúčastňuje sa pracovných porád a pedagogických rád – podáva podnety a návrhy pri riešení problémov		
	rešpektuje príkazy nadriadených		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 25 bodov)			

3.6. Celkové hodnotenie oblastí

A	Pracovný výkon	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
	Edukačný proces (max. 35)		
	Žiak (max. 30)		
	Postoje (max. 20)		
	Iné úlohy (max. 35)		
Súhrnné hodnotenie oblastí (max. 120)			

B	Pracovné správanie	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
	Profesionálne správanie (max. 35)		
	Normy (max. 25)		
Súhrnné hodnotenie oblastí (max. 60)			

	Súhrnné hodnotenie oblastí	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
A	Pracovný výkon (max. 120)		
B	Pracovné správanie (max. 60)		
Celkové hodnotenie (max.180)			

3.7. Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia

Stupnica hodnotenia

5	mimoriadne dobré	aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria
4	veľmi dobré	plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 5, ktoré znižujú úroveň činnosti obsiahnutej v kritériu
3	štandardné	priemerné plnenie obsahu kritériá, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie
2	čistočne vyhovujúce	dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutých na splnenie obsahu kritériá, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu
1	nevyhovujúce	nedostačujúce plnenie obsahu kritéria

3.8. Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách

- a) **100% - 91%** z celkových možných bodov hodnotenia - **mimoriadne dobré výsledky (180 - 163 bodov)**
- b) **90% - 61%** z celkových možných bodov hodnotenia – **veľmi dobré výsledky (162 - 109 bodov)**
- c) **60% - 31%**- z celkových možných bodov hodnotenia – **štandardné výsledky (108 - 55 bodov)**
- d) **30% - 11%** z celkových možných bodov hodnotenia – **čistočne vyhovujúce výsledky (54 - 19 bodov)**
- e) **10% - 0%** z celkových možných bodov hodnotenia – **nevyhovujúce výsledky (18 - 0 bodov)**

4. Hodnotenie školy

Cieľom bude, aby žiaci, rodičia získali hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené. Zároveň slúži hodnotenie školy aj ako informačný zdroj pre verejnosť. Hodnotenie je zamerané na ciele, ktoré si škola stanovila, na ciele, ktoré sú v ŠkVP, na oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, ale i na tie, v ktorých sa jej nedarí. Zameriame sa na monitorovanie podmienok vzdelávania, spokojnosť s vedením školy, s učiteľmi, prostredia školy, celkovej jej klímy a atmosféry, disciplíny, na spokojnosť s hodnotením žiakov, s využitím mimovyučovacieho času a pod., s cieľom získať spätnú väzbu o kvalite školy, o spokojnosti žiakov, rodičov, učiteľov. Pri získavaní podkladov hodnotenia použijeme rozhovory, diskusie a dotazníky, SWOT analýzu.

Evalvácia v školstve predstavuje systematické zhromažďovanie, triedenie a vyhodnocovanie údajov s cieľom prijať ďalšie rozhodnutia, ktoré významne ovplyvnia ďalšiu činnosť vzdelávania a práce školy. Škola realizuje svoje vnútorné sebahodnotenie, cieľom ktorého je motivovať zamestnancov k sústavnému a pravidelnému overovaniu kvality svojej práce spätnou väzbou. Má pomôcť pri diagnostikovaní nedostatkov v práci učiteľa, triedy, školy s následne viesť k ich odstraňovaniu a motivovať v ďalšej práci.

Procesy hodnotenia sa uskutočňujú na úrovni: triedy (triedny učiteľ, ostatní učitelia vyučujúci v triede), školy (vedúci metodického združenia, predmetovej komisie, pedagogická rada, vedenie školy, riaditeľ školy), regiónu a štátu (orgánu štátnej správy v školstve, iných orgánov.)

Evalvácia ako proces sebareflexie umožňuje zhromaždenie informácií o vlastnej škole, výkone pedagogickej profesie, odporúčaní pre ďalší rozvoj školy, pre inovácie stratégií školy. Kritériá a ukazovateľa sebahodnotenia slúžia ako podklad permanentného monitorovania, hodnotenia a projektovania cieľov školy s prihliadnutím na špecifické podmienky.

Cieľom hodnotenia školy je :

- aby žiaci a ich rodičia, ako aj rodičia budúcich žiakov získali dostatočné a jasné informácie o škole, jej silných aj slabých stránkach, aby rodičia i verejnosť boli oboznámení s cieľmi, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP,
- aby verejnosť poznala koncepčné zámery školy, aby sa rodičia a verejnosť oboznámili s úspechmi žiakov školy.

V oblasti hodnotenia školy monitorujeme :

- podmienky na vzdelávanie žiakov,
- prostredie školy, klímu školy,
- vyučovací proces, metódy, formy vyučovania,
- ďalšia úroveň práce a podpory žiakov so ŠVVP,
- výsledky vzdelávania a úspešnosť žiakov v rôznych oblastiach,
- výchovné problémy,
- riadenie školy.

Nástroje autoevalvácie úrovne školy :

- dotazníky pre žiakov a rodičov,
- rozhovory s učiteľmi,
- rozhovory učiteľov s rodičmi,

- kontrolná činnosť,
- analýza úspešnosti žiakov v súťažiach, olympiádach, ich umiestnenia v rámci mesta a regiónu,
- monitorovanie výsledkov žiakov v 9. ročníku,
- pravidelný kontakt so zástupcami rodičov v rade rodičov i v rade školy,
- SWOT analýza.

OBLASTI, V KTORÝCH ŠKOLA DOSAHUJE DOBRÉ VÝSLEDKY; OBLASTI, V KTORÝCH SÚ NEDOSTATKY A NÁVRHY OPATRENÍ NA SKVALITNENIE ÚROVNE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
➤ prevažne dobrá úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu ➤ viacročné výborné výsledky žiakov v súťažiach, hlavne v okresných kolách ➤ dostatok učiteľov cudzích jazykov umožňuje posilniť hodiny cudzích jazykov ➤ detašované pracovisko jednej psychologičky z CPPPaP v škole, starostlivosť o žiakov, poradenstvo pre pedagógov a rodičov ➤ vzdelávaním nadaných detí v škole sa vytvoril priestor aj pre týchto žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v rámci celého okresu Šaľa ➤ veľmi dobré priestorové materiálne – technické podmienky školy ➤ kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov ➤ široký výber záujmových útvarov ➤ dobrá spolupráca s Radou školy a s Radou rodičov ➤ žiaci 9. ročníka v celoslovenskom testovaní v matematike a v slovenskom jazyku a literatúre dosiahli lepšie výsledky ako je celoslovenský priemer ➤ stále skvalitňovanie materiálnych podmienok školy, výmena školského nábytku, ďalšia rekonštrukcia priestorov (telocvičňa) ➤ výborné podmienky na zavádzanie IKT do vyučovacieho procesu ➤ dobrá klíma školy, dobrý vzťah medzi učiteľmi a žiakmi, medzi učiteľmi a rodičmi ➤ práca so žiakmi so ŠVVP a ich integrácia do vyučovacieho procesu	➤ chýbajúca multifunkčná učebňa, učebňa cudzích jazykov, školská knižnica Opatrenia: získavanie finančných prostriedkov pomocou kvalitných projektov a sponzorov ➤ problémové správanie sa niektorých žiakov, agresivita, vulgárnosť, nerešpektovanie pedagógov, nedostačujúce kompetencie školy v tejto oblasti, neobjektívne hodnotenie správania rodičmi týchto žiakov, nedostatočná komunikácia s rodičmi týchto žiakov Opatrenia: zintenzívniť spoluprácu s rodičmi a odborníkmi ihneď po vzniknutí problému, zintenzívniť spoluprácu so sociálnymi pracovníkmi a kurátormi, políciou, prijímanie výchovných opatrení, návrhy na zaradenie do diagnostických zariadení ➤ výrazne nepriaznivý demografický vývoj, celkový pokles žiakov v meste Šaľa aj v škole Opatrenia: väčšia propagácia školy v mestskej a regionálnej tlači, v MŠ, na web stránke školy, organizovanie dní otvorených dverí pre rodičov ➤ nedostatočné využívanie IKT vo vyučovacom procese v jednotlivých predmetoch napriek dobrým podmienkam Opatrenie: vzdelávanie pedagóg.

➤ estetické prostredie školy a areálu školy, veľa zelene➤ dobrá dostupnosť dopravnými prostriedkami pre žiakov z okolia➤ dobrá spolupráca a vzťahy v kolektíve zamestnancov➤ dobrá, aktívna spolupráca s materskými školami v okolí školy➤ dostatočný záujem pedagógov sebavzdelávanie Príležitosti • zapojenie sa do projektov v rámci EÚ, MŠVVaŠ SR získavanie grantov• väčšia zainteresovanosť rodičov a verejnosti do problémov školy• podpora vzdelávania pedagógov• vybudovanie multimedialnej knižnice• dobudovanie športového areálu• zvýšenie podpory zo strany rodičov	zamestnancov zamerané na využívanie IKT vo vyučovacom procese– ukážky činností, hmotné zainteresovanie učiteľov ➤ nesystematická prezentácia vlastnej práce a výsledkov na verejnosti Opatrenie : ustanoviť v každom metodickom orgáne zamestnanca zodpovedného za túto oblasť školy Hrozby • pri poklese žiakov nedostatok finančných prostriedkov na prevádzku školy• nedostatok nových učebníc

IV. Učebný plán

UČEBNÝ PLÁN - Základná škola J.C. Hronského, Krátka ul.č. 2, Šaľa

ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie							
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	5	5	5	5	25
	anglický jazyk a)	5	3	3	4	4	19
	nemecký jazyk a)	0	3	3	3	3	12
							56
Človek a príroda	fyzika	0	1	1	2	1	5
	chémia	0	1	1	1	2	5
	biológia	2	2	2	2	2	10
							20
Človek a spoločnosť	dejepis	1	1	1	1	2	6
	geografia	1	1	1	1	1	5
	občianska náuka b)	1	1	1	0	1	4
	regionálna výchova	1	0	0	0	0	1
							16
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova c)	1	1	1	1	1	5
							5
Matematika a práca s informáciami	matematika	5	5	5	5	5	25
	informatika d)	1	1	1	1	1	5
							30
Človek a svet práce	svet práce e)	0	0	0,5	0,5	0	1
	technika e)	0	0	0,5	0,5	0	1
							2
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	0	0	3
	hudobná výchova	1	1	1	0	0	3
	výchova umením f)	0	0	0	1	0	1
							7
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova g)	2	2	2	2	2	10
							10
Spolu : povinná časť a voliteľné hodiny		27	29	30	30	30	146

ISCED 2 – poznámky

- a) Predmet možno vyučovať v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka.
- b) Predmet občianska náuka sa v deviatom ročníku vyučuje jednu hodinu týždenne a nevyučuje sa v ôsmom ročníku.
- c) Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný.
- d) Na vyučovanie predmetu informatika možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- e) Predmety svet práce a technika sa vyučujú každý druhý týždeň jednu hodinu, triedu možno rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- f) Predmet výchova umením sa vyučuje v ôsmom ročníku jednu hodinu týždenne a nevyučuje sa v deviatom ročníku.
- g) Vo vyučovaní predmetu telesná a športová výchova sa triedy delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat, najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak klesne počet žiakov v skupine pod 12, možno do skupiny spájať aj žiakov dvoch po sebe idúcich ročníkov.

V školskom roku 2012/2013 sa v nasledujúcich ročníkoch a triedach sa budú deliť tieto triedy v daných predmetoch:

Pre nižšie sekundárne vzdelávanie

Trieda	Predmet	Počet hodín	Predmet	Počet hodín	Predmet	Počet hodín	Predmet	Počet hodín
5.A	ETV	1	-	-	-	-	-	-
5.B	ETV	1	-	-	-	-	-	-
7.A	ETV	1	INF	1	ANJ	3	NEJ	3
8.A	ETV	1	INF	1	ANJ	4	NEJ	3
9.A	ETV	1	INF	1	-	-	-	-

Trieda	Predmet	Počet hodín	Spolu
5.A	-	-	1
5.B	-	-	1
7.A	TECH	1	9
8.A	TECH	1	10
9.A	-	-	2

V nižšom sekundárnom vzdelávaní v školskom roku 2012/2013 vznikne delením spolu 23 hodín.

„ Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodň, ktorú treba zapáliť „

Školský vzdelávací program

**Šanca pre všetkých
ISCED 2**

Obsah

I. Všeobecná charakteristika školy	9
1. Charakteristika a veľkosť školy	9
2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy	10
3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania	11
4. Charakteristika žiakov	13
5. Charakteristika pedagogického zboru	14
6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov	16
7. Organizácia prijímacieho konania	Chyba! Záložka nie je definovaná.
8. Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca	Chyba! Záložka nie je definovaná.
9. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	Chyba! Záložka nie je definovaná.
10. Škola ako životný priestor	Chyba! Záložka nie je definovaná.
11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a hygienu pri výchove a vzdelávaní	Chyba! Záložka nie je definovaná.
II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1. Pedagogický princíp školy . Vlastné ciele výchovy a vzdelávania	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2. Zameranie školy	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.1. Stupeň vzdelania ISCED 2	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Profil absolventa ISCED 2	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Pedagogické stratégie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.4. Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3. Prierezové témy	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.1. Multikultúrna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.2. Mediálna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.4. Environmentálna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.5. Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.6. Ochrana života a zdravia	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.7. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.8. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Chyba! Záložka nie je definovaná.
4. Finančná gramotnosť	Chyba! Záložka nie je definovaná.
III. Vnútroškový systém kontroly	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.1. Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.2. Zásady hodnotenia	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.3. Získavanie podkladov na hodnotenie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.4. Hodnotenie prospechu a správania	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.5. Postup pri hodnotení žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.7. Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2. Vnútroškový systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.1. Ciele kontroly	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Formy, metódy a spôsob kontroly	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Oblasť kontrolnej činnosti	Chyba! Záložka nie je definovaná.

3. Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.1. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.3. Stupnica hodnotenia **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.4. Hodnotená oblasť : Pracovný výkon **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.5. Hodnotená oblasť : Pracovné správanie **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.6. Celkové hodnotenie oblastí **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.7. Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.8. Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
4. Hodnotenie školy **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- IV. Učebný plán **Chyba! Záložka nie je definovaná.**

Školský vzdelávací program
pre 2. stupeň základnej školy

Vzdelávací program	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia:	päť rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	základná škola
Názov školy:	Základná škola Jozefa Cígera Hronského
Adresa:	Krátka 2, 927 01 Šaľa
IČO:	37861417
Riaditeľ školy:	Mgr. Jarmila Husáriková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Katarína Keselyová
Kontakty:	Telefón: 031 770 5811 Fax: 031 701 6881 e-mail: zskratka@centrum.sk www.zskrsala.sk
Zriaďovateľ:	Mesto Šaľa
Adresa:	Námestie Sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa
Kontakt:	031 770 5983

Dátum a miesto vydania: 31. 08. 2012

riaditeľka školy

Školský vzdelávací program
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa

Názov a adresa školy	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Názov školského vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	päť rokov
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27.08. 2008
Miesto vydania	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Platnosť ŠkVP	od 1.09. 2012

Kontakty:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón, fax	e-mail
Mgr. Jarmila Husáriková	riaditeľka školy	031 771 6881	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Keselyová	zástupkyňa riaditeľky školy 5.-9. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Jana Lenická	výchovná poradkyňa	031 7705811	zskratka@centrum.sk

Zriaďovateľ: Mesto Šaľa
Námestie Sv. Trojice 7
927 15 Šaľa
Tel.: 031 770 5983

V Šali dňa 31. 08.2012

riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2008	
Revidovanie	26.8. 2009	• Zmena UP v 6. ročníku – znížená dotácia v predmete fyzika z 2 na 1 hodinu týždenne • Zmena hodnotenia výchovných predmetov v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním : výchovné predmety okrem ETV / NAV sa klasifikujú
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2009	
Revidovanie	26.8. 2010	• Zníženie počtu hodín - 5. ročník Geografia na 1 vyučovaciu hodinu týždenne • Zvýšenie počtu hodín – 5. ročník Dejepis na 2 vyučovacie hodiny týždenne • Zavedenie predmetu Finančná gramotnosť v 6. ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2010	
Revidovanie	26.8. 2011	• V 1. roč. sú posilnené o 0,5 hod tieto predmety ETV/NAV, PRV, DOV • V 2. roč. sú posilnené predmety SJL a DOV o 1 hod. • V 5. ročníku bol zavedený nový predmet Regionálna výchova – 1 hod. týždenne • V 5. ročníku sa bude učiť dejepis 1 hod. týždenne • 0,5 hod. OBN z 8. roč. sa presunula do 9. roč. a bude sa vyučovať v školskom roku 2012/2013 • 0,5 hod. VYU z 9. roč. sa presunula do 8. roč. a vyučuje sa v školskom roku 2011/2012 • V školskom roku 2011/2012 sa bude v 5. roč. vyučovať Regionálna výchova 1 hod. týždenne a v 6. roč. Finančná gramotnosť 1 hod. týždenne v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Školský vzdelávací program
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa

Platnosť ŠkVP od	1.9. 2011	
Revidovanie	31.08.2012	
Platnosť ŠkVP od	od 1.9.2012	• revidovaný celý školský vzdelávací program, rozdelený na ŠkVP pre ISCED 1, ŠkVP ISCED 2, ISCED 1 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ISCED 2 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním • vo všetkých častiach boli doplnené aktuálne údaje o škole a doplnené chýbajúce časti II. Charakteristika ŠkVP • upravené učebné plány vo všetkých častiach ŠkVP
Revidovanie		• revidované učebné osnovy všetkých predmetov v súlade s platnými štandardami Štátneho vzdelávacieho programu
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie	26.08. 2013	• doplnené učebné osnovy pre všetky predmety v 9. ročníku • od 01.09. 2013 jedna zástupkyňa riaditeľky školy pre roč. 1. – 9. – Mgr. Katarína Keselyová • od 01.09. 2013 Mgr. Zuzana Kováčsová je členkou Rady školy namiesto PaedDr. Silvie Bereczovej (MD) • prílohu č. 1 tvoria strany ŠkVP, na ktorých sú hrubým typom písma vyznačené zmeny k školskému roku 2013/2014
Platnosť ŠkVP od	Od 01.09. 2013	
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		

Školský vzdelávací program
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa

Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		

Rada školy pri ZŠ J.C. Hronského, Krátka 2, Šaľa prerokovala na svojom zasadnutí dňa 14.09. 2012 Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa začne vyučovať od školského roku 2012/2013.

Za radu školy : Mgr. Benedikt Varga, predseda Rady školy

V Šali dňa : 14.09. 2012

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Charakteristika a veľkosť školy

Základná škola J.C. Hronského na Krátkej ul. v Šali bola otvorená 1.9. 1984 ako piata základná škola v meste Šaľa, v ktorom je v súčasnosti druhou najmladšou ZŠ. Jej súčasťou je aj školský klub detí a školská jedáleň.

Nachádza sa v tichej časti mesta, na kraji sídliska, neďaleko od centra. Areál školy je rozľahlý, starostlivo udržiavaný, plný zelene a v popoludňajších hodinách a cez víkend slúži ako oddychová zóna nielen pre žiakov, ale aj pre obyvateľov z okolia.

Budova školy sa skladá z pavilónov, má prízemie a poschodie. Jej súčasťou sú aj dve telocvične pripojené k škole spojovacou chodbou. Veľkým pozitívom je rekonštrukcia celej budovy, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 zo štrukturálnych fondov Európskej únie, čím budova získala nový, moderný, estetický vzhľad s bezbariérovým vstupom do nej. Celá budova sa zateplila, opravila a zateplila sa aj strecha, vymenili sa okná, podlahy, uskutočnili sa viaceré murárske práce a vnútorná maľovka školy. Realizovala sa aj rekonštrukcia a výmena svietidiel vo všetkých priestoroch školy. Dôležitým krokom bola inštalácia termoregulačných ventilov na všetkých radiátoroch v budove školy.

Základná škola je plnoorganizovaná, má deväť ročníkov, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú dve až tri paralelné triedy, z nich je jedna pre žiakov s intelektovým nadaním. Pôvodne bola škola konštruovaná ako osemnásťtriedna ZŠ, počet tried bol v minulosti vždy vyšší a v posledných rokoch sa počet tried postupne znižoval až na súčasných 20 tried. Priemerný počet žiakov v triede bol okolo 20, v súčasnosti sa priemer znížil zhruba na 17 žiakov v triede. V školskom klube detí (ŠKD) bolo v posledných rokoch zapísaných v šiestich oddeleniach cca 150 žiakov, v súčasnosti je to okolo 100 žiakov v štyroch oddeleniach.

Na začiatku školského roku **2013/2014** má škola **334** žiakov v dvadsiatich dvoch triedach nasledovne:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2013/14
Počet tried celkom	4	2	3	2	2	3	2	2	2	22
z toho pre nadané deti	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
oddelenia ŠKD	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
Počet žiakov	45	34	37	36	33	47	28	37	37	334
z toho individuálne integrovaní	0	0	3	2	2	3	0	1	4	15
z toho v triedach pre nadané deti	17	15	7	15	12	15	12	12	15	120
v ŠKD	29	25	29	20	0	0	0	0	0	103

2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má 34 učební :

- v školskom roku **2013/2014** sa bude využívať na výchovno-vzdelávaciu jednotlivých tried činnosť **22** učební, na prízemí aj na poschodí sa nachádzajú učebne 1. – 4. ročníka a na poschodí 5.–9. ročníka
- odborné učebne 9: fyzikálna, tri počítačové učebne, chemická učebňa, dve učebne s interaktívnou tabuľou, dielňa, kuchynka, tri učebne na delené vyučovanie, **žiacka knižnica s interaktívnou tabuľou**
- telocvične: 2 – klasická a gymnastická
- kabinety: 16 – slúžia ako pracovne pedagogických zamestnancov a psychologičky a zároveň sú v nich umiestnené pomôcky a iný školský materiál
- zborovňa : 1 – využíva sa na porady a iné zasadnutia pedagogických a nepedagogických zamestnancov
- kancelárie: 5 – pracovne riaditeľky školy, zástupkyň riaditeľky školy, ekonómky, oddelenia PAM a sekretariátu, vedúcej ŠJ
- školská jedáleň – kapacita 160 miest

Školský klub detí nemá vlastné priestory, činnosť sa uskutočňuje v niektorých učebniach 1.-4. ročníka.

Učebne sú vo veľmi dobrom technickom a hygienickom stave. Vybavené sú školským nábytkom. Vo všetkých učebniach jednotlivých ročníkov boli postupne vymenené staré dvojmiestne školské lavice za nové jednomiestne. Vymenili sa aj stoličky, z ktorých sú mnohé spolu s lavicami nastaviteľné na požadovanú výšku žiaka. Nové lavice v 1. – 9. roč. sú rozlíšené farbou i veľkosťou a zodpovedajú hygienickým normám. Nevyhnutnosťou je postupná výmena lavíc a stoličiek vo všetkých ročníkoch. Z odborných učební prešla rekonštrukciou fyzikálna učebňa, do pracovných stolov boli zabudované elektrické rozvody s pripojením na centrálny zdroj elektrického napätia, ktorý je umiestnený v učebni.

V posledných rokoch boli vybudované tri počítačové učebne. Väčšia učebňa je vybavená 16 počítačmi, dataprojektorom, keramickou tabuľou, k dispozícii je notebook, digitálny fotoaparát, videokamera. Menšia učebňa je vybavená 14 počítačmi. Tretia učebňa sa vybavila novým školským nábytkom, 14 počítačmi, 3 notebookmi, tlačiarňou a dataprojektorom. Softvérové vybavenie počítačových učební pozostáva z nainštalovaného programu MS OFFICE XP, resp. 2003, Open Office, Imagine a z ďalších programov, ako sú CABRI GEOMETRIA, výučbové programy LUMI – SK (ANJ, NEJ, SJL, MAT), LEXICON 2002 (ANJ, NEJ), encyklopedické programy s rôznym výučbovým zameraním. Zakúpili sme ďalšiu interaktívnu tabuľu s príslušenstvom. Inštalácia aj s potrebným zaškolením pedagógov sa uskutočnilo začiatkom septembra 2012. Rozšíril sa tak priestor pre skvalitnenie výučby modernou technikou.

Pokračovala rekonštrukcia v oboch telocvičniach. Vymenili sa všetky okná. Uskutočnila sa aj čiastočná rekonštrukcia osvetlenia telocvične. Opravili a zateplili sa strechy na oboch telocvičniach a spojovacej chodbe. Nevyhnutná však bude rekonštrukcia paluboviek v oboch telocvičniach a zateplenie fasád. Telovýchovné kabinety sú vybavené dostatočným množstvom rôznych druhov lôpt, priebežne sa zakupuje aj iný potrebný materiál.

Učebné pomôcky pre jednotlivé predmety sa neustále dopĺňajú a modernizujú, aj keď celkové vybavenie bude potrebné aj v nasledujúcom období naďalej aktualizovať a modernizovať.

Doplňa sa didaktická technika, CD prehrávače, DVD prehrávač, interaktívne tabule, k dispozícii sú televízory, videoprehrávač, mapy, nástenné obrazy, knihy, odborné časopisy, kopírovacie stroje, tlačiarne, počítačové programy, rôzne audionahrávky. Fond pomôcok sa podarilo obohatiť aj vďaka zapojeniu sa školy do projektu Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa.

Nedostatkom je chýbajúca jazyková učebňa, resp. jazykové laboratórium, multifunkčná odborná učebňa s interaktívnou tabuľou. **Zriadila sa nová školská knižnica.**

Všetky priestory v budove vyhovujú hygienickým normám. Od roku 2005 sa pravidelne vykonáva oprava maľovky, ktorá sa poškodí počas roka, uskutočnila sa komplexná rekonštrukcia hygienických zariadení, ktoré sú vybavené všetkým potrebným hygienickým materiálom v dávkovacích nádobách.. Ukončila sa rekonštrukcia osvetlenia. Chodby, triedy na poschodí a vstupné priestory s chodbami sa vybavili kamerovým systémom, ktorý slúži hlavne na monitorovanie správania sa žiakov 5. – 9. ročníka, má zabrániť poškodzovaniu interiéru školy. Celá budova školy je zabezpečená poplašným systémom napojeným na mestskú políciu. V škole funguje školský rozhlas, ktorý tiež prešiel rekonštrukciou a bol modernizovaný. Klasické zvonenie bolo nahradené hudobným s veľkým počtom rôznych melódií. Interiér je doplnený množstvom izbových rastlín, o ktoré sa starajú žiaci aj zamestnanci. Steny sú dopĺňané tematickými a príležitostnými nástenkami. Cieľom neustáleho skvalitňovania priestorového, materiálneho, technického a hygienického vybavenia je vytváranie čo najlepších podmienok pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ktorý chceme uskutočňovať v príjemnom, estetickom a moderne vybavenom prostredí školy.

Areál školy je veľmi rozľahlý, s veľkou rozlohou trávnatých plôch a ostatnej zelene (viac ako 300 kríkov, viac ako 300 stromov). Slúži ako relaxačno-športová zóna žiakov, obyvateľov a záujmových skupín z mesta, jej dominantou je trávnaté futbalové ihrisko s dvoma prenosnými hliníkovými bránami. Udržiavanie zelene si vyžaduje stálu pozornosť a starostlivosť príslušných zamestnancov. Prínosom by bola rekonštrukcia súčasného asfaltového ihriska na multifunkčné ihrisko s novou povrchovou úpravou, vybudovanie doskočiska a rekonštrukcia bežeckej dráhy. Na všetkých plochách sa však aj v ich súčasnom stave dá vykonávať športová činnosť a slúžia na hodiny telesnej a športovej výchovy.

V areáli sa nachádza aj učebňa v prírode, ktorá sa využíva na vyučovanie rôznych predmetov, našou ambíciou je jej doplnenie o ďalšie vybavenie slúžiace aj na relax žiakov a detí v ŠKD. Súčasťou areálu sú aj dve átriá, stredné átrium je plné drevín a inej zelene a slúži aj na vyučovanie prírodovedy a biológie.

Množstvo trávnatých plôch je náročné na celkovú údržbu, preto má škola zabezpečené aj dostatočné vybavenie (napr. dve malotraktorové kosačky, krovinoz, malá kosačka a pod.). Bola vybudovaná studňa a zakúpil sa aj polievací stroj. Celkovo pôsobí areál hlavne vďaka množstvu zelene veľmi dobrým dojmom a radi ho navštevujú aj rodičia s deťmi a trávia tu voľný čas rôznymi aktivitami, čo je aj súčasťou našej filozofie Otvorenej školy. Všetky učebne a ostatné priestory školy umožňujú realizovať školský vzdelávací program.

3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom výchovných a vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie:

- primárne vzdelanie , ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy,
- nižšie stredné vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy,

Základná škola má všetky ročníky, to znamená že je plnoorganizovaná. Má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Druhý stupeň základnej školy tvorí piaty až deviaty ročník. Najvyšší počet žiakov v triedach je nasledovný:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka ,
- 29 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka,
- 12 žiakov v prvom až štvrtom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- 16 žiakov v piatom až deviatom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Určený počet žiakov možno v zmysle platných predpisov zvýšiť (súhlas zriaďovateľa, súhlas rady školy).

Do triedy základnej školy možno začleniť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, výkonom práv takéhoto žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity. Vyučovanie sa začína o ôsmej hodine. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín, ktorý je zverejnený v každej triede príslušného ročníka.

Vyučovacia hodina trvá 45-minút. Malé prestávky sú 10-minútové, hlavná - veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15-minút. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v určených priestoroch areálu školy, ak sú na to vytvorené priaznivé poveternostné podmienky. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho až deviateho ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu 30-minút.

V prvom a druhom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom ročníku a vo štvrtom ročníku v jednom slede dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín, žiaci piateho a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac sedem vyučovacích hodín, žiaci siedmeho až deviateho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac osem vyučovacích hodín.

V triedach prvého až štvrtého ročníka vyučuje všetky predmety spravidla triedny učiteľ. Ak je to potrebné na zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy, niektoré predmety vyučujú aj iní pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre príslušný predmet.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka. V jednom informovanom súhlase môže zákonný zástupca žiaka vyjadriť súhlas s uskutočnením viacerých aktivít. Pred

uskutočnením každej aktivity poučí zodpovedný učiteľ žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka môže škola organizovať jeden jednodňový výlet, pre žiakov piateho až deviategého ročníka dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdný výlet, ktorý možno predĺžiť o dva dni pracovného pokoja. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo dvadsiatich vyučovacích hodín. Lyžiarsky výcvik sa koná formou sústredenej päťdňovej, maximálne sedemdňovej výchovno-vzdelávacej činnosti v období mesiacov január až marec. Náklady spojené s rôznymi aktivitami hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach a odborných učebniach vybavených podľa potrieb jednotlivých vyučovacích predmetov, ale aj na školskom pozemku, v telocvični a na školských ihriskách.

Triedy v jednotlivých ročníkoch označujeme rímskymi číslicami.

Triedy možno deliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Na vyučovaní predmetov náboženská alebo etická výchova tvorí skupinu najviac 20 žiakov, na vyučovaní predmetov anglický jazyk, nemecký jazyk, informatická výchova a informatika, svet práce a technika je najvyšší počet žiakov 17.

Najvyšší počet žiakov na vyučovaní telesnej a športovej výchovy je 25.

Obdobie školského vyučovania sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Člení sa na prvý a druhý polrok. Prvý polrok sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Druhý polrok sa začína 1. februára a končí 30. júna.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny, jarne prázdniny, veľkonočné prázdniny a letné prázdniny.

Termíny školských prázdnin v príslušnom školskom roku určuje ministerstvo školstva.

Prehľad vyučovania:

Hodina	Začiatok	Koniec
1.	8.00	8.45
2.	8.55	9.40
3.	9.50	10.35
4.	10.50	11.35
5.	11.45	12.30
6.	12.40	13.25

Obedňajšia prestávka 30-minút

7.	14.00	14.45

Po ukončení vyučovania sa žiaci môžu zúčastňovať činnosti záujmových útvarov v rozsahu dve hodiny týždenne, 60 hodín ročne. Jedna hodina záujmového útvaru trvá 60 minút.

4. Charakteristika žiakov

Posledné roky boli charakterizované poklesom žiakov vo všetkých ročníkoch. Väčšinu žiakov tvoria deti zo školského obvodu určeného zriaďovateľom školy. V škole sa však vzdelávajú aj žiaci z iných častí mesta a v pomerne veľkom počte aj žiaci z okolitých obcí, čo je umožnené

vďaka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy, keďže autobusová zastávka aj železničná stanica sa nachádzajú v blízkosti školy. Školu navštevujú žiaci z okolia aj vďaka vzdelávacím výsledkom, zameraniu školy na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov posilnením hodín cudzích jazykov od prvého ročníka, ale aj vyučovaniu informatiky vo všetkých ročníkoch.

V triedach sa vzdeláva skupina žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, niektorí z nich dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola je otvorená aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), ktorým vytvárame čo najlepšie podmienky vzdelávania. Títo žiaci sa vzdelávajú v bežných triedach, ale aj v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN). Sú to žiaci s rôznymi poruchami učenia (napr. dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia) a správania. Dobrú skúsenosť máme aj so vzdelávaním žiakov s autizmom (traja žiaci). Títo žiaci vďaka svojmu intelektu a individuálnemu prístupu pedagógov sú integrovaní v bežnej triede a v triedach s VIN a dosahujú výborné výsledky. V škole vzdelávame aj žiakov so ŠVVP, ktorí sú integrovaní a pracujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Počet integrovaných žiakov sa postupne zvyšuje, v súčasnosti je ich **15** a ostatných žiakov so ŠVVP je približne 150, z toho žiakov s nadaním je okolo 110.

Ďalšiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sa vzdelávajú v samostatných triedach. V školskom roku 2013/2014 je zriadených päť tried v 1.- 4. ročníku, päť tried v 5. – 9. ročníku.

Vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov má svoje špecifiká, vyučovanie sa prispôsobuje ich nadpriemerným intelektovým schopnostiam, obsah učiva jednotlivých predmetov sa rozširuje, prehľbuje a obohacuje. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, logického myslenia, žiaci vyhľadávajú informácie z rôznych zdrojov, učia sa ich spracovať a prezentovať v projektoch a ročníkových prácach. Vzdelávajú sa v neformálnej, partnerskej a priateľskej atmosfére.

5. Charakteristika pedagogického zboru

Celkový počet pedagogických zamestnancov je 34 (1 riaditeľka školy, **1** zástupkyňa riaditeľky školy, **12** učiteľov 1.- 4. ročníka, **2** asistentky žiaka, **13** učiteľov 1.-9. ročníka, 4 vychovávateľky, **1 školský psychológ**. Stavebným kameňom kvalitného vzdelávania je pedagogická a odborná spôsobilosť a skúsenosti učiteľov, preto aj pedagogický kolektív tvoria kvalifikovaní učitelia a vychovávateľia. Priemerný vek pedagogického kolektívu je 46 rokov. Kolektív tvoria učitelia s dlhoročnou praxou, no v poslednom období v ňom pracoval väčší počet mladších učiteľov, ktorí preukazovali skutočný záujem o prácu učiteľa. V pedagogickom kolektíve sa v poslednom období uskutočnili viaceré personálne zmeny, zapríčinené objektívnymi dôvodmi (odchod pedagogických zamestnancov do starobného dôchodku, materskú dovolenku, prácu do zahraničia), čím sa narušila viacročná stabilita i aprobačná vyváženosť kolektívu. Vzniknutá situácia bola riešená príchodom nových kvalifikovaných pedagógov i absolventov, ktorí v škole absolvovali adaptačné vzdelávanie. Viacerí z nich už ukončili pracovný pomer na dobu určitú z dôvodu návratu pedagógov, ktorých zastupovali, alebo z dôvodu znižovania počtu tried, tým postupne dochádzalo k opätovnej stabilizácii pedagogického zboru, ktorá však bude ešte pokračovať ďalšie dva-tri roky a bude ovplyvňovaná aj počtom tried v 1. až 9. ročníku. Vzhľadom na profiláciu školy kritická bola hlavne situácia vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka, priebežne sa však darilo získať kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov a v súčasnosti (od školského roka 2012/2013) by sa vyučovanie cudzích jazykov malo opäť stabilizovať. Odbornosť vyučovania je ovplyvnená aj aprobačným zložením

(traja učители s aprobáciou biológia, žiaden učiteľ s aprobáciou dejepis). Vzhľadom na pokles počtu tried a aprobačné zloženie učiteľov nie je možné v súčasnosti prijať kvalifikovaného učiteľa dejepisu, techniky, ani odborne vyučovať hodiny občianskej náuky. Neodborne sa teda vyučujú hodiny občianskej náuky, hodiny dejepisu, svet práce a technika, geografia.

V škole pracuje výchovná poradkyňa s aprobáciou výtvarná výchova – psychológia – etická výchova, ktorá sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi a vedením školy, ako aj s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. V škole dlhodobo pracovali dve psychologičky. V súčasnosti má elokované pracovisko v našej škole jedna psychologička, ktorá je k dispozícii žiakom, rodičom i pedagógom dva dni v týždni. Odborné psychologické služby sú zamerané najmä na rozvíjanie zdravého osobnostného rozvoja a psychického zdravia žiakov. Realizuje diagnostiku a výber žiakov do tried pre nadané deti a špecializuje sa aj na prácu s týmito žiakmi. Škola má jedného školského psychológa na jeden úväzok.

Deväť pedagógov vykonáva funkciu vedúcich metodických orgánov v škole. Jedna učiteľka je vedúcou okresnej sekcie anglického jazyka a jedna vychovávateľka vedúcou sekcie školského klubu detí. Riaditeľka školy je členkou školskej komisie pri mestskom zastupiteľstve.

Pedagogickí zamestnanci vykonávajú aj funkciu koordinátorov prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, prevencie pred šikanovaním a projektu školy podporujúcej zdravie, výchovy k ľudským právam, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a informatizácie.

Koordinátor prevencie drogových závislostí pracuje v oblasti protidrogovej prevencie, v súlade s Národným programom boja proti drogám a prevencie drogových závislostí. Úlohy v prevencii protidrogových závislostí má zapracované v pláne práce. Spolupracuje so školským psychológom, triednymi učiteľmi a učiteľmi etickej výchovy, koordinuje aktivity s protidrogovou tematikou v rámci školy, realizuje monitoring úrovne vedomostí žiakov o problematike drog, vyhodnocuje dotazníky zamerané na mapovanie postojov žiakov k problematike drog a ich užívaniu, propaguje formou násteniek zdravý životný štýl bez návykových látok, odovzdáva pedagogickej rade dôležité informácie týkajúce sa tejto problematiky, propaguje aktivity pri príležitosti Svetového dňa nefajčenia, Európskeho dňa proti drogám, organizuje preventívne aktivity školy, besedy s odborníkmi, výchovné programy a podobne.

Koordinátor environmentálnej výchovy (ďalej ENV) sa zaoberá skvalitňovaním environmentálnej výchovy v škole, vytvára podmienky na aktívnejšie zapájanie sa žiakov do všetkých činností v oblasti ENV, stará sa o rozširovanie odborní-metodickej knižnice ENV, pomôcok pre ENV, nadväzuje kontakty a spoluprácu s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, aktivizuje žiakov v oblasti udržiavania a ochrany životného prostredia v škole, jej okolí i v meste Šaľa, pripravuje a organizuje výstavy domácich zvierat a jesenných plodov, organizuje besedy a zapája sa do projektov s pracovníkmi z oblasti životného prostredia a ochranármi prírody. Pracuje podľa vlastného plánu práce, v ktorom má podrobne rozpracované úlohy v oblasti ENV na jednotlivé mesiace.

Koordinátor prevencie šikanovania pripravuje aktivity v oblasti prevencie šikanovania žiakov v škole a školskom klube detí (besedy s odborníkmi, políciou, výchovné programy proti šikanovaniu), poskytuje základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na výchovno-vzdelávacom procese, o formách a prejavoch šikanovania a návrhoch na riešenie problémov, spôsoboch preventívneho pôsobenia a podnetoch spolupráce s rodičmi žiakov a príslušnými inštitúciami. Podieľa sa na príprave a realizácii celoškolskej stratégie, aby prevencia bola čo najúčinnnejšia.

Koordinátor projektu školy podporujúcej zdravie pokračuje v naplňaní myšlienky projektu zdravej školy, pripravuje rôzne aktivity k Svetovému dňu výživy, Svetovému týždňu

zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Svetovému dňu proti AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Európskemu dňu boja proti drogám, Európskemu dňu nefajčenia a pod. Podieľa sa na plnení úloh v oblasti Národného programu prevencie obezity, podieľa sa na organizovaní tematických dní k zdravej výžive, propaguje zdravý životný štýl, spotrebu mlieka aj prostredníctvom školského automatu na mlieko a ovocné šťavy a podobne.

Koordinátor v oblasti ľudských práv a práv dieťaťa pripravuje a koordinuje rôzne aktivity zamerané na zákaz všetkých foriem diskriminácie, na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom. Organizuje aktivity zamerané na odstraňovanie prejavov rasizmu, na výchovu v duchu humanizmu, na zlepšovanie medziľudských vzťahov, približuje žiakom hodnoty, ktoré sú zahrnuté v Dohovoroch o právach dieťaťa atď.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu organizuje aktivity na utváranie základných vedomostí a postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami s cieľom rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní postupne preberať zodpovednosť za vlastné správanie so zdôrazňovaním významu kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné schopnosti, personálnu bezpečnosť k uvedomovaniu si svojej pohlavnej roly s cieľom pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať. Pripravuje a koordinuje aktivity v oblasti prvotných informácií o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosti rodičov o dieťa, ďalej v oblasti poskytovania základných poznatkov o biologických, sociálnych a emocionálnych zmenách v puberte. V 5.- 9. ročníku organizuje také aktivity v oblasti výchova k manželstvu a rodičovstvu, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospelujúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvárať optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia. Organizuje a koordinuje aktivity v oblasti významu plánovaného rodičovstva, významu harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, v oblasti zásad rodinnej výchovy práv a povinností rodičov a detí .

Koordinátor informatizácie zabezpečuje poradenstvo v oblasti informatizácie a koordinuje používanie informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Monitoruje, koordinuje a usmerňuje proces informatizácie v škole, spolupracuje s vedením školy a s učiteľmi. Informatizácia je súčasťou prierezových tém, kľúčových kompetencií, štátneho a školského vzdelávacieho programu. Proces informatizácie je jednou z hlavných priorít školy. Koordinátor zapája žiakov do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie komunikačných a internetových aktivít. Pracuje na tvorbe webovej stránky, dbá na propagáciu a informovanosť žiakov ohľadom bezpečného používania internetu.

6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vytváranie kvalitných podmienok pre vzdelávanie pedagogických zamestnancov a sústavná podpora ich vzdelávania patrí k stálym úlohám. Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy.

Pri ďalšom vzdelávaní bude prioritou vytváranie takých podmienok, aby každý zamestnanec mal záujem vzdelávať sa a zdokonaľovať svoje zručnosti a majstrovstvo.

Cieľom školy pri formovaní pedagogického kolektívu je, aby pedagogickí zamestnanci **spĺňali** zákonné kvalifikačné predpoklady, **preukazovali** odborné pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny,

riadili sebarozvoj a celoživotné učenie, **boli schopní** v kolektíve vzájomne a efektívne ľudsky komunikovať, pracovať v tímoch a kooperatívne riešiť problémy.

Princípy vzdelávania v našej základnej škole :

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou pedagogických i odborných zamestnancov,
- všetci zamestnanci majú možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok,
- ďalšie vzdelávanie sa bude odrážať aj vo finančnom ohodnotení zamestnancov,
- cieľom nie je kvantita, ale kvalita vzdelávania sa,
- na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti ďalšieho vzdelávania sa aktívne zúčastňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí si po dohode s vedením školy vyberajú z ponuky príslušné vzdelávacie aktivity.

Sústredíme sa na nasledujúce ciele:

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon funkcií triedneho učiteľa, výchovného poradcu, vedúceho metodického orgánu, koordinátora,
- príprava pedagogického zamestnanca na činnosti nevyhnutné pre rozvoj školského systému, napr. tvorba ŠkVP, osnov, pedagogickej dokumentácie a pod.,
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, kompetencie efektívne vychovávať a vzdelávať,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovanie najnovších poznatkov, inovácií z metodiky vyučovania predmetov,
- príprava pedagogických zamestnancov na prácu s modernými materiálnymi prostriedkami, výpočtovou technikou, multimédiami.

Naši pedagogickí zamestnanci sa vzdelávali v týchto oblastiach:

- Základy IKT v práci učiteľa,
- ECDL – Európsky počítačový vodičák (Bratislava),
- doktorandské štúdium,
- 1. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- 2. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- príprava vedúcich pedagogických zamestnancov (MPC, ŠPÚ),
- dopravná výchova (MPC Bratislava),
- priebežné (2- ročné) – Práca s nadanými a talentovanými žiakmi v matematike (MPC Bratislava),
- vzdelávanie v module „Komunikácia “ (MPC Bratislava),
- tanečná výchova (MPC Bratislava),
- ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov na zvyšovanie odbornosti a zavádzanie inovatívnych foriem a metód práce pri výučbe odborných predmetov (fyzika, chémia, biológia) (UKF Nitra).

Okrem kontinuálneho vzdelávania bude súčasťou vzdelávania naďalej účasť pedagógov na rôznych kurzoch, seminároch, prednáškach a pod., organizovaných spoločným školským úradom v rámci predmetových sekcií v okrese, ďalej metodickým centrom v Bratislave,

vysokými školami, mimovládnyimi organizáciami, inými inštitúciami, ktoré realizujú vzdelávacie aktivity pre pedagógov.

V období rokov 2010 až 2012 sa pedagogickí zamestnanci zapojili do ďalšieho vzdelávania nasledovne:

- vyučovanie informatickej výchovy – špecializačné vzdelávanie – 1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.- 4. ročníka ,
- tabuľkový procesor Excel pre začiatočníkov – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- základná obsluha počítača – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- textový editor Word – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- finančná gramotnosť do škôl – 3 zamestnanci,
- tvorba prezentácií v Power Pointe a využitie interaktívnej tabule – 3 zamestnanci,
- textový editor Word pre pokročilých – 1 zamestnanec,
- lyžiarsky inštruktorský kurz zjazdového lyžovania – 1 zamestnanec/ 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- tvorba výchovného programu – aktualizčné vzdelávanie – 1 zamestnanec,
- postavenie školského klubu detí v systéme výchovy mimo vyučovania – 1 zamestnanec ŠKD,
- vytvorenie vzorového školského vzdelávacieho programu – aktualizčné vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- tvorba úloh z matematiky – aktualizčné vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- didaktická hra vo vyučovaní matematiky – 3 zamestnanci,
- modernizácia vzdelávania na ZŠ s podporou IKT – špecializačné vzdelávanie -1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka , 3 študujúci zamestnanci.

V súčasnosti sú pedagogickí zamestnanci prihlásení na nasledujúce druhy vzdelávania:

- Environmentálna výchova vo vyučovacom procese – aktualizčné vzdelávanie – 2 zamestnanci / 2 zamestnanci z 1.-4. ročníka,
- Príprava atestačného vzdelávania – atestačné vzdelávanie – 1 zamestnanec ŠKD,
- Funkčné- inovačné vzdelávanie - 2 zamestnanci vedenia školy,
- Metodika vyučovania anglického jazyka podľa nových učebných osnov – inovačné vzdelávanie – 2 zamestnanci,
- Inovačné vzdelávanie pre vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach – 1 zamestnanec,
- Výchova k prosociálnemu správaniu vo výchove mimo vyučovania žiakov primárneho vzdelávania.

Priority ďalšieho vzdelávania všetkých pedagogických zamestnancov:

- práca s interaktívnou tabuľou vo vyučovacom procese,
- využívanie IKT vo vyučovaní jednotlivých predmetov,
- vzdelávanie učiteľov – špecialistov (triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor),
- vzdelávanie v oblasti práce s nadanými žiakmi,
- vzdelávanie v oblasti prierezových tém a ich zavádzania do vyučovacieho procesu,
- vzdelávanie v oblasti práce so žiakmi so ŠVVP.

„ Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodeň, ktorú treba zapáliť „

Školský vzdelávací program

**Šanca pre všetkých
ISCED 2**

Obsah

I. Všeobecná charakteristika školy.....	9
1. Charakteristika a veľkosť školy	9
2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy.....	10
3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania	11
4. Charakteristika žiakov	13
5. Charakteristika pedagogického zboru	14
6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov	16
7. Organizácia prijímacieho konania.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
8. Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca	Chyba! Záložka nie je definovaná.
9. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	Chyba! Záložka nie je definovaná.
10. Škola ako životný priestor	Chyba! Záložka nie je definovaná.
11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a hygienu pri výchove a vzdelávaní.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1. Pedagogický princíp školy . Vlastné ciele výchovy a vzdelávania.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2. Zameranie školy	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.1. Stupeň vzdelania ISCED 2	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Profil absolventa ISCED 2	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Pedagogické stratégie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.4. Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3. Prierezové témy.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.1. Multikultúrna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.2. Mediálna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.4. Environmentálna výchova.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.5. Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.6. Ochrana života a zdravia	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.7. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.8. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Chyba! Záložka nie je definovaná.
4. Finančná gramotnosť.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
III. Vnútny systém kontroly.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.1. Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.2. Zásady hodnotenia.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.3. Získavanie podkladov na hodnotenie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.4. Hodnotenie prospechu a správania.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.5. Postup pri hodnotení žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.7. Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2. Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.1. Ciele kontroly.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Formy, metódy a spôsob kontroly.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Oblasť kontrolnej činnosti	Chyba! Záložka nie je definovaná.

3. Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.1. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.3. Stupnica hodnotenia **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.4. Hodnotená oblasť : Pracovný výkon **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.5. Hodnotená oblasť : Pracovné správanie **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.6. Celkové hodnotenie oblastí **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.7. Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.8. Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
4. Hodnotenie školy **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- IV. Učebný plán **Chyba! Záložka nie je definovaná.**

Školský vzdelávací program
pre 2. stupeň základnej školy

Vzdelávací program	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia:	päť rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	základná škola
Názov školy:	Základná škola Jozefa Cígera Hronského
Adresa:	Krátka 2, 927 01 Šaľa
IČO:	37861417
Riaditeľ školy:	Mgr. Jarmila Husáriková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Katarína Keselyová
Kontakty:	Telefón: 031 770 5811 Fax: 031 701 6881 e-mail: zskratka@centrum.sk www.zskrsala.sk
Zriaďovateľ:	Mesto Šaľa
Adresa:	Námestie Sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa
Kontakt:	031 770 5983

Dátum a miesto vydania: 31. 08. 2012

Názov a adresa školy	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Názov školského vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	päť rokov
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27.08. 2008
Miesto vydania	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Platnosť ŠkVP	od 1.09. 2012

Kontakty:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón, fax	e-mail
Mgr. Jarmila Husáriková	riaditeľka školy	031 771 6881	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Keselyová	zástupkyňa riaditeľky školy 5.-9. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Jana Lenická	výchovná poradkyňa	031 7705811	zskratka@centrum.sk

Zriaďovateľ: Mesto Šaľa
Námestie Sv. Trojice 7
927 15 Šaľa
Tel.: 031 770 5983

V Šali dňa 31. 08.2012

riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2008	
Revidovanie	26.8. 2009	• Zmena UP v 6. ročníku – znížená dotácia v predmete fyzika z 2 na 1 hodinu týždenne • Zmena hodnotenia výchovných predmetov v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním : výchovné predmety okrem ETV / NAV sa klasifikujú
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2009	
Revidovanie	26.8. 2010	• Zníženie počtu hodín - 5. ročník Geografia na 1 vyučovaciu hodinu týždenne • Zvýšenie počtu hodín – 5. ročník Dejepis na 2 vyučovacie hodiny týždenne • Zavedenie predmetu Finančná gramotnosť v 6. ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2010	
Revidovanie	26.8. 2011	• V 1. roč. sú posilnené o 0,5 hod tieto predmety ETV/NAV, PRV, DOV • V 2. roč. sú posilnené predmety SJL a DOV o 1 hod. • V 5. ročníku bol zavedený nový predmet Regionálna výchova – 1 hod. týždenne • V 5. ročníku sa bude učiť dejepis 1 hod. týždenne • 0,5 hod. OBN z 8. roč. sa presunula do 9. roč. a bude sa vyučovať v školskom roku 2012/2013 • 0,5 hod. VYU z 9. roč. sa presunula do 8. roč. a vyučuje sa v školskom roku 2011/2012 • V školskom roku 2011/2012 sa bude v 5. roč. vyučovať Regionálna výchova 1 hod. týždenne a v 6. roč. Finančná gramotnosť 1 hod. týždenne v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Školský vzdelávací program
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa

Platnosť ŠkVP od	1.9. 2011	
Revidovanie	31.08.2012	
Platnosť ŠkVP od	od 1.9.2012	• revidovaný celý školský vzdelávací program, rozdelený na ŠkVP pre ISCED 1, ŠkVP ISCED 2, ISCED 1 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ISCED 2 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním • vo všetkých častiach boli doplnené aktuálne údaje o škole a doplnené chýbajúce časti II. Charakteristika ŠkVP • upravené učebné plány vo všetkých častiach ŠkVP
Revidovanie		• revidované učebné osnovy všetkých predmetov v súlade s platnými štandardami Štátneho vzdelávacieho programu
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie	26.08. 2013	• doplnené učebné osnovy pre všetky predmety v 9. ročníku • od 01.09. 2013 jedna zástupkyňa riaditeľky školy pre roč. 1. – 9. – Mgr. Katarína Keselyová • od 01.09. 2013 Mgr. Zuzana Kováčsová je členkou Rady školy namiesto PaedDr. Silvie Bereczovej (MD) • prílohu č. 1 tvoria strany ŠkVP, na ktorých sú hrubým typom písma vyznačené zmeny k školskému roku 2013/2014
Platnosť ŠkVP od	Od 01.09. 2013	
Revidovanie	25.08. 2014	• znížená hodinová dotácia v predmete vlastiveda v 4. ročníku pre bežné triedy z 2 hodín na 1 hodinu týždenne • upravený učebný plán a učebné osnovy pre vlastivedu v 4. ročníku
Platnosť ŠkVP od	Od 01.09. 2014	
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		

Školský vzdelávací program
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa

Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		

Rada školy pri ZŠ J.C. Hronského, Krátka 2, Šaľa prerokovala na svojom zasadnutí dňa 14.09. 2012 Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa začne vyučovať od školského roku 2012/2013.

Za radu školy : Mgr. Benedikt Varga, predseda Rady školy

V Šali dňa : 14.09. 2012

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Charakteristika a veľkosť školy

Základná škola J.C. Hronského na Krátkej ul. v Šali bola otvorená 1.9. 1984 ako piata základná škola v meste Šaľa, v ktorom je v súčasnosti druhou najmladšou ZŠ. Jej súčasťou je aj školský klub detí a školská jedáleň.

Nachádza sa v tichej časti mesta, na kraji sídliska, neďaleko od centra. Areál školy je rozľahlý, starostlivo udržiavaný, plný zelene a v popoludňajších hodinách a cez víkend slúži ako oddychová zóna nielen pre žiakov, ale aj pre obyvateľov z okolia.

Budova školy sa skladá z pavilónov, má prízemie a poschodie. Jej súčasťou sú aj dve telocvične pripojené k škole spojovacou chodbou. Veľkým pozitívom je rekonštrukcia celej budovy, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 zo štrukturálnych fondov Európskej únie, čím budova získala nový, moderný, estetický vzhľad s bezbariérovým vstupom do nej. Celá budova sa zateplila, opravila a zateplila sa aj strecha, vymenili sa okná, podlahy, uskutočnili sa viaceré murárske práce a vnútorná maľovka školy. Realizovala sa aj rekonštrukcia a výmena svietidiel vo všetkých priestoroch školy. Dôležitým krokom bola inštalácia termoregulačných ventilov na všetkých radiátoroch v budove školy.

Základná škola je plnoorganizovaná, má deväť ročníkov, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú dve až tri paralelné triedy, z nich je jedna pre žiakov s intelektovým nadaním. Pôvodne bola škola konštruovaná ako osemnásťtriedna ZŠ, počet tried bol v minulosti vždy vyšší a v posledných rokoch sa počet tried postupne znižoval až na súčasných 20 tried. Priemerný počet žiakov v triede bol okolo 20, v súčasnosti sa priemer znížil zhruba na 17 žiakov v triede. V školskom klube detí (ŠKD) bolo v posledných rokoch zapísaných v šiestich oddeleniach cca 150 žiakov, v súčasnosti je to okolo 100 žiakov v štyroch oddeleniach.

Na začiatku školského roku **2014/2015** má škola **324** žiakov v dvadsiatich dvoch triedach nasledovne:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2014/15
Počet tried celkom	2	4	2	3	2	2	3	2	2	22
z toho pre nadané deti	1	2	1	1	1	1	1	1	1	10
oddelenia ŠKD	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
Počet žiakov	32	45	34	39	36	30	46	27	35	324
z toho individuálne integrovaní	1	1	1	5	2	2	2	0	1	15
z toho v triedach pre nadané deti	11	17	15	7	15	12	14	11	11	113
v ŠKD	27	39	23	28	0	0	0	0	0	117

2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má 34 učební :

- v školskom roku **2014/2015** sa bude využívať na výchovno-vzdelávaciu jednotlivých tried činnosť **22** učební, na prízemí aj na poschodí sa nachádzajú učebne 1. – 4. ročníka a na poschodí 5.–9. ročníka
- odborné učebne 9: fyzikálna, tri počítačové učebne, chemická učebňa, dve učebne s interaktívnou tabuľou, dielňa, kuchynka, tri učebne na delené vyučovanie, **žiacka knižnica s interaktívnou tabuľou**
- telocvične: 2 – klasická a gymnastická
- kabinety: 16 – slúžia ako pracovne pedagogických zamestnancov a psychologičky a zároveň sú v nich umiestnené pomôcky a iný školský materiál
- zborovňa : 1 – využíva sa na porady a iné zasadnutia pedagogických a nepedagogických zamestnancov
- kancelárie: 5 – pracovne riaditeľky školy, zástupkyň riaditeľky školy, ekonómky, oddelenia PAM a sekretariátu, vedúcej ŠJ
- školská jedáleň – kapacita 160 miest

Školský klub detí nemá vlastné priestory, činnosť sa uskutočňuje v niektorých učebniach 1.-4. ročníka.

Učebne sú vo veľmi dobrom technickom a hygienickom stave. Vybavené sú školským nábytkom. Vo všetkých učebniach jednotlivých ročníkov boli postupne vymenené staré dvojmiestne školské lavice za nové jednomiestne. Vymenili sa aj stoličky, z ktorých sú mnohé spolu s lavicami nastaviteľné na požadovanú výšku žiaka. Nové lavice v 1. – 9. roč. sú rozlíšené farbou i veľkosťou a zodpovedajú hygienickým normám. Nevyhnutnosťou je postupná výmena lavíc a stoličiek vo všetkých ročníkoch. Z odborných učební prešla rekonštrukciou fyzikálna učebňa, do pracovných stolov boli zabudované elektrické rozvody s pripojením na centrálny zdroj elektrického napätia, ktorý je umiestnený v učebni.

V posledných rokoch boli vybudované tri počítačové učebne. Väčšia učebňa je vybavená 16 počítačmi, dataprojektorom, keramikou tabuľou, k dispozícii je notebook, digitálny fotoaparát, videokamera. Menšia učebňa je vybavená 14 počítačmi. Tretia učebňa sa vybavila novým školským nábytkom, 14 počítačmi, 3 notebookmi, tlačiarňou a dataprojektorom. Softvérové vybavenie počítačových učební pozostáva z nainštalovaného programu MS OFFICE XP, resp. 2003, Open Office, Imagine a z ďalších programov, ako sú CABRI GEOMETRIA, výučbové programy LUMI – SK (ANJ, NEJ, SJL, MAT), LEXICON 2002 (ANJ, NEJ), encyklopedické programy s rôznym výučbovým zameraním. Zakúpili sme ďalšiu interaktívnu tabuľu s príslušenstvom. Inštalácia aj s potrebným zaškolením pedagógov sa uskutočnilo začiatkom septembra 2012. Rozšíril sa tak priestor pre skvalitnenie výučby modernou technikou.

Pokračovala rekonštrukcia v oboch telocvičniach. Vymenili sa všetky okná. Uskutočnila sa aj čiastočná rekonštrukcia osvetlenia telocvične. Opravili a zateplili sa strechy na oboch telocvičniach a spojovacej chodbe. Nevyhnutná však bude rekonštrukcia paluboviek v oboch telocvičniach a zateplenie fasád. Telovýchovné kabinety sú vybavené dostatočným množstvom rôznych druhov lôpt, priebežne sa zakupuje aj iný potrebný materiál.

Učebné pomôcky pre jednotlivé predmety sa neustále dopĺňajú a modernizujú, aj keď celkové vybavenie bude potrebné aj v nasledujúcom období naďalej aktualizovať a modernizovať. Dopĺňa sa didaktická technika, CD prehrávače, DVD prehrávač, interaktívne tabule,

k dispozícii sú televízory, videoprehrávač, mapy, nástenné obrazy, knihy, odborné časopisy, kopírovacie stroje, tlačiarne, počítačové programy, rôzne audionahrávky. Fond pomôcok sa podarilo obohatiť aj vďaka zapojeniu sa školy do projektu Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa.

Nedostatkom je chýbajúca jazyková učebňa, resp. jazykové laboratórium, multifunkčná odborná učebňa s interaktívnou tabuľou. **Zriadila sa nová školská knižnica.**

Všetky priestory v budove vyhovujú hygienickým normám. Od roku 2005 sa pravidelne vykonáva oprava maľovky, ktorá sa poškodí počas roka, uskutočnila sa komplexná rekonštrukcia hygienických zariadení, ktoré sú vybavené všetkým potrebným hygienickým materiálom v dávkovacích nádobách.. Ukončila sa rekonštrukcia osvetlenia. Chodby, triedy na poschodí a vstupné priestory s chodbami sa vybavili kamerovým systémom, ktorý slúži hlavne na monitorovanie správania sa žiakov 5. – 9. ročníka, má zabrániť poškodzovaniu interiéru školy. Celá budova školy je zabezpečená poplašným systémom napojeným na mestskú políciu. V škole funguje školský rozhlas, ktorý tiež prešiel rekonštrukciou a bol modernizovaný. Klasické zvonenie bolo nahradené hudobným s veľkým počtom rôznych melódií. Interiér je doplnený množstvom izbových rastlín, o ktoré sa starajú žiaci aj zamestnanci. Steny sú dopĺňané tematickými a príležitostnými nástenkami. Cieľom neustáleho skvalitňovania priestorového, materiálneho, technického a hygienického vybavenia je vytváranie čo najlepších podmienok pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ktorý chceme uskutočňovať v príjemnom, estetickom a moderne vybavenom prostredí školy.

Areál školy je veľmi rozľahlý, s veľkou rozlohou trávnatých plôch a ostatnej zelene (vyše 300 kríkov, viac ako 300 stromov). Slúži ako relaxačno-športová zóna žiakov, obyvateľov a záujmových skupín z mesta, jej dominantou je trávnaté futbalové ihrisko s dvoma prenosnými hliníkovými bránami. Udržiavanie zelene si vyžaduje stálu pozornosť a starostlivosť príslušných zamestnancov. Prínosom by bola rekonštrukcia súčasného asfaltového ihriska na multifunkčné ihrisko s novou povrchovou úpravou, vybudovanie doskočiska a rekonštrukcia bežeckej dráhy. Na všetkých plochách sa však aj v ich súčasnom stave dá vykonávať športová činnosť a slúžia na hodiny telesnej a športovej výchovy.

V areáli sa nachádza aj učebňa v prírode, ktorá sa využíva na vyučovanie rôznych predmetov, našou ambíciou je jej doplnenie o ďalšie vybavenie slúžiace aj na relax žiakov a detí v ŠKD. Súčasťou areálu sú aj dve átriá, stredné átrium je plné drevín a inej zelene a slúži aj na vyučovanie prírodovedy a biológie.

Množstvo trávnatých plôch je náročné na celkovú údržbu, preto má škola zabezpečené aj dostatočné vybavenie (napr. dve malotraktorové kosačky, krovinoz, malá kosačka a pod.). Bola vybudovaná studňa a zakúpil sa aj polievací stroj. Celkovo pôsobí areál hlavne vďaka množstvu zelene veľmi dobrým dojmom a radi ho navštevujú aj rodičia s deťmi a trávia tu voľný čas rôznymi aktivitami, čo je aj súčasťou našej filozofie Otvorenej školy. Všetky učebne a ostatné priestory školy umožňujú realizovať školský vzdelávací program.

3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom výchovných a vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie:

- primárne vzdelanie , ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy,
- nižšie stredné vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy,

Základná škola má všetky ročníky, to znamená že je plnoorganizovaná. Má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Druhý stupeň základnej školy tvorí piaty až deviaty ročník. Najvyšší počet žiakov v triedach je nasledovný:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka ,
- 29 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka,
- 12 žiakov v prvom až štvrtom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- 16 žiakov v piatom až deviatom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Určený počet žiakov možno v zmysle platných predpisov zvýšiť (súhlas zriaďovateľa, súhlas rady školy).

Do triedy základnej školy možno začleniť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, výkonom práv takéhoto žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity. Vyučovanie sa začína o ôsmej hodine. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín, ktorý je zverejnený v každej triede príslušného ročníka.

Vyučovacia hodina trvá 45-minút. Malé prestávky sú 10-minútové, hlavná - veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15-minút. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v určených priestoroch areálu školy, ak sú na to vytvorené priaznivé poveternostné podmienky. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho až deviateho ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu 30-minút.

V prvom a druhom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom ročníku a vo štvrtom ročníku v jednom slede dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín, žiaci piateho a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac sedem vyučovacích hodín, žiaci siedmeho až deviateho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac osem vyučovacích hodín.

V triedach prvého až štvrtého ročníka vyučuje všetky predmety spravidla triedny učiteľ. Ak je to potrebné na zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy, niektoré predmety vyučujú aj iní pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre príslušný predmet.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka. V jednom informovanom súhlase môže zákonný zástupca žiaka vyjadriť súhlas s uskutočnením viacerých aktivít. Pred

uskutočnením každej aktivity poučí zodpovedný učiteľ žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka môže škola organizovať jeden jednodňový výlet, pre žiakov piateho až deviatego ročníka dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdný výlet, ktorý možno predĺžiť o dva dni pracovného pokoja. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo dvadsiatich vyučovacích hodín. Lyžiarsky výcvik sa koná formou sústredenej päťdňovej, maximálne sedemdňovej výchovno-vzdelávacej činnosti v období mesiacov január až marec. Náklady spojené s rôznymi aktivitami hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach a odborných učebniach vybavených podľa potrieb jednotlivých vyučovacích predmetov, ale aj na školskom pozemku, v telocvični a na školských ihriskách.

Triedy v jednotlivých ročníkoch označujeme rímskymi číslicami.

Triedy možno deliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Na vyučovaní predmetov náboženská alebo etická výchova tvorí skupinu najviac 20 žiakov, na vyučovaní predmetov anglický jazyk, nemecký jazyk, informatická výchova a informatika, svet práce a technika je najvyšší počet žiakov 17.

Najvyšší počet žiakov na vyučovaní telesnej a športovej výchovy je 25.

Obdobie školského vyučovania sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Člení sa na prvý a druhý polrok. Prvý polrok sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Druhý polrok sa začína 1. februára a končí 30. júna.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny, jarné prázdniny, veľkonočné prázdniny a letné prázdniny.

Termíny školských prázdnin v príslušnom školskom roku určuje ministerstvo školstva.

Prehľad vyučovania:

Hodina	Začiatok	Koniec
1.	8.00	8.45
2.	8.55	9.40
3.	9.50	10.35
4.	10.50	11.35
5.	11.45	12.30
6.	12.40	13.25

Obedňajšia prestávka 30-minút

7.	14.00	14.45

Po ukončení vyučovania sa žiaci môžu zúčastňovať činnosti záujmových útvarov v rozsahu dve hodiny týždenne, 60 hodín ročne. Jedna hodina záujmového útvaru trvá 60 minút.

4. Charakteristika žiakov

Posledné roky boli charakterizované poklesom žiakov vo všetkých ročníkoch. Väčšinu žiakov tvoria deti zo školského obvodu určeného zriaďovateľom školy. V škole sa však vzdelávajú aj žiaci z iných častí mesta a v pomerne veľkom počte aj žiaci z okolitých obcí, čo je umožnené

vďaka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy, keďže autobusová zastávka aj železničná stanica sa nachádzajú v blízkosti školy. Školu navštevujú žiaci z okolia aj vďaka vzdelávacím výsledkom, zameraniu školy na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov posilnením hodín cudzích jazykov od prvého ročníka, ale aj vyučovaniu informatiky vo všetkých ročníkoch.

V triedach sa vzdeláva skupina žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, niektorí z nich dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola je otvorená aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), ktorým vytvárame čo najlepšie podmienky vzdelávania. Títo žiaci sa vzdelávajú v bežných triedach, ale aj v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN). Sú to žiaci s rôznymi poruchami učenia (napr. dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia) a správania. Dobrú skúsenosť máme aj so vzdelávaním žiakov s autizmom (traja žiaci). Títo žiaci vďaka svojmu intelektu a individuálnemu prístupu pedagógov sú integrovaní v bežnej triede a v triedach s VIN a dosahujú výborné výsledky. V škole vzdelávame aj žiakov so ŠVVP, ktorí sú integrovaní a pracujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Počet integrovaných žiakov sa postupne zvyšuje, v súčasnosti je ich **15** a ostatných žiakov so ŠVVP je približne 150, z toho žiakov s nadaním je okolo 110.

Ďalšiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sa vzdelávajú v samostatných triedach. V školskom roku 2014/2015 je zriadených päť tried v 1.- 4. ročníku, päť tried v 5. – 9. ročníku.

Vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov má svoje špecifiká, vyučovanie sa prispôsobuje ich nadpriemerným intelektovým schopnostiam, obsah učiva jednotlivých predmetov sa rozširuje, prehľbuje a obohacuje. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, logického myslenia, žiaci vyhľadávajú informácie z rôznych zdrojov, učia sa ich spracovať a prezentovať v projektoch a ročníkových prácach. Vzdelávajú sa v neformálnej, partnerskej a priateľskej atmosfére.

5. Charakteristika pedagogického zboru

Celkový počet pedagogických zamestnancov je 34 (1 riaditeľka školy, **1** zástupkyňa riaditeľky školy, **12** učiteľov 1.- 4. ročníka, **2** asistentky žiaka, **13** učiteľov 1.-9. ročníka, 4 vychovávateľky, **1 školský psychológ**. Stavebným kameňom kvalitného vzdelávania je pedagogická a odborná spôsobilosť a skúsenosti učiteľov, preto aj pedagogický kolektív tvoria kvalifikovaní učitelia a vychovávateľia. Priemerný vek pedagogického kolektívu je 46 rokov. Kolektív tvoria učitelia s dlhoročnou praxou, no v poslednom období v ňom pracoval väčší počet mladších učiteľov, ktorí preukazovali skutočný záujem o prácu učiteľa. V pedagogickom kolektíve sa v poslednom období uskutočnili viaceré personálne zmeny, zapríčinené objektívnymi dôvodmi (odchod pedagogických zamestnancov do starobného dôchodku, materskú dovolenku, prácu do zahraničia), čím sa narušila viacročná stabilita i aprobačná vyváženosť kolektívu. Vzniknutá situácia bola riešená príchodom nových kvalifikovaných pedagógov i absolventov, ktorí v škole absolvovali adaptačné vzdelávanie. Viacerí z nich už ukončili pracovný pomer na dobu určitú z dôvodu návratu pedagógov, ktorých zastupovali, alebo z dôvodu znižovania počtu tried, tým postupne dochádzalo k opätovnej stabilizácii pedagogického zboru, ktorá však bude ešte pokračovať ďalšie dva-tri roky a bude ovplyvňovaná aj počtom tried v 1. až 9. ročníku. Vzhľadom na profiláciu školy kritická bola hlavne situácia vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka, priebežne sa však darilo získať kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov a v súčasnosti (od školského roka 2012/2013) by sa vyučovanie cudzích jazykov malo opäť stabilizovať. Odbornosť vyučovania je ovplyvnená aj aprobačným zložením

(traja učители s aprobáciou biológia, žiaden učiteľ s aprobáciou dejepis). Vzhľadom na pokles počtu tried a aprobačné zloženie učiteľov nie je možné v súčasnosti prijať kvalifikovaného učiteľa dejepisu, techniky, ani odborne vyučovať hodiny občianskej náuky. Neodborne sa teda vyučujú hodiny občianskej náuky, hodiny dejepisu, svet práce a technika, geografia.

V škole pracuje výchovná poradkyňa s aprobáciou výtvarná výchova – psychológia – etická výchova, ktorá sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi a vedením školy, ako aj s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. V škole dlhodobo pracovali dve psychologičky. V súčasnosti má elokované pracovisko v našej škole jedna psychologička, ktorá je k dispozícii žiakom, rodičom i pedagógom dva dni v týždni. Odborné psychologické služby sú zamerané najmä na rozvíjanie zdravého osobnostného rozvoja a psychického zdravia žiakov. Realizuje diagnostiku a výber žiakov do tried pre nadané deti a špecializuje sa aj na prácu s týmito žiakmi. Škola má jedného školského psychológa na jeden úväzok.

Deväť pedagógov vykonáva funkciu vedúcich metodických orgánov v škole. Jedna učiteľka je vedúcou okresnej sekcie anglického jazyka a jedna vychovávateľka vedúcou sekcie školského klubu detí. Riaditeľka školy je členkou školskej komisie pri mestskom zastupiteľstve.

Pedagogickí zamestnanci vykonávajú aj funkciu koordinátorov prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, prevencie pred šikanovaním a projektu školy podporujúcej zdravie, výchovy k ľudským právam, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a informatizácie.

Koordinátor prevencie drogových závislostí pracuje v oblasti protidrogovej prevencie, v súlade s Národným programom boja proti drogám a prevencie drogových závislostí. Úlohy v prevencii protidrogových závislostí má zapracované v pláne práce. Spolupracuje so školským psychológom, triednymi učiteľmi a učiteľmi etickej výchovy, koordinuje aktivity s protidrogovou tematikou v rámci školy, realizuje monitoring úrovne vedomostí žiakov o problematike drog, vyhodnocuje dotazníky zamerané na mapovanie postojov žiakov k problematike drog a ich užívaniu, propaguje formou násteniek zdravý životný štýl bez návykových látok, odovzdáva pedagogickej rade dôležité informácie týkajúce sa tejto problematiky, propaguje aktivity pri príležitosti Svetového dňa nefajčenia, Európskeho dňa proti drogám, organizuje preventívne aktivity školy, besedy s odborníkmi, výchovné programy a podobne.

Koordinátor environmentálnej výchovy (ďalej ENV) sa zaoberá skvalitňovaním environmentálnej výchovy v škole, vytvára podmienky na aktívnejšie zapájanie sa žiakov do všetkých činností v oblasti ENV, stará sa o rozširovanie odborní-metodickej knižnice ENV, pomôcok pre ENV, nadväzuje kontakty a spoluprácu s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, aktivizuje žiakov v oblasti udržiavania a ochrany životného prostredia v škole, jej okolí i v meste Šaľa, pripravuje a organizuje výstavy domácich zvierat a jesenných plodov, organizuje besedy a zapája sa do projektov s pracovníkmi z oblasti životného prostredia a ochranármí prírody. Pracuje podľa vlastného plánu práce, v ktorom má podrobne rozpracované úlohy v oblasti ENV na jednotlivé mesiace.

Koordinátor prevencie šikanovania pripravuje aktivity v oblasti prevencie šikanovania žiakov v škole a školskom klube detí (besedy s odborníkmi, políciou, výchovné programy proti šikanovaniu), poskytuje základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na výchovno-vzdelávacom procese, o formách a prejavoch šikanovania a návrhoch na riešenie problémov, spôsoboch preventívneho pôsobenia a podnetoch spolupráce s rodičmi žiakov a príslušnými inštitúciami. Podieľa sa na príprave a realizácii celoškolskej stratégie, aby prevencia bola čo najúčinnnejšia.

Koordinátor projektu školy podporujúcej zdravie pokračuje v naplňaní myšlienky projektu zdravej školy, pripravuje rôzne aktivity k Svetovému dňu výživy, Svetovému týždňu

zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Svetovému dňu proti AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Európskemu dňu boja proti drogám, Európskemu dňu nefajčenia a pod. Podieľa sa na plnení úloh v oblasti Národného programu prevencie obezity, podieľa sa na organizovaní tematických dní k zdravej výžive, propaguje zdravý životný štýl, spotrebu mlieka aj prostredníctvom školského automatu na mlieko a ovocné šťavy a podobne.

Koordinátor v oblasti ľudských práv a práv dieťaťa pripravuje a koordinuje rôzne aktivity zamerané na zákaz všetkých foriem diskriminácie, na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom. Organizuje aktivity zamerané na odstraňovanie prejavov rasizmu, na výchovu v duchu humanizmu, na zlepšovanie medziľudských vzťahov, približuje žiakom hodnoty, ktoré sú zahrnuté v Dohovoroch o právach dieťaťa atď.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu organizuje aktivity na utváranie základných vedomostí a postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami s cieľom rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní postupne preberať zodpovednosť za vlastné správanie so zdôrazňovaním významu kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné schopnosti, personálnu bezpečnosť k uvedomovaniu si svojej pohlavnej roly s cieľom pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať. Pripravuje a koordinuje aktivity v oblasti prvotných informácií o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosti rodičov o dieťa, ďalej v oblasti poskytovania základných poznatkov o biologických, sociálnych a emocionálnych zmenách v puberte. V 5.- 9. ročníku organizuje také aktivity v oblasti výchova k manželstvu a rodičovstvu, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospelujúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvárať optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia. Organizuje a koordinuje aktivity v oblasti významu plánovaného rodičovstva, významu harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, v oblasti zásad rodinnej výchovy práv a povinností rodičov a detí .

Koordinátor informatizácie zabezpečuje poradenstvo v oblasti informatizácie a koordinuje používanie informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Monitoruje, koordinuje a usmerňuje proces informatizácie v škole, spolupracuje s vedením školy a s učiteľmi. Informatizácia je súčasťou prierezových tém, kľúčových kompetencií, štátneho a školského vzdelávacieho programu. Proces informatizácie je jednou z hlavných priorít školy. Koordinátor zapája žiakov do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie komunikačných a internetových aktivít. Pracuje na tvorbe webovej stránky, dbá na propagáciu a informovanosť žiakov ohľadom bezpečného používania internetu.

6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vytváranie kvalitných podmienok pre vzdelávanie pedagogických zamestnancov a sústavná podpora ich vzdelávania patrí k stálym úlohám. Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy.

Pri ďalšom vzdelávaní bude prioritou vytváranie takých podmienok, aby každý zamestnanec mal záujem vzdelávať sa a zdokonaľovať svoje zručnosti a majstrovstvo.

Cieľom školy pri formovaní pedagogického kolektívu je, aby pedagogickí zamestnanci **spĺňali** zákonné kvalifikačné predpoklady, **preukazovali** odborné pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny,

riadili sebarozvoj a celoživotné učenie, **boli schopní** v kolektíve vzájomne a efektívne ľudsky komunikovať, pracovať v tímoch a kooperatívne riešiť problémy.

Princípy vzdelávania v našej základnej škole :

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou pedagogických i odborných zamestnancov,
- všetci zamestnanci majú možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok,
- ďalšie vzdelávanie sa bude odrážať aj vo finančnom ohodnotení zamestnancov,
- cieľom nie je kvantita, ale kvalita vzdelávania sa,
- na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti ďalšieho vzdelávania sa aktívne zúčastňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí si po dohode s vedením školy vyberajú z ponuky príslušné vzdelávacie aktivity.

Sústredíme sa na nasledujúce ciele:

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon funkcií triedneho učiteľa, výchovného poradcu, vedúceho metodického orgánu, koordinátora,
- príprava pedagogického zamestnanca na činnosti nevyhnutné pre rozvoj školského systému, napr. tvorba ŠkVP, osnov, pedagogickej dokumentácie a pod.,
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, kompetencie efektívne vychovávať a vzdelávať,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovanie najnovších poznatkov, inovácií z metodiky vyučovania predmetov,
- príprava pedagogických zamestnancov na prácu s modernými materiálnymi prostriedkami, výpočtovou technikou, multimédiami.

Naši pedagogickí zamestnanci sa vzdelávali v týchto oblastiach:

- Základy IKT v práci učiteľa,
- ECDL – Európsky počítačový vodičák (Bratislava),
- doktorandské štúdium,
- 1. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- 2. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- príprava vedúcich pedagogických zamestnancov (MPC, ŠPÚ),
- dopravná výchova (MPC Bratislava),
- priebežné (2- ročné) – Práca s nadanými a talentovanými žiakmi v matematike (MPC Bratislava),
- vzdelávanie v module „Komunikácia “ (MPC Bratislava),
- tanečná výchova (MPC Bratislava),
- ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov na zvyšovanie odbornosti a zavádzanie inovatívnych foriem a metód práce pri výučbe odborných predmetov (fyzika, chémia, biológia) (UKF Nitra).

Okrem kontinuálneho vzdelávania bude súčasťou vzdelávania naďalej účasť pedagógov na rôznych kurzoch, seminároch, prednáškach a pod., organizovaných spoločným školským úradom v rámci predmetových sekcií v okrese, ďalej metodickým centrom v Bratislave,

vysokými školami, mimovládnyimi organizáciami, inými inštitúciami, ktoré realizujú vzdelávacie aktivity pre pedagógov.

V období rokov 2010 až 2012 sa pedagogickí zamestnanci zapojili do ďalšieho vzdelávania nasledovne:

- vyučovanie informatickej výchovy – špecializačné vzdelávanie – 1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.- 4. ročníka ,
- tabuľkový procesor Excel pre začiatočníkov – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- základná obsluha počítača – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- textový editor Word – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- finančná gramotnosť do škôl – 3 zamestnanci,
- tvorba prezentácií v Power Pointe a využitie interaktívnej tabule – 3 zamestnanci,
- textový editor Word pre pokročilých – 1 zamestnanec,
- lyžiarsky inštruktorský kurz zjazdového lyžovania – 1 zamestnanec/ 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- tvorba výchovného programu – aktualizčné vzdelávanie – 1 zamestnanec,
- postavenie školského klubu detí v systéme výchovy mimo vyučovania – 1 zamestnanec ŠKD,
- vytvorenie vzorového školského vzdelávacieho programu – aktualizčné vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- tvorba úloh z matematiky – aktualizčné vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- didaktická hra vo vyučovaní matematiky – 3 zamestnanci,
- modernizácia vzdelávania na ZŠ s podporou IKT – špecializačné vzdelávanie -1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka , 3 študujúci zamestnanci.

V súčasnosti sú pedagogickí zamestnanci prihlásení na nasledujúce druhy vzdelávania:

- Environmentálna výchova vo vyučovacom procese – aktualizčné vzdelávanie – 2 zamestnanci / 2 zamestnanci z 1.-4. ročníka,
- Príprava atestačného vzdelávania – atestačné vzdelávanie – 1 zamestnanec ŠKD,
- Funkčné- inovačné vzdelávanie - 2 zamestnanci vedenia školy,
- Metodika vyučovania anglického jazyka podľa nových učebných osnov – inovačné vzdelávanie – 2 zamestnanci,
- Inovačné vzdelávanie pre vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach – 1 zamestnanec,
- Výchova k prosociálnemu správaniu vo výchove mimo vyučovania žiakov primárneho vzdelávania.

Priority ďalšieho vzdelávania všetkých pedagogických zamestnancov:

- práca s interaktívnou tabuľou vo vyučovacom procese,
- využívanie IKT vo vyučovaní jednotlivých predmetov,
- vzdelávanie učiteľov – špecialistov (triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor),
- vzdelávanie v oblasti práce s nadanými žiakmi,
- vzdelávanie v oblasti prierezových tém a ich zavádzania do vyučovacieho procesu,
- vzdelávanie v oblasti práce so žiakmi so ŠVVP.

Vzdelávanie v školskom roku 2013/2014 :

Pedagogickí zamestnanci sa počas školského roka 2013/2014 zúčastňovali predovšetkým rôznych seminárov zameraných na skvalitňovanie vyučovania jednotlivých predmetov a na využívanie moderných vyučovacích postupov a technológií vo vyučovacom procese.

Pedagogickí zamestnanci sa zúčastňovali aj vzdelávacích aktivít organizovaných SŠÚ v Šali, KŠÚ Nitra, MPC Nitra.

V školskom roku 2013/2014 sa do kontinuálneho vzdelávania prihlásilo a zapojilo **16** pedagogických zamestnancov.

Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov (PZ) :

Špecializačné vzdelávanie - Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ podporou IKT – UIPŠ Bratislava:

1 PZ - ukončené 6.9. 2013

Aktualizačné vzdelávanie – ukončené :

- Odborné kompetencie pedagógov v oblasti integrácie detí so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami – ukončené 31.10. 2013,
- Didaktická hra vo vyučovaní matematiky v primárnom vzdelávaní – ukončené 09.10. 2013,
- Využitie zážitkových programov vo voľnočasových aktivitách – ukončené 23.09. 2013,
- Pedagogické možnosti znižovania agresivity detí v školskom veku – ukončené 01.06. 2014,
- Tanečná príprava – ukončené 14.06. 2014,
- Odborné kompetencie pedagóga v oblasti integrácie detí so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami – ukončené 31.10. 2013,
- Netradičné pohybové hry v školskej telesnej výchove a voľnočasových aktivitách – ukončené 09.11. 2013,
- Snovbordingový inštruktorský kurz – ukončené 15.01. 2014,
- Aktivizujúce didaktické metódy v biológii – ukončené 12.02. 2014,

Prípravné atestačné vzdelávanie – ukončené :

- Prípravné atestačné vzdelávanie pred prvou atestáciou pre PZ – ukončené 23.06. 2014,
- Prípravné atestačné vzdelávanie k prvej atestácii pre vychovávateľov v ZŠ – ukončené 21.09. 2013,

Inovačné vzdelávanie – ukončené :

- Použitie interaktívnych technológií vo vyučovacom procese – ukončené 18.03. 2014,
- Využitie informačných technológií v práci s dokumentmi a multimédiami – ukončené 16.03. 2014,
- Tvorivé techniky vo výučbe ANJ – ukončené 22.08. 2014,
- Využitie grafických programov v edukačných procesoch výtvarnej výchovy – ukončené 12.06. 2014,

Prípravné atestačné vzdelávanie - prihlásené 2 PZ :

- 1 PZ na 1. atestáciu, 1 PZ na 2. atestáciu

Adaptačné vzdelávanie - ukončené :

- asistentka žiaka – ukončené v decembri 2013.

UČEBNÝ PLÁN ŠKOLY - ISCED 1, ISCED 2

Škola: ZŠ J. C. Hronského, Krátka 2, Šaľa

Šk. rok 2014/2015

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP/ ŠkVP	Ročník/ počet hodín											Spolu
			1.	2.	3.	4.	1.- 4.	5.	6.	7.	8.	9.	5.-9.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	ŠVP	8	6	6	6	26	5	4	4	5	5	23	49
		ŠkVP	1	1	2	1	5		1	1			2	7
		spolu	9	7	8	7	31	5	5	5	5	5	25	56
	prvý cudzí jazyk (AJ)	ŠVP			3	3	6	3	3	3	3	3	15	21
		ŠkVP	2	2			4	2			1	1	4	8
		spolu	2	2	3	3	10	5	3	3	4	4	19	29
	druhý cudzí jazyk (NJ, RJ)	ŠVP							1	1	1	1	4	4
		ŠkVP							2	2	2	2	8	8
		spolu							3	3	3	3	12	12
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP	1		1	0	2						2	
		spolu	1	1	2	1	5						5	
	Vlastiveda	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP				1	1						1	
		spolu		1	1	2	4						4	
Človek a príroda	Fyzika	ŠVP							1	1	2	1	5	
		ŠkVP												
		spolu							1	1	2	1	5	
	Chémia	ŠVP							0,5	0,5	1	2	4	
		ŠkVP							0,5	0,5			1	
		spolu							1	1	1	2	5	
	Biológia	ŠVP						1	1	1	1	1	5	
		ŠkVP						1	1	1	1	1	5	
		spolu						2	2	2	2	2	10	
Človek a spoločnosť	Dejepis	ŠVP						1	1	1	1	2	6	
		ŠkVP												
		spolu						1	1	1	1	2	6	
	Geografia	ŠVP						1	1	1	1	1	5	
		ŠkVP												
		spolu						1	1	1	1	1	5	
	Občianska náuka	ŠVP						1	1	1		1	4	
		ŠkVP												
		spolu						1	1	1		1	4	
Človek a hodnoty	Etická vých./ Nábož. výchova	ŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1	0,5	0,5	4	
		ŠkVP									0,5	0,5	1	
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	ŠVP	3	3	4	4	14	3	4	4	4	4	19	
		ŠkVP	1	1	1	1	4	2	1	1	1	1	6	
		spolu	4	4	5	5	18	5	5	5	5	5	25	
	Informatická výchova	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP	1				1						1	
		spolu	1	1	1	1	3						3	

		spolu	1	1	1	1	4							4	
Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP/ ŠkVP	Ročník/ počet hodín												
			1.	2.	3.	4.	1.- 4.	5.	6.	7.	8.	9.	5.-9.	Spolu	
Matematika a práca s informáciami	Informatika	ŠVP							0,5	0,5	0,5	0,5	2	2	
		ŠkVP						1	0,5	0,5	0,5	0,5	3	3	
		spolu						1	1	1	1	1	5	5	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	ŠVP				1	1							1	
		ŠkVP													
		spolu				1	1							1	
	Svet práce	ŠVP								0,5	0,5			1	1
		ŠkVP													
		spolu								0,5	0,5			1	1
	Technika	ŠVP								0,5	0,5			1	1
		ŠkVP													
		spolu								0,5	0,5			1	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	ŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7	
		ŠkVP													
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7	
	Hudobná výchova	ŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7	
		ŠkVP													
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7	
	Výchova umením	ŠVP										1		1	1
		ŠkVP													
		spolu										1		1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	ŠVP	2	2	2	2	8							8	
		ŠkVP													
		spolu	2	2	2	2	8							8	
	Telesná a športová výchova	ŠVP						2	2	2	2	2	2	10	10
		ŠkVP													
		spolu						2	2	2	2	2	2	10	10
Človek a hodnoty	Spoločenská výchova	ŠkVP		1			1							1	
	Dopravná výchova	ŠkVP	1	1			2							2	
Človek a spoločnosť	Regionálna výchova	ŠkVP						1					1	1	
Štátny vzdel. program-ŠVP- povin.h.			16	17	21	22	76	20	23	24	24	24	115	191	
Škol. vzdel. prog.(ŠkVP)-voliteľ.hod.			7	6	4	3	20	7	6	6	6	6	31	51	
Spolu: ŠVP+ŠkVP			23	23	25	25	96	27	29	30	30	30	146	242	

Poznámky - viď príloha

ISCED 1 – poznámky k učebnému plánu

- a) predmet anglický jazyk sa vyučuje v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka,
- b) na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný,
- c) na vyučovanie predmetu informatická výchova možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.

Ďalšie poznámky na prechodné obdobie šk. rokov 2012/2013 – 2014/2015:

- v školskom roku 2012/2013 mali žiaci tretieho ročníka 25 vyučovacích hodín, títo žiaci mali v druhom ročníku 23 vyučovacích hodín, v prvom ročníku 22 vyučovacích hodín a vo štvrtom ročníku (šk. rok 2013/2014) teraz majú 26 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi,
- v školskom roku 2012/2013 mali žiaci druhého ročníka 23 vyučovacích hodín, títo žiaci mali v prvom ročníku 23 vyučovacích hodín, v treťom a štvrtom ročníku budú mať 25 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi,
- v školskom roku 2012/2013 mali žiaci prvého ročníka 23 vyučovacích hodín, títo žiaci budú mať v druhom ročníku 23 vyučovacích hodín, v treťom a štvrtom ročníku budú mať 25 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi,
- v školskom roku 2014/2015 majú žiaci 4. ročníka 25 hodín.

ISCED 1 pre intelektovo nadaných žiakov – poznámky k učebnému plánu:

- ak je v triede počet žiakov vyšší ako 12, možno triedu deliť vo všetkých predmetoch okrem výchovných na dve skupiny podľa výkonu žiakov a podmienok školy,
- v 3. a 4. ročníku sa vyučuje po jednej hodine nemecký jazyk ako nepovinný predmet. Potom celkový počet hodín, ktorý sa vyučuje v ročníkoch 1. – 4. je 100 hodín (82+16+2).

ISCED 2 – poznámky

- a) Predmet možno vyučovať v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka.
- b) Predmet občianska náuka sa v deviatom ročníku vyučuje jednu hodinu týždenne a nevyučuje sa v ôsmom ročníku.
- c) Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný.
- d) Na vyučovanie predmetu informatika možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- e) Predmety svet práce a technika sa vyučujú každý druhý týždeň jednu hodinu, triedu možno rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- f) Predmet výchova umením sa vyučuje v ôsmom ročníku jednu hodinu týždenne a nevyučuje sa v deviatom ročníku.
- g) Vo vyučovaní predmetu telesná a športová výchova sa triedy delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat, najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak klesne počet žiakov v skupine pod 12, možno do skupiny spájať aj žiakov dvoch po sebe idúcich ročníkov.

ISCED 2 – žiaci s VIN - poznámky:

- a) Predmet sa vyučuje v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka.
- b) Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný.
- c) Na vyučovanie predmetu informatika možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- d) Predmety svet práce a technika sa vyučujú každý druhý týždeň jednu hodinu, triedu možno rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- e) Vo vyučovaní predmetu telesná a športová výchova sa triedy delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat, najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak klesne počet žiakov v skupine pod 12, možno do skupiny spájať aj žiakov dvoch po sebe idúcich ročníkov.

Pre nižšie sekundárne vzdelávanie v triedach pre žiakov s VIN nevzniknú žiadne hodiny navyše (nedelia sa).

Vzdelávacia oblasť: JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Učebné osnovy : SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C .Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra				
	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Časový rozsah výučby / ročník	SJ 3 hod./týždeň 99 hod./rok Literatúra 2 hod./týždeň 66 hod./rok	SJ 3 hod./týždeň 99 hod./rok Literatúra 2 hod./týždeň 66 hod./rok	SJ 3 hod./týždeň 99 hod./rok Literatúra 2 hod./týždeň 66 hod./rok	SJ 3 hod./týždeň 99 hod./rok Literatúra 2 hod./týždeň 66 hod./rok	SJ 3 hod./týždeň 99 hod./rok Literatúra 2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov.

Slovenčina je pre väčšinu obyvateľov Slovenskej republiky národným jazykom s dlhou históriou, je pestrým, vnútorne bohatým štruktúrovaným médiom, ktoré mu umožňuje komunikovať o najrozmanitejších javoch ľudského bytia a vedomia. Kvalitné poznanie a praktické ovládanie zákonitostí slovenského jazyka podmieňuje pohotovú, funkčne primeranú a kultivovanú komunikáciu jeho nositeľov. Prostredníctvom uvedomenia si miesta slovenského jazyka v našej spoločnosti si jednotlivec zároveň uvedomuje a vníma svoju národnú identitu a štátnu príslušnosť. Úroveň poznania a praktického ovládania slovenského jazyka je tak zároveň zrkadlom každého príslušníka slovenského národa i národa ako celku.

Slovenčina je štátnym jazykom v Slovenskej republike, preto kultivované ovládanie slovenčiny zabezpečuje občanom tejto republiky nielen úspešné zvládnutie školského vzdelávania, ale následne aj ich plnohodnotné uplatnenie v pracovnom zaradení.

Jazyk je fenomén, ktorý sprevádza človeka v písomnej alebo ústnej podobe po celý život. Tvorí integrálnu zložku jeho myslenia, je prostriedkom na poznávanie vonkajšieho i vnútorného sveta, na verbálne vyjadrovanie myšlienok, pocitov a nálad, slúži na kontakt a dorozumievanie sa s inými nositeľmi jazyka, pomáha vnímať krásu umeleckého diela. Zároveň reprezentuje svojich nositeľov, predovšetkým ich intelektuálnu, citovú a mravnú vyspelosť.

Jazykové znalosti, štylistické a komunikatívne zručnosti a čitateľské a literárne zručnosti ako súčasť jazykovej kultúry predstavujú základné znaky vyspelosti absolventa základného

vzdelania. Žiaci nadobúdajú také schopnosti a zručnosti, aby sa dokázali orientovať v akejkoľvek komunikatívnej situácii, vedeli sa vhodne vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovali v praktickom živote.

Schopnosti, ktoré žiaci získajú v predmete slovenský jazyk a literatúra sú potrebné nielen pre kvalitné jazykové vzdelávanie, ale sú dôležité aj pre úspešné osvojovanie si poznatkov v ďalších oblastiach vzdelávania. Ovládanie slovenského jazyka a literatúry či v ústnej a písomnej forme umožňuje žiakom nielen poznať a pochopiť spoločensko-kultúrny vývoj našej spoločnosti, orientovať sa v prostredí, v ktorom žijú, vnímať okolie i seba, vytvárať predpoklady k efektívnej medziľudskej komunikácii, interpretovať svoje reakcie a pocity a dokázať pochopiť svoje postavenie v rozličných komunikatívnych situáciách.

V 6. a 7. ročníku je posilnené vyučovanie jednou vyučovacou hodinou, ktorá je využívaná predovšetkým na prehĺbovanie a utvrdzovanie prebraného učiva nasledovne:

- v 6. ročníku – pravopis a rozdelenie prídavných mien; gramatické kategórie slovies s dôrazom na slovesný spôsob; neohybné slovné druhy a ich rozlišovanie v texte; práca so slovníkmi; rozvíjanie vlastnej tvorivosti žiakov; rozvíjanie čitateľskej gramotnosti; podnecovanie k čítaniu beletrie.
- v 7. ročníku – pravopis slov cudzieho pôvodu; rod a vzor pomnožných podstatných mien; pravopis čísloviek; slovesný vid; vety podľa členitosti; rozvíjanie vlastnej tvorivosti žiakov; rozvíjanie čitateľskej gramotnosti; podnecovanie k čítaniu beletrie.

Ciele jazyka

I. Všeobecné ciele

1. Kognitívna a kreatívna

- Rozvíjať inteligenciu, myslenia žiaka, učiť ho riešiť problém, vytvárať potrebu učiť sa.
- Prijímať hovorenú alebo písanú informáciu, rozumieť jej a využívať ju.
- S porozumením čítať veku primeranú literatúru, interpretovať posolstvo textu, vyjadriť pocity z prečítaného, vo vyšších ročníkoch formulovať svoje stanovisko.
- Zaujímať sa o odbornými príručkami, slovníkovou literatúrou pod vedením učiteľa, vo vyšších ročníkoch využívať na získavanie informácií internet, knižnicu a iné informačné zdroje.
- Rozvíjať poznávacie schopnosti (pozornosť, pamäť, myslenie, predstavivosť, fantáziu), vo vyšších ročníkoch cvičiť schopnosť presne formulovať problém.
- Tvoríť veku primerané texty a prejavy s uplatnením jednotlivých fáz písania textu (výber faktov, osnova, nečistopis, čistopis). Cvičiť schopnosť korigovať svoj vlastný alebo cudzí text.

2. Emocionalita

- Prostredníctvom čítania, sledovania filmov, médií a umenia rozvíjať emocionalitu žiaka.
- Textami motivačnými článkami, motivačným vstupom učiteľa vytvárať priestor a možnosti prejavovať emocionalitu žiaka v jazykovom prejave.
- Pestovať a trénovať všímavosť, aktívnu pozornosť, citovosť voči iným, zainteresovanosť na aktivite počas hodiny, ochotu zúčastniť sa na školských

a mimoškolských aktivitách, pomôcť inému, prejavovať slovom radosť z činnosti, vypestovať presvedčenie o hodnote človeka a jeho diela.

3. Motivácia a autoregulácia

- Rozvíjať schopnosť žiakov učiť sa, byť tvorivý, vytvárať si krátkodobé ciele vo vyučovacom predmete, v živote, spolupvytvárať sebavedomie a schopnosť ohodnotiť svoj výkon.
- Formovať osobnosť žiaka, pomôcť rodine vytvárať hodnotový systém dieťaťa, vzbudzovať sebaúctu, spolupvytvárať pocit lásky, šťastia. Viest' žiaka k tolerancii a oceňovaniu mieru a pokoja.

4. Sociálnizácia

- Formovať progresívne sociálne vzťahy v triede aj v pracovnej skupine, viesť žiaka k spolupráci s ostatnými ľuďmi, k rešpektovaniu osobnosti iného človeka aj v jazykovom prejave.
- Cvičiť efektívnu komunikáciu s ľuďmi, naučiť ho rozlíšiť neformálnu a oficiálnu komunikáciu.
- Zvládnuť písanú i hovorenú reč na svojej vekovej úrovni, dokázať sústredene písať diktát, vytvárať veku primerané slohové útvary.
- Uverejňovať práce žiakov podľa možností školy a regiónu na nástenných novinách, v školských alebo regionálnych novinách, počas stretnutí s rodičmi či na rodičovskej verejnosťou.
- Učivom slovenského jazyka uľahčovať štúdium cudzích jazykov, prekonávať bariéry medzi ľuďmi iných národov a národností.
- Pestovať európsku dimenziu aj výberom textov, aktivít, spoluprácou na medzinárodných školských projektoch atď.

II. Hodnotové ciele

- Chápať jazyk ako prostriedok dorozumenia medzi ľuďmi, ako prostriedok myslenia a vyjadrenia citov.
- Formovať vzťah k materinskému jazyku alebo štátnemu jazyku.
- Uvedomene používať spisovný jazyk na veku primeranej úrovni, upozorňovať na dodržiavanie spisovnej normy vo svojom okolí.
- Vybudovať úctu k jazykom iných národov a národností, mať najzákladnejšie informácie o národnostiach žijúcich na Slovensku.
- Poznať základy dejín slovenského jazyka a chápať význam spisovného jazyka v dejinách národa.
- Získať základné jazykové kompetencie podľa veku žiaka /napríklad vyjadrenie názoru, porozprávanie príbehu, opis veci alebo osoby, napísanie článku do novín/.
- Prejavovať svoju emocionalitu, zaujímať sa o témam postoj, formovať ho písomne a ústne.
- Byť otvorený voči inému názoru, rešpektovať aj opačný názor v intenciách humanizmu a demokracie.
- Rozvíjať kritickosť a sebakritickosť pri hodnotení jazykových prejavov.
- Byť aktívny v školskej a mimoškolskej činnosti, informovať v jazykových prejavoch o tejto aktivite.

- Dbať o úpravu, písmo a kompozíciu jazykových prejavov.
- V textoch prichádzať do styku s témami environmentálnej výchovy, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, ochrany zdravia, životného štýlu, výchovy budúceho občana a spotrebiteľa, s témami o živote detí v európskych krajinách a vo svete.
- Pracovať s textami s problematikou ľudských práv, základných slobôd a zásad zakotvených v Charte Spojených národov.

III. Výchovné a didaktické ciele

- Cieľom vyučovania literatúry v základnej škole je zoznámiť žiakov so súborom diel slovenskej i svetovej literatúry, ktorá svojou štruktúrou i spôsobom tematizácie sveta zodpovedá dosiahnutému stupňu psychického a fyzického vývinu žiakov.
- Literatúra vedie žiakov od základnej gramotnosti k získaniu čitateľských návykov a okrem orientácie na knihu aj k pozitívnemu prijímaniu kultúry.
- Literatúra na 2. stupni vedie žiakov k získaniu pozitívneho vzťahu k literatúre i kultúre s cieľom vzbudiť v nich záujem o čítanie.
- Cieľom vyučovania literatúry je preto pochopenie umeleckej literatúry ako nejednoznačného, otvoreného / pre fantáziu, vlastný prístup i pre odmietnutie/pohľadu na svet, resp. jeho zobrazenia.
- Didaktické ciele sú orientované na činnosť žiakov, ktoré tvoria predpoklad pre príjem literárneho textu – čitateľskú zručnosť, pochopenie a porozumenie čítaného textu v podobe primeranej veku žiaka. Súčasne sa však prezentuje aj systém vedomostí i literatúre – základné identifikačné znaky druhov a žánrov a elementárne charakteristiky literatúry ako umeleckého druhu.

Kľúčové kompetencie:

I. predmetové kompetencie

žiak bude schopný:

- reprodukovat' a tlmočiť svoje myšlienky, pocity a názory ústnou a písomnou formou
- klásť otázky a dokázať správne odpovedať
- správne používať rôzne jazykové štýly
- viesť kritický a konštruktívny dialóg, dokázať hodnotiť literárne texty a oceňovať estetické kvality
- rozvíjať si slovnú zásobu, vedieť správne používať gramatické javy
- rozlišovať spisovné a nespisovné výrazy a texty
- vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie a presvedčivým spôsobom argumentovať
- sa správať empaticky a používať jazyk pozitívnym a sociálne zodpovedným spôsobom
- využiť komunikačné zručnosti nadobudnuté v cudzích jazykoch v materinskom jazyku
- si uvedomiť kultúrne rozmanitosti so zameraním na medzikultúrnu komunikáciu

II. kompetencie uplatňovať základ matematického myslenia

žiak bude schopný:

- používať matematické myslenie v logických morfológických a syntaktických operáciách
- napísať, prečítať a používať arabské a rímske číslice

III. kompetencie v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

žiak bude schopný:

- vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie
- používať jazykové príručky a slovníky, internet a korigovať podľa nich vlastné texty
- orientovať sa v školskej a verejnej knižnici a budovať si vlastnú knižnicu

IV. kompetencie k celoživotnému učeniu sa

žiak bude schopný:

- si efektívne zorganizovať vlastné učenie
- nadobudnuté vedomosti v škole a životné skúsenosti uplatňovať v rôznych spoločenských a kultúrnych súvislostiach, vo vzdelávaní a v odbornej činnosti

V. kompetencie sociálne a občianske

žiak bude schopný:

- porozumieť viackultúrnym a sociálno-ekonomickým rozmerom európskych spoločností a spôsobu, akým je národná kultúrna identita prepojená s európskou identitou
- konštruktívne komunikovať v rozličných prostrediach, byť tolerantných, hovoriť odlišné stanoviská, rokovať a vyjednávať so schopnosťou vytvárať dôveru a cítiť empatiu

VI. podnikateľské kompetencie

žiak bude schopný:

- individuálne aj v tímoch prezentovať svoju prácu
- plánovať, organizovať, riadiť, komunikovať, analyzovať, oznamovať, hodnotiť a zaznamenávať

VII. kultúrne kompetencie

žiak bude schopný:

- kreatívne reprodukovать myšlienky, skúsenosti a emócie prostredníctvom umenia, literatúry a médií

VIII. komunikačné kompetencie

žiak bude schopný:

- tvoriť, prijať a spracovať informácie
- vyhľadávať a odosielať informácie
- formulovať svoj názor a argumentovať
- verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city
- adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu

IX. poznávacia (kognitívna) kompetencia

žiak bude schopný:

- používať kognitívne operácie
- učiť sa sám aj v skupine
- kritického myslenia
- formulovať a riešiť problémy
- tvorivého myslenia a spôsobilosť uplatniť jeho výsledky

X. interpersonálna (sociálna) kompetencia

žiak bude schopný:

- akceptovať skupinové hodnoty
- tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín
- kooperácie a empatie

XI. intrapersonálna (osobnostná) kompetencia

žiak bude schopný:

- vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
- vytvárať vlastný hodnotový systém
- sebaregulácie a ochrany vlastného života

XII. kompetencia riešiť problémy

žiak bude schopný:

- navrhovať rôzne postupy a uplatňovať vhodné metódy pri riešení problémov
- byť otvoreným k získavaniu a využívaniu rôznych postupov

XIII. poznávacie a rečové kompetencie

žiak bude schopný:

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť a správne uplatňovať suprasegmentálne javy
- pri ústnom prejave primerane uplatňovať mimojazykové prostriedky
- reprodukovat' umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne)

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť
- vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi
- na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky (definície) nových javov
- usporiadať známe javy do tried a systémov
- aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou
- pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu

Analytické a syntetické zručnosti

- uskutočniť jazykovú analýzu textu a vytvárať jazykový systém
- odlíšiť umelecký od vecného textu
- odlíšiť medzi sebou texty z hľadiska jazykového štýlu, slohových postupov a slohových útvarov/žánrov
- prerozprávať obsah prečítaného diela
- odlíšiť epické, lyrické a dramatické texty
- vytvoriť dejovú osnovu prečítaného diela, vyhľadať kľúčové slová
- určiť hlavné a vedľajšie postavy diela
- abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela, vrátane lyrickej básne
- analyzovať umelecký text po stylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela, interpretovať význam diela
- sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi

Tvorivé zručnosti

- vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného slohového útvaru/žánru, slohového postupu, jazykového štýlu
- ústne prezentovať vlastný text
- napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh)
- zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text
- dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo
- zdramatizovať básnický alebo prozaický text (rozprávka, bájka, povesť)
- ilustrovať umelecký text
- napísať kratší prozaický útvar (bájka, rozprávka), básnický text, scenár

Technika čítania a verejná prezentácia textu

- plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť
- recitovať prozaické a básnické diela. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu, frázovať básnický aj prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu
- čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní, modulovať hlas podľa zmyslu textu.

Prierezové témy a finančná gramotnosť

A. Regionálnavýchova

- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráse svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia
- spoznávať kultúrne dedičstvo našich predkov
- vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska
- spoznávať kultúrnu rozmanitosť, tradičnú ľudovú kultúru, remeslá, tradičné jedlá
- pestovať a rozvíjať hrdosť na krásu tradičného ľudového umenia a uchovávať kultúrne dedičstvo našich predkov

B. Osobnostnýasociálnyrozvoj

- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie, vedieť si obhájiť svoj názor, byť tolerantný k názorom druhých, dodržiavať pravidlá diskusie
- utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu
- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu a sebadôveru
- prevziať zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie ostatných
- naučiť sa uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať práva, názory a potreby ostatných
- pomáhať žiakom získavať a udržiavať si osobnostnú integritu
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu
- podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole, prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok

C. Multikultúrnavýchova

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti identitu, byť sám sebou, reflektovať vlastné sociokultúrne zázemie
- orientovať sa v pluralitnej spoločnosti a využívať interkultúrne kontakty v vzájomnom obohatení seba i druhých
- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva rešpektovať práva druhých
- spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície, rešpektovať ich ako rovnocenné a dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať
- osvojovať si znalosť niektorých základných pojmov multikultúrnej terminológie: kultúra, etnikum, diskriminácia, xenofóbia, rasizmus, národnosť, intolerancia ...
- uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych i neverbálnych prejavov a pripravenosť niesť zodpovednosť za svoje správanie
- bojovať proti predsudkom a stereotypom, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie
- uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej, národnostnej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti

D. Environmentálnavýchova

- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém, vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- vnímať a citlivo pristupovať k prírode, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu, vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k estetickým hodnotám prostredia
- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania prírodných zákonov
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu a posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia
- posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a rozpoznávať nežiadúce konanie
- racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská v problematike životného prostredia

E. Ochranaživotaazdravia

- integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie
- pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami
- pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu
- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných ľudí
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného_cítienia
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

F. Mediálnavýchova

- uvedomovať si možnosti slobodného vyjadrenia vlastných postojov a zodpovednosti za spôsob ich jeho formovania a prezentácie
- porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a zmysluplne sa v ňom orientovať selektívne využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä osvetovú a výchovno-vzdelávaciu
- kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, čo pozitívne ovplyvňuje osobnostný a sociálny rast
- využívať potenciál médií ako zdrojov informácií, kvalitnej zábavy i naplnenia voľného času

- získať predstavy o úlohe médií v kľúčových spoločenských situáciách a v demokratickej spoločnosti vôbec
- vytvárať predstavu o úlohe médií v každodennom živote v regióne, poznať regionálne médiá
- využívať vlastné schopnosti v tímovej práci a samostatne tvoriť mediálne produkty / príspevky do školského rozhlasu, na školské webové stránky a podobne /

G. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi
- oboznámiť sa s funkciou, obsahom a formálnou úpravou písomností osobnej agendy a spôsobom ich tvorby
- vyhľadávať problémy, klásť otázky, formulovať a overovať hypotézy
- na základe získaných informácií a údajov formulovať jednoduché závery
- naučiť sa na úrovni obhajovať svoje tézy, myšlienky a názory, adekvátne komunikovať, reagovať na otázky a argumentovať
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím nástrojov IKT
- vedieť prezentovať sám seba a svoje schopnosti, ale učiť sa pracovať aj v skupine, vážiť si prácu iných a nepodceňovať ju
- učiť sa vytvoriť nejaký produkt – zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektov, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy

Rozvoj finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Žiaci by mali byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a zručnostiach :

- osvojiť si životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia
- pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia
- vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb
- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby
- identifikovať zdroje osobných príjmov
- pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom
- uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady
- stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom
- chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a za svojich blízkych
- poznať hodnotu vecí ako výsledku ľudskej práce, vážiť si prácu
- vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia
- vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu, zaujať kritický postoj k informáciám poskytovaných reklamou
- uviesť príklady klamných a zavádzajúcich praktík obchodu, vyhľadať ich v médiách

- uviesť príklady, ako vzdelanie a praktické zručnosti môžu ovplyvniť životnú úroveň jednotlivca
- identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní
- vedieť diskutovať a vyjadrovať vlastné názory a postoje k problematike vzťahu morálky a peňazí
- zoradiť si osobné finančné ciele podľa ich priority, zhodnotiť výsledky vlastného finančného rozhodovania
- opísať spôsob rozhodovania pri sporení a míňaní finančných prostriedkov, výhody a nevýhody využívania úverov
- vedieť vysvetliť existenciu vplyvov ekonomickej krízy na jednotlivca a na rodinu
- stanoviť si merateľné krátkodobé ciele
- chápať, že sporenie prispieva k finančnej prosperite a investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov

S trátégia vyučovania / metódy a formy práce/

Vyučovanie bude prebiehať v priestoroch: - kmeňové triedy, počítačová učebňa, ďalšie priestory školy, mimoškolské zariadenia – knižnica, kultúrne zariadenia.

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení. Pôjde o výber vyučovacích metód podľa toho, ako najlepšie dosiahnuť cieľ vyučovacieho predmetu – rôzne formy vyučovania /integrované, skupinové, programové, individuálne, vyučovacie bloky, vyučovanie v rôznom prostredí, exkurzie, rôzne výchovné aktivity súvisiace so vzdelávaním/.

Vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry bude prevládať uvedomeno-praktická metóda, t.j. uvedomelé učenie. Chceme vylúčiť doterajšie nefunkčné teoretizovanie a zamerať sa na rozumovú, citovú a vôľovú stránku osobnosti žiaka. Vo vyučovaní jazyka sa do popredia dostane analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii. Najvhodnejšími metódami a formami na dosiahnutie daných cieľov budú aktivizujúce vyučovacie metódy: samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach a skupinová práca. V každom prípade treba dbať na to, aby metódy a formy práce rozvíjali kľúčové spôsobilosti a boli v súlade so zámermi školy.

Budeme využívať všetky formy:

- motivačných (motivačný rozhovor, beseda...),
- expozičných (názorné ukážky, exkurzie...),
- fixačných (pravopisné rozcvičky...),
- problémových metód (projekty, prezentácie, brainstorming,...).

Zvýšime dôraz na prácu **s knihou a textom** /rozvíjanie čitateľskej gramotnosti - čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií/, **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** /samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie/. Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** /vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému/, **situčná metóda** /riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov/, **inscenačná metóda** /sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie/, **didaktické hry** /seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti/, **kooperatívne vyučovanie** /forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny/.

Na hodinách slovenského jazyka a literatúry budeme využívať vhodné demonštračné pomôcky a didaktickú techniku. Najväčší akcent pri využívaní metód foriem a postupov na hodinách budeme klásť v prvom rade na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať ap.

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina.

Učeb n é z d ro j e

V rámci vyučovacích hodín používame :

- učebnice slovenského jazyka a literatúry,
- zbierku úloh a cvičení k učebnici slovenského jazyka,
- pracovné listy vytvorené učiteľom
- jazykové príručky /KSSJ, MSS, MFS, SCS/,
- jazykovedné časopisy,
- encyklopédie,
- ďalšie učebné pomôcky /exkurzie, múzeá, knižnice/
- internet (rôzne edukačné webové portály)

Používané učebnice:

5. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 5. ročník ZŠ. SPN – Mladé letá Bratislava, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2009-32323/31706-1:911)

5. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Literárna výchova pre 5. ročník ZŠ. Združenie EDUCO Prievidza, 2010. (odporúčacia doložka MŠ SR č. MŠSR-2010-1427/4149-4:919)

6. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 6. ročník ZŠ. SPN – Mladé letá Bratislava, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2009-38153/44141-5:919)

6. ročník: Petříková, D.: Literárna výchova pre 6. ročník ZŠ. Združenie EDUCO Prievidza, 2010. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2010-18901/48722:4-919)

7. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 7. ročník ZŠ. SPN – Mladé letá Bratislava, 2010. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2010-10212/27442:4-919)

7. ročník: Petříková, D.: Literárna výchova pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom. Združenie EDUCO Prievidza, 2011. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-6095/18655:4-919)

8. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. SPN – Mladé letá Bratislava, 2011. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-6554/20301:4-919)

8. ročník: Petříková, D.: Literárna výchova pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom. VKÚ, akciová spoločnosť, Harmanec, 2011. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-10862/29286:4-919)

9. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. SPN – Mladé letá Bratislava, 2011. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-16305/44095:4-919)

9. ročník: Petříková, D.: Literárna výchova pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázií s osemročným štúdiom. VKÚ, akciová spoločnosť, Harmanec, 2011. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-18447/59978:4-919)

Doplňková literatúra:

5. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M.: Slovenský jazyk pre 5. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 2003. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-268/2002-41)
5. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M.: Zbierka úloh a cvičení pre 5. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2003. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-258/2002-45)
6. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M; Žigová, L.: Slovenský jazyk pre 6. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2004. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2004-3324/6840-1:091)
6. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M; Žigová, L.: Zbierka úloh a cvičení pre 6. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2007. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2004-4222/8329-1:091)
7. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M; Žigová, L.: Slovenský jazyk pre 7. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2005. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2005-14898/16447-1:091)
7. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M.: Zbierka úloh a cvičení pre 7. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2005. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2005-13015/20488-16:091)
8. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M.: Slovenský jazyk pre 8. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2006. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2006-2810/5872-1:091)
8. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková; Kesselová, J.: Zbierka úloh a cvičení pre 8. ročník ZŠ. Orbis, Pictus Istropolitana Bratislava, 2007. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2006-4804/17099-2:091)
9. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M.: Slovenský jazyk pre 9. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2007. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2007-9394/19328-1:091)

Metódy a prostriedky hodnotenia

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011. Prospech žiaka vo všetkých troch zložkách sa klasifikuje týmito stupňami: výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5). Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy práce žiakov.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej odporúčania CPPP aP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenie daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete slovenský jazyk. Žiaci s poruchami učenia majú predpísané kontrolné diktáty, do ktorých len vpisujú sledovaný pravopisný jav, v prípade veľkého množstva chýb sa počet chýb vyčísli, ale známka nedostatočná sa neudeluje. Pri písomných prácach majú možnosť využívať určené pomôcky (gramatické tabuľky, prehľady skloňovania...), často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne zjednodušeniu zadania. Pri písaní kontrolných slohových úloh sa hodnotí len obsah písomných prác, nehodnotí sa pravopis ani úprava. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zvaží, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania.

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Predmet hodnotenia a klasifikácie:

- osvojenie poznatkov o fonetickej, fonologickej, morfolologickej, syntaktickej stavbe jazyka, o význame slov a o ich stavbe
- osvojenie pravopisnej normy
- osvojenie návyku spisovnej výslovnosti
- osvojenie a prehlbovanie spisovného vyjadrovania
- osvojenie čitateľských zručností
- rozvoj komunikácie

- osvojenie princípov štylizácie a kompozície súvislých ústnych i písomných jazykových prejavov
- osvojenie poznatkov z vývinu jazyka
- osvojenie poznatkov zo slovenskej a svetovej literatúry
- osvojenie poznatkov z teórie literatúry

Pri kontrole a hodnotení žiakov budeme využívať formy:

- **verbálna forma** – prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo konkrétneho žiaka vyvolaného učiteľom;
- **písomná forma** – osvojenie poznatkov kontrolovať pravidelnými pravopisnými rozcvičkami, krátkymi previerkami, testami na konci jednotlivých tematických celkov;
- **praktické aktivity** – tvorba samostatných textov, projektov a ich prezentácia v rámci štylistiky a literatúry podľa kritérií po vzájomnej dohode učiteľa a žiakov;
- **práca s textom** – vyhľadávanie jazykových umeleckých prostriedkov v umeleckom texte, sformulovanie hlavnej myšlienky, určovanie hlavných a vedľajších postáv atď. v rámci literatúry podľa pravidiel určených učiteľom.

Hodnotenie písomných prác:

1. diktátov – rozsah diktátu a nasýtenosť príslušnými jazykovými javmi je základná podmienka pre jeho správne hodnotenie. Za chybu sa počíta akákoľvek chyba z prebratého učiva. Ak sa vyskytne tá istá chyba v tom istom slove niekoľkokrát, počíta sa za jednu chybu (napr. stríko, stríkovia). Chyba rovnakého významu v rôznych slovách sa počíta ako chyba v ďalšom slove (napr. tetkyn, babkyn). Hodnotenie zlej úpravy sa nesmie zarátať do známky za diktát. Znamka sa napíše číslom a uvedie sa počet chýb. Po napísaní kontrolného diktátu je dôležitá analýza nedostatkov v diktáte a jeho následná oprava. Na napísanie a analýzu kontrolného diktátu vyčleníme dve vyučovacie hodiny.

Maximálny počet slov v diktáte:

V. ročník	– 65-70
VI. ročník	– 85
VII. ročník	– 100
VIII. ročník	– 120
IX. ročník	- 140

Klasifikačná norma pre diktát – pre všetky ročníky rovnaká:

- stupeň 1 – počet chýb 0-1
- stupeň 2 – počet chýb 2-3
- stupeň 3 - počet chýb 4-7
- stupeň 4 – počet chýb 8 – 10
- stupeň 5 – počet chýb 11 a viac

2. slohových prác – hodnotíme štylistickú, štylizačnú, kompozičnú a pravopisnú stránku i grafickú úpravu jednou výslednou známkom. Znamku napíšeme slovom v tvare prídavného mena (napr. výborný) a do zátvorky príslušnou číslomkou (napr. 1). Návšičné slohové práce píšeme podľa potreby a nie sú klasifikované. Kontrolné slohové práce sa píšú v škole. Časová dotácia na kontrolnú slohovú prácu je tri vyučovacie hodiny:

- príprava, písanie konceptu
- písanie kontrolnej slohovej práce
- oprava a analýza chýb.

3. kontrolných prác – v každom ročníku po prebraní a zopakovaní daného učiva sa píše vstupná písomná práca (opakovanie učiva z predchádzajúceho ročníka) a výstupná previerka (zhrnutie poznatkov z daného ročníka). Kontrolnú prácu hodnotíme percentom úspešnosti, t.j. napíšeme dosiahnutý percentuálny výsledok a známku číslou (napr. 93% = 1).

Stupnica hodnotenia kontrolných prác:

100% - 90%	= 1
89% - 75 %	= 2
74% - 50 %	= 3
49% - 25 %	= 4
24% - 0%	= 5

Pri opravách písomného prejavu žiakov používame korektorské značky, ktoré boli schválené v rámci predmetovej komisie SJL.

	chybné písmeno, vymeniť písmeno
	oddeliť
	spojiť
	urobiť nový odsek
	zrušiť odsek
	dať na nový riadok
	štylistická chyba
	vložiť slovo
1 4 2 3	zmeniť slovosled

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác (kontrolné slohové práce), ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 5. ročníku

počet: 4

zameranie: opakovanie zo 4. ročníka; podstatné mená; prídavné mená; slovesá

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 5. ročníku

počet: 1

zameranie: rozprávanie s prvkami opisu

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 6. ročníku

počet: 4

zameranie: opakovanie z 5. ročníka; podstatné mená; prídavné mená; slovesá

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 6. ročníku

počet: 2

zameranie: statický opis, rozprávanie s využitím priamej reči (1.osoba, 3.osoba)

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 7. ročníku

počet: 4

zameranie: cudzie slová; prídavné mená; slovesá; zhrnutie učiva zo 7. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 7. ročníku

počet: 2

zameranie: umelecký opis, dynamický opis – opis pracovnej činnosti

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 8. ročníku

počet: 4

zameranie: opakovanie učiva zo 7. ročníka; podstatné mená muž. rodu zvieracie, muž. rodu neživotné zakončené na -r, -l; interpunkcia v jednoduchej vete a jednoduchom súvetí; zhrnutie učiva z 8. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 8. ročníku

počet: 2

zameranie: slávnostný prejav, úvaha

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 9. ročníku

počet: 4

zameranie: cudzie podstatné mená a podstatné mená s nepravidelným skloňovaním; číslovky; interpunkcia v jednoduchej vete a jednoduchom súvetí; zhrnutie učiva z 9. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 9. ročníku

počet: 3

zameranie: karikatúra (humorná charakteristika osoby), životopis, úradný list

Používané skratky:

FIG – finančná gramotnosť

SJL- slovenský jazyk a literatúra

VYV- výtvarná výchova

INF- informatika

DEJ- dejepis

NAV- náboženská výchova

GEO- geografia

BIO- biológia

HUV- hudobná výchova

FYZ- fyzika

TSV – telesná výchova

MkV- multikultúrna výchova

MV- mediálna výchova

REV- regionálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

TPPZ- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

ENV- environmentálna výchova

OŽZ- ochrana života a zdravia

DV – dopravná výchova

Predmet: SLOVENSKÝ JAZYK					
Ročník: 5. ročník		Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne			
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipred metové vzťahy
	Pojem	Kontext			
Opakovanie učiva zo 4. ročníka 13 hodín	- hlásky, slabiky, slová - delenie hlások: samohlásky, spoluhlásky (tvrdé, mäkké), dvojhásky - interpunkčné znamienka - slabikotvorné hlásky –l, –l', –r, r' - výslovnosť a výskyt ä - spodobovanie - obojaké spoluhlásky - vybrané slová – príbuzné slová - rozdeľovanie slov na slabiky - pravidlo o rytmickej krátení - podstatné mená, prídavné mená, slovesá -pozdraz, oslovenie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba/želanie, poďakovanie, ospravedlnenie, vyjadriť súhlas/nesúhlas		- zopakovať si učivo zo 4. ročníka a uviesť príklady praktického využitia slovenského jazyka v živote ľudí - vedieť samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol žiak čo najefektívnejšie spracovať informácie - správne artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li, dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel spodobovania - dodržiavať pravidlo o rytmickej krátení - dodržiavať základné interpunkčné znamienka - rozlišovať podstatné mená, prídavné mená, slovesá -vedieť aplikovať zásady slušnej komunikácie v praxi	OSR	ETV OBN NAV
Zvuková rovina jazyka a pravopis 12 hodín	- splývavá výslovnosť - znelé, neznelé a znelé nepárové spoluhlásky - slabičné a neslabičné - predpony - spodobovanie - prestávka - sila hlasu - dôraz	- pohľadnica - súkromný list - opis predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby - jednoduché rozprávanie - krátke správy –SMS, e-mail	1. Čítanie s porozumením -samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol žiak čo najefektívnejšie spracovať informácie - vysvetliť pojmy hlavný slovný prízvuk, sila hlasu, artikulácia - správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk	MkV MV REV TPPZ	HUV

	- hlavný slovný prízvuk - melódia vety (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, zvolacia, želacia) - pravidlo o rytmickom krátení	- oznámenie, správa, pozvánka, plagát - vizitka - inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami opisu - opis pracovného postupu - interview - umelecký a vecný text	- vysvetliť pojmy prestávka, sila hlasu, dôraz, splývavá, výslovnosť, spodobovanie, znelé, neznelé a znelé nepárové spoluhlásky, a pri čítaní dodržiavať správne dýchanie a uplatniť primeranú silu hlasu a správnu melódiu - správne artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li, dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidlá spodobovania - posúdiť správnosť interpunkcie v jednoduchej vete, v želačej a zvolacej vete - pochopiť formálnu stránku textu a dokázať ju vyjadriť hlasovými prostriedkami – prestávka, sila hlasu, dôraz, melódia vety 2. Písanie - správne rozdeliť slová na konci riadku a dodržiavať pravidlá delenia pri slovách so slabičnou a neslabičnou predponou - dodržiavať pravidlá písania veľkých písmen v korešpondencii - dodržiavať pravidlo o rytmickom krátení 3. Hovorenie a počúvanie - v komunikácii zvládať hlasovú a zvukovú stránku prejavu, vedieť správne intonovať - správne vyslovovať slová, v ktorých nastáva spodobovanie - správne intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety, správne vo vete použiť prestávku, dať dôraz - v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu: hlavný slovný prízvuk, artikuláciu, silu hlasu - správne dodržiavať hlavný slovný prízvuk, správne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu, v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu - uplatňovať tempo, prestávku a melódiu vo výpovedi		
Významová rovina jazyka 11 hodín	- odvodené slová - synonymá - antonymá - slovníky – pravopisný, synonymický, frazeologický - tvorenie slov odvodzovaním –	- pohľadnica - súkromný list - opis predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby - jednoduché	1. Čítanie s porozumením - identifikovať v texte ustálené slovné spojenie, príslovie, porekadlo,, pranostiku, prirovnanie - dokázať na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ich v jazykovedných slovníkoch	OSR ENV DV REV OŽŽ	DEJ GEO OBN

	predponou - spisovný jazyk – nárečie - jednovýznamové a viacvýznamové slová - ustálené slovné spojenie - frazeologizmus - príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie	rozprávanie - krátke správy –SMS, e-mail - oznámenie, správa, pozvánka, plagát - vizitka - inzerát, reklama - rozprávanie s prvými opisami - opis pracovného postupu - interview - umelecký a vecný text	- vyhľadať odvodené, viacvýznamové slová, synonymá a antonymá v danom texte a vysvetliť ich lexikálny význam - vyhľadať, určiť druh a vysvetliť lexikálny význam ustálených slovných spojení – prísloví, porekadiel, pranostik a prirovnaní v danom texte - overiť význam neznámych slov v jazykovedných príručkách - členiť slová na slabiky a určiť predponu v slove 2. Písanie - vysvetliť pojmy odvodené slovo, synonymum, antonymum, ustálené slovné spojenia a uviesť konkrétne príklady - vysvetliť pojmy spisovný jazyk a nárečie, jednovýznamové a viacvýznamové slová a uviesť príklady - rozlišovať spisovnú slovnú zásobu od nárečia - s ohľadom na žáner alebo cieľ komunikácie využívať čo najširšiu slovnú zásobu, aplikovať znalosti o synonymách, antonymách, vyhýbať sa častému opakovaniu niektorých slov vo svojom prejave - využívať vo svojom prejave ustálené slovné spojenia – príslovia, porekadlá, pranostiky, prirovnania a ich výber zdôvodniť - vysvetliť funkciu synonym vo vlastnom texte 3. Hovorenie a počúvanie - využívať v danej komunikačnej situácii vhodné slová, slovné spojenia, jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie - vyjadrovať sa spisovne a nárečie používať s ohľadom na cieľovú a obsahovú stránku textu		
Tvaroslovná rovina jazyka 32 hodín	- podstatné mená – všeobecné a vlastné, rod, číslo, pád; životnosť, neživotnosť, vzory - prídavné mená – rod, číslo, pád; akostné, stupňovanie, vzory – pekný, cudzí - zámená – delenie zámen na osobné základné, prívlastňovacie - číslovky – základné, radové	- pohľadnica - súkromný list - opis predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby - jednoduché rozprávanie - krátke správy –SMS, e-mail	1. Čítanie s porozumením - chápať dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými a podstatnými menami pre porozumenie textu - vysvetliť funkciu stupňovania prídavných mien v texte - chápať význam čísloviek (magické čísla) v umeleckom texte 2. Písanie - roztriediť podstatné a prídavné mená podľa gramatického rodu - aplikovať svoje vedomosti o skloňovaní podstatných mien	ENV OSR MkV TPPZ	OBN MAT BIO

	- slovesá – časovanie - osoba, číslo, čas, neurčitok - predložky – väzba s pádom	- oznámenie, správa, pozvánka, plagát - vizitka - inzerát, reklama - rozprávanie s prvými opisami - opis pracovného postupu - interview - umelecký a vecný text	(vzory: chlap, hrdina, dub, stroj, žena, ulica, dľaň, kosť, mesto, srdce, vysvedčenie, dievča) a prídavných mien (pekný, cudzí) vo vlastnom texte - správne použiť akostné prídavné mená vo svojom texte a vedieť ich vystupňovať a vysvetliť funkciu stupňovania - rozoznať osobné základné a privlastňovacie zámená - rozoznať základné a radové číslovky, vedieť aplikovať vedomosti o skloňovaní čísloviek v texte a dodržiavať ich pravopis - aplikovať znalosti o časovaní slovesa vo vlastnom texte - dodržiavať správne predložkové väzby pri tvorbe slovných spojení, viet a celých textov - správne skloňovať a časovať slová vo vetách 3. Hovorenie a počúvanie - v komunikačnej situácii používať ohybné slovné druhy: o podstatné mená a ich gramatické kategórie o akostné prídavné mená a ich stupňovanie o slovesá a ich gramatické kategórie o osobné základné a privlastňovacie zámená o základné a radové číslovky		
Syntaktická rovina jazyka 5 hodín	- jednoduchá veta - vety podľa obsahu – oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia - slovosled	- pohľadnica - súkromný list - opis predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby - jednoduché rozprávanie - krátke správy –SMS, e-mail - oznámenie, správa, pozvánka, plagát - vizitka - inzerát, reklama - rozprávanie s prvými opisami - opis pracovného	1. Čítanie s porozumením - identifikovať slová, skupiny slov, ktoré slúžia na plynulý prechod - dokázať posúdiť význam spôsobov nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami a správnosť ich použitia - posúdiť správnosť použitia slovesných časov v texte vzhľadom na časovú postupnosť 2. Písanie - samostatne tvoriť jednoduché holé a vety, pričom treba dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka v písomnom prejave - rozlíšiť želaciu a zvolaciu vetu - tvoriť druhy viet podľa komunikačného zámeru - pri tvorbe viet a textu vedieť používať správny slovosled a interpunkciu 3. Hovorenie a počúvanie	MV MkV REV	

		postupu -interview - umelecký a vecný text	- samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety, pričom treba dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka v ústnom prejave - na základe okamžitého zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi - samostatne utvoriť logicky usporiadaný súvislý text s jednoduchými holými vetami		
Sloh 26 hodín	- vyjadriť súhlas/nesúhlas, blahoželanie, adresa, adresa odosielateľa - pohľadnica, súkromný list – ústne/písomne, tvorba otázok, rozhovor, začiatok a koniec telefonického rozhovoru, osnova, nápis, nadpis, odsek - jednoduché rozprávanie – ústne/písomne, úvod, jadro, záver, časová postupnosť v rozprávaní - opis predmetu – ústne/písomne, opis obrázka/ilustrácie, opis osoby - umelecký a vecný text - názor - diskusia - krátke správy – SMS, e-mail - oznámenie - správa - pozvánka - plagát - vizitka - kľúčové slová - koncept - ústna reprodukcia	- pohľadnica - súkromný list - opis predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby - jednoduché rozprávanie - krátke správy –SMS, e-mail - oznámenie, správa, pozvánka, plagát - vizitka - inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami opisu - opis pracovného postupu -interview - umelecký a vecný text	1. Čítanie s porozumením - dokázať vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska - odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii - dokázať na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch: - pohľadnica, súkromný list, opis predmetu, ilustrácie/obrázok, osoby; jednoduché rozprávanie, krátke správy: SMS, e-mail; oznámenie, správa, pozvánka, plagát, vizitka, inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami opisu, opis pracovného postupu a interview - rozlíšiť umelecký text od vecného - veľa priručne, vyhľadať vyjadrené informácie v texte a na základe nich analyzovať text - vyhľadať kľúčové slová v texte a vedieť sa orientovať v postavách - dokázať samostatne charakterizovať správanie postáv, hodnotiť ich konanie a určiť ich vzájomný vzťah - opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva; – vyjadriť autorský zámer – pointu, vybrať zaujímavú myšlienku a rozobrať ju - na obhajobu svojho stanoviska použiť ako argumenty niektoré poznatky získané analýzou textu - vedieť sa pohotovo zorientovať v deji a na základe čiastkových informácií z textu vytvoriť hypotézu a overiť ju v diskusii	OSR DV MV MkV ENV TPPZ OŽZ	OBN ETV TSV HUV VYV

- inzerát
- reklama
- rozprávanie s prvkami opisu – ústne/písomne
- argument
- poznámky/konspekt
- interview
- hlavná myšlienka, téma

- vecne argumentovať
- vytvoriť záver, ktorý by mal byť výstižný a správny a mal by mať logickú súvislosť s porovnávanými informáciami
- usporiadať informácie podľa ich dôležitosti a nadväznosti v texte
- prerozprávať prečítaný text so zachovaním časovej a príčinnej postupnosti s prípadnými individuálnymi obmenami a vedieť dokončiť začatý príbeh
- vyjadriť na prečítaný text svoj dojem, estetické zážitky
- interpretovať súvislosť nadpisu s obsahom textu
- chápať funkciu slovies v rozprávaní a význam prídavných mien v opise

2. Písanie

- vysvetliť pojmy: konspekt, osnova, koncept a vedieť ich vytvoriť
- vysvetliť pojmy: úvod, jadro, záver; adresa, vizitka
- napísať adresy na obálky, pohľadnice, vedieť vytvoriť text pohľadnice, vytvoriť vlastnú vizitku
- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému súkromný list, krátke správy, oznámenie, správu, pozvánku, plagát, reklamu, inzerát, rozprávanie, opis predmetu/obrázka/osoby, rozprávanie s prvkami opisu s dodržaním časovej postupnosti
- členiť text na odseky – na úvod, jadro, záver
- vytvoriť interview, stanoviť jeho tému, vybrať osobu súvisiacu s témou interview, vytvoriť samostatne otázky a zoradiť ich podľa logickej postupnosti, správne klásť otázky, získať potrebné informácie s cieľom priblížiť spracovanú problematiku čitateľovi, zaznamenať odpovede a vytvoriť písomnú verziu interview
- charakterizovať rozdiely a aplikovať znalosti vo formálnej úprave slohových útvarov a odlišiť, porovnať ich od iných, jemu známych/ neznámych slohových útvarov, žánrov:
 - pohľadnica, súkromný list, opis predmetu, ilustrácie/obrázka/osoby, jednoduché rozprávanie, krátke správy:SMS, e-mail, oznámenie, správa, pozvánka, plagát, vizitka, inzerát, reklama,

rozprávanie s prvkami opisu, interview

- v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie a tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a dokázať ich následne uplatniť vo vlastnom texte a zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií a textových prvkov z iných zdrojov vo svojom texte

- skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu a napísať čistopis s opravenými chybami

- opraviť texty vytvorené niekým iným

3. Hovorenie a počúvanie

- samostatne zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii

- samostatne a pohoťovo sformulovať základné myšlienky na tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo a jasne

- samostatne sformulovať súvislý text na danú tému a podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď

- používať vhodné jazykové prvky a v komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím

- zvládať hlasovú a zvukovú stránku prejavu, začať a ukončiť komunikáciu, zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu

- pri obhajobe vlastného názoru použiť vhodné výrazové prostriedky, vedieť presvedčivo argumentovať, kultivovaným spôsobom sa obhájiť

- správne a spoločensky sformulovať otázky, preveriť si a prekontrolovať, ako poslucháči porozumeli žiakovej výpovedi

- posúdiť a zhodnotiť jazykovú a obsahovú stránku prijatého prehovoru a vysloviť protiargumenty

- vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov, využiť humorné alebo zaujímavé prvky

- v komunikačnej situácii plynulo sa vyjadrovať, primerane

		gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, vhodne sa pohybovať a dodržiavať pravidlá haptiky -vhodne vo vlastnom prejave využiť humorné alebo zaujímavé prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu a pod.		

Predmet: LITERATÚRA				
Ročník: 5. ročník		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
Všeobecné pojmy 3 hodiny	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Autor/spisovateľ Čitateľ/divák Text/ ilustrácia Kniha/ knižnica Časopis, noviny B. Čítanie a interpretácia textu Technika čítania. Metódy čítania (informačné, selektívne, orientačné). Téma textu. Súvislosti medzi textom a ilustráciou. Reprodukcia prečítaného textu. Čítanie ako prostriedok sebarozvoja človeka: učenie sa novým poznatkom, komunikácia o získaných poznatkoch, tvorby vlastného systému hodnôt.	Autor/spisovateľ, čitateľ/divák, text/ ilustrácia -vysvetliť na neznámom texte rozdiel medzi autorom (článku v novinách, v časopise) a spisovateľom (umeleckej literatúry). -vysvetliť rozdiel medzi umeleckým textom (v beletrii) a textom v dennej tlači, analyzovať ilustráciu v súvislosti s textom. Kniha/ knižnica -v knižnici vybrať knihu podľa katalógu -vyhľadať informácie v knihe (knižnici) a použiť pri učení, riešení konkrétneho problému Časopis, noviny -vysvetliť rozdiel medzi novinami a časopisom -použiť časopis na vlastnú prácu a prehlbovanie vedomostí, vysvetliť zameranie detského časopisu a uviesť 1 príklad -vymenovať názvy aspoň 3 denníkov	OSR MkV MV	HUV VYV TSV ETV
Poézia - všeobecné pojmy 1 hodina	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Poézia ako všeobecný pojem pre viazanú reč. Vonkajšia kompozícia literárneho diela – verš, strofa ako	Verš, strofa, rým, rytmus -vysvetliť pojmy verš, strofa, rým, rytmus v súvislosti s umeleckou rečou viazanou -vyhľadať verš, strofu v básni	MV	OBN ETV DEJ GEO

	prostriedky viazanosti umeleckej reči. Nadpis ako vonkajšia kompozícia básne. Rým ako metrická vlastnosť poézie - poznať ako zvukovú zhodu slabík (slov) na konci verša. Prirovnávanie ako štylistický prostriedok, ktorý využíva na porovnávanie spoločné znaky vecí, javov. Zdrobnenina ako štylistický prostriedok, zjemňujúci význam, ktorým sa vyjadruje kladný vzťah k niekomu, niečomu. B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Rythmus ako metrická vlastnosť, rytmická zviazanosť reči na princípe striedania prízvuchných a neprízvuchných slabík. Personifikácia/zosobnenie –ako spôsob štylizácie textu. C. Čítanie a interpretácia textu Technika čítania (plynulé čítanie, správne dýchanie, správna artikulácia a spisovná výslovnosť). Analýza vybraných básní (piesní) z hľadiska témy a vonkajšej kompozície a metriky. Prednes básne - rytmická usporiadanosť básnického textu. Epická poézia.	-rozlíšiť rytmus v básni -určiť slová v básni, ktoré sa rýmujú -recitovať básne, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť básnického textu Prirovnávanie -vysvetliť prirovnávanie ako štylistický prostriedok, ktorý sa využíva na porovnávanie spoločných znakov vecí, javov -rozlíšiť prirovnávanie v texte -vytvoriť vlastné prirovnávanie Personifikácia- zosobnenie -vysvetliť pojem ako spôsob štylizácie textu -rozlíšiť personifikáciu v texte -vytvoriť analogickú personifikáciu		VYV HUV
Poézia - literárne žánre Ľudová pieseň Druhy ľudovej piesne Zľudovené piesne Poézia nonsensu 4 hodiny	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Ľudová pieseň ako prejav duchovného života každého národa. Prepojenie poézie s hudbou. B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Žánre poézie Druhy ľudovej piesne: Pracovné piesne (trávničky, pastierske, valašské, banické), zbojnícke piesne, uspávanky, regrútske a vojenské piesne, žartovné piesne, koledy (obradové piesne). Zľudovené piesne - základný rozdiel medzi ľudovou a zľudovenou piesňou. Poézia nonsensu - pôvod, výskyt nonsensu v pôvodnej slovenskej umeleckej tvorbe. Nonsens ako štylizácia textu, funkcia jednotlivých prvkov pre celé vyznenie diela.	Ľudová pieseň -definovať ako žáner patriaci k poézii -rozlíšiť druhy ľudových piesní na základe ich obsahu -vysvetliť vznik a význam ľudových piesní ako súčasť kultúrneho dedičstva národa Nonsens - vysvetliť pôvod nonsensu v ľudovej slovesnosti -na konkrétnej ukážke vysvetliť, ako vzniká nonsens -vysvetliť znaky nonsensu v texte (v poézii a v próze) -vysvetliť nonsens ako štylizáciu textu	ENV REV OŽZ	HUV DEJ GEO

	Dramatizácia, dialogizácia textu. C. Čítanie a interpretácia textu Analýza ukážok textu ľudových piesní. Správna výslovnosť pri čítaní textu. Prednes textu. Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku.			
Próza - všeobecné pojmy 1 hodina	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Próza ako jedna zo základných foriem literárnej tvorby v širšom ponímaní – všetky neveršované útvary, v užšom poňatí - umelecká reč neviazaná. Hlavný rozdiel medzi viazanou a neviazanou umeleckou rečou. Dej ako charakteristický znak epického diela, umeleckej reči neviazanej. Literárna postava – ako fikcia autora. Hlavná a vedľajšia postava literárneho diela. Kompozícia literárneho diela - vonkajšia kompozícia - úloha nadpisu, odseku, kapitoly. Štylizácia textu: dialóg Literatúra pre deti – (detský hrdina, dej, prostredie). Autori literatúry pre deti a ich najznámejšie diela. Projektová práca. B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Humor a jeho úloha v literárnom diele – humorný dej, humorná postava, humorná situácia. Štylisticky príznakové slová v literatúre. Slang ako charakterizačný jazykový prostriedok. Rozprávač – autor, hlavná postava. C. Čítanie a interpretácia textu Správne dýchanie, artikulácia, dodržiavanie spisovnej výslovnosti pri hlasnom čítaní. Dejová osnova a reprodukcia obsahu prečítaného diela. Charakteristika postáv literárneho diela. Hlavná myšlienka ako výsledok analýzy a zistených súvislostí vyjadrená do logickej výpovede. Hodnotenie obsahu a formy ukážky (úryvku, diela) čitateľom, argumentácia.	Literárna postava -vysvetliť literárnu postavu ako fikciu autora, nositeľa deja. -určiť hlavné a vedľajšie postavy. -výstižne charakterizovať postavy. Vonkajšia kompozícia -vysvetliť funkciu nadpisu -vyhľadať a posúdiť súvislosti medzi nadpisom a textom -vysvetliť členenie textu na odseky -vyhľadať kľúčové slová v odseku -zdôvodniť, prečo sa literárne dielo člení na kapitoly Literatúra pre deti -charakterizovať ako literatúru písanú pre deti, s detskými hrdinami, dejom a prostredím blízkym deťom -vymenovať vybraných autorov (5) a ich diela Hlavná myšlienka -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku na základe vyhľadávania potrebných informácií v texte, ich porovnávaní a syntézy, resp. jednoduchého zovšeobecnenia	MV TPPZ	BIO OBN ETV GEO

Próza - literárne žánre Krátké formy ľudovej slovesnosti 2 hodiny	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Hádanka (skryté pomenovanie – inotaj, vonkajšie znaky, vnútorná podobnosť), vyčítanka, príslovie (poučenie), porekadlo (výstižné vyjadrenie skúsenosti), pranostika (zovšeobecnenie pozorovania prírody, javov). C. Čítanie a interpretácia textu Rytmická usporiadanosť textov krátkych foriem ľudovej slovesnosti. Analýza krátkych foriem so zameraním na ich funkciu a prejav potrieb a hodnôt ľudí v minulosti.	Hádanka, príslovie, porekadlo, pranostika, vyčítanka -vysvetliť rozdiely medzi jednotlivými žánrami -rozlíšiť jednotlivé žánre -vysvetliť obrazné pomenovania v uvedených žánroch -vysvetliť ich vznik a význam	RV MkV	HUV VYV
Rozprávka Ľudová rozprávka 15 hodín	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Hlavné znaky rozprávky. Hlavná postava, vedľajšie postavy. Rozprávka ako vyjadrenie túžby človeka po dobre a spravodlivosti B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Rozprávač príbehu . Fantastická rozprávka, realistická rozprávka. Nadprirodzené, neskutočné postavy, čarodejný dej, magické čísla a predmety. Neznáme miesto deja. Spoločné a rozdielne znaky fantastickej a realistickej rozprávky. Slovenská ľudová rozprávka, rozprávky iných národov. Spoločné znaky a rozdiely. Variácie. Zberatelia ľudových rozprávok - slovenskí (Pavol Dobšinský, Samo Czambel) a inonárodní (Božena Němcová a slovenské ľudové rozprávky, bratia Grimmovci). C. Čítanie a interpretácia textu Plynulosť čítania súvislého textu. Modulácia hlasu ako výraz vlastného chápania významu. Kompozičná (nadpis, odsek) a štylistická (dialóg, zdobenina, personifikácia, prirovnanie) analýza textu. Analýza a hodnotenie koncepcie postáv (hlavnej a vedľajších). Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku.	Rozprávka – ľudová, autorská -vysvetliť pôvod rozprávky -charakterizovať ľudovú rozprávku ako súčasť ľudovej slovesnosti -rozlíšiť ľudovú rozprávku od autorskej -vymenovať zberateľov a autorov rozprávok -vysvetliť význam činnosti zberateľov rozprávok vo vytváraní ľudských a národných hodnôt Hlavné znaky rozprávky -vyhľadať v texte hl. znaky rozprávky -vysvetliť ich úlohu vo fantastickej rozprávke -zdôvodniť úlohu fantázie a fantastických javov, magických čísel a predmetov -rozlíšiť fantastické a realistické rozprávky	REV TPPZ	ETV OBN HUV VYV
Autorská rozprávka 9 hodín	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Rozprávka ako vyjadrenie túžby človeka po dobre a spravodlivosti.	Rozprávka – ľudová, autorská -vysvetliť pôvod rozprávky -rozlíšiť ľudovú rozprávku od autorskej	REV TPPZ	ETV OBN HUV

	Hlavná myšlienka. B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Základný rozdiel medzi autorskou a ľudovou rozprávkou. Druhy rozprávok podľa rôznych hľadísk: Autorstvo (ľudová, umelá). Obsah (fantastická, zvieracia, realistická). Forma (prozaická, básnická, dramatická). Výber a spôsob spracovania témy (klasická, moderná). Podľa stylizácie textu – nonsens (analógia s ľudovou slovesnosťou) a realistická ľudová rozprávka. Zdroje informácií o autoroch literárnych diel (galéria spisovateľov, súbory o slovenských autoroch detskej literatúry, encyklopédie, internet). Informácie o Pavlovi Dobšinskom. Význam jeho zberateľstva pre slovenskú literatúru. C. Čítanie a interpretácia textu Čítanie súvislých textov. Hlavné a vedľajšie postavy. Kľúčové slová, dejová osnova, reprodukcia textu, charakteristika hlavných postáv – nositeľov pozitívnych a negatívnych vlastností. Dialogizované čítanie. Veršovaná rozprávka - základné znaky poézie vo veršovanej alebo prebásnenej podobe rozprávky (verš, strofa, rým, rytmus). Spoločné a odlišné znaky veršovanej a prozaickej rozprávky.	-vymenovať zberateľov a autorov rozprávok -vysvetliť význam činnosti zberateľov rozprávok vo vytváraní ľudských a národných hodnôt Hlavné znaky rozprávky -vyhľadať v texte hlavné znaky rozprávky -vysvetliť ich úlohu vo fantastickej rozprávke -zdôvodniť úlohu fantázie a fantastických javov, magických čísel a predmetov -rozlíšiť fantastické a realistické rozprávky		VYV
Filmová a televízna rozprávka 9 hodín	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Divadelná hra ako prozaické dielo - literárny text, určený na realizáciu na divadelnej scéne (Dramatická podoba rozprávky). Bábková hra, bábkoherec, animácia, maňuškové divadlo, javajkové divadlo, marionetové divadlo. B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Hlavné znaky dramatickej podoby literárneho diela. Podstata dramatických literárnych žánrov a práca s konkrétnym dramatickým textom (s pojmom dráma ako literárnym druhom žiaci nepracujú – dramatická podoba diela, literárneho textu sa	Divadelná hra -charakterizovať divadelnú hru ako prozaické dielo -literárny text, určený na realizáciu na divadelnej scéne -pri čítaní textu jednotlivých postáv vyjadriť moduláciou hlasu obsah textu Bábková hra -vysvetliť pojmy viažuce sa k bábkovej hre -vysvetliť úlohu bábkoherca -vysvetliť pojem animácia -vysvetliť rozdiely vo vedení bábk pri maňuškovom, javajkovom, marionetovom bábkovom divadle.	MV MkV REV OSR	

	vysvetľuje ako dialogizovaná reč). Dramatizovaný literárny text – dialogizovaná forma. Inscenácia - premena literárneho textu na divadelnú hru (filmovú, televíznu). Rozdiel medzi literárnym textom a inscenáciou. Tvorcovia divadelnej hry (filmovej, televíznej), scenár - scenárista, dramaturg, režisér, herci, výtvarníci, hudobný skladateľ (scénická hudba). Filmová rozprávka, televízna rozprávka, scenár, režisér, herec, zvukové efekty, ich podiel na vzniku jednotlivých dramatických žánrov. Filmová (televízna) podoba literárneho textu. Spoločné znaky a hlavné rozdiely divadelnej hry (bábkové divadlo) a filmovej (televíznej) rozprávky. C. Čítanie a interpretácia textu Pravidlá dramatizovaného čítania. Modulácia hlasu podľa zmyslu textu. Spoločné a rozdielne znaky s nedramatizovanou podobou. Hlavné znaky filmovej, televíznej podoby literárneho diela (rozprávky). Transformácia prozaického literárneho textu na dramatický. Jednoduchý scenár pre filmovú (televíznu) podobu rozprávky.	Podstata dramatických literárnych žánrov a práca s konkrétnym dramatickým textom, dramatizovaný literárny text -vysvetliť podstatu dramatického žánru -vysvetliť, ako dramatické dielo vzniká -čítať prehovory jednotlivých postáv vhodnou moduláciou hlasu -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu -zdramatizovať literárny text v podobe jednoduchého scenára		
Povešť 10 hodín	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Povešť ako prozaický útvar. B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Ľudová povesť - miestna, historická, heraldická povesť Autorská povesť - vyžitie námetov ľudových povestí v umeleckom spracovaní Transformácia povesti na iný literárny žáner (rozprávku) s dodržaním kompozičných a štylisticko-lexikálnych prvkov. Dramatizácia a inscenácia textu. C. Čítanie a interpretácia textu Tiché a spoločné čítanie, hlavné informácie, dejová osnova, interpretácia textu. Spoločné a odlišné znaky s rozprávkou. Štylistická a kompozičná stránka povesti. Fantázia a realita v povesti. Hlavné a vedľajšie postavy, charakteristika jednotlivých postáv,	Povešť -vysvetliť rozdiely medzi povestou a rozprávkou -priradiť povesti k jednotlivým druhom -rozlíšiť ľudové a autorské povesti -rozlíšiť, čo je v povesti fantastické a čo realistické -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku povesti -podrobne reprodukovať 1 regionálnu povesť -vymenovať 3 autorov národných povestí	REV TPPZ	GEO DEJ OBN ETV

	hodnotenie konania jednotlivých hrdinov. Dramatizácia textu. Realita a fikcia v umeleckom diele. Regionálne povesti (projektová práca).			
Legenda 5 hodín	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Legenda ako príbeh zo života svätých – poznatky z náboženskej výchovy. B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Ľudová legenda – rozprávanie vyjadrujúce predstavy a chápanie sveta, vecí a javov - vznik v súvislosti so šírením kresťanstva. Legenda – ako výsledok zapisovania príbehov v kláštorech. Autorská legenda – umelecké spracovanie témy, realita a fikcia. Legenda o Cyrilovi a Metodovi C. Čítanie a interpretácia textu Reálne a fantastické deje, súvislosti s ľudovou rozprávkou, historické súvislosti. Hlavná myšlienka prečítaného diela, vlastné hodnotenie a argumentácia, vlastný čitateľský zážitok.	Legenda -vysvetliť, že hlavnou postavou je osoba, ktorá za svoje činy bola vyhlásená za svätú -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného, vyhľadať a utriediť reálne a fantastické deje v legende, vysvetliť súvislosti konkrétnej legendy s históriou -odlíšiť legendu od rozprávky a od povesti, rozlíšiť legendy podľa pôvodu -uviesť meno jedného autora legendy	REV	GEO DEJ OBN ETV
Komiks 3 hodiny	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Komiks - literárny žáner – prepojenie slovného a výtvarného umenia. B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Komiks ako prozaický (epický) žáner. Úloha obrázku v komikse. Funkcia bubliny. Pôvod komiksu. Princípy komiksu. Vtip a humor v komikse. Walt Disney ako najznámejší tvorca komiksu. Súvislosť komiksu s animovanými filmami Walta Disneyho. Slovenskí autori komiksu. C. Čítanie a interpretácia textu Dialogizovaná reč pri čítaní komiksu, správne čítanie, modulácia hlasu. Hlavné a vedľajšie postavy. Súvislosť ilustrácie situácie a textu, obmedzená šírka slovného prejavu. Verbalizácia vlastného zážitku. Tvorba komiksu.	Komiks -vysvetliť pôvod komiksu -vysvetliť komiks ako žáner s epickým dejom (prózu) sprostredkovaným bez rozprávača cez priamu reč a obrázky -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku komiksu -vytvoriť komiks transformáciou príbehu do priamej reči v bublinách -uviesť mená známych domácich aj svetových autorov komiksu	MV MkV TPPZ	
Odborná (náučná)	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich	Encyklopédia - odborná (náučná literatúra)	OSR	GEO

literatúra Encyklopédia 4 hodiny	ročník Odlišnosti od umeleckého textu. B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Jasnosť, presnosť, stručnosť vyjadrovania v encyklopédii. Odborný – náučný štýl. Využívanie odbornej terminológie. Rozdiely v spôsobe sprostredkovania poznatkov. Odlišnosti od umeleckej literatúry, odlišnosti od náučných textov sprostredkovaných učebnicou. Úloha hesla v encyklopédii – porovnanie s nadpisom v iných literárnych dielach. Usporiadanie hesiel v encyklopédii (abecedné, chronologické, systematické). Encyklopédia na internete. C. Čítanie a interpretácia textu Ukážky z rôznych encyklopédií (vhodných obsahom a témou, primerané veku žiakov daného ročníka). Význam informácií získaných z encyklopédie. Vyčleňovanie hlavných informácií v texte.	-vysvetliť, že ide o náučný text, ktorý využíva odbornú terminológiu -vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii -vymenovať druhy encyklopédií podľa obsahu (zemepisné, prírodovedné atď.) -vyhľadať informácie podľa hesiel -vyčleniť hlavné informácie v texte -vysvetliť význam informácií získaných z encyklopédie -vybrať vhodné informácie z najväčšej encyklopédie na svete – na internete Wikipedia - pri riešení konkrétnej úlohy	MkV OŽZ	BIO DEJ OBN

Predmet: SLOVENSKÝ JAZYK					
Ročník: 6. ročník		Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne			
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipre- dmetové vzťahy
	Pojem	Kontext			
Opakovanie učiva zo 5. ročníka 13 hodín	- pohľadnica, súkromný list - opis predmetu, obrázka, osoby - jednoduché rozprávanie - krátke správy – SMS, e-mail - oznámenie, správa, pozvánka, plagát, vizitka, inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami opisu - opis pracovného postupu - interview, umelecký a vecný text - znelé, neznelé a znelé nepárové spoluhlásky, spodobovanie - slabičné a neslabičné predpony - prestávka, sila hlasu, dôraz - melódia vety - pravidlo o rytmickej krátení - odvodené slová - synonymá, antonymá - slovníky – pravopisný, synonymický, frazeologický - tvorenie slov odvodením - predponou - spisovný jazyk – nárečie - jednovýznamové a viacvýznamové slová - ustálené slovné spojenie –		- zopakovať si učivo z 5. ročníka a uviesť príklady praktického využitia slovenského jazyka v živote ľudí - rozlišovať slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, príslovky, predložky - zopakovať prozodické vlastnosti reči – prestávka, melódia vety, dôraz, sila hlasu - rozlišovať synonymá, antonymá, slovníky, jednovýznamové a viacvýznamové slová, frazeologizmy, príslovia, porekadlá, pranostiky, prirovnania - zopakovať tvorenie slov, spisovný jazyk – nárečie - zopakovať jednoduchú vetu, slovosled - dodržiavať pravidlo o rytmickej krátení - poznať pravopis zameraný na vybrané slová a pravopis vychádzajúci z jednotlivých slovných druhov - ovládať jednotlivé slohové postupy a slohové žánre prebraté v 5. ročníku a ich využitie v praxi	OSR	

	frazeologizmus, príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie - podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, príslovky, predložky, jednoduchá veta, vety podľa obsahu, slovosled			
Zvuková rovina jazyka a pravopis 4 hodiny	- interpunkcia – priama reč, uvádzacia veta	- statický opis - dynamický opis - charakteristika - rozprávanie s využitím priamej reči (ja-rozprávanie, on-rozprávanie) - súkromný list	1. Čítanie s porozumením - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby sa čo najefektívnejšie pochopili informácie - správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk - pri čítaní dodržiavať správne dýchanie - pri čítaní uplatňovať primeranú silu hlasu a dodržiavať správnu melódiu- rozlišovať jednotlivé segmenty vonkajšej kompozície textu a dokázať ich vyjadriť pri hlasnom čítaní (sila hlasu, hlavný slovný prízvuk, prestávka, intonácia)- dokázať posúdiť význam spôsobov nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami a správnosť ich použitia - grafické prostriedky – ktoré členia text – typ písma (napr. kurzíva, tučné), zarážky, interpunkcia v priamej reči - rozlišovať a zapisovať priamu reč 2. Písanie - samostatne, formou tichého čítania, skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu	OSR MV REV

			- zdôvodniť, prečo žiak niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte, pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť - napísať čistopis s opravenými chybami 3. Hovorenie a počúvanie - samostatne zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii - samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo - samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému - samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou - samostatne vytvoriť rozprávanie s využitím priamej reči - v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje - vedieť pohoťovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky - zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho, z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie: - zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie - zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie		
Významová rovina jazyka 11 hodín	- výkladový slovník - slovník cudzích slov - slovná zásoba - neutrálne slová - citovo zafarbené (expresívne) slová	- statický opis - dynamický opis - charakteristika - rozprávanie s využitím priamej reči (ja-rozprávanie,	1. Čítanie s porozumením - dokázať na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ich v jazykových príručkách - vytvoriť na základe čiastkových informácií hypotézu o závere epického textu a svoju hypotézu overiť v texte - obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať	ENV REV OŽZ	OBN GEO DEJ

- tvorenie slov odvodzovaním
- predpona, prípona
- slovotvorný základ
- základové slovo
- odvodené slovo
- tvorenie slov skladaním

on-rozprávanie)
- súkromný list

- vyhľadať a rozlíšiť neutrálne a citovo zafarbené slová
- vysvetliť štylistickú funkciu neutrálnych, citovo zafarbených slov v texte
- vysvetliť význam neutrálnych, citovo zafarbených slov v texte
- správne vybrať jazykovedných príručku na overenie významu slov
- identifikovať slovotvorný základ, predponu a príponu a určiť ich funkciu pri zmene lexikálneho významu
- v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak
- v texte identifikovať slová, ktoré vznikli skladaním a určiť slová, z ktorých vznikli

2. Písanie

- vysvetliť pojmy: slovná zásoba, neutrálne slová, citovo zafarbené (expresívne) slová a uviesť konkrétne príklady
- vysvetliť pojmy: tvorenie slov odvodzovaním, prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo, tvorenie slov skladaním a uviesť príklady
- prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. Pri tvorbe vlastných textov funkčne využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie
- poznať funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek a vedieť si vybrať a používať vhodnú jazykovednú príručku
- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu
- opraviť texty vytvorené niekým iným
- nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom
- prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu
- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval žiak vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá

			- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť, napísať čístopis s opravenými chybami - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe - štylisticky správne využívať neutrálne slová a citovo zafarbené (expresívne) slová 3. Hovorenie a počúvanie - v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová, slovné spojenia, jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie. - správne tvoriť slová odvodzovaním a skladaním		
Tvaroslovná rovina jazyka 30 hodín	- podstatné mená - konkrétne – abstraktné - všeobecné - vlastné - piaty pád - vokatív - prídavné mená vzťahové - prídavné mená zvieracie - prídavné mená privlastňovacie - vzor páví - vzor matkin – otcov - zámená – osobné, privlastňovacie - číslovky - skloňovanie - rod, číslo, pád - delenie čísloviek: určité, neurčité - základné, radové číslovky - slovesá (tykanie/vykanie) - sloveso byť - zvrtné – nezvrtné slovesá - plnovýznamové – neplnovýznamové slovesá - slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací - jednoduchý a zložený slovesný tvar - druhy prísloviak: miesta,	- statický opis - dynamický opis - charakteristika - rozprávanie s využitím priamej reči (ja-rozprávanie, on-rozprávanie) - súkromný list	1. Čítanie s porozumením - identifikovať slová, skupiny slov, ktoré zabezpečujú nadväznosť - dokázať posúdiť význam spôsobov nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami a správnosť ich použitia - rozumieť funkcii ohybných slovných druhov a gramatických kategórií vzhľadom na význam umeleckého a vecného textu - identifikovať význam tvaru slova v piatom páde ako oslovenia - identifikovať a vysvetliť význam konkrétnych a abstraktných a vlastných podstatných mien v texte - identifikovať a vysvetliť vlastné podstatné mená - chápať dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavným a podstatným menom, resp. podstatným menom a slovesom pre porozumenie textu - vysvetliť a identifikovať akostné a vzťahové prídavné mená a vysvetliť ich funkciu v texte - vysvetliť a identifikovať zvieracie a privlastňovacie prídavné mená, určiť vzory páví, matkin, otcov a vedieť vysvetliť ich funkciu v texte - vysvetliť a identifikovať osobné základné, privlastňovacie zámená - vysvetliť a identifikovať základné, radové, vysvetliť ich funkciu v texte - vysvetliť a identifikovať zvrtné a nezvrtné slovesá a vedieť vysvetliť ich funkciu v texte - vysvetliť a identifikovať plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá a vedieť vysvetliť ich funkciu v texte	REV OSR	OBN ETV MAT BIO

času, spôsobu, príčiny
- stupňovanie prísloviak
- predložky – vokalizácia
- citoslovčia

- identifikovať oznamovací, rozkazovací, podmieňovací spôsob slovesa a chápať jeho funkciu v texte
- identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu a stupňovať ich
- identifikovať predložky v texte
- vysvetliť pojem vokalizácia predložiek a určiť ju v texte

2. Písanie

- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu
- opraviť texty vytvorené niekým iným
- nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom
- prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu
- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiak nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá
- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť
- napísať čistopis s opravenými chybami
- aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe:
- dodržiavať správne tvary podstatných, prídavných mien, zámen a sloviak vo vetách
- správne tvoriť vzťahové a privlastňovacie prídavné mená
- dodržiavať pravopis čísloviak
- správne tvoriť jednotlivé spôsoby sloviak
- dodržiavať pravopis prísloviak

3. Hovorenie a počúvanie

- používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov v komunikačnej situácii
- používať vhodne citoslovčia na oživenie jazykového prejavu

Syntaktická rovina jazyka 12 hodín	- základné vetné členy - podmet: vyjadrený, nevyjadrený - prísudok: slovesný, slovesno-menný - zhoda - vetné sklady: prisudzovací - dvojčlenná veta: úplná, neúplná	- statický opis - dynamický opis - charakteristika - rozprávanie s využitím priamej reči (ja-rozprávanie, on-rozprávanie) - súkromný list	1. Čítanie s porozumením - dokázať určiť prisudzovací sklad v dvojčlennej vete a vetné členy, ktoré ho tvoria. 2. Písanie - vedieť vo vetách správne používať základné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu - samostatne tvoriť dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka - pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať základné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu - pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr - samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiak nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť - napísať čistopis s opravenými chybami - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe: - pri tvorbe viet a textu používať správny slovosled a interpunkciu 3. Hovorenie a počúvanie - na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozvíť	MV MkV	MAT

			alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi - v komunikačnej situácii rešpektovať syntaktické pravidlá a pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr		
Sloh 29 hodín	- statický opis - dynamický opis - charakteristika - súkromný list - rozprávanie s využitím priamej reči (ja-rozprávanie, on-rozprávanie) - artikulácia - sila hlasu - gestikulácia - mimika - postoj - argument, protiargument - pointa - kompozícia rozprávania - úvod - zápleтка - vyvrcholenie - obrat - rozuzlenie	- statický opis - dynamický opis - charakteristika - rozprávanie s využitím priamej reči (ja-rozprávanie, on-rozprávanie) - súkromný list	1. Čítanie s porozumením - dokázať vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska - odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii - dokázať na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch: -statický opis - rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba), dynamický opis, charakteristika osoby -samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty , ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby žiak mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie - vyhľadať explicitne vyjadrené informácie v texte: - vyhľadať v texte rôzne údaje (miesto, čas, názov) - vyhľadať v texte fakty vzťahujúce sa na tému textu; - správne spojiť údaje, respektíve fakty do komplexnej informácie - vyvodit' záver na základe zistených súvislostí medzi informáciami v texte; - porovnať dve a viac informácií; analyzovať príčiny javov - vyvodit' čiastkové témy - vo veku primeranom texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a na základe nich analyzovať text: - vyhľadať kľúčové slová v texte - orientovať sa v postavách - dokázať samostatne na základe explicitných, ale aj implicitných informácií analyzovať a hodnotiť ich konanie na základe všeobecne platných morálnych hodnôt - analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť ich štylistický význam v texte - s využitím lexiky textu opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva - vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu	OSR DV MV MkV TPPZ	ETV OBN TSV HUV VYV

- dokázať obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu
- vytvoriť na základe čiastkových informácií hypotézu o závere epického textu a svoju hypotézu overiť v texte
- obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať
- usporiadať informácie podľa ich dôležitosti vo vecnom texte, časovej postupnosti v umeleckom texte
- prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti a s prípadnými individuálnymi obmenami
- vyjadriť názor na prečítaný text – jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoj estetický zážitok z prečítaného textu
- identifikovať časti vnútornej kompozície rozprávania (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie)
- identifikovať odlišné, resp. spoločné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov:
 - statický opis
 - rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba),
- 2. Písanie**
- navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania a stanoviť cieľ komunikácia v súlade s jej témou
- rozlíšiť, porovnať a vysvetliť pojmy:
 - statický opis
 - rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba),
- na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner
- vytvoriť slohový útvar/žáner a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť
- vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text
- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému statický opis
- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)
- pri vlastnej tvorbe umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii textu a vytvoriť rozprávanie, v ktorom sú

obsiahnuté všetky jeho fázy

- charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov:

- rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)

- aplikovať znalosti o formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov počas tvorby:

- rozprávanie s využitím priamej (1. osoba, 3. osoba),

- v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu

- systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte

- v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie

- porovnať a odlíšiť:

- statický opis,

- rozprávanie s využitím priamej (1. osoba, 3. osoba),

od iných, jemu známych/neznámych, slohových útvarov /žánrov

- samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/ útvaroch pri transformácii z jedného žánru do druhého

- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu

- opraviť texty vytvorené niekým iným

- nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom

- prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu

- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiak nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá

- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie zdôvodniť

- napísať čistopis s opravenými chybami

3. Hovorenie a počúvanie

- samostatne si zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej

situácii

- samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo
- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému
- samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou
- samostatne vytvoriť rozprávanie s využitím priamej reči
- v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje
- v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu:
 - hlavný slovný prízvuk, artikuláciu, silu hlasu
 - pohoťovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky
- zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho, z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie:
 - zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie
 - zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie
- použiť správne výrazové prostriedky na vyjadrenie vlastného názoru
- na obhajobu vlastného názoru sformulovať objektívne aj subjektívne argumenty primerané komunikácii
- svoj názor kultivovaným spôsobom obhajovať
- správne bez prípravy a samostatne sformulovať otázky, aby si žiak preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho výpovedi
- zhodnotiť obsahovú stránku prijatého prehovoru a vedieť zhodnotiť spoločensky primerané argumenty v danom prehovore
- zo strany učiteľa a spolužiakov prijať kritické hodnotenie a vysloviť argumenty na svoju obhajobu
- vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov
- vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z lit. textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.)

		- na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohoťovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi - na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvary a uplatnenie časovej a logickej postupnosti - po krátkej príprave vytvoríť statický opis a prezentovať ho - po krátkej príprave vytvoríť rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) so zachovaním logickej aj časovej postupnosti a správne ho prezentovať - vysvetliť pojem dialóg a zapojiť sa doň - v rámci rozprávania s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) vytvoríť dialóg - prezentovať projekt, poskytnúť údaje o projekte - v komunikačnej situácii rešpektovať všetky jaz. pravidlá - v diskusii/dialógu: - primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, - zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim- haptika	

Predmet: LITERATÚRA				
Ročník: 6. ročník		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
POÉZIA Báseň, populárna pieseň 8 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Aplikovať pojmy poézia a báseň. Identifikácia poézie ako literárnej formy a básne ako literárneho žánru v rámci jednotlivých literárnych textov. Poézia ako súčasť umeleckej literatúry.	Populárna pieseň - vysvetliť pojem poézia - vysvetliť pojem báseň - vysvetliť pojem populárna pieseň - porovnať populárnu pieseň s ľudovou piesňou z hľadiska	MkV MV	HUV ETV

	Pomocou porovnania viacerých textov charakterizovať základné znaky poézie. Identifikovať jednotlivé rozdiely medzi prózou ako umelecky neviazanou rečou a poéziou ako umelecky viazanou rečou. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu populárna pieseň. Populárna pieseň, ktorá pretrváva – evergreen. Porovnať ľudovú pieseň ako žáner ľudovej slovesnosti s populárnou piesňou. Aplikovať znalosti o vonkajšej kompozícii – nadpis, verš, strofa. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu verš ako metrická jednotka. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu refrén. Identifikovať refrén v populárnej piesni, vysvetliť funkciu refrénu v piesni. Porovnať a vyvodit' závery o úlohe refrénu v iných veršovaných útvaroch (balada). Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu združený, striedavý, obkročný rým. Aplikácia pojmov – zdobenina, prirovnanie v texte básne a piesne. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie textu s porozumením, frázovať básnický text v zhode s jeho rytmom, rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. Umelecký prednes. Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza básne a populárnej piesne, funkcia umeleckých prostriedkov. Komparatívna analýza textu - porovnať ľudovú pieseň s populárnou piesňou z hľadiska využitia lexiky, umeleckých štýlových prostriedkov. Vyhľadávanie známych a menej známych piesňových textov v rôznych informačných zdrojoch. Pokus o napísanie vlastného textu piesne. Verbalizácia čitateľského zážitku.	obsahu, využitia umeleckých štýlových prostriedkov Verš - vysvetliť pojem verš ako súčasť vonkajšej kompozície aj ako metrickú jednotku, vedieť ho určiť v básni Rým - vysvetliť pojmy rým, rytmus v súvislosti s umeleckou rečou viazanou (v básni aj v populárnej piesni) - vyhľadať rým v texte básne alebo populárnej piesne - graficky zaznačiť a pomenovať združený rým Prirovnanie, zdobenina - v texte básne alebo populárnej piesne vysvetliť, vyhľadať a určiť jazykové prostriedky zdobenina a prirovnanie Čítanie a interpretácia textu - identifikovať v texte básne alebo populárnej piesne - vyhľadať a určiť jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam - pri prednese básne rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu	REV TPPZ OSR	
Balada	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov	Balada - vysvetliť pojem balada		

10 hodín	Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie pojmu balada ako epický žáner ľudovej slovesnosti, pôvodne spievaný. Vyvodenie hlavných znakov balady. Vyvodenie pojmu ľudová balada, umelá balada. Porovnať baladu s prozaickými žánrami ľudovej slovesnosti - vyvodiť poučenie o spoločných a rozdielnych znakoch balady. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmov metafora a epiteton ako štylizračné prostriedky poézie. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie textu s porozumením, frázovať básnický text v zhode s jeho rytmom, rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. Umelecký prednes. Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza literárnej ukážky - umelecké básnické prostriedky v balade, štylistika a metrika v balade. Analýza významovej roviny balady. Transformácia textu balady do prozaickej formy. Vyhľadať v rozličných informačných zdrojoch relevantné informácie o autoroch a ich dielach, pripraviť referát, prezentáciu. Vlastná tvorba – pokus o napísanie balady. Verbalizácia čitateľského zážitku.	- identifikovať hlavné znaky balady aj v neznámom (zatiaľ nečítanom) texte, porovnať baladu s inými básnickými útvarmi, charakterizovať rozdiely - pretransformovať baladu na prozaické rozprávanie Epiteton - vysvetliť obraznú podstatu epiteta, vedieť ho odlíšiť od gramatického prívlastku, vysvetliť funkciu epiteta v umeleckom texte, tvoriť epiteton a použiť ho vo vlastnom texte Metafora - vysvetliť pojem metafora - vyhľadať v básni (piesni, balade) metaforu a vedieť vysvetliť jej význam - porovnať metafory v balade a populárnej piesni a zdôvodniť rozdiel medzi nimi - vytvoriť vlastnú metaforu Čítanie a interpretácia textu - pri prednese balady rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu, aplikovať vedomosti o vonkajšej a vnútornej kompozícii diela na známu baladu - identifikovať hlavnú myšlienku v prečítanom texte - v texte balady vyhľadať a určiť jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam, vytvoriť text, ktorý obsahuje znaky balady - svoje hodnotenia prečítaného textu podložiť argumentmi z prečítaného textu a svoje tvrdenia obhájiť v diskusii, pričom treba dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie	ENV OSR OŽZ	ETV NAV GEO
PRÓZA základné pojmy 2 hodiny	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Aplikovať pojem próza ako súčasť umeleckej literatúry. Pomocou porovnania viacerých textov charakterizovať základné znaky prózy. Identifikovať jednotlivé rozdiely medzi prózou ako umelecky neviazanou rečou a poéziou ako umelecky viazanou rečou.	- vysvetliť pojem próza a umelecká literatúra - odlíšiť prózu od poézie a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť - pri štylistickej a lexikálnej analýze známeho diela vyhľadať jednotlivé jazykové a tematické prvky a dokázať vysvetliť ich funkciu v rámci estetickkej pôsobnosti diela - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať	OSR REV MkV	ETV NAV GEO

	B. Čítanie a interpretácia textu Čítať prozaické texty s dôrazom na techniku čítania. Uplatňovať rôzne metódy čítania (informačné, selektívne, orientačné) na základe kritérií stanovených učiteľom. Čítať s porozumením prozaické texty. Štylisticko-lexikálna analýza prozaického textu. Analyzovať významovú rovinu prozaického textu. Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítaného textu, obhajoba vlastného názoru.	prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby žiak, čo najefektívnejšie pochopil význam prozaického textu - samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vedieť ho primerane obhajovať, pri obhajobe svojho názoru dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie	FIG	
Krátke formy ľudovej slovesnosti 5 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie pojmov príslovie, porekadlo, pranostika ako súčasť ľudovej slovesnosti. Charakterizovať rozdiely medzi príslovím, porekadlom, pranostikou. Konštruovať nový literárny poznatok – vyvodenie pojmu anekdota. Analyzovať obsah anekdoty ako krátkej prozaickej formy, vysvetliť funkciu humoru (situácia, postava) v anekdote. Porovnať rozsah anekdoty s inými krátkymi prozaickými útvarmi (poviedka). Rytmická usporiadanosť textov krátkych foriem ľudovej slovesnosti. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie krátkych foriem ľudovej slovesnosti s porozumením (využiť všetky techniky čítania) vyhľadávanie pranostík z rôznych informačných zdrojov, čítanie veku primeraných anekdot. Lexikálna analýza krátkych prozaických útvarov. Významová analýza krátkych prozaických textov. Ilustrovanie vlastnej tvorby, vyvodíť súvislosti medzi textom a ilustráciou, zdôvodniť ich, obhájiť si svoje tvrdenie. V anekdotách posúdiť, či ide o vymyslenú alebo skutočnú udalosť, identifikovať pointu. Vytvoriť krátky prozaický útvar s využitím prísloví, porekadiel, pranostík. Vytvoriť vtipný príbeh, ktorý žiak spracuje tak, aby	- vysvetliť a rozlíšiť pojmy príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota a uviesť príklad - vysvetliť význam a identifikovať významový rozdiel medzi príslovím, porekadlom a pranostikou - využiť príslovie, porekadlo, pranostiku, anekdotu vo svojom texte - vytvoriť krátky vtipný príbeh., pri jeho tvorbe aplikovať svoje znalosti o anekdote	REV OSR MkV ENV FIG	HUV ETV NAV DEJ OBN

	zodpovedal literárno-teoretickému poučeniu o anekdote.			
Bájka 6 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie pojmu bájka ako žánrovej formy, ktorá využíva humor a satiru. Porovnávať prozaickú a veršovanú bájku. Aplikácia pojmu literárna postava a hlavná literárna postava v bájke. Transformovať text bájky na rozprávanie bez priamej reči alebo naopak. Porovnať rozdiely medzi oboma vytvorenými textami a vyvodiť poznatkov o úlohe priamej reči. B. Čítanie a interpretácia textu Plynulé čítanie súvislého textu. Modulácia hlasu ako výraz vlastného chápania významu textu (sila hlasu, zafarbenie hlasu, tempo reči). Analýza kompozičnej výstavby textu – vyhľadať, zdôvodniť súvislosť nadpisu s obsahom textu. Štylisticko-lexikálna analýza textu. Analýza významovej roviny bájky (poučenie). Analýza a hodnotenie koncepcie postáv (hlavnej a vedľajších). Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku. Vyvodenie ponaučenia, vlastná formulácia ponaučenia - diskusia v skupinách. Vlastná tvorba bájky.	- vysvetliť pojem bájka - identifikovať mravné ponaučenie v bájke - vymedziť pojem hlavná postava, vedieť ju identifikovať v bájke a dokázať charakterizovať jednotlivé postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi - napísať kratší prozaický útvar, ktorý má znaky bájky	OSR ENV TPPZ	RV ETV OBN DEJ
Báj 9 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky, vyvodenie pojmu – báj ako jedného z najstarších prozaických literárnych útvarov – tvorba definície. Aplikovať pojem hlavná literárna postava v báji. Aplikovať pojem dialóg v báji a tvorba definície dialógu ako štylistického prostriedku. Konštruovať nové literárne poznatky - vyvodiť pojmy úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie ako súčasť vnútornej kompozície na základe analýzy textu. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie textov s porozumením s dôrazom na techniku čítania,	Báj - vysvetliť pojem báj a vedieť uviesť príklady bájí, ktoré žiak prečítal - na základe textu identifikovať základné znaky báje - vyhľadať v texte báje hlavné a vedľajšie postavy, dokázať charakterizovať jednotlivé postavy (kladné, záporné) z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi - porovnať koncepciu postáv, dej a prostredie, v ktorom sa dej odohráva s iným prozaickým žánrom - vysvetliť pojem dialóg - transformovať prozaický text na dramatický a následne ho vedieť výrazne prečítať a zúčastniť sa ako postava	OSR ENV REV OŽZ TPPZ	DEJ GEO NAV OBN

	uplatňovať rôzne metódy čítania (informačné, selektívne, orientačné). Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza a určenie významu identifikovaných jazykových prostriedkov. Analýza a hodnotenie koncepcie postáv (identifikácia hlavných postáv a ich charakteristika). Analýza vnútornej kompozície textu (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie). Vyhľadávať kľúčové slová, zostaviť dejovú osnovu a prerozprávať dej báje podľa osnovy. Aplikovať znalosti o divadelnej hre v rámci transformácie prozaického textu na dramatický. Dramatizované čítanie vytvoreného textu. Vlastná tvorba báje (napríklad o pôvode rieky, vrchu, potoka, mesta...) s využitím regionálnych prvkov. Tvorba projektu – vyhľadávanie podkladov v rozličných informačných zdrojoch. Prezentácia projektu v písanej podobe (aj s vlastnými ilustráciami) a v Power Pointe. Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku - diskusia.	na dramatizovanom čítaní - získať informácie z rozličných informačných zdrojov a využiť ich vo svojej práci - verejne prezentovať svoju prácu, obhájiť zvolený postup práce a pri prezentácii dodržiavať základné normy správania - prezentovať svoj názor na prečítaný text a v diskusii ho vedieť podložiť argumentmi - vyhľadať a zdôvodniť súvislosti medzi textom a ilustráciou Vnútorná kompozícia - na základe analýzy známeho literárneho textu identifikovať vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie vedieť zdôvodniť - vytvoriť báj s dodržaním vnútornej kompozície		
Poviedka 9 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky, vyvodiť pojem poviedka ako žáner krátkej prózy. Aplikácia pojmu literárna postava, hlavná a vedľajšia literárna postava, charakteristika literárnej postavy. Aplikácia literárnych pojmov - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie ako súčasti vnútornej kompozície na základe analýzy textu. Vyvodenie pojmu vnútorná kompozícia literárneho diela. Aplikácia literárneho pojmu dialóg ako charakterizačného prostriedku literárnej postavy. Vyvodenie pojmu monológ a tvorba definície. B. Čítanie a interpretácia textu Čítať text s porozumením a s dôrazom na techniku čítania (na základe kritérií stanovených učiteľom), frázovať prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu.	- vysvetliť pojem poviedka - zo súboru známych aj neznámych textov určiť podľa stanovených kritérií poviedku - vysvetliť pojem literárna postava, rozlíšiť hlavnú a vedľajšiu postavu a charakterizovať ich z čitateľského hľadiska - vysvetliť podstatu jednotlivých kompozičných fáz deja a určiť ich v rámci textu - vysvetliť pojem monológ, dialóg a svoje vysvetlenie vedieť zdôvodniť pomocou príkladov z literárnych ukážok - analyzovať umelecký text zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vedieť určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov v texte -sformulovať vlastné hodnotenie prečítaného textu a podložiť svoje stanovisko argumentmi -vytvoriť poviedku so zachovaním vnútornej kompozície deja	OSR ENV MV MkV	DEJ ETV NAV HUV

	Analýza a hodnotenie autorskej koncepcie postáv (identifikácia hlavných a vedľajších postáv a ich charakteristika) v rámci myšlienkového zamerania celého diela. Komparatívna analýza - porovnať rozprávku (povešť) s poviedkou z hľadiska pôvodu, autorstva, spoločných a odlišných znakov. Svoje tvrdenia podložiť argumentmi z prečítaných diel. Štylisticko-lexikálna analýza textu. Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky, obhajoba vlastného názoru. Vlastná tvorba poviedky.			
Dobrodružná a detektívna literatúra 14 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konstruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmov dobrodružná a detektívna literatúra. Identifikovať základné znaky dobrodružnej a detektívnej literatúry porovnávaním viacerých umeleckých žánrov. Vyvodenie pojmu rozprávač a foriem rozprávača (autorský rozprávač – on-forma), rozprávač stotožnený s hlavnou postavou (ja -forma). Hlavná postava/hrdina detektívky, cieľ detektívky. Aplikácia literárnych pojmov - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. Vyvodenie pojmov - literárne žánre dobrodružnej literatúry: Porovnanie dobrodružnej a detektívnej literatúry. dobrodružný román a poviedka; detektívka. B. Čítanie a interpretácia textu Plynulo a s porozumením čítať súvislý text. Vyjadriť bezprostredné pocity po prečítaní - verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky, obhajoba vlastného názoru. Vyhľadať a zapísať kľúčové slová, vytvoriť osnovu a podľa nej prerozprávať dej textu. Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu a určenie	- vysvetliť pojem dobrodružná a detektívna literatúra -vysvetliť pojem rozprávač a v texte vedieť identifikovať jednotlivé formy rozprávača - transformovať formy rozprávača – z ja-formy do on-formy a naopak - identifikovať hlavného hrdinu a cieľ detektívky - aplikovať znalosti o vnútornej kompozícii diela na akýkoľvek prečítaný text - analyzovať umelecký text zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vedieť určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov - nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vedieť zdôvodniť - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave (hlavná, vedľajšia) v prečítanom texte a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska - rozlíšiť charakter postáv v detektívke (kladný, záporný hrdina) - sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného textu -samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie	MkV ENV OSR TPPZ	DEJ BIO

	významu identifikovaných jazykových prostriedkov. Významová analýza textu. Identifikovať časti, v ktorých sa stupňuje napätie deja a určiť prvky, ktoré autor využil, aby dosiahol požadovaný efekt. Analýza a hodnotenie koncepcie postáv (identifikácia hlavných a vedľajších postáv a ich charakteristika) v rámci myšlienkového zamerania celého diela. Transformácia literárneho textu na dramatickú podobu a jeho dramatické stvárnenie	pochopiť význam prozaického textu - vyhľadať kľúčové slová, zostaviť osnovu a na jej základe prerozprávať dej prečítaného textu - funkčne využiť znaky dobrodružnej literatúry vo vlastnej tvorbe - časť literárnej ukážky zdramatizovať a následne ju vie výrazne prečítať a zúčastniť sa ako postava na dramatizovanom čítaní - svoje hodnotenia podložiť argumentmi z prečítaného textu a svoje tvrdenia vedieť obhájiť v diskusii, pričom treba dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie		
Divadelná hra, rozhlasová rozprávka 3 hodiny	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu divadelná hra ako súčasť umeleckej literatúry. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmov rozhlasová rozprávka, scenár - scenárista, dramaturg, režisér, herec, hudobný skladateľ (scénická hudba.) Aplikovať pojmy dialóg a monológ v divadelnej hre. Aplikácia pojmu dej - nositeľ dramatického napätia na základe prehovorov hlavných a vedľajších postáv – monológ, dialóg. Aplikácia znalostí o vnútornej kompozícii diela v divadelnej hre. Identifikovať rozdiel medzi prozaickým literárnym textom a dramatizovanou podobou textu. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu audiálne umenie pre rozhlasovú rozprávku. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu dramatizácia - premena prozaického textu na dramatický. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením. Tiché čítanie. Prerozprávanie deja prečítaného textu. Hlasné dramatizované čítanie so zameraním na moduláciu hlasu ako výraz vlastného chápania významu textu	Divadelná hra a rozhlasová rozprávka - vysvetliť pojem divadelná hra - vysvetliť pojem rozhlasová rozprávka - rozlíšiť dramatický a prozaický text, svoje tvrdenie vedieť podložiť argumentmi - poznať fázy vnútornej kompozície divadelnej hry a vie ich určiť v texte veku primeranej divadelnej hry, ak je uvedená hra klasicky skomponovaná - odlíšiť pojmy monológ, dialóg v divadelnej hre Podstata dramatických literárnych žánrov a práca s konkrétnym dramatickým textom - výrazne čítať text divadelnej hry a zúčastniť sa ako postava na dramatizovanom čítaní textu - v texte divadelnej hry určiť fázy vnútornej kompozície diela a svoje tvrdenie vedieť podložiť príkladmi na základe analýzy textu divadelnej hry - sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu - identifikovať v texte hry umelecké jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave (hlavná, vedľajšia) v prečítanom texte a charakterizovať ju z čitateľského	OSR MkV REV FIG	DEJ ETV NAV OBN

(technika dramatizovaného čítania). Kompozičná a stylisticko-lexikálna analýza textu a určenie významu a funkcie identifikovaných jazykových prostriedkov. Komparatívna analýza – vonkajšia kompozícia literárneho textu (diela) – prozaická a dramatická forma. Komparatívna analýza – porovnať filmové, televízne a rozhlasové spracovanie rozprávky. Tvorba – transformácia dramatického literárneho textu na prozaický; vytvoriť jednoduchý scenár pre rozhlasovú podobu rozprávky, inscenovať ho. Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky.	hľadiska - aplikovať svoje znalosti o ľudovej alebo umelej rozprávke v rozhlasovej rozprávke - transformovať dramatický text na prozaický - zdramatizovať literárny text v podobe jednoduchého scenára, vedieť vytvoriť scenár vlastnej divadelnej hry - svoje hodnotenia podložiť argumentmi z prečítaného textu a svoje tvrdenia vedieť obhájiť v diskusii, pričom treba dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie		

Predmet: SLOVENSKÝ JAZYK					
Ročník: 7. ročník			Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipred metové vzťahy
	Pojem	Kontext			
Opakovanie učiva zo 6. ročníka 12 hodín	- interpunkcia – priama reč, uvádzacia veta - hlavný slovný prízvuk - výkladový slovník, slovník cudzích slov - slovná zásoba – neutrálne - citovo zafarbené slová - tvorenie slov odvodzovaním - tvorenie slov skladaním - podstatné mená, prídavné mená, zámená, slovesá, príslovky, predložky - základné vetné členy - zhoda - prisudzovací sklad, dvojčlenná veta - statický opis, dynamický opis - charakteristika, rozprávanie s využitím priamej reči		-zopakovať si zo 6. ročníka a uviesť príklady praktického využitia slovenského jazyka v živote ľudí - rozlišovať slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, príslovky, predložky - zopakovať slovnú zásobu, vyhľadávať slová v slovníkoch, tvorenie slov odvodzovaním, predponou - zopakovať jednoduchú vetu, základné vetné členy, sklad, dvojčlennú vetu - poznať pravopis zameraný na vybrané slová a pravopis vychádzajúci z jednotlivých slovných druhov - ovládať jednotlivé slohové postupy a slohové žánre prebraté v 6. ročníku a ich využitie v praxi	OSR MkV TPPZ	DEJ HUV INF

	- artikulácia, sila hlasu - gestikulácia, mimika, postoj - argument, protiargument - pointa, úvod, zápletka, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie				
Zvuková rovina jazyka a pravopis 3 hodiny	- výslovnosť slabík de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách - interpunkcia	-statický opis -dynamický opis -umelecký opis -charakteristika osoby -rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) -príhovor (prívet) -projekt -správa o riešení projektu -diskusia	1. Čítanie s porozumením - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby sa čo najefektívnejšie pochopili informácie - pri čítaní dodržiavať správne dýchanie - správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidlá spodobovania -pri čítaní uplatňovať primeranú silu hlasu a dodržiavať správnu melódiu - dokázať posúdiť význam spôsobov nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami a správnosť ich použitia: - grafické prostriedky – ktoré členia text – typ písma (napr. kurzíva, tučné), zarážky, interpunkcia 2. Písanie -samostatne, formou tichého čítania, skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých (spolužiakova učiteľa) a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo žiak niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom	OSR REV MV	MAT HUV

		texte; pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá -zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť, napísať čistopis s opravenými chybami - rozšíriť vedomosti o písaní vlastných mien 3. Hovorenie a počúvanie - samostatne zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii - samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo -samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému, samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou - samostatne vytvoriť rozprávanie s využitím priamej reči - v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje - v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu - pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky - zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho, z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie: - zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie - zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie - správne vyslovovať domáce a zdomácnené cudzie slová so slabikami de, te, ne,le, di, ti, ni, li - správne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu			
Významová rovina jazyka 14 hodín	- spisovné – nespisovné slová - slangové slová - domáce slová - cudzie slová - zastarané slová	-statický opis -dynamický opis -umelecký opis -charakteristika osoby -rozprávanie s využitím	1. Čítanie s porozumením - dokázať na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ich v jazykových príručkách - vytvoriť na základe čiastkových informácií hypotézu o závere epického textu a svoju hypotézu overiť v texte	OSR REV MV	NEJ DEJ GEO ANJ

- nové slová
- frazeologický slovník
- skratky

priamej reči (1. osoba, 3. osoba)
 -príhovor (prívet)
 -projekt
 -správa o riešení projektu
 -diskusia

- obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať
- vyhľadať a rozlíšiť spisovné a nespisovné slová, domáce a cudzie slová, zastarané a nové slová a určiť slangové slová v texte
- vysvetliť štylistickú funkciu spisovných, nespisovných, domácich, cudzích, zastaraných, nových a slangových slov v texte
- identifikovať skratky a vysvetliť ich funkciu v texte
- vysvetliť význam známych spisovných, nespisovných, domácich, cudzích, slangových slov v texte

2. Písanie

- vysvetliť pojmy: slovná zásoba, spisovné slová – nespisovné slová; neutrálne slová, domáce slová, cudzie slová; zastarané – nové, slangové slová a uviesť konkrétne príklady
- vysvetliť pojem skratka a vytvoriť ju
- prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie; pri tvorbe vlastných textov funkčne využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie
- poznať funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek a vedieť si vybrať a používať vhodnú jazykovednú príručku
- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu
- opraviť texty vytvorené niekým iným
- nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom
- prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu
- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval žiak vo svojom texte; pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá
- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť, napísať čistopis s opravenými chybami

			- aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe -správne napísať cudzie slovo, ak sa s ním žiak predtým stretol na hodine, štylisticky správne využívať spisovné a nespisovné slová, domáce slová a cudzie slová, zastarané slová a nové slová, slangové slová 3. Hovorenie a počúvanie - v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová, slovné spojenia, jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie.		
Tvarová rovina jazyka 30 hodín	- podstatné mená - pomnožné podstatné mená - rod pomnožných podstatných mien - prídavné mená - zámená – osobné prívlastňovacie - číslovky - rod, číslo, pád - delenie čísloviek: určité, neurčité - násobné, základné, radové, druhové číslovky - slovesá - slovesný vid: dokonavý, nedokonavý - slovesný rod: činný, trpný - spojky, interpunkcia	-statický opis -dynamický opis -umelecký opis -charakteristika osoby -rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) -príhovor (prívet) -projekt -správa o riešení projektu -diskusia	1. Čítanie s porozumením - identifikovať slová, skupiny slov, ktoré zabezpečujú nadväznosť - dokázať posúdiť význam spôsobov nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami a správnosť ich použitia: - konektory – spojky - rozumieť funkcii ohybných slovných druhov a gramatických kategórií vzhľadom na význam umeleckého a vecného textu - vysvetliť a identifikovať pomnožné podstatné mená, určiť ich rod a vysvetliť ich funkciu v texte - chápať dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavným a podstatným menom, resp. podstatným menom a slovesom pre porozumenie textu - vysvetliť a identifikovať akostné a vzťahové prídavné mená a vysvetliť ich funkciu v texte, vysvetliť a identifikovať zvieracie a prívlastňovacie prídavnémená, určiť vzory páví, matkin, otcov a vedieť vysvetliť ich funkciu v texte - vysvetliť a identifikovať osobné, prívlastňovacie zámená - vysvetliť a identifikovať určité a neurčité číslovky, vie určiť ich grama- tické kategórie; vedieť vysvetliť a identifikovať násobné, základné, radové, druhové číslovky, vysvetliť ich funkciu v texte - identifikovať dokonavý a nedokonavý vid, identifikovať činný a trpný rod a chápať ich funkciu v texte - identifikovať spojky a predložky v texte	ENV REV OSR DV	MAT BIO GEO

			2. Písanie - samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiak nezpracoval vo svojom texte; pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie zdôvodniť, napísať čistopis s opravenými chybami - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe: - dodržiavať správne tvary podstatných, prídavných mien, zámen a slovík vo vetách - správne tvoriť vzťahové a privlastňovacie prídavné mená - dodržiavať pravopis čísloviek - správne tvoriť jednotlivé spôsoby, vidy a rody slovík 3. Hovorenie a počúvanie - používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov v komunikačnej situácii		
Skladobná rovina jazyka 10 hodín	- holá veta - rozvitá veta - základné vetné členy - podmet: vyjadrený, nevyjadrený - prísudok: slovesný, neslovesný - vetný základ - zhoda	-statický opis -dynamický opis -umelecký opis -charakteristika osoby -rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)	1. Čítanie s porozumením - odlíšiť holú vetu od rozvitej a chápať ich využitie v umeleckom i vecnom texte - dokázať určiť prísudzovací sklad v dvojčlennej vete a vetné členy, ktoré ho tvoria, respektíve v jednočlennej vete vedieť určiť vetný základ a chápať využitie jednočlennej a dvojčlennej vety v umeleckom i vecnom texte	MV OSR	MAT

- vetné sklady: prisudzovací
- jednočlenná veta: slovesná, neslovesná
- dvojčlenná veta: úplná, neúplná

- príhovor (prívet)
- projekt
- správa o riešení projektu
- diskusia

2. Písanie

- samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom treba dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka
- v jednoduchých holých a rozvitých vetách správne používať základné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu
- samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka
- pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať základné vetné členy, resp. pri jednočlenných vetách vetný základ, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu
- pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr
- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu
- opraviť texty vytvorené niekým iným
- nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom
- prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu
- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiak nezpracoval vo svojom texte; pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá
- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť
- napísať čistopis s opravenými chybami
- aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe:
- pri tvorbe viet a textu používať správny slovosled a interpunkciu

3. Hovorenie a počúvanie

- samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety (jednočlenné a dvojčlenné vety), pričom treba dodržiavať pravidlá

			slovosledu a intonácie - na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi - v komunikačnej situácii rešpektovať syntaktické pravidlá a pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr		
Sloh 30 hodín	- diskusia - príhovor - dynamický opis - umelecký opis - príhovor (prívet) - projekt - správa o riešení projektu - tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec -argument, protiargument	-statický opis -dynamický opis -umelecký opis -charakteristika osoby -rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) -príhovor (prívet) -projekt -správa o riešení projektu -diskusia	1. Čítanie s porozumením - dokázať vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska - odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii - dokázať na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch: - dynamický opis, umelecký opis - príhovor (prívet) - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby žiak mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie - vyhľadať explicitne vyjadrené informácie v texte: - vyhľadať v texte rôzne údaje (miesto, čas, názov) - vyhľadať v texte fakty vzťahujúce sa na tému textu; - správne spojiť údaje, respektíve fakty do komplexnej informácie - vyvodíť záver na základe zistených súvislostí medzi informáciami v texte; - porovnať dve a viac informácií; analyzovať príčiny javov; - vyvodíť čiastkové témy - vo veku primeranom texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a na základe nich analyzovať text: - vyhľadať kľúčové slová v texte; - dokázať obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu - vytvoriť na základe čiastkových informácií hypotézu o závere epického textu a svoju hypotézu overiť v texte	TPPZ MkV MV	OBN TSV MAT HUV VYV

- obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať
- usporiadať informácie podľa ich dôležitosti vo vecnom texte, časovej postupnosti v umeleckom texte
- prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti a s prípadnými individuálnymi obmenami
- vyjadriť názor na prečítaný text – jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoje estetický zážitok z prečítaného textu
- rozlišovať jednotlivé segmenty tabuľky, vedieť ich pomenovať a chápať vzťahy medzi nimi
- identifikovať odlišné, resp. spoločné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov:
 - dynamický opis, umelecký opis
 - príhovor (prívet)
 - projekt, správa o riešení projektu

2. Písanie

- navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania a stanoviť cieľ komunikácie v súlade s jej témou
- rozlíšiť, porovnať a vysvetliť pojmy:
 - dynamický opis, umelecký opis
 - príhovor (prívet),
 - projekt, správa o riešení projektu
- na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner
- vytvoriť slohový útvar/žáner a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť
- vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text
- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému, dynamický opis, umelecký opis
- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému príhovor (prívet)
- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému projekt
- napísať správu o riešení projektu
- v projekte a v správe o riešení projektu vytvoriť tabuľku a uviesť v nej niektoré údaje
- pri vlastnej tvorbe umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii textu a vytvoriť rozprávanie, v ktorom sú

obsiahnuté všetky jeho fázy

- charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov:

- príhovor (prívet),

- projekt, správa o riešení projektu

- vedieť aplikovať znalosti o formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov počas tvorby:

- príhovor (prívet),

- projekt,

- správa o riešení projektu

- v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu

- systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte

- v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách), rozlíšiť ich význam a na základe toho rozhodnúť o ich využití v rámci svojho textu

- zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte

- porovnať a odlíšiť:

- dynamický opis, umelecký opis

- príhovor (prívet)

od iných jemu známych/neznámych slohových útvarov /žánrov

- samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/ útvaroch pri transformácii z jedného žánru do druhého

- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu

- opraviť texty vytvorené niekým iným

- nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom

- prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu

- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiakov nezpracoval vo svojom texte; pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá

- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť

- napísať čistopis s opravenými chybami

3. Hovorenie a počúvanie

- samostatne si zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii

- samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo

- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému

- samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou

- v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje

- v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu:

- hlavný slovný prízvuk,

- artikuláciu,

- silu hlasu

- pohoťovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky

- zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho, z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie:

- zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie

- zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie

- použiť správne výrazové prostriedky na vyjadrenie vlastného názoru

- na obhajobu vlastného názoru sformulovať objektívne aj subjektívne argumenty primerané komunikácii (vedieť presvedčivo argumentovať)

- svoj názor kultivovaným spôsobom obhajovať

- správne bez prípravy a samostatne sformulovať otázky, aby si žiak preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho výpovedi

		- zhodnotiť obsahovú stránku prijatého prehovoru a vedieť zhodnotiť spoločensky primerané argumenty v danom prehovore - zo strany učiteľa a spolužiakov prijať kritické hodnotenie a vysloviť argumenty na svoju obhajobu - vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov - vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z lit. textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.) - na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohoťovo opraviť, rozvíť alebo alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi - na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvaru a uplatnenie časovej a logickej postupnosti - rozlíšiť statický a dynamický opis; vedieť po krátkej príprave vytvoriť statický a dynamický opis a prezentovať ich - po krátkej príprave vytvoriť umelecký opis a prezentovať ho - po krátkej príprave samostatne vytvoriť príhovor (prívet). - prezentovať projekt, poskytnúť údaje o projekte a správu o riešení projektu - v komunikačnej situácii rešpektovať všetky jazykové pravidlá - v diskusii/dialógu: - primerane gestikulovať, - používať vhodnú mimiku, - zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, - používať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, - dodržiavať pravidlá haptiky	

Predmet: LITERATÚRA				
Ročník: 7. ročník		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipred metové vzťahy
POÉZIA Báseň, populárna pieseň 17 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Aplikovať pojmy poézia a báseň. Identifikácia poézie ako literárnej formy a básne ako literárneho žánru v rámci jednotlivých literárnych textov. Poézia ako súčasť umeleckej literatúry. Pomocou porovnania viacerých textov charakterizovať základné znaky poézie. Identifikovať jednotlivé rozdiely medzi prózou ako umelecky neviazanou rečou a poéziou ako umelecky viazanou rečou. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu populárna pieseň. Populárna pieseň, ktorá pretrváva – evergreen. Porovnať ľudovú pieseň ako žáner ľudovej slovesnosti s populárnou piesňou. Aplikovať znalosti o vonkajšej kompozícii – nadpis, verš, strofa. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu verš ako metrická jednotka. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu refrén. Identifikovať refrén v populárnej piesni, vysvetliť funkciu refrénu v piesni. Porovnať a vyvodit' závery o úlohe refrénu v iných veršovaných útvaroch (balada). Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu združený, striedavý, obkročný rým. Aplikácia pojmov – zdobnenina, prirovnanie v texte básne a piesne. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie textu s porozumením, frázovať básnický text v zhode s jeho rytmom, rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. Umelecký prednes. Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza básne a populárnej	Populárna pieseň - vysvetliť pojem poézia - vysvetliť pojem báseň - vysvetliť pojem populárna pieseň - porovnať populárnu pieseň s ľudovou piesňou z hľadiska obsahu, využitia umeleckých štýlových prostriedkov Verš - vysvetliť pojem verš ako súčasť vonkajšej kompozície aj ako metrickú jednotku, vedieť ho určiť v básni Rým - vysvetliť pojmy rým, rytmus v súvislosti s umeleckou rečou viazanou (v básni aj v populárnej piesni) - vyhľadať rým v texte básne alebo populárnej piesne - graficky zaznačiť a pomenovať združený, rým Prirovnanie, zdobnenina - v texte básne alebo populárnej piesne vysvetliť - vyhľadať a určiť jazykové prostriedky zdobnenina a prirovnanie Čítanie a interpretácia textu - identifikovať v texte básne alebo populárnej piesne - vyhľadať a určiť jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam - pri prednese básne rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu	OSR REV ENV OŽZ	HUV VYV

	piesne, funkcia umeleckých jazykových prostriedkov v piesni. Komparatívna analýza textu - porovnať ľudovú pieseň s populárnou piesňou z hľadiska využitia lexiky, umeleckých štýlových prostriedkov. Vyhľadávanie známych a menej známych piesňových textov v rôznych informačných zdrojoch. Pokus o napísanie vlastného textu piesne. Verbalizácia čitateľského zážitku			
PRÓZA Próza ako základná forma literárnej tvorby 1 hodina	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Aplikovať pojem próza ako súčasť umeleckej literatúry. Pomocou porovnania viacerých textov charakterizovať základné znaky prózy. Identifikovať jednotlivé rozdiely medzi prózou ako umelecky neviazanou rečou a poéziou ako umelecky viazanou rečou. B. Čítanie a interpretácia textu Čítať prozaické texty s dôrazom na techniku čítania. Uplatňovať rôzne metódy čítania (informačné, selektívne, orientačné) na základe kritérií stanovených učiteľom. Čítať s porozumením prozaické texty. Štylisticko-lexikálna analýza prozaického textu. Analyzovať významovú rovinu prozaického textu. Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítaného textu, obhajoba vlastného názoru.	- vysvetliť pojem próza a umelecká literatúra - odlíšiť prózu od poézie a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť - pri štylistickej a lexikálnej analýze známeho diela vyhľadať jednotlivé jazykové a tematické prvky a dokázať vysvetliť ich funkciu v rámci estetického pôsobnosti diela - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby žiak, čo najefektívnejšie pochopil význam prozaického textu - samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vedieť ho primerane obhajovať, pri obhajobe svojho názoru dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie	OSR	
Krátke formy ľudovej slovesnosti 2 hodiny	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nový literárny poznatok – vyvodenie pojmu anekdota. Analyzovať obsah anekdoty ako krátkej prozaickej formy, vysvetliť funkciu humoru (situácia, postava) v anekdote. Porovnať rozsah anekdoty s inými krátkymi prozaickými útvarmi (poviedka). Rytmická usporiadanosť textov krátkych foriem ľudovej slovesnosti. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie krátkych foriem ľudovej slovesnosti s porozumením (využiť všetky techniky čítania) vyhľadávanie pranostiek z rôznych informačných zdrojov, čítanie veku primeraných anekdot.	- vysvetliť anekdota a uviesť príklad - vytvoriť krátky vtipný príbeh. Pri jeho tvorbe aplikovať svoje znalosti o anekdote	REV ENV FG	BIO GEO HUV VYV

	Lexikálna analýza krátkych prozaických útvarov. Významová analýza krátkych prozaických textov. Ilustrovanie vlastnej tvorby, vyvodit' súvislosti medzi textom a ilustráciou, zdôvodniť ich, obhájiť si svoje tvrdenie. V anekdotách posúdiť, či ide o vymyslenú alebo skutočnú udalosť, identifikovať pointu. Vytvoriť vtipný príbeh, ktorý žiak spracuje tak, aby zodpovedal poučeniu o anekdote.			
Poviedka 13 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky, vyvodit' pojem poviedka ako žáner krátkej prózy. Aplikácia pojmu literárna postava, hlavná a vedľajšia literárna postava, charakteristika literárnej postavy. Aplikácia literárnych pojmov - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie ako súčasti vnútornej kompozície na základe analýzy textu. Vyvodenie pojmu vnútorná kompozícia literárneho diela. Aplikácia literárneho pojmu dialóg ako charakterizačného prostriedku literárnej postavy. Vyvodenie pojmu monológ a tvorba definície. B. Čítanie a interpretácia textu Čítať text s porozumením a s dôrazom na techniku čítania (na základe kritérií stanovených učiteľom), frázovať prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu. Analýza a hodnotenie autorskej koncepcie postáv (identifikácia hlavných a vedľajších postáv a ich charakteristika) v rámci myšlienkového zamerania celého diela. Komparatívna analýza - porovnať rozprávku (povešť) s poviedkou z hľadiska pôvodu, autorstva, spoločných a odlišných znakov. Svoje tvrdenia podložiť argumentmi z prečítaných diel. Štylisticko-lexikálna analýza textu. Verbalizácia čitateľského zážitku. Vlastná tvorba poviedky.	- vysvetliť pojem poviedka - zo súboru známych aj neznámych textov určiť podľa stanovených kritérií poviedku - vysvetliť pojem literárna postava, rozlíšiť hlavnú a vedľajšiu postavu a charakterizovať ich z čitateľského hľadiska - vysvetliť podstatu jednotlivých kompozičných fáz deja a určiť ich v rámci textu - vysvetliť pojem monológ, dialóg a svoje vysvetlenie vedieť zdôvodniť pomocou príkladov z literárnych ukážok - analyzovať umelecký text zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vedieť určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov v texte - sformulovať vlastné hodnotenie prečítaného textu a podložiť svoje stanovisko argumentmi - vytvoriť poviedku so zachovaním vnútornej kompozície deja	ENV REV MkV	DEJ GEO OBN
Dobrodružná literatúra 22 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu dobrodružná literatúra.	- vysvetliť pojem dobrodružná literatúra - vysvetliť pojem rozprávač a v texte vedieť identifikovať jednotlivé formy rozprávača	OSR ENV REV	BIO GEO OBN

	Identifikovať základné znaky dobrodružnej literatúry porovnávaním viacerých umeleckých žánrov. Vyvodenie pojmu rozprávača a formy rozprávača (autorský rozprávač – on-forma), rozprávač stotožnený s hlavnou postavou (ja - forma). Aplikácia literárnych pojmov - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. Vyvodenie pojmov - western, robinsonáda, detektívka. B. Čítanie a interpretácia textu Plynulo a s porozumením čítať súvislý text. Vyjadriť bezprostredné pocity po prečítaní - verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky, obhajoba vlastného názoru. Vyhľadať a zapísať kľúčové slová, vytvoriť osnovu a podľa nej prerozprávať dej textu. Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu a určenie významu identifikovaných jazykových prostriedkov. Významová analýza textu. Identifikovať časti, v ktorých sa stupňuje napätie deja a určiť prvky, ktoré autor využil, aby dosiahol požadovaný efekt. Analýza a hodnotenie koncepcie postáv (identifikácia hlavných a vedľajších postáv a ich charakteristika) v rámci myšlienkového zamerania celého diela. Transformácia literárneho textu na dramatickú podobu.	- transformovať formy rozprávača – z ja-formy do on-formy a naopak - aplikovať znalosti o vnútornej kompozícii diela na akýkoľvek prečítaný text -analyzovať umelecký text zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vedieť určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov - nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vedieť zdôvodniť - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave (hlavná, vedľajšia) v prečítanom texte a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska - sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného textu - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu - vyhľadať kľúčové slová, zostaviť osnovu a na jej základe prerozprávať dej prečítaného textu - funkčne využiť znaky dobrodružnej literatúry vo vlastnej tvorbe - časť literárnej ukážky zdramatizovať a následne ju vie výrazne prečítať a zúčastniť sa ako postava na dramatizovanom čítaní - svoje hodnotenia podložiť argumentmi z prečítaného textu a svoje tvrdenia vedieť obhájiť v diskusii	MV	
Divadelná hra, rozhlasová rozprávka 11 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu divadelná hra a filmové umenie ako súčasť umeleckej literatúry. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmov rozhlasová rozprávka, scenár - scenárista, dramaturg, režisér,	Divadelná hra a rozhlasová rozprávka - vysvetliť pojem divadelná hra - vysvetliť pojem rozhlasová rozprávka - rozlíšiť dramatický a prozaický text, svoje tvrdenie vedieť podložiť argumentmi	TPPZ REV MV MkV	HUV VYV TSV OBN

herec, hudobný skladateľ (scénická hudba.) Aplikovať pojmy dialóg a monológ v divadelnej hre. Aplikácia pojmu dej - nositeľ dramatického napätia na základe prehovorov hlavných a vedľajších postáv – monológ, dialóg. Aplikácia znalostí o vnútornej kompozícii diela v divadelnej hre. Identifikovať rozdiel medzi prozaickým literárnym textom a dramatizovanou podobou textu. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu audiálne umenie pre rozhlasovú rozprávku. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu dramatizácia - premena prozaického textu na dramatický. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením. Tiché čítanie. Prerozprávanie deja prečítaného textu. Hlasné dramatizované čítanie so zameraním na moduláciu hlasu ako výraz vlastného chápania významu textu (technika dramatizovaného čítania). Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu. Komparatívna analýza – vonkajšia kompozícia literárneho textu (diela) – prozaická a dramatická forma. Komparatívna analýza – porovnať filmové, televízne a rozhlasové spracovanie rozprávky. Tvorba – transformácia dramatického literárneho textu na prozaický; vytvoriť jednoduchý scenár pre rozhlasovú podobu rozprávky, inscenovať ho. Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky.	- poznať fázy vnútornej kompozície divadelnej hry a vie ich určiť v texte veku primeranej divadelnej hry, ak je uvedená hra klasicky skomponovaná - odlíšiť pojmy monológ, dialóg v divadelnej hre Podstata dramatických literárnych žánrov a práca s konkrétnym dramatickým textom - výrazne čítať text divadelnej hry a zúčastniť sa ako postava na dramatizovanom čítaní textu - v texte divadelnej hry určiť fázy vnútornej kompozície diela a svoje tvrdenie vedieť podložiť príkladmi na základe analýzy textu divadelnej hry - sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu - identifikovať v texte hry umelecké jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave (hlavná, vedľajšia) v prečítanom texte a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska - aplikovať svoje znalosti o ľudovej alebo umelej rozprávke v rozhlasovej rozprávke - transformovať dramatický text na prozaický - zdramatizovať literárny text v podobe jednoduchého scenára, vedieť vytvoriť scenár vlastnej divadelnej hry - svoje hodnotenia podložiť argumentmi z prečítaného textu a svoje tvrdenia vedieť obhájiť v diskusii, pričom treba dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie	

Predmet: SLOVENSKÝ JAZYK					
Ročník: 8. ročník			Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipred metové vzťahy
	Pojem	Kontext			
Opakovanie učiva zo 7. ročníka 12 hodín	- výslovnosť slabík de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách - interpunkcia - spisovné – nespisovné slová - slangové slová, domáce slová, cudzie slová, zastarané slová, nové slová - frazeologický slovník - skratky - podstatné mená, pomnožné podstatné mená, rod pomnožných podstatných mien - prídavné mená, zámená, - číslovky, rod, číslo, pád - delenie čísloviek: určité, neurčité - násobné, základné, radové, druhové číslovky		- zopakovať si učivo zo 7. ročníka a uviesť príklady praktického využitia slovenského jazyka v živote ľudí - rozlišovať slová v slovnej zásobe, pracovať so slovníkom - rozlišovať slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, príslovky, spojky - zopakovať slovnú zásobu, vyhľadávať slová v slovníkoch, tvorenie slov odvodením, predponou - zopakovať jednoduchú vetu, základné vetné členy, sklad, dvojčlennú vetu - poznať pravopis zameraný na vybrané slová a pravopis vychádzajúci z jednotlivých slovných druhov - ovládať jednotlivé slohové postupy a slohové žánre prebraté v 7. ročníku a ich využitie v praxi	OSR REV MkV FIG TPPZ	HUV ANJ

	- slovesá, slovesný vid: dokonavý, nedokonavý, slovesný rod: činný, trpný - spojky, interpunkcia - holá veta, rozvitá veta - základné vetné členy - podmet: vyjadrený, nevyjadrený - prísudok: slovesný, neslovesný - vetný základ - zhoda, vetné sklady: prisudzovací - jednočlenná veta: slovesná, neslovesná - dvojčlenná veta: úplná, neúplná - diskusia, príhovor, dynamický opis, umelecký opis, príhovor (prívet), projekt, správa o riešení projektu - tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec				
Zvuková rovina jazyka a pravopis 3 hodiny	- pravopis - vsuvka, prístavok, oslovenie - skratka	- výťah - odborný opis - prihláška - úradný list - úradný /štruktúrovaný životopis - slávnostný príhovor - prejav - texty jednotlivých jazy- kových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký	2. Písanie - vysvetliť pojmy: spôsoby obohacovania slovných zásob: tvorenie slov, preberanie slov; nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia; jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmus; slovná zásoba (systematizácia); frazeologický slovník a uviesť konkrétne príklady využitia v texte - prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie - poznať funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek, vybrať si a používať vhodnú jazykovednú príručku - samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka - pri tvorbe vlastných textov využíva celú škálu vetných štruktúr	OSR MV MkV	ETV NAV INF

- texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový - úvaha - výklad - komunikačná situácia	- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte, pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a vedieť svoje hodnotenie zdôvodniť - napísať čistopis s opravenými chybami - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe 3. Hovorenie a počúvanie - samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii - samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne a plynulo - samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému - samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou - v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje - v komunikácii zvláda zvukovú stránku prejavu v súlade s komunikač-

			nou situáciou - pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky - zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho - z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie: - zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie - zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie - v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová a slovné spojenia v súlade s komunikačnou situáciou, témou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie - na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo z dôvodu nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi - dodržať logickú postupnosť vo výpovedi - na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť logickú postupnosť výpovede. - po krátkej príprave samostatne vytvoriť nasledujúce slohové útvary/žánre: - príhovor (prívet), rečnícky prejav, výklad a úvahu - po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným slohovým postupom - po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným jazykovým štýlom - v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti		
Významová rovina jazyka 12 hodín	- frazeologický slovník - spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov - nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia) - jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania)	- výťah - odborný opis - prihláška - úradný list - úradný /štruktúrovaný životopis - slávnostný príhovor	1. Čítanie s porozumením - vyhľadať, porovnať a usporiadať explicitne vyjadrené (fakty, údaje, myšlienky) v texte a spojiť ich do komplexnej informácie - vyvodiť záver deja na základe zistených súvislostí medzi informáciami - v umeleckom texte a logický záver z informácií vo vecnom texte; analyzovať príčiny javov zahrnutých v obsahu textu; pochopiť a zhodnotiť význam vedľajších tém zahrnutých v obsahu textu	DV MV REV ENV	INF ANJ ETV OBN

- frazeologizmus - slovná zásoba - systematizácia	- prejav - texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký - texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový - úvaha - výklad - komunikačná situácia	- samostatne vyvodit', porovnať a usporiadať implicitne vyjadrené informácie v texte a spojiť ich do celku - dokázať samostatne na základe explicitných, ale aj implicitných informácií v umeleckom texte: -- charakterizovať postavy v texte, -- analyzovať a posudzovať ich konanie na základe všeobecne platných morálnych hodnôt, -- analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť štylistický význam a funkciu jazykových prostriedkov v texte. - s využitím lexiky textu opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva - vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu (explicitne alebo implicitne vyjadrenú) textu - obhajovať svoje stanovisko k vysvetleniu a zhodnoteniu textu a ako argumenty použiť poznatky získané analýzou textu - dokázať na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ho v jazykovedných príručkách - na základe neúplného textu vytvoriť hypotézu o jeho závere a overiť si ju - obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať - usporiadať informácie podľa dôležitosti vo vecnom texte a udalosti podľa časovej postupnosti v umeleckom texte - prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti - vyjadriť a vysvetliť názor na prečítaný umelecký text: jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoj estetický zážitok z prečítaného textu - vyhľadať, rozlíšiť a určiť význam v texte: -- nepriame pomenovania, metafory, metonymie, personifikácie,

jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania, frazeologizmy, spisovné slová, nárečové slová)

- vysvetliť v umeleckom texte funkciu lexikálnych jednotiek:
 - nepriamych pomenovaní, metafor, metonymií, personifikácie, jednoslovných pomenovaní, viacslovných pomenovaní (združené pomenovania), frazeologizmu, spisovných slov, nárečových slov
- správne vybrať jazykovednú príručku a overiť v nej význam lexikálnych jednotiek
- charakterizovať spôsoby obohacovania slovnej zásoby (tvorenie slov, preberanie slov) a vie tieto postupy identifikovať v texte.

2. Písanie

- vysvetliť pojmy: spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov; nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia; jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmus; slovná zásoba (systematizácia); frazeologický slovník a uviesť konkrétne príklady, ktoré vie využiť v texte

- prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie
- pri tvorbe vlastných textov funkčne využiť bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie
- poznať funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek, vedieť si vybrať

a používať vhodnú jazykovednú príručku

- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexiko-

lógie, morfológie, syntaxe a slohu

- opraviť texty vytvorené niekým iným
- nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje,

prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom

- prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť

jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu

- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte, pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá
- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a vedieť svoje hodnotenie zdôvodniť
- napísať čistopis s opravenými chybami
- aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe

3. Hovorenie a počúvanie

- samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii
- samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne a plynulo
- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému
- samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou
- v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje
- v komunikácii zvláda zvukovú stránku prejavu v súlade s komunikačnou situáciou
- pohoťovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky
- zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho
- z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie:
 - zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie
 - zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie
- v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová a slovné

			spojenia v súlade s komunikačnou situáciou, témou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie - v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti - prispôbiť lexikálnu stránku prejavu komunikačnej situácii		
Tvarová rovina jazyka 38 hodín	-podstatné mená - ohybný slovný druh, -podstatné mená mužského rodu: zvieracie, neživotné zakončené na -r, -l - cudzie nesklonné podstatné mená skloňovanie podstatného mena pani - prídavné mená: ohybný slovný druh - zámená: ohybný slovný druh - skloňovanie - základný tvar rod, číslo, pád - delenie zámen: osobné, privlastňovanie, zvrtné základné – privlastňovacie, opytovacie, ukazovacie, neurčité, vymedzovacie - číslovky: ohybný slovný druh - slovesá: ohybný slovný druh - príslovky: neohybný slovný druh - predložky: neohybný slovný druh - spojky: neohybný slovný druh - častice: neohybný slovný druh - citoslovčia: neohybný slovný druh	- výťah - odborný opis - prihláška - úradný list - úradný /štruktúrovaný životopis - slávnostný príhovor - prejav - texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký - texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový - úvaha - výklad - komunikačná situácia	1. Čítanie s porozumením - dokázať určiť prostriedky nadväzovania viet a vetných celkov a správnosť ich použitia v texte: fonetické prostriedky – hlavný slovný prízvuk; grafické prostriedky – typ písma (napr. kurzíva, tučné), zarážky, interpunkcia; konektory – spojky - vysvetliť funkciu ohybných slovných druhov a gramatických kategórií v texte - vysvetliť funkciu neohybných slovných druhov v texte - identifikovať v texte zvieracie podstatné mená mužského rodu, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis - identifikovať v texte neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -r, -l, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis - identifikovať v texte nesklonné cudzie podstatné mená, vysvetliť ich význam a overiť si ho v jazykovedných príručkách - vysvetliť princípy skloňovania podstatného mena pani a následne ho vie v správnom tvare použiť v texte - identifikovať v texte zámená v rôznych tvaroch, určiť ich základný tvar a gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte - identifikovať v texte opytovacie a ukazovacie zámená, neurčité, vymedzovacie, osobné, privlastňovacie, zvrtné zámená, určiť ich gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte 2. Písanie - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované	ENV REV MkV MV	BIO GEO DEJ MAT

			chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte, pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a vedieť svoje hodnotenie zdôvodniť - napísať čistopis s opravenými chybami - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe 3. Hovorenie a počúvanie - v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti - používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov v komunikačnej situácii		
Syntaktická rovina jazyka 15 hodín	- jednoduchá veta: rozvitá s viacnásobným vetným členom - vedľajšie vetné členy: - predmet - príslovkové určenie: miesta, času, príčiny, spôsobu - prívlastok: zhodný, nezhodný - prístavok - jednoduché súvetie - zápor v slovenčine - súdržnosť textu - interpunkcia	- výťah - odborný opis - prihláška - úradný list - úradný /štruktúrovaný životopis - slávnostný príhovor - prejav - texty jednotlivých jazy- kových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký - texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací,	1. Čítanie s porozumením - dokázať určiť prostriedky nadväzovania viet a vetných celkov a správnosť ich použitia v texte: fonetické prostriedky – hlavný slovný prízvuk; grafické prostriedky – typ písma (napr. kurzíva, tučné), zarátky, interpunkcia; konektory – spojky - odlíšiť holú vetu od rozvitej a chápať ich využitie v umeleckom i vecnom texte - dokázať určiť vo vete hlavné/základné a vedľajšie vetné členy a chápať využitie jednočlennej a dvojčlennej vety v umeleckom i vecnom texte - dokázať v texte identifikovať jednoduché súvetia a chápať ich využitie v umeleckom i vecnom texte 2. Písanie - samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, dodržiavať pritom správny slovosled a správne používať interpunkčné	ENV OSR	MAT

opisný, výkladový - úvaha - výklad - komunikačná situácia	znamienka - v jednoduchých holých a rozvitých vetách správne používať základné/ hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu - správne tvoriť záporné jednoduché vety - samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, dodržiavať pritom správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka - pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu - správne tvoriť záporné jednočlenné a dvojčlenné vety - tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, dodržiavať pritom správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka - pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr - samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, správne pritom artikulovať, intono-, vať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte, pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie zdôvodniť - napísať čistopis s opravenými chybami 3. Hovorenie a počúvanie - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie,

			morfológie a syntaxe - samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvítené vety (jednočlenné a dvojčlenné vety) a jednoduché súvetia, rešpektovať pri- tom slovosled a dodržiavať pravidlá intonácie - na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo z dôvodu nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. - dodržať logickú postupnosť vo výpovedi - na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť logickú postupnosť výpovede - po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným slohovým postupom - po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným jazykovým štýlom - v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti - v komunikačnej situácii rešpektovať syntaktické pravidlá a pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr		
Sloh 19 hodín	- rétorika: artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika, postoj - úradný list - úvaha - slávnostný príhovor - prejav - vnútorná kompozícia - debata -odosielateľ -prijímateľ -komunikačná situácia -efektívna komunikácia -asertívna komunikácia -vnútorná kompozícia - prihláška	- výťah - odborný opis - prihláška - úradný list - úradný /štruktúrovaný životopis - slávnostný príhovor - prejav - texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký - texty jednotlivých slohových postupov:	1. Čítanie s porozumením - dokázať vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska vzhľadom na komunikačnú situáciu - odôvodniť správnosť vybraného textu podľa komunikačnej situácie - na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch: -- úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav - na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových postupoch - na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o jazykových štýloch - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť	REV ENV TPPZ OSR	TSV MAT HUV DEJ GEO

- výťah

informačný,
rozprávací,
opisný, výkladový
- úvaha
- výklad
- komunikačná situácia

čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie
- správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a
vetný prízvuk
- pri čítaní dodržiavať správne dýchanie
- pri čítaní uplatňovať primeranú silu hlasu a dodržiavať správnu
melódiu
- vyhľadať, porovnať a usporiadať explicitne vyjadrené (fakty, údaje,
myšlienky) v texte a spojiť ich do komplexnej informácie
- vyvodíť záver deja na základe zistených súvislostí medzi
informáciami
v umeleckom texte a logický záver z informácií vo vecnom texte;
analyzovať príčiny javov zahrnutých v obsahu textu; pochopiť
a zhodnotiť význam vedľajších tém zahrnutých v obsahu textu
- samostatne vyvodíť, porovnať a usporiadať implicitne vyjadrené
informácie v texte a spojiť ich do celku
- dokázať samostatne na základe explicitných, ale aj implicitných
informácií v umeleckom texte:
- charakterizovať postavy v texte,
- analyzovať a posudzovať ich konanie na základe všeobecne platných
morálnych hodnôt
- analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť stylistický význam a
funkciu jazykových prostriedkov v texte.
- s využitím lexiky textu opísať prostredie, v ktorom sa príbeh
odohráva
- vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu (explicitne alebo implicitne
vyjadrenú) textu
- obhajovať svoje stanovisko k vysvetleniu a zhodnoteniu textu a ako
argumenty použiť poznatky získané analýzou textu
- dokázať na základe kontextu alebo pri jazykovej a stylistickej
analýze
textu odhadnúť význam slov a overiť si ho v jazykovedných
príručkách
- na základe neúplného textu vytvoriť hypotézu o jeho závere a overiť
si ju
- obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať

- usporiadať informácie podľa dôležitosti vo vecnom texte a udalosti podľa časovej postupnosti v umeleckom texte
 - prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti
 - vyjadriť a vysvetliť názor na prečítaný umelecký text: jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoj estetický zážitok z prečítaného textu
 - rozlišovať jednotlivé segmenty vonkajšej kompozície textu a dokázať ich vyjadriť pri hlasnom čítaní (sila hlasu, prestávka, intonácia)
 - rozlišovať jednotlivé segmenty tabuľky, vedieť ich pomenovať a chápať vzťahy medzi nimi
 - identifikovať odlišné, resp. spoločné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov:
 - úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav
 - identifikovať všetky časti vnútornej kompozície umeleckého textu (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie)
 - identifikovať odlišné, resp. spoločné kompozičné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov:
 - slávnostný príhovor, prejav
- 2. Písanie**
- navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania a stanoviť cieľ komunikácie v súlade s jej témou
 - rozlíšiť, porovnať a vysvetliť pojmy:
 - úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav
 - náučný štýl, administratívny štýl, rečnícky štýl, umelecký štýl, publicistický štýl
 - informačný slohový postup, rozprávací slohový postup, opisný slohový postup, výkladový slohový postup
 - na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný

slohový útvar žáner

- vytvoriť text pomocou ktoréhokoľvek slohového postupu a zosúladiť

ho s témou písania a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť

- vytvoriť text v danom jazykovom štýle a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť

- vytvoriť na základe stanovenej komunikačnej situácie vhodný slohový útvar/žáner a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť

- vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text

- na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového útvaru žánru s dodržaním časovej a logickej postupnosti:

-- úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav

- na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového postupu s dodržaním časovej a logickej postupnosti

- pri tvorbe prozaického umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť slohový útvar/žáner, ktorý bude v súlade s využitým rozprávacím slohovým postupom

- pri tvorbe prozaického umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť slohový útvar/žáner, ktorý bude v súlade s umeleckým jazykovým štýlom

- charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave nasledujúcich slohových

útvarov žánrov:

-- úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav

- aplikovať znalosti o formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov počas tvorby:

-- úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav,

- charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave administratívneho jazykového štýlu v porovnaní s textami iných jazykových štýlov

- pri tvorbe administratívnych textov dodržať zásady formálnej

úpravy dokumentov v súlade s administratívnym jazykovým štýlom

- v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie súvisiace s obsahom jeho textu
- systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte
- zaujať stanovisko k výberu a použitiu informácií z rozličných zdrojov

v texte spolužiakov

- v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách), rozlíšiť ich význam a na základe toho rozhodnúť o ich využití v rámci svojho textu
- zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte
- zaujať stanovisko k výberu a použitiu údajov z tabuliek a grafov v texte spolužiakov
- porovnať a odlíšiť:
 - úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav, od iných jemu známych/neznámych slohových útvarov/žánrov
- porovnať a odlíšiť texty jednotlivých slohových postupov
- porovnať a odlíšiť texty jednotlivých jazykových štýlov
- samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/útvároch pri transformácii textu z jedného žánru do druhého
- samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých slohových postupoch pri transformácii z jedného žánru do druhého
- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoje text s cieľom identifikovať chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu

3. Hovorenie a počúvanie

- samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii
- samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne a plynulo
- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému

- použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou
- v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje
- v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu v súlade s komunikačnou situáciou
- pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky
- zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho
- z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie:
 - zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie
 - zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie
- použiť správne výrazové prostriedky na vyjadrenie vlastného názoru
- na obhajobu vlastného názoru sformulovať objektívne aj subjektívne argumenty primeranej komunikácii
- svoj názor kultivovaným spôsobom obhajovať
- správne bez prípravy a samostatne sformulovať otázky, aby si preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho výpovedi
- zhodnotiť obsahovú stránku prijatého prehovoru a vedieť zhodnotiť spoločensky primerané argumenty v danom prehovore
- zo strany učiteľa a spolužiakov prijať kritické hodnotenie a vysloviť argumenty na svoju obhajobu
- pri obhajobe svojho názoru správne argumentovať, správať sa asertívne, pri obhajobe svojho názoru spoločensky sa ovládať
- vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov
- vo vlastnom prejave využiť jazykové a tematické prostriedky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu
- na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo z dôvodu nepochopenia

		nia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi - dodržať logickú postupnosť vo výpovedi - na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť logickú postupnosť výpovede - po krátkej príprave samostatne vytvoriť nasledujúce slohové útvary/žánre: -- príhovor (prívet), rečnícky prejav - po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným slohovým postupom - po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným jazykovým štýlom - v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať - funkčne využívať tempo reči vo výpovedi - v diskusii/dialógu: - primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj, dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, dodržiavať pravidlá haptiky		

Predmet: LITERATÚRA				
Ročník: 8. ročník		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
Vecná a umelecká literatúra 4 hodiny	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu vecná a umelecká literatúra. Identifikovať na základe funkcie, ktorú plnia. Definovať vecnú literatúru ako súbor všetkých písomných prejavov,	Vecná a umelecká literatúra - vytvoriť a vysvetliť definíciu vecnej literatúry - vytvoriť a vysvetliť definíciu umeleckej literatúry - rozlíšiť texty vecnej a umeleckej literatúry porovnávaním kompozičných postupov a štylistických jazykových prostriedkov	OSR MkV TPPZ	INF DEJ HUV

	ktorých základným cieľom je sprostredkovať poznatky a informácie (odborná literatúra, publicistická literatúra a administratívna literatúra - písomnosti). Identifikovať vo vecných textoch faktické informácie, presnosť a jednoznačnosť vyjadrenú pomocou odborných výrazov – termínov. Vyvodíť a definovať pojem umelecká literatúra ako druh literatúry, ktorého úlohou je sprostredkovať estetický zážitok čitateľa. Charakterizovať základné literárne druhy - lyrika, epika, dráma. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením: vyhľadávať a charakterizovať základné znaky literárnej ukážky, určiť funkciu textu. Štylistická a kompozičná analýza textu. Porovnávaním kompozičných postupov a štylistických jazykových prostriedkov, určiť, či ide o vecnú alebo umeleckú literatúru. Objasniť funkciu umeleckých štylistických prostriedkov. Umelecký text zbaviť umeleckých štylistických prostriedkov, prepracovať na vecný text, porovnávať, tvoriť nové texty, naopak vecný text prepracovať na umelecký, sledovať zmeny v štylistike a kompozícii, porovnávať, argumentovať.	- vytvoriť a vysvetliť definíciu literárnych druhov: lyrika, epika, dráma		
LYRIKA 3 hodiny	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu lyrika ako základného literárneho druhu. Viazaná umelecká reč. Identifikovať základné znaky poézie v lyrických literárnych ukážkach (rytmus, verš, strofa, rým), tlmenie dejovosti. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu aforizmus. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Čítať básnický text s porozumením, frázovať ho v zhode s jeho rytmom, rešpektovať jeho rytmickú usporiadanosť. Moduláciou hlasu vyjadriť bezprostredné pocity. Prednášať báseň spamäti, správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť. Komparatívna analýza textu – porovnávanie viacerých žánrov (ľudová pieseň, populárna pieseň, lyrické básne) z hľadiska využitia lexiky, umelec-	Lyrika - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu lyrika - vytvoriť a vysvetliť definíciu vonkajšej kompozície lyrickej básne - vyhľadať štylisticky príznakové slová a slovné spojenia v texte, vedieť ich pomenovať literárnoteoretickým pojmom a určiť ich funkciu - vyjadriť vlastný názor na literárny text, samostatne argumentovať a uviesť príklady z textu - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu aforizmus - samostatne prezentovať vlastnú prácu - samostatne sa orientovať v integrovanom informačnom systéme	OSR MkV REV TPPZ	DEJ HUV ANJ

	kých štylistických prostriedkov. Jedinečnosť alebo všednosť témy v lyrickej poézii – vyjadriť a obhájiť vlastný názor primeranou argumentáciou. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku podľa vlastného chápania, vysvetliť vnímanie a chápanie lyrického textu, vyjadriť pocity (pozitívne aj negatívne). Vyhľadávať štylisticky príznakové slova, určiť ich úlohu v umeleckom texte. Vysvetliť význam štylisticky príznakových slov – porovnať účinok oboch podôb na čitateľa. Štylisticko-lexikálna analýza lyrickej poézie, funkcia umeleckých jazykových prostriedkov v lyrickej poézii. Vybrať kľúčové slová z ukážky, tvoriť k nim nové, vlastné rýmy. Pokus o napísanie vlastného lyrického textu. Prezentácia vlastnej práce, hodnotenie dodržania základných znakov lyriky, hodnotenie originality. Vyhľadávanie informácií o autoroch lyrickej poézie, vyhľadávanie mimočítankových literárnych ukážok. Príprava projektovej práce na tému: Ako sa mi prihovorel autor, Čím ma oslovil autor, Môj obľúbený básnik, Najkrajšia báseň, Prečo práve... a pod. Jednoduché spracovanie informácií o autorovi, vyjadrenie vlastného chápania ľubovoľného lyrického textu, vlastné ilustrácie.			
Lyrická poézia 12 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu poézia ako usporiadania textu v jeho tvarovej podobe. Vonkajšia kompozícia poézie ako stupeň textovej viazanosti (grafické členenie básne, verš, strofa). Verš - základná jednotka poézie. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: ľubostná poézia. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: metonymia a básnická otázka. Identifikovať v literárnej ukážke metonymiu. Definovať ju ako druh trópu, ako prenesenie pomenovania na základe súvislosti (vecnej alebo logickej). Identifikovať v literárnom texte básnickú otázku, definovať ju ako otázku, ktorá napriek opytovacej intonácii obsahuje tvrdenie, záver. Štylisticko-lexikálna analýza lyrickej poézie, funkcia umeleckých jazykových prostriedkov v lyrickej poézii. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia textu.	Lyrická poézia - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu poézia - vytvoriť a vysvetliť definíciu jednotlivých druhov lyriky - zaradiť lyrický text k ľubostnej lyrike - v texte lyrickej básne určiť metonymiu, básnickú otázku a iné umelecké prostriedky - sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne - porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne - určiť ich spoločné znaky - verbálne vyjadriť vlastný zážitok a podporiť ho príkladmi z textu - pri interpretácii správne používať literárne pojmy - pri interpretácii správne používať literárne pojmy	OSR REV ENV	VYV HUV ETV

	Hlasné čítanie – moduláciou hlasu vyjadriť vlastný postoj a vnímanie literárneho textu. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. Analyzovať texty lyrických textov podľa tematiky, bližšie určiť druh lyriky. Znalosť literárnych pojmov aplikovať v práci s literárnym textom. Analýza vonkajšej kompozičnej výstavby textu a jej pomenovanie literárnoteoretickými termínmi. Vyhľadávať v literárnom texte známe umelecké štylistické prostriedky, pomenovať ich literárnoteoretickým termínom. Vyhľadať básnickú otázku, vysvetliť jej funkciu a význam v konkrétnom texte. Tvoriť texty s využitím básnickej otázky. Vyhľadať v ukážke metonymiu, vysvetliť jej vecný význam, porovnať účinnosť oboch podôb. Pokus o tvorbu vlastnej metonymie. Porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne, vyhľadať spoločné znaky. Verbalizácia vlastného zážitku z lyrického textu a jeho podpora príkladmi z textu. Stvárniť vlastný zážitok z prechádzky po prírode (vianočnú atmosféru a pod.) formou lyrickej výpovede s využitím jazykových umeleckých prostriedkov.			
Žánre lyrickej poézie 6 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu modlitba ako najdôležitejšej výrazovej formy náboženskej viery. Identifikovať v texte charakteristické kompozičné znaky modlitby: oslovenie, text, záverečné slovo – amen. Dialóg, monológ v modlitbe. Základné kresťanské modlitby. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Frázovanie básnického textu. Analýza kompozičnej výstavby textu, pomenovať literárnoteoretickými termínmi jednotlivé časti vonkajšej kompozície lyrického textu. Hlasné čítanie – moduláciou hlasu vyjadriť vlastný postoj a vnímanie	Žánre lyrickej poézie - na základe prečítaného textu priradiť báseň k literárnemu žánru: modlitba - vyabstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku - plynulo čítať lyrický text, frázovať ho v súlade s osobným vnímaním - verbálne vyjadriť vlastný zážitok a podporiť ho príkladmi z textu - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu modlitba ako výrazovú formu náboženskej viery - vysvetliť vonkajšiu kompozíciu modlitby - porovnať kresťanskú modlitbu s iným lyrickým textom - vysvetliť pôvod modlitby - napísať text formou modlitby, ktorý má charakter zamyslenia	OSR MkV REV FIG	NAV ETV

	literárneho textu. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prostriedkov v texte modlitby. Vyhľadávať v literárnom texte známe štylistické prostriedky, pomenovať ich literárnoteoretickými termínmi. Verbalizácia vlastného zážitku z lyrického textu a jeho podpora príkladmi z textu. Komparatívna analýza – porovnávanie vonkajšej kompozície tradičných modlitieb s textami básní písaných formou modlitieb. Vyhľadávanie informácií o pôvode modlitby a význame slova amen v informačných zdrojoch. Pokus o napísanie vlastnej modlitby – zamyslenia sa nad ľuďmi, ich činmi, formou básne.	sa nad otázkami života (primerane veku)		
EPIKA 2 hodiny	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu epika ako základného literárneho druhu. Umelecká reč neviazaná aj viazaná. Identifikovať základné charakteristické znaky epiky. Rozlíšiť tri základné typy epiky: -- veľká epika (román) -- stredná epika (poviedka) -- krátka epika (anekdota, bájka, vtip, rozprávka) B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia epických textov s dôrazom na techniku čítania, uplatňovanie rôznych metód čítania (informačné, selektívne, orientačné). Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítaného textu, obhajoba vlastného názoru. Určovať v epických textoch charakteristické znaky: dejovosť, minulý čas, dynamické motívy, dialogickosť. Prerozprávať obsah prečítaného diela vlastnými slovami. Vytvoriť dejovú osnovu prečítaného diela, vyhľadať kľúčové slová. Určiť hlavné a vedľajšie postavy diela. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. Štylisticko-lexikálna analýza epickej literatúry, určenie funkcie umeleckých jazykových prostriedkov v epike.	- vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu epika - zaradiť prečítaný text k epickým žánrom - abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku. - vyhľadať kľúčové slová, vytvoriť dejovú osnovu, rozprávať obsah podľa osnovy - určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnej ukážke - samostatne vyhľadávať informácie o autoroch a prezentovať ich - svoju prácu vie prezentovať ústne, obhájiť si názor, rešpektovať prítom pravidlá spoločenskej komunikácie	OSR MkV	ANJ DEJ

	Analýza epickej literatúry po kompozičnej stránke (vonkajšia a vnútorná kompozícia). Čítať ilustrácie, tvoriť vlastné ilustrácie. Samostatne vyhľadávať informácie o autoroch a dielach, pripravovať referáty, projektové práce. Prezentovať svoju prácu.			
Román 20 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu román a jeho jednotlivých druhov: detektívny, dobrodružný, biografický, dievčenský a román vo forme denníka. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia diely (dilógia, trilógia). Členenie rozsiahlejšieho textu na kapitoly, rozdelenie románového príbehu na diely (dilógia, trilógia). B. Čítanie a interpretácia textu Čítať text s porozumením s dôrazom na techniku čítania (na základe kritérií stanovených učiteľom), frázovať prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu. Identifikovať v danom texte rozprávača a formu vyjadrenia (on – forma, ja – forma). Na základe analýzy postáv v literárnej ukážke určiť hlavnú postavu (postavy), vedľajšie literárne postavy, ako východisko pre charakteristiku postáv využiť ich prehovory (monológ, dialóg). Charakterizovať literárne postavy ako výsledok autorovho umeleckého videnia a ponímania sveta. Hodnotiť konanie a myslenie literárnych postáv z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi. Vyjadrovať sa na primeranej kultúrnej úrovni. Vyhľadať slovné druhy v časti literárnej ukážky, zistiť frekvenciu slovies, určiť ich úlohu v rozprávacom postepe. Úloha opisu v románe. Porovnať román s poviedkou z hľadiska počtu postáv, radenia dejových línií, tematiky, spoločných a odlišných znakov. Svoje tvrdenia dokumentovať prečítaním (citovaním, parafrázovaním časti konkrétneho literárneho diela. Porovnať druhy románov na základe charakteristických vlastností (dej, postava, prostredie, zameranie na čitateľa).	- vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu román - odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky a svoje rozhodnutie zdôvodniť - pri štylistickej a lexikálnej analýze literárneho diela vyhľadať jednotlivé jazykové prostriedky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetickéj pôsobnosti diela - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôsobiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu - samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vie ho primerane obhajovať; pri obhajobe názoru dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie - určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom texte - literárne postavy vníma ako výsledok autorovho umeleckého videnia - kriticky zhodnotiť hlavného hrdinu (literárnych postáv), jeho konanie a myslenie z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi - dodržiavať pri svojom prejave jazykovú kultúru - na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určiť druh románu	OSR REV MkV MV OŽZ TPPZ	BIO DEJ GEO

	Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky, obhajoba vlastného názoru. Zameniť hlavnú postavu, zameniť prostredie deja, sledovať a komentovať zmenu konania vedľajších postáv, ak sa zmení charakter hlavnej postavy. Čítanie ilustrácií, získané predstavy o postave, prostredí vyjadriť aj pomocou vlastnej ilustrácie. Zostaviť dejovú osnovu – rozprávanie príbehu. Vynechať časť literárnej ukážky, dotvoriť podľa vlastnej fantázie - rozvíjať štylizračné schopnosti, slovnú zásobu a plynulé rozprávanie. Vyhľadávanie a spracovanie informácií o autoroch a dielach formou projektu, referátu. Prezentácia vo forme prednášky, powerpointová prezentácia.			
Literatúra faktu 8 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu literatúra faktu. Identifikovať základné znaky literatúry faktu: pomocou analýzy sledovať text, prevládanie dokumentárnych, konkrétnych faktov nad fikciou autora. Využívanie jazykových prostriedkov a postupov umeleckej literatúry. Na základe jazykovej a syntaktickej analýzy literárnej ukážky (slovná zásoba, vety podľa obsahu, zloženia) definovať postavenie literatúry faktu na rozhraní vecnej a umeleckej literatúry. Určiť poznávanie ako základnú funkciu literatúry faktu. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu populárno-vedecká literatúra. Identifikovať v literárnych ukážkach znaky populárnosti a vedeckosti na základe štylistickej a lexikálnej výstavby textu. Určiť vlastnosti populárno-vedeckej literatúry: vyjadrenie faktov a vedeckých informácií veku primeraným jazykom, jednoducho a pútavo. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. Vyhľadať a zapísať kľúčové slová, vytvoriť osnovu a na jej základe	- vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu literatúra faktu - identifikovať v texte charakteristické znaky literatúry faktu - vyhľadať kľúčové slová, pripraviť si osnovu a na jej základe voľne prerozprávať obsah literárneho textu - v literárnej ukážke rozlíšiť fakty a umelecké prostriedky - pri práci s literárnym textom správne používať literárno-teoretické pojmy - vysvetliť rozdiel medzi fikciou v literárnom diele a literatúrou faktu, použiť argumenty na primeranej kultúrnej komunikačnej úrovni - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu populárno-vedecká literatúra - identifikovať v texte charakteristické znaky populárno-vedeckej literatúry - vyhľadať kľúčové slová, pripraviť si osnovu a na jej základe voľne prerozprávať obsah literárneho textu - pri práci s literárnym textom správne používať literárno-teoretické pojmy - vyhľadať príslušné informácie v encyklopédii a na internete	OSR REV MkV MV OŽZ	BIO DEJ GEO

	voľne prerozprávať obsah literárnej ukážky s využitím vedeckých poučení a faktov vyplývajúcich z textu. Analyzovať text literárnej ukážky po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke. Analyzovať syntaktickú rovinu, frekvenciu slovných druhov (vypísať ako množinu slov) sledovať terminológiu a identifikovať slovný druh, ktorý prevláda v literatúre faktu. Porovnať literatúru faktu s umeleckou literatúrou, charakterizovať odlišnosti vecnej literatúry, umocnenie poznávacej stránky pôsobivosťou osobného (estetického) zážitku. Tvorba projektu – najznámejší slovenskí autori literatúry faktu - Vojtech Zamarovský, Pavel Dvořák, Ladislav Švihran. Získať informácie o autoroch, najčastejšia oblasť záujmu autora, záznam z prečítaného diela. Transformácia textu – ľudovú povesť spracovať do podoby vedeckopopulárnej, vysvetliť postup, zdôvodniť výber štylistických prostriedkov. Spracovať formou literatúry faktu poznatky o regionálnej pamiatke s dôrazom na štylistické, lexikálne, kompozičné postupy literatúry faktu.			
DRÁMA 11 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu dráma ako základného literárneho druhu. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov opera, opereta, muzikál. Identifikovať základné charakteristické znaky drámy - neprítomný rozprávač, dialógy a monológy, veršované a neveršované. Analýza drámy po kompozičnej stránke: - vonkajšia kompozícia: dejstvo, scény, výstupy; - vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov: inscenácia divadelnej, rozhlasovej alebo televíznej hry; tvorcovia - herci, režisér, scenárista, zvukári, osvetľovači, kostyméri a iní.	- vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu dráma - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmov tragédia, komédia a činohra - pri čítaní textu jednotlivých postáv vyjadriť moduláciou hlasu obsah textu - abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu - zdramatizovať literárny text - charakterizovať spoločné a odlišné znaky dramatických žánrov - vysvetliť pojmy vonkajšia kompozícia (dejstvo) - vysvetliť pojmy vnútorná kompozícia úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie - spracovať zaujímavú príhodu zo života triedneho kolektívu ako scenár a zinscenovať divadelnú hru - uplatniť mimojazykové prvky (gestikulácia, mimika) pri prezentácii dramatického textu	MV MkV TPPZ	VYV TSV

Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov: premiéra, repríza, derniéra.

B. Čítanie a interpretácia textu

Čítanie s porozumením a interpretácia textu.

Tiché čítanie. Prerозprávanie deja prečítaného textu.

Hlasné dramatizované čítanie so zameraním na moduláciu hlasu ako výraz vlastného chápania významu textu (technika dramatizovaného čítania).

Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu a určenie významu a

funkcie jazykových prostriedkov.

Komparatívna analýza textu, porovnávanie dramatických žánrov s epickými žánrami.

Komparatívna analýza – porovnať divadelnú hru s filmovým, televíz-
nym a rozhlasovým spracovaním (napr. známej rozprávky, povesti).

Charakteristika hlavných a vedľajších postáv.

Formulovanie hlavnej myšlienky.

Tvorba – transformácia literárneho textu na dramatický; zdramatizo-
vať text niektorej literárnej ukážky v učebnici. Transformácia
dramatického literárneho textu na prozaický. Transformácia textu
epickej básne na veršovaný dramatický text.

Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej
drámy(návšteva divadelného predstavenia).

- transformovať veršovaný a neveršovaný text na dramatický a
naopak

Predmet: SLOVENSKÝ JAZYK					
Ročník: 9. ročník		Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne			
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipre dmetové vzťahy
	Pojem	Kontext			
Zvuková rovina jazyka a pravopis 10	Interpunkčné znamienka -lomka -spojovník -rozdiel medzi spojovníkom a pomlčkou -rozdeľovanie slov so spojovníkom -čiarka -úvodzovky Intonácia -intonácia výrazov vyčlenených vo vete čiarkou Hlásky -delenie hlások, spoluhlások Spodobovanie -delenie hlások podľa znelosti -precvičovanie a upevňovanie	- pohľadnica - denník - prihláška - báseň - odborný opis - jednoduché rozprávanie - krátke správy – SMS, e-mail - oznámenie, správa, pozvánka ,plagát - vizitka - inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami priamej reči -umelecký a vecný	1. Čítanie s porozumením -samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôsobiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol žiak čo najefektívnejšie spracovať informácie - vysvetliť pojmy hlavný slovný prízvuk, sila hlasu, artikulácia - správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk - vysvetliť pojmy prestávka, sila hlasu, dôraz, splývavá výslovnosť, spodobovanie, znelé, neznelé a znelé nepárové spoluhlásky, a pri čítaní dodržiavať správne dýchanie a uplatniť primeranú silu hlasu a správnu melódiu - správne artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li, dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel spodobovania, výslovnosť cudzích slov - posúdiť správnosť interpunkcie v jednoduchej vete, v želacej	MkV REV OSR	HUV ETV NAV

	poznatkov Vybrané slová -písanie ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov Spisovná slovenčina -protiklad správnej a nesprávnej výslovnosti -protiklad správnych a nesprávnych výrazov/tvarov slov -protiklad správnych a nesprávnych slovenských väzieb Opravné/korektorské/značky -využívanie značiek pri oprave písaných textov	text	a zvolacej vete - pochopiť formálnu stránku textu a dokázať ju vyjadriť hlasovými prostriedkami –prestávka, sila hlasu, dôraz, melódia vety 2. Písanie - správne rozdeliť slová na konci riadku a dodržiavať pravidlá delenia slov so spojovníkom, rozlišovať spojovník a pomlčku - dodržiavať pravidlá písania veľkých písmen v korešpondencii - dodržiavať pravidlo o rytmickom krátení v súlade s morfológiou 3. Hovorenie a počúvanie -v komunikácii zvládať hlasovú a zvukovú stránku prejavu, vedieť správne intonovať - správne vyslovovať slová, v ktorých nastáva spodobovanie - správne intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety, správne vo vete použiť prestávku, dať dôraz - v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu: hlavný slovný prízvuk, artikuláciu, silu hlasu - správne dodržiavať hlavný slovný prízvuk, správne artikulovať a používať správne výrazy/tvary slov, správne slovenské väzby / najfrekvencovanejšie javy / -uplatňovať tempo, prestávku a melódiu v jazykovom prejave		
Významová rovina jazyka 13	Slovná zásoba Členenie slovnej zásoby na slová: -spisovné a nespisovné -domáce a cudzieho pôvodu -citovo neutrálne a citovo zafarbené -zastarané a nové / neologizmy/ -hovorové a knižné -plnovýznamové, neplnovýznamové -jednovýznamové, viacvýznamové Zmeny v slovnej zásobe Spôsoby obohacovania slovnej	- správa - súkromný list -opis predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby - jednoduché rozprávanie - krátke správy – SMS, e-mail - oznámenie, správa, pozvánka ,plagát -báseň	1. Čítanie s porozumením - identifikovať v texte ustálené slovné spojenia združené pomenovania a frazeologické jednotky - dokázať na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ich v jazykovedných slovníkoch - vyhľadať odvodené, viacvýznamové slová, synonymá a antonymá v danom texte a vysvetliť ich lexikálny význam -vyhľadať, určiť druh a vysvetliť lexikálny význam ustálených slovných spojení – príslovia, porekadiel, pranostiek a prirovnaní - rozlíšiť metaforu a metonymiu - overiť význam neznámych slov v jazykovedných príručkách	MkV REV ENV	DEJ OBN GEO ANJ

	zásoby: -tvorenie slov odvodzovaním skladaním skracovaním -preberanie cudzích slov -tvorenie úplne nových slov -spájanie slov do viacsovných pomenovaní: združené pomenovania a frazeologické jednotky -prenášanie významu slov: -metafora ,personifikácia, prirovnanie a metonymia Lexikografia -typy slovníkov a práca s nimi	- inzerát, reklama - rozprávanie s použitím expresívnych slov -odborný opis -denník - umelecký a vecný text	- ovládať spôsoby tvorenia nových slov 2. Písanie - vysvetliť pojmy odvodené slovo, synonymum, antonymum, ustálené slovné spojenia a uviesť konkrétne príklady - vysvetliť pojmy spisovný jazyk a nárečie, jednovýznamové a viacvýznamové slová a uviesť príklady - rozlišovať spisovnú slovnú zásobu od nárečia, od slangu - s ohľadom na žáner alebo cieľ komunikácie využívať čo najširšiu slovnú zásobu, aplikovať znalosti o synonymách, antonymách, vyhýbať sa častému opakovaniu niektorých slov vo svojom prejave - využívať vo svojom prejave ustálené slovné spojenia – príslovia, porekadlá, pranostiky, prirovnania a ich výber zdôvodniť - vysvetliť funkciu synonym v vlastnom texte 3. Hovorenie a počúvanie - využívať v danej komunikačnej situácii vhodné slová, slovné spojenia, jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie - vyjadrovať sa spisovne, nárečie a slang používať s ohľadom na cieľovú a obsahovú stránku textu		
Tvaroslovná rovina jazyka 21 hodín	<u>Podstatnémená</u> -precvičovanie a upevňovanie poznatkov z predchádzajúcich ročníkov s dôrazom na skloňovanie -nepravidelné skloňovanie - vzory: kuli a gazdiná -podstatné mená ženského rodu: mať a pani -dvojtvary pri neživotných podstatných menách zakončených na -ál, -el, -er <u>Prídavnémená</u>	-úvaha -súkromný list -odborný opis -satira -karikatúra - jednoduché rozprávanie -krátke správy – SMS, e-mail -oznámenie, správa, pozvánka ,plagát -populárno-náučný	1. Čítanie s porozumením -vybrať a posúdiť texty z obsahového a formálneho hľadiska -odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej komunikačnej situácii -chápať dôležitosť gramatickej zhody medzi podstatnými a prídavnými menami pre porozumenie textu -vysvetliť funkciu stupňovania prídavných mien v texte -vedieť stupňovať prídavné mená opisom -chápať význam čísloviek – magické čísla – v umeleckom texte -vysvetliť vysokú frekvenciu slovies v rozprávaní a prídavných mien v opise 2. Písanie	REV ENV OSR TPPZ	GEO DEJ

-druhy prídavných mien -skloňovanie s dôrazom na N pl. -stupňovanie, stupňovanie opisom -pravidelné a nepravidelné stupňovanie -pravopis vzťahových a privlastňovacích prídavných mien utvorených od vlastných podstatných mien <u>Zámená</u> -dôraz na tvary osobných a privlastňovacích zámen -rozlišovanie druhov zámen <u>Číslovky</u> -dôraz na skloňovanie a odlišenie čísloviek, písanie radových a násobných čísloviek <u>Slovesá</u> -precvičovanie a upevňovanie poznatkov s dôrazom na slovesné tvary a časovanie, gramatické kategórie sloves -určité a neurčité slovesné tvary <u>Príslovky</u> -druhy prísloviek -odlišenie od iných slovných druhov -dvojtvary pri niektorých príslovkách -písanie oddelene alebo spolu <u>Predložky</u> -delenie na prvotné a druhotné -odlišenie od iných slovných druhov -vokalizácia predložiek	text -inzerát, reklama -rozprávanie s prvkami opisu -opis pracovného postupu -novinové články -umelecký a vecný text	-roztriediť podstatné mená a prídavné mená podľa druhu a gramatického rodu -aplikovať skloňovanie podstatných mien mužského rodu podľa vzoru kuli a podstatných mien ženského rodu podľa vzoru gazdiná vo vlastnom texte -aplikovať skloňovanie podstatných mien mat', pani vo vlastnom texte -aplikovať vedomosti o skloňovaní cudzích podstatných mien a nesklonných podstatných mien na príkladoch -rozoznať osobné základné a privlastňovacie zámená -rozoznať základné a radové číslovky, násobné číslovky s raz, razy a –krát a aplikovať vedomosti o ich skloňovaní v texte a dodržiavať správny pravopis -aplikovať znalosti o časovaní sloves vo vlastnom texte -vedieť vytvoriť a správne používať neurčité slovesné tvary -dodržiavať správne predložkové väzby pri tvorbe slovných spojení, viet a celých textov -správne skloňovať podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky a časovať slovesá vo vetách -vedieť identifikovať a následne napraviť niektoré chyby v texte -vedieť pri tvorbe viet a uceleného textu používať správny slovosled a interpunkciu 3. Hovorenie a počúvanie -v komunikačnej situácii správne používať ohybné slovné druhy: -podstatné mená a ich gramatické kategórie -akostné prídavné mená a ich gramatické kategórie -osobné základné a privlastňovacie prídavné mená -základné a radové číslovky -slovesá a ich gramatické kategórie -vybrať slová, frázy, jazykové štruktúry z iných zdrojov a vedieť ich použiť vo vlastnom prejave		

	<u>Spojky</u> -delenie na prirad'ovacie a podrad'ovacie spojky -interpunkcia pre spojkami <u>Častice</u> -delenie na uvádzacie a vytyčovacie -odlíšenie častíc od prísloviak a druhotných predložiek <u>Citoslovca</u> -delenie na vlastné a zvukomalebné -oddelenie citoslovieč čiarkami -citoslovce vo funkcii prísudku Precvičovanie a upevňovanie poznatkov o slovných druhoch -z hľadiska vecného významu -z hľadiska ohybnosti -z hľadiska vetnočlenskej platnosti		-vedieť sformulovať krátky text na určenú tému -vedieť použiť tie výrazy, správne tvary slov, ktoré si osvojil vo vyučovacom procese -usilovať sa na základe subjektívneho hodnotenia obhájiť vlastný názor -vedieť použiť pripravené slová, slovné spojenia a ustálené slovné spojenia vo svojom prejave -zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu		
Syntaktická rovina jazyka 14 hodín	-vety podľa obsahu – oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia Vety podľa zloženia – jednoduchá veta - holá a rozvitá Vetné členy – hlavné a rozvíjajúce Prístavok Súvetie – jednoduché súvetie prirad'ovacie a podrad'ovacie Podrad'ovacie súvetie - odlúčenie vedľajšej vety / od hlavnej vety Rozličné poradie hlavnej a vedľajšej vety Interpunkcia v podrad'ovacom súvetí	-pohľadnica -súkromný list -opis predmetu javu, prostredia -jednoduché rozprávanie -umelecké rozprávanie -krátke správy – SMS, e-mail -oznámenie, správa, pozvánka ,plagát -úvaha -výklad -inzerát, reklama -rozprávanie	1. Čítanie s porozumením -určiť syntaktické zloženie viet -vyhľadať prostriedky nadväznosti, ktoré slúžia na plynulý prechod medzi vetami, odsekmi a časťami výpovede -dokázať s pomocou učiteľa vysvetliť štylistický význam jednotlivých jazykových prostriedkov v texte -odlíšiť holú vetu od rozvitej a chápať ich využitie v umeleckom a vecnom texte -určiť základné a vedľajšie vetné členy a chápať využitie jednočlenných a dvojčlenných viet v umeleckom a vecnom texte - posúdiť správnosť použitia slovesných časov v texte vzhľadom na časovú postupnosť -dokázať v texte identifikovať jednoduché súvetie, vedieť ho odlíšiť od jednoduchej rozvitej vety	OSR MkV ENV MV TPPZ	HUV DEJ ANJ

	Prirad'ovacie súvetie / bez určenia/ Interpunkcia v prirad'ovacom súvetí Zložené súvetie -formálne odlišenie zloženého súvetia od jednoduchého súvetia a jednoduchej vety -určovanie počtu viet v zloženom súvetí -interpunkcia v zloženom súvetí Zápor v slovenčine -členský a vetný zápor -mimojazykové prostriedky vyjadrenia záporu Slovosled a členenie vety -činitele slovosledu -aktuálne členenie vety / objektívne a subjektívne / -členenie vety v slovenčine Zvláštnosti vetnej skladby -vytýčený vetný člen -interpunkcia Súdržnosť textu / obsahové a jazykové prostriedky /	s priamou rečou -umelecký opis -interview -umelecký a vecný text	-vedieť vytvoriť záporné jednoduché holé a rozvité vety 2. Písanie - samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou -dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka v písomnom prejave -vedieť správne používať vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu -tvoriť druhy viet podľa komunikačného zámeru -vedieť tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety v rôznou modalitou -pri tvorbe vlastného textu využívať celú škálu vetných štruktúr -z rozličných iných zdrojov vyhľadať informácie súvisiace s obsahom textu -prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte 3. Hovorenie a počúvanie -vedieť samostatne zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii -pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne a zrozumiteľne - na základe okamžitého zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi -samostatne utvoriť logicky usporiadaný súvislý text -vedieť použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou -vedieť začať a ukončiť komunikáciu na zvolenú tému -vedieť na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu syntaktickú chybu		
Dejiny jazyka a jazykoveda 8 hodín	Vývin nášho jazyka od praslovanského obdobia až po súčasnosť (stručný prehľad) Kodifikácia spisovnej slovenčiny	-správy , oznámenia z dennej tlače -texty v slovenských nárečiach	1. Čítanie s porozumením -vedieť vysvetliť pojmy národný jazyk spisovný jazyk, nárečie, náuka o významovej rovine jazyka -vedieť vyhľadať fakty vzťahujúce sa na tému textu a správne ich spojiť		

v Pravidlách slovenského pravopisu Slovenčina v rodine slovanských jazykov Slovenčina ako národný jazyk a jeho podoby Starostlivosť o čistotu spisovnej slovenčiny – jazyková kultúra / príručky : 1000 poučení zo spisovnej slovenčiny, Jazyková poradňa odpovedá časopisy : Kultúra slova, Slovenská reč Náuka o jazyku Členenie jazykovedy : hláskoslovie, lexikológia, tvaroslovie, skladba	-interview -výklad, úvaha -súkromný list -úradný list -jednoduché rozprávanie -odborný opis -umelecký a vecný text	do komplexnej informácie -vedieť vysvetliť štylistickú funkciu nárečových slov v texte - pohotovo sa zorientovať v deji textov primeraným jeho skúsenostiam -vedieť význam frekventovaných nárečových slov a správne ich priradiť k nárečovej oblasti -vedieť vyvodiť záver na základe zistených súvislostí medzi informáciami tak, aby bol správny a výstižný a mal logickú súvislosť s porovnávanými informáciami -vie usporiadať informácie podľa dôležitosti a ich nadväznosti -vedieť rozlíšiť spisovnú slovnú zásobu od nárečia -vedieť vyhľadať v texte nárečové slová a nahradiť ich spisovnými -vedieť použiť nárečové prvky zo svojho regiónu v danej komunikačnej situácii -vedieť nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam 2. Písanie -vedieť z rozličných informačných zdrojov vyhľadať informácie súvisiace s obsahom textu zapísať si ich -vedieť vysvetliť pojmy spisovný jazyk a nárečie a uviesť konkrétne príklady -poznať funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek a vedieť si vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku -aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe -vedieť zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti -využívať funkčne bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka 3. Hovorenie a počúvanie -vedieť vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov -vedieť vhodne využiť zaujímavé prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu	REV OŽZ ENV TPPZ	GEO ANJ INF

			-vedieť v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová, slovné spojenia, jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie -vedieť sa vyjadrovať spisovne a nárečie používať s ohľadom na cieľovú a obsahovú stránku textu		
Sloh 33 hodín	Komunikácia ako zdroj informácií -jazykové štýly -členenie jazykových štýlov / hovoro- vý, náučný, umelecký, administratív- ny, rečnícky, publicistický / Slohové postupy a slohové útvary / informačný, opisný, rozprávací, výkladový / Ústny a písomný prejav -transformácia tej istej témy ako rozprávania, informácie, výkladu -vypisovanie tlačív : dotazník, prihláška, žiadosť, objednávka -úradný list / členenie textu, formálna úprava, vypisovanie obálky Úradná korešpondencia -podací lístok Pripravené a nepripravené ústne prejavy a ich imitácia Vlastné tvorivé písanie -odborný opis -hlavné znaky odborného opisu -výklad -úvaha -karikatúra / humorná subjektívna charakteristika/	-pohľadnica -súkromný list -úradný list -dotazník -žiadosť -jednoduché rozprávanie -krátke správy – SMS, e-mail -oznámenie, správa, pozdvanie ,plagát -prihláška -inzerát, reklama -objednávka -výklad -úvaha -karikatúra -interview -umelecký a vecný text -odborný opis -prívet, slávnostný prejav -diskusný príspevok -životopis – úradný a štruktúrovaný	1. Čítanie s porozumením -dokázať vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska -odlíšiť a porovnať texty jednotlivých slohových postupov -odlíšiť a porovnať texty jednotlivých jazykových štýlov -dokázať na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systemati- zovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch: -pohľadnica, súkromný list, opis predmetu, ilustrácie/obrázok-osoby; jednoduché rozprávanie, krátke správy: SMS, e-mail; oznámenie, správa, pozvánka, plagát, vizitka, inzerát, reklama -rozprávanie s prvkami opisu, opis pracovného postupu a interview -rozlíšiť umelecký text od vecného -reprodukovať umelecký a vecný text na základe chronologických a logických postupov -rozoznať všeobecné usporiadanie textu – odseky, nadpisy -na základe jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch -interpretovať súvislosť nadpisu s obsahom textu -navrhovať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania -vedieť identifikovať odlišné, resp. spoločné znaky slohových útvarov: výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, prejav, slávnostný príhovor, úradný /štruktúrovaný životopis, úvaha, výklad -vedieť identifikovať úvod, zápletku, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie vo vnútornej kompozícii -vedieť sa pohotovo zorientovať v deji a na základe čiastkových infor- mácií z textu vytvoriť hypotézu a overiť ju v diskusii	OSR MkV ENV FIG TPPZ	GEO DEJ ETV NAV OBN

-profesie
-novinár v rozličných druhoch médií
-filmový kritik
Subjektívna a objektívna komunikácia
-reakcia na podnety: vyjadrenie obdivu, radosti, prekvapenia, pochvaly, pokarhania, sústrasti / simulovanie situácií /
Reklama a jej účinky
Životopis – úradný a štruktúrovaný

-vecne argumentovať
-vytvoriť záver, ktorý by mal byť výstižný a správny, a mal by mať logickú súvislosť s porovnávanými informáciami
-usporiadať informácie podľa ich dôležitosti a nadväznosti v texte
-prerozprávať prečítaný text so zachovaním časovej a príčinnej postupnosti s prípadnými individuálnymi obmenami a vedieť dokončiť začatý príbeh
-vyjadriť na prečítaný text svoj dojem, estetické zážitky
-chápať funkciu slovies v rozprávaní a význam prídavných mien v opise
2. Písanie
-vysvetliť pojmy: konspekt, osnova, koncept a vedieť ich vytvoriť
-vysvetliť pojmy: úvod, jadro, záver; adresa, vizitka
-napísať adresy na obálky, pohľadnice, vedieť vytvoriť text pohľadnice, vytvoriť vlastnú vizitku
-vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému súkromný list, krátke správy, oznámenie, správu, pozvánku, plagát, reklamu, inzerát, rozprávanie, opis predmetu/obrázka/osoby, rozprávanie s prvkami opisu s dodržaním časovej postupnosti
-členiť text na odseky – na úvod, jadro, záver
-vytvoriť interview, stanoviť jeho tému, vybrať osobu súvisiacu s témou interview, vytvoriť samostatne otázky a zoradiť ich podľa logickej postupnosti, správne kľásť otázky, získať potrebné informácie s cieľom priblížiť spracovanú problematiku čitateľovi, zaznamenať odpovede a vytvoriť písomnú verziu interview
-charakterizovať rozdiely a aplikovať znalosti vo formálnej úprave sloho-
vých útvarov a odlíšiť, porovnať ich od iných, jemu známych/ neznámych slohových útvarov, žánrov:
-pohľadnica, súkromný list, opis predmetu, ilustrácie/obrázka/osoby, jednoduché rozprávanie, krátky správy: SMS, e-mail, oznámenie, správa, pozvánka, plagát, vizitka, inzerát, reklama, rozprávanie s prvkami opisu, interview
-v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie a tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a dokázať ich následne uplatniť

vo vlastnom texte a zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií a textových prvkov z iných zdrojov vo svojom texte
-skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu a napísať čistopis s opravenými chybami
-opraviť texty vytvorené niekým iným
-revidovať a editovať koncept textu s cieľom rozvíjať a zlepšovať organizáciu myšlienok a zlepšiť štýl, opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu

3. Hovorenie a počúvanie

-samostatne zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii
-samostatne a pohotovo sformulovať základné myšlienky na tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo a jasne
-samostatne sformulovať súvislý text na danú tému a podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď
-používať vhodné jazykové prvky a v komunikačnej situácii
-použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím
-zvládať hlasovú a zvukovú stránku prejavu, začať a ukončiť komunikáciu, zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu
-pri obhajobe vlastného názoru použiť vhodné výrazové prostriedky, vedieť presvedčivo argumentovať, kultivovaným spôsobom sa obhájiť
-správne a spoločensky sformulovať otázky, preveriť si a prekontrolovať, ako poslucháči porozumeli žiakovej výpovedi
-posúdiť a zhodnotiť jazykovú a obsahovú stránku prijatého prehovoru a vysloviť protiargumenty
-vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov, využiť humorné alebo zaujímavé prvky
-v komunikačnej situácii plynulo sa vyjadrovať, primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, vhodne sa pohybovať a dodržiavať pravidlá haptiky
-vhodne vo vlastnom prejave využiť humorné alebo zaujímavé prvky

Predmet: LITERATÚRA				
Ročník: 9. ročník		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipre dmetové vzťahy
Poézia Lyrická poézia Epická poézia 25 hodín	LYRICKÁ POÉZIA A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu poézia ako usporiadania textu v jeho tvarovej podobe. Vonkajšia kompozícia poézie ako stupeň textovej viazanosti (grafické členenie básne, verš, strofa). Verš - základná jednotka poézie. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: delenie lyrickej poézie na spoločenskú, prírodnú, reflexívnu a ľúbostnú. Prelínanie druhových princípov – <i>lyricko-epická báseň</i> Konštruovanie nových literárnych poznatkov: metonymia a básnická otázka. Identifikovať v literárnej ukážke metonymiu. Definovať ju ako druh trópu, ako prenesenie pomenovania na základe súvislosti (vecnej alebo logickej). Identifikovať v literárnom texte básnickú otázku, definovať ju ako otázku, ktorá napriek opytovacej intonácii obsahuje tvrdenie, záver. Štylisticko-lexikálna analýza lyrickej poézie, funkcia umeleckých jazykových prostriedkov v lyrickej poézii. B. Čítanie a interpretácia textu	Žiak vie : -vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu poézia -vytvoriť a vysvetliť definíciu jednotlivých druhov lyriky -zaradiť lyrický text k spoločenskej, prírodnej, reflexívnej alebo ľúbostnej lyrike -v texte lyrickej básne určiť metonymiu, básnickú otázku a iné umelecké prostriedky -sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne -porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne a určiť ich spoločné znaky -verbálne vyjadriť vlastný zážitok a podporiť ho príkladmi z textu -pri interpretácii správne používať literárne pojmy -identifikovať znaky lyrickej poézie -vyjadriť vlastný postoj, názor na potrebu boja za národnú a sociálnu slobodu -vyjadriť bezprostredné pocity z čítania básne -charakterizovať vzťah básnika k domovu podľa veršov, v ktorých opisuje svoju vlasť a svoj domov -porovnať básne Janka Kráľa, Andreja Sládkoviča, Sama Chalupku	OSR Mkv ENV TPPZ	HUV TSV VYV GEO ETV DEJ NAV

	Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Hlasné čítanie – moduláciou hlasu vyjadriť vlastný postoj a vnímanie literárneho textu. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. Analyzovať texty lyrických textov podľa tematiky, bližšie určiť druh lyriky (ľúbostná, prírodná, spoločenská, reflexívna). Znalosť literárnych pojmov aplikovať v práci s literárnym textom. Analýza vonkajšej kompozičnej výstavby textu a jej pomenovanie literárnoteoretickými termínmi. Vyhľadávať v literárnom texte známe umelecké štylistické prostriedky, pomenovať ich literárnoteoretickým termínom. Vyhľadať básnickú otázku, vysvetliť jej funkciu a význam v konkrétnom texte. Tvoríť texty s využitím básnickej otázky. Vyhľadať v ukážke metonymiu, vysvetliť jej vecný význam, porovnať účinnosť oboch podôb. Pokus o tvorbu vlastnej metonymie. Porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne, vyhľadať spoločné znaky. Komparatívna analýza textu – porovnanie lyrického textu s veršovaným a neveršovaným epickým textom, vysvetlenie funkcie umeleckých prostriedkov v jednotlivých literárnych druhoch. Verbalizácia vlastného zážitku z lyrického textu a jeho podpora príkladmi z textu. Stvárniť vlastný zážitok z prechádzky po prírode (vianočnú atmosféru a pod.) formou lyrickej výpovede s využitím jazykových umeleckých prostriedkov.	a Jána Bottu, ich spoločné znaky a hlavné rozdiely -vedieť vyjadriť tému a obsah ódy, v ktorej autor vyjadruje svoj obdiv, nadšené city k určitej skutočnosti -porovnať tému, hlavnú myšlienku a básnickú formu Bottovej a Mickiewiczovej ódy -chápať Hviezdoslavove Krvavé sonety ako myšlienkovú / reflexívnu/ lyriku -vie charakterizovať sonet ako lyrickú básnickú formu -vie charakterizovať aforizmus ako stručný výrok, ktorý obsahuje vtipnú myšlienku a vysvetliť ju -vie charakterizovať epitaľ ako lyrický žáner		
	LYRICKÁ POÉZIA - ŽÁNRE A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov óda, sonet, príležitostná báseň, hymna, aforizmus, epigram, epitaľ . B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Frázovanie básnického textu.	Žiak vie -na základe prečítaného textu priradiť báseň k literárnemu žánru: modlitba, óda, sonet, príležitostná báseň, hymna, epitaľ. -vyabstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku -plynulo čítať lyrický text, frázovať ho v súlade s osobným vnímaním -verbálne vyjadriť vlastný zážitok a podporiť ho príkladmi z textu -všimáť si formálne znaky lyrickej poézie, stavbu verša, rytmus,	MV ENV MkV TPPZ REV	OBN GEO HUV DEJ ETV VYV

Analýza kompozičnej výstavby textu, pomenovať literárnoteoretický-
mi termínmi jednotlivé časti vonkajšej kompozície lyrického textu.
Hlasné čítanie – moduláciou hlasu vyjadriť vlastný postoj a vnímanie

literárneho textu.

Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prostriedkov v texte modlitby.
Vyhľadávať v literárnom texte známe štylistické prostriedky, pomenovať ich literárnoteoretickými termínmi.
Verbalizácia vlastného zážitku z lyrického textu a jeho podpora príkladmi z textu.

Vyhľadávanie informácií o pôvode ódy a sonetu a význame slova v informačných zdrojoch.

Pokus o vlastnú tvorbu – napísať príležitostnú báseň, epitaľ a pod.
Pokus o napísanie vlastnej ódy – formou oslavnej básne sa vyjadriť

k významnej udalosti z vášho školského života.

Epická báseň - zaradenie k náležitému literárnemu druhu, charakteri-

zovať ju podľa hrdinu, témy a podľa prístupu autora k realite.

SYLABICKÝ VERŠOVÝ SYSTÉM –

A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov

Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu veršový systém sylabický.

Identifikovať v literárnej ukážke rytmický základ ľudových piesní,

dokumentovať poučenie o rytme ako základnom znaku viazanej umeleckej reči na príkladoch ľudových piesní, identifikovať združený

rým ako najčastejší. Na základe pravidelného počtu slabík vo verši vyvodíť pojem sylabický verš a pojem intonačnej prestávky.

B. Čítanie a interpretácia textu

Čítanie s porozumením a interpretácia textu.

rým a jej priblíženie sa k ľudovej slovesnosti
-vybrať z textu umelecké obrazy, ktoré symbolizujú silu

slovenského národa

-na základe prečítania básne sformulovať záver o ideovom zámere

básnika, o forme básne a forme, ktorou realizoval svoje myšlienky

-v priebehu čítania alebo voľnejšieho prerozprávania textu básne Nehaňte ľud môj sa vyjadrovať aj neverbálnymi spôsobmi / mimikou, gestikuláciou /

- identifikovať význam básnickej otázky a vie ju prečítať so správnou intonáciou opytovacej vety

- sformulovať odkaz Mickiewiczovej Ódy na mladost' a konkrétne

charakterizovať vlastnosti mladých ľudí potrebné na naplnenie ich poslania

- z textu vybrať a pomenovať umelecké prostriedky

-sformulovať poučenie o óde ako oslavnej básni vyznačujúcou sa

neobyčajnou nadnesenosťou a pátosom

-charakterizovať sonet ako lyrickú básnickú formu skladajúcu sa zo 14 veršov zoradených do strof 4+4+6

-dokázať v Hviezdoslavových Krvavých sonetoch nájsť presah a charakterizovať ho ako nezhodu medzi rytmickým a vetným členením veršov

-vysvetliť vznik symbolov na základe zaužívaného / ustáleného/ označenia, keď autor nepomenúva veci priamo, ale prostredníctvom

určitých znakov – symbolov

-vymedziť pojem aforizmus ako stručný výrok, ktorý obsahuje vtipnú myšlienku a vedieť ho vlastnými slovami vysvetliť

-vymedziť pojem epigram ako satirickú báseň s prekvapujúcou pointou

	Hlasné čítanie s dôrazom na intonačnú prestávku. Porovnávanie ľudových piesní s autorskou poéziou. V práci s literárnym textom vyhľadať a pomenovať rým. Tvorenie veršov s rovnakým počtom slabík, tvorenie rýmov, pokus o napísanie vlastnej básne. Vyhľadávať a spracovať informácie o najvýznamnejších štúrovských básnikoch, o ich vzťahu k ľudovej slovesnosti a o význame štúrovskej poézie pri upevňovaní národného povedomia a tvorbe národnej literatúry.	-vymedziť pojem epitaľ, všímať si vnútornú kompozíciu a umelecké jazykové prostriedky, ktoré básnik používa Žiak vie : -vytvoriť a vysvetliť definíciu sylabického verša -porovnať sylabický verš v autorskej poézii s veršom ľudovej piesne -predniesť báseň napísanú sylabickým veršom a frázovať ju v zhode s rytmickou usporiadanosťou básnického textu -vyznačiť usporiadanie rýmov a pomenovať združený, striedavý, obkročný rým -v integrovanom informačnom systéme vyhľadať informácie o najvýznamnejších básnikoch Štúrovej školy -vyhľadať, spracovať, prezentovať získané informácie. -vysvetliť vzťah štúrovskej poézie k ľudovej tvorbe s využitím medzipredmetových vzťahov – dejepis -zaujať hodnotiace stanovisko k prečítanému básnickému textu a primeraným spôsobom ho vyjadriť, prípadne aj obhájiť v triede		
Epika a epické žánre 1. Román vo veršoch 2. Román v próze Historický román Dobrodružný a vedecko-fantastický román Dievčenský román Román zo života mladých ľudí Román vo forme denníka 30 hodín	EPIKA A EPICKÉ ŽÁNRE A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Aplikovať pojem próza ako súčasť umeleckej literatúry. Pomocou porovnania viacerých textov charakterizovať základné znaky prózy. Identifikovať jednotlivé rozdiely medzi prózou ako umelecky neviazanou rečou a poéziou ako umelecky viazanou rečou. B. Čítanie a interpretácia textu Čítať prozaické texty s dôrazom na techniku čítania. Uplatňovať rôzne metódy čítania (informačné, selektívne, orientačné) na základe kritérií stanovených učiteľom. Čítať s porozumením prozaické texty. Štylisticko-lexikálna analýza prozaického textu. Analyzovať významovú rovinnu prozaického textu.	Žiak vie: -vysvetliť pojem próza a umelecká literatúra -odlíšiť prózu od poézie a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť -pri štylistickej a lexikálnej analýze známeho diela vyhľadať jednotlivé jazykové a tematické prvky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetického pôsobnosti diela -samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu -samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vie ho primerane obhajovať. Pri obhajobe svojho názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie	OSR MkV REV FIG TPPZ	DEJ ANJ ETV

Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítaného textu, obhajoba vlastného názoru.

ROMÁN A POVIEDKA

A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov

Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu román, poviedka a jeho jednotlivých druhov: detektívny, dobrodružný, vedecko – fantastický, biografický, historický, dievčen-

ský, román zo života mladých ľudí a román vo forme denníka.

Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia diely (dilógia, trilógia).

Členenie rozsiahlejšieho textu na kapitoly, rozdelenie románového príbehu na diely (dilógia, trilógia).

B. Čítanie a interpretácia textu

Čítať text s porozumením s dôrazom na techniku čítania (na základe kritérií stanovených učiteľom), frázovať prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu.

Identifikovať v danom texte rozprávača a formu vyjadrenia (on – forma, ja – forma). Na základe analýzy postáv v literárnej ukážke

určiť hlavnú postavu (postavy), vedľajšie literárne postavy, ako východisko pre charakteristiku postáv využiť ich prehovory (monológ, dialóg). Charakterizovať literárne postavy ako výsledok autorov-

ho umeleckého videnia a ponímania sveta. Hodnotiť konanie a mysle-

nie literárnych postáv z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi. Vyjadrovať sa na primeranej kultúrnej úrovni.

Vyhľadať slovné druhy v časti literárnej ukážky, zistiť frekvenciu slovíec, určiť ich úlohu v rozprávacom postupe.

Úloha opisu v románe. Porovnať román s poviedkou z hľadiska počtu postáv, radenia dejových línií, tematiky, spoločných a odlišných znakov. Svoje tvrdenia dokumentovať prečítaním (citovaním, parafrázovaním) časti konkrétneho literárneho diela.

Porovnať druhy románov na základe charakteristických vlastností

Žiak vie:

-vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu román

-odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky a svoje rozhodnutie zdôvodniť

-román vo veršoch nesie znaky rozsiahleho epického diela, autor

využíva znaky viazanej umeleckej reči – verše, strofy, umelecké jazykové prostriedky

-pri štylistickej a lexikálnej analýze literárneho diela vyhľadať jednotlivé jazykové prostriedky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetického pôsobnosti diela

-samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať

prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôsobiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu

-samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu

a vie ho primerane obhajovať. Pri obhajobe názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie.

-určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom

texte

-kriticky zhodnotiť hlavného hrdinu (literárnych postáv), jeho konanie a myslenie z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi

-dodržiavať pri svojom prejave jazykovú kultúru

-na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určiť druh románu

-vysvetliť vonkajšiu kompozíciu románu

-porovnať námety, dej, prostredie, hlavné postavy, štýl modernej vedecko – fantastickej literatúry

	(dej, postava, prostredie, zameranie na čitateľa). Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky, obhajoba vlastného názoru. Zameniť hlavnú postavu, zameniť prostredie deja, sledovať a komentovať zmenu konania vedľajších postáv, ak sa zmení charakter hlavnej postavy. Čítanie ilustrácií, získané predstavy o postave, prostredí vyjadriť aj pomocou vlastnej ilustrácie. Zostaviť dejovú osnovu – rozprávanie príbehu. Vynechať časť literárnej ukážky, dotvoriť podľa vlastnej fantázie - rozvíjať štylizračné schopnosti, slovnú zásobu a plynulé rozprávanie. Vyhľadávanie a spracovanie informácií o autoroch a dielach formou projektu, referátu. Prezentácia vo forme prednášky, powerpointová prezentácia.	-vyhľadať kľúčové slová, vytvoriť dejovú osnovu a prerozprávať dej prečítaného úryvku -dotvoriť rozprávanie podľa vlastnej predstavy -vymedziť pojem generačný román, všímať si jazykovú stránku textu románu Červené víno -charakterizovať spoločné aj odlišné črty ukážok z románu Jana Eyrová, Džínsový denník s úryvkom Dievča s bocianími nohami a Dieťa zo smetiaka -vyhľadať v encyklopédii, na internete informácie o autoroch románov a poviedok a prezentovať ich pre svojimi spolužiakmi -reprodukovať obsah prečítaných diel umeleckej literatúry podľa vlastného výberu		
Dramatické umenie Tragédia Komédia Muzikál 11 hodín	DRAMATICKÉ UMENIE A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu dráma ako základného literárneho druhu. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov tragédia, komédia (veselohra), činohra. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov opera, opereta, muzikál. Identifikovať základné charakteristické znaky drámy - neprítomný rozprávač, dialógy a monológy, veršované a neveršované. Analýza drámy po kompozičnej stránke: - vonkajšia kompozícia: dejstvo, scény, výstupy; - vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov: inscenácia divadelnej, rozhlasovej alebo televíznej hry; tvor-covia - herci, režisér, scenárista, zvukári, osvetľovači, kostyméri a iní.	Žiak vie: -vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu dráma -vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmov tragédia, komédia a činohra -pri čítaní textu jednotlivých postáv vyjadriť moduláciou hlasu obsah textu -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu -zdramatizovať literárny text -charakterizovať spoločné a odlišné znaky dramatických žánrov -vysvetliť pojmy vonkajšia kompozícia (dejstvo) -vysvetliť pojmy vnútorná kompozícia úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie -spracovať zaujímavú príhodu zo života triedneho kolektívu ako scenár a zinscenovať divadelnú hru -uplatniť mimojazykové prvky (gestikulácia, mimika) pri prezentácii dramatického textu -transformovať veršovaný a neveršovaný text na dramatický a naopak	MkV OŽZ OSR TPPZ	DEJ HUV GEO NAV ETV TSV

Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov: premiéra, repríza, derniéra. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Tiché čítanie. Prerozprávanie deja prečítaného textu. Hlasné dramatizované čítanie so zameraním na moduláciu hlasu ako výraz vlastného chápania významu textu (technika dramatizovaného čítania). Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu a určenie významu a funkcie jazykových prostriedkov. Komparatívna analýza textu, porovnávanie dramatických žánrov s epickými žánrami. Komparatívna analýza – porovnať divadelnú hru s filmovým, televíznym a rozhlasovým spracovaním (napr. známej rozprávky, povesti). Charakteristika hlavných a vedľajších postáv. Formulovanie hlavnej myšlienky. Tvorba–transformácia literárneho textu na dramatický; zdramatizovať text niektorej literárnej ukážky v učebnici. Transformácia dramatického literárneho textu na prozaický. Transformácia textu epickej básne na veršovaný dramatický text. Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej drámy (návšteva divadelného predstavenia)	-charakterizovať význam Williama Shakespeara a vymenovať jeho najznámejšie tragédie -poznať záväznú kompozíciu klasickej drámy : expozícia, kolízia, kríza, peripetia a katastrofa -zdôvodniť funkciu vnútorného monológu v tragédii -identifikovať, čo tvorí základný konflikt komédie, kedy sa začína vyostrovat' / J.G Tajovský : Ženský zákon / -porovnať ústredný konflikt Shakespeareovej tragédie s hrou Tajovského a povedať, čo majú obidve hry spoločné a v čom sa zásadne odlišujú -charakterizovať muzikál ako žáner hudobného divadla, ktorý je syntézou slovesného textu, hudby, spevu a tanca -vymenovať najznámejšie muzikály a ich tvorcov -sledovať zviazanosť hovoreného slova s hudbou a spevom -sformulovať, akú úlohu má v muzikáli tanec -formou krátkeho a výstižného novinového článku vyjadriť svoj názor na literárne ukážky Romeo a Júlia, Ženský zákon, Cyrano z predmestia -pokúsiť sa zahrať niektorú z ucelených častí ukážky a uvedomiť si, že postava sa prejavuje aj pomocou mimiky a gestikulácie		

Vzdelávacia oblasť: JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Učebné osnovy : ANGLICKÝ JAZYK

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Anglický jazyk				
Časový rozsah výučby/ročník	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
	5 hod./týždeň 165 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok	4 hod./týždeň 132 hod./rok	4 hod./týždeň 132 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu takých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných štátnym jazykom. Poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Nová koncepcia výučby cudzích jazykov vychádza z kľúčových dokumentov Rady Európy a Európskej komisie, ktoré deklarujú ciele európskej jazykovej politiky. Podporujú efektívne celoživotné vzdelávanie a zdokonaľovanie interkultúrnych a jazykových zručností obyvateľstva. Rada Európy navrhla jednotlivé úrovne, ktoré má žiak dosiahnuť, a ktoré sú stanovené v Spoločnom európskom referenčnom rámci (SERR).

Vzdelávanie v cudzom jazyku na ZŠ predpokladá dosiahnutie úrovne A2, t.j. cieľom koncepcie je, aby každý žiak - absolvent ZŠ mal osvojené jazykové a rečové kompetencie zodpovedajúce tejto úrovni a stal sa „používateľom základného jazyka – počiatočná fáza (A2) nasledujúca po fáze objavovania / oboznamovania sa s jazykom (A1)“. Cieľom predkladaného obsahu vzdelávania z anglického jazyka je ponúknuť učiacim sa jazykové a všeobecné kompetencie tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Tvorí základný pilier komunikácie v rámci viacjazyčnej európskej demokracie a je vyhľadávaný na trhu práce ako predpoklad dobrého uplatnenia sa v zamestnaní. Chápanie jazykového vzdelávania ako

„vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Vyučovanie cudzích jazykov je priorita našej školy, takže anglický jazyk /ďalej len ANJ/ je jeden z najdôležitejších predmetov. Pri vyučovaní cudzieho jazyka dbáme o rozvoj všetkých jazykových zručností (počúvanie a čítanie s porozumením, písanie a rozprávanie) súbežne.

V 5., 8. a 9. ročníku je posilnené vyučovanie jednou vyučovacou hodinou, ktorá je využívaná predovšetkým na rozvoj komunikačných zručností, čítania a počúvania s porozumením a prehlbovanie a utvrdzovanie prebraného učiva nasledovne:

- v 5. ročníku – sloveso to be (byť), prítomné časy (jednoduchý a priebehový) a rozdiel medzi nimi.
- v 8. ročníku – minulé časy (jednoduchý a priebehový) a predprítomný čas a rozdiely medzi nimi; prvá podmienková veta; trpný rod sloviess.
- v 9. ročníku – utvrdzovanie všetkých prebraných gramatických časov a tvarov sloviess; druhá podmienková veta.

Anglický jazyk sa vyučuje vo všetkých ročníkoch ako prvý cudzí jazyk končiaci úrovňou A2, okrem 8. ročníka, kde sú v rámci triedy dve skupiny, z ktorej jedna má anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk (končí úrovňou A2) a druhá skupina má anglický jazyk ako druhý cudzí jazyk, pričom tejto skupine do splnenia úrovne A2 chýbajú tematické celky a gramatické javy zahrnuté v tabuľkách pre 9. ročník.

2. Ciele

Cieľom vyučovania ANJ na základnej škole je naučiť žiakov všetky formy dorozumievania sa na úrovni A2. Znamená to nielen oboznámenie sa s jazykom, ale aj aktívne využívanie základných komunikačných nástrojov. Žiaci budú uplatňovať rečové zručnosti v hovorení a počúvaní, písomné zručnosti pri počítačovej komunikácii a dopisovaní. Dôraz kladieme aj na pravidelné čítanie beletrie a odbornej literatúry na veku primeranej úrovni.

Hlavným cieľom vyučovania ANJ je, aby žiaci

- ❖ dostali pevné základy a na nich budovali svoje rečové zručnosti tak, aby ich mohli použiť v praxi,
- ❖ boli vedení k samostatnosti v štúdiu jazyka tým, že majú dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu,
- ❖ sa naučili používať rôzne doplnujúce materiály na štúdium a vedeli pracovať so slovníkmi,
- ❖ mali schopnosť uplatniť svoje vedomosti z funkcie jazyka, t.j. vedeli sa dorozumieť v rôznych komunikačných situáciách v rovnováhe so štruktúrou jazyka, t.j. aby
- ❖ mali primerané znalosti gramatiky,
- ❖ vedeli adekvátne reagovať na každú tému bez strachu a napätia.

3. Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvárajú a/alebo prijímajú texty vo vzťahu k témam z konkrétnych

oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

A. Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Učiaci sa rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií a pritom používať internet, využívať časopisy, noviny, televíziu,
- pochopiť zámer zadanej úlohy, vedieť učiť sa správnou formou a ľahko si pamätať,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

B. Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

1. Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,

- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhlásť svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
- základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť.

2. Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších bežných výrazov.

Učiaci sa vie vyjadriť v situáciách jednoduchej a priamej výmeny informácií, týkajúcich sa známych a bežných vecí a záležitostí, ale z hľadiska limitovanej slovnej zásoby a gramatiky, ktorú si osvojil, je nútený podstatne zjednodušiť obsah svojej výpovede.

3. Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou (zámer, téma, logická následnosť),

- funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, rozčarovania, strachu,
- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,
- použiť jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátko rozhovoru,
- používať najfrekventovanejšie konektory na spájanie jednoduchých viet potrebných na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede.

4. Ko mu n ik ač n é zru čn o sti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

A. Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby za predpokladu, že reč je jasne a zreteľne formulovaná:

- dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého,
- porozumel slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumel základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- vedel identifikovať tému vypočutej diskusie,
- porozumel základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe,
- rozumel jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,
- pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.

B. Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiály a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

Učiaci sa dokáže porozumieť krátke jednoduché texty, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

- dokázal vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
- rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice, atď.,
- pochopil konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke články,
- porozumel jednoduchý osobný listom,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov,
- vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch.

C. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy).

D. Ústny prejav –

D1. dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblastí jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,

- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Učiaci sa dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou a voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu, ale nie vždy je schopný ju aj viesť a rozvíjať.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne,
- povedať, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

D2. monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Učiaci sa dokáže podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád, atď. Vo forme krátkeho sledu jednoduchých slovných spojení a viet.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- v jednoduchých pojmoch vyjadriť svoje pocity a vďačnosť,
- jednoduchým spôsobom sa rozprávať o každodenných praktických otázkach,
- komunikatívne zvládnuť jednoduché a rutinné úlohy (role) s použitím jednoduchých slovných spojení a viet,
- vyrozprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov zo školy a voľnočasových aktivít v jednoduchom slede myšlienok,
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

5. Priere zové témy

A. Regionálnavýchova

- vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach anglicky hovoriacich krajín

B. Osobnostnýasociálnyrovoj

- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie, vedieť si obhájiť svoj názor, byť tolerantný k názorom druhých, dodržiavať pravidlá diskusie
- utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu
- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu a sebadôveru
- prevziať zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie ostatných
- naučiť sa uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať práva, názory a potreby ostatných
- pomáhať žiakom získavať a udržiavať si osobnostnú integritu
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy

- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu
- podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole, prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok

C. Multikultúrná výchova

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti identitu, byť sám sebou, reflektovať vlastné sociokultúrne zázemie
- orientovať sa v pluralitnej spoločnosti a využívať interkultúrne kontakty v vzájomnom obohatení seba i druhých
- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva rešpektovať práva druhých
- spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície, rešpektovať ich ako rovnocenné a dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať
- osvojovať si znalosť niektorých základných pojmov multikultúrnej terminológie: kultúra, etnikum, diskriminácia, xenofóbia, rasizmus, národnosť, intolerancia ...
- uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych i neverbálnych prejavov a pripravenosť niesť zodpovednosť za svoje správanie
- bojovať proti predsudkom a stereotypom, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie
- uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej, národnostnej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti

D. Environmentálna výchova

- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém, vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- vnímať a citlivo pristupovať k prírode, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu, vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k estetickým hodnotám prostredia
- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania prírodných zákonov
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu a posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia
- posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a rozpoznávať nežiadúce konanie
- racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská v problematike životného prostredia

E. Ochrana života a zdravia

- integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie

- pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami
- pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu
- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných ľudí
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného cítienia
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

F. Mediálna výchova

- uvedomovať si možnosti slobodného vyjadrenia vlastných postojov a zodpovednosti za spôsob ich jeho formovania a prezentácie
- porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a zmysluplne sa v ňom orientovať selektívne využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä osvetovú a výchovno-vzdelávaciu
- kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, čo pozitívne ovplyvňuje osobnostný a sociálny rast
- využívať potenciál médií ako zdrojov informácií, kvalitnej zábavy i naplnenia voľného času
- získať predstavy o úlohe médií v kľúčových spoločenských situáciách a v demokratickej spoločnosti vôbec
- vytvárať predstavu o úlohe médií v každodennom živote v regióne, poznať regionálne médiá
- využívať vlastné schopnosti v tímovej práci a samostatne tvoriť mediálne produkty / príspevky do školského rozhlasu, na školské webové stránky a podobne /

G. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi
- oboznámiť sa s funkciou, obsahom a formálnou úpravou písomností osobnej agendy a spôsobom ich tvorby
- vyhľadávať problémy, klásť otázky, formulovať a overovať hypotézy
- na základe získaných informácií a údajov formulovať jednoduché závery
- naučiť sa na úrovni obhajovať svoje tézy, myšlienky a názory, adekvátne komunikovať, reagovať na otázky a argumentovať
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím nástrojov IKT
- vedieť prezentovať sám seba a svoje schopnosti, ale učiť sa pracovať aj v skupine, vážiť si prácu iných a nepodceňovať ju
- učiť sa vytvoriť nejaký produkt – zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektov, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy

Rozvoj finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s dlhodobým perspektívnym cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Žiaci by mali byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a zručnostiach :

- osvojiť si životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia
- pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia
- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- identifikovať zdroje osobných príjmov
- pomenovať základné znaky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom
- uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady
- stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom
- poznať hodnotu vecí ako výsledku ľudskej práce, vážiť si prácu
- vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia
- vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu, zaujať kritický postoj k informáciám poskytovaných reklamou
- uviesť príklady klamných a zavádzajúcich praktík obchodu, vyhľadať ich v médiách
- uviesť príklady, ako vzdelanie a praktické zručnosti môžu ovplyvniť životnú úroveň jednotlivca
- identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní
- vedieť diskutovať a vyjadrovať vlastné názory a postoje k problematike vzťahu morálky a peňazí

6. S tratégie vyučovani a (metódy a formy práce)

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Správne zvolenými metódami sa

- vytvára atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu,
- využíva a motivuje sa chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť,
- zohľadňujú sa potreby dieťaťa a hlavne mu umožňujú učiť sa všetkými zmyslami,
- dieťa sa naučí reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť (learner's independence).

Metódy práce:

- Komunikatívne metódy - vyberajú sa také jazykové prvky, aby v každom štádiu učenia umožňovali adekvátne viesť rozhovor, dialóg a primeranú komunikáciu. Žiaci si osvojujú modelové vety, frázy, gramatické javy v komunikácii, taktiež si rozširujú slovnú zásobu pri tvorení dialógov a monológov. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie,

pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, blahoželanie, jednoduchý telefonický rozhovor, ilustrované rozprávky a príbehy.

- Fixačné metódy – sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy). Prebiehajú formou hry, nácviku piesní, práce s internetom, súťaží, domácich prác ...
- Motivačné metódy – slúžia na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť, napr. motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).
- Expozičné metódy - využívame pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Z nich najmä rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), besedu (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), demonštračnú metódu (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipuláciu s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).
- Problémové metódy – napr. heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, tematika, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).
- Aktivizujúce metódy – najmä diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda “role – play“ (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).
- Audio - lingválna metóda - oboznamovanie sa s jazykom počúvaním a verbálnym napodobňovaním.
- TPR (Total Physical Response) - do činnosti sa zapája , čo najviac zmyslov, pričom sa využíva pohyb. Pri tejto metóde sa rovnomerne stimulujú obidve časti mozgu, čím sa zvyšuje efektívnosť vyučovania.

Dôraz kladieme na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Formy práce:

- individuálna
- skupinová
- práca vo dvojiciach
- prezentácia projektov

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina.

Vyučovanie bude prebiehať v týchto priestoroch:

- kmeňové triedy
- učebne s interaktívnou tabuľou
- počítačová učebňa
- mimoškolské priestory

7. Učebné zdroje

S výučbou anglického jazyka sa začína už v 1. ročníku. V každom ročníku sa ráta s odlišnou úrovňou ovládania daného jazyka. Výber učebníc bol prispôsobený žiaducemu progresu v danom ročníku.

- učebnice
- pracovné listy
- metodické knihy pre učiteľov
- internet (rôzne edukačné webové portály)
- IKT zdroje: edukačné CD-rom, DVD, e-Beam tabuľa
- jazykové časopisy (Ufin, Friendship, Hello...)
- cudzojazyčné výkladové a prekladové slovníky a slovníky pre deti
- audiovizuálny materiál (CD, kazety, videá, plagáty a obrázkový materiál, knihy,...)

Používané učebnice:

5. ročník:

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 1 (first edition). Oxford University Press, 1999.
(odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-7971/18997:2-919)

Hutchinson, Tom: Project, Pracovný zošit 1 (first edition). Oxford University Press, 2000.

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 1 (third edition). Oxford University Press, 2008.
(odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-7971/18997:2-919)

Hutchinson, Tom – Pelteret, Cheryl: Project, Pracovný zošit 1 (third edition). Oxford University Press, 2008.

6. ročník:

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 2 (first edition). Oxford University Press, 1999.
(odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-7971/18998:3-919)

Hutchinson, Tom: Project, Pracovný zošit 2 (first edition). Oxford University Press, 2000.

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 2 (third edition). Oxford University Press, 2008.
(odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-7971/18998:3-919)

Hutchinson, Tom – Pelteret, Cheryl: Project, Pracovný zošit 2 (third edition). Oxford University Press, 2008.

7. ročník:

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 3 (first edition). Oxford University Press, 2000.
(odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-8600/24749:4-919)

Hutchinson, Tom: Project, Pracovný zošit 3 (first edition). Oxford University Press, 2001.

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 3 (third edition). Oxford University Press, 2008.
(odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-8600/24749:4-919)

Hutchinson, Tom – Pelteret, Cheryl: Project, Pracovný zošit 3 (third edition). Oxford University Press, 2008.

8. ročník:

- *1.skupina:*

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 4 (first edition). Oxford University Press, 2001. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-8600/24751:5-919)

Hutchinson, Tom: Project, Pracovný zošit 4 (first edition). Oxford University Press, 2002.

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 4 (third edition). Oxford University Press, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-8600/24751:5-919)

Hutchinson, Tom – Pelteret, Cheryl: Project, Pracovný zošit 4 (third edition). Oxford University Press, 2009.

- *2.skupina:*

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 3 (first edition). Oxford University Press, 2000. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-8600/24749:4-919)

Hutchinson, Tom: Project, Pracovný zošit 3 (first edition). Oxford University Press, 2001.

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 3 (third edition). Oxford University Press, 2008. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-8600/24749:4-919)

Hutchinson, Tom – Pelteret, Cheryl: Project, Pracovný zošit 3 (third edition). Oxford University Press, 2008.

9. ročník:

Hutchinson, Tom: Project Plus, Student's Book (first edition). Oxford University Press, 2002. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-8600/24752:6-919)

Hutchinson, Tom: Project Plus, Pracovný zošit (first edition). Oxford University Press, 2002.

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 5 (third edition). Oxford University Press, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-8600/24752:6-919)

Hutchinson, Tom – Pelteret, Cheryl: Project, Pracovný zošit 5 (third edition). Oxford University Press, 2009.

8. Hodnotenie

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011. Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami: výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5). Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy práce žiakov. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Metodický pokyn č. 22/2011, príloha č.2, ďalej odporúčania CPPPaP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenie daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete anglický jazyk. Žiaci s poruchami učenia majú možnosť pri písomných prácach využívať určené pomôcky (gramatické tabuľky, prehľady časov...), často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne zjednodušeniu zadania. Pri písaní školských písomných prác sa hodnotí len obsah písomných prác, nehodnotí sa pravopis ani úprava. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zváži, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania.

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Predmet hodnotenia a klasifikácie:

- osvojenie poznatkov o fonetickej, fonologickej, morfolologickej, syntaktickej stavbe jazyka, o význame slov a o ich stavbe
- osvojenie pravopisnej normy
- osvojenie návyku spisovnej výslovnosti
- osvojenie a prehĺbenie rečových zručností - počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením ústny a písomný prejav

- osvojenie princípov štylizácie a kompozície súvislých ústnych i písomných jazykových prejavov
- osvojenie a prehĺbenie slovnej zásoby tematických okruhov
- používanie rečových zručností v každodenných situáciách

Pri kontrole a hodnotení žiakov budeme využívať formy:

- **verbálna forma** – prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo konkrétneho žiaka vyvolaného učiteľom;
- **písomná forma** – osvojenie poznatkov kontrolovať pravidelnými krátkymi previerkami, testami na konci jednotlivých tematických celkov, školskými písomnými prácami;
- **praktické aktivity** – tvorba samostatných textov, projektov a ich prezentácia podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
- **práca s textom** – vyhľadávanie a dopĺňanie informácií, hľadanie a oprava chýb (gramatických i významových) apod.

Hodnotenie ústneho prejavu:

Výborný (1) – splnil komunikačný zámer, má správnu výslovnosť, náležitú intonáciu, využíva celý rozsah požadovanej slovnej zásoby a správne uplatňuje gramatické pravidlá.

Chválitebný (2) – s miernym usmernením dokáže splniť komunikačný zámer, občas má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti a používaní gramatických pravidiel. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné a bez väčších nedostatkov.

Dobry (3) – pod vedením učiteľa dokáže splniť komunikačný zámer, po upozornení s učiteľovou pomocou dokáže opraviť nedostatky (nepresnosti) vo výslovnosti a gramatických pravidlách. Nedokáže v plnom rozsahu využívať slovnú zásobu. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné.

Dostatočný (4) – ani s usmernením nedokáže úplne splniť komunikačný zámer, má vážne nedostatky v správnosti, presnosti, vo výslovnosti a uplatňovaní gramatických pravidiel. Nevie využiť väčšinu požadovanej slovnej zásoby.

Nedostatočný (5) – nedokáže splniť komunikačný zámer ani s pomocou učiteľa, ústny prejav je nepresný a nesprávny. Nevie uplatniť gramatické pravidlá a požadovanú slovnú zásobu.

Hodnotenie písomných prác:

1. školské písomné práce – hodnotíme gramatickú, štylizačnú a pravopisnú stránku i grafickú úpravu jednou výslednou známku. Znamku napíšeme slovom v tvare prídavného mena (napr. výborný) a do zátvorky príslušnou číslovkou (napr. 1). Návčičné slohové práce píšeme podľa potreby a nie sú klasifikované. Školské písomné práce sa píše v škole. Časová dotácia na školskú písomnú prácu sú tri vyučovacie hodiny:

- príprava, písanie konceptu
- písanie kontrolnej slohovej práce,
- oprava a analýza chýb.

Školské písomné práce hodnotíme nasledovne:

Výborný (1) – žiakov písomný prejav je v súlade so zadanou témou, má znaky originality a kreativity. Jeho grafický prejav je estetický, pravopis a gramatické pravidlá sú správne. Využíva celý rozsah slovnej zásoby.

Chválitebný (2) – žiakov grafický prejav je prevažne estetický, dokáže splniť zadanú tému, text vykazuje menšie znaky kreativity a originality. Nemá vážne nedostatky v pravopise a gramatických pravidlách. Dokáže uplatniť širokú škálu požadovanej slovnej zásoby.

Dobrý (3) – žiakov písomný prejav je v súlade so zadanou témou bez originality a kreativity. Text vykazuje častejšie nedostatky v pravopise a uplatňovaní gramatických pravidiel. Grafický prejav je menej estetický. Nedokáže v plnom rozsahu využívať slovnú zásobu.

Dostatočný (4) – pre malý rozsah slovnej zásoby a slabú orientáciu v gramatických pravidlách a pravopise žiak nedokáže splniť zadanú tému. Grafický prejav je málo estetický, nesúrodý.

Nedostatočný (5) – žiakov písomný prejav je nesprávny, nepresný, nevie splniť zadanú tému pre veľmi vážne nedostatky vo vedomostiach. Grafický prejav je na veľmi nízkej úrovni.

2. kontrolné práce – v každom ročníku po prebraní a zopakovaní daného učiva sa píše kontrolná práca vo forme krátkych previerok a testov z lekcí. Ďalej sa píše vstupná previerka (opakovanie učiva z predchádzajúceho ročníka) a výstupná previerka (zhrnutie poznatkov z daného ročníka). Kontrolné práce hodnotíme percentom úspešnosti, t.j. napíšeme dosiahnutý percentuálny výsledok a známku číslicou (napr. 93% = 1).

Stupnica hodnotenia kontrolných prác:

100% - 90% = 1

89% - 75 % = 2

74% - 50 % = 3

49% - 25 % = 4

24% - 0% = 5

Pri opravách písomného prejavu žiakov používame korektorské značky, ktoré boli schválené v rámci predmetovej komisie cudzích jazykov.

	chybné písmeno, vymeniť písmeno
	oddeliť
	spojiť
	urobiť nový odsek
	zrušiť odsek
	dať na nový riadok
	štylistická chyba
	vložiť slovo
1 4 2 3	zmeniť slovosled

3. projekty - hodnotíme gramatickú, štylizáciu a pravopisnú stránku i grafickú úpravu, plus ústnu prezentáciu projektu jednou výslednou známku. Znamku napíšeme slovom v tvare prídavného mena (napr. výborný) a do zátvorky príslušnou číslovkou (napr. 1). Projekty si žiaci pripravujú doma po predchádzajúcej podrobnej inštrukcii od učiteľa a vzájomne dohodnutých podmienkach.

V rámci predmetu anglický jazyk sú predmetovou komisiou stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných školských písomných prác, ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Počet a zameranie školských písomných prác v 7. ročníku

počet: 1

výber z tém dohodnutých v rámci predmetovej komisie; slohový útvar: rozprávanie

Počet a zameranie školských písomných prác v 8. ročníku

počet: 1

výber z tém dohodnutých v rámci predmetovej komisie; slohový útvar: rozprávanie s prvkami opisu

Počet a zameranie školských písomných prác v 9. ročníku

počet: 1

výber z tém dohodnutých v rámci predmetovej komisie; slohový útvar: rozprávanie s prvkami opisu

Postupy a zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

Hodnotenie musí byť:

- zrozumiteľné a jednoznačné
- pedagogicky zdôvodniteľné
- odborne správne
- porovnateľné sa danými kritériami hodnotenia žiaka
- vždy doložiteľné, učiteľ musí viesť evidenciu o každom hodnotení žiaka

Používané skratky:

FIG – finančná gramotnosť

SJL- slovenský jazyk a literatúra

VYV- výtvarná výchova

INF- informatika

DEJ- dejepis

NAV- náboženská výchova

GEO- geografia

BIO- biológia

HUV- hudobná výchova

FYZ- fyzika

TSV – telesná výchova

MkV- multikultúrna výchova

MV- mediálna výchova

REV- regionálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

TPPZ- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

ENV- environmentálna výchova

OŽZ- ochrana života a zdravia

DV – dopravná výchova

5. ročník – I. cudzí jazyk

Tematické celky - témy	Počet hodín	Slovná zásoba – povinná lexika
1.Rodina a spoločnosť -rodina, vzťahy v rodine -anglicky hovoriace krajiny	15	name, address, age, birthday, street, telephone number, country, boy, girl, family, mother, father, brother, sister, parents, grandmother, grandfather, aunt, uncle, cousin, baby, child, family tree; Australia, Britain, Canada, Ireland, New Zealand, the USA
2.Domov a bývanie -domov a jeho okolie -zariadenie domu/bytu -bývanie v meste / plán mesta -domáce práce	15	house, flat, building, castle, farm, downstairs, upstairs, stairs, floor, room, living room, sitting room, dining room, bathroom, bedroom, kitchen, toilet, hall, door, window, wall, live, stay, build, move, paint, repair, table, desk, chair, armchair, bed, wardrobe, cupboard, drawer, light, lamp, carpet, rug, sofa, vase, fridge, cooker, washbasin, bath, picture, shower, mirror, cup; bookshop, bowling alley, bus station, café, canal, car park, church, cinema, ice rink, library, police station, museum, station, sports shop, theatre, video shop, map, square; housework - wash up, iron, Hoover, make the bed, cook, set the table
3.Ľudské telo, starostlivosť o zdravie -fyzické charakteristiky -hygiena	15	head: face, nose, eyes, ears, mouth, lips, tooth/ teeth body: arms, hands, fingers, shoulder, legs, knee, foot/ feet; what does s/he look like, tall, short, young, old, hair – long, short, wavy, curly, straight; beard, moustache; wash... , have a shower/bath
4.Doprava a cestovanie -dopravné prostriedky, osobná doprava	15	car, bus, ship, boat, plane, rocket, bike, taxi, train, helicopter, go by car, take a taxi, arrive, leave, fly, drive, ride
5.Vzdelávanie a práca -škola a jej zariadenie -učebné predmety -pracovné činnosti a profesie -školský systém	15	school, classroom, teacher, pupil, board/blackboard, chair, desk, schoolbag, pencil, pen, book, exercise book, homework, favourite, learn, write, read, start/finish the lessons, timetable, subject, English, Slovak, Maths, Geography, History, Science, Music, Art, P.E. (physical education), R.E. (religious education), double period, break
7.Voľný čas a záľuby -záľuby -knihy, čítanie -rozhlas, televízia a internet	15	hobby, photography, stamp collecting, keeping pets, reading, playing, computer games/ dominoes/a musical instrument/chess, collecting badges/pop-star photos, model-making, board games, spare time, join a club, collect, swap, show
9.Multikultúrna spoločnosť -cudzie jazyky -cudzojazyčná komunikácia -rodinné sviatky -štátne a cirkevné sviatky	15	nation/ nationality, language foreign / native, grammar, spelling, vocabulary, pronunciation, different and common words, cultures, family, festivals, church, birthday, wedding, relatives, presents, food, meet, visit, congratulations, cards, Christmas, carol, candles, stockings/socks, reindeer, turkey Easter, buy/ give/ get presents, candles, tree, stars
10.Obliekanie a móda -základné druhy oblečenia	15	T-shirt, shirt, jeans, trousers, cap, skirt, shoes, jumper, dress, hat, jacket, clothes, trainers, sandals, shorts, pullover, coat, sweater, boots, slippers, night shirt, pyjamas; get dressed, put on, take off, wear, go with
11.Šport -druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne	15	tennis, run, race, football, volleyball, ice-hockey, basketball, golf, swimming, skiing, gym, horse-riding, cycling, badminton, baseball, handball; win, lose
12.Obchod a služby -nákupné zariadenia -pošta a telekomunikácie	15	post office, bank, supermarket, dentist, pub, theatre, cinema, hospital, tourist information, go shopping; letter, envelope, postcard, postcode, stamp, coin, postman, telegram
18.Veda a technika v službách ľuďstva -vedecký pokrok	15	partner, professor, time machine, turn, wheel, work, robot

Predmet: Anglický jazyk							
Ročník: piaty – I. CJ				Hodinová dotácia: 5 hodín týždenne/165 ročne			
		Obsahový štandard					
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy	Obsah	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Rodina a spoločnosť	Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine Národnosť Tlačivá/dokumenty Vzťahy medzi ľuďmi	Neurčitý a určitý člen, abeceda, predložky miesta, základné číslovky, prívlastňovanie	Upútať pozornosť Opísať seba a svoju rodinu Dokázať rozoznať základné frázy týkajúce sa rodiny a jej okolia Odpovedať na žiadosť Poznať určitý a neurčitý člen, predložky miesta, základné číslovky Správne používať tvar prívlastňovania osobám	OSR- sebazpoznávanie a sebareflexia, vzťahy v rodine a medzi ľuďmi	OBN DEJ ETV/NAV FIG	
Vypočuť si a podať informácie	Domov a bývanie Obchod a služby	Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine Domáce práce Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie	Časovanie slovesa <i>to be, have got</i> a plnovýznamových slovíec v jednoduchom prítomnom a prítomnom priebehovom čase Tvorba otázky a záporu <i>Vázba there is...</i> Prívlastňovanie	Dokázať využiť jednoduché frázy a vetami opísať miesto/mesto, kde žijem a ľudí, ktorých poznám a vedieť pomenovať jednoduché domáce práce Vedieť časovať plnovýznamové slovesá a slovesá <i>to be, have got</i> v jednoduchom prítomnom	ENV- postoj človeka k životnému prostrediu, spoločnosť a jej životný štýl OŽZ- zdravý životný štýl spoločnosť a životné prostredie MkV - akceptácia kultúrnej rozmanitosti TPPZ - príprava a prezentácia projektu	VYV GEO DEJ OBN	

				a prítomnom priebehovom čase Pomocou väzby <i>there is...</i> vedieť opísať dom, byt, mesto...			
Rozoznávať základné slovné spojenia týkajúce sa ľudského tela	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Ľudské telo Fyzické charakteristiky Hygiena a starostlivosť o telo	Slovesá <i>to be, have got...</i> v jednoduchom prítomnom čase	Pomenovať základné časti ľudského tela a vedieť opísať výzor človeka Vedieť časovať a používať slovesá <i>to be, have got...</i> v jednoduchom prítomnom čase	OŽZ - ochrana života človeka a jeho zdravia, hygiena a starostlivosť o telo TPPZ - príprava a prezentácia projektu	BIO FYZ CHEM TSV	
Vypočúť a podať informácie	Doprava a cestovanie	Dopravné prostriedky Osobná doprava	Opytovacie zámená, prítomný čas plnovýznamových slovies	Orientovať sa v priestore Poznať druhy dopravy a formy cestovania Poznať a používať opytovacie zámená Vedieť správne časovať plnovýznamové slovesá v prítomnom čase	DV - vedieť sa správne orientovať a poznať základné dopravné prostriedky	GEO DEJ FYZ	

Vyjadriť svoj názor, schopnosti a zručnosti	Vzdelávanie a práca	Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie Školský systém	Prítomný čas plnovýznamových slovíes, sloveso <i>want</i> <i>to</i> + neurčitok sloveso <i>need</i> + podstatné meno	Vedieť pomenovať zariadenie školy, učebné predmety a poznať vzdelávací systém v anglofónnych krajinách. Vedieť správne časovať plnovýznamové slovesá v prítomnom čase. Vedieť vyjadriť, čo chcem (<i>want...</i>) alebo potrebujem (<i>need...</i>)	OSR - rozvoj sebadôvery, celoživotné vzdelávanie MkV - rozvoj poznávania rozličných tradičných kultúr školský systém TPPZ - príprava a prezentácia projektu	OBN NEJ	
Vyjadriť svoju schopnosť, predstaviť svoje záľuby	Voľný čas a záľuby Šport	Záľuby Knihy a čítanie Rozhlas, televízia a internet Druhy športu	Časovanie modálneho slovesa <i>can</i> v prítomnom čase Otázky v jednoduchom prítomnom čase Zápor v jednoduchom prítomnom čase	Vyjadriť svoje schopnosti, vedomosti. Vyjadriť, čo rád/nerád robím, čo sa mi páči/nepáči. Poznať časovanie modálneho slovesa <i>can</i> v prítomnom čase Vedieť správne vytvoriť otázky a zápor plnovýznamových slovíes jednoduchom prítomnom čase	OSR - sebaopoznávanie, vzdelávanie cez rozhlas, televíziu a internet MkV - poznávanie kultúry	SJL VYV DEJ TSV	

Porozprávať o anglofónnych krajinách a zvyklostiach	Multikultúrna spoločnosť	Cudzie jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	Jednoduchý prítomný čas sloviess	Porovnať sviatky u nás s anglofónnymi krajinami, správne pri tom používať jednoduchý prítomný čas na opísanie zvykov	MkV - poznávanie sviatkov, zvykov a tradícií v rôznych krajinách	NEJ SJL DEJ ETV/NAV OBN	
Predstaviť svoj vkus	Obliekanie a móda	Základné druhy oblečenia	Prídavné mená miery, farby a kvality v základnom tvare Prítomný jednoduchý a prítomný priebehový čas	Rozoznať základné frázy týkajúce sa módy. Vyjadriť čo sa mi páči alebo nepáči. Vedieť správne používať prídavné mená s podstatnými menami. Vedieť vytvoriť a rozlíšiť použitie jednoduchého prítomného a prítomného priebehového času.	OSR- sebaopoznávanie MkV- móda a spôsoby obliekania v rôznych krajinách TPPZ- príprava a prezentácia projektu	VYV ETV/NAV DEJ	

6.ročník – I. cudzí jazyk

Tematické celky - témy	Počet hodín	Slovná zásoba – povinná lexika
1.Rodina a spoločnosť -rodina, vzťahy v rodine -osobné údaje -tlačivá, dokumenty -národnosť, štátna príslušnosť	13	sex, birthplace, first name, surname, schoolboy, schoolgirl, student, pupil, postcode, member, daughter, son, girlfriend, boyfriend, husband, wife, relative, teenager, great grandfather; date, home town, postcode, e-mail, address, form, information, passport, identity card, male, female, fill in, spell, complete; country/nationality: Britain/British, the USA/American, Greece/Greek, Italy/Italian, Germany/German, Canada/Canadian, Russia/Russian, Poland/Polish, Spain/Spanish, Hungary/Hungarian, France/French, Brazil/Brazilian, Sweden/Swedish, China/Chinese..
3.Ľudské telo, starostlivosť o zdravie -choroby a nehody -hygiena a starostlivosť o telo -nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie	13	cold, cough, headache, toothache, stomach ache, sore throat, temperature, ache/pain, burn, sore, bruise, break, injured, scratch, operation, prescription, take medicine, I have a cold, operation, medicine
6.Človek a príroda -zvieratá/fauna -klíma	15	the natural world, animals- mammals, birds, reptiles, animal species, animals that hibernate in winter, dangerous animals, wild animals, insects, animals in Zoo, protection of animals, tail, wing, nest, farm animal, wildlife park, nocturnal animal; wet, dry, warm, hilly, cold, hot, sunny, deep, flat, weather.
7.Voľný čas a záľuby -rozhlas, televízia	10	serial series, episode, newspaper, magazine, , story, article, pantomime, play, pop concert, radio, cartoon, comedy, actor, actress, on TV, entertainment, quiz show, soap opera, news, sports programmes, learn lines, scene, outdoors, documentary, adventure film, horror film, sci-fi film, musical
8. Stravovanie -stravovacie návyky -príprava jedál -mäso a masové výrobky -zelenina a ovocie -nápoje -cestoviny a múčne výrobky -mliečne výrobky -kultúra stolovania -stravovacie zariadenia	15	fast food, restaurant, be hungry, thirsty, eat, drink, cook, meat, sausages, egg, chicken, hot dog, vegetable, bean, pepper, onion, mineral water, coffee, fruit juice/salad, lemonade, pour, have a drink eating habits, starter, main dish, delicious, taste, lay the table, wash the dishes, have a snack, pork, beef, turkey, bacon, ham, sandwich, seafood, strawberry, grapes, grapefruit, pineapple, plum, apricot, peanut, melon, raspberries, cherries, black currants, lettuce, cauliflower, celery, mushroom, cabbage, cream, yoghurt, soft drink, syrup, tonic, milkshake, beer, wine, coke, ice tea, pie, dessert, flour, loaf of/fresh bread, piece, margarine, cake, pancake, pizza, spaghetti, pasta, mix, oven, knife, bowl, fork, tray, saucepan, frying pan, peel, chop, fry, boil, slice, mashed potatoes, mixture, grated cheese
9.Multikultúrna spoločnosť -cudzojazyčná komunikácia -rodinné sviatky -štátne a cirkevné sviatky	8	collect, decorate, ornament, mistletoe, holy, invite, invitation, party, organise, entertainment, picnic, barbecue, polite, Thanksgiving, feast, pumpkin pie, school holidays, festivals, Christmas pudding, chocolate Easter eggs, decorations, make a wish, presents, decorate Christmas tree...
13.Krajiny, mestá a miesta -geografický opis krajiny -krajiny a svetadiely -moja krajina, moje mesto	13	America, Europe, Africa, Antarctica, Australia, Asia, north/south pole, mountain, forest, hill, valley, cliff, beach, island, tunnel, bridge, canal, river, airport, city, .city centre, capital city, bank of the river, town hall, equator, hemisphere, climate, land, ocean, sea, be situated to, in the

		north/south, in the centre, on the coast, natural resources, subtropical, arctic, mild
20.Slovensko -geografické údaje -história -turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	4	area, spread, border, population, inhabitants, region, hometown, district, industry, road, street, prime minister, head of the state, memorial/monument, east, west, south, north, originate, history, sightseeing...
21.Krajina, ktorej jazyk sa učím -geografické údaje -história -turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	8	area, road, street, east, west, south, north, history, sightseeing, capital city

Predmet: Anglický jazyk											
Ročník: šiesty – I. CJ				Obsahový štandard				Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne/ 99 ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok	Témy	Obsah	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky				
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Rodina a spoločnosť	Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine Tlačivá/dokumenty Národnosť a štátna príslušnosť	Neurčitý a určitý člen, radové číslovky, dátumy	Upútať pozornosť Opísať seba a svoju rodinu Dokázať rozoznať základné frázy týkajúce sa rodiny a jej okolia Vyplniť formulár Vedieť používať radové číslovky a tvoriť dátumy Vedieť základné pravidlá používania určitého a neurčitého člena	OSR - sebapoznávanie a sebareflexia, vzťahy v rodine a medzi ľuďmi	OBN DEJ ETV/NAV FIG					
Rozoznávať základné slovné spojenia týkajúce sa ľudského tela a zdravotného stavu	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Choroby a nehody Hygiena a starostlivosť o telo Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie	Jednoduchý minulý čas pravidelných a nepravidelných slovies	Vedieť pomenovať základné choroby. Dokázať rozoznať základné frázy týkajúce sa zdravia. Vedieť správne tvoriť jednoduchý minulý čas pravidelných a nepravidelných slovies.	OŽZ - ochrana života človeka a jeho zdravia, hygiena a starostlivosť o telo	BIO FYZ CHEM TSV					

Vypočúť a podať informácie	Krajina, ktorej jazyk sa učím Slovensko	Poznávanie anglofónnych krajín a Slovenska (geografia, história, zvyky a tradície)	Stupňovanie prídavných mien Porovnávanie krajín pomocou <i>than, as...as</i> Predložky času	Získať všeobecné vedomosti o anglofónnych krajinách a porovnávať ich (aj s našou krajinou) Vedieť vytvoriť komparatív a superlatív pravidelných aj nepravidelných prídavných mien Vedieť porovnať jednotlivé krajiny. Vedieť správne použiť predložky času.	DV- vedieť sa správne orientovať a poznať základné dopravné prostriedky TPPZ - príprava a prezentácia projektu	GEO DEJ FYZ	
Poznať ročné obdobia, druhy počasia, faunu a flóru	Človek a príroda Krajiny, mestá a miesta	Zvieratá/fauna Počasie Klíma Geografický opis krajiny Krajiny a svetadiely Moja krajina, moje mesto	Stupňovanie prídavných mien	Ovládať bohatú lexikológiu fauny Vedieť opísať počasie v krajine. Vedieť vytvoriť komparatív a superlatív pravidelných aj nepravidelných prídavných mien	ENV- rozvíjanie spolupráce pri ochrane a tvorbe životného prostredia TPPZ- príprava a prezentácia projektu	BIO GEO OBN	

Vyjadriť svoju schopnosť, predstaviť svoje záľuby	Voľný čas a záľuby	Záľuby Rozhlas, televízia a internet	Príslovky frekvencie: <i>always, usually, often, sometimes, never.</i> Tvorba prísloviak z prídavných mien Frázy: <i>Let's..., Why don't we...?</i> Sloveso <i>have to/has to</i> + neurčitok sloveso <i>must</i> + neurčitok	Vedieť použiť príslovky frekvencie vo vetách Vedieť vytvoriť príslovky z prídavných mien a používať ich vo vetách (slovosled) Ovládať frázy <i>Let's..., Why don't we...?</i> v spojitosti s voľným časom Vedieť používať slovesá <i>have to, has to, must, don't have to/doesn't have to</i> vo vetách a vyjadriť svoj názor čo musím/nemusím robiť	OSR - sebaopoznávanie, vzdelávanie cez rozhlas, televíziu a internet MkV - poznávanie kultúry	SJL VYV DEJ	
Poznať pravidlá správnej životosprávy	Stravovanie	Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra stravovania Zdravá výživa	Používanie <i>some/any</i> Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená Vyjadrenie množstva pri nepočítateľných podstatných menách: <i>a cup of..., a packet of...</i> <i>A bit of/a few...</i> Blízka budúcnosť - <i>going to</i>	Vedieť vytvoriť dialóg v reštaurácii Vedieť napísať recept Vedieť vyjadriť blízku budúcnosť pomocou <i>going to</i> Vedieť používať zámená <i>some, any</i> Vedieť rozlíšiť počítateľné a nepočítateľné podstatné mená a správne ich používať vo vetách,	OŽZ - zdravý životný štýl, správne stravovanie MkV- poznávanie kultúry stravovania, stravovacie návyky v rôznych krajinách TPPZ- príprava a prezentácia projektu	BIO GEO TSV FIG	

				počítať ich/vyjadriť ich množstvo.			
Porozprávať o anglofónnych krajinách a zvyklostiach	Multikultúrna spoločnosť	Cudzie jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách	Jednoduchý prítomný a minulý čas slovíes	Porovnať sviatky u nás a v anglofónnych krajinách Používať pri tom jednoduchý prítomný a jednoduchý minulý čas	MkV- poznávanie sviatkov, zvykov a tradícií v rôznych krajinách	NEJ SJL DEJ ETV/NAV OBN	

7. ročník – I. cudzí jazyk

Tematické celky - témy	Počet hodín	Slovná zásoba – povinná lexika
1.Rodina a spoločnosť -vzťahy v rodine -vzťahy medzi ľuďmi	16	move, lonely, accent, born, honeymoon, church wedding, wedding anniversary, maternity leave, give birth to, funeral, be close to, go out, settle, spoil, educate, be pregnant, christen, separate, split/break up, get divorced, die, retire
4. Doprava a cestovanie -dopravné prostriedky -osobná doprava	15	underground, motorcycle, get on/in/off/out, catch, miss, go on trip/journey, zebra crossing, motorway, pavement, airport, platform, skycar, traffic jam, carry, engines, land, take off, control, cost, take...
7.Voľný čas a záľuby -záľuby -kultúra a jej vplyv na človeka -umenie a rozvoj osobnosti	15	go to the cinema, go to a football match, go shopping, go to a party, go to a pop concert, stay in bed, go to a wedding, go bowling, interest, interested in, get bored, relaxed, hiking, gardening, doing crosswords, folk festivals, school club, leisure centre, parachuting, visiting theme parks, literature, short/detective/love/adventure/horror/spy story, textbook, war novel, romance, legend, sci-fi, author, title, illustrator, character, fairy-tale, fable, writer, reader, lend, borrow, page, title
9.Multikultúrna spoločnosť -zvyky a tradície v rôznych krajinách	11	Original inhabitants, tribes, invasion, living conditions, languages, public holiday, historical event, annual, seasonal, commemorate, religion
11. Šport -športové disciplíny -význam športu pre rozvoj osobnosti -nové trendy v športe -fair play športového zápolenia	11	competition, beat, hit, club, hole, second- hand club, expensive, cheap, carry, running, roller-blading, canoeing.
13.Krajiny, mestá a miesta -kultúrne a historické pamiatky krajín a miest	13	go sightseeing, square, quarter, lane, open-air museum, store, warehouse, originate, wander, design, walk back in time
14. Kultúra a umenie -druhy umenia -kultúra a jej formy -umenie -spoločnosť- kultúra	8	famous writer, join, artist, continue, childhood, respectable, victim, make a lot of money, international superstar, reporter
21. Krajina, ktorej jazyk sa učím -geografické údaje	10	area, population, origins of the people, languages, capital city, largest cities, head of state, prime minister, immigrants, independent, descendants

Predmet: Anglický jazyk							
Ročník: siedmy – I. CJ				Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 ročne			
Obsahový štandard							
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok	Témy	Obsah	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Rodina a spoločnosť	Vzťahy v rodine Vzťahy medzi ľuďmi	Jednoduchý prítomný čas Jednoduchý minulý čas	Vedieť porozprávať o svojom živote a svojej rodine Vedieť pri tom používať správne jednoduchý prítomný a jednoduchý minulý čas	OSR - sebaopoznávanie a sebareflexia, vzťahy v rodine a medzi ľuďmi TPPZ - príprava a prezentácia projektu	OBN DEJ ETV/NAV	
Vypočúť si a podať informácie	Šport Kultúra a umenie	Športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti Nové trendy v športe Fair play športového zápolenia Vzory a ideály	Jednoduchý prítomný čas Väzba <i>like+...ing</i>	Vedieť povedať, čo rád/nerád robievam pomocou väzby <i>like+...ing</i> Vedieť pri tom používať správne jednoduchý prítomný čas	OŽZ - zdravý životný štýl, spoločnosť a životné prostredie	TSV	
Spoznávať technické vymoženosti človeka Reagovať na dianie v budúcnosti	Doprava a cestovanie Veda a technika v službách človeka	Dopravné prostriedky Osobná doprava Vedecké vynálezy Technický pokrok	Budúci čas - <i>will</i> - vyjadrenie rozhodnutia Predložky <i>in, on</i>	Vedieť opísať budúcnosť s použitím <i>will</i> Vedieť používať predložky <i>in, on</i>	DV- rôzne dopravné prostriedky	FYZ CHEM ETV	

Reagovať na príbeh, udalosť	Voľný čas a záľuby Kultúra a umenie	Záľuby Kultúra a jej vplyv na človeka Umenie a rozvoj osobnosti Druhy umenia Kultúra a jej formy Umenie - spoločnosť - kultúra	Minulý príbehový čas Jednoduchý minulý čas Predprítomný čas	Poznať rozdiel medzi minulým jednoduchým a príbehovým a predprítomným časom Vedieť využiť minulé časy pri rozprávaní príbehu, udalosti	OSR - rozvoj umeleckého čítania TPPZ - príprava a prezentácia projektu	SJL DEJ	
Vypočítať a podať informácie	Krajina, ktorej jazyk sa učím Krajiny, mestá a miesta	Geografické údaje Kultúrne a historické pamiatky	Používanie členov <i>the, a, an</i> , udávanie smeru Prítomný príbehový čas na vyjadrenie budúcnosti	Vedieť používať členy <i>a, an, the</i> Vedieť sa orientovať a podať informácie na mape Vedieť povedať o plánoch do blízkej budúcnosti pomocou prítomného príbehového času	DV - vedieť sa orientovať v doprave, na mape OSR - rozvoj sebadôvery, celoživotné vzdelávanie	OBN GEO	

Porozprávať o anglofónnych krajinách a zvyklostiach	Multikultúrna spoločnosť	Cudzie jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	Jednoduchý prítomný, minulý čas, minulý priebehový čas, predprítomný čas	Porovnať sviatky u nás a v anglofónnych krajinách Uvedomiť si možnosť cestovania a využitia anglického jazyka ako komunikačného nástroja v zahraničí Používať pri tom jednoduchý prítomný, minulý čas, minulý priebehový čas, predprítomný čas	MkV- poznávanie sviatkov, zvykov a tradícií v rôznych krajinách	GEO SJL DEJ ETV/NAV OBN	

8.ročník – I. cudzí jazyk

Tematické celky - témy	Počet hodín	Slovná zásoba – povinná lexika
3.Ľudské telo, starostlivosť o zdravie -ľudské telo -fyzické charakteristiky -charakterové vlastnosti človeka -choroby a nehody -zdravý spôsob života	15	jaw, hip, armpit, navel, forearm, knuckle, fist, calf, thigh, heel, toe, shin, bone, skeleton, brain, cheek, chin, eyebrow, limbs, palm, mole, freckles, medium, thin, plump, well-built; wound, sore, scratch, injury/injured, bruise, burn, break, fracture, frostbite, sprain, scratch, stiff neck, runny nose, first aid-kit, injection, operation, doctor, accident, pharmacy, prescription, take medicine, on duty, rash, headache, cold, toothache, dentist, aspirin, cough syrup, skin cream... feel dizzy, be depressed; fit, strong, exercise, rich, sweets... late, scared, tired, bored, angry, noisy, shy, naughty, quiet, intelligent, bright, patient, ambitious, nosy, obstinate, mean
4.Doprava a cestovanie -dopravné prostriedky -osobná doprava	8	ambulance, racing car, mechanic, garage, petrol station, lorry
5.Vzdelávanie a práca -pracovné činnosti a profesie -celoživotné vzdelávanie -pracovné podmienky	15	factory worker, doctor, nurse, shop-assistant, policeman, postman, cook, waiter, actress/actor, taxi-driver, gardener, baker, butcher, fashion designer, lorry driver, pilot, secretary, architect, vet, flight attendant, gardener, chef, electrician, builder, cleaner, artist, soldier boring, ordinary, exciting, advertising, sensible, a waste of time, no idea, me too...
6.Človek a príroda -počasie -klíma -rastliny/flóra -človek a jeho životné prostredie -príroda okolo nás- ochrana životného prostredia	15	endangered, tame, extinct, hibernate, extinction, wildlife park, tail, wing, beak, paw.; trees coniferous, deciduous, trunk, needles, oak, maple, willow, palm, pine, soil, lack of st., weather forecast, What is the weather like?, meteorologist, centigrade, chilly, cool, changeable, mist, mild, pouring, rainstorm, shower, breeze, mud, frost, temperature, degrees, Indian summer, region, environment, litter, waste, nature/industry, fumes, factories, acid rain, emit, power station, calm, dry, wet, continental; shine, skid, flow off, flood, evacuate
7.Voľný čas a záľuby -záľuby -internet, printové médiá -kultúra a jej vplyv na človeka -umenie a rozvoj osobnosti	15	channel, interview, viewer, local station, listener, worldwide web, surf the Internet, electronic mail, email address, dot, printed media, editor, article, paragraph, column, owner, cartoonist, freelance journalist, correspondent, journal, journalist, photographer, reporter, newsagent, page, headline, periodical, feature, gossip column, advertisement, crossword, horoscope, publish, show, be on, download, copy, print, switch on/off; annually, daily, weekly, monthly, independent, be crazy about, keen on;
8.Stravovanie -stravovacie návyky -zdravá výživa	15	bowl of cereal, sugar, tuna, salad, jacked potato, biscuits, vegetarian, pasta, crisps, nuts, sweets, meat, slice of toast, cheese sandwich, chips, rice, bacon, eggs, butter, ham, pudding, peanuts, alcohol, bottle, tin, box, be/go on a diet, provide, miss, protein, carbohydrates, fibre, vitamins, minerals, fat, sweets, instead, plenty, get...
9.Multikultúrna spoločnosť -cudzojazyčná komunikácia -zblížovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	14	original inhabitants, tribes, invasion, languages, new words, new living conditions, anniversary, importance of studying languages-reasons, job, travel, study, stay abroad, translate, watch, revise, dictionary, evening classes, difficulty, better working conditions, traditions, respect, tolerate/tolerant, invite, spend...
10. Obliekanie a móda	12	gloves, scarf, fur coat, knickers, underpants, bra, tights,

-základné druhy oblečenia -odevné doplnky -móda a jej trendy -výber oblečenia na rôzne príležitosti		sweatshirt, slippers, underwear, cardigan, pyjamas, uniform, swimsuit, swimming costume, moccasins, try on, do the buttons up, comfortable, baggy, tight- fitting, be grown out of something, dressed in latest fashion, be neatly dressed, accessories, jewellery, necklace, earring, ring, belt, handbag, lipstick, perfume, tie, sunglasses, watch, purse, umbrella, button, pocket
12. Obchod a služby -druhy a spôsoby nákupu a platenia -kultúra nakupovania a služieb	10	small, big, loose, enough, apologize, suggest, accept, respond, reject, ask, offer, state a problem, cash, banknote, coin, credit card, cash desk...
13. Krajiny, mestá a miesta -krajiny a svetadiely	5	forest, continent, ocean, pole, lake, river, desert, island, mountain, equator
18. Veda a technika v službách ľudstva -technické vynálezy -vedecký pokrok	8	plastic, copper, silver, silk, steel, cotton, gold, paper, leather, glass, wool, wood, iron, rubber, nylon; break off, come off, fall off, take off, switch off, turn off

Predmet: Anglický jazyk							
Ročník: ôsmy – I. CJ		Obsahový štandard		Hodinová dotácia: 4 hodiny týždenne / 132 ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok	Témy	Obsah	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou Ponúknuť a reagovať na ponuku	Vzdelávanie a práca	Pracovné činnosti a profesie Celoživotné vzdelávanie Pracovné podmienky	Jednoduchý prítomný čas Prítomný prítomný čas	Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou Reagovať pri stretnutí Vypočítať a podať informáciu Vedieť reagovať na pracovnú ponuku Poznať rozdiel a vedieť správne používať jednoduchý prítomný a prítomný prítomný čas	OSR - sebaopoznávanie a sebareflexia, vzťahy medzi ľuďmi TPPZ- príprava a prezentácia projektu	OBN SJL	

Vypočítať si a podať informácie Vyjadriť svoj názor a vôľu Vyhľadať informácie na internete	Obliekanie a móda Obchod a služby	Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Móda a jej trendy Výber oblečenia na rôzne príležitosti Druhy a spôsoby nákupu a platenia Kultúra nakupovania a služieb	Predprítomný čas Použitie <i>for, since</i> Výrazy <i>too, enough</i>	Dokázať využiť frázy a vety pri nakupovaní, opísať módne štýly, Vedieť opísať, čo sa mi páči/nepáči Porovnávanie druhov štýlov Vedieť komunikovať pri nákupe, odmietnuť, súhlasiť, vypýtať si... Vyjadriť spokojnosť, nespokojnosť s použitím výrazov <i>too, enough</i> Vedieť tvoriť a používať predprítomný čas, väzby <i>for, since</i> + časový výraz	ENV- spoločnosť a jej životný štýl OŽZ-zdravý životný štýl, spoločnosť a životné prostredie MkV-akceptácia kultúrnej rozmanitosti TPPZ-priprava a prezentácia projektu	VYV GEO DEJ OBN	
Spoznávať historické pramene, dejiny ľudstva	Veda a technika v službách ľudstva	Technické vynálezy Vedecký pokrok	Jednoduchý minulý čas Minulý priebehový čas Slovesá <i>had to, could</i>	Spoznáť využitie vedeckých vynálezov pre prítomnosť aj budúcnosť Poznať rozdiel a vedieť správne používať jednoduchý minulý a minulý priebehový čas Vedieť používať minulý čas modálnych sloviac <i>had to, could</i>	MkV-sofistikovaný človek v období praveku	DEJ FYZ CHEM	

Naučiť sa spoznávať zdravý životný štýl Vyjadriť svoje problémy	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Stravovanie	Ľudské telo Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Zdravý spôsob života Stravovacie návyky Zdravá výživa	Budúci čas modálnych slovíes <i>can, must</i> Slovesá <i>should, shouldn't</i> Spájanie viet pomocou spojok <i>but, however</i> Väzby <i>there's someone ...ing / see, hear someone ... ing</i>	Podrobne sa oboznámiť s časťami ľudského tela Vedieť popísať svoj zdravotný stav, problém, reagovať u lekára Vedieť hovoriť o stravovacích návykoch Vedieť popísať aktuálne dianie okolo seba pomocou väzby <i>there's someone ...ing / see, hear someone ... ing</i> Vedieť používať budúci čas modálnych slovíes <i>can, must, sloveso should, shouldn't</i> Vedieť spájať vety pomocou <i>but, however</i>	OŽZ-zdravý životný štýl, človek a životné prostredie TPPZ-príprava a prezentácia projektu	BIO OBN ETV/NAV	
Vyjadriť svoje schopnosti, porovnať ich so schopnosťami iných Vnímať a prejavovať svoje city	Voľný čas a záľuby Vzdelávanie a práca	Záľuby Internet, printové médiá Kultúra a jej vplyv na človeka Umenie a rozvoj osobnosti Pracovné činnosti a profesie	Predprítomný čas v porovnaní s minulým časom Tvorenie prídavných mien z podstatných mien Rozdiel medzi <i>been</i> a <i>gone</i>	Vedieť porovnať život v rôznych etapách a situáciách Vedieť opísať rôzne povolania bez prekladu do slovenského jazyka Vedieť tvoriť prídavné mená od podstatných mien Poznať rozdiel a vedieť správne	ENV- spoločnosť a jej životný štýl MkV-poznávanie kultúry TPPZ-príprava a prezentácia projektu		

				používať jednoduchý minulý a predprítomný čas, poznať rozdielne používanie väzieb s <i>been</i> a <i>gone</i>			
Poznať silu priateľstva Stanoviť, oznámiť a prijat' pravidlá aj povinnosti Reagovať na ich nesplnenie	Doprava a cestovanie	Dopravné prostriedky Osobná doprava	Podmienkové vety so spojkou <i>If</i> Spojenia <i>so do I / nor do I</i> a ich varianty	Vedieť použiť podmienkové vety so spojkou <i>if</i> Ovládať frázové slovesá <i>look...</i> Použitie <i>So/Nor</i> pri odpovediach Vedieť napísať neformálny e- mail/list - podať informácie o sebe, reagovať na informácie a opýtať sa iných	OSR- sebapoznávanie, komunikácia cez internet, dopisovanie	ETV SJL INF	

Spoznávať prírodné zákonitosti	Človek a príroda	Počasié Klíma Rastliny/flóra Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás- ochrana životného prostredia	Trpný rod Sloveso <i>might</i>	Vedieť porozprávať o prírodných úkazoch a živote zvierat na Zemi Vedieť podrobne opísať druhy počasia a vytvoriť predpoveď Vedieť vyjadriť možnosť do budúcnosti pomocou slovesa <i>might</i> Vedieť správne tvoriť trpný rod slovíes	ENV-ochrana životného prostredia TPPZ-príprava a prezentácia projektu	BIO GEO	
Porozprávať o anglofónnych krajinách a zvyklostiach	Multikultúrna spoločnosť	Cudzie jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	Jednoduchý prítomný, minulý čas, minulý priebehový čas, predprítomný čas, budúci čas, trpný rod slovíes	Vedieť porovnať sviatky u nás a v anglofónnych krajinách Uvedomiť si možnosť cestovania a využitia anglického jazyka ako komunikačného nástroja v zahraničí Používať pri tom jednoduchý prítomný, minulý čas, minulý priebehový čas, predprítomný čas, budúci čas, trpný rod slovíes	MkV-poznávanie sviatkov, zvykov a tradícií v rôznych krajinách	GEO SJL DEJ ETV/NAV OBN	

8.ročník – II.CJ

Tematické celky - témy	Počet hodín	Slovná zásoba – povinná lexika
1.Rodina a spoločnosť -vzťahy v rodine -vzťahy medzi ľuďmi	20	move, lonely, accent, born, honeymoon, church wedding, wedding anniversary, maternity leave, give birth to, funeral, be close to, go out, settle, spoil, educate, be pregnant, christen, separate, split/break up, get divorced, die, retire
4. Doprava a cestovanie -dopravné prostriedky -osobná doprava	19	underground, motorcycle, get on/in/off/out, catch, miss, go on trip/journey, zebra crossing, motorway, pavement, airport, platform, skycar, traffic jam, carry, engines, land, take off, control, cost, take...
7.Voľný čas a záľuby -záľuby -kultúra a jej vplyv na človeka -umenie a rozvoj osobnosti	20	go to the cinema, go to a football match, go shopping, go to a party, go to a pop concert, stay in bed, go to a wedding, go bowling, interest, interested in, get bored, relaxed, hiking, gardening, doing crosswords, folk festivals, school club, leisure centre, parachuting, visiting theme parks, literature, short/detective/love/adventure/horror/spy story, textbook, war novel, romance, legend, sci-fi, author, title, illustrator, character, fairy-tale, fable, writer, reader, lend, borrow, page, title
9.Multikultúrna spoločnosť -zvyky a tradície v rôznych krajinách	15	Original inhabitants, tribes, invasion, living conditions, languages, public holiday, historical event, annual, seasonal, commemorate, religion
11. Šport -športové disciplíny -význam športu pre rozvoj osobnosti -nové trendy v športe -fair play športového zápolenia	15	competition, beat, hit, club, hole, second- hand club, expensive, cheap, carry, running, roller-blading, canoeing.
13.Krajiny, mestá a miesta -kultúrne a historické pamiatky krajín a miest	17	go sightseeing, square, quarter, lane, open-air museum, store, warehouse, originate, wander, design, walk back in time
14. Kultúra a umenie -druhy umenia -kultúra a jej formy -umenie -spoločnosť- kultúra	12	famous writer, join, artist, continue, childhood, respectable, victim, make a lot of money, international superstar, reporter
21. Krajina, ktorej jazyk sa učím -geografické údaje	14	area, population, origins of the people, languages, capital city, largest cities, head of state, prime minister, immigrants, independent, descendants

Predmet: Anglický jazyk							
Ročník: ôsmy – II. CJ				Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 ročne			
Obsahový štandard							
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok	Témy	Obsah	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Rodina a spoločnosť	Vzťahy v rodine Vzťahy medzi ľuďmi	Jednoduchý prítomný čas Jednoduchý minulý čas	Vedieť porozprávať o svojom živote a svojej rodine Vedieť pri tom používať správne jednoduchý prítomný a jednoduchý minulý čas	OSR -sebapoznávanie a sebareflexia, vzťahy v rodine a medzi ľuďmi TPPZ - príprava a prezentácia projektu	OBN DEJ ETV/NAV	
Vypočúť si a podať informácie	Šport Kultúra a umenie	Športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti Nové trendy v športe Fair play športového zápolenia Vzory a ideály	Jednoduchý prítomný čas Väzba <i>like+...ing</i>	Vedieť povedať, čo rád/nerád robievam pomocou väzby <i>like+...ing</i> Vedieť pri tom používať správne jednoduchý prítomný čas	OŽZ - zdravý životný štýl, spoločnosť a životné prostredie	TSV	
Spoznávať technické vymoženosti človeka Reagovať na dianie v budúcnosti	Doprava a cestovanie Veda a technika v službách človeka	Dopravné prostriedky Osobná doprava Vedecké vynálezy Technický pokrok	Budúci čas - <i>will</i> - vyjadrenie rozhodnutia Predložky <i>in, on</i>	Vedieť opísať budúcnosť s použitím <i>will</i> Vedieť používať predložky <i>in, on</i>	DV- rôzne dopravné prostriedky	FYZ CHEM ETV	

Reagovať na príbeh, udalosť	Voľný čas a záľuby Kultúra a umenie	Záľuby Kultúra a jej vplyv na človeka Umenie a rozvoj osobnosti Druhy umenia Kultúra a jej formy Umenie - spoločnosť - kultúra	Minulý príbehový čas Jednoduchý minulý čas Predprítomný čas	Poznať rozdiel medzi minulým jednoduchým a príbehovým a predprítomným časom Vedieť využiť minulé časy pri rozprávaní príbehu, udalosti	OSR - rozvoj umeleckého čítania TPPZ- príprava a prezentácia projektu	SJL DEJ	
Vypočúť a podať informácie	Krajina, ktorej jazyk sa učím Krajiny, mestá a miesta	Geografické údaje Kultúrne a historické pamiatky	Používanie členov <i>the, a, an</i> , udávanie smeru Prítomný príbehový čas na vyjadrenie budúcnosti	Vedieť používať členy <i>a, an, the</i> Vedieť sa orientovať a podať informácie na mape Vedieť povedať o plánoch do blízkej budúcnosti pomocou prítomného príbehového času	DV - vedieť sa orientovať v doprave, na mape OSR - rozvoj sebadôvery, celoživotné vzdelávanie	OBN GEO	

Porozprávať o anglofónnych krajinách a zvyklostiach	Multikultúrna spoločnosť	Cudzie jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	Jednoduchý prítomný, minulý čas, minulý priebehový čas, predprítomný čas	Porovnať sviatky u nás a v anglofónnych krajinách Uvedomiť si možnosť cestovania a využitia anglického jazyka ako komunikačného nástroja v zahraničí Používať pri tom jednoduchý prítomný, minulý čas, minulý priebehový čas, predprítomný čas	MkV- poznávanie sviatkov, zvykov a tradícií v rôznych krajinách	GEO SJL DEJ ETV/NAV OBN	

9.ročník – I. cudzí jazyk

Tematické celky - témy	Počet hodín	Slovná zásoba – povinná lexika
1.Rodina a spoločnosť 9.Multikultúrna spoločnosť -vzťahy medzi ľuďmi -náboženstvo	10	public holidays, festivals, culture, religion, historical events, commemorate, monuments, church, mass, service, Christianity, Catholics, Protestants, Muslims, invite, spend; fall off, pick up, run away, grow up
2.Domov a bývanie -spoločnosť a životné prostredie -spoločnosť a jej životný štýl	15	rent, heat, dust, sweep, knock, ring the bell, make the bed, tidy up, cooker, coffee table, settee, stool, plant, curtain, letter box, bookcase, cushion, ashtray, balcony, terrace, guest room, housing estate, garden, lawn, fruit tree, bench, garage, playground, town, village, countryside, take off, sort out, put away, work out, write down, look out, look into, look down, look round, look up, have a nap, have a snack, receive, become, fetch
3.Ludské telo, starostlivosť o zdravie -fyzické charakteristiky -charakterové vlastnosti človeka	16	intelligent, bright, patient, ambitious, nosy, obstinate, mean, popular, plain, friendly, helpful, careful, quiet, reliable, boring, horrible, serious, ugly, clever, beautiful, shy, nice, good-looking, attractive, pretty, broad-shouldered, slim, thin, fat, tall, handsome, overweight, gorgeous, well-built; beard, moustache, mole, freckles
4.Doprava a cestovanie -príprava na cestu a cestovanie -turistika a cestovný ruch -problémy cestných, železných a leteckých sietí	20	spaceship, loudspeaker, tunnel, fare, driving licence, abroad, traffic lights, crossroad, bus stop-station, airport, port, abroad, mechanic, garage, petrol station, bus stop/station, railway station, departure, arrival, taxi rank, timetable, travel agency, book a holiday, full/half board, ticket inspector, flight attendant, single/return ticket, port, steward/stewardess, change (planes/trains), disembark, take off, board, hire-rent, check a passport, single-return ticket, trip, journey, customs, package holiday, sightseeing, valid passport, travel guide, guide book, map, souvenir, travel agency, tourist, traveller, visitor, book a holiday, stay in, spend, get lost
7.Voľný čas a záľuby -médiá -umenie a rozvoj osobnosti	19	sitcom, game show, quiz show, serial, news, documentary, soap, comedy programme, music programme, sports programme, detective series, mainstream pop, heavy metal, rap, rock and roll, reggae, blues, folk, jazz, classical music, opera, bass guitar, rhythm guitar, lead guitar, keyboards, lead singer, mike (microphone), amplifier (amp), (loud)speaker, drums
11.Šport -druhy športu -športové disciplíny	12	Sport/game, individual/team, summer/winter, outdoor, indoor, match, gym, playground, field, pool, track, pitch, alley, court, course, ring; equipment: ball, net, basket, darts, knee pad, somersault, racquet, clubs, bat, stick, shuttlecock, puck; play/do/go: rowing, cycling, swimming, skiing, running, climbing, karate, yoga, cooking, painting, tennis, football, ice hockey, golf; be fond of, be interested in, be keen on, give up, take up, tired of stg., take part in, take a risk, take stg. to its limits.
15. Človek a spoločnosť; komunikácia -jazyk ako dorozumievací prostriedok -formy komunikácie -kultúra komunikácie	12	warning signs, prohibitions, prohibited, allowed, forbidden, beware, emergency, caution, hazard, danger; appointment, refuse, accept, suggest, suggestion, arrangement, permission; invade, sound, conquer, ordinary, aristocracy, simple
16. Mládež a jej svet -aktivity mládeže -vzťahy medzi rovesníkmi -generačné vzťahy -predstavy mládeže o svete	15	bully, bullying, victim, cruel, pointless, call names, escape, push, pull, terrible, punch, kick, scream, cry, come round, worried, pierced, tattoo, dreadlocks, shave, dye, dare, runaway, rebellious, teenager, sullen, scruffy, polite, adolescence, childhood, adulthood, self-conscious,

		embarrassed, relationship, grow up, moody, be in trouble, survival guide, occur, successful, sleepover, lift
18. Veda a technika v službách ľudstva -vedecký pokrok	13	it's bent, jammed, stuck, plugged, scratched, torn, funny noise, burnt, damaged, missing, cracked, flat, crashed, puncture, broken down, stolen; danger, health, luck, ease, poison, caution, hazard, dirt, risk, infection, lucky, visible, usual, likely, possible, true, fair, interesting

Predmet: Anglický jazyk											
Ročník: deviaty – I. CJ				Obsahový štandard				Hodinová dotácia: 4 hodiny týždenne / 132 ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok	Témy	Obsah	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky				
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou Vyjadriť predstavy, názory o svete a ľuďoch	Mládež a jej svet Ľudské telo a starostlivosť o zdravie	Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy Predstavy mládeže o svete Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka	Vzťažné vety Prídavné mená na opis výzoru a charakteru človeka	Vedieť opísať svoj život a život mladých ľudí všeobecne Vedieť opísať človeka (jeho zjav, povahové vlastnosti) Vedieť správne používať vzťažné vety a vzťažné zámená Vedieť správne používať spojenia prídavných a podstatných mien	OSR - sebaopoznávanie a sebareflexia, vzťahy medzi ľuďmi	OBN ETV/NAV					
Vypočuť si a podať informácie Vyjadriť svoj názor a vôľu	Voľný čas a záľuby Šport	Druhy športu Športové disciplíny	Prítomné časy Väzba sloveso + ... -ing/neurčitok	Vedieť povedať, čo rád/nerád robím Vedieť správne používať prítomné časy a väzbu sloveso + ... -ing/neurčitok	ENV- spoločnosť a jej životný štýl OŽZ -zdravý životný štýl, spoločnosť a životné prostredie MkV- akceptácia kultúrnej rozmanitosti TPPZ- príprava a prezentácia projektu	TSV OBN					

Spoznávať využitie techniky	Veda a technika v službách ľudsťva	Technické vynálezy Vedecký pokrok	Minulé časy Predprítomný čas	Vedieť vyjadriť využitie vedeckých vynálezov a problémy súvisiace s nimi Vedieť pomenovať problém, žiadať riešenie, ospravedlniť sa, poďakovať, odpovedať Vedieť správne používať a vidieť rozdiel medzi minulými a predprítomným časom	OSR - zdvorilá komunikácia pri riešení problémov	OBN FYZ CHEM	
Prejavovať svoje city, vôľu, záujem	Voľný čas a záľuby	Médiá Umenie a rozvoj osobnosti	Tvorenie otázok Prístavné otázky	Vedieť hovoriť o svojich záujmoch, záľubách Vedieť tvoriť otázky vo všetkých prebratých časoch Vedieť potvrdiť / overiť si informáciu pomocou prístavnej otázky	OŽZ- zdravý životný štýl, človek a životné prostredie TPPZ- príprava a prezentácia projektu	HUV SJL OBN ETV/NAV	

Vyjadriť svoje názory, predpoklady Vnímať a prejavovať svoje city	Človek a spoločnosť; komunikácia Mládež a jej svet	Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie Kultúra komunikácie Aktivity mládeže Predstavy mládeže o svete	Sloveso <i>would</i> Druhá podmienková veta Zvratné zámená Tvorenie opozít od prídavných mien	Vedieť hovoriť o tom, čo by som rád/nerád robil/bol pomocou <i>would</i> Vedieť čítať značky a informačné tabule Vedieť používať druhú podmienkovú vetu a celkovo podmieňovací spôsob slovies Vedieť tvoriť opozitá od prídavných mien Vedieť správne používať zvratné zámená	ENV- spoločnosť a jej životný štýl MkV- poznávanie kultúry	OBN	
Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá aj povinnosti Reagovať na ich splnenie/nesplnenie	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Mládež a jej svet Rodina a spoločnosť	Fungovanie ľudského tela počas dňa Generačné vzťahy Vzťahy medzi ľuďmi	Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená Určitý a neurčitý člen Väzba <i>used to</i> Predložky <i>in, on, at</i> Slovesá <i>have, get, go, do</i> v každodenných výrazoch Frázové slovesá súvisiace so vzťahmi	Vedieť hovoriť o tom, čo robím/nerobím (<i>have, get, go, do</i>) počas dňa, čo som zvykol/nezvykol robiť (<i>used to</i>) Vedieť správne používať členy s podstatnými menami Vedieť vyjadriť názor (návrh, odmietnutie, prijatie...) Vedieť rozlíšiť počítateľné a nepočítateľné podstatné mená a správne ich používať vo vetách	OSR - sebapoznávanie TPPZ - príprava a prezentácia projektu	BIO ETV OBN FIG	

				Vedieť správne používať predložky <i>in, on, at</i>			
Spoznávať miesta na život	Domov a bývanie	Spoločnosť a životné prostredie Spoločnosť a jej životný štýl	Budúce časy	Vedieť hovoriť o možnostiach bývania, o svojom dome/byte, predstavách do budúcnosti Vedieť správne používať časy na vyjadrenie budúcnosti Vedieť požiadať niekoho o dovoľenie / o to, aby niečo urobil	ENV- ochrana životného prostredia TPPZ- príprava a prezentácia projektu	GEO	
Spoznávať možnosti cestovania	Doprava a cestovanie	Príprava na cestu a cestovanie Turistika a cestovný ruch Problémy cestných, železných a leteckých sietí	Trpný rod slovíes	Vedieť hovoriť o možnostiach cestovania, spoznávania krajín, trávenia dovolenky Vedieť správne používať trpný rod slovíes Vedieť vyplňať tlačivá a urobiť/vybaviť potrebné kroky pred cestovaním	ENV OSR - komunikácia pri vybavovaní vecí	GEO OBN	

Porozprávať o anglofónnych krajinách a zvyklostiach	Rodina a spoločnosť Multikultúrna spoločnosť	Vzťahy v rodine Cudzie jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	Prítomné časy Minulé časy Budúce časy Trpný rod sloviess Modálne slovesá	Vedieť porovnať sviatky u nás a v anglofónnych krajinách Uvedomiť si možnosť cestovania a využitia anglického jazyka ako komunikačného nástroja v zahraničí Používať pri tom prítomné časy, minulé časy, budúce časy, trpný rod sloviess, modálne slovesá	MkV- poznávanie sviatkov, zvykov a tradícií v rôznych krajinách	GEO SJL DEJ ETV/NAV OBN	

Vzdelávacia oblasť: JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Učebné osnovy : NEMECKÝ JAZYK

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J.C.Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Nemecký jazyk				
Časový rozsah výučby / ročník	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
	-	3 hod./týždeň 99 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Požiadavky pre vzdelávanie v cudzích jazykoch (ďalej CJ) vychádzajú zo Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (ďalej SERR), ktorý popisuje rôzne úrovne ovládania cudzích jazykov. Vzdelávanie v prvom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne B2, v druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne A1.2. Úspešnosť jazykového vzdelávania ako celku je závislá nielen od výsledkov vzdelávania v materinskom jazyku a v cudzom jazyku, ale závisí aj od toho, do akej miery sa jazyková kultúra žiakov stane predmetom záujmu aj všetkých ostatných oblastí vzdelávania.

Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Tvorí základný pilier komunikácie v rámci viacjazyčnej európskej demokracie a je vyhľadávaný na trhu práce ako predpoklad dobrého uplatnenia sa v zamestnaní. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Prioritou pri vyučovaní tohto predmetu je získanie záujmu o štúdium cudzieho jazyka a vytvorenie pozitívneho vzťahu k tomuto predmetu, osvojenie jazykových znalostí a zručností k aktívnemu využitiu komunikácie v CJ. Sústreďujeme sa na získanie schopností a zručností čítať s porozumením primerané texty v danom cudzom jazyku, porozumeniu primerane náročnému ústnemu prejavu, poznaniu kultúry zeme príslušnej jazykovej oblasti, dbáme o rozvoj všetkých jazykových zručností (počúvanie a čítanie s porozumením, písanie a rozprávanie) súbežne.

V 6., 7., 8. a 9. ročníku je posilnené vyučovanie jednou vyučovacou hodinou, ktorá je využívaná na rozvoj čítania a počúvania s porozumením, prehlbovanie a utvrdzovanie prebraného učiva.

Nemecký jazyk sa vyučuje vo všetkých ročníkoch 2.stupňa od 6.triedy ako druhý cudzí jazyk, okrem 8. ročníka, kde sú v rámci triedy dve skupiny, z ktorej jedna má nemecký jazyk ako prvý cudzí jazyk (končí úrovňou A1.2) a druhá skupina má nemecký jazyk ako druhý cudzí jazyk, pričom tejto skupine do splnenia úrovne A1.2 chýbajú tematické celky a gramatické javy zahrnuté v tabuľkách pre 9. ročník.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania nemeckého jazyka na základnej škole je naučiť učiacich sa všetky formy dorozumievania na základnej úrovni, tj rozvíjať všetky štyri rečové zručnosti- ústny prejav, čítanie, počúvanie a písomný prejav na základe osvojenej slovnej zásoby a gramatiky. V súčasnosti majú žiaci stále viac možností uplatňovať svoje rečové zručnosti pri hovorení, počúvaní / či už priamo cez živú osobu, alebo prostredníctvom rozhlasu a tv/

Hlavným cieľom základnej školy je, aby učiaci sa:

- dostali pevné základy, na ktorých budú budovať svoje jazykové zručnosti až do najvyššej formy zvládnutia s dostatočným uplatnením v praxi,
- boli vedení k samostatnosti v štúdiu jazyka tým, že majú dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu, napr.: vo forme projektovej práce,
- naučili používať rôzne materiály na štúdium a vedeli pracovať so slovníkmi,
- dosiahli prechod z reproduktívnej do produktívnej formy komunikácie,
- vedeli sa dorozumievať v rôznych komunikačných situáciách, v rovnováhe so štruktúrou jazyka, t.j mali primerané znalosti gramatiky,
- zvládli základné pravidlá medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudli pozitívny vzťah k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie,
- vedeli adekvátne reagovať na každú tému bez strachu a napätia.a mali dostatok sebadôvery

Žiak je stredobodom vyučovania. Výber tém, textov a sociálnych foriem sa orientuje na veku primerané postoje, zážitky, záujmy a potreby žiaka, ako aj na jeho výkonnostnú úroveň. Vyučovanie cudzieho jazyka (tak ako celý učebný proces) pritom úzko nadväzuje na mimoškolské skúsenosti z reálneho života a je zamerané na životné situácie, ktoré v súvislosti s používaním cudzieho jazyka hrajú v súčasnom i budúcom živote dospelých významnú úlohu.

Východiskom učenia sa cudzieho jazyka musia byť produktívne sily vedomia dospelujúceho žiaka, predovšetkým prirodzená zvedavosť, spontánnosť, radosť z nových poznatkov, zmyslové vnímanie okolia, motorika a fantázia, ktorá zotrváva, len v priebehu pubertálneho vývinu získava iné formy a je ovplyvňovaná inými záujmami. V súlade s tým

treba vyučovací proces zamerať na z roka na rok sa meniace vedomie žiaka, na jeho skúsenosti a na neustále sa rozširujúci rozsah záujmov. Preto je potrebné sústrediť sa na formy učenia sa pomocou objavovania, pričom treba žiaka vo zvýšenej miere viesť k tomu, aby samostatne pristupoval k témam a situáciám a k ich zvládnutiu pomocou cudzieho jazyka.

V popredí budú tak hravé formy pracovného postupu a vyučovacieho procesu, ktoré sa však čoraz viac zameriavajú na praktické tvorivé ciele a vo vyšších ročníkoch na potreby životnej a profesijnej orientácie žiaka. Ústny prejav má pritom prednostné postavenie; všetky čiastkové oblasti procesu vyučovania a učenia sa jazyka – sprostredkovanie komunikačných zámerov a prejavov, slovnej zásoby a gramatiky atď. – musia z neho vychádzať a znovu do neho vyústiť. Avšak vo zvyšujúcej sa miere musia do popredia vystupovať stratégie čítania s porozumením a produktívne písomné aktivity.

Pritom treba dbať o to, aby v duchu všeobecných zásad opísaných v učebných osnovách bol každý žiak pripravený na reálnu komunikáciu v nemeckom jazyku podľa svojich individuálnych predpokladov, berúc podľa možnosti do úvahy rozdiely v individuálnych schopnostiach a v správaní.

Správanie a učenie sa žiaka je celistvé, t.j. tvorí integrálnu jednotu afektívnych, motorických a kognitívnych komponentov, pričom treba zohľadniť, že na tomto stupni sa postupným vývinom dostáva kognitívny komponent čoraz silnejšie do popredia. Z toho dôvodu musí byť celý proces vyučovania cudzieho jazyka už od základov organizovaný ako celok, pričom v súlade so stúpajúcou mierou uvedomelosti žiaka je nutné použiť špecializované metodické postupy, najmä v kognitívnej oblasti.

Vyučovanie vedie žiaka pomocou vhodných aktivít, sociálnych foriem (napr. práca vo dvojiciach, v skupinách a i.) a cvičení na vyučovaní k rastúcej samostatnosti pri osvojovaní si cudzieho jazyka. Metodická pestrosť podnecuje záujem žiaka, pričom stúpa aj význam zaradenia moderných komunikačných prostriedkov.

Pomocou množstva rôznych, čo najautentickejších situácií a textov na vyučovaní sa žiak učí jazykovo a sociálne primerane komunikovať na základe rôznych podnetov a s rôznymi partnermi. Učebné aktivity a cvičenia majú zmysel len vtedy, keď podporujú komunikáciu. Autentické komunikačné situácie spočívajú vo vzájomnom pôsobení rečových zručností. Ich sprostredkovanie a podpora a ich vzájomná integrácia sa musí uskutočňovať nepretržitým precvičovaním na vyučovaní.

Konkrétne situácie v komunikácii sa musia zmysluplne spojiť s preberanými témami. Konfrontácia s reáliami nemecky hovoriacich krajín má podporiť interkultúrne porozumenie, prispieť k interpretácii nášho sveta v protiklade k cudziemu a nesmie viesť len k hromadeniu izolovaných informácií.

Hlavným cieľom vyučovania cudzieho jazyka je komunikácia v cudzom jazyku. Na dosiahnutie tohto cieľa sa nemajú jazykové chyby opravovať takým spôsobom, ktorý narúša komunikáciu a znižuje radosť žiakov z nej; treba ich odstraňovať skôr konštruktívnou metódou.

Vyučovací proces pozostáva z opakovania a z preberania nového učiva vo vyváženom pomere, ktorý zodpovedá potrebám žiakov, ich stratégiám učenia sa. Na rozsiahly proces učenia sa je potrebné primeraným spôsobom využiť tvorivý potenciál mladých ľudí.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapája sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učitelia sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebavzdelávania, t. j. kompletneho vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania si učitelia osvojujú tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie / ďalej ako IKT/,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencie (spôsobilosti) občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúr

- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),

- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností

Učiaci sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

1. Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,

- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

2. Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3. Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

4. Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

2. Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc

- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

3. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

4. Ústny prejav

Ústny prejav – **dialóg**

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – **monológ**

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.
- dokáže jednoducho vyjadriť vlastné želania a záujmy, svoje pocity a vdácnosť
- bude schopný vyrozprávať príbeh, podať jednoduchý popis činností a udalostí
- bude schopný opísať svoje skúsenosti a plány

5. Priere zové témy

A. Regionálna výchova

- vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach nemecky hovoriacich krajín

B. Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie, vedieť si obhájiť svoj názor, byť tolerantný k názorom druhých, dodržiavať pravidlá diskusie
- utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu
- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu a sebadôveru
- prevziať zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a sebazvedelávanie ostatných
- naučiť sa uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať práva, názory a potreby ostatných
- pomáhať žiakom získavať a udržiavať si osobnostnú integritu
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu
- podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole, prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok

C. Multikultúrna výchova

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti identitu, byť sám sebou, reflektovať vlastné sociokultúrne zázemie
- orientovať sa v pluralitnej spoločnosti a využívať interkultúrne kontakty v vzájomnom obohatení seba i druhých
- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva rešpektovať práva druhých
- spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície, rešpektovať ich ako rovnocenné a dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať
- osvojovať si znalosť niektorých základných pojmov multikultúrnej terminológie: kultúra, etnikum, diskriminácia, xenofóbia, rasizmus, národnosť, intolerancia ...
- uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych i neverbálnych prejavov a pripravenosť niesť zodpovednosť za svoje správanie
- bojovať proti predsudkom a stereotypom, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie
- uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej, národnostnej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti

D. Environmentálna výchova

- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém, vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- vnímať a citlivo pristupovať k prírode, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu, vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k estetickým hodnotám prostredia
- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania prírodných zákonov
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu a posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia
- posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a rozpoznávať nežiadúce konanie
- racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská v problematike životného prostredia

E. Ochrana života a zdravia

- integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie
- pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami
- pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu
- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných ľudí
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného cítania
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

F. Mediálna výchova

- uvedomovať si možnosti slobodného vyjadrenia vlastných postojov a zodpovednosti za spôsob ich jeho formovania a prezentácie
- porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a zmysluplne sa v ňom orientovať selektívne využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä osvetovú a výchovno-vzdelávaciu
- kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, čo pozitívne ovplyvňuje osobnostný a sociálny rast
- využívať potenciál médií ako zdrojov informácií, kvalitnej zábavy i naplnenia voľného času
- získať predstavy o úlohe médií v kľúčových spoločenských situáciách a v demokratickej spoločnosti vôbec
- vytvárať predstavu o úlohe médií v každodennom živote v regióne, poznať regionálne médiá
- využívať vlastné schopnosti v tímovej práci a samostatne tvoriť mediálne produkty / príspevky do školského rozhlasu, na školské webové stránky a podobne /

G. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi
- oboznámiť sa s funkciou, obsahom a formálnou úpravou písomností osobnej agendy a spôsobom ich tvorby
- vyhľadávať problémy, klásť otázky, formulovať a overovať hypotézy
- na základe získaných informácií a údajov formulovať jednoduché závery

- naučiť sa na úrovni obhajovať svoje tézy, myšlienky a názory, adekvátne komunikovať, reagovať na otázky a argumentovať
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím nástrojov IKT
- vedieť prezentovať sám seba a svoje schopnosti, ale učiť sa pracovať aj v skupine, vážiť si prácu iných a nepodceňovať ju
- učiť sa vytvoriť nejaký produkt – zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektov, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy

Rozvoj finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s dlhodobým perspektívnym cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Žiaci by mali byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a zručnostiach :

- osvojiť si životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia
- pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia
- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- identifikovať zdroje osobných príjmov
- pomenovať základné znaky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom
- uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady
- stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom
- poznať hodnotu vecí ako výsledku ľudskej práce, vážiť si prácu
- vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia
- vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu, zaujať kritický postoj k informáciám poskytovaných reklamou
- uviesť príklady klamných a zavádzajúcich praktík obchodu, vyhľadať ich v médiách
- uviesť príklady, ako vzdelanie a praktické zručnosti môžu ovplyvniť životnú úroveň jednotlivca
- identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní
- vedieť diskutovať a vyjadrovať vlastné názory a postoje k problematike vzťahu morálky a peňazí

6. Stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Správne zvolenými metódami sa

- vytvára atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu,

- využíva a motivuje sa chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť,
- zohľadňujú sa potreby dieťaťa a hlavne mu umožňujú učiť sa všetkými zmyslami,
- dieťa sa naučí reagovať v nemeckom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť

Metódy práce:

- **Komunikatívne metódy** - vyberajú sa také jazykové prvky, aby v každom štádiu učenia umožňovali adekvátne viesť rozhovor, dialóg a primeranú komunikáciu. Žiaci si osvojujú modelové vety, frázy, gramatické javy v komunikácii, taktiež si rozširujú slovnú zásobu pri tvorení dialógov a monológov. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, blahoželanie, jednoduchý telefonický rozhovor, ilustrované rozprávky a príbehy.
- **Fixačné metódy** – sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy). Prebiehajú formou hry, práce s internetom, súťaží, domácich prác ...
- **Motivačné metódy** – slúžia na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť, napr. motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).
- **Expozičné metódy** - využívame pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Z nich najmä rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), besedu (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), demonštračnú metódu (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipuláciu s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).
- **Problémové metódy** – napr. heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, tematika, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Vypracovávanie projektov s uplatnením medzipredmetových vzťahov.
- **Aktivizujúce metódy** – najmä diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda "Rollenspiel" (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).
- **Audio - lingválna metóda** - oboznamovanie sa s jazykom počúvaním a verbálnym napodobňovaním.

- **TPR (Total Physical Response)** - do činnosti sa zapája , čo najviac zmyslov, pričom sa využíva pohyb. Pri tejto metóde sa rovnomerne stimulujú obidve časti mozgu, čím sa zvyšuje efektívnosť vyučovania - krátke dramatizácie textov (tvorba scénok a krátkych divadelných útvarov s jednoduchými rekvizitami).

Dôraz kladieme na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

For my p rác e:

- individuálna
- skupinová
- práca vo dvojiciach
- prezentácia projektov
- práca v pléne

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina.

Vyučovanie bude prebiehať v týchto priestoroch:

- kmeňové učebne
- počítačová učebňa
- mimoškolské priestory
- učebne s interaktívnou tabuľou

7. Učebné zdroje

S výučbou nemeckého jazyka sa začína v 6. ročníku. V každom ročníku sa ráta s odlišnou úrovňou ovládania daného jazyka. Výber učebníc bol prispôsobený žiaducemu progresu v danom ročníku.

- učebnice
- pracovné listy
- metodické knihy pre učiteľov
- internet (rôzne edukačné webové portály)
- IKT zdroje: edukačné CD- rom, DVD, interaktívna tabuľa
- jazykové časopisy
- cudzojazyčné výkladové a prekladové slovníky a slovníky pre deti
- audiovizuálny materiál (CD, kazety, videá, plagáty a obrázkový materiál, knihy,...)

Používané učebnice

6. ročník: MENZLOVÁ, B. – HANULJAKOVÁ, H. – NOVÁKOVÁ, U. – OLEJÁROVÁ, A.: *HALLO, DA BIN ICH 3 basis*.

Bratislava: *OrbisPictusIstropolitana, 2001*. - učebnica, pracovný zošit, pracovné listy

7. ročník: MENZLOVÁ, B. – HANULJAKOVÁ, H. – NOVÁKOVÁ, U. – OLEJÁROVÁ, A.: *HALLO, DA BIN ICH 3 basis*.

Bratislava: OrbisPictusIstropolitana, 2001. - učebnica, pracovný zošit, pracovné listy
MENZLOVÁ, B. – HANULJAKOVÁ, H. – NOVÁKOVÁ, U. – OLEJÁROVÁ, A.: HALLO,
DA BIN ICH 3 neu.

Bratislava: OrbisPictusIstropolitana, 2001. - učebnica, pracovný zošit, pracovné listy

8. ročník: MENZLOVÁ, B. – HANULJAKOVÁ, H. – NOVÁKOVÁ, U. – OLEJÁROVÁ,
A.: HALLO, DA BIN ICH 3 neu.

Bratislava: OrbisPictusIstropolitana, 2001. - učebnica, pracovný zošit, pracovné listy

9. ročník: MENZLOVÁ, B. – HANULJAKOVÁ, H. – NOVÁKOVÁ, U. – OLEJÁROVÁ,
A.: HALLO, DA BIN ICH 3 neu.

Bratislava: OrbisPictusIstropolitana, 2001. - učebnica, pracovný zošit, pracovné listy

Doplňková literatúra

Kopp, G.- Büttner, S.: Planet 1 Deutsch für Jugendliche, Hueber Verlag, 2004

Balcová, Táňa: Nemčina – gramatika hrou, Bratislava: Vydavateľstvo KNIHA- SPOLOČNÍK,,
1998.

Douvitsas- Gamst, J.- Xanthos, E.- Xanthos- Kretzschmer, S.: das Deutschmobil 2, 3

Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo Klett Edition Deutsch, 1992.

Časopisy, slovensko-nemecký, nemecko-slovenský slovník, výkladový slovník, slovník pre
deti

Texty na počúvanie: dialógy, piesne, interview, rozprávky, vtipy

Texty na čítanie: poviedky, básne, bájky, piesne, recepty, plagáty

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom

IKT zdroje:

Edukačné CD-ROM, DVD zo školských zdrojov

využívanie interaktívnych EDU – softvérov, interaktívna tabuľa, PC s pripojením na internet

8. Hodnotenie

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011. Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami: výborný (1), chváľtebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5).

Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy práce žiakov. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Metodického pokynu č. 22/2011, príloha č. 2, ďalej odporúčania CPPPaP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenie daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete nemecký jazyk. Žiaci s poruchami učenia majú možnosť pri písomných prácach využívať určené pomôcky

(gramatické tabuľky, prehľady časov...), často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne zjednodušeniu zadania. Pri písaní školských písomných prác sa hodnotí len obsah písomných prác, nehodnotí sa pravopis ani úprava. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zväži, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania.

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Predmet hodnotenia a klasifikácie nemeckého jazyka:

- osvojenie a prehĺbenie tematických okruhov používanie rečových zručností v každodenných situáciách
- osvojenie a prehĺbenie rečových zručností- počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, ústny a písomný prejav
- osvojenie a prehĺbenie vedomostí z lexiky, morfológie, syntactickej stavby jazyka, výslovnosti a intonácie
- osvojenie grafickej stránky jazyka a pravopisu

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získavajú vyučujúci:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovanie
- rôznymi druhmi skúšok: ústne, písomne, didaktické testy
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka

Hodnotenie písomných prác:

1. testy – v každom ročníku po prebraní a zopakovaní daného učiva sa píše krátka previerka a test z lekcii. Ďalej sa píše vstupná previerka (opakovanie učiva z predchádzajúceho ročníka) a výstupná previerka (zhrnutie poznatkov z daného ročníka). Kontrolné práce hodnotíme percentom úspešnosti, t.j. napíšeme dosiahnutý percentuálny výsledok a známku číslou (napr. 93% = 1).

Stupnica hodnotenia kontrolných prác:

100% - 90%	= 1
89% - 75 %	= 2
74% - 55 %	= 3
54% - 40 %	= 4
39% - 0%	= 5

Pri opravách písomného prejavu žiakov používame korektorské značky, ktoré boli schválené v rámci predmetovej komisie cudzích jazykov.

	chybné písmeno, vymeniť písmeno
	oddeliť
	spojiť
	urobiť nový odsek
	zrušiť odsek
	dať na nový riadok
	štylistická chyba
	vložiť slovo
1 4 2 3	zmeniť slovosled

3. projekty - hodnotíme gramatickú, štylizáciu a pravopisnú stránku i grafickú úpravu, plus ústnu prezentáciu projektu jednou výslednou známku. Znamku napíšeme slovom v tvare prídavného mena (napr. výborný) a do zátvorky príslušnou číslovkou (napr. 1). Projekty si žiaci pripravujú doma po predchádzajúcej podrobnej inštrukcii od učiteľa a vzájomne dohodnutých podmienkach.

Na hodnotenie žiakov možno použiť:

1. slovné hodnotenie
2. klasifikáciu známku
3. bodové hodnotenie / prepočítava sa na percentá/
4. percentuálne hodnotenie
5. kombináciou jednotlivých alternatív

Stupnica hodnotenie pri kombinácii percentuálneho hodnotenie a klasifikácie známku:

Percentuálne hodnotenie

- 100-90% známka 1
- 89-75% známka 2
- 74-45 % známka 3
- 44-16% známka 4
- 15-0% známka 5

Postupy a zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

Hodnotenie poskytuje žiakovi spätnú väzbu.

Hodnotenie musí byť:

- zrozumiteľné a jednoznačné,
- pedagogicky zdôvodniteľné,
- odborne správne,
- porovnateľné sa danými kritériami hodnotenia žiaka

9. Slovná zásoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Predložené osnovy prezentujú požiadavky na osvojenie si slovnej zásoby oveľa konkrétnejšie a sú založené na kritériách pre ovládanie cudzieho jazyka podľa úrovni (A1, A2, B1, B2) vymedzených v Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky.

Témy	všeobecne	podtémy
1 Rodina a spoločnosť	- Osobné údaje - Rodina - vzťahy v rodine - Národnosť/štátna príslušnosť - Tlačivá/dokumenty - Vzťahy medzi ľuďmi - Náboženstvo	Adresse e, E-Mail- , Bruder r, Deutsche r, Familie e, Fax s, Frau e, Freund r/-in e, Großmutter, Oma e, Großvater, Opa r, Herr r, Hobby s, Junge r, Kind s, Land s, Mann r, Mädchen s, Monat r, Monatsname r, Mutter e, Name r, Nummer, e, Haus-, Telefon-, Schwester e, Slowake, r/ -in, e, Stadt e, Straße e, Telefon s, Ungar, r/-in, e, Vater r, gefallen, gern haben, heißen, kommen aus, lieben, machen, mögen, sein + Altersangabe, sein aus, schicken, telefonieren, verkaufen, wohnen, alt, blöd, braun, deutsch, dumm, fleißig, geboren in, am (sein), grau, groß, intelligent, jung, klein, kurz, lang, langweilig, nett, rot, schön, schwarz, slowakisch, traurig, ungarisch
2 Domov a bývanie	- Môj dom/byt - Zariadenie bytu - Domov a jeho okolie - Bývanie v meste a na dedine - Spoločnosť a životné prostredie - Spoločnosť a jej životný štýl	Abfall, r, Bett, s, Computer, r, Dusche, e, Fenster, s, Fernseher, r, Garten, r, Glocke, e, Tür-, Haus, s, Herd, r, Knopf, r, Küche, e, Licht, s, Radio, s, Schlüssel, r, Schrank, r, Kühl-, Spiegel, r, Stuhl, r, Telefon, s, Teppich, r, Tisch, r, Toilette, e, Tür, e, Haus-, Uhr, e, Wasser, s, Wohnung, e, Zimmer, s, Schlaf-, Kinder-, Bade-, Wohn- , machen, (an-, auf-, aus-, zu-, mit-), drücken, kaufen, kochen, kosten, putzen, verkaufen, waschen, wohnen, alt, dunkel, geschlossen, groß, kalt, klein, laut, leise, neu, offen, sauber, schmutzig, schön, teuer,

		warm
3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	- Ľudské telo - Fyzické charakteristiky - Charakterové vlastnosti človeka - Choroby a nehody - Hygiena a starostlivosť o telo - Zdravý spôsob života - Nemocnica a klinika, lekárne a lieky, poistenie	Knie, s, Arm, r, Gesicht, s, Auge, s, Bauch, r, Bein, s, Durst, r, Schulter, e, Finger, r, Fuß, r, Haar, s, Hals, r, Hand, e, Hunger, r, Kopf, r, Rücken, r, Mund, r, Nase, e, Ohr, s, Zahn, r, Arzt, r, Ärztin, e, Zahn-Krankenhaus, s, duschen, ins Bett gehen, kalt sein, lachen, schlafen, warm sein, waschen, gesund, gut, kaputt, krank, leicht, sauber, schlecht, schmutzig, schwer, stark
4 Doprava a cestovanie	- Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a leteckých sietí	Flugzeug, s, Ampel, e, Auto, s, Boot, s/ Segel-, Padel-, Motor-, Bahn, e / U-, S-, Auto-, Bus, r, Fahrkarte, e, Ferien, e (Pl), Garage, e, Hotel, s, Information, e, Karte, e, Land-, Koffer, r, Kreuzung, e, Motorrad, s, Nummer, e, Platz, r, Polizei, e, Rad, s, Fahr-, Motor-, Reise, e, Schiff, s, Schlüssel, r, Zimmer-, Straße, e, Taxi, s, schweizerisch auch r, Tourist, r/-in, e, Schiff, s, Zug, r, ankommen, Auto fahren, da sein, fahren (mit), fahren + Zeitangabe, finden, fragen, gehen, kommen, nehmen, nicht von hier sein, parken, reisen, rufen, schicken, schlafen, sehen, suchen wissen, zahlen, be-, frei, schnell, weit
5 Vzdelávanie a práca	- Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a profesie - Školský systém	Bank, e, Bleistift, r, Buch, s, Deutsch, s, Fach, s, Füller, r, Geographie, e, Geschichte, e, Hausaufgabe, e, Heft, s, Klassenzimmer, s, Kreide, e,

	- Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky	Mathematik, e, Musik, e, Religion, e, Schüler, r, Schultasche, e, Slowakisch, s, Sport, r, Stuhl, r, Stundenplan, r, Tafel, e, Zeichnen, s, arbeiten, beginnen/beenden den Unterricht, beliebt, besuchen, lernen, lesen, rechnen, schreiben, wichtig
6 Človek a príroda	- Zvieratá/fauna - Počasie - Rastliny/flóra - Klíma - Človek a jeho životné prostredie - Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia	Baum, r, Berg, r, Blume, e, Erde, e, Feld, s, Fisch, r, Fluss, r, Gans, e, Huhn, s, Hund, r, Katze, e, Land, s, Meer, s, Park, r, Platz, r, Regen, r, Schnee, r, Schwein, s, Sonne, e, Stadt, e, Taube, e, Tier, s, Vogel, r, Wald, r, Wiese, e, Wind, r, Zoo, r, grün, gut, frisch, heiß, kalt, schlecht, schön, warm, fliegen, fressen, wachsen
7 Voľný čas a záľuby	- Záľuby - Knihy a čítanie - Rozhlas, televízia a internet - Výstavy a veľtrhy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti	Bild, s, Buch, s, Film, r, Karte, e, Kino, s, Radio, s, Seite, e, Text, r, Baukasten/Sandkasten, r, Computer, r, Foto, s, lesen, malen, schreiben, sehen, fotografieren, Ball/Fußball spielen, basteln, laufen, singen, Sporttreiben, springen, Musik hören, tanzen, schlafen, fotografieren, schwimmen, telefonieren, Freunde treffen, Briefmarken sammeln, fernsehen, Rad fahren, Schi fahren, Computer spielen
8 Stravovanie	- Stravovacie návyky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie - Nápoje - Cestoviny a múčne výrobky	Abendbrot, s, Abendessen, s, Ananas, e, Apfel, r, Apfelsine/ Orange, e, Banane, e, Birne, e, Brot, s, Butter, e, Dessert, s, Durst, r, Eis, s, Frucht-,

	- Mliečne výrobky - Stravovacie zariadenia - Príprava jedál - Kultúra stolovania	Eis, s, Entschuldigen Sie bitte ..., Essen, s, Fisch, r ,Flasche, e ,Fleisch, s, Frühstück, s, Fruchtsaft, r, Gemüse, s, Geschäft, s, Glas, s, Gulasch, s/r, Gurke, e, Guten Appetit!, heiße Schokolade, e , Herr Ober!, Huhn, s, Hunger, r, Kaffee, r, Kakao, Karte, e, Speise-Kartoffel, e, Käse, r, Koch/Köchin, r, e, Kohl, r, Rot-Küche, e, Mahlzeit!, Marille, e , Milch, gesunde Ernährung, e, Mineralwasser, s, Mittagessen, s, Nudel, e, Obst und Früchte, Obst, s, Orange, e, Paprika, e, Personal, s, Servier-, Pudding, r, Vanille-, Reis, r, Restaurant, s, Saft, r, , Orangen-, Salat, r, Salz, s, Schnitzel, s, Semmel, e, Spinat, r, Supermarkt, r, Suppe, e, Süßigkeit, e, Tee, r, Tisch, r, Torte, e, Trinken, s, Wasser, s, Zitrone, e, Zucker, r, bezahlen, einladen, essen, etwas zu trinken, geben, kochen, kosten, machen
9 Multikultúrna spoločnosť	- Cudzie jazyky - Rodinné sviatky - Cudzojazyčná komunikácia - Štátne a cirkevné sviatky - Zvyky a tradície v rôznych krajinách - Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	Grammatik, e, Geburtstag, r, Geburtstagstorte, e, Geschenk, s, Kirche, e, Musik, e, Tanz, r, Weihnachten, s, Weihnachtsbaum, r, Wort, s, auswendig, leicht, schwer, lesen, schreiben, sprechen, zu Besuch kommen, sein
10 Obliekanie a móda	- Základné druhy oblečenia - Odevné doplnky - Výber oblečenia na rôzne príležitosti - Druhy a vzory odevných materiálov - Móda a jej trendy	Rock, r, Größe, e, Hemd, s, Nacht-, e, Hose, e, Jacke, e, Jeans, e (Pl), Kleid, s, Mantel, r, Nummer, e, Pullover, r, Tasche, e, T-Shirt, s, Uhr, e, Anorak, r, Schuhe, e (Pl.)/Hand-, Haus-, Stiefel, e (Pl.), Mütze, e, Schal, r, Bluse, e, gelb, lila, orange, pink, rosa, rot,

		sauber, schmutzig, schön, tragen
11 Šport	- Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne - Športové disciplíny - Význam športu pre rozvoj osobnosti - Nové trendy v športe - Fair play športového zápolenia	Tennis,s, Gymnastik, e, Spiel, s, Sport , r, Volleyball, r, Schwimmen,s, Judo, s, Segeln, s, Hockey,s, Boxen, s, Reiten, s, Rudern,s, Radfahren, r, Fußball, r, Tischtennis, s, Handball, r, Kanufahren, r, rennen, spielen, Bogenschiessen, Eishockey, Fußball, Tennis usw.spielen, Sport machen, turnen, laufen, werfen
12 Obchod a služby	- Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby - Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitnes, ...) - Kultúra nakupovania a služieb	Adresse, e, Adresse, E-Mail-, e, Bank, e, Brief, r, Cent, r, E-Mail, e Mail, e/s, Euro, r, Geld, s, Hilfe, e, Karte, Post-, e, Kilo(gramm), s, Liter, r(s), Marke, Brief-, e, Nummer, Fax-, e, Paket, s, Polizei, e, Post, e, Supermarkt, r, Telefon, s, Verkäufer/-in, r/e, hoch, kaputt, teuer, voll (tanken), finden, geben, helfen, hören, kosten, nichts kosten, rufen, schicken, suchen, telefonieren, verstehen, zahlen
13 Krajiny, mestá a miesta	- Krajiny a svetadiely - Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny - Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest	Berg, r, Land, s, Meer, s, Natur, e, Park, r, Platz, r, See, r, Stadt, e,Wald, r, Meer, s, Slowakei, e, Deutschland, s, Ungarn, s, Österreich, s, Schweiz, e
14 Kultúra a umenie	- Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Umenie – spoločnosť kultúra	Kino, s, Musik, e, Theater, s, ins Kino gehen, Musik hören, ins Theater gehen
15 Človek a spoločnosť, komunikácia	Jazyk ako dorozumievací prostriedok - Formy komunikácie - Kultúra komunikácie	Sprache, e, Text, r , Wort, s, gut , langsam, laut, leicht, leise, richtig, schlecht, schnell, schwer, bedeuten, lernen, fragen, heißen, hören, zu-,

		können, korrigieren, lesen, sagen, schreiben, sprechen, verstehen, wiederholen
16 Mládež a jej svet	- Aktivity mládeže - Vzťahy medzi rovesníkmi - Generačné vzťahy - Predstavy mládeže o svete	
17 Zamestnanie	- Pracovné pomery a kariéra - Platové ohodnotenie - Nezamestnanosť	Arzt, r/ Ärztin, e, Beruf, r, Lehrer, r/ Lehrerin, e, Maurer, r, Verkäufer, r/ Verkäuferin, e, schlecht, schwer, ,arbeiten, finden, machen, schicken suchen, verkaufen
18 Veda a technika v službách ľudstva	- Technické vynálezy - Vedecký pokrok	
19 Vzory a ideály	- Človek, jeho vzory a ideály - Pozitívne a negatívne vzory	
20 Slovensko	- Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	
21 Krajina, ktorej jazyk sa učím	- Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	

Nemecký jazyk v 6. ročníku

Týždenná hodinová dotácia 2+1, ročná dotácia 99h

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard - téma	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy- prierezové témy
Rodina a spoločnosť Zoznamovanie sa Krajiny, mestá a miesta	17	Reálie Nemecka. Správna výslovnosť. Pozdravy. Osobné zámená. Tvorba otázok- Ako sa voláš? Kde bývaš? Koľko máš rokov? Odkiaľ pochádzaš? Ako sa máš? Obligatorne es- es geht, Základné číslovky do 20. Nový priateľ. Názvy krajín a obyvateľov jednotlivých krajín. Sloveso sein a haben, predložka "aus" a "in", členovia rodiny, určitý a neurčitý člen, abeceda, Výslovnosť – eu, tz, ei, tsch	Ovládať základné podmienky konverzácie - predstaviť sa, osloviť niekoho, pozdraviť niekoho, reagovať na pozdrav, rozlúčiť sa, poďakovať, povedať o sebe najdôležitejšie informácie, pomenovať najbližších členov rodiny, vymenovať a ukázať na mape krajiny Európy. časovanie slovies v prítomnom čase	MkV, GEO, MAT REV, OSR, TPPZ
Vzdelávanie a práca Škola	18	Moja škola, trieda, školských veciach, používať základné číslovky a 4. pád podst. mien Škola začína. V učebni. Školské pomôcky. žiak, učiteľ, spolužiak. Rozvrh hodín – dni v týždni, názvy predmetov. Zápor <i>nicht</i>	Použiť slovnú zásobu na tému škola, číslovky po 100, vymenovať dni v týždni, školské pomôcky a predmety a povedať svoj rozvrh hodín,	OSR, REV, MkV, TPPZ FIG

		a <i>kein</i> , prívlastňovacie zámená v 1. a 4. páde. Časovanie pravidelných a nepravidelných slovies- <i>lesen- čítať, essen- jesť, schlafen-spať, fallen- spadnúť</i> , sloveso <i>mochten- chcel by som</i> , predložka <i>am</i> . Slovosled v hlavnej vete - oznamovacia a opytovacia veta.	vymenovať niektoré ľudské vlastnosti.	
Multikultúrna spoločnosť Rodinné sviatky, zvyky a tradície Stravovanie a stolovanie	4	Vianočné zvyky a tradície v nem. hovoriacich krajinách, prípravy na Vianoce, Vianočné jedlá, na vianočnom trhu- otázky <i>koľko to stojí, môžem si to skúsiť, ochutnať..</i>	Uvedomiť si význam Vianoc Tvorba pohľadníc , vinše, nácvik básne a piesne	MkV, MV, SJL, HUV, VYV
Človek a spoločnosť - komunikácia telefonovanie	4	Správna forma telefonovania, chybný hovor- omyl, ospravedlnenie, základné číslovky, časovanie pravidelných a nepravidelných slovies, tvorba dialógov a opytovacích viet	Naučiť sa správnu formu telefonovania, vedieť sa predstaviť, ospravedlniť, opýtať sa na informácie, ktoré potrebujem, precvičovanie čísloviek, hra, tvorba dialógov	MAT, SJL, MV, ETV
Multikultúrna spoločnosť Narodeniny	20	Oslava narodenín u nás doma, hostia, blahoželanía a pozvánka k narodeninám, dátum narodenia, dni v týždni,	Žiak vie popísať svoju narodeninovú oslavu, kedy má narodeniny, od koho aký darček	OSR, OŽZ, MV, MkV TPPZ FIG

Voľný čas a záľuby		mesiace. Radové číslovky Perfektum sloviess <i>mitbringen</i> priniesť, <i>bekommen</i> dostať, <i>backen</i> piecť 3. pád podstatných mien Predložka <i>von-</i> od Zložené slová. W – otázky, otázka čo by si si prial, predložka <i>von -od</i>, sloveso <i>schchenken-</i> darovať a 4. pád podstatných mien, vyjadrenie pocitov- radosť, sklamanie.. vedieť porozprávať o režime dňa, čo robíš a kedy? Množné číslo.	dostal, s kým oslavuje narodeniny, vie zablahoželať kamarátovi, vie porozprávať o kamarátových narodeninách, vie zhotoviť pohľadnicu a pozvánku na oslavu k narodeninám. Žiak vie tvoriť W otázky, ovláda názvy dní, mesiacov, ročné obdobia, vie používať podstatné mená s určitým a neurčitým členom, so záporným zámenom KEIN a bez člena, vie skloňovať podstatné mená v N, D, A po určitom a neurčitom člene a privlastňovacími zámenami	
Domov a bývanie,	18	Moja izba, náš dom, zariadenie izby, oboznámenie sa s názvami nábytku Predložky s 3. a 4. pádom, otázky Wo / kde/ a Wohin / kam/ a s nimi súvisiace slovesá- <i>legen, liegen, stellen,</i>	Osvojiť si názvy bytového zariadenia. Pýtať sa správne na miesto a smer. Vedieť vhodne používať zvraty a časovať slovesá .Predložky s 3.	MV, OSR, REV, OŽZ TPPZ

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie		<i>stehen, sein, gehen, verstecken</i> a príslovky- <i>hore, dole, naľavo, napravo, v strede, v kúte</i> časti tela, Slovné konštrukcie a zvraty- <i>je mi ľúto, mylíš sa, to bolí,</i> Prídavné mená v 4. páde po neurčitom člene Modálne sloveso <i>können-möchten, werden</i>	a 4. pádom Zvládnuť pomenovanie častí tela a základné choroby Vedieť popísať osobu Vedieť vyjadriť bolesť, ľútosť	
Denný režim Doprava a cestovanie	18	Čas- určovanie času, slovné spojenia a vetné konštrukcie Predložka <i>am</i>, predložka <i>um</i>, príslovky ráno, predpoludním, popoludní, na obed a večer Otázka <i>wann, wie lange</i> a <i>wie spät ist es</i> opis dňa- cez týždeň, cez víkend Nepravidelné slovesá <i>sich waschen</i> umyť sa, <i>laufen</i> behať, <i>fernsehen</i> pozerať TV, <i>helfen</i> pomáhať Zvratné slovesá <i>sich waschen</i> umyť/umývať sa (si), <i>sich anziehen</i> obliecť/obliekať sa, <i>sich duschen</i> sprchovať sa, <i>sich freuen</i> tešiť sa, <i>sich setzen</i> sadnúť si/posadiť sa Slovné spojenia- koľko je hodín, kedy ide vlak/ bus,	Vedieť povedať správny čas podľa hodín Vedieť opísať režim dňa- činnosti počas pracovných dní v škole a doma, cez víkend, s kamarátmi. Žiak vytvorí kreslený príbeh, obrázky s komentárom alebo textom Naučiť sa používať ďalšie nepravidelné slovesá a zvratné slovesá Naučiť sa číselky do 1000 Vedieť sa orientovať v cestovnom poriadku na autobusovej a	OSR, OŽZ, GEO, TPPZ FIG

		koľko trvá cesta, číslovky do 1000 Opakovanie celoročného učiva	vlakovej stanici a povedať čas odchodu a príchodu spojov a dĺžku trvania cesty zhrnúť a využiť získané vedomosti	
Spolu	99 h			

Nemecký jazyk v 7. ročníku

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard- téma	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy- prierezové témy
Rodina a spoločnosť	16	Slovné spojenia a konštrukcie Čo sa deje, prečo si smutný, mám rád Príslovky- vždy, niekedy, často, zriedkavo a nikdy Členovia rodiny a ich vlastnosti, protiklady, skloňovanie prídavného mena po člene určitom a neurčitom Farby Modálne slovesá- <i>müssen</i> musieť, <i>mögen</i> mať rád a <i>sollen</i> musieť / mať povinnosť/	Vedieť rozprávať o svojej rodine, vedieť vyjadriť pocity, ochotu pomôcť, rozoznať, čo mám a nemám rád vedieť rozlišovať farby a pozitívne a negatívne vlastnosti vedieť porozprávať, čo musím urobiť- vysvetliť rozdiel- musieť a mať povinnosť	MkV, MV, OSR, OŽZ, REV, ETV, OBN, VYV

Obliekanie a móda Obchod a služby Doprava a cestovanie	17	Základné druhy oblečenia, Odevné doplnky, cena Dopravné prostriedky Osobná doprava Základná slovná zásoba k téme oblečenie a dopravné prostriedky. Určitý/neurčitý člen prídavných mien v 1.a 4. páde Zámená ukazovacie 4. pád osobných zámien Slovné spojenia a konštrukcie <i>das ist mein/meine .., ich mochte ...kann ich bitte</i> Sloveso <i>leihen</i> požičať Otázky - <i>Leihst du mir dein/deine? Womit? Mit wem?welchen, welche, welches?</i> Slovesá s odlučiteľnou predponou: <i>Ich ziehe.....an, um, aus....Ich komme um 1 an.</i>	Vedieť pomenovať oblečenie Vedieť vyjadriť prosbu, niečo si vypýtať, niečo odmietnuť, vyjadriť čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam, vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu Žiak vie viesť dialóg v obchode, vie sa spýtať na cenu, veľkosť a farbu. Žiak vie identifikovať, opísať a používať privlastňovacie zámená <i>mein, dein</i> v 1., 3. a 4. páde j.č. a mn.č. žiak vie povedať, akým dopravným prostriedkom môžeme cestovať a jeho výhody/ nevýhody cestovania.	OSR MV TPPZ MkV VYV, TSV DV, GEO FIG
Voľný čas	16	Šport, Zábavy, Knihy a čítanie	Vedieť rozprávať o	

a záľuby Mládež a jej svet Človek a príroda		Kultúra a jej vplyv na človeka Umenie a rozvoj osobnosti Počasie, Klíma Slovná zásoba k téme voľný čas, moje koníčky a počasie Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne, Športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti Fair play športového zápolenia Aktivity mládeže Obligatórne es- es regnet/ schneit, es ist wolkig,/ windig Vedľajšie vety so spojku wenn. Slovné konštrukcie – ich mache heute, morgen, abends, wenn... Tvorba rozkazovaceho spôsobu Spiel! Lass das!Fahr! Lies!	činnostiach vo voľnom čase. vedieť vyjadriť mienku, , čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam. Vedieť vyjadriť svoje plány /túžby/ vedomosti/ poznatky/ neznalosť a schopnosti Vedieť opísať, čo všetko sa dá za akého počasia robiť na ihrisku, doma, v telocvični Vedieť informovať o počasí správne aplikovať modálne slovesa vo vete Žiak vytvorí kreslený príbeh, obrázky s komentárom alebo textom	TSV, ETV, OSR, MV TPPZ
Pošta a telekomunikácie	16	Slovná zásoba, číslovky od 0-∞. Modálne sloveso - dürfen Slovné konštrukcie -	Žiak vie viesť dialóg po telefóne, vie zatelefonovať, ospravedlniť sa,	TPPZ, MV, OBN, ETV BIO, TSV

Ľudské telo Starostlivosť o zdravie		<i>Guten/Tag/ Abend/..., Frau ... /Herrhier ist... ist ... zu Hause?/ Ich möchte (bitte) mit ... sprechen. Schön, dass du dich wieder mal meldest... Also dann bis morgen. Tschüs! Auf Wiederhören! Vielen Dank für den Anruf. Slovesá- Telefonieren, hören, verstehen, anrufen, zahlen</i> Opytovacia veta Predložky Slovná zásoba k téme ľudské telo Slovné spojenia <i>Was fehlt dir denn?</i> <i>Hast du Schmerzen?</i> <i>Mein/Meine tut weh.</i> <i>Ich habeschmerzen.</i> <i>Das tut weh.</i> <i>Keine Angst! Setz dich nur/ Das ist nicht so schlimm.</i>	vypýtať si niekoho k telefónu, oznámiť krátku správu. Žiak si dokáže vypýtať tel. číslo a ukončiť hovor. Žiak vie vyjadriť skľúčenosť/fyzickú bolesť krátkymi slovnými spojeniami, dokáže vyjadriť fyzickú bolesť, utešiť, podporiť, dodať odvahu.	
Mládež a jeho svet Mladí ľudia		Slovná zásoba k téme mladí ľudia- prídavné mená Rozkazovací spôsob, časovanie silných slovies osobné zámená v N a A. Zápor kein v A. Slovosled v opytovacej vete.	Žiak vie poukázať na rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod) použitím zvolacích viet	

Stravovanie Obchod a služby	17	slovná zásoba k téme jedlo a pitie, stolovanie, raňajky, desiata, obed, večera, recepty, zdravá výživa. Modálne slovesá <i>mögen, möchten.</i> Opytovacie vety a slovné konštrukcie <i>Magst du?</i> <i>Ja, ich mag ...</i> <i>Nein, ich mag ... nicht.</i> <i>Was mochtest du essen, trinken?</i> <i>... mag ich/mag ich sehr</i> <i>... gefällt mir sehr gut</i> <i>... gern/sehr gern/ nicht gern.</i> <i>Mein Lieblingsessen/trinken ist</i> .... Opakovanie- príprava a tvorba projektov na témy ja a moja rodina, moja izba, môj voľný čas, interview	Žiak vie vymenovať jednotlivé druhy jedál a nápojov, vie vyjadriť, čo má rád, čo sa mu páči, čo mu chutí a čo nie. Žiak si dokáže vybrať z ponúkaných možností tú najobľúbenejšiu, dokáže viesť dialóg v reštaurácii, informovať sa, poďakovať sa. Dokáže vytvoriť jedálny lístok Žiak vie súvisle rozprávať jednoduchými vetami o svojej rodine, opísať svoj deň, porozprávať o svojej izbe, viesť dialóg na dané témy s kamarátom	BIO, ETV, TPPZ, OŽZ, OSR FIG
Doprava a Cestovanie Kultúra a umenie Mládež a svet	17	časti dňa, hodiny, telefonovanie Môj denný program Názvy budovy a inštitúcií Orientácia a udávanie smeru, príslovky miesta, <i>wie komme ich zu...? wo ist..?</i>	Poznať hodinový čas, opísať vlastný denný program a činnosti počas dňa. Vedieť vyjadriť súhlas alebo nesúhlas s niečím.	GEO, TSV, ETV, DV, OSR, TPPZ

		predložky so 4. pádom Vedľajšie vety s <i>WEIL</i> Dopravný ruch- prostriedky, orientácia na mape, Väzba „es gibt“ (je, sú, existuje) Slovesá s odlúčiteľnými predponami Zvratné slovesá Perfektum sloviess <i>vergessen</i> zabudnúť, <i>schliessen</i> zatvoriť, <i>hinfallen</i> spadnúť, <i>schubsen</i> sotiť	Vedieť sa orientovať v meste/dedine, dokázať sa spýtať na cestu, prípadne inému poradiť, ako sa dostať na určité miesto a vedieť pomenovať inštitúcie. Žiak ovláda používanie vedľajších viet so spojku <i>WEIL</i> (pretože, lebo), väzbu „es gibt“, príslovky miesta a ovláda pravidlá pri slovesách s odlúčiteľnými predponami	
Spolu	99			

Nemecký jazyk v 8. ročníku

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard- téma	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy- prierezové témy
Vzdelávanie a práca Škola Doprava a cestovanie	17	Škola, školské predmety, rozvrh hodín Škola – čo mám rád a čo nie Opakovanie zlož. slov Opis hodiny+ konv. cvičenia Číslovky – opakovanie, matematické úkony Opis našej školy a školského systému Skloňovanie osobných zámen v 3, a 4. páde Použitie osobných zámen v D a A Ak vo vetách Popis cesty do školy	Žiak vie porozprávať o svojej škole a jej okolí, školských predmetoch, ktoré sa učí, vyjadriť, ktoré predmety má rád a prečo a ktoré nie. Ovláda školský systém na Slovensku a v Nemecku. Dokáže pracovať s textom a používať pri tom slovník a uplatňovať gramatické pravidlá. Gramatika- žiak sa naučí používať slovesá s odlučiteľnou predponou, naučí sa používať osobné zámená v D a A a nahrádzať nimi podstatné mená	OSR, OŽZ TPPZ, ETV, OBN, GEO
Doprava a cestovanie Voľný čas a	17	Práca s obrázkami a s textom, akuzatív podstatných mien, práca s textom Náradie- obrázkový lexikón	Žiak vie porozprávať obsah príbehu ako aj opisovať obrázky a vytvoriť z obrázkov	GEO, ETV, DV, OSR, TPPZ, S JL

záľuby		a jeho využitie pri oprave, rozkazovací spôsob- <i>gib mir bitte...</i>, <i>hol bitte...</i>, <i>such bitte...</i>opakovanie, vedľajšia veta s <i>wenn-</i> keď slovné spojenia <i>ich brauche/ nehme/ gebe....</i>, <i>wenn</i> Dopravné a informačné značky, podmet <i>man</i> a modálne slovesá Televízny program- vysielanie, druhy a žánre, vyjadrenie vlastného názoru, čo sa mi páči, prečo Tvorba vlastného programu a jeho prezentácia Počasie- opakovanie, hlásenie počasia Určovanie rodov pri podstatných menách- hra, opakovanie urč., neurčitého a záporného člena podst. mien v jednotnom a množnom čísle 2. pád podstatných mien	príbeh. Oboznámi sa s dopravnými značkami a ich významom. Oboznámi sa s pracovným náradím a dokáže povedať, na aký účel ho potrebujeme. Z hľadiska voľného času dokáže porozprávať, aké filmy pozerá a kedy, čo sa mu páči, nepáči, prečo, dokáže pomenovať televízne programy a porozprávať obsah vybraného filmu. GRAMATIKA: Osvojí si pravidlá tvorby množného čísla podstatných mien, používa vedľajšie vety s WENN a DASS a neurčitý podmet „man“, používa všetky štyri nemecké pády a spája ich s predložkami	
Škola a vzdelávanie	17	Škola a školské pomôcky- opakovanie	Žiak ovláda pomenovať školské	GEO, DV, TPPZ, OSR

Doprava a cestovanie Človek a príroda		Popis cesty so školy, smery, orientácia na mape Pravidelné, nepravidelné a pomocné slovesá. Počasie- osvojenie si budúceho času – sloveso <i>werden</i>, predpoveď počasia Osvojenie si tvorby minulého času –jednoduchého (<i>präteritum</i>) a zloženého (<i>perfektum</i>) - prav., neprav. a pomocných sloviess a sloviess s odlučiteľnou a neodlučiteľnou predponou. Môj denný program v minulom čase	pomôcky a veci v triede, v škole a na chodbách, činnosti na vyučovaní na jednotlivých hodinách a počas prestávok. Opíše svoju cestu do školy. Používa minulé časy – <i>perfektum</i> a <i>präteritum</i> (pravidelné a nepravidelné slovesá), dokáže porozprávať svoj denný program v minulom čase a tvoriť príbehy v minulosti. Žiak rozlišuje prítomnosť, minulosť a budúcnosť GRAMATIKA: <i>präteritum</i> a <i>perfektum</i> pravidelných a nepravidelných sloviess	FIG
Šport Voľný čas a	20	Druhy športu a športové disciplíny Základná slovná zásoba k téme	Žiak si osvojí novú slovnú zásobu z oblasti športu, vie	OSR, MV, TPPZ, TSV, ETV, OBN

záľuby		šport - zimné a letné disciplíny, individuálne a kolektívne. Význam športu pre rozvoj osobnosti Interview - Opytovacia veta W-otázka Nové trendy v športe Radové číslovky <i>Petra ist die Erste/ Zweite/Dritte/</i> Záľuby - Aplikácia spojení: ... <i>mag ich/mag ich sehr</i> ... <i>gefällt mir sehr gut</i> ... <i>gern/sehr gern/nicht gern</i> <i>Ich finde Tennis super/ganz gut/schlecht.....</i> Modálne slovesá: <i>wollen, müssen, möchten, können.</i> Spojka <i>aber</i> Opakovanie predložiek s 3. a 4. pádom Môj voľný čas-interview	vyjadriť svoj názor, čo sa mu páči, nepáči a prečo, dokáže viesť dialóg formou interview. Žiak si osvojuje radové číslovky v 1. a 3. páde Žiak dokáže popísať domáce zvieratko a svoj voľný čas Žiak rozoznáva rozdiel medzi 3. A 4. Pádom pri používaní predložiek	FIG
Človek a príroda Zvieratá/ fauna	4	návšteva v ZOO, opis a charakteristika zvierat. Osobné zámeno man. Predložky s datívom a akuzatívom- opakovanie moje domáce zviera- opis, skloňovanie prídavných mien	Žiak pomenuje jednotlivé zvieratá, ktoré môžu nájsť v zoo. Opíše obľúbené zviera, ako sa starať o zvieratko, čo domáce zviera smie a nesmie. Pri rozprávaní o zoo	BIO, GEO ENV, OŽZ, TPPZ

			sa zameriava na použitie predložiek miesta, ktoré sa spájajú s datívom opíše domáce zvieratko	
Stravovanie Obchod a služby	18	Osvojiť si slovnú zásobu k téme jedlo a pitie. Príprava jedál, kultúra stolovania, zdravá výživa Môj recept Modálne slovesá <i>mögen, möchten.</i> <i>Magst du?</i> <i>Ja, ich mag ...</i> <i>Nein, ich mag ... nicht.</i> <i>Was mochtest du essen, trinken?</i> <i>... mag ich/mag ich sehr</i> <i>... gefällt mir sehr gut</i> <i>... gern/sehr gern/ nicht gern.</i> <i>Mein Lieblingsessen/trinken ist</i> Opakovanie- tvorba zložených podstatných mien, opakovanie rozkaz. spôsobu, opakovanie w- otázok Narodeninová oslava, obrázková činnosť, Pozvánka na oslavu Vznik a význam peňazí Podmieňovací spôsob ich	Žiak vie vyjadriť svoj súhlas, nesúhlas, vie vyjadriť, čo má rád, čo sa mu páči, čo mu chutí., dokáže si vybrať z ponúkaných možností najobľúbenejšiu. Vie plánovať a realizovať oslavu, vie vytvoriť pozvánku Dokáže porozumieť jednoduchému receptu a vytvoriť vlastný Dokáže komunikovať o vzniku peňazí a použiť jednoduchý konjuktív, dokáže vyjadriť svoj názor na tému peniaze, čo sa za ne dá a nedá kúpiť Žiak vie spracovať údaje v texte a prerozprávať pomocou nich	VYV, BIO, ETV TPPZ, OŽZ, OSR FIG FIG
Finančná gramotnosť				

		wurde/ hätte Text- u polície, spracovávanie textu, reprodukcia správy	udalosť, ktorá sa odohrala	
Krajina, ktorej jazyk sa učím	6	Rakúsko, mapa Rakúska, možnosti cestovania do Rakúska, kultúra, zvyky, tradície, významné osobnosti, kultúrne pamiatky	Žiak sa orientuje na mape Rakúska, dokáže vymenovať najdôležitejšie miesta, významné osobnosti, vie vymenovať významné kultúrne pamiatky, rozprávať o zvykoch, tradíciách, napíše projekt o jednom meste Rakúska, ktoré by chcel navštíviť a prečo	GEO, DEJ, TPPZ, MkV, OSR, REV
Spolu	99			

Nemecký jazyk pre 9. ročník

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard- téma	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy- prierezové témy
Opakovanie	6	Úvod do štúdia, Opakovanie na témy- moje prázdniny, miesto, ktoré som navštívil, v meste- orientácia v meste, doprava- ako sa dostanem do školy, kina a pod,	Vedieť preozprávať v minulom čase svoje pocity a zážitky z prázdnin, jeden deň, vedieť sa orientovať v cudzom meste	GEO, BIO, MkV, OŽZ, REV

		jedlo a pitie, škola a školský systém Predložky s D a A Jednoduchý a zložený minulý čas	pomocou mapy a spýtať sa na smer, vedieť vymenovať dopravné prostriedky a opísať cestu do školy, kina, vedieť vymenovať jedlá a nápoje, viesť dialóg v reštaurácii, vypýtať si a vytvoriť jedálny lístok, vedieť porozprávať o škole, opísať školu a svoju triedu a podať základné informácie ohľadom šk. systému	
Človek a príroda	17	Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia Vedľajšie vety s <i>weil</i> a <i>dass</i>. Osvojenie významu sloviess s odlučiteľnou predponou a aplikácia do viet. Tvorba zložených slov Vety s modálnym slovesom <i>können</i>, <i>sollen</i> a so slovesom s odluč. predponou.	Žiak si osvojuje novú slovnú zásobu z oblasti ochrany životného prostredia, dokáže porozprávať, ako sa dá chrániť životné prostredie, vyjadriť svoj názor a postoj, poukázať na zmenené správanie sa ľudí voči prírode Osvojí si slovesá s odlučiteľnou predponou a dokáže ich používať vo vedľajšej vete	OSR, OZŽ, BIO, GEO, TPPZ

Ľudské telo Starostlivosť o zdravie Móda a oblečenie Korešpondencia	17	Ľudské telo- slovná zásoba Slovné spojenia k téme u lekára: <i>Was fehlt dir denn? Mein/Meine tut weh. Ich habeschmerzen. Das tut weh.</i> Zvolacia veta. Poskytnutie prvej pomoci Slovná zásoba – prídavné mená k popisu osôb, vlastnosti, oblečenie Radové číslovky, otázky na popis osôb, prídavné meno v 1. a 4. páde po člene určitom a neurčitom, hra hádaj, kto som Osobné a privlastňovacie zámená v 1.,3. a 4. Páde Zámeno „man“ inzerát do novín. Slovesá s odlučiteľnou predponou a neodlučiteľnou predponou	Žiak dokáže vyjadriť sklúčenosť/fyzickú bolesť krátkymi slovnými spojeniami. Vyjadriť fyzickú bolesť, utešiť, podporiť, dodať odvahu, poskytnúť prvú pomoc Dokáže popísať osoby a ich vlastnosti, rozoznať, ktoré sú dobré a ktoré nie, vie klásť otázky k opisu osôb Vyjadriť svoje želanie/túžby. Zčať a ukončiť list. Vie napísať inzerát do novín	BIO, ETV, OBN, TPPZ, OŽZ, OSR
Multikultúrna spoločnosť Rodinné sviatky, zvyky a tradície	4	Vianoce, vianočné zvyky, ako sa slávia Vianoce u nás a v zahraničí, nácvik piesne, písanie vinšov	Žiak sa oboznámi s vianočnými zvykmi u nás a v zahraničí, vie jednoduchým spôsobom porozprávať o zvykoch, sviatkoch, ktoré sa spájajú s príchodom Vianoc, vie porozprávať	OSR, OBN, MkV, REV

			o tom, ako u nich doma oslavujú Štedrý večer, vie poslať pohľadnicu kamarátovi s vianočným vinšom, vie zaspievať koledu	
Oblečenie a móda	4	Oblečenie, ceny, farby Hra- hádaj, kto som Popoluška- rozprávka	Žiak dokáže pomenovať jednotlivé oblečenie, opísať ho, viesť dialóg, vie sa spýtať na jeho cenu, veľkosť, farbu. Vie vyjdiť svoj vkus a povedať, čo sa mu páci, vie opísať osobu Prerozprávať rozprávku z präterita do perfekta	MkV, MV, VYV FIG
Slovensko	5	Mapa Slovenska, kultúra, zvyky, tradície, reálie našej krajiny, cestovný ruch, školský systém,	Žiak sa dokáže orientovať na mape Slovenska, vie vymenovať významné miesta, mestá, pohoria, ktoré je možné navštíviť, vie porozprávať o zvykoch a tradíciách, významných pamiatkach, vypracuje projekt	OSR, GEO, MkV, REV, TPPZ

			o jednom mieste, ktoré by odporučil kamarátovi, resp. návštevníkovi	
Doprava a cestovanie zamestnanie	19	Príslovkové určenie miesta - prehlbovanie- <i>oben/ unten/ mitten, rechts/ links, hinten/ vorn, draussen/ drinnen, da/ dort/ hier</i> a času <i>heute, jetzt, gerade, sofort, nun, bald, morgen, kunftig, später, danach, mehrmals, häufig..</i> Orientácia v meste- prehlbovanie Wo kann man- interview Reflexné slovesá vypracovanie plánu mesta, W-otázky- was, wo? list priateľovi Sloveso werden v podmienovacom spôsobe úlohy strážcov- polície ako privolať pomoc /Núdzové volanie/ plusquamperfektum	Žiak vie popísať cestu a významné budovy vo svojom meste, vie sa orientovať na mape mesta, pomocou prísloviak miesta a času opísať, čo sa kde nachádza, čo kde a kedy môže náš kamarát navštíviť, vie viesť dialóg formou interview, Vie porozprávať o polícii, o ich úlohách, o ich práci, vie privolať pomoc Vie používať slovesá v präsense, perfekte, präterite a PQP Vie porozprávať pomocou zvratných slovies, ako sa stará o seba a svoje zvieratko	OSR, DV, REV, GEO, SJL, TPPZ
Človek a spoločnosť, komunikácia	12	Hra Stadtplanspiel, wortschatzkistenspiel- slovná zásoba k určeným témam, diskusia	Žiak vie v danom časovom limite v skupine obohacovať svoju slovnú zásobu	OSR, ETV, OBN, SJL, TPPZ

		Vedľajšia veta s wenn, als, ob, damit, nachdem, während Vetný reťazec pri hlavnej a vedľajšej vete- postavenie VV na prvom a druhom mieste Forma ospravedlnenia- písomnou a ústnou formou, formou listu, telefonátu.. Prerozprávanie príbehov	na rôzne témy a odpovedať na otázky Naučí sa ospravedlniť- ústne, alebo písomnou formou, ak niekoho krivo obvinil Vie používať vedľajšie vety, vie rozoznať podľa otázok, v ktorom páde má odpovedať, vie komunikovať v prítomnom, minulom a budúcom čase	
Multikultúrna spoločnosť	3	Veľká noc, tradície a zvyky u nás a vo svete, porovnanie, riekanka	Žiak vie rozprávať o veľkej noci, čo je jej významom, ako prebieha vo svete a u nás, osvojuje si novú slovnú zásobu, vie povedať riekanku v cudzom jazyku a napísať priateľovi pohľadnicu	OSR, Mkv, REV
Krajina, ktorej jazyk sa učim / Nemecko	5	Mapa Nemecka, významné historické osobnosti, najdôležitejšie mestá, miesta, pohoria, kultúra, zvyky, tradície	Žiak sa dokáže orientovať na mape Nemecka, vie vymenovať významné miesta, mestá, pohoria, ktoré je	OSR, GEO, DEJ, MV, TPPZ, REV

			možné navštíviť, vie porozprávať o zvykoch a tradíciách, významných pamiatkach, vypracuje projekt o jednom mieste, ktoré by rád navštívil	
Voľný čas a zábava Denný režim	2	Môj ideálny deň, deň cez víkend a počas školy, spojky-dann, danach, bevor, während, nachdem	Žiak dokáže rozprávať, čo robí cez školský deň, víkend, pričom tvorí zložitejšie vety, používa spojky. Žiak vytvorí kreslený príbeh, obrázky s komentárom alebo textom v nemčine	SJL, BIO OSR, MkV, TPPZ
Zamestnanie/ Plány do budúcnosti	4	Budúci čas, povolania, plánovanie po škole, Modálne slovesá	Žiak pomenuje jednotlivé povolania, vie ich opísať, vie rozprávať o svojich plánoch do budúcnosti, čo plánuje robiť po škole, cez prázdniny a pod.	OSR, SJL, ETV
Spolu	99			

POZNÁMKY

Medzipredmetové vzťahy

SJL- slovenský jazyk a literatúra

GEO- geografia

BIO- biológia

DEJ- dejepis

ETV- etická výchova

OBN- občianska náuka

HUV- hudobná výchova

MAT- matematika

VYV- výtvarná výchova

TSV- telesná výchova

TEV- technická výchova

Prierezové témy

ENV- enviromentálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

DV- dopravná výchova

MkV- multikultúrna výchova

MV- mediálna výchova

OŽZ- ochrana života a zdravia

TPPZ- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

REV- regionálna výchova

Vzdelávacia oblasť: MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Učebné osnovy : MATEMATIKA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Čigera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Matematika				
Časový rozsah výučby/ ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	5 hod./týždeň 165 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

CHARAKTERISTIKA

Matematika má v systéme vzdelávania kľúčové postavenie predovšetkým preto, lebo výrazne rozvíja logické myslenie žiakov, čo im umožňuje ľahšie pochopiť prírodné, ale i spoločenské zákonitosti v bežnom živote. Vedie ich k racionálnej práci, k presnej a stručnej formulácii myšlienok.

Učebný predmet matematika na 2. stupni ZŠ je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament:

„Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

„Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné operácie a základné matematické prezentácie, chápanie matematických termínov a konceptov a povedomie o otázkach, na ktoré matematika ponúka odpovede. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma a v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov. Jednotlivec by mal byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.“

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov,

z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Vzdelávací obsah učebného predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy
Geometria a meranie
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
Logika, dôvodenie, dôkazy.

V tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** sa dokončuje vytváranie pojmu prirodzeného čísla, desatinného čísla, zlomku a záporných čísel. Žiaci sa oboznamujú s algoritmami početových výkonov v týchto číselných oboroch. Súčasťou tohto okruhu je dlhodobá propedeutika premennej, rovníc a nerovníc.

V tematickom okruhu **Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** žiaci objavujú kvantitatívne a priestorové vzťahy, zoznámia sa s pojmom premennej veličiny a jej prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. Skúmanie týchto súvislostí smeruje k zavedeniu pojmu funkcie.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** sa žiaci zoznamujú so základnými geometrickými útvarmi, skúmajú a objavujú ich vlastnosti. Učia sa zisťovať odhadom, meraním a výpočtom veľkosť uhlov, dĺžok, povrchov a objemov. Riešia polohové a metrické úlohy z bežnej reality. Dôležité miesto má rozvoj priestorovej predstavivosti.

V tematickom okruhu **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika** sa žiaci naučia systematicky vypisovať možnosti a zisťovať ich počet, čítať a tvoriť grafy, diagramy a tabuľky dát, rozumieť bežným pravdepodobnostným a štatistickým vyjadreniam.

V tematickom okruhu **Logika, dôvodenie, dôkazy**, ktorý sa prelína celým matematickým učivom, rozvíjajú žiaci svoju schopnosť logicky argumentovať, usudzovať, hľadať chyby v usudzovaní a argumentácii, presne sa vyjadrovať a formulovať otázky.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom matematiky na 2. stupni ZŠ je, aby žiak získal schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Žiak by mal spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok.

Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovitým a s množstvom propedeutiky, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich.

Výsledkom vyučovania matematiky na 2. stupni ZŠ by malo byť správne používanie matematickej symboliky a znázorňovania a schopnosť čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy. Žiak by mal vedieť využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, pričom vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov. Matematika na 2. stupni ZŠ sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného

softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému.

Matematika na 2. stupni ZŠ má viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa.

Má podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- používa prirodzené, celé a racionálne čísla pri opise reálnej situácie
- číta, zapisuje a porovnáva prirodzené, celé a racionálne čísla, používa, zapisuje a číta vzťah rovnosti a nerovnosti
- zobrazí čísla na číselnej osi
- vykonáva spamäti aj písomne základné počtové výkony
- zaokrúhľuje čísla, vykonáva odhady a kontroluje správnosť výsledkov počtových výkonov
- pozná a funkčne využíva rôzne spôsoby kvantitatívneho vyjadrenia celok – časť (prirodzeným číslom, zlomkom, desatinným číslom, percentom), rieši aplikačné úlohy
- rieši modelovaním a výpočtom situácie vyjadrené pomerom, pracuje s mierkou máp a plánov
- matematizuje jednoduché reálne situácie s využitím písmen vo význame čísla (premennú, určí hodnotu výrazu),
- matematizuje a rieši reálnu situáciu pomocou rovníc a ich sústav
- tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a počtových výkonoch a algebrickom aparáte

Dosiahnuté postoje

► na čísla sa pozerá, ako na prostriedky objektívneho poznania reality, smelšie kvantifikuje realitu okolo seba, prostredníctvom možnosti kontroly výpočtov spolieha sa na počtovými výkonmi zistené výsledky, prostredníctvom veličín vystupujúcich pri výpočte percent, získava pocit, že poznáva realitu z inej strany, je vedomí toho, že pomer a mierka sú veľmi blízke dennému životu, poznaním písmen vo význame čísla získava pocit, že je bohatší o dôležité využiteľné vedomosti, poznanie rovníc mu dáva rýchlejší a univerzálnejší prostriedok riešenia úloh.

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagrany,

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- udáva tabuľky jednoduchých lineárnych súvislostí, dopĺňa chýbajúce údaje na základe objaveného pravidla a znázorňuje údaje

- objavuje funkčné vzťahy medzi premennými a znázorňuje ich v pravouhlej súradnicovej sústave
- vyjadrí lineárne funkcie rovnicou, tabuľkou, grafom, vie uviesť príklady nelineárnych funkcií
- vytvára tabuľky a grafy pre jednoduché funkcie
- objavuje rieši úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť
- znázorňuje údaje na diagrame, z diagramu číta znázornené údaje

Dosiahnuté postoje

► získava pozitívny vzťah k tvorivému prístupu k údajom, vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia, vytvára naklonenosť k využívaniu grafických prostriedkov vyjadreniu kvantitatívnych súvislostí, rozvážne posudzuje pravdivosť a nepravdivosť výrokov, má záujem na zdokonaľovaní svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehľbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia, získava istotu a kladný vzťah k využívaniu priamej a nepriamej úmernosti pri riešení bežných úloh zo života, je priaznivo naklonený na rozvíjanie svojich schopností a objavenia pravidelnosti okolo seba, zoznamuje sa s premennou, pripraví žiaka na iný spôsob prístupu k veličinám a realite.

Geometria a meranie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- rozozná, pomenuje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu; dokáže špecifikovať ich jednotlivé prvky (telesová uhlopriečka, vzťah hrán)
- pozná, vie popísať, pomenovať, načrtnúť, narysovať a zostrojiť základné rovinné útvary, pozná ich základné prvky a ich vlastnosti a najdôležitejšie relácie medzi týmito prvkami a ich vlastnosťami
- užíva k argumentácii a pri výpočtoch vety o zhodnosti a podobnosti trojuholníkov
- rozoznáva a modeluje osovo a stredovo súmerné útvary v rovine, manipulatívnu činnosťou je žiak privedený k pochopeniu a osvojeniu jednoduchých geometrických transformácií, pozná základné vlastnosti dvojíc súmerných útvarov a vie ich využívať pri jednoduchých konštrukciách
- vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu, obsahu, povrchu a objemu geometrických útvarov
- pozná spôsob merania uhlov a počítanie s uhlami, využíva vlastnosti známych dvojíc uhlov (susedné, striedavé, doplnkové) pri výpočte vnútorných a vonkajších uhlov rovinných útvarov
- pozná meracie prostriedky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach
- analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Dosiahnuté postoje

► nie je ľahostajný k svojmu okoliu, dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov vo svojom okolí, snaží sa do primeraných praktických problémov vniesť geometriu, je naklonený v jednote používať odhad, meranie a výpočet, postupne zvyká na potrebu dôkazu a v odôvodnených prípadoch ho aj nárokuje, snaha o presnosť pri meraniach, konštrukcii a výpočtoch je pre neho samozrejmé, ochotne používa náčrty, rôzne spôsoby znázornenia geometrických telies a predmetov, vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti,

často sa opiera o svoje vedomosti a zručnosti z oblasti zhodnosti a podobnosti geometrických útvarov, trvá na používaní správnej geometrickej terminológie v praxi.

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria
- vie z daného počtu prvkov vybrať skupinu s daným počtom prvkov podľa určeného pravidla a vypočítať počet možností výberu
- vykonáva zber, zápis, interpretácia údajov a ich grafické znázornenie
- je schopný orientovať sa v množine údajov
- vie prisúdiť výrokom z blízkeho okolia správnu pravdivostnú hodnotu
- vie posudzovať realitu zo štatistického a pravdepodobnostného pohľadu v jednoduchých prípadoch vie rozlíšiť istý a nemožný jav

Dosiahnuté postoje

► iný spôsob vnímania okolitej skutočnosti, vedomie určitej nadvlády nad svojím okolím, uspokojenie nad ovládaním ďalšieho prostriedku riešenia úloh, uspokojenie nad novým pohľadom na realitu, spokojnosť nad novou možnosťou zachytávania kvantifikácie reality.

Logika, dôvodenie, dôkazy

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- dokáže kvantifikovať všeobecné výroky a uskutočniť negáciu kvantifikovaných výrokov
- vie posúdiť jednoznačnosť jednoduchých návodov, vyhlášok a nariadení
- posúdi správnosť použitých spojok „a“, „alebo“, „buď alebo“, „ak, tak“
- posúdi pravdivosť alebo nepravdivosť matematických výrokov
- pozná miesto definície, hypotézy a dôkazu v matematických textoch

Dosiahnuté postoje

► sebadôvera pri interpretácii matematických a nematematických textov, pripravenosť na posúdenie pravdivosti matematických výrokov, ktorými sa v priebehu svojej učebnej činnosti stretol, získa nadhľad nad celkovým chápaním matematického textu, z hľadiska jeho štruktúry na definície, vety, hypotézy, dôkazy.

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Na splnenie vytýčených cieľov matematiky je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu.

V samostatnej práci žiaci získavajú predovšetkým početné návyky a zručnosti. Je však nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou.

Žiakov je potrebné viesť aj k sledovaniu a čítaniu matematických rubriek v detských časopisoch, čím sa prehĺbuje záujem o matematiku. Na zvýšenie záujmu o matematiku nám môže pomôcť aj riešenie zaujímavých úloh, čítanie zaujímavých publikácií z matematiky a tiež témy rozširujúceho učiva. Tie dávajú učiteľom možnosť plne uplatniť tvorivý prístup pri výbere a spôsobe realizácie vo vyučovaní. Iniciatíva jednotlivých žiakov pri riešení úloh a

spoluzodpovednosť za pracovné výsledky majú hlboký výchovný význam. Hodiny matematiky musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu. Do vyučovacích hodín treba vniesť niečo nové, zaujímavé pre žiakov a učiteľa. Veľmi zaujímavý je napr. mozgový jogging, reťazové súťaže, matematické hry.

Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.

Na opakovanie vedomostí možno používať rôzne postupy: samostatnú prácu, skupinovú prácu, zostavovanie tabuliek, grafov, môže to byť písomná práca alebo hra. Je dôležité, aby bol žiak pri opakovaní a precvičovaní aktívny, aby chcel zlepšiť svoj výkon, aby aktivita spojená s opakovaním bola motivovaná.

Nesmieme zabúdať aj na kontrolu výsledkov žiakov a rozbor chýb tak, aby si uvedomil, aké vedomosti si musí individuálne doplniť. Na túto prácu so žiakmi využíva učiteľ rôzne zbierky úloh, alebo svojpomocne zhotovené pomôcky. K rozvoju žiakov s hlbším záujmom o matematiku prispievajú matematické súťaže, napr. matematická olympiáda, Pytagoriáda, rôzne súťaže korešpondenčného charakteru.

Nezabúdame aj na žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V spolupráci so špeciálnymi pedagógmi a asistentmi sa im venuje individuálna a diferencovaná pozornosť.

UČEBNÉ ZDROJE

Učiteľ pri svojej práci používa: učebnice, zbierky úloh, internet, odbornú literatúru, encyklopédie, dostupné pomôcky – nástenné mapy, telesá, súbory kociek a iné.

Učebnice:

Žabka, J. - Černek, P. : Matematika pre 5. ročník ZŠ 1. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava.

/schválilo MŠ SR pod číslom CD-2009-29720/29767-7:911

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 5. ročník ZŠ 2. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava.

/schválilo MŠ SR pod číslom MŠSR-2010-893/3038-4:919

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom1.

časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom CD-2009-29720/31177-8:911

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom

2. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom MŠ SR-2010-891/4349-4:919

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom1.

časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom CD- 2010-13967/43158:4-919

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom

2. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom MŠ SR-2011-997/5574:4-919

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom 1. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom CD-2010- 6359/18187:4-919/

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom 2. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom MŠ SR-2011-2141/7301:4-919/

Vo všetkých ročníkoch Učebnice matematiky pre 5. -9. ročník 1. a 2. časť: Šedivý a kolektív, SPN, Bratislava.

Kotyra: Malá zbierka úloh z matematiky pre 7. roč. MAPA Slovakia Plus, s.r.o.

Pracovné zošity:

Kolektív: Hravá matematika pre 5. ročník. Taktik International, s.r.o., Košice.

Kolektív: Hravá matematika pre 6. ročník. Taktik International, s.r.o., Košice.

Kolektív: Hravá matematika pre 7. ročník. Taktik International, s.r.o., Košice.

Kolektív: Hravá matematika pre 8. ročník. Taktik International, s.r.o., Košice.

Kolektív: Hravá matematika pre 9. ročník. Taktik International, s.r.o., Košice.

Bálint – Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 5. – 8. ročník ZŠ: Príroda.

Rovnako budeme využívať pracovné listy vypracované učiteľmi a metodický materiál, ktorý bude sprístupnený napr. na internete, IKT technológie a počítačovú učebňu, interaktívnu tabuľu, PC s pripojením na internet, edu-CD zo školských zdrojov- Cabri Geometria...

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi (a jeho rodičom) spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej sú informovaní o tom, ako danú problematiku žiak zvláda, ako dokáže používať to, čo sa naučil, či volí efektívne spôsoby učenia, v čom sa zlepšil a v čom ešte robí chyby, kde má rezervy. Súčasne by mal byť žiak hodnotením motivovaný k ďalšiemu učeniu. Súčasťou hodnotenia by malo byť teda i povzbudenie a konkrétny návod, ako má žiak postupovať, aby pretrvávajúce nedostatky odstránil.

Informácie poskytované v rámci hodnotenia budú maximálne objektívne, postavené na dobre vytvorených hodnotiacich kritériách vo vzťahu k predpokladom a možnostiam žiaka, jeho veku, ale i k sociálnemu kontextu. Hodnotenie by sa malo sústrediť na individuálny pokrok každého žiaka, respektíve na hodnotenie vopred stanovených požiadaviek.

U žiakov hodnotíme

- úroveň zvládnutia vedomostí a zručností
- prístup k výučbe (aktívna, ...)
- samostatnosť vo vyučovacom procese

Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ hlavne týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka - príprava na vyučovanie, pomôcky, vypracovávanie domácich úloh, samostatná práca na odporučených úlohách mimo vyučovacích hodín
- b) rôznymi druhmi skúšania: ústne skúšanie, frontálne skúšanie, skúšanie jednotlivca pri tabuli, písomné skúšanie, formy písomných prác: päťminútovky, krátke kontrolné práce, ktoré obsahujú úlohy z krátkeho úseku učiva, vstupný, polročný a výstupný test
- c) hodnotenie projektov a prezentácie. (písomne, ústne,), didaktickými testmi

d) sebahodnotenie vlastnej práce

Vo výslednej známke zohľadníme výsledky z menovaných metód a foriem hodnotenia. Písomné práce sa hodnotia bodmi a klasifikujú podľa stupnice uvedenej na záver.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a súhrnné hodnotenie. Priebežné hodnotenie sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka a má hlavne motivačný charakter. Súhrnné hodnotenie žiaka sa spravidla uskutočňuje na konci prvého a druhého polroka v školskom roku.

V procese hodnotenia uplatňuje učiteľ primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa, zohľadňuje individuálne osobitosti žiaka. Objektívne hodnotí kvalitu vedomostí, zručností a návykov.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR..

Pri hodnotení žiakov v starostlivosti Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie(ďalej len CPPPaP) dodržíme pokyny a odporúčania CPPPaP a budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, príloha č. 2, ktoré schválilo MŠ SR. V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujeme práva dieťaťa. Pri hodnotení učebných výsledkov rešpektujeme jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je postupujeme podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga . Pri skúšaní učiteľ uprednostňuje takú formu, ktorá je pre žiaka výhodnejšia.

Žiakov hodnotíme priebežne slovné i známku. Používame rôzne formy od klasifikácie , bodové hodnotenie, slovné hodnotenie až po sebahodnotenie žiaka. Hlavným kritériom pri hodnotení je zvládnutie výstupov výkonových štandardov v rámci individuálnych možností dieťaťa.

Hodnotenie prospechu:

Stupeň 1 (výborný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, na základe získaných skúseností a poznatkov vie analyzovať zadané úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, aktívne pristupuje k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky .Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť, vlastné výsledky práce prezentuje výstižne, vyjadruje sa gramaticky i štylisticky správne. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Samostatne, prípadne len s nepatrnými podnetmi vyučujúceho, uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, na základe získaných skúseností a poznatkov vie analyzovať zadané úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, aktívne pristupuje k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky. V jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý): žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Osvojené vedomosti a

klúčové kompetencie uplatňuje samostatne, občas potrebuje usmernenie vyučujúceho, zadané úlohy vie riešiť pomocou známych postupov a metód, k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky pristupuje so záujmom, ale potrebuje podporu a pomoc vyučujúceho, príp. spolužiakov. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Osvojené vedomosti a klúčové kompetencie uplatňuje iba za aktívnej pomoci vyučujúceho, zadané úlohy vie riešiť len pomocou známych postupov a metód, ktorým rozumie len čiastočne, ovláda základné pojmy a vie predviesť jednoduché zručnosti, k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky pristupuje s nízkym záujmom, potrebuje podporu a pomoc vyučujúceho, príp. spolužiakov. Jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Zadané úlohy nevie riešiť ani s pomocou vyučujúceho, k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky pristupuje bez záujmu. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Vstupnú, polročnú, výstupnú previerku a všetky písomné práce budeme hodnotiť bodovo a podľa percentuálnej úspešnosti:

100 – 90%	stupeň 1 – výborný
89 – 75%	stupeň 2 – chválitebný
74 – 50%	stupeň 3 - dobrý
49 – 20%	stupeň 4 – dostatočný
19 - 0%	stupeň 5 - nedostatočný

POZNÁMKY

Počet hodín pri tematických celkoch je len orientačný. V prípade potreby sa bude prispôsobovať potrebám žiakov (ich schopnostiam a možnostiam).

Finančná gramotnosť: FIG

Prierezové témy: Environmentálna

výchova: ENV Osobnostný a

sociálny rozvoj: OSR Dopravná

výchova: DV

Mediálna výchova: MV

Multikultúrna výchova: MkV

Ochrana života a zdravia: OŽZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: TPPZ

Medzipredmetové vzťahy:

Slovenský jazyk a literatúra: SJL

Výtvarná výchova: VYV

Informatika: INF

Technika: TECH

Fyzika: FYZ

Geografia: GEO

Chémia: CHEM

Biológia: BIO

Dejepis: DEJ

Predmet: MATEMATIKA							
Ročník: piaty				Hodinová dotácia: 5 hod. / 165 hod.			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy/obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzi predmet. vzťahy	poznámky
Zopakovať a prehĺbiť učivo 4. ročníka	Opakovanie a prehľbovanie učiva 4. ročníka 15 h	Prirodzené čísla do 10 000 a ich vlastnosti	Rozlišovanie pojmov číslu, číslo, cifra. Správne určovanie rádu číslu. Správne sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000.	Vedieť pohotovo rozlišovať pojmy číslo, cifra, číslu. Sčítanie, odčítanie malé a veľké číslu spamäti a písomne v obore do 10 000			
Rozvíjať pohotovú počítanie spamäti v prípadoch, kde rýchlosť počítania spamäti je väčšia ako pri počítaní na kalkulačke. Rozvíjať algoritmické myslenie žiakov, nazeranie žiakov na vzťah reality a matematiky prostredníctvom lepšej orientácie žiakov medzi veľkými číslami. Dotvoriť správnu interpretáciu zaokrúhleného číslu.	Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000 32 h	Upevnenie a prehĺbenie násobenia a delenia prirodzených čísel v obore násobilky. Násobenie a delenie spamäti v obore do 100. Násobenie ako postupné sčítanie a delenie na rovnaké časti aj ako postupné odoberanie. Násobenie a delenie po častiach (propedeutika distributívnosti). Násobenie súčtu a rozdielu jednociferným číslom v obore do 100. Delenie so zvyškom. Delenie (propedeutika) so zvyškom v obore do 100 Násobenie a delenie jednoduchých čísel spamäti. Násobenie a delenie písomne jednociferným číslom v obore do 10 000 (pomocou kalkulačky aj dvojciferným a trojciferným číslom	Prirodzené číslo, cifra, číslu, číselná os, sčítanec, súčet, menšenec, menšíteľ, rozdiel, činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, neúplný podiel, skúška správnosti delenia delenec, deliteľ, neúplný podiel, podiel, zvyšok pri delení, skúška správnosti delenia Činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel	Zobrazíť prirodzené číslo na číselnej osi – k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne. Porovnať prirodzené číslu. Pohotovo spamäti násobiť a deliť v obore do 100. Vedieť násobiť pomocou sčítania. Deliť pomocou postupného odčítania a rozdeľovaním na rovnaké časti. Vedieť čo je sčítanec, súčet, menšenec, menšíteľ, rozdiel, činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, neúplný podiel, vedieť robiť skúšku správnosti delenia Deliť jednociferným číslom v obore do 100 so zvyškom (aj s kalkulačkou). Písomne násobiť a deliť jednoduché číslu obore do 10 000.	Využiť námet slovných úloh a problémových situácií na rozvíjanie DV, ENV OSR, OŽZ TPPZ	Všetky predmetu	FIG Vymenovať cennosti, ktoré sa bežne nachádzajú v domácnostiach, porovnávanie cien

		Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické myslenie s využitím násobenia a delenia (aj ako propedeutika zlomkov, propedeutika pomer	Viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina	Vedieť pohotovo spamäti násobiť a deliť (aj so zvyškom) - v obore malej násobilky, - mocninou 10, - v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami (napr. 70 . 800, 72 000 : 9 a pod.). Pohotovo používať kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel v obore do 10 000. Používať prirodzené čísla pri opise reálnej situácie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie, vedieť vypočítať polovicu, tretinu, štvrtinu čísla			
Rozvíjať pohotové počítanie spamäti v prípadoch, kde rýchlosť počítania spamäti je väčšia ako pri počítaní na kalkulačke. Rozvíjať algoritmické myslenie žiakov, nazeranie žiakov na vzťah reality a matematiky prostredníctvom lepšej orientácie žiakov medzi veľkými číslami. Dotvoriť správnu interpretáciu zaokrúhleného čísla.	Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión 35h	Vytvorenie predstavy o veľkých číslach. Rád číslice v zápise prirodzeného čísla. Čítanie a písanie veľkých prirodzených čísel. Porovnávanie, usporiadanie prirodzených čísel. Zaokrúhľovanie prirodzených čísel. Zaokrúhľovanie nadol (nahor). Číselná os, vzdialenosť na číselnej osi (aj ako propedeutika desatinných čísel – učivo o eurách a centoch). Rímske číslice (zoznámenie sa s týmito číslicami). Riešenie slovných úloh a úloh na rozvíjanie	Rád číslice, zápis prirodzeného čísla, stovky, tisíce, desaťtisíce,...susedné čísla, párne, nepárne Číselná os, rády číslic v čísle: jednotky, desiatky, stovky, tisíce, desaťtisíce,... znaky <, >, =. Usporiadanie vzostupné a zostupné. Zaokrúhľovanie nadol, nahor a zaokrúhľovanie na.... Rímske číslice I, V, X, L, C, D, M. Mapy, schémy, tabuľky, diagramy, grafy,...	Čítať a zapisovať prirodzené čísla. Rozkladať prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu a opačne. Skladať prirodzené číslo z jednotiek rôzneho rádu. Poznať a rozlišovať párne a nepárne čísla, susedné čísla Porovnávať, zaokrúhľovať a usporiadať veľké prirodzené čísla, používať znaky <, >, = Zaokrúhľovať veľké prirodzené čísla nadol, nahor, na jednotky, desiatky, stovky, tisíce, desaťtisíce,..... Počítať s približnými prirodzenými číslami. Spoznať základné - Rímske číslice.	Využiť námet slovných úloh a problémových situácií na rozvíjanie ENV, DV MV vyhľadať a spracovať informácie spracovať namerané		FIG Uviesť príklady, ako sporenie

		matematickej gramotnosti. Kontextové a podnetové úlohy z obrázkov, máp, schém, tabuliek, diagramov, grafov,....		Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy).	hodnoty formou grafu (PC)		môže zlepšiť finančnú prosperitu
Bližšie sa zoznámiť s princípom práce kalkulačiek a hlbšie sa zamyslieť nad poradím početných výkonov v kontexte so skúmaním ich vlastností/komutatívnej, asociatívnej, distributívnej/ a pri ich využívaní pre racionálnejší postup počítania. Rozvíjať schopnosti žiakov odhadnúť výsledok početného výkonu, ako metódy skúšky približnej presnosti výpočtu.	Početové výkony s prirodzenými číslami 30 h	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke (aj mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100, atď. Porovnávanie rozdielom. Sčítanie a odčítanie na kalkulačke. Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti, písomne (dvojciferným a trojciferným číslom) na kalkulačke (aj mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100, atď. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie. Poradie početných výkonov. Kontextové úlohy. Propedeutika záporných čísel.	Sčítanec súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, skúška správnosti Činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel. Skúška správnosti delenia	Spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla mimo oboru do 100, s násobkami 10, 100, atď. Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100, atď. Vykonať skúšku správnosti odčítania. Zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo. Porovnať čísla rozdielom. Písomne sčítavať aj viac sčítancov (aj pomocou kalkulačky). Pohotovo používať kalkulačku. Spamäti násobiť a deliť prirodzené čísla mimo oboru do 100, s násobkami 10, 100, atď. Písomne násobiť a deliť prirodzené čísla mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100, atď. Vykonať skúšku správnosti delenia. Zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo. Porovnať čísla podielom. Pohotovo používať kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel. Vedieť správne určiť poradie početných výkonov v úlohách s prirodzenými číslami.	OSR rozvíjať húževnatosť, vytrvalosť		

			odčítanie, násobenie, delenie				
Získať skúsenosti s rovinnými a priestorovými útvarmi. Vnímať celý útvar a jeho časti. Rozvíjať schopnosti stanovenia polohy. Dbáť na presnosť pri meraniach, úhl'adnosť pri rysovaniach a na rozvíjanie jemnej motoriky rúk	Geometria a meranie 35 h	Geometrické útvary Rysovanie – základné pravidla rysovania. Rovnobežky, kolmice v bežnom živote. Rysovanie rovnobežníka (len ako propedeutika v štvorcovej sieti). Meranie dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, premena jednotiek m, dm, cm, mm v obore prirodzených čísel. Obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika.	Priamka, bod, úsečka,... Trojuholník – vrcholy, strany, štvoruholník – vrcholy, strany, uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer Kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa Pomôcky na rysovanie, priamka, úsečka, rovnobežky, kolmice, päta kolmice, rovnobežník, štvorec, obdĺžnik, susedné strany, protí'ahlé strany, vodováha (libela), olovnica Úsečka, dĺžka úsečky, dĺžka strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod, jednotky dĺžky - m, dm, cm, mm	Rozlišovať, pomenovať a načrtnúť rovinné útvary. Rozlišovať a pomenovať priestorové útvary – kocku, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa.. Poznať niektoré základné vlastnosti - trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu. Vedieť funkčne používať pomôcky na rysovanie. Vedieť narysovať rovnobežné a kolmé priamky (úsečky). Narysovať úsečku danej dĺžky. Zostrojiť štvorec, obdĺžnik podľa zadaných rozmerov v cm, resp. v mm (aj rovnobežník v štvorcovej sieti). Odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, vzdialenosť na metre. Premieňať jednotky dĺžky. Riešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce si základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku. Vypočítať obvod trojuholníka. Štvorca, obdĺžnika.	DV OSR TPPZ Rozlišovať dopravné značky tvaru známych rovinných útvarov OŽZ pozorovať svoje okolie vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti	Prírodovedné predmety – fyzika, chémia	

		Kocka, kváder (ako propedeutika). Stavba telies zo stavebnicových kociek. Stavba telies na základe stanovených podmienok (podľa plánu). Zväčšovanie a zmenšovanie geometrických tvarov vo štvorcovej sieti (propedeutika práce s pomerom).	Kocka, kváder, stena kocky a kvádra, vrchol kocky a kvádra, hrana kocky a kvádra Porovnanie pomerom	Vedieť postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kódovania a naopak). Vedieť rysovať trojuholník, štvoruholník, štvorec, obdĺžnik vo štvorcovej sieti. Zväčšovať a zmenšovať útvary vo štvorcovej sieti podľa návodu alebo pomocou inej siete.			
Rozvíjať pozorovacie a analytické schopnosti. Rozvíjať štatistické a pravdepodobnostné nazeranie žiakov	Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie 18 h	Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov. Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania. Zisťovanie počtu náhodných udalostí pri pokusoch. Voľba stratégie. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh (kontextové úlohy). Propedeutika zlomkov a priamej úmernosti.	Dáta – údaje, triedenie, tabuľka, jednoduchý diagram, (štatistika) Možnosť, počet možností, hľadanie možností	Vedieť čítať údaje z jednoduchej tabuľky. Zhromažďovať, triediť, usporiadať dáta (údaje). Znázorniť dáta údajov jednoduchým diagramom. Mať skúsenosť s prácou a organizáciou v konkrétnych súboroch predmetov. Vedieť rozlišovať väčšiu a menšiu šancu a voliť stratégiu riešenia. Vedieť zistiť počet. Vedieť pracovať podľa zvoleného (vlastného vypracovaného), alebo podľa vopred daného kritéria, postupu, alebo návodu. Hľadať stratégie – spôsoby riešenia úloh z bežného života (forma problému).	TPPZ - využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne		

Predmet: MATEMATIKA							
Ročník: šiesty		Hodinová dotácia: 5 hodín/ 165 hodín					
Rozvíjajúce ciele	Tematický Celok. Časová dotácia.	Témy/ obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzi-predmet. vzťahy	Poznámky
Zopakovať a prehĺbiť učivo 5. ročníka	Opakovanie a prehľbovanie učiva 5. ročníka 5 h	Počtové výkony s prirodzenými číslami Geometria a meranie	Sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie prirodzených čísel písomne a kalkulačkou Geometrické útvary, rysovanie rovinných útvarov	Vedieť pohotovo sčítavať, odčítavať, násobiť a deliť prirodzené čísla. Vedieť rysovať rovnobežky, kolmice, štvorec. Premieňať jednotky dĺžky, počítať obvod štvorca, obdĺžnika a trojuholníka			
Prehľbovať a precvičovať základné počtové výkony vlastnosti komutatívnosti, asociatívnosti a distributívnosti s prirodzenými číslami (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie aj so zvyškom), spamäti a písomne, aj s pomocou kalkulačky. Skúmať počítanie s prirodzenými číslami, ich využívanie pre racionalizáciu riešenia úloh. Rozvíjať algoritmicke myslenie žiakov, schopnosti matematizovať reálnu situáciu	Počtové výkony s prirodzenými číslami 33 h	Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti (v obore do 100, mimo obor do 100 s násobkami 10, 100 atď.), písomne a na kalkulačke vrátane delenia so zvyškom. Deliteľnosť 2, 5, 10. čítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie, využitie tejto skutočnosti pri riešení jednoduchých úloh ako propedeutika rovníc. Dohoda o poradí početných výkonov, porovnanie s poradím operácií na	Násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, neúplný podiel, zvyšok, skúška správnosti. Sčítanec, súčet, menšeneč, menšiteľ, rozdiel, činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, rozdiel. Navzájom opačné operácie, súčet, rozdiel, súčin, podiel, skúška správnosti Slovné spojenia –krát viac, -krát menej, o koľko viac, o koľko menej.	Vedieť v obore prirodzených čísel násobiť a deliť, vrátane delenia so zvyškom (aj na kalkulačke). Ovládať algoritmus násobenia a delenia viacciferných prirodzených čísel viacciferným prirodzeným číslom. Vykonať skúšku správnosti prevedenej početnej operácie. Poznať základné znaky deliteľnosti prirodzených čísel dvoma, piatimi, desiatimi. Analyzovať text slovnej úlohy a diagnostikovať dané a hľadané údaje potrebné pre riešenie úlohy. Správne nájsť optimálnu stratégiu riešenia úlohy a použiť jednotlivé operácie pri riešení jednoduchých slovných úloh. Vedieť jednoducho zapísať riešenia úlohy a odpovede.	Platí pre všetky tematické celky: DV, ENV, OŽZ– Využiť námet slovných úloh a problémových situácií na rozvíjanie zdravotnej, ekologickej rodinnej a vlasteneckej výchovy. Hľadanie vhodného modelu zovšeobecňujúceho jednotlivé konkrétne situácie,	Všetky predmety Používať bez problému v prirodzené čísla ako i počtové výkony s nimi	FIG- Zámerné voliť štatistické údaje na rozvíjanie chápania ekonomického myslenia.

a riešiť aplikované úlohy Prehlbovať a precvičovať základné početné výkony vlastnosti komutatívnosti, asociatívnosti a distributívnosti s prirodzenými číslami (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie aj so zvyškom), pamäti a písomne, aj s pomocou kalkulačky. Skúmať počítanie s prirodzenými číslami, ich využívanie pre racionalizáciu riešenia úloh. Rozvíjať algoritmické myslenie žiakov, schopnosti matematizovať reálnu situáciu a riešiť aplikované úlohy Prehlbovať a precvičovať základné početné výkony vlastnosti komutatívnosti, asociatívnosti a distributívnosti s prirodzenými číslami (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie aj so zvyškom), pamäti a písomne,		kalkulačkách používaných žiakmi. Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami. Slovné úlohy	Zaokrúhľovanie, cifra, číslica, číslo, rad číslice v čísle, zátvorky.	Analyzovať zápis úlohy obsahujúcej viaceré početné operácie (aj s použitím zátvoriek). Pri riešení úloh s viacerými početnými úkonmi vedieť rozhodnúť o poradí ich riešenia. Správne riešiť úlohy napr. typu $2 \cdot 6 + 20 : 4$ (aj na kalkulačke).	využitie počítača pri riešení problémov		FIG Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.

aj s pomocou kalkulačky. Skúmať počítanie s prirodzenými číslami, ich využívanie pre racionalizáciu riešenia úloh. Rozvíjať algoritmické myslenie žiakov, schopnosti matematizovať reálnu situáciu a riešiť aplikované úlohy							
Zaviesť pojem desatinného čísla, početných operácií s desatinnými číslami (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie desatinných čísel). Riešiť slovné úlohy rozvíjajúce logické a algoritmické myslenie žiaka, schopnosť aplikovať získané poznatky pri riešení reálnych situácií (vyžadujúcich aj premenu jednotiek dĺžky, obsahu a hmotnosti).	Desatinné čísla. Počtové výkony s desatinnými číslami 45 h	Desatinné číslo (kladné), rád číslice v zápise desatinného čísla. Zobrazenie desatinného čísla na číselnej osi. Vzdialenosť čísel na číselnej osi. Porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel. Zaokrúhľovanie desatinných čísel. Sčítanie a odčítanie, desatinných čísel Násobenie a delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1000. Násobenie a delenie desatinného čísla číslom prirodzeným (napr. aj pri výpočte aritmetického priemer) a číslom desatinným (spamäti, písomne a na kalkulačke). Objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel. Propedeutika zlomkov a nepriamej úmernosti.	Desatinné číslo, celá časť desatinného čísla, desatinná časť desatinného čísla, desatinná čiarka, desatiny, stotiny, tisíciny, rád číslice v desatinnom čísle, číselná os. Rád číslice v desatinnom čísle, znaky =, >, <, zaokrúhľovanie nadol, zaokrúhľovanie nahor, zaokrúhľovanie podľa pravidiel zaokrúhľovania Počtové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie, aritmetický priemer, perióda, periodické desatinné čísla, periodickosť pri delení, skúška správnosti	Vedieť čítať a zapisovať desatinné čísla a určiť rád číslice v zápise desatinného čísla. Vedieť uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote. Zobraziť desatinné číslo na príslušnej číselnej osi. Vedieť zistiť vzdialenosť desatinného čísla na číselnej osi. Vedieť porovnávať, usporadúvať podľa predpisu (zostupne, vzostupne) a zaokrúhľovať podľa predpisu desatinné číslo na celé číslo, na desatiny, na stotiny, na tisíciny, Sčítať, odčítať, násobiť a deliť primerané desatinné čísla spamäti, ostatné písomne alebo pomocou kalkulačky. Násobiť a deliť kladné desatinné čísla násobkami čísla 10 spamäti. Vedieť desatinné číslo deliť číslom prirodzeným a číslom desatinným a správne zapísať	OSR-Starostlivosť o dobré vzťahy v triede napr. vhodným zaradením žiakov do skupín. Podporovať pomoc lepších žiakov slabším	Všetky predmety	

		Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie (propedeutika rovníc). Premena jednotiek dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg), objemu (hl, l, dl)	Rovnosť, rovnica, skúška správnosti Premieňa jednotiek dĺžky (mm, cm, dm, m, km), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg) a objemu (hl, l, dl)	zvyšok (aj na kalkulačke). Vedieť urobiť skúšku správnosti a rozhodnúť o potrebe realizácie tejto skúšky vzhľadom na operácie dočítania a delenia. Vypočítať jednoduchý aritmetický priemer. Analyzovať základné operácie sčítania (násobenia) a odčítania (delenia) ako opačné operácie a s tým súvisiace skúšky správnosti riešenia úlohy. Riešiť jednoduché slovné úlohy. Vedieť využívať vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti. Porovnávať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporadúvať ich veľkosti vzostupne a zostupne.			
Počítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika, premieňať jednotky obsahu, využiť vedomosti v slovných úlohách z praxe	Obsah obdĺžnika a štvorca 15 h	Výpočet približného obsahu rovinných útvarov vo štvorcovej sieti. Obvod a obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými (ako počet štvorcov štvorcovej siete) aj s desatinnými rozmermi. Jednotky obsahu – premena jednotiek obsahu – mm², cm², dm², m², km², ha, a. Výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov.	Rovinné útvary, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, štvoruholník, mnohoúholník., kruh, obsah, výmera, plocha, jednotka štvorcovej siete. Slovné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu. Hektár, ár, kilometer štvorcový, meter štvorcový, decimeter štvorcový, centimeter štvorcový a milimeter štvorcový.	Určiť približný obsah rovinného útvaru vo štvorcovej sieti. Vedieť vypočítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika. Premieňať základné jednotky obsahu s využívaním vlastností desatinných čísel. Využiť získané poznatky z výpočtu obvodu a obsahu			

		Kontextové úlohy.		štvorca a obdĺžnika pri výpočte obvodu a obsahu obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Analyzovať útvary zložené zo štvorcov a obdĺžnikov. Navrhovať vlastné metódy vedúce k výpočtu obvodu a obsahu útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Riešiť úlohy z praxe.			
Špecifikovať uhol ako geometrický útvar a triediť uhly podľa veľkosti v stupňovej miere. Sčítavať a odčítavať veľkosti uhlov v stupňovej miere, násobiť a deliť veľkosti uhlov prirodzeným číslom, hľadať súvislosti medzi osou uhla a konštrukciou niektorých uhlov. Rozvíjať geometrickú predstavivosť žiaka činnosťami spojenými s poznávaním a rysovaním rôzneho typu uhlov, operáciami s uhlami. Aplikovať vedomosti o uhloch v triedení trojuholníkov a výpočte v vnútorných	Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami 24 h	Uhol a jeho veľkosť. Veľkosť uhla, jednotky a pomôcky na meranie uhlov. Konštrukcia osi uhla. Porovnávanie uhlov. Rozdelenie uhlov podľa veľkosti. Uhly v trojuholníku. Rozdelenie trojuholníkov podľa veľkosti uhlov. Uhly vrcholové a susedné. Operácie s uhlami. Sčítanie a odčítanie uhlov a ich veľkostí.	Uhol, veľkosť uhla, jednotky stupeň a minúta, uhlomer. Ramená uhla, vrchol uhla, os uhla. Priamy, pravý, ostrý a tupý uhol, väčší ako priamy uhol. Vnútorné uhly trojuholníka, pravouhlý, ostrouhlý a tupouhlý trojuholník. Vrcholový uhol, susedný uhol, vlastnosti týchto uhlov a ich veľkostí Veľkosť uhla, uhlový stupeň, minúta, prevod stupňa na minúty a naopak, sčítanie a odčítanie uhlov (ich veľkostí)	Odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch. Odhadnúť primerane veľkosť uhla. Premeniť stupne na minúty a naopak. Zostrojiteľ os uhla pomocou uhlomera. Poznať vlastnosti osi uhla. Porovnávať uhly podľa ich veľkosti numericky. Vedieť pomenovať trojuholník podľa jeho vnútorných uhlov. Vedieť vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla v stupňovej miere ak poznáme jeho dva vnútorné uhly. Poznať a rozlišovať uhly vrcholové, susedné. Vedieť určiť a vypočítať veľkosť vrcholového a susedného uhla. Sčítanie a odčítanie veľkosti uhlov (v stupňoch).		Prírodovedné predmety najmä FYZ, CHEM, ale i GEO pri určovaní zemepisnej polohy.	

a vonkajších uhlov trojuholníka, susedných a vrcholových uhlov.							
Získavať vedomosti o jednotkách objemu používaných v praxi a iných vedných odboroch napr. vo fyzike	Jednotky objemu 10 h	Kocka, kváder - objem Jednotky objemu – hl, l, dl, cl, ml. Jednotky objemu – kubický m, cm, dm, mm	Premieňanie jednotiek objemu kubických i vedľajších.	Poznať jednotky objemu a vytvoriť si predstavu o rôznych jednotkách objemu. Vedieť premieňať rôzne jednotky objemu. Poznať vzťah pre premenu $1l = 1dm^3$		FYZ - a všetky prírodovedné predmety	Rozširujúce učivo
Získavať skúsenosť s organizáciou konkrétnych súborov predmetov (prvkov) podľa ľubovoľného a podľa vopred určeného kritéria. Stimulovať kombinatorické a kritické myslenie	Kombinatorika v úlohách 15 h	Usporiadanie prvkov do radu (rôzne systémy vypisovania). Tvorenie dvoj-, troj-, štvorciferných čísel (prvkov) z daného počtu čísel (prvkov). Riešenie slovných (kontextových) úloh s kombinatorickou motiváciou – rôznymi spôsobmi (priebežne). Propedeutika štatistiky, pravdepodobnosti a kombinatoriky (zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov).	Usporiadanie prvkov s možnosťou opakovania a bez opakovania (propedeutika). dáta, tabuľka, stĺpcový (koláčový) diagram	Systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu. Z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov. Vedieť pokračovať v zadanom systéme. Systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu. Z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov. Vedieť pokračovať v zadanom systéme.		Všetky predmety vedieť čítať a používať tabuľky, diagramy a grafy.	
Riešiť úlohy zamerané na rozvíjanie logického myslenia žiakov, ako aj úloh z praktického života	Úlohy prehybujúce logické myslenie žiakov 13 h	Slovné úlohy na rozvoj matematického a logického myslenia žiakov	Riešenie slovných úloh rozvíjajúcich logické myslenie. Riešenie praktických úloh z reálneho života	Vedieť samostatne riešiť jednoduché logické príklady. Získavať zručnosť pri riešení zložitejších slovných úloh a vedieť tvoriť takéto úlohy. Naučiť sa čítať s porozumením i dlhší text zadania slovnej úlohy a riešiť ju. Vedieť čítať a používať tabuľky a grafy v zadaní slovnej úlohy.		Všetky predmety - logika v prírode, histórii a pod.	Rozširujúce učivo

Predmet: MATEMATIKA							
Hodinová dotácia: 5 hodín týždenne / 165 h ročne							
Ročník: siedmy							
Rozvíjajúce ciele	Tematický Celok. Časová dotácia.	Témy/obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzi-predmet. vzťahy	Poznámky
Opakovať, prehľbovať a precvičovať základné početové výkonov s desatinnými číslami	Opakovanie a prehľbovanie učiva 6. ročníka 16 h	Porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel Zaokrúhľovanie desatinných čísel Sčítanie a odčítanie desatinných čísel Násobenie a delenie desatinných čísel	Porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel, zaokrúhľovanie desatinných čísel Prehľadenie poznatkov o početových výkonoch s desatinnými číslami	vedieť porovnávať, usporadúvať podľa predpisu (zostupne, vzostupne) a zaokrúhľovať podľa predpisu desatinné čísla na celé čísla, na desatiny, stotiny, tisíciny atď. vedieť v obore desatinných čísel sčítavať, odčítavať, násobiť a deliť, vrátane delenia so zvyškom (aj na kalkulačke) vykonať skúšku správnosti prevedenej početovej operácie	Využiť námet slovných úloh a problémových situácií na rozvoj DV, ENV, OŽZ	Používať desatinné čísla ako i počítanie s nimi vo všetkých predmetoch	
Opakovať, prehľbovať a precvičovať poznatky o jednotkách dĺžky, hmotnosti a objemu, obvodu a obsahu štvorca a obdĺžnika, kombinatoriky		Premena jednotiek dĺžky, hmotnosti a obsahu Obvod a obsah štvorca a obdĺžnika Uhol, veľkosť uhla v stupňoch a minútach Porovnávanie uhlov, súčet a rozdiel uhlov	Opakovanie jednotiek dĺžky, hmotnosti a objemu, výpočtu obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika a zložitejších geometrických útvarov Rysovanie, porovnávanie, súčet a rozdiel uhlov Vyjadrenie veľkosti uhlov v stupňoch a minútach	vedieť využívať vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky, hmotnosti a obsahu vedieť vypočítať obvod a obsah obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch premeniť stupne na minúty a naopak			
Opakovať poznatky							

o uhloch.		Kombinatorika		porovnávať uhly podľa ich veľkosti numericky Systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu. Z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov.			
Zaviesť pojem zlomok, početové výkony so zlomkami: sčítavať, odčítavať, násobiť, deliť, rozširovať a krátiť zlomky Riešiť slovné úlohy rozvíjajúce logické a algoritmické myslenie žiaka, schopnosť aplikovať získané vedomosti v praxi	Zlomky. Početové výkony so zlomkami. Racionálne čísla 30h	Zlomok, znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom) a na číselnej osi Rovnosť zlomkov pre ten istý celok, ich krátenie a rozširovanie Základný tvar zlomku Zápis zlomkov desatinnými číslami Vzťah medzi zlomkom a desatinným číslom Zlomok a delenie, vzťah zlomkov a delenia, zlomok ako číslo Porovnávanie a usporiadanie zlomkov s rovnakými	Zlomok ako časť z celku, zlomok ako číslo, zlomková čiara, čitateľ a menovateľ zlomku, číselná os, rovnosť zlomkov, krátenie, rozširovanie, základný tvar, porovnávanie zlomkov	správne chápať, čítať, zapisovať a znázorňovať zlomok rozumieť pojmom: zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ, krátenie a rozširovanie zlomku vedieť, kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel vedieť graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku (zlomkom, desatinným číslom) vedieť znázorniť zlomok na číselnej osi vedieť čítať a písať desatinné zlomky previesť a zapísať zlomok v tvare desatinného čísla a opačne zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) vedieť určiť periódu pri prevode zlomku na desatinné číslo porovnávať a usporadúvať zlomky s rovnakými			V prírodovedných predmetoch vedieť využiť poznatky o zlomkoch, najmä v CHEM, FYZ a GEO – grafy, diagramy

	čitateľmi alebo menovateľmi Usporiadanie zlomkov , objav krížového pravidla Sčítanie a odčítanie zlomkov s rovnakými menovateľmi Sčítanie a odčítanie zlomkov prevodom na spoločný menovateľ Sčítanie a odčítanie racionálnych čísel Zmiešané číslo (pravý, nepravý zlomok) Násobenie a delenie zlomku prirodzeným číslom Násobenie zlomkom ako výpočet zlomkovej časti z čísla Násobenie racionálnych čísel Počítanie so zlomkami prevodom	Porovnávanie a usporiadanie zlomkov Krížové pravidlo Sčítovanie zlomkov, odčítovanie zlomkov, rovnaký a nerovnaký menovateľ zlomkov, spoločný menovateľ, spoločný násobok, pravý a nepravý zlomok Násobenie, činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, zlomková časť z celku, prevrátený zlomok, rozširovanie a krátenie zlomkov Zlomok a desatinné číslo,	menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi $\square > \square, =, < \square \square$ $\square \square$ vedieť krátiť zlomok (krátením upraviť aj na základný tvar) a rozširovať zlomok sčítať a odčítať zlomky s rovnakými menovateľmi vedieť nájsť ľubovoľného spoločného menovateľa zlomkov sčítať a odčítať zlomky s nerovnakými menovateľmi vedieť rozlíšiť pravý a nepravý zlomok poznať a vedieť zlomok zapísať v tvare zmiešaného čísla a vedieť zmiešané číslo previesť do tvaru zlomku vedieť pomocou kalkulačky s prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať (sčítať, odčítať) so zlomkami písomne násobiť a deliť zlomok prirodzeným číslom písomne násobiť a deliť zlomok zlomkom Rozumieť pojmu prevrátená hodnota zlomku, prevrátené čísla písomne násobiť a deliť	OSR: práca žiakov v skupinách, vo dvojiciach, vedieť spolupracovať, argumentovať, vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých, deliť si úlohy		

Zaviesť pojmy percento, základ, časť prislúchajúca k počtu percent, promile. Znázorňovať časti celku a počtu percent vhodným diagramom. Riešiť primerané slovné úlohy	Percentá 25 h	na desatinné čísla (hlavne na kalkulačke) Delenie zlomkov Delenie racionálnych čísel Zložené zlomky Delenie celku na rovnaké časti Jedno percento, časť prislúchajúca k počtu percent Základ Počet percent Trojčlenka v percentovom počte Promile Použitie promile v praxi Vzťah percent (promile), zlomkov a desatinných čísel Znázorňovanie časti celku a počtu	periodické desatinné číslo, perióda, desatinný zlomok, promile, Zložený zlomok Percento Základ Časť prislúchajúca k počtu percent Počet percent Promile Vzťah percent /promile/, zlomkov a desatinných čísel	zlomok racionálnym číslom vedieť pomocou kalkulačky s prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať (sčítať, odčítať, násobiť a deliť a ich kombinácie) so zlomkami pochopiť vzťah zlomkov a delenia vedieť upravovať zložené zlomky vedieť rozdeliť celok na rovnaké časti vedieť vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu rozlíšiť, pomenovať a vypočítať základ rozlíšiť, pomenovať a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent a vedieť uplatniť dané vedomosti pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života vedieť vypočítať počet percent vedieť vypočítať základ a hodnotu vedieť vypočítať 1 promile ako tisícinu základu poznať vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami	MV – využívať IKT pri spracovaní a vyhľadávaní informácií z oblasti ekonomiky, bankovníctva a finančníctva a Spracovať získané informácie pomocou grafov – TPPZ	Uplatniť získané vedomosti vo všetkých predmetoch, v ktorých sa vyskytuje vyjadrenie a znázornenie údajov pomocou percent, promile, grafov a diagramov napr. BIO, GEO, FYZ, CHEM	

a podnetové úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta v tabuľkách diagramoch a pod.		percent vhodným diagramom Kruhový diagram Stĺpcový diagram Vklad, úrok, úroková miera Jednoduché úrokovanie Riešenie slovných úloh a podnetových úloh	Kruhový diagram, stĺpcový diagram Istina Úrok Jednoduché úrokovanie Úroková miera Štatistické údaje Tabuľky, diagramy, Grafy Kurzový lístok valuty	vedieť vypočítať 10%, 20%, 25%, 50% bez prechodu cez 1% vedieť čítať údaje z diagramov (grafov) a zapísať znázornenú časť celku percentom a počtom promile a opačne vedieť znázorniť na základe odhadu časť celku (počtu percent, počtu promile) v diagramoch			FIG- Opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Opísať výhody a nevýhody využívania úveru.
Získavať skúsenosti s priestorovými útvarmi. Vnímať útvary ako celku a vnímať jeho jednotlivé časti. Rozvíjať priestorovú predstavivosť.	Objem a povrch kvádra a kocky 24 h	Niektoré spôsoby zobrazovania priestoru Voľné rovnobežné premietanie, perspektíva Obrazy kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní, viditeľnosť hrán Telesá zložené z kvádrov a kociek, ich znázorňovanie Nárys, pôdorys a bokorys Úlohy na rozvoj priestorovej	Priestor Vzor, obraz, náčrt Voľné rovnobežné premietanie Kocka Kváder Viditeľné a neviditeľné hrany Jednoduché a zložené teleso Nárys, bokorys, pôdorys Sieť kvádra a kocky	vedieť načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky načrtnúť a narysovať sieť kvádra a kocky zostavovať a zhotoviť náčrt telies skladajúcich sa z kvádrov a kociek kresliť nárys, bokorys a pôdorys telies zostavených z kvádrov a kociek poznať vzťah $1 \text{ liter} = 1 \text{ dm}^3$	TPPZ- Rozvoj zručností pri vytváraní siete kocky a kvádra a zhotovovaní jednoduchých a zložitejších telies		

Získavať skúsenosti na využitie jednotiek objemu v reálnom živote Zaviesť pojem pomer. Využiť získané poznatky pri riešení úloh z praxe: mierka plánu a mapy. Využiť priamu a nepriamu úmernosti v praxi – kontextové a podnetové úlohy	Pomer Priama a nepriama úmernosť. 26 h	predstavivosti Priklady jednoduchých a zložených telies v reálnom živote Sieť kvádra a kocky Objem telesa, jednotky objemu Objem a povrch kvádra a kocky Úlohy na použitie objemu a povrchu kvádra a kocky Pomer, prevrátený pomer Postupný pomer Rozdeľovanie celku v danom pomere Zmenšenie a zväčšenie v danom pomere Mierka plánu a mapy Riešenie úloh Priama a nepriama úmernosť Trojčlenka	Objem a povrch kvádra a kocky Jednotky objemu a ich premena Pomer Prevrátený pomer Postupný pomer Plán Mierka plánu a mapy Priama a nepriama úmernosť Trojčlenka Rovnica priamej a nepriamej úmernosti Tabuľka úmernosti	a vedieť premieňať základné jednotky objemu (m^3, dm^3, cm^3, mm^3, hl, liter, dl, cl, ml) riešiť primerané slovné úlohy na výpočet povrchu kvádra a kocky s využitím premeny jednotiek obsahu riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu kvádra a kocky s využitím premeny jednotiek objemu vedieť vysvetliť pojmy pomer, prevrátený pomer, postupný pomer vedieť zapísať a upraviť daný pomer deliť dané číslo (množstvo) v danom pomere zväčšiť (zmenšiť) dané číslo v danom pomere chápať postupný pomer ako skrátený zápis jednoduchých pomerov vedieť zapísať a upraviť postupný pomer riešiť primerané jednoduché úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy riešiť úlohy s využitím vzťahu p a n úmernosti riešiť úlohy jednoduchou aj zloženou trojčlenkou	Využiť poznatky pri sledovaní architektúry stavieb napr. DEJ Využitie poznatkov vo FYZ, GEO a Technike Vo všetkých predmetoch využívajúcich logické a kombinatorické schopnosti	

Rozvíjať schopnosti grafického zobrazovania údajov a čítania z grafov		Využitie priamej a nepriamej úmernosti v praxi (kontextové a podnetové úlohy) Pravouhlá sústava súradníc v rovine Znázornenie priamej a nepriamej úmernosti graficky Graf priamej a nepriamej úmernosti Slovné úlohy	Pravouhlá sústava súradníc v rovine Bod v sústave súradníc Znázornenie priamej a nepriamej úmernosti grafom	vedieť zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine vedieť znázorniť graf priamej (nepriamej) úmernosti v pravouhlej sústave súradníc (znázorniť priamu a nepriamu úmernosť graficky) čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a vedieť ich použiť pri výpočte vedieť určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe určiť koeficient priamej a nepriamej úmernosti			
Získavať skúsenosti s prácou a organizáciou v konkrétnych súboroch predmetov. Rozvíjať kombinatorické a logické myslenie	Kombinatorika Riešenie úloh 19 h	Úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počte z oblastí rôznych hier, športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií) Rôzne spôsoby vypisovania na jednoduchých úlohách Pravidlo súčinu. Úlohy s podmienkami	Dáta Údaje Prvky, predmety, skupiny Spoločné znaky Systém Triedenie Možnosť Zákonitosť	vypisovať všetky možnosti podľa určitého systému tvoriť systém na vypisovanie všetkých možností systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) všetkými možnými spôsobmi do skupín vedieť z daného počtu prvkov vybrať menší počet prvkov (bez opakovania aj s opakovaním) riešiť rôzne primerané	OSR, OŽZ – Vedieť deliť		

Rozvíjať a prehľbovať logické myslenie	Logické úlohy 25h	(propedeutika základných modelov kombinatoriky) Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh (na základe hier a pokusov) Riešenie kombinatorických úloh rôznymi metódami (stromový diagram – stromový graf, príprava tabuliek, systematické vypisovanie možností) Riešenie logických úloh	Strom logických možností Pravidlo súčtu Pravidlo súčinu Tabuľka Jednoduchý diagram stromový Kombinatorické úlohy Logické úlohy	a jednoduché kombinatorické úlohy používať pravidla súčtu a súčinu pri riešení jednoduchých kombinatorických úloh zhromažďovať, triediť a systematicky vytvárať všetky možné riešenia vedieť vypočítať kombinatorické úlohy podľa pravidla súčinu a pomocou názoru znázorniť údaje v tabuľke a stromovým grafom vedieť využívať matematiku pri riešení úloh z reálneho života	úlohy, spolupracovať a niesť zodpovednosť, dodržiavať zásady bezpečnosti v triede		

Predmet: MATEMATIKA							
Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 5 hodín/165 hodín			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy/obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmet. vzťahy	Pozn.
Prehlbovať a precvičovať základné početné výkony so zlomkami Prehlbovať a precvičovať učivo o percentách, priamej a nepriamej úmernosti Opakovať a prehlbovať učivo o povrchu a objeme kvádra a kocky a kombinatorických úloh	Opakovanie a prehlbovanie učiva 7. roč. 18h	Zlomky Percentá Pomer Priama a nepriama úmernosť Kváder a kocka Kombinatorika	Zápis, porovnanie, usporiadanie, rozširovanie krátenie zlomkov, zmiešané č., zložené zlomky, početné výkony s rac. číslami, slovné úlohy Základ, časť, počet percent, slovné úlohy Pomer- zmenšovanie, zväčšovanie, mierka mapy a plánu, priama a nepriama úmernosť Objem a povrch kvádra a kocky, jednotky objemu Kombinatorika -čítanie z grafov, práca s diagramami	Správne chápať, čítať a zapisovať zlomok. Porovnávať a usporadúvať zlomky . Vedieť krátiť zlomok (krátením upraviť aj na základný tvar) a rozširovať zlomok. Sčítovať a odčítovať zlomky , písomne násobiť a deliť zlomok zlomkom i prirodzeným číslom. Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent a vedieť uplatniť dané vedomosti pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života Poznať vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami. Vedieť riešiť primerané úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva. Riešiť primerané jednoduché slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky mapy a plánu. Riešiť úlohy s využitím vzťahu v priamej a nepriamej úmernosti. Vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a	Vo všetkých tematických celkoch: Využiť námet pri riešení slovných úloh s tematikou ENV, DV, OŽZ, MV	Vo všetkých predmetoch – FYZ, GEO, BIO, TECH...- vedieť čítať s porozumením texty s číselnými údajmi, výrazmi, tabuľkami, grafmi, diagramami	FIG Opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Vysvetliť, čím sa od seba líšia. Diskutovať o výhodách a nevýhodách jednotlivých platobných metód

Zaviesť pojem celého čísla, početových operácií s celými číslami. Riešiť slovné úlohy rozvíjajúce logické a algoritmické myslenie, schopnosť žiaka aplikovať poznatky pri riešení reálnych situácií vyžadujúcich poznatky o celých číslach	Celé čísla. Počtové výkony s celými číslami 26h	Kladné a záporné čísla v rozšírenom obore desatinných čísel. Navzájom opačné čísla. Absolútna hodnota celého a desatinného čísla na číselnej osi. Absolútna hodnota nuly. Usporiadanie a porovnanie celých a desatinných čísel a ich zobrazenie na číselnej osi	Číselná os, kladné a záporné čísla, navzájom opačné čísla, kladné a záporné desatinné číslo, absolútna hodnota čísla, usporiadanie čísel, porovnanie čísel	neviditeľné hrany a ich základné prvky .Poznať vzťah 1liter = 1dm³ a vedieť premieňať základné jednotky objemu .Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu kvádra a kocky Riešiť rôzne primerané a jednoduché kombinatorické úlohy. Zhromažďovať, triediť a systematicky vytvárať všetky možné riešenia Poznať vlastnosti celých čísel a príklady využitia celých čísel (kladných a záporných) v praxi. Čítať a písať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov). Vymenovať a vypísať dvojice navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi). Porovnávať celé čísla a usporiadať ich podľa veľkosti. Vedieť zobraziť celé čísla na číselnej osi. Priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi a opačne. Zobraziť kladné a záporné desatinné čísla na číselnej osi. Určiť absolútnu hodnotu celého a desatinného čísla (racionálneho čísla) a	OSR práca žiakov v skupinách, vo dvojiciach, vedieť spolupracovať, argumentovať, vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých, deliť si úlohy	V prírodovedných predmetoch vedieť využiť poznatky, najmä v CHEM, FYZ a GEO – grafy, diagramy	

Zaviest' pojem premenná, číselný výraz a výraz s premennou a početových výkonov s nimi. Správne a primerane používať číselné výrazov a výrazov s premennými v slovných úlohách. Overiť, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. Matematizovať	Premenná, výraz, rovnica 29 h	Sčítovanie a odčítavanie celých a desatinných čísel. Slovné úlohy – kontextové a podnetov Násobenie a delenie záporného čísla kladným. Slovné úlohy – kontextové a podnetové Riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením. Lineárna rovnica s formálnym zápisom (ako propedeutika)	Sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, celé číslo, desatinné číslo Násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, skúška správnosti Číselný výraz. rovnosť číselných výrazov, platná rovnosť, neplatná rovnosť, rovnica, nerovnosť, nerovná sa, je rôzne od, znaky =, ≠, riešenie úlohy, hodnota číselného výrazu Zápis, postup riešenia, výpočet, skúška správnosti	nuly na číselnej osi Sčítovať a odčítavať celé a desatinné čísla. Riešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných). Vedieť jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď Vedieť spamäti i písomne násobiť a deliť celé čísla. Vedieť rozhodnúť, či výsledok násobenia a delenia dvoch celých bude kladný alebo záporný. Riešiť primerané slovné úlohy na násobenie a delenie celých čísel Osvojiť si pojem číselný výraz. Sčítať, odčítať, násobiť a deliť primerané číselné výrazy. Určiť počet členov v číselnom výraze. Vedieť rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov. Riešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici	MV – Využívať IKT pri spracovaní a vyhľadávaní informácií z rôznych oblastí života. Spracovať získané informácie pomocou grafov, tabuliek, diagramov – TPPZ		

a riešiť reálne situácie pomocou rovníc. Čítať texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a texty obsahujúce tabuľky a grafy s porozumením. Znázorniť priamu a nepriamu úmernosť tabuľkou, graficky v pravouhlej sústave súradníc		Overenie, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. Zápis vzťahov vychádzajúcich z jednotlivých operácií, z porovnávania. Výrazy s premennými, dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné. Vzorce. Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca. Dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch Využitie úloh na priamu a nepriamu úmernosť na propedeutiku funkcií. Propedeutika znázorňovania priamej a nepriamej úmernosti graficky	Výraz s premennou (algebraický výraz), koeficient, premenná, člen s premennou, číslo (člen bez premennej), neznáma veličina vo vzorci, vzorec (skrátенý zápis vzťahov), početové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie, vynímanie pred zátvorku, ekvivalentné úpravy, skúška správnosti Priama a nepriama úmernosť, závislosť veličín, tabuľka, pravouhlá sústava súradníc v rovine, bod v sústave súradníc, súradnice bodu, graf, znázornenie priamej a nepriamej úmernosti grafom	Vedieť zapísať postup riešenia slovnej úlohy Správne a primerane so zadaním slovnej úlohy využívať početové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie. Vedieť overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy Vedieť rozlišovať medzi číselným výrazom a výrazom s premennou. Zostaviť jednoduchý výraz s premennou. Určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez premennej. Určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej. Sčítavať a odčítavať výrazy s premennou. Násobiť a deliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly. Vedieť vyjadriť a vypočítať neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $o = 2 \cdot (a + b)$; $o = z + 2 \cdot a$) Vedieť zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine. Vyznačiť body v pravouhlej sústave súradníc v rovine. Vedieť určiť súradnice		SJL	

Poznať základné prvky a vlastností trojuholníka. Rozdeliť trojuholníky podľa veľkosti strán a vnútorných uhlov. .Zostrojiť trojuholník, rovnobežník, štvoruholník. Získavať a prehlbovať návyky pri používaní rýsovacích pomôcok.	Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov 18 h	Súčet vnútorných uhlov v trojuholníku Objav trojuholníkovej nerovnosti a veľkosti Konštrukcia trojuholníka (sss, sus, usu), jej jednoznačnosť a súvis so zhodnosťou trojuholníkov. Trojuholník určený stranami - (sss). Trojuholník určený stranami a uhlami – (sus, usu). súčtu vnútorných uhlov trojuholníka Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, objav niektorých ich základných vlastností Výška trojuholníka,	Trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly, ...), ostrouhlý, pravouhlý a tupouhlý trojuholník, rozbor konštrukčnej úlohy, náčrt, konštrukčný postup, zhodnosť dvoch trojuholníkov, konštrukcia trojuholníka podľa vety sss, sus, usu, skúška správnosti konštrukcie Trojuholníková nerovnosť $a + b > c$ $a + c > b$ $b + c > a$ Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, strany trojuholníka, ramená, základňa, hlavný vrchol, vnútorné a vonkajšie uhly	daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc. Vedieť znázorniť graf priamej (nepriamej) úmernosti v pravouhlej sústave súradníc (znázorniť priamu a nepriamu úmernosť graficky) ako propedeutika Trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly, ...), ostrouhlý, pravouhlý a tupouhlý trojuholník, rozbor konštrukčnej úlohy, náčrt, konštrukčný postup, zhodnosť dvoch trojuholníkov, konštrukcia trojuholníka podľa vety sss, sus, usu, skúška správnosti konštrukcie,.. Poznať vetu o trojuholníkovej nerovnosti pri konštrukcii trojuholníka podľa sss. Poznať vetu o vnútorných uhloch trojuholníka a o súčte vnútorného a vonkajšieho uhla pri tom istom vrchole trojuholníka Vedieť popísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich vlastnosti			

Rozoznávať rôzne rovinné geometrické útvary – rovnobežníky a lichobežník a ich základné vlastnosti. Využiť a aplikovať vedomosti žiakov v slovných úlohách z bežného života – využiť vzorce a premeny jednotiek obsahu a dĺžky. Riešiť primerané konštrukčné úlohy	Ravnobežníky, lichobežníky, obsah trojuholníka 23 h	niektoré ďalšie úlohy Ravnobežky preťaté priamkou. Súhlasné a striedavé uhly pri ravnobežkách. Ravnobežník - základné vlastnosti. Štvorec a kosoštvorec - základné vlastnosti. Obdĺžnik a kosodĺžnik - základné vlastnosti. Výška ravnobežníka. Konštrukcia ravnobežníkov. Lichobežník -	Výška trojuholníka (priamka, úsečka, dĺžka úsečky), päta výšky, priesečník výšok trojuholníka, body trojuholníka, body ležiace mimo trojuholníka Ravnobežnosť, ravnobežné priamky (ravnobežky), rôznobežky, priečka, uhol, veľkosť uhla, súhlasné a striedavé uhly, Štvoruholníky, ravnobežníky, štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik, strany, veľkosti strán, vnútorné uhly ravnobežníka	Vedieť presne a čisto narysovať ľubovoľný ravnoramenný a ravnoramenný trojuholník. Poznať a uviesť príklady ravnoramenného a ravnoramenného trojuholníka z reálneho života Poznať vlastnosti výšok v trojuholníku. Vedieť zostrojiť výšky trojuholníka (v ostrouhlom, tupouhlom a pravouhlom). Vedieť zostrojiť priesečník výšok v ľubovoľnom trojuholníku. Riešiť ďalšie konštrukčné úlohy s využitím poznatkov o konštrukcii trojuholníka (ravnobežníky, štvoruholníky,...). Zostrojiť obdĺžnik, štvorec, kosodĺžnik, kosoštvorec Zostrojiť dve ravnobežné priamky preťaté priečkou. Určiť a vymenovať súhlasné a striedavé uhly. Poznať vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov. Načrtnúť a pomenovať ravnobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a poznať ich základné vlastnosti (strany, vnútorné uhly, uhlopriečky, priesečník uhlopriečok). Rozlišovať jednotlivé typy		Využiť poznatky pri sledovaní architektúry stavieb a budov napr. DEJ	

Rozoznávať priestorové geometrické útvary – hranoly a poznať vlastnosti podstavy a plášťa hranolov. Zostrojíte siete kolmých hranolov. Aplikovať príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu hranola v slovných úlohách. Poznať základné vlastnosti kružnice a kruhu. Poznať matematickú symboliku pri zápise kruhu a kružnice. Zostrojíte dotýčnice	Hranoly, ich objem a povrch 18h	základné vlastnosti. Typy lichobežníkov (pravouhlý, rovnoramenný - základné vlastnosti). Konštrukcia lichobežníkov. Obvod a obsah obsah kosoštvorca, kosodĺžnika, trojuholníka, lichobežníka. Slovné úlohy na obvody a obsahy z praxe. Hranol, jeho znázornenie a sieť. Objem a povrch hranola. Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu hranola (aj v slovných úlohách z praxe).	(štvoruholníka), dve výšky rovnobežníka, uhlopriečky, priesečník (stred) uhlopriečok rovnobežníka (vlastnosti), rovnobežníka, súčet vnútorných uhlov ($\alpha + \beta + \gamma + \delta = 360^\circ$), Pravý, ostrý a tupý uhol, základňa lichobežníka, rameno lichobežníka, výška lichobežníka, obecný lichobežník, pravouhlý lichobežník, rovnoramenný lichobežník Obvod a obsah rovnobežníka (kosoštvorca, kosodĺžnika) a trojuholníka Strany lichobežníka, základňa lichobežníka, rameno lichobežníka, výška lichobežníka, obvod a obsah lichobežníka Teleso, kocka, kváder, hranol (kolmý, pravidelný, trojboký, štvorboký, šesťboký), sieť, povrch, objem, vrcholy, hrany, steny, jednotky obsahu a objemu	rovnobežníkov. Narysovať štvorec, obdĺžnik, rovnobežník, kosoštvorec, kosodĺžnik, označiť všetky základné prvky. Zostrojíte a odmerať v rovnobežníku jeho dve výšky. Načrtnúť lichobežník, pomenovať a opísať jeho základné prvky. Rozlíšiť typ lichobežníka. Zostrojíte ľubovoľný typ lichobežníka podľa zadaných prvkov a na základe konštrukčného postupu. Riešiť primerané konštrukčné úlohy pre rovnobežníky a lichobežníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka. Poznať a aplikovať v úlohách z bežného života základné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika, trojuholníka a lichobežníka s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu. Načrtnúť kocku, kváder, hranol vo voľnom rovnobežnom premietaní. Poznať vlastnosti podstavy a plášťa hranola. Určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola. Zostrojíte sieť kolmého hranola. Aplikovať príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu hranola v slovných úlohách	TPPZ- Rozvoj zručností pri konštrukčných úlohách		

ku kružnici, vyznačiť kružnicový oblúk a kruhový výsek. Vypočítať obvod a obsah kružnice, dĺžku kružnice a obsah medzikružia a využiť tieto poznatky v úlohách z praxe. Získavať schopnosti porovnávať rôzne udalosti z pohľadu pravdepodobnosti, čítať, interpretovať a znázorňovať údaje do tabuliek, stĺpcových a kruhových diagramov.	Kruh, kružnica 12h Pravdepodobnosť, štatistika 8 h	Kruh a kružnica - základné vlastnosti. Vzájomná poloha kružnice a priamky - sečnica, nesečnica, tetiva. Os tetivy. Dotyčnica, poloha dotyčnice voči príslušnému polomeru. Trojuholníky zostrojené nad priemerom kružnice. Talesova kružnica. Vzájomná poloha dvoch kružníc. Kružnicový oblúk, kruhový výsek, stredový uhol. Kruhový odsek. Obsah kruhu. Dĺžka kružnice, obvod kruhu. Obsahu medzikružia. Slovné úlohy z praxe na výpočet obsahu kruhu a obvodu kružnice. Pravdepodobnostné hry a pokusy. Rôzne úlohy na porovnávanie šancí rôznych udalostí. Číselné porovnávanie	Kruh a kružnica - základné vlastnosti. Vzájomná poloha kružnice a priamky - sečnica, nesečnica, tetiva. Os tetivy. Dotyčnica, poloha dotyčnice voči príslušnému polomeru. Trojuholníky zostrojené nad priemerom kružnice. Talesova kružnica. Vzájomná poloha dvoch kružníc. Kružnicový oblúk, kruhový výsek, stredový uhol. Kruhový odsek. Obsah kruhu. Dĺžka kružnice, obvod kruhu. Obsahu medzikružia. Slovné úlohy z praxe na výpočet obsahu kruhu a obvodu kružnice. Udalosť. pravdepodobnosť, pokus, početnosť, relatívna početnosť, možné a nemožné	Poznať základné vlastnosti kružnice, kruhu. Rozlišovať medzi kruhom a kružnicou. Zostrojiť a pomocou matematickej symboliky zapísať kružnicu a kruh s daným stredom a polomerom (priemerom). Vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice (kruhu). Určiť vzájomnú polohu kružnice a priamky. Zostrojiť dotyčnicu ku kružnici v danom bode kružnice, aj dotyčnicu prechádzajúcu daným bodom vo vonkajšej oblasti mimo kružnice. Slovné popísať postup tejto konštrukcie. Poznať Talesovu vetu. Vyznačiť na kružnici kružnicový oblúk. Vyznačiť kruhový výsek prislúchajúci danému stredovému uhlu a naopak. Vyznačiť kruhový odsek. Určiť a odmerať stredový uhol. Poznať približnú hodnotu Ludolfovoho čísla π. Vypočítať obvod a obsah kruhu a dĺžku kružnice. Vypočítať obsah medzikružia ako rozdiel obsahov dvoch kruhov. Porovnávať rôzne udalosti z pohľadu ich pravdepodobnosti. Uskutočňovať jednoduché a primerané experimenty.	OSR, OŽZ – Vedieť deliť úlohy, spolupracovať a nieť zodpovednosť, dodržiavať zásady bezpečnosti v triede		

Riešiť úlohy zamerané na rozvoj matematického myslenia, ako aj úloh z praktického života.	Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie 13 h	šanci. Plánovitý zber údajov a ich systemizácia pri jednoduchých a primeraných experimentoch. Zobrazenie skupín údajov, tvorba grafov a diagramov Aplikačné a kontextové úlohy z praxe a bežného života s využitím už nadobudnutých poznatkov a vedomostí.	udalosti,.. Štatistika, štatistický súbor, štatistické zisťovanie, jednotka a znak, početnosť javu, aritmetický priemer Tabuľka, grafické znázornenie údajov, kruhový diagram, stĺpcový graf, interpretácia údajov	Posúdiť a rozlíšiť možné, náhodné a nemožné udalosti. Rozhodnúť o pravdepodobnosti udalosti. Plánovite a systematicky zhromažďovať, triediť a spracovať údaje v experimente. Vybrať štatistický súbor zo zhromaždených údajov. Zaznamenávať a usporadúvať údaje do tabuľky. Čítať a interpretovať údaje z tabuľky, z kruhového a stĺpcového diagramu. Znázorniť údaje kruhovým diagramom a stĺpcovým grafom. Reprodukovať a analyzovať text slovnej úlohy, kategorizovať typ úlohy, vykonať matematizáciu (matematický zápis) daných údajov a neznámych údajov, zhodnotiť možnosti riešenia, navrhnúť riešenie, riešiť úlohu, overiť správnosť riešenia.	MV vyhľadávať a spracovávať údaje s tematikou MkV, DV		

Predmet: MATEMATIKA

Ročník: deviaty

Hodinová dotácia: 5 hod. /165 hod. ročne

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzi predmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Prehliť vedomosti z predchádzajúceho ročníka	Opakovanie z 8. ročníka 15 h	Celé čísla. Počtové výkony s celými číslami Premenná, výraz, rovnica Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov Rovnobežníky, lichobežníky, obsah trojuholníka Hranoly, ich objem a povrch Kruh, kružnica Pravdepodobnosť, štatistika	Číselná os, sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie Číselný výraz, hodnota číselného výrazu, výraz s premennou Vety sss , sus , usu , podmienky Uhly vnútorné a vonkajšie, výšky trojuholníka Rozdelenie, uhly, strany štvoruholníkov, obvod a obsah štvoruholníka a trojuholníka Kolmý hranol, sieť hranola, objem a povrch Obvod a obsah kruhu, stredový uhol, vzájomná poloha Priama a kružnica Relatívna početnosť, štatistika, grafické znázornenie	Vedieť počítať s celými číslami, Vedieť počtové výkony s výrazmi, určiť hodnotu číselného výrazu Vypočítať uhly v trojuholníku, zostrojiť trojuholník z daných prvkov, Vedieť vypočítať veľkosť vnútorných uhlov štvoruholníkov, vypočítať obvod a ich obsah, Vedieť vypočítať objem a povrch kolmého hranola, riešiť úlohy z praxe Výpočet obvodu a obsahu kruhu, jeho výseku, úlohy spojené s praxou Určiť pravdepodobnosť daného javu, zostrojenie grafu	Vo všetkých tematických celkoch: Využiť námet pri riešení slovných úloh s tematikou ENV, DV, OŽZ, MV OSR práca žiakov v skupinách, vo dvojiciach, vedieť spolupracovať, argumentovať, vedieť kriticky hodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých, deliť si úlohy DV- obsah trojuholníka	Vo všetkých predmetoch – FYZ, GEO, BIO, TECH...- vedieť čítať s porozumením texty s číselnými údajmi, výrazmi, tabuľkami, grafmi, diagramami	
Napísať súčin rovnakých činiteľov do tvaru mocniny a obrátene, zapísať a prečítať mocniny a pomenovať čísla	Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel 16 h	Druhá a tretia mocnina a odmocnina. Mocniny s mocniteľom – prirodzeným číslom.	Súčin rovnakých činiteľov, druhá mocnina, druhá mocnina ako obsah štvorca, zápis druhej mocniny reálneho čísla, základ mocniny	Prečítať správne zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom mocnenca (základ)	OSR	FYZ –využitie počítania s veľkými číslami	

v mocnине, určiť druhú a tretiu mocninu a odmocninu spamäti, vypočítať druhú mocninu a odmocninu ,zapísať čísla v tvare súčiny a $\cdot 10^n$ sčítovať a odčítovať mocniny, násobiť a deliť mocniny s prirodzeným mocniteľom, umocniť súčin, podiel mocniny, počítať druhú mocninu a odmocninu		Mocniny čísla 10, predpony a ich súvis s mocninami Zápis veľkých čísel v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 < a < 10$ a $n \in \mathbb{N}$) a práca s takýmito číslami na kalkulačke. Vytváranie predstavy o veľmi veľkých a veľmi malých číslach. Počítanie s veľkými číslami, zaokrúhľovanie a odhad výsledku.	(mocnenec), exponent (mocniteľ), $x^2 = (-x)^2$, druhá odmocnina, znak odmocnenia, základ odmocniny (odmocnenec), zápis druhej odmocniny ($x \geq \sqrt{0}$); tretia mocnina, tretia mocnina ako objem kocky, zápis tretej mocniny x^3, $x^3 \neq (-x)^3$, zápis tretej odmocniny ($\sqrt[3]{x}$), mocniny čísla 10, n -tá mocnina ľubovoľného čísla (a^n) pre konkrétne hodnoty n, n je prirodzené číslo Zápis čísla, veľmi veľké a veľmi malé čísla, čísla zapísané v tvare $a \cdot 10^n$, odhad, zaokrúhľovanie	a mocniteľa (exponent). Vedieť zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla ako súčin rovnakých činiteľov. Zapísať aj súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov do tvaru mocniny a opačne. Vedieť vysvetliť vzťah $x^2 = (-x)^2$ a $x^3 \neq (-x)^3$. Prečítať správne zápis druhej a tretej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a určiť v ňom stupeň odmocnenia a odmocnenca (základ). Vedieť zapísať druhú a tretiu odmocninu kladného racionálneho čísla. Poznať zápis n -tej mocniny ľubovoľného čísla a, kde n je prirodzené číslo (a^n) Vypočítať druhú mocninu ľubovoľného racionálneho čísla a druhú odmocninu kladného racionálneho čísla na kalkulačke. Vypočítať spamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých prirodzených čísel a			

				hodnotu druhej odmocniny z čísel 4, 9, 16, 25, ..., 100. Vedieť zapísať ako mocninu čísla: 100, 1000, 10 000, Vedieť zapísať veľmi veľké čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 \leq a \leq 10$ a $n \in \mathbb{N}$). Napr.: $70\,000 = 7 \cdot 10^4$ Riešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu, zaokrúhľovanie a odhad pri riešení a zaokrúhľovania. Používať zaokrúhľovanie praktických úloh			
Upraviť rovnice, riešiť lineárne rovnice, skúška správnosti lineárnej rovnice, vyjadriť neznámej zo vzorca, Riešiť slovné úlohy, ktoré vedú k lineárnej rovnici a nerovnici s jednou neznámou	Riešenie lineárnych rovníc a nerovnic 23 h	Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc pomocou ekvivalentných úprav. Riešenie jednoduchých lineárnych nerovnic, ich vzťah k príslušnej lineárnej rovnici. Ako propedeutika jednoduché grafické znázornenie riešenia. Riešenie lineárnych rovníc s neznámou v menovateli. Vyjadrenie neznámej zo vzorca Riešenie slovných (kontextových) úloh, ktoré sa dajú riešiť pomocou lineárnej rovnice alebo nerovnice	Rovnosť a nerovnosť dvoch algebraických výrazov, lineárna rovnica s jednou neznámou, lineárna nerovnica s jednou neznámou, ľavá a pravá strana rovnice (nerovnice), riešenie (koreň) rovnice a nerovnice, znamienka rovnosti (nerovnosti), skúška správnosti, znaky nerovnosti, ostré a neostré nerovnice, ... Výraz, lomený výraz, výraz s neznámou v menovateli, rovnica s jednou neznámou, podmienky pre riešenie rovnice (neznámu v menovateli), skúška správnosti, ... Slovná (kontextová)	Vedieť rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebraických) výrazov. Vedieť rozlíšiť zápisy rovnosti, nerovnosti, rovnice, nerovnice. Riešiť jednoduchú lineárnu rovnicu (napr. $2x + 3 = 3x - 6$) a urobiť skúšku správnosti. Riešiť jednoduché lineárne nerovnice (napr.: $2(x + 8) > 42$). Riešiť lineárne rovnice, napr.: $\frac{x-3}{2} - \frac{1x-1}{4} = \frac{1}{8}$ Riešiť jednoduché rovnice s neznámou v menovateli	OSR práca žiakov v skupinách, vo dvojiciach, vedieť spolupracovať, argumentovať, vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých, deliť si úlohy	FYZ- výpočet veličiny zo vzorca	FIG Uviest' príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom.

			úloha, zápis, matematizácia textu úlohy, postup riešenia, zostavenie lineárnej rovnice (nerovnice), skúška, odpoveď	(napr.:). $\frac{12 - 3x}{x} = 5$ Vedieť urobiť skúšku správnosti riešenia lineárnej rovnice s neznámou v menovateli. Vedieť určiť podmienky riešenia rovnice (výrazu) s neznámou v menovateli. Vedieť vyjadriť neznámu zo vzorca (z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov). Vedieť urobiť zápis úlohy a zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Vedieť určiť a vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy (rovnica, nerovnicou, tipovaním, ...). Riešiť jednoduché slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici). Vedieť overiť správnosť riešenia			
Popísať valec a pomenovať základné prvky valca, z čoho sa skladá sieť valca, pomenovať základné prvky ihlana a kužeľa, vypočítať objem a povrch valca, ihlana, kužeľa, popísať guľu a pomenovať jej prvky, vypočítať jej objem a povrch, náčrty telies potrebných k výpočtu	Niektoré ďalšie telesá, ich objem a povrch 20 h	Valec, ihlan, kužeľ a ich siete. Guľa a rez guľou. Objem a povrch gule. Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule (aj v slovných úlohách z praxe).	Teleso, rotačný valec, ihlan (pravidelný štvorboký), rotačný kužeľ, sieť, podstava, kruh, kružnica, plášť, objem valca, povrch valca, polomer, výška, výška steny, vrchol, strana kužeľa, horná dolná podstava, jednotky obsahu a objemu. Teleso, guľa, guľová plocha, rovina, hlavná kružnica guľovej plochy,	Vedieť opísať valec, ihlan, kužeľ a pomenovať ich základné prvky. Vedieť určiť počet hrán, stien a vrcholov ihlana. Načrtnúť valec, ihlan, kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní. Zostrojíte sieť valca, ihlana, kužeľa. Vedieť opísať guľu a pomenovať jej základné prvky. Dosadením do vzorcov vedieť vypočítať objem a	OSR Využiť námet pri riešení slovných úloh s tematikou ENV, DV, OŽZ, MV DV- slovné úlohy o kuželi	GEO – guľa - Zem, zemský povrch BIO - minerály, kryštály Využiť poznatky pri sledovaní architektúry stavieb napr. DEJ	

			povrch a objem gule, stred gule, polomer, rez guľou, kruh. Objem, povrch, valec, ihlan, kužeľ, guľa, vzorec, výpočet, jednotky obsahu a objemu	povrch gule. Používať vzorce pre výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule. Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule			
Zostrojiteľ obraz bodu, úsečky, trojuholníka, štvoruholníka v stredovej a osovej súmernosti, zistiť či sú dané útvary stredovo a osovo súmerné, význam súmernosti v bežnom živote	Súmernosť v rovine 7 h	Osová súmernosť, os súmernosti. Stredová súmernosť, stred súmernosti. Konštrukcia obrazu v osovej súmernosti. Konštrukcia obrazu v stredovej súmernosti Ukážky osovej a stredovej súmernosti – útvarov (aj v štvorcovej sieti).	Súmernosť geometrických útvarov, zhodnosť, stred súmernosti, stredová súmernosť, os súmernosti, osová súmernosť, útvary osovo a stredovo súmerné, vzor, obraz. Základné pravidla rysovania, konštrukcia rovinného geometrického útvaru v osovej a stredovej súmernosti. Kreslenie, vzory, ornamenty, piktogramy, symboly, značky	Vedieť určiť či sú geometrické útvary súmerné podľa osi resp. podľa stredu. Nájsť os súmernosti osovo súmerného útvaru Zostrojiteľ obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej (aj v stredovej) súmernosti Vedieť určiť osi súmernosti (štvorec, obdĺžnik, trojuholníky, kružnica – kruh, atď.) Vedieť určiť stredovo súmerné rovinné útvary (štvorec, obdĺžnik, kruh).	MV – Využívať IKT pri spracovaní a vyhľadávaní informácií z rôznych oblastí života - riešenie námestí, plány miest, využitie osovej a stredovej súmernosti		
Zapísať Pytagorovu vetu pri každom pravouhlom trojuholníku, vypočítať preponu alebo odvesny každého pravouhlého trojuholníka, využiť Pytagorovu vetu pri riešení úloh z praxe	Pytagorova veta 12 h	Pytagorova veta, jej odvodenie. Použitie Pytagorovej vety pri riešení praktických úloh.	Pravouhlý trojuholník, základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka – pravý uhol, odvesna, prepona, Pytagoras, Pytagorova veta pre pravouhlý ΔABC, Pytagorova veta v kontextových úlohách, význam a využitie Pytagorovej vety, vyjadrenie neznámej zo vzorca...	Poznať a vymenovať základné prvky pravouhlého trojuholníka (odvesna, prepona, súčet dvoch ostrých uhlov je 90 stupňov) Vedieť pre aký útvar platí Pytagorova veta. Poznať a vedieť formuláciu Pytagorovej vety a jej význam. Zapísať Pytagorovu vetu vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale	Využiť námet pri riešení slovných úloh s tematikou ENV, DV, OŽZ, MV		

			Vzťahy $c^2=a^2+b^2$, $a^2=c^2-b^2$, $b^2=c^2-a^2$ vzťah medzi geometriou a aritmetikou (algebrou)	aj vzťahom pri danom označení strán pravouhlého trojuholníka Samostatne vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnou a ($a^2 = c^2 - b^2$) a nad odvesnou b ($b^2 = c^2 - a^2$). Vyjadriť vzťah pre výpočet odvesien a, b Vedieť vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán. Samostatne používať Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického života.			
Znázorniť bod v pravouhlej ústave súradníc, určiť súradnice bodu, určiť dve veličiny, medzi ktorými je lineárna funkčná závislosť, význam parametrov v rovnici lineárnej funkcie, zostrojíte graf lineárnej funkcie, aplikovať lineárnu funkciu	Grafické znázorňovania závislosti 16 h	Karteziánsky (pravouhlý - dvojmerný) súradnicový systém. Rôzne spôsoby znázorňovania – grafy závislostí. Súvis grafu s niektorými základnými vlastnosťami závislostí (rast, klesanie, najväčšie a najmenšie hodnoty). Lineárna závislosť (lineárna funkcia), jej vlastnosti a graf. Všeobecná rovnica lineárnej funkcie: $y = k \cdot x + q$; ($k \neq 0$) Parametre k a q v lineárnej funkcii. Graf priamej a nepriamej	Pravouhlý systém súradníc, sústava súradníc v rovine, osi súradníc, priesečník súradnicových osí, súradnice bodu, , sústava súradníc, karteziánsky súradnicový systém súradníc, priesečník súradnicových osí, súradnice bodu, , sústava súradníc, karteziánsky súradnicový systém Grafy, hodnota, hodnoty v tabuľke, najmenšia hodnota, nulová hodnota, najväčšia hodnota, závislosť dvoch hodnôt, pribeh, rast funkcie, klesanie funkcie,...	Opísať a zostrojíte pravouhlý súradnicový systém. Zobrazíte bod (úsečku, trojuholník, atď.) v pravouhлом súradnicovom systéme (napr. A[3 ; 2]; úsečka XY, ak X[2 ; -4] a Y[-3 ; 3], Zostrojíte graf lineárnej závislosti podľa údajov z tabuľky pre hodnoty x a y. Vedíte opísať základné vlastnosti grafu lineárnej funkcie (lineárnej závislosti) – tvar grafu, súvislosť čísla k v predpise lineárnej funkcie $y = kx + q$ s jej rastom alebo klesaním.			

Vedieť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov, vysvetliť pomer podobnosti, použiť vety o podobnosti trojuholníkov na riešenie matematických a praktických úloh, význam matematiky v praxi	Podobnosť trojuholníkov 14 h	úmernosti Podobnosť geometrických útvarov, pomer podobnosti Podobnosť trojuholníkov. Riešenie primeraných matematických (numerických) a konštrukčných úloh. Použitie podobnosti pri meraní výšok a vzdialeností, topografické práce v reálnych situáciách.	Lineárna závislosť, lineárna funkcia, priama úmernosť, obor reálnych čísel, nezávislá (napr. x) a závislá premenná (napr. y), priamka v karteziánskom súradnicovom systéme, priamka = graf lineárnej závislosti (funkcie), vlastnosti grafu lineárnej funkcie, konštantná funkcia Geometrické útvary, rovinné, zhodnosť geometrických útvarov, podobnosť geometrických útvarov v rovine, podstata podobnosti, pomer podobnosti k dvoch geometrických útvarov, pomer, postupný pomer, rozdeliť úsečku podľa daného pomeru Trojuholník, podobnosť	Vedieť uviesť dvojicu veličín, medzi ktorými je lineárna funkčná súvislosť. Vedieť zostaviť tabuľku a zostrojiť graf lineárnej funkcie v obore reálnych čísel. Poznať význam koeficientov k a q v predpise lineárnej funkcie $y = kx + q$. Vedieť určiť, či je lineárna funkcia rastúca (klesajúca). Vedieť zapísať tvar konštantnej funkcie napr. $y = a$, kde a je reálne číslo. Čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a vedieť ich použiť pri výpočte. Vedieť určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe. Riešiť slovné úlohy na využitie závislosti prvkov v priamej a nepriamej úmernosti. Vedieť vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov. Rozhodnúť o podobnosti dvojice daných útvarov v rovine (štvorce, obdĺžniky, trojuholníky, atď.). Vypočítať pomer podobnosti k pre dva rovinné útvary. Vedieť použiť pomer podobnosti k dvoch podobných rovinných		GEO - mapy , zemský povrch	

			trojuholníkov, vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, usu) Podobnosť útvarov v praxi, vety o podobnosti geometrických útvarov - trojuholníkov, pomer podobnosti	útvarov pri výpočtovej a primeranej konštrukčnej úlohe. Poznať základné vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, usu). Na základe viet o podobnosti trojuholníkov riešiť primerané matematické (numerické) a konštrukčné úlohy. Vedieť použiť pomer podobnosti k dvoch podobných útvarov pri výpočtovej úlohe Vedieť využívať vlastnosti podobnosti trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní) vzdialeností a výšok. Riešiť jednoduché praktické topografické úlohy s využitím vlastností podobnosti trojuholníkov. Vedieť určiť skutočnú vzdialenosť – mierka mapy a skutočné rozmery predmetov – mierka plánu.			
Zaznamenať a usporiadať údaje získané z praxe, graficky znázorniť údaje, poznať významu termínov, riešiť jednoduché úlohy s pravdepodobnostnou tematikou	Štatistika 12 h	Štatistické prieskumy, triedenie, náhodný výber. Realizácia vlastných jednoduchých štatistických prieskumov - projektov, ich spracovanie Tabuľky, grafy a diagramy, ich čítanie, interpretácia a tvorba, prechod od jedného typu znázornenia k inému.	Štatistický prieskum, štatistický súbor, rozsah štatistického súboru, štatistický znak, štatistická jednotka, absolútna početnosť, štatistické triedenie, náhodný výber, početnosť a relatívna početnosť javu, Tabuľka, graf – diagram, hodnoty – údaje, interpretácia, znázornenie	Vedieť zrealizovať primeraný štatistický prieskum. Vedieť popísať triedenie štatistických jednotiek a náhodný výber zo súboru. Pripraviť a spracovať jednoduchý vlastný projekt zameraný na štatistický prieskum určitej udalosti s vyjadrením početnosti určitého javu. Riešiť primerané úlohy zo	MV Štatistický prieskum – žiaci si samostatne zvolia jav o ktorom budú zberať údaje – OSR, OZZ, ENV, TPPZ		

			hodnôt - údajov, rôzne spôsoby znázornenia hodnôt – údajov, využitie IKT v štatistike	Štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru Vedieť spracovávať získané hodnoty - údaje z vlastného štatistického prieskumu do tabuľky. Interpretovať údaje z tabuľky a prostredníctvom viacerých druhov diagramov - grafov, (kruhový, koláčový, úsečkový, stĺpcový, spojnicový) znázorniť hodnoty - údaje.			
Zopakovať a prehľbiť učivo z matematiky od piateho ročníka až po 9. ročník	Opakovanie učiva od 5.- 9.ročník. Príprava na Celoslovenské testovanie žiakov 9. roč. ZŠ z matematiky 23 h	Prirodzené čísla, celé čísla, racionálne čísla, geometrické útvary, telesá, uhly, výrazy, percentá, Pytagorova veta, rovnice a nerovnice, slovné úlohy, priama a nepriama úmernosť, lineárna funkcia, súmernosť	Čísla prirodzené, celé, desatinné, racionálne, zlomky, uhly v trojuholníku, štvoruholníku, obvody, obsahu útvarov, objemy a povrchy telies, percento, promile, pravouhlý trojuholník a jeho strany, premenná, riešenie rovnice nerovnice, interval, priamoúmerné a nepriamoúmerné veličiny, vzor a obraz, pravouhlá sústava, graf,	Vedieť všetky početové výkony s číslami v N, Z, Q, R Vedieť vypočítať vnútorné uhly v rovinnom útvare trojuholníku a štvoruholníku a z daných údajov vypočítať obsah a obvod útvaru, V pravouhlom trojuholníku vypočítať neznámu stranu, Vedieť riešiť úlohy s využitím percent a promile, vedieť riešiť lineárne rovnice a nerovnice a slovné úlohy, ktoré vedú k rovniciam a nerovniciam, riešiť úlohy z praxe s využitím priamej alebo nepriamej úmernosti. Narysovať obraz daného útvaru v osovej s a			

				stredovej súmernosti Zostrojť graf lineárnej funkcie , určiť priesečníky s osami			
Riešiť úlohy zamerané na rozvoj matematického myslenia, ako aj úloh z praktického života.	Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie 7 h	Aplikačné a kontextové úlohy z praxe a bežného života s využitím už nadobudnutých poznatkov a vedomostí		Reprodukovať a analyzovať text slovnej úlohy, kategorizovať typ úlohy, vykonať matematizáciu (matematický zápis) daných údajov a neznámych údajov, zhodnotiť možnosti riešenia, navrhnúť riešenie, riešiť úlohu, overiť správnosť riešenia			

Vzdelávacia oblasť: MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Učebné osnovy : INFORMATIKA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa					
Názov predmetu	Informatika				
Časový rozsah výučby/ ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1. CHARAKTERISTIKA

Informatika je povinným predmetom, ktorého úlohou je pripraviť žiaka pre informačnú a vzdelanostnú spoločnosť. Rozvíja myslenie žiakov, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch. Vyučovanie informatiky má viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s dátami a tokmi informácií v počítačových systémoch, čím prispieva k budovaniu informatickej kultúry s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Počítačová gramotnosť je v súčasnosti jednou z najdôležitejších kompetencií. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- Naučiť sa využívať efektívne počítač pri svojom vzdelávaní, tvorivých aktivitách, projektovom vyučovaní, vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov a riešení problémov reálneho života.
- Osvojiť si schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovať informácie v textovej aj grafickej podobe.

- Naučiť sa algoritmickému, systematickému a logickému mysleniu a schopnosti využívať ho v praxi.
- Osvojiť si schopnosť komunikácie prostredníctvom mailovej pošty.
- Prostredníctvom práce s myšou, tabletom, klávesnicou zlepšovať jemnú motoriku žiakov, ich koordináciu a priestorovú orientáciu.
- Naučiť sa, že počítač nie je len zdrojom zábavy, ale prostriedkom, pomocou ktorého dokážu realizovať svoje nápady, predstavy, tvorivé plány, dokážu získavať informácie a komunikovať s ľuďmi na celom svete.
- Rozvíjať estetické cítenie (formálna stránka výstupov).
- Naučiť sa pracovať samostatne (individuálne štúdium, samoštúdium).
- Naučiť sa spolupracovať na projektoch, rozvíjať organizačné, komunikačné a kooperatívne schopnosti.
- Rozvíjať právne vedomie a etiku (legálne používanie programov, uvádzanie zdrojov, zásady slušného správania sa v komunikácii aj v prostredí internetu).

3. VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vyučovanie bude prebiehať v týchto priestoroch: počítačové učebne, ďalšie priestory školy. Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe využívame najmä:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- výklad učiteľa
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia s využitím dataprojektoru)
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové vyučovanie

Výchovno-vzdelávací proces na druhom stupni základnej školy smeruje k tomu, aby žiaci:

- sa oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním;
- rozumeli pojmom algoritmus a program (formálny zápis automatizovaného spracovania údajov);
- sa oboznámili so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém);
- si rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa

efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť;

- nadobudli schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t.j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjať formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov;
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať);
- rozvíjať si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebavzdelávanie;
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

Kompetencie v oblasti informatiky

- Kompetencie k učeniu sa
 - vyhľadáva a triedi informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využíva v procese učenia, tvorivých činnostiach a praktickom živote
 - používa všeobecne zaužívané termíny, znaky a symboly, uvádza veci do súvislostí, prepája do širších celkov poznatky z rôznych vzdelávacích oblastí a na základe toho si vytvára komplexnejší pohľad na matematické a prírodné javy
 - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje vlastné možnosti
- Kompetencie komunikácie
 - rozumie rôznym typom textov a záznamov, obrazových materiálov, premýšľa o nich, reaguje na ne a tvorivo ich využíva k svojmu rozvoju a k aktívnemu zapojeniu sa do spoločenského diania
 - využíva informačné a komunikačné prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu s okolitým svetom
 - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk
 - chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti
- Kompetencie uplatňovať základ matematického myslenia
 - používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách
 - používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie
- Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií
 - má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja
 - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou
 - dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí
 - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá
 - dokáže používať IKT pri vzdelávaní

- Kompetencie k riešeniu problémov
 - vyhľadá informácie vhodné k riešeniu problému, nachádza ich zhodné, podobné a odlišné znaky, využíva získané vedomosti a schopnosti k objavovaniu rôznych spôsobov riešení, nenechá sa odradiť prípadným neúspechom a vytrvale hľadá konečné riešenie problému
 - samostatne rieši problémy, volí vhodné spôsoby riešenia, používa pri riešení problému logické, matematické a empirické postupy
 - dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady a zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika
 - overuje prakticky správnosť riešenia problému a osvedčené postupy aplikuje pri riešení podobných alebo nových problémových situácií, sleduje vlastný pokrok pri zdoľávaní problémov
- Kompetencie občianske
 - chápe základné princípy, na ktorých sú založené zákony a spoločenské normy, je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo školu
 - uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie
 - vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
 - je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- Kompetencie sociálne a personálne
 - účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa spoločne s pedagógmi na vytváraní pravidiel práce v tíme, na základe poznania alebo prijatia novej role v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
 - vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami
 - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch
- Kompetencie pracovné
 - dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
 - je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
 - chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní
 - dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach
- Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
 - dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele nielen v pracovnom, ale aj v každodennom živote

4. STRATÉGIA VYUČOVANIA (METÓDY A FORMY PRÁCE)

Metódy využívané pri vyučovaní informatiky sa budú odvíjať od rôznych faktorov (veľkosť skupiny, úroveň vedomostí žiakov, atď.). Keďže pôjde o rôznorodé skupiny, čo sa týka úrovne vedomostí, častou metódou výučby bude rozhovor, ktorou sa zabezpečí aktivita skúsenejších žiakov. V prípadoch zložitejších, resp. neznámejších tém sa neubránime monologickým metódam, ako sú výklad, či vysvetľovanie s demonštráciou.

Ďalšie metódy využívané vo vyučovacom procese predmetu informatika budú práca s textom, praktické metódy na nácvik zručnosti, práca s internetom. Projektová metóda, ktorá stimuluje aktivitu žiaka, praktické riešenie úloh, jeho záujem o študovanú problematiku a možnosť prejavíť sa v plnej šírke (žiak ako osobnosť). Žiaci budú pracovať individuálne, vo dvojiciach, ale aj v skupinách.

Organizačné formy:

1. Vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).

2. Exkurzia podľa podmienok školy, návštevami rôznych podujatí z tematikou IKT, pričom sa dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

Vyučovacie metódy

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť

- motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti Prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

- Expozičné metódy budeme využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Použijeme rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),

- demonštračná metóda (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), pozorovanie (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

Významné miesto budú mať problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov budú dôležité praktické aktivity (samostatná činnosť na základe inštruktáže) pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomných vzťahov a ich významu.

Pri pozorovaniach uprednostníme živé biologické objekty, klásť dôraz na poznávanie a rozlišovanie organizmov podľa podstatných vonkajších znakov.

Dôraz sa bude klásť na prácu s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

-Z aktí viz ujúcich metód použijeme diskusiu (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

-Fixačné metódy ako neoddeliteľná súčasť vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

-Diagnostické metódy – formou ktorých zabezpečíme korektné a objektívne hodnotenie žiakov.

5. METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi (a jeho rodičom) spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej sú informovaní o tom, ako danú problematiku žiak zvláda, ako dokáže používať to, čo sa naučil, či volí efektívne spôsoby učenia, v čom sa zlepšil a v čom ešte robí chyby, kde má rezervy. Súčasne bude žiak hodnotením motivovaný k ďalšiemu učeniu. Súčasťou hodnotenia bude teda i povzbudenie a konkrétny návod, ako má žiak postupovať, aby pretrvávajúce nedostatky odstránil.

Informácie poskytované v rámci hodnotenia budú maximálne objektívne, postavené na dobre vytvorených hodnotiacich kritériách vo vzťahu k predpokladom a možnostiam žiaka, jeho veku, ale i k sociálnemu kontextu. Hodnotenie sa bude sústreďovať na individuálny pokrok každého žiaka, respektíve na hodnotenie vopred stanovených požiadaviek.

Hodnotenie žiaka je vykonávané na základe písomných a praktických skúšok

Pri klasifikácii výsledkov v informatike sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:

1. schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,
 2. schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,
 3. schopnosť porovnávať rôzne postupy a princípy, analyzovať ich, hľadať vzťahy,
 4. schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princípov a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,
 5. porozumenie požadovaných pojmov, princípov a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,
 6. schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.
- U žiakov hodnotíme

- úroveň naplnenia výstupov jednotlivých tém predmetu informatika, ktoré smerujú k naplneniu kľúčových kompetencií predmetu informatika
- úroveň zvládnutia vedomostí a zručností

- prístup k výučbe (aktivita, ...)
- samostatnosť vo vyučovacom procese

Na kontrolu a hodnotenie žiakov budeme využívať nasledovné postupy :

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostíme prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** sa bude kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom *testu* na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotiť sa bude na základe percentuálnej úspešnosti (uvedené ďalej v texte). Táto forma sa žiakom vopred oznámi.

3. Pri **praktických aktivitách** sa bude slovne hodnotiť praktická zručnosť s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh.

4. Pri **projektoch** sa bude hodnotiť:

- odborná úroveň;
- kvalita výstupu, grafická úroveň;
- úroveň obhajoby;
- využitie dostupných zdrojov – internet, použitá literatúra;
- vypracovanie protokolu na požadovanej úrovni.

Pri hodnotení tematických projektov budeme vychádzať z hodnotiacej škály:

Dosiahnutý počet bodov v percentách	známka
100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0	5

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR (Metodické pokyny č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.) Hodnotiť sa budú ústne odpovede, praktické zadania úloh, referáty a projekty. Pri praktických aktivitách budeme používať slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť vypracovaných úloh. Kritéria hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie.

Pri hodnotení začlenených žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) sa postupuje podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov

so ŠVVP bežných základných školách. V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujeme práva dieťaťa. Pri hodnotení učebných výsledkov rešpektujeme jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je postupujeme podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga. Pri skúšaní učiteľ uprednostňuje takú formu, ktorá je pre žiaka výhodnejšia.

Pri hodnotení žiakov v starostlivosti Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len CPPPaP) dodržíme pokyny a odporúčania CPPPaP a budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR.

Kritériá klasifikácie:

- klasifikáciu používame vo všetkých ročníkoch druhého stupňa
- používame päť hodnotiacich stupňov

Stupeň 1 (výborný): žiak ovláda poznatky podľa učebných plánov, vie ich pohotovo využívať pri činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení praktických úloh. Jeho ústny, písomný a praktický prejav je správny, výstižný. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválibelný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných plánov, vie ich pohotovo využívať. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení praktických úloh samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny, písomný a praktický prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý): žiak má v celistvosti a pri ich využívaní osvojenia poznatkov podľa učebných plánov nepodstatné medzery. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh. V ústnom, písomnom a praktickom prejave má častejšie nedostatky v správnosti. Výsledky jeho praktických činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov podľa učebných plánov a v ich využívaní. Pri riešení úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný. Jeho ústny, písomný a praktický prejav má často vážne nedostatky. V kvalite výsledkov praktických činností sa prejavujú omyly. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak si neosvojil vedomosti požadované učebnými plánmi. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Žiak nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny, písomný a praktický prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho praktických činností je na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti:

100% - 90%	- stupeň 1 – výborný,
89% - 75%	- stupeň 2 – chválitebný,
74% - 50%	- stupeň 3 – dobrý,
49% - 20%	- stupeň 4 – dostatočný,
19% - 0%	- stupeň 5 – nedostatočný.

Pri vyučovaní využívame aj slovné hodnotenie v kombinácii s klasifikáciou pre hodnotenie jednotlivých výstupov vo vyučovacom predmete. Má hlavne motivačný charakter.

6. UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom,

Učebnica:

Blaho, A. – Kalaš, I.: Tvorivá informatika. 1.zošit z programovania. SPN – Mladé letá, Bratislava, 3. vydanie, 2009. /odporúčacia doložka MŠ SR CD-2005-5665/8772-1:09.

Varga, M. - Hrušecká, A.: Tvorivá informatika. 1.zošit s internetom. SPN – Mladé letá, Bratislava, 2. vydanie, 2009. /odporúčacia doložka MŠ SR CD-2006-11016/26870-2:092.

Blaho, A. – Salanci, L.: Tvorivá informatika. 1.zošit o práci s textom. SPN – Mladé letá, Bratislava, 2. vydanie, 2009. /odporúčacia doložka MŠ SR CD-2007-14051/28928-1:092.

Kalaš, I – Bezáková, D.: Tvorivá informatika. 1.zošit o číslach a tabuľkách. SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2009. /odporúčacia doložka MŠ SR CD-2009-38851/46310-4:919.

Kalaš, I. – Winczer, M.: Informatika okolo nás. SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2007. /odporúčacia doložka MŠ SR CD-2007-15414/32261-2:092.

Doplnková literatúra: časopisy: PC-revue

IKT zdroje: edukačné CD-ROM, školské pramene, interaktívna tabuľa, dataprojektor

Softvér: MS Word, MS PowerPoint, MS Excel 2003/2007, Zoner Calisto, Logo Imagine/Motion, WordPad, Baltík, Google SketchUp 7, GIMP

Internet

Použité skratky:

ENV –environmentálna výchova

OŽZ – ochrana života a zdravia

MV – mediálna výchova

TPPZ – tvorba projektov a prezentácia zručností

OSR – osobnostný rozvoj

DV – dopravná výchova

MkV – multikultúrna výchova

SJL – slovenský jazyk a literatúra

7.OBSAH VZDELÁVANIA

Predmet: INFORMATIKA							
Ročník: piaty				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Získať základné zručnosti kreslenia v grafickom prostredí, vedieť pracovať so súborami v lokálnej sieti. Poznať a dodržiavať základné zásady písania textu, ovládať jednoduché formátovanie, vedieť kombinovať text a obrázok.	I. Informácie okolo nás <u>P o č e t h o d i n :</u> 14	Úvodná hodina Grafická Informácia Textová informácia Textový editor MS Word,	◆ Úvodná hodina – Bezpečnosť pri práci. Organizácia práce v počítačovom laboratóriu ◆ Popis prostredia grafického editora ◆ Základné nástroje kreslenia ◆ Vytváranie jednoduchých grafík ◆ Opakovanie a precvičovanie ◆ Spustenie programu MS Word – písanie textu, používanie klávesnice, kontrola pravopisu, uloženie súboru ◆ Selekcia textu, presun, kopírovanie, vkladanie, mazanie ◆ Vkladanie - wordart, klipart, obrázkov ◆ Formátovanie textu (typ písma, veľkosť a farba písma, riadkovanie, zarovnanie, odrážky, číslovanie, ...) ◆ Grafika, automatické tvary Opakovanie a precvičovanie	<u>Žia k:</u> ◆ pozná základné pojmy – informácia grafická a textová ◆ pozná rozdiel medzi fotografiou a animáciou ◆ vie nakresliť obrázok v grafickom editore ◆ vie písať a formátovať text ◆ vie napísať nadpis v texte a urobiť odrážky ◆ vie vložiť wordart, klipart a obrázok do textu ◆ vie vložiť automatické tvary do textu ◆ vie kombinovať text a obrázok ◆ dokáže vytvoriť plagát a pozvánku.	TPPZ, OŽZ – tvorba plagátov na aktuálnu tému: Zdravý životný štýl, Ochrana prírody, DV – kresby dopravných značiek pomocou geometrických útvarov MV – pozvánka, inzerát	Geografia – tvorba projektu biológia	

Pochopiť ako IKT slúži na sprostredkovanie informácií medzi ľuďmi, vedieť využívať IKT na vlastné učenie sa, rešpektovať autorské práva. Zvládnuť základné IKT nástroje na komunikáciu.	II. Komunikácia prostredníctvom IKT <u>P o č e t h o d i n :</u> 8	Práca s internetom	◆ Internet – história vzniku ◆ Vyhľadávanie stránok pre použitie v praxi ◆ Vyhľadávanie informácií - vyhľadávanie v katalógových zoznamoch, vyhľadávanie pomocou kľúčových slov ◆ Interaktívna a neinteraktívna komunikácia ◆ Etiketa a netiketa ◆ E-mail ◆ Rozhovor (chat), okamžitá správa (ICQ) ◆ Opakovanie a precvičovanie	<u>Žia k:</u> ◆ pozná Internet a históriu jeho vzniku ◆ pozná rozdiel medzi interaktívnou a neinteraktívnou komunikáciou ◆ pozná správnu formu e-mailovej správy ◆ pozná zásady etikety na Internete ◆ vie poslať e-mailovú správu s prílohou ◆ pozná školský web ◆ vie vyhľadávať informácie na Internete ◆ vie používať chat	TPPZ – spracovanie a prezentovanie informácií s rôznou tematikou MkV – elektronická komunikácia s deťmi z iných krajín	Biológia, dejepis – tvorba referátu anglický jazyk, nemecký jazyk, slovenský jazyk	
Poznať využitie informačných a komunikačných technológií (ďalej IKT) v najrôznejších oblastiach v znalostnej spoločnosti. Vedieť o nebezpečenstvách na Internete, Mať kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám. Vedieť, ako vznikajú a ako sa šíria počítačové vírusy, spamy a hoaxy, ako sa odhaľujú a odstraňujú.	III. Informačná spoločnosť <u>P o č e t h o d i n :</u> 5	IKT vo vedomostnej spoločnosti Bezpečnosť na internete Licencie programov	◆ IKT v bežnom živote a v znalostnej spoločnosti ◆ Bezpečnosť na Internete – zásady bezpečného správania ◆ Vírusy ◆ Autorské práva, legálny a nelegálny softvér ◆ Opakovanie a precvičovanie	<u>Žia k:</u> ◆ pozná využitie IKT v bežnom živote a v znalostnej spoločnosti ◆ pozná spôsoby bezpečnosti na Internete a ochrany počítača ◆ vie ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú ◆ vie, čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér. ◆ vie pracovať s určeným webovým portálom	OSR – prevzatie zodpovednosti za svoje konanie		

Vedieť o systémoch na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia) a logickej štruktúry (operačný systém). Zvládnuť základnú obsluhu počítača – prihlásenie, ovládanie klávesnice, práca s myšou, vedieť používať výučbové programy na CD/DVD.	IV. Princípy fungovania IKT <u>P o č e t h o d i n :</u> 6	Ovládanie počítača	◆ Softvér a hardvér ◆ Vstupné a výstupné zariadenia ◆ Operačný systém ◆ Práca s výučbovými CD/DVD ◆ Opakovanie a precvičovanie ◆ Zhrnutie a opakovanie celoročného učiva	<u>Žia k:</u> ◆ pozná rozdiel medzi softvérom a hardvérom ◆ pozná vstupné a výstupné zariadenia ◆ vie charakterizovať operačný systém ◆ dokáže spúšťať viac aplikácií naraz ◆ vie spúšťať a používať výučbové programy na CD/DVD		Slovenský jazyk, anglický jazyk výučbové CD	

Predmet: INFORMATIKA							
Ročník: šiesty				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Oboznámiť sa so základnými nástrojmi vytvárania a úprav textového dokumentu, vedieť demonštrovať	I. Informácie okolo nás <u>P o č e t h o d i n :</u> 10	Úvodná hodina Textová informácia	◆ Úvodná hodina – Bezpečnosť pri práci. Organizácia práce v počítačovom laboratóriu ◆ MS Word – otvorenie existujúceho dokumentu a jeho	<u>Žia k:</u> ◆ pozná základné nástroje vytvárania a úprav textového dokumentu ◆ vie otvoriť existujúci	OŽZ –ochrana zdravia pri práci s počítačom	Geografia – tvorba referátu/ prezentácie	

spracovanie textového dokumentu rôznymi nástrojmi editora, vytváranie a úpravy dokumentov s tabuľkami. Zvládnuť základné princípy vytvárania animácií.		Textový editor MS Word, Prezentácia MS Power Point	tlač ◆ Hlavička a päta, číslovanie strán ◆ Jednoduchá tabuľka (tvorba, editovanie, úprava) ◆ Opakovanie a precvičovanie ◆ Uživatelské prostredie - popis, typy zobrazenia, ◆ vytvorenie novej prezentácie, práca so snímkami, ◆ návrh, ◆ vloženie objektov a obrázkov, ◆ animácia, uloženie, efekty. ◆ Opakovanie a precvičovanie	dokument vytvorený v textovom editore ◆ vie vytlačiť textový dokument ◆ vie vložiť do dokumentu hlavičku a päta ◆ ovláda číslovanie strán ◆ vie vložiť jednoduchú tabuľku do textu ◆ dokáže hľadať slovo, pojem v tabuľke, v dokumente, encyklopédii <u>Žiak</u> ◆ vytvorí jednoduchú prezentáciu. ◆ sa naučí vytvárať jednoduché animácie	TPPZ, ENV – plagát na aktuálnu tému OSR – tabuľka s kladnými a zápornými vlastnosťami MkV – prekladový slovník v tabuľke		

Pochopiť ako IKT slúži na sprostredkovanie informácií medzi ľuďmi, vedieť využívať IKT na vlastné učenie sa, rešpektovať autorské práva. Zvládnuť základné IKT nástroje na komunikáciu.	II. Komunikácia prostredníctvom IKT <u>P o č e t h o dín :</u> 5	Práca s internetom	◆ Spracovanie informácie z internetu: ukladanie/kopírovanie textu do textového editora, ukladanie obrázka ◆ E-mail – formátovanie, posielanie prílohy ◆ Školský web, weby inštitúcií, edukačný portál ◆ Opakovanie a precvičovanie	<u>Žia k:</u> ◆ pozná postup pri spracovávaní informácií z internetu ◆ pozná správnu formu e-mailovej správy ◆ vie spracovať informácie z internetu ◆ vie uložiť/kopírovať text do textového editora ◆ vie uložiť obrázok z internetu ◆ vie poslať e-mailovú správu s prílohou ◆ pozná školský web	TPPZ – spracovanie a prezentovanie informácií s rôznou tematikou		
Vedieť o nebezpečenstvách na Internete, vedieť, kto, prečo a ako pácha počítačovú kriminalitu, čo môže spôsobiť. Spoznať rozdiel v používaní a šírení rôznych programov z pohľadu legálnosti. Diskutovať na tému používania obrázkov, textov a hudby stiahnutých z internetu, autorské práva.	III. Informačná spoločnosť <u>P o č e t h o dín :</u> 4	Bezpečnosť na internete	◆ Legálnosť požitia obrázkov a textov z internetu ◆ Autorské práva ◆ Freeware, shareware softvér ◆ Počítačová kriminalita a jej dopady ◆ Opakovanie a precvičovanie Práca s portálom www.foax.cz, www.bezpecnenainternete.sk,	<u>Žia k:</u> ◆ pozná riziko počítačovej kriminality a jej dopady ◆ dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií ◆ vie, čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií ◆ vie pracovať s určeným webovým portálom		Biológia, dejepis – tvorba referátu Občianska náuka – ochrana spotrebiteľa -FIG	
Vedieť o systémoch na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia) a logickej štruktúry	IV. Princípy fungovania IKT <u>P o č e t h o dín :</u> 4	Ovládanie počítača	◆ Vstupné a výstupné zariadenia - skener ◆ Operačný systém ◆ Ukladanie informácií na rôzne médiá ◆ Porovnanie kapacít a rýchlosti	<u>Žia k:</u> ◆ pozná vstupné a výstupné zariadenia ◆ vie charakterizovať operačný systém	TPPZ, ENV – projekty na danú tému	Výtvarná výchova – skenovanie vlastných výtvarných prác	

(operačný systém). Vedieť zálohovať informácie na rôzne druhy médií.			ukladania ◆ Opakovanie a precvičovanie	◆ pozná ukladanie informácií na rôzne média, vie porovnať kapacitu ◆ vie pracovať so skenerom ◆ vie zálohovať informácie na rôzne druhy médií	MV – novinový článok		
Vedieť zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu. Demonštrovať v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností. Dokázať porovnať čas trvania rôznych riešení problému. Vytvoriť jednoduché postupnosti príkazov cvičeniami mimo počítača aj pomocou prípravných režimov v Baltíkovi. Nácvik presného vyjadrovania sa.	V.Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie <u>P o č e t h o d i n :</u> 10	Algoritmus a program	◆ Úvod do programovania ◆ Baltík – oboznámenie sa s programom ◆ Popis programovacieho jazyka ◆ Popis režimov – skladať scénu ◆ Popis režimov – čarovať scénu ◆ Ukladanie scény ◆ Prípravné cvičenia na programovanie ◆ Prostredie režimu - Programovať – začiatočník ◆ Tvorba programu ◆ Práca na projekte ◆ Záverečné zhrnutie a opakovanie učiva	<u>Žia k:</u> ◆ získa schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT ◆ pozná pojmy algoritmus, program, programovanie ◆ vie vytvoriť jednoduchý program v programovacom prostredí		Matematika – rozvoj analytického a logického myslenia Výtvarná výchova – rozvoj kreativity Slovenský jazyk – schopnosť vyjadrovať sa čo najpresnejšie	

Predmet: INFORMATIKA							
Ročník: siedmy				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne/33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Oboznámiť sa s učebňou, s ukázkami využitia IKT v bežnom živote	Úvodná hodina Bezpečnosť pri práci Informačná spoločnosť Počet hodín:1	Bezpečnosť pri práci Oboznámenie sa s pravidlami práce v učebni IKT v bežnom živote	♦ Od mechanizácie k informačnej spoločnosti	<u>Žia k</u> ♦ sa naučí bezpečne správať a pohybovať v počítačovej učebni, správne narábať s počítačom. ♦ oboznámi sa s možnosťami využívania IKT.	OŽZ –ochrana zdravia pri práci s počítačom		
Naučiť sa spracovať informácie v textovom editore a následne ho formátovať. Naučiť sa vytvárať jednoduchú tabuľku, používať základné matematické operácie.	Informácie okolo nás <u>P o č e t h o d í n</u> :7	Textová informácia Textový editor MS Word, Tabuľkový procesor Excel	Formátovanie textu, ♦ viacúrovňové číslovanie, hlavička a päta, ♦ číslovanie strán, ♦ pravopis a gramatika, automatické opravy, ♦ vkladanie obrázkov a ich formátovanie - WordArt. ♦ Práca s tabuľkami a grafmi – formátovanie a vyplňanie tabuliek.	<u>Žia k</u> ♦ si zopakuje vedomosti zo 6. ročníka. ♦ naučí sa spracovať viacstránkový dokument. ♦ zdokonalí sa vo vytváraní tabuliek.	TPPZ, EVN - Plagát na aktuálnu tému. OSR – Tabuľka MkV - vytvorenie pozvánky	Všetky predmety-referáty, projekty ...	
Vedieť o systémoch na spracovanie údajov z pohľadu ich architektúry. Vedieť zálohovať informácie na rôzne druhy médií.	Princípy fungovania IKT <u>P o č e t h o d í n</u> :3	Súbor PC ako stavebnica Vstupno-výstupné zariadenia, Pamäťové prenosné zariadenia Pracovná plocha, práca s priečinkami, súbormi	♦ demonštrácia na rozobranom PC ♦ matičná doska, procesor, disk, pamäť, karty, zdroj, ... ♦ demonštrácia vstupných a výstupných zariadení, ♦ práca s pracovnou	<u>Žia k</u> ♦ vymenuje a vie ukázať na PC základné časti hardvéru, ♦ vie vymenovať vstupné a výstupné zariadenia, pozná rôzne média na prenos dát, vie porovnať kapacitu, ♦ vie nastaviť pozadie pracovnej plochy, šetrič,		Fyzika	

			plochou ◆ vytvorenie, premenovanie, kopírovanie, rušenie priečinka a súboru, ◆ vytvorenie odkazu	časový interval, pozná usporiadanie ikon na pracovnej ploche ◆ vie vytvoriť a pracovať s priečinkami, súbormi			
Vedieť zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu. Demonštrovať v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností	Postupy, riešenie problémov, Algoritmické myslenie <u>P o č e t h o d i n</u> :8	Baltík - oboznámenie sa s programom Popis programovacieho jazyka Popis režimov – skladať a čarovať scénu Ukladanie scény, Prípravné cvičenia na programovanie Prostredie režimu - Programovať – začiatočník	Práca v pracovnom prostredí programu Baltík. ◆ Postup riešenia, formálny zápis riešenia, etapy riešenia problémov. ◆ Programovací jazyk, elementárny príkaz, postupnosť, cyklus, procedúra, parametre, premenná, hodnota, priradenie. ◆ Zložitosť riešenia problému.	<u>Žia k:</u> ◆ dokáže zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu, ◆ demonštruje v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, dokáže porovnať čas trvania rôznych riešení problému.		Matematika, výtvarná výchova	
Pochopiť ako IKT slúži na sprostredkovanie informácií medzi ľuďmi, vedieť využívať IKT na vlastné učenie sa, rešpektovať autorské práva. Zvládnuť základné IKT nástroje na komunikáciu.	Komunikácia prostredníctvom IKT <u>P o č e t h o d i n</u> :4	Spracovanie informácie z internetu: ukladanie/kopírovanie textu do textového editora, ukladanie obrázka E-mail – formátovanie, posielanie prílohy	◆ Adresár príjemcov, príloha správy. ◆ Webová adresa, katalógy, portály, vyhľadávače.	<u>Žia k</u> ◆ dokáže poslať emailovú správu s prílohou, ◆ pozná správnu formu správy, ◆ pozná školský web, ◆ vyhľadávanie informácií na internete pomocou	TPPZ – spracovanie a prezentovanie informácií s rôznou tematikou Mediálna výchova	Biológia, geografia, fyzika, dejepis FIG – spôsoby platby	

		Školský web, weby inštitúcií, edukačný portál Internetový obchod		vyhľadávacích strojov a katalógov.			
Vedieť o nebezpečenstvách na internete, vedieť, kto, prečo a ako pácha počítačovú kriminalitu, čo môže spôsobiť. Spoznať rozdiel v používaní a šírení rôznych programov z pohľadu legálnosti. Diskutovať na tému používania obrázkov, textov a hudby stiahnutých z internetu, autorské práva.	Informačná spoločnosť <u>P o č e t h o d i n</u> :4	Legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu Autorské práva Freeware, shareware softvér Počítačová kriminalita a jej dopady	◆ Legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu. ◆ Zásady bezpečnosti. ◆ Licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware. ◆ Platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah. samostatná práca s portálom, www.bezpecnenainetnete.sk , www.hoax.cz ,	<u>Žia k</u> ◆ pozná riziko počítačovej kriminality a jej dopady, ◆ vie čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, ◆ dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií, ◆ pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií.	<u>Tvorba projektu a p r e z e n t a č n é z r u č n o s t i</u> – počítačová kriminalita OSR -, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu	Občianska náuka	
Dokázať vytvoriť prezentáciu a poznať zásady správneho prezentovania	Informácie okolo nás <u>P o č e t h o d i n</u> :6	MS PowerPoint	MS PowerPoint ◆ Popis prostredia ◆ Prezentácia, snímka ◆ Efekty objektov, ◆ Časovanie snímok, ◆ Animácie snímok ◆ Vytváranie hypertextových odkazov	<u>Žia k</u> ◆ dokáže vytvoriť jednoduchú prezentáciu na ľubovoľnú tému	TPPZ - Tvorba projektu	Biológia, geografia, fyzika, dejepis	

Predmet: INFORMATIKA							
Ročník: ôsmy			Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne/33 hodín ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Oboznámiť sa s učebňou, s ukázkami využitia IKT v bežnom živote	Úvodná hodina Bezpečnosť pri práci Informačná spoločnosť <u>P o č e t h o dín</u>	Bezpečnosť pri práci Oboznámenie sa s pravidlami práce v učebni IKT v bežnom živote	♦ Od mechanizácie k informačnej spoločnosti	<u>Žia k</u> ♦ sa naučí bezpečne správať a pohybovať v počítačovej učebni, správne narábať s počítačom. ♦ sa oboznámi s možnosťami využívania IKT.	OŽZ – ochrana zdravia pri práci s počítačom		
Naučiť sa spracovať informácie v textovom editore a následne ho formátovať. Naučiť sa vytvoriť jednoduchú tabuľku, spracovať informácie z tabuľky a vytvoriť jednoduchý graf, vytvárať používať základné matematické operácie. Získať zručnosti kreslenia v grafickom prostredí a spracovať grafické informácie. Pomocou IKT dokázať realizovať čiastkové	Informácie okolo nás <u>P o č e t h o dín</u> :15	Textová informácia Textový editor MS Word, Tabuľkový procesor Excel Grafická informácia Grafický editor Zoner	♦ Formátovanie textu, štýly a formátovanie, viac stĺpcov, viacstránkový dokument. ♦ Práca s tabuľkami – relatívna adresa bunky, ♦ vkladanie grafov – práca s údajmi, matematické operácie. ♦ Práca v grafickom editore ♦ popis pracovného prostredia a ovládanie	<u>Žia k</u> ♦ vie demonštrovať vytváranie a úpravy dokumentov s tabuľkami a grafmi. ♦ vie vytvoriť viacstránkový dokument ♦ vie upraviť fotografiu, texty v obrázkoch. ♦ vie využiť grafickú, a textovú informáciu na	Mediálna výchova – tvorba mediálnych produktov TPPZ – spracovanie	Biológia, geografia, výtvarná výchova. Biológia, geografia,	

úlohy a výstupy z projektového vyučovania.		Calisto, Gimp	programu, používanie nástrojov programu. ♦ Výber oblastí – práca s oblasťami, texty v obrázkoch. ♦ Úprava obrázkov, retušovanie fotografií.	vytvorenie svojho vlastného časopisu	informácií na rôznu tematiku	výtvarná výchova.	
Vedieť efektívne používať IKT na prístup ku vzdialeným informáciám, komunikovať s ostatnými žiakmi a učiteľmi, vedieť využívať IKT na vlastné učenie spoznať rôznorodosť informácií a stránok	Komunikácia prostredníctvom IKT <u>P o č e t h o d i n</u> :5	Interaktívna komunikácia – chat Informácie z internetu Internetový obchod vyhľadávanie informácií	informácie z internetu ♦ získavanie informácií: prehliadač stránok, adresa webovej stránky Školský web, weby inštitúcií, edukačný portál ♦ Internetový obchod interaktívna komunikácia – chat ♦ chatovanie cez webchatty ♦ možnosti chatovania ♦ prihlásenie na server, nastavenie potrebných údajov	<u>Žiak</u> ♦ pozná možnosti interaktívnej komunikácie, ♦ vie využívať IKT na vlastné učenie. ♦ Pozná spôsoby nakupovania cez internet.	OSR – kooperácia, komunikácia	Biológia, geografia, fyzika, dejepis FIG – platby zo zahraničia, porovnávanie cien tovaru	
Získať základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučiť sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych	Postupy, riešenie problémov, Algoritmické myslenie <u>P o č e t h o d i n</u> :5	Zoznámenie sa s prostredím Postupnosť príkazov – jednoduché príkazy na riadenie grafického pera, robota . – pravidlá zápisu príkazov	♦ Práca v pracovnom prostredí programu Imagine. ♦ Postup riešenia, formálny zápis riešenia, etapy riešenia problémov. ♦ Programovací jazyk, elementárny príkaz,	<u>Žiak</u> : ♦ dokáže zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu, ♦ demonštruje v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností,	TPPZ – preteky korytnačiek,	Matematika, výtvarná výchova	

riešení problémov.		Cykly s pevným počtom opakovaní – jednoduché geometrické útvary	postupnosť, cyklus, procedúra.	efektívne rieši rôzne problémy s rôznymi parametrami.			
Pochopiť mechanizmy informačných a komunikačných technológií. Zoznámiť sa s princípmi fungovania lokálnej siete.	Princípy fungovania IKT <u>P o č e t h o dín</u> :4	Formáty súborov Vstupné a výstupné zariadenia Lokálna sieť Práca so súbormi v lokálnej sieti Princípy fungovania internetu, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp	◆ Práca so skenerom, jednoduché princípy fungovania skenera. ◆ Práca so súbormi v lokálnej sieti triedy. ◆ Logické princípy fungovania internetu, zisťovanie IP čísla počítača. ◆ Skúmanie rozdielov rôznych formátov súborov	<u>Žia k</u> ◆ dokáže pracovať v lokálnej sieti, ◆ pozná logické princípy fungovania internetu, ◆ dokáže zistiť IP číslo počítača, ◆ pozná formát a typy súborov a pozná parametre periférií.			
Oboznámiť sa s využitím IKT v najrôznejších oblastiach znalostnej spoločnosti. Viest' k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú	Informačná spoločnosť <u>P o č e t h o dín</u> :3	Riziká technológií, vírusy, antivírusové programy, hackeri, zásady bezpečnosti Licencie programov, legálnosť ich používania, Legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu	◆ Riziká technológií, vírusy, antivírusové programy. ◆ Licencie programov. ◆ Využitie informačných a komunikačných technológií v znalostnej spoločnosti (bankovníctvo, zdravotníctvo, doprava, umenie...). ◆ Autorské práva, legálny a nelegálny softvér	<u>Žia k</u> ◆ chápe ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú, pozná spôsoby bezpečnosti na internete a ochrany počítača. ◆ vie čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií.	OSR-hodnoty, postoje, praktická etika	Občianska výchova - etické, morálne a spoločenské aspektmi informatiky FIG – banky a ich služby	

Predmet: INFORMATIKA							
Ročník: deviaty			Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Zvládnuť prácu so základnými nástrojmi hromadnej korešpondencie.	I. Informácie okolo nás <u>P o č e t h o dín :</u> 18	Úvodná hodina Textová informácia Textový editor MS Word,	◆ Úvodná hodina – Bezpečnosť pri práci. Organizácia práce v počítačovom laboratóriu ◆ Hromadná korešpondencia – nástroje hromadnej korešpondencie, zdroj údajov, zlúčenie údajov, ◆ Opakovanie a precvičovanie	<u>Žia k:</u> ◆ pozná základné nástroje hromadnej korešpondencie ◆ vie spojiť zdroj údajov s hlavným dokumentom ◆ napíše životopis posielaný na viacero adries pomocou hromadnej korešpondencie	OŽZ –ochrana zdravia pri práci s počítačom OSR - vnímanie, pozornosť a sústredenie, cvičiť zručnosti zapamätania, riešenia problémov, zručnosti potrebné k učeniu	SJL – štruktúra životopisu	
Zvládnuť základné princípy kreslenia vo vektorovom grafickom editore		Grafická informácia- Grafický editor Zoner Calisto	◆ Uživatelské prostredie - popis, ◆ Čiary, úsečky a mnohoúhelníky ◆ farby a poradie objektov ◆ text ako objekt ◆ úprava kriviek ◆ použitie obrázkov ◆ Opakovanie a precvičovanie	<u>Žia k</u> ◆ nadobudne zručnosti vovektorovom grafickom editore ◆ využiva nástroje grafického editora ◆ vytvorí obrázok pomocou práce s krivkami. ◆ sa naučí sa pracovať		Výtvarná výchova	

				s poradím objektov, vie uzamknúť objekty			
Pochopiť ako IKT slúži na sprostredkovanie informácií medzi ľuďmi, vedieť využívať IKT na vlastné učenie sa, rešpektovať autorské práva. Zvládnuť základné IKT nástroje na komunikáciu.	II. Komunikácia prostredníctvom IKT <u>P o č e t h o dín :</u> 4	Práca s internetom	◆ Spracovanie informácie z internetu: ukladanie/kopírovanie textu do textového editora, ukladanie obrázka – zdroje údajov ◆ weby inštitúcií vyhľadávanie informácií – štruktúra životopisu, vyhľadávanie informácií o štúdiu na stredných školách, edukačný portál ◆ Vyhľadávanie informácií o počasí ◆ Opakovanie a precvičovanie	<u>Žia k:</u> ◆ pozná postup pri spracovávaní informácií z internetu ◆ pozná zdroje informácií o počasí, vie spracovať informácie z internetu	REV, ENV oblasti krajiny a počasie, vplyv priemyslu na životné prostredie, zamestnanosť v jednotlivých regiónoch	Geografia – predpoveď počasia, sledovanie počasia v rôznych krajinách	
Vedieť o nástrahách Internetu, Vedieť si vyhľadať správne zdroje informácií.	III. Informačná spoločnosť <u>P o č e t h o dín :</u> 2	Bezpečnosť na internete	◆ Platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah ◆ Zásady bezpečnosti pri práci s internetom Práca s portálom www.hoax.cz, www.bezpecnenainternete.sk,	<u>Žia k:</u> ◆ pozná riziko počítačovej kriminality a jej dopady ◆ dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií ◆ vie pracovať s určeným webovým portálom		Biológia, dejepis – tvorba referátu Občianska náuka – ochrana spotrebiteľa -FIG	
Porozumieť princípu fungovania internetu.	IV. Princípy fungovania IKT <u>P o č e t h o dín :</u> 2	Ovládanie počítača	◆ Princípy fungovania internetu – adresa, doména, IP, http, ftp, smtp, URL adresa	<u>Žia k:</u> ◆ pozná princípy fungovania internetu ◆ pozná štruktúru www stránok ◆ je oboznámený		Výtvarná výchova – skenovanie vlastných výtvarných prác	

Oboznámiť sa s číselnými sústavami.			♦ Druhy informácií – rozdiel medzi dvojkovou a desiatkovou sústavou	s prevodom na dvojkovú sústavu z desiatkovej Stránok		Matematika	
Naučiť sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov. Demonštrovať riešenie úloh s opakovaním nejakých činností.	Postupy, riešenie problémov, Algoritmické myslenie <u>P o č e t h o d í n</u> :7	Algoritmus a program – Imagine Etapy riešenia problémov. Zoskupovanie častí riešenia do procedúr. Tvary, obrázky, animácie – obrázok ako údaj, knižnice obrázkov (súbory) – animované obrázky Podprogramy – vlastné príkazy – pomenovanie postupnosti príkazov – podprogramy bez parametrov – pamäť s vlastnými príkazmi	♦ Práca v pracovnom prostredí programu Imagine. ♦ Postup riešenia, formálny zápis riešenia, etapy riešenia problémov. ♦ Programovací jazyk, elementárny príkaz, postupnosť, cyklus, procedúra, parametre, premenná, hodnota, priradenie. ♦ Zložitosť riešenia problému.	<u>Žia k:</u> ♦ dokáže zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu, ♦ demonštruje v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, ♦ efektívne rieši rôzne problémy s rôznymi parametrami.	TPPZ - Fotoalbum	Matematika – rozvoj analytického a logického myslenia Výtvarná výchova – rozvoj kreativity	

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A PRÍRODA**Učebné osnovy : FYZIKA**

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	FYZIKA			
Časový rozsah výučby/ročník	6. ročník	7.ročník	8. ročník	9. ročník
	1 hodina týždenne 33 hodín ročne	1 hodina týždenne 33 hodín ročne	2 hodiny týždenne 66 hodín ročne	1 hodina týždenne 33 hodín ročne
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie			
Forma štúdia	denná			
Vyučovacia jazyk	slovenský			

Charakteristika

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote. Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná súčasť kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie je zákonitostí je možné len prostredníctvom riadenej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Formy aktívneho poznávania a systematického bádania vo fyzike sú si v metódach a prostriedkoch výskumnej činnosti príbuzné s ostatnými prírodovednými disciplínami. Žiaci dostanú čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané, najčastejšie experimentálne, formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane také základy, pomocou ktorých bude vedieť robiť prírodovedné úsudky a používať získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov – aktivitám, ktoré sú zamerané na činnosti vedúce ku konštrukcii nových poznatkov. Dôraz kladieme aj na také formy práce, akými sú diskusia, brainstorming, vytváranie logických schém a pojmových máp a práca s informáciami.

Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti.

Výučba fyziky v rámci prírodovedného vzdelávania má u žiakov prehĺbiť aj hodnotové a morálne aspekty výchovy, ku ktorým patria predovšetkým objektivita a pravdivosť poznania. To bude možné dosiahnuť slobodnou komunikáciou a nezávislou kontrolou spôsobu získavania dát alebo overovania hypotéz.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých predstáv a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach a dá im schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam, ako je zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne. Žiak získava schopnosti pochopiť kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy, uvažovať nad medzinárodnou povahou vedy a vzťahoch s technikou.

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú **prierezové témy**, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti.

Na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sa zameriame na tieto prierezové témy :

➤ **Osobnostný a sociálny rozvoj** – k ich realizácii využijeme rozvoj týchto kľúčových kompetencií:

1. akceptovať skupinové rozhodnutia
2. spolupracovať v skupine
3. tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných
4. diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme
5. regulovať svoje správanie
6. vytvárať si vlastný hodnotový systém
7. rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie
8. rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu

➤ **Environmentálna výchova** – k ich realizácii využijeme rozvoj týchto kľúčových kompetencií :

1. rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu
2. rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej úrovni
3. pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu
4. vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, rozumne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská

➤ **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti**

1. rozvíjať spôsobilosti žiakov – vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine
2. naučiť žiakov riadiť samých seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedieť si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť a pod.
3. naučiť sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií

Ciele

Fyzikálne vzdelanie tvorí súčasť základného vzdelania, podporuje intelektuálny rozvoj žiaka, osobitne samostatné myslenia žiaka. Vytvára základ pre ďalšie vzdelávanie v prírodných vedách,

ako aj pre uvedomelé postoje k prírode, sebe samému a konanie v určitých spoločenských situáciách.

Vzdelávaním vo fyzike na základnej škole žiaci nadobudnú schopnosti v týchto oblastiach :

Intelektuálna oblasť

- ⇒ poznať sústavu vybraných javov, faktov, pojmov, zákonov a prvkov fyzikálnych teórií,
- ⇒ používať zavedenú terminológiu a symboliku,
- ⇒ vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedieť navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení,
- ⇒ rozvíjať schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky a analyticky,
- ⇒ aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí,
- ⇒ získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- ⇒ využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach,
- ⇒ rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácií,
- ⇒ vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- ⇒ analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou.

Oblasť schopností a zručností

- ⇒ vykonávať základné laboratórne činnosti a dodržiavať postupy pri práci,
- ⇒ pozorovať fyzikálne javy, opísať, odmerať hodnoty fyzikálnych veličín a vyhodnotiť meranie,
- ⇒ aplikovať vedomosti formou riešenia úloh a problémov,
- ⇒ porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- ⇒ nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi,
- ⇒ využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- ⇒ vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- ⇒ dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- ⇒ trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,
- ⇒ vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- ⇒ zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- ⇒ správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých, dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu,
- ⇒ riešiť problémové situácie,
- ⇒ vyhľadávať, získavať a vedieť spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti.

Postojová oblasť

- ⇒ naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov,
- ⇒ byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám,
- ⇒ vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- ⇒ snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- ⇒ osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti,
- ⇒ vytvárať pozitívny vzťah žiakov k procesu poznávania a zdokonaľovania svojich schopností,

- ⇒ osvojiť si hodnoty, nadobudnúť postoje a návyky dôležité pre ďalšie vzdelávanie vo fyzike, správanie sa k prírode a sebe.

Sociálna oblasť

- ⇒ uvedomiť si poslanie prírodných vied, ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality nášho okolia,
- ⇒ uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti, vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti,
- ⇒ vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch,
- ⇒ vedieť sa rozhodovať,
- ⇒ dodržiavať pracovnú disciplínu, byť autoregulatívny vo vlastnom samovzdelávaní,
- ⇒ mať cit pre hranice vlastných kompetencií a svoje miesto spoločnosti.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Proces plnenia a dosiahnutia vyššie uvedených vytýčených cieľov je založený na získavaní a rozvíjaní **klúčových kompetencií (spôsobilostí)**, ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať, to znamená **uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote**.

Zmyslom a cieľom vzdelávania je vybaviť všetkých žiakov súborom klúčových kompetencií na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná, a pripraviť ich tak na ďalšie vzdelávanie a uplatnenie v spoločnosti. Osvojovanie klúčových kompetencií je proces dlhodobý a zložitý, ktorý má svoj začiatok už v predškolskom vzdelávaní, pokračuje v základnom a strednom vzdelávaní a postupne sa dotvárajú v ďalšom priebehu života. Úroveň klúčových kompetencií, ktoré žiaci dosiahnu na konci základného vzdelávania, nie je možné ju považovať za konečnú, ale získané klúčové kompetencie tvoria dôležitý základ pre celoživotné učenie žiaka, jeho vstup do života a do pracovného procesu.

Klúčové kompetencie nie sú od seba izolované, rôznymi spôsobmi sa prelínajú, sú multifunkčné, majú nadpredmetovú podobu a možno ich získať vždy len ako výsledok celkového procesu vzdelávania. **Preto k ich získavaniu a rozvíjaniu musí smerovať a prispievať celkový vzdelávacie obsah i aktivity a činnosti, ktoré v škole prebiehajú.**

V etape základného vzdelávania vo vyučovacom predmete fyzika budeme rozvíjať tieto klúčové kompetencie :

🌀 kompetencia k učeniu a celoživotnému učeniu sa

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastné učenie, prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a celoživotnému učeniu
- vyhľadáva a triedi informácie na a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využíva v procese učenia, tvorivých činnostiach a v praktickom živote
- pracuje s všeobecne používanými termínmi, znakmi a symbolmi, dáva veci do súvislosti, prepája do širších celkov poznatky z rôznych vzdelávacích oblastí a na základe toho si vytvára komplexnejší pohľad na matematické, prírodné, spoločenské a kultúrne javy

- spoznáva zmysel a cieľ učenia, má pozitívny vzťah k učeniu, posudzuje vlastný pokrok a určí prekážky alebo problémy, ktoré mu bránia v učení, naplánuje si, akým spôsobom by mohol svoje učenie zdokonaľiť, kriticky zhodnotí svoje učenie a diskutuje o nich
- samostatne či v spolupráci s ostatnými žiakmi systematicky pozorovať rôzne fyzikálne objekty, procesy a ich vlastnosti a merať rôzne fyzikálne vlastnosti objektov, výsledky svojich pozorovaní a meraní spracovávať, vyhodnocovať a ďalej využívať pre vlastné učenie
- samostatne alebo v spolupráci s ostatnými žiakmi robiť experimenty, ktoré buď overujú alebo potvrdzujú vyslovované hypotézy alebo slúžia ako základ pri odhaľovaní fyzikálnych zákonitostí, z ktorých môžu žiaci vychádzať v ďalších svojich poznávacích aktivitách
- vyslovovať v diskusiách hypotézy o fyzikálnej podstate študovaných javov alebo ich priebehu, overovať rôznymi prostriedkami ich pravdivosť a využívať získané poznatky k rozširovaniu vlastného poznávacieho potenciálu

Ⓢ **kompetencia riešiť problémy**

- rozpoznávať problémy v priebehu fyzikálneho vzdelávania žiakov pri využití všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii, napr. dostupné metódy pozorovania, merania, experimentovania, matematické prostriedky, grafické prostriedky a pod.
- vyjadriť či formulovať (jednoznačne) problém, na ktorý narazí pri svojom fyzikálnom vzdelávaní
- hľadať, navrhovať či používať rôzne ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, ak doterajšie metódy, informácie alebo prostriedky nevedli k cieľu
- posudzovať riešenie daného fyzikálneho problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektívnosti a z týchto hľadísk porovnávať i prípadné rôzne riešenia daného problému, sleduje vlastný pokrok pri riešení problému
- korigovať chybné riešenia problému
- používať osvojené metódy riešenia fyzikálnych problémov aj v iných oblastiach ich vzdelávania, pokiaľ sú tieto metódy v týchto oblastiach použiteľné
- kriticky myslí, vydáva premyslené rozhodnutia, ktoré je schopný obhájiť, uvedomuje si zodpovednosť za svoje rozhodnutia a výsledky svojich činností zhodnotí

Ⓢ **sociálne komunikačné kompetencie**

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickej následnosti, vyjadruje sa výstižne, súvislo a kultivovane
- pozorne počúva, čo hovoria druhí, rozumie im a vhodne na nich reaguje, účinne sa zapája do diskusií, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- rozumie rôznym typom textov a záznamov, obrazových materiálov
- účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa spolu s učiteľmi na vytváraní pravidiel práce v tíme, na základe poznania alebo prijatia novej úlohy v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v tíme, na základe ohľaduplnosti a úcty pri jednaní s druhými ľuďmi prispieva k upevňovaniu dobrých medziľudských vzťahov, v prípade potreby poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- zapája sa do diskusie v malej skupine i v rozhovore celej triedy, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti

druhých ľudí, rešpektuje rôzne hľadiská a čerpá poučenie z toho, čo si druhí ľudia myslia, hovoria a robia

- vytvára si pozitívnu predstavu o sebe samom, ktorá podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj, ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby dosiahol pocit sebauspokojenia a sebaúcty.

Ⓜ **kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky**

- používa matematické myslenie na riešenie praktických fyzikálnych problémov v každodenných situáciách
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky)

Ⓜ **kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií**

- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou.

Ciele, výchovné a vzdelávacie stratégie vo výučbe predmetu fyzika budeme plniť a rozvíjať v rámci týchto tematických okruhov:

1. **Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies**
2. **Správanie sa telies v kvapalinách a plynoch**
3. **Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok**
4. **Teplo**
5. **Svetlo**
6. **Sila a pohyb. Práca. Energia**
7. **Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod.**

Stratégia vyučovania

V organizačných spôsoboch vyučovania fyziky sa chceme predovšetkým zaoberať:

- problémovým vyučovaním – spočíva v tom, že v procese riešenia špeciálne vypracovaného systému problémov a problémových úloh získavajú žiaci skúsenosti z tvorivej činnosti, prebieha tvorivé osvojovanie poznatkov a spôsobov činnosti
- projektovou výučbou - ktorá stimuluje aktivitu žiaka, praktické riešenie úloh, jeho záujem o študovanú problematiku a možnosť prejaviť sa v plnej šírke
- skupinovým a kooperatívnym vyučovaním, kde sa do popredia dostávajú sociálne-komunikačné kompetencie, celoživotné pravidlá (aktívne počúvanie, dôvera, pravdivosť, úcta, výkon), súťaživosť je nahradená spoluprácou

V metódach vyučovania fyziky použijeme:

- participatívne metódy: - dialóg, diskusiu
 - situačné metódy (riešenie problémovej úlohy s využitím medzipredmetových vzťahov)
 - brainstormingové metódy (burza dobrých nápadov)
- kognitívne metódy - rozumové spracovanie informácií sprostredkované výkladom, prostredníctvom textov z učebníc, encyklopédií..., médiami
- zážitkové metódy podporujúce spontánne učenie sa
- skúsenostné metódy podporujúce zámerné učenie

Podľa fáz vyučovacieho procesu použijeme metódy motivačného, expozičného, fixačného charakteru a diagnostické metódy.

Použité aktivizujúcich metód práce budeme zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok, didaktickej techniky a IKT pre samostatnú a tvorivú prácu.

Učebné zdroje:

Učiteľ pri svojej práci používa: učebnice, zbierky úloh, internet, odbornú literatúru, encyklopédie, dostupné pomôcky

Lapitková, V. : Fyzika pre 6. roč. ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., Bratislava, prvé vydanie, 2010, schválilo MŠ SR pod č. MŠSR-2010-193/323-2-919

Lapitková, V. : Fyzika pre 7. roč. ZŠ a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Pedagogické vydavateľstvo Didaktis, s.r.o., Bratislava, prvé vydanie, 2010, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pod č. MŠSR-2010-200894/48911:4-919

Lapitková, V. : Fyzika pre 8. roč. ZŠ a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Vydavateľstvo Matice slovenskej, s.r.o., Martin, prvé vydanie 2012, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pod č. MŠSR-2012-698/1199:2-919

Janovič, J. – Kolářová, R. – Černá, A.: Fyzika pre 6. roč. ZŠ A,B, Bratislava: SNP 2007

Bohuněk, J. – Kolářová, R. – Janovič, J.: Fyzika pre 7. roč. ZŠ A,B, Bratislava: SNP 2000

Kolářová, R. – Chytilová, M. – Kluvanec, D. – Žampa, K. – Janovič, J. : Fyzika pre 8.roč. ZŠ A,B, Bratislava: SNP 2001

Janovič, J. – Chalupková, A. - Lapitková, V. : Fyzika pre 9. ročník ZŠ, Bratislava: SNP 2000

Macháček, M.: Fyzika pre 6. roč. ZŠ, 1. diel, 2. diel, Bratislava: SPN 1996

Macháček, M : Fyzika pre 7. roč. ZŠ, 1. diel, 2. diel, Bratislava: SPN 1992

Macháček, M.: Fyzika pre 8. roč. ZŠ, 1. diel, 2.diel, Bratislava: SPN 1993

Macháček, M: Fyzika pre 9. roč. ZŠ, 1. diel, 2.. diel, Bratislava SPN 1999

Šmatinová, A: Zbierka úloh z fyziky pre 6.-8. roč. ZŠ, Bratislava: SPN 1995

Bohuněk, J.: Zbierka úloh z fyziky pre ZŠ, 1., 2., 3. diel, Bratislava: SPN 1994

45 ľahkých pokusov, ktoré realizujú malí debrujári 1,2,3,4, Bratislava: AMAVET 1996

Varikaš, V.M. – Varikaš, I.M. – Kimbar, B.A.: Fyzika v živej prírode, Bratislava: SPN 1990

Borec, T. : Dobrý deň, pán Ampér, Bratislava: Vydavateľstvo technickej a ekonomickej literatúry 1978

Bohuněk, J. – Vachek, J. – Volf, I.: Doplnok k učivu fyziky pre 7. roč. ZŠ s rozšíreným vyučovaním matematiky a prírodovedných predmetov, Bratislava: SPN 1992

Klivanec, D. – Unegermann, Z. – Hlad, O.: Doplnok k učivu fyziky pre 8. roč. ZŠ s rozšíreným vyučovaním matematiky a prírodovedných predmetov, Bratislava: 1986

Kalužay, J. – Zeman, M.: 500 riešených úloh z fyziky, Bratislava: Alfa 1973

Vachek, J. – Volf, I.: Doplnok k učivu fyziky pre 7. roč. ZŠ s rozšíreným vyučovaním matematiky a prírodovedných predmetov, Bratislava: SPN 1985

Pracovné zošity:

Marenčáková, A. : Pomocník z fyziky 6, pracovný zošit pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2010

Kelecsényi, P. : Pracovný zošit z fyziky pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, Mapa Slovakia Plus, s.r.o, Bratislava, 2010

Exkurzie (Hvezdáreň Hlohovec, Planetárium Žiar nad Hronom, Jadrová elektráreň Mochovce, Prírodovedné a Dopravné múzeum Bratislava a pod.)

Běloun, F. – Chytilová, M. – Kolářová, R. – Petera, M. – Vojtík, J.: Tabuľky pre ZŠ, Bratislava: SPN 1990

Rovnako budeme využívať pracovné listy vypracované učiteľmi a metodický materiál, ktorý bude prístupný napr. na internete, IKT technológie a počítačovú učebňu, interaktívnu tabuľu, PC s pripojením na internet, edu-CD zo školských zdrojov

Metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotenie ako výsledok komunikácie žiak-učiteľ-rodíč má poznávaciu, motivačnú a konatívnu funkciu.

- formatívne-spätnoväzbové hodnotenie využijeme vtedy, keď sa dá určitý výkon žiaka ešte zlepšiť. Nedostatky a chyby netrestáme, ale považujeme za nevyhnutné rozvojové možnosti, ktoré posúvajú žiaka dopredu
- diagnostické hodnotenie: pri hodnotení sa sústreďujeme na konkrétneho žiaka, na to, v čom urobil pokrok s prihliadnutím na špecifické povahové, inteligenčné a sociálne zvláštnosti individuálnej osobnosti
- budeme hodnotiť rozsah, v akom si osvojili zručnosti, vedomosti, spôsobilosti, ktoré budú potrebovať vo svojom živote
- budeme hodnotiť chápanie súvislostí a medzipredmetových spôsobilostí
- budeme hodnotiť hĺbku osvojenia fyzikálnych pojmov, zákonov, definícií fyzikálnych veličín a jednotiek predovšetkým pri riešení úloh s rôznym stupňom obtiažnosti
- budeme hodnotiť ako vie žiak analyzovať pozorované javy a vysvetliť príčinnú-následnú vzťahy pri interpretácii fyzikálnych javov, zručností a návyky budeme hodnotiť pri riešení experimentálnych úloh a projektov
- budeme prihliadať pri hodnotení na vyjadrovacie schopnosti, jazykovú a terminologickú správnosť
- pri hodnotení použijeme tri druhy skúšok – ústnu, písomnú a projekty a experimentálnu činnosť podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu

- písomné skúšky po tematických celkoch v rozsahu 20 – 30 minút budeme hodnotiť bodovo a podľa stupnice uvedenej v závere
- hodnotiť budeme slovné, znakové, bodovo s dodržaním zásady pozitívnosti, netransparentnosti, individuálneho prístupu a novosti aj referáty vypracované žiakmi

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR.

Pri hodnotení žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme dodržiavať pokyny a odporúčania CPPPaP a Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, príloha č.2, ktoré schválilo MŠ SR. V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa. Pri hodnotení učebných výsledkov budeme rešpektovať jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka budeme postupovať podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga. Pri skúšaní bude učiteľ uprednostňovať takú formu, ktorá je pre žiaka výhodnejšia.

Hodnotenie prospechu:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Chápe vzťahy medzi prírodnými javmi, zákonitosťami a teóriami. Myslí logicky správne. Grafický prejav je estetický. Svoje vedomosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni

Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. V jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti a presnosti. Grafický prejav je prevažne estetický.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak osvojené vedomosti a zručnosti interpretuje samostatne s občasnými usmerneniami vyučujúceho. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. Grafický prejav je menej estetický.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a praktických činností je málo pohotový. Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov. Jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. Grafický prejav je málo estetický.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak vedomosti, zákonitosti a zručnosti požadované učebnými osnovami a vzdelávacími štandardmi si neosvojil, má v nich závažné nedostatky. Je nesamostatný v myslení a pri využívaní poznatkov.

Hodnotenie písomných prác, po sčítaní bodov, podľa percentuálnej úspešnosti :

100% - 90% - stupeň 1 – výborný,
89% - 75% - stupeň 2 – chválitebný,
74% - 50% - stupeň 3 – dobrý,
49% - 20% - stupeň 4 – dostatočný,
19% - 0% - stupeň 5 – nedostatočný.

Hodnotenie projektov a experimentálnej činnosti:

Pri projektoch bude učiteľ hodnotiť:

- odbornú úroveň;
- kvalitu výstupu, grafickú úroveň;
- úroveň obhajoby;
- využitie dostupných zdrojov – internet, použitá literatúra;
- vypracovanie protokolu na požadovanej úrovni.

Projekty a experimentálnu činnosť hodnotí každý žiak tabuľkou:

Meno hodnotiteľa:				
Č. projektu	1.	2.	3.	4.
Prezentácia (max. 4 bodov)				
Vzhľad/funkčnosť (max. 3 body)				
Písomná časť- protokol (max. 3 body)				
Súčet bodov				

Po sčítaní bodov sú projekty a experimentálna činnosť hodnotené stupnicou uvedenou pri písomnej skúške.

POZNÁMKY

Počet hodín pri tematických celkoch je len orientačný. V prípade potreby sa bude prispôsobovať potrebám žiakov (ich schopnostiam a možnostiam).

Finančná gramotnosť: FIG

Prierezové témy: Environmentálna

výchova: ENV Multikultúrna

výchova: Mkv Ochrana života a

zdravia: OŽZ Osobnostný a

sociálny rozvoj: OSR Dopravná

výchova: DV

Tvorba projektu a prezentačné schopnosti: TPPZ

Mediálna výchova: MV

Medzipredmetové vzťahy:

Slovenský jazyk a literatúra: SJL

Výtvarná výchova: VYV

Informatika: INF

Technika: TECH

Geografia: GEO

Chémia: CHEM

Biológia: BIO

Matematika: MAT

Predmet : FYZIKA**Ročník : šiesty****hodinová dotácia: 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne**

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok.	Témy/obsah. štandard Časová dotácia.	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
- rozlišovať pevné, kvapalné a plynné telesá a látky - pokusom ilustrovať vlastnosti kvapalín a plynov - opísať a zostrojiť vybraný model, napr. hydraulického zariadenia, ponorky a pod. - opísať zloženie látok z atómov a molekúl, opísať a znázorniť modely molekúl vybraných látok - vysvetliť vlastnosti pevných a kryštalických látok na základe ich časticového zloženia - rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telesa - odhadnúť dĺžku, objem, hmotnosť telies - vybrať meradlo s vhodným meracím rozsahom	1. Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies	1.1 Vlastnosti kvapalín a plynov 8h 1.2 Vlastnosti pevných látok a telies. 11h	Vlastnosti kvapalín – nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť. Využitie vlastností kvapalín. Meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom. Jednotky objemu 1 ml, 1 l. Vlastnosti plynov, stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínanosť, deliteľnosť. Využitie vlastností plynov. Tekutosť ako spoločná vlastnosť kvapalín a plynov. Zhrnutie vlastností kvapalín a plynov. Krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť. Meranie hmotnosti telies. Jednotky hmotnosti 1g, 1 kg. Objem telies. Určovanie objemu geometricky	- overiť jednoduchým experimentom vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies - porovnať a vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti, kvapalín, plynov a pevných telies - rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telies - správne použiť pojem fyzikálna vlastnosť - použiť stratégiu riešenia problémov predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu - vykonať zápis nameranej hodnoty fyzikálnej veličiny, zaznamenať pozorovania a namerané hodnoty fyzikálnych veličín do tabuľky - zostrojiť graf lineárnej závislosti a použiť graf napr. pri odhade dĺžky.	OSR - deliť si úlohy, niešť zodpovednosť, organizovať prácu - kooperovať v tíme, vo dvojiciach, v skupine - prezentovať výsledky pozorovania a merania - argumentovať a diskutovať pri prezentácii projektu - vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých - schopnosť sebaregulácie ENV - poznať využitie atómovej energie v ponorkách - poznať využitie meteorologických balónov pri kontrole čistoty ovzdušia OŽZ - pozorovať svoje okolie - vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti TPPZ - využívať IKT pri	- naviazať na obsah prírodovedy z I. stupňa ZŠ - uplatňovať základné vzťahy medzi fyzikou, matematikou a ostatnými prírodnými vedami - využiť vedomosti žiakov z matematiky, napr. vo vyjadrení vzťahov a zákonov grafickou a tabuľkovou formou	

pre dané meranie - aplikovať pravidlá správneho merania s daným meradlom - merať dĺžkovými meradlami, odmerným valcom, váhami - zapísať namerané hodnoty a zaokrúhliť výsledky merania - zostaviť z nameraných hodnôt tabuľku, zostrojiť graf, čítať a interpretovať graf			pravidelných a nepravidelných telies. Dĺžka. Odhad dĺžky. Jednotky dĺžky 1 mm, 1 cm, 1 m, 1 km. Rozdielne a spoločné vlastností kvapalín, plynov a pevných telies. Zhrnutie vlastností pevných telies.		získavani a spracovaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne - prezentovať modely ponorky a meteorologického balóna MV - vyhľadať a spracovať informácie - spracovať namerané hodnoty formou grafu (PC)		

- vedieť odmerať objem a hmotnosť telies plávajúcich, vznášajúcich a potápajúcich sa vo vode - zapísať namerané hodnoty a zaokrúhliť výsledky merania - určiť hustotu látky podielom m/V - použiť jednotky hustoty - použiť tabuľky MFCH na určenie hustoty látok - používať algoritmus postupu a zápisu riešenia úloh - šetrne	2. Správanie telies v kvapalinách a plynoch	2.1 Správanie telies v kvapalinách 10h	Meranie objemu a hmotnosti telies plávajúcich, vznášajúcich a potápajúcich sa vo vode, určenie podielu m/V. Pojem hustota. Jednotky hustoty g/cm³, kg/m³. Vzťah medzi objemom a hmotnosťou telies zhotovených z rovnakej látky. Odčítanie hodnoty hustoty látky z grafu. Experimentálne určenie hustoty rôznych kvapalín. Meranie	- postupovať podľa návodu stratégiou : formulovanie problému – vyslovenie hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov meraní - zostrojiť graf hustoty pre telesá z rovnakej látky, určiť z grafu hodnotu hustoty - aplikovať zistenie, že hmotnosť telesa plávajúceho v kvapaline a hmotnosť telesom vytlačeného objemu kvapaliny sú rovnaké - prakticky určiť hustotu malých telies - pracovať s tabuľkami	OSR - deliť si úlohy - niesť zodpovednosť - kooperovať v skupine ENV - sledovať a vysvetliť vplyv znečisťovania ovzdušia a životného prostredia na meniace sa vlastnosti plynov a kvapalín a správanie sa pevných telies v plynách a kvapalinách OŽZ - pozorovať svoje okolie a vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti - dodržiavať zásady	- nadviazať na obsah prírodovedy z I. stupňa ZŠ - uplatňovať základné vzťahy medzi fyzikou, matematikou a ostatnými prírodnými vedami - využiť vedomosti žiakov z matematiky, napr. vo vyjadrení vzťahov a zákonov grafickou a tabuľkovou formou	

zaobchádzať so zverenými pomôckami a udržiavať poriadok na pracovisku - predpokladať, vysvetliť a overiť správanie sa telies v kvapaline z podmienok potápania, plávania a vznášania sa - riešiť podľa návodu samostatne experimentálnu úlohu - opísať ekologické problémy atmosféry, rovnováhu plynov atmosféry		2.2 Správanie telies v plynach 4h	vytlačeného objemu vody plávajúcimi telesami a potápajúcimi sa telesami. Porovnanie hmotnosti telies plávajúcich v kvapaline s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny. Porovnanie hmotnosti potápajúcich sa telies s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny. Skúmanie objemu a hmotnosti vytlačenej kvapaliny pri ponáraní plávajúceho telesa v kvapalinách s rôznou hustotou. Pozorovanie správania sa mydlových bubliniek vo vzduchu a v plyne s väčšou hustotou ako má vzduch. Hustoty plynov.	MFCHT - identifikovať neznámu látku podľa jej hustoty - riešiť jednoduché výpočtové úlohy - vysvetliť vybrané javy z bežného života pomocou hustoty - získať informácie k tvorbe projektu - tvorivo využiť získané poznatky a informácie na vypracovanie projektu - podieľať sa na práci v tíme - prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede - v rámci hodnotenia projektov v triede vybrať najlepší projekt a svoj výber zdôvodniť	bezpečnosti v triede TPPZ - využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne MV - sledovať v médiách správy o znečisťovaní ovzdušia a vodstva - vedieť rozlišovať a triediť informácie z médií z hľadiska odbornosti na základe získaných poznatkov a vedomostí		

Predmet: Fyzika
ročník: siedmy

hodinová dotácia: 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy/obsah. štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telesa vybrať meradlo s vhodným meracím rozsahom pre dané meranie aplikovať pravidlá správneho merania s daným meradlom pre dané meranie merať stopkami, Celziovým teplomerom určiť odchýlku merania zapísať namerané hodnoty a zaokrúhliť výsledky merania zostaviť z nameraných hodnôt tabuľku,	Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok 20h	Meranie teploty. Teplomer Meranie teploty a času Vyparovanie Var Tlak vzduchu a var Kondenzácia Modelovanie dažďa Topenie Tuhnutie Meteorologické pozorovanie	teplota ako fyzikálna veličina jednotka teploty Celsiova teplotná stupnica teplomer pravidlá merania teploty zápis nameranej hodnoty čas ako fyzikálna veličina jednotky času meradlá času proces vyparovania ako zmena skupenstva priebeh vyparovania faktory ovplyvňujúce rýchlosť vyparovania vyparovanie v prírode var kvapaliny rozdiely medzi vyparovaním a varom teplota varu prchavé	znázorniť reálny teplomer modelom analyzovať grafy, vysvetliť priebeh čiary grafu porovnať dva grafy a z priebehu ich čiar určiť ich spoločné a rozdielne znaky využiť PC pri zostrojovaní grafov vypracovať záznam údajov z meteorologických pozorovaní, navrhnuť tabuľku, porovnať údaje v triede, prezentovať údaje aj formou grafov navrhnuť experiment, ktorý by umožnil zistiť hodnotu rosného bodu napr. v triede opísať kolobeh vody v prírode modelovať vznik dažďa	OSR · deliť si úlohy · niest' zodpovednosť ENV rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine · organizovať prácu OŽZ · pozorovať svoje okolie · vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti TPPZ MV · využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce · vyjadriť sa verbálne aj písomne dodržiavanie zásad bezpečnosti v triede	MAT, CHEM, SJL	

zostrojíte graf, čítať a interpretovať graf šetrne zaobchádzať so zverenými pomôckami a udržiavať poriadok na pracovisku vysvetliť javy topenia a tuhnutia pevnej kryštalickej látky odmerať zmenu teploty v pravidelných časových intervaloch, pri topení a tuhnutí látky vysvetliť jav vyparovania a varu kvapaliny, kondenzácie kvapalín.			kvapaliny závislosť teploty varu kvapaliny od vonkajšieho tlaku var v tlakovom hrnci proces kondenzácie ako zmena skupenstva kondenzácia v prírode hmla, rosa rosný bod dážď kyslé dažde a ich škodlivosť proces topenia ako zmena skupenstva teplota topenia topenie rôznych látok proces tuhnutia ako zmena skupenstva teplota tuhnutia tuhnutie rôznych látok	rozumieť vzniku a škodlivosti kyslých dažďov	používanie ochranných pomôcok		

vysvetliť pojem vnútorná energia, použiť jednotku tepla rozlíšiť pojmy teplo – teplota vysvetliť pojem hmotnostná tepelná kapacita látky, použiť tabuľky na určenie hmotnostnej tepelnej kapacity látok vypočítať teplo prijaté alebo odovzdané telesom vysvetliť princíp činnosti tepelných spaľovacích motorov naučiť sa vyhľadávať informácie o energetickej hodnote potravín	Teplo 13h	Predstavy o teple. Šírenie tepla. Kalorimeter. Výmena tepla medzi horúcou a studenou vodou. Výmena tepla medzi kovmi a vodou. Ako meriame telo. Látka a teplo. Výpočet tepla. Teplo a premeny skupenstva. Energetická hodnota potravín. Tepelný motor a parný stroj. Spaľovacie motory.	historický názor: „teplo je pohyb“ rozdiel medzi teplotou a teplom (intuitívne) rôzne spôsoby šírenia tepla sálanie tepla prúdenie šírenie tepla vedením tepelné vodiče tepelné izolanty kalorimeter tepelná výmena odovzdávanie tepla prijímanie tepla tepelná rovnováha tepelná výmena odovzdávanie tepla prijímanie tepla tepelná rovnováha	formou experimentu dokázať rozdielnu fyzikálnu vlastnosť látok – vodivosť tepla dodržať podmienky platného experimentu odhadnúť výslednú teplotu pri odovzdávaní tepla medzi horúcou a studenou vodou pracovať s tabuľkami MFCHT riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla opísať technologické postupy, napr. spôsob stanovenia energetickej hodnoty potravín spaľovaním získať informácie o energetickej hodnote potravín vysvetliť princíp činnosti tepelných spaľovacích motorov posúdiť negatívne vplyvy tepelných spaľovacích motorov na životné prostredie a ich eliminácie	FIG	MAT, CHEM, S JL	FIG - popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom – zatepľovanie, úspory energií

Predmet : FYZIKA**Ročník : ôsmy****hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne**

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok.	Témy/ obsahový štandard. Časová dotácia.	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
rozlíšiť na príkladoch zdroje svetla a osvetlené telesá ilustrovať priamočiare šírenie svetla experimentálne ukázať, že slnečné svetlo je zložené z farebných svetiel, vymenovať spektrálne farby experimentálne ukázať, že biela farba svetla je zložená zo súboru farieb klasifikovať prostredia z hľadiska prechodu svetla opísať absorbovanie a odraz farieb spektra od rôznych povrchov a ich skladanie vysvetliť odraz a lom svetla znázorniť graficky zobrazenie predmetu spojku a rozptylkou	1. Svetlo	1.1 Skúmanie vlastností svetla 8h	slnečné svetlo teplo graf: lineárny vzťah medzi teplotou a časom zdroj svetla priamočiare šírenie svetla graf lineárnej a nelineárnej závislosti spektrum farby spektra skladanie farieb biela farba svetla je zložená zo súboru farieb klasifikácia prostredí z hľadiska prechodu svetla absorpcia farieb spektra odraz svetla štruktúra pojmov a zručností používanie správnej terminológie	dokázať navrhnuť aparatúru na konkrétne meranie zaznamenať namerané hodnoty teploty a času do tabuľky vykonať zápis nameranej hodnoty fyzikálnej veličiny zostrojiť graf a vedieť opísať priebeh čiary grafu aplikovať vzťah: tvrdenie – dôkaz rozlíšiť opis pozorovania od vysvetlenia prezentovať na jednoduchých príkladoch svoje vysvetlenia a poznatky riešiť úlohy zadané testovou formou dokázať experimentom premenu svetla na teplo navrhnuť jednoduchý experiment na premenu svetla na teplo porovnať zdroje svetla – Slnko, žiarovka navrhnuť experiment na dôkaz priamočiareho šírenie sa svetla opísať absorbovanie a odraz farieb spektra od	OSR - deliť si úlohy, niešť zodpovednosť, organizovať prácu -kooperovať v tíme, vo dvojiciach, v skupine - prezentovať výsledky pozorovania a merania - argumentovať a diskutovať pri prezentácii projektu -vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých - schopnosť sebaregulácie ENV OŽZ - pozorovať svoje okolie vyhodnocovať	- uplatňovať základné vzťahy medzi fyzikou, matematikou a ostatnými prírodnými vedami - využiť vedomosti žiakov z matematiky, napr. vo vyjadrení vzťahov a zákonov grafickou a tabuľkovo u formou	

vysvetliť optické vlastnosti a chyby oka vysvetliť princíp použitia okuliarov a praktické využitie šošoviek		1.2 Odraz a lom svetla 12h	odraz svetla zákon odrazu svetla uhol dopadu a uhol odrazu svetelného lúča kolmica dopadu opticky redšie a opticky hustejšie optické prostredie lom svetla zákon lomu svetla základné parametre šošoviek ohnisko ohnisková vzdialenosť predmet obraz spojka základné charakteristiky spojky zobrazenie spojky rozptylka základné charakteristiky rozptylky zobrazenie rozptylkou základné časti ľudského oka krátkozrakosť ďalekozrakosť lupa okuliare ďalekohľad	bieleho povrchu a farebných povrchov opísať skladanie farieb navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu svetla navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona lomu svetla znázorniť graficky zobrazenie predmetu spojkou a rozptylkou vysvetliť princíp použitia okuliarov pri odstraňovaní chýb oka získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov, čítať odborný text tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede	situáciu z hľadiska bezpečnosti TPPZ - využívať IKT pri získavaní a spracovaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce MV - vyhľadať a spracovať informácie - spracovať namerané hodnoty formou grafu		

demonštrovať na jednoduchom príklade vzájomné pôsobenie telies vypočítať gravitačnú silu, hmotnosť telesa a moment sily vysvetliť vybrané javy zo života súvisiace so skladaním síl riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tlaku určiť ťažisko vybraných telies používať v praktických úlohách silomer na meranie sily opísať pohyb telies cez pojmy dráha, čas, rýchlosť riešiť úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný priamočiary pohyb zostrojiť graf závislosti dráhy od času, rýchlosti od času, čítať údaje z grafu opísať druhy pohybov aplikovať vzťah na výpočet práce v úlohách aplikovať vzťah na výpočet výkonu v úlohách vysvetliť príčiny vzniku trecej sily opísať trenie ako jav s užitočnými a nepriaznivými prejavmi v bežnom živote na jednoduchých príkladoch vysvetliť vzájomnú premenu rôznych foriem energie a zákon	2.Sila a pohyb. Práca. Energia	2.1 Skúmanie sily 11h 2.2 Sila a pohyb 9h	Sila ako vzájomné pôsobenie telies Klasifikácia účinkov sily Meradlo sily – silomer Gravitačná sila Vzťah pre jej výpočet Pravidlá skladania síl Moment sily Výpočet momentu sily definícia ťažiska telesa praktické určovanie ťažiska vzťah pre výpočet tlaku tlaková sila meranie tlaku v kvapalinách a plynoch analýza síl pôsobiacich na teleso v kvapalinách a plynoch Archimedov zákon. Relatívnosť pohybu Grafické znázornenie vzťahu medzi dráhou a časom, rýchlosťou a časom Vzťah pre výpočet dráhy, rýchlosti Rýchlosť ako fyzikálna veličina Klasifikácia pohybov telies Výpočet priemernej rýchlosti	Demonštrovať na jednoduchom príklade vzájomné pôsobenie telies Riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet sily Vysvetliť vybrané javy z bežného života súvisiace so skladaním síl Riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tlaku vysvetliť vybrané javy z bežného života súvisiace s pôsobením tlakovej sily vysvetliť spôsob merania sily silomerom, stanoviť rozsah merania daným silomerom, vybrať pre dané meranie vhodný silomer, určiť chyby merania silomerom zostrojiť graf lineárnej závislosti gravitačnej sily a hmotnosti telesa určiť ťažisko vybraných telies zostrojiť graf závislosti dráhy od času, rýchlosti od času čítať údaje z grafu riešiť výpočtové úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný priamočiary pohyb opísať pohyb telies vedieť klasifikovať pohyby telies rozlíšiť okamžitú	OSR - deliť si úlohy - niešť zodpovednosť - kooperovať v skupine ENV OŽZ - pozorovať svoje okolie a vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti - dodržiavať zásady bezpečnosti v triede TPPZ - využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne MV - sledovať v médiách správy rozlišovať a triediť informácie z médií z hľadiska odbornosti na	- uplatňovať základné vzťahy medzi fyzikou, MAT a ostatnými prírodnými vedami - využiť vedomosti žiakov z MAT, napr. vo vyjadrení vzťahov a zákonov grafickou a tabuľkovo u formou	

zachovania energie zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie opísať činnosť rôznych druhov elektrární čítať texty s odbornou tematikou tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektov		2.3 Práca. Výkon. Trenie 8h	výpočet mechanickej práce, ak sila pôsobí v smere pohybu telesa práca ako fyzikálna veličina jednotka práce 1J naklonená rovina práca na naklonenej rovine práca v gravitačnom poli Zeme vzťah pre výpočet výkonu výkon ako fyzikálna veličina trenie ako jav trečia sila a jej meranie silomerom	a priemernú rýchlosť, vedieť vypočítať priemernú rýchlosť pohybu telesa aplikovať vzťah na výpočet zaznamenať si údaje z merania a vypočítať vykonanú prácu aplikovať vzťah na výpočet výkonu v úlohách zaznamenať si údaje z merania a určiť veľkosť trecej sily analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia	základe získaných poznatkov a vedomostí		FIG Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým –úspora energií a financií
		2.4 Pohybová a polohová energia 8h	pohybová energia telesa jednotka energie 1J polohová energia telesa vzťah pre výpočet polohovej energie jednotka energie 1 J definícia zákona zachovania energie	rozlíšiť polohovú a pohybovú energiu telesa na jednoduchých príkladoch vysvetliť vzájomnú premenu rôznych foriem energie a zákon zachovania energie zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov správne citovať zdroje informácií tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu prezentovať a obhájiť svoj projekt v triede			
		2.5 Energia v prírode, technike a spoločnosti 10h	zdroje energie a ich klasifikácia prírodné zdroje energie elektrárne druhy elektrární netradičné zdroje energie alternatívne zdroje energie				

Predmet : FYZIKA							
Ročník: deviaty		hodinová dotácia: 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne					
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok	Témy/obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	poznámky
Opísať vlastnosti tyčového magnetu, ilustrovať správanie sa dvoch tyčových magnetov Charakterizovať a pokusom ilustrovať existenciu magnetického poľa v okolí magnetu Znázorniť magnetické pole tyčového magnetu magnetickými indukčnými čiarami Určiť pomocou magnetky severný a južný magnetický pól Navrhnuť experiment na overenie pólov magnetu Určiť pomocou kompasu a buzoly severný a južný zemepisný pól Vysvetliť a pokusom	I. Magnetické a elektrické javy 11h	Magnet a jeho vlastnosti. Póly magnetu. Magnetické pole. Zem ako magnet. Kompas. Elektrizovanie telies. Elektrický náboj. Elektrické pole. Elektrometer.	Magnety prírodné a umelé Feromagnetické látky Póly tyčového magnetu, neutrálne pásmo Vzájomné pôsobenie súhlasných a nesúhlasných pólov tyčových magnetov Magnetické pole Magnetická sila Magnetizácia látky Indukčné čiary magnetického poľa Trvalé a dočasné magnety Magnetické pole Zeme Model atómu Atómové jadro, atómový obal Elektróny, protóny, neutróny Elektrický náboj Kladný a záporný ión Elektrizovanie telies Kladne a záporne zelektrované teleso Elektrická sila, elektrické pole	Opísať vlastnosti tyčového magnetu, ilustrovať správanie sa dvoch tyčových magnetov Charakterizovať a pokusom ilustrovať existenciu magnetického poľa v okolí magnetu Znázorniť magnetické pole tyčového magnetu magnetickými indukčnými čiarami Určiť pomocou magnetky severný a južný magnetický pól Navrhnuť experiment na overenie pólov magnetu Určiť pomocou kompasu a buzoly severný a južný zemepisný pól Vysvetliť a pokusom	OSR - deliť si úlohy - niešť zodpovednosť - kooperovať v skupine ENV OŽZ - pozorovať svoje okolie a vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti - dodržiavať zásady bezpečnosti v triede a v domácnostiach TPPZ - využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne MV - vyhľadať a spracovať informácie - spracovať namerané hodnoty	GEO, MAT, TECH, VYV, BIO	

ilustrovať jav magnetizácie látok Opísať elektrické vlastnosti častíc – protón, neutrón a elektrón Opísať vznik kladného a záporného iónu Pokusom ilustrovať a vysvetliť jav elektrizovania telies Charakterizovať elektrické pole a pokusom ilustrovať zmenu veľkosti elektrickej sily po zmene vzdialenosti zelektrizovaných telies.				ilustrovať jav magnetizácie látok Opísať elektrické vlastnosti častíc – protón, neutrón a elektrón Opísať vznik kladného a záporného iónu Pokusom ilustrovať a vysvetliť jav elektrizovania telies Charakterizovať elektrické pole a pokusom ilustrovať zmenu veľkosti elektrickej sily po zmene vzdialenosti zelektrizovaných telies.	formou grafu		
Zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek Získať informácie	II. Elektrický obvod 22h	Elektrický obvod. Časti elektrického obvodu. Znázornenie elektrického obvodu schematickými	Časti elektrického obvodu – elektrický článok, batéria elektrických článkov, žiarovka, spínač, spojovacie	Zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek Získať informácie	MV Získať informácie o objave žiarovky.	MAT, CHEM, TECH,	

o objave žiarovky. Zapojiť obvod podľa schémy Odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode. Zostrojíť graf priamej úmernosti medzi prúdom a napätím z nameraných hodnôt. Riešiť výpočtové úlohy. Riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich. Rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi. čítať texty s odbornou tematikou tvorivo využívať poznatky na		značkami Žiarovka a jej objavenie Elektrické vodiče a izolanty z pevných látok Sériové zapojenie žiaroviek. Porovnanie jasú niekoľkých žiaroviek v sériovom zapojení Paralelné zapojenie žiaroviek Elektrický prúd. Jednotka elektrického prúdu 1 A. Meranie veľkosti elektrického prúdu ampérmetrom Elektrické napätie. Jednotka napätia 1 V. Meranie veľkosti elektrického napätia. Zdroje elektrického napätia Rezistor Experimentálne odvodenie Ohmovho zákona ($I = U/R$) Zostrojenie grafu závislosti elektrického prúdu od elektrického	vodiče a ich schematické značky Elektrický prúd v kovových vodičoch. Voľné elektróny. Napätie na svorkách elektrického článku, batérie elektrických článkov, jednotka napätia – 1V. elektrické vodiče a izolanty z pevných látok. Smer elektrického prúdu v obvode. Elektrický prúd $I=Q/t$. jednotky elektrického prúdu. Ampérmeter. Zdroje elektrického napätia. Elektrické napätie $U=W/Q$. Voltmeter. Meranie veľkosti elektrického napätia a prúdu v v časti obvodu. Ohmov zákon, $I=U/R$, $U=R.I$. Graf závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia. Rezistor. Elektrický odpor, vzťah pre výpočet elektrického odporu $R=U/I$.	o objave žiarovky. Zapojiť obvod podľa schémy. Odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode. Zostrojíť graf priamej úmernosti medzi prúdom a napätím z nameraných hodnôt. Riešiť výpočtové úlohy. Riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich. Rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi. Využiť tvorivo poznatky na vypracovanie projektu	TPPZ - využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne		

vypracovanie projektov zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie		napätia Elektrický odpor. Jednotka elektrického odporu 1 Ω Vedenie elektrického prúdu v kvapalinách Model vedenia elektrického prúdu v pevných a kvapalných látkach Elektrická energia a jej premeny Elektrické spotrebiče v domácnosti. Bezpečnosť pri práci s elektrickými spotrebičmi	Jednotky elektrického odporu. Výsledný elektrický odpor rezistorov zapojených sériovo a paralelne. Vedenie elektrického prúdu vodnými roztokmi niektorých látok. Volné kladné a záporné ióny. Vodiče elektrického prúdu – ľudské telo, vlhký povrch Zeme. Vedenie elektrického prúdu v plynach. Elektrický izolant – suchý vzduch. Elektrická energia a jej premeny. Bezpečnosť pri práci s elektrickými spotrebičmi.		OŽZ - pozorovať svoje okolie a vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti - dodržiavať zásady bezpečnosti v triede a v domácnostiach		FIG Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým – úspora energií a financií

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa				
Názov predmetu	Chémia			
Ročník	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Časový rozsah výučby	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovacia jazyk	Slovenský			

Charakteristika vyučovacieho predmetu :

Predmet chémia vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote. Sú to predovšetkým tieto oblasti: chémia potravín a nápojov, kozmetiky, liečiv, čistiacich prostriedkov, atď.

Zvlášť významné je, že pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti.

Organickou súčasťou učebného predmetu chémia je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

Ciele učebného predmetu

Cieľom vyučovania chémie na základnej škole je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu chémia. Ďalším významným cieľom vyučovania chémie na ZŠ je v čo najväčšej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu chémie.

Cieľom vyučovania chémie je podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály.

Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratórnych cvičeniach realizované metódami aktívneho poznávania, výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaniu logického, kritického a tvorivého myslenia žiakov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností.

Významným cieľom vyučovania chémie je aj oboznámenie sa žiakov s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus).

V predmete chémia si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu. Potrebné je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

Ďalšie ciele chémie

Identifikácia a správne používanie pojmov(žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách).

Kvantitatívny popis objektov, systémov a javov a ich klasifikácia (žiak vie popísať alebo načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov).

Vysvetlenie javov(žiak vie vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov).

Predvídanie javov(žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane).

Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady(žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnuť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku).

Kvantitatívny popis(žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných).

Aplikácia vedomostí(žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy, opísať aj princípy ich fungovania, vie rozhodnúť kedy je jav výhodný a kedy nevýhodný).

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Profil absolventa je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách), ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, konať, hodnotiť, dorozumievať sa, rozvíjať sa.

Kompetencie žiakov

a) k učeniu sa

- schopnosť plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť,
- hľadá a rozvíja účinné postupy vo svojom učení,
- kriticky pristupuje ku zdrojom informácií, informácie tvorivo spracúva a využíva vo svojom štúdiu.

b)komunikačné schopnosti

- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie z rôznych zdrojov,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- zrozumiteľne prezentovať nadobudnuté vedomosti, skúsenosti a zručnosti,
- urobiť zápis o experimente pomocou textu, schém, náčrtu, obrázkov a tabuliek,
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

c)riešenie problémov

- analyzovať vybrané problémy,
- aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh,
- používať základné myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznania pri riešení problémových úloh,
- vedieť posúdiť vhodnosť navrhnutého postupu riešenia problémovej úlohy,

-zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy, logicky spájať nadobudnuté poznatky v chémii a iných predmetoch

d) manuálne

-schopnosť plánovať činnosť pri realizácii experimentov,
-používať správne techniky a postupy pri experimentoch,
-dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

e) sociálne

-vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
-pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
-vzájomne si pomáhať pri riešení úloh teoretického a praktického charakteru,
-prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej a skupinovej činnosti,
-hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,
-prijíma ocenenie, kritiku a radu pre ďalšiu prácu.

f) informačné a komunikačné technológie

-má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
-používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou.

g) matematické a prírodovedné myslenie

-používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie,
-používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožňuje robiť vedecky podložené úsudky.

V našej škole sa budú sprostredkovať poznatky z oblasti chémie na jednej hodine týždenne v 6. a 7. ročníku. Časová dotácia sa zvýši v týchto ročníkoch o 0,5 hodiny týždenne a využíva sa na utvrdenie učiva, rozšírenie vedomostí z regionálnej oblasti, tvorbu projektov a realizáciu priezračných tém ktoré sú povinnou súčasťou vzdelávania a to hlavne environmentálna výchova (ENV), ochrana života a zdravia (OZŽ), tvorba projektu a prezentačné zručnosti (TPPZ), osobný a sociálny rozvoj (OSR), ale aj mediálna výchova (MV), multikultúrna výchova (MkV). Zvýšená časová dotácia umožní venovať sa viac praktickým pozorovaniam, jednoduchým experimentom, tvorbe projektov, stretnutiam s odborníkmi z oblasti chémie a exkurziám.

V 6., 7. a 8. ročníku žiaci robia tri laboratórne práce. V 9. ročníku žiaci robia 5 laboratórnych prác. Práca stanovuje učiteľ podľa materiálnych možností školy – laboratórnych pomôcok a chemikálií s ohľadom na dodržanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Vyučovanie bude prebiehať v priestoroch: kmeňová trieda, počítačová učebňa, učebňa chémie, ďalšie priestory školy, mimoškolské zariadenia.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet chémie.

Pri výučbe využívame najmä:

Motivačné metódy - motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia.

Expozičné metódy - pri vytváraní nových poznatkov a zručností - rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie,

hodnotenie javov, rozhodovanie), beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), **Demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovného a písomného návodu).

Aktivizujúce metódy - diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvážanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov skupiny).

Problémové metódy - učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení

Projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Praktické aktivity (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomné vzťahy a ich významu.

Práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), samostatné učenie prostredníctvom IKT a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Fixačné metódy - metóda opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Diagnostické metódy - verbálna forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, uprednostnenie prezentovania poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka;

- písomná forma hodnotenia osvojenia základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu;

- praktické aktivity - hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh;

- samostatná práca žiakov - hodnotenie schopností práce s textom, prezentácia projektov.

Metódy a prostriedky hodnotenia

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR (Metodické pokyny č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.) Hodnotiť sa budú ústne odpovede, praktické zadania úloh, referáty a projekty.

Hodnotenie ako výsledok komunikácie žiak - učiteľ má poznávaciu, motivačnú a konatívnu funkciu.

Normatívne- spätnoväzobné hodnotenie využijeme vtedy, keď sa dá určitý výkon žiaka ešte zlepšiť.

Nedostatky a chyby netrestáme, ale považujeme za nevyhnutné rozvojové možnosti, ktoré posúvajú žiaka dopredu.

Diagnostické hodnotenie- pri hodnotení sa sústredíme na konkrétneho žiaka, na to, v čom urobil pokrok s prihliadnutím na špecifické povahové, intelektové a sociálne zvláštnosti individuálnej osobnosti.

Budeme hodnotiť

- rozsah, v akom žiaci si osvojili zručnosti, vedomosti, spôsobilosti, ktoré budú potrebovať vo svojom živote

- chápanie súvislostí a medzipredmetových spôsobilostí

- hĺbku osvojenia si chemických pojmov, zákonov, definícií chemických veličín a jednotiek predovšetkým pri riešení úloh s rôznym stupňom náročnosti

- ako vie žiak analyzovať pozorované javy a vysvetliť príčinnno-následné vzťahy pri interpretácii chemických javov, zručností a návyky, budeme hodnotiť pri riešení experimentálnych a laboratórných úloh, projektov.

Budeme prihliadať pri hodnotení na vyjadrovacie schopnosti, jazykové a terminologickú správnosť.

Pri hodnotení použijeme tri druhy skúšok- ústnu, písomnú a experimentálnu.

Hodnotiť budeme slovne, bodovo s dodržaním zásady pozitívnosti, transparentnosti, individuálneho prístupu.

Kritéria hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Na kontrolu a hodnotenie žiakov budeme využívať nasledovné postupy :

Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

Písomnou formou sa bude kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu z jedného učiva alebo dvoch učív v rozsahu 10 otázok na 10-15 minút alebo na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotiť sa bude na základe percentuálnej úspešnosti podľa uvedených kritérií. Táto forma sa žiakom vopred oznámi. Žiaci budú hodnotení z ústnych odpovedí, kontrolných prác, z vypracovaných projektov, práce a zápisov z laboratórných prác a na základe aktivity a tvorivého prístupu žiaka k danému predmetu.

V laboratórnej práci sa bude hodnotiť správnosť záveru a tiež znalosť používaných laboratórných pomôcok bodmi podľa počtu doplnených slov v závere a počtu pomôcok na nákrese v laboratórnej práci (spolu tvoria 100%) a podľa kritérií hodnotenia .

Projekty sú hodnotené podľa :

1. kvality,
2. kvantity zvládnutia danej témy,
3. prezentovania.

Ak dosiahol hodnotenie výborný, je mu známka zapísaná. (Vo všetkých troch oblastiach rovnaký počet bodov).

Žiak má možnosť v jednom polroku vypracovať jeden projekt.

Žiaci zaradení do ŠVVP sú hodnotení podľa Metodického pokynu pre hodnotenie a klasifikáciu č.22/2011- príloha č.2 a odporúčenia zo zariadenia špeciálno-pedagogického poradenstva.

Prospech žiaka budeme klasifikovať týmito stupňami:

1 – výborný 2 – chválitebný 3 – dobrý 4 – dostatočný 5 – nedostatočný

Kritériá klasifikácie:

Stupeň 1 – výborný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich plynulo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 – chváľitebný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich plynulo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne, alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občasné nedostatky v správnosti a presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 – dobrý

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné.

Stupeň 4 – dostatočný

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov.

Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 – nedostatočný

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby.

Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti:

- 100% - 90% - stupeň 1 – výborný,
- 89% - 75% - stupeň 2 – chváľitebný,
- 74% - 50% - stupeň 3 – dobrý,

49% - 20% - stupeň 4 – dostatočný,
19% - 0% - stupeň 5 – nedostatočný.

Učebné zdroje

Učebnice-

-Mgr. Daniela Romanová , Ing. Emil Adamkovič, CSc., RNDr.Helena Vicenová, RNDr. VeronikaZvonečková Chémia pre 6.ročník základných škôl a 1.ročník gymnázií s osemročným štúdiom EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2009

- RNDr.HelenaVicenová, RNDr. Veronika Zvonečková , Ing. Emil Adamkovič, CSc., Mgr. Daniela Romanová , Chémia pre 7.ročník základných škôl a 2.ročník gymnázií s osemročným štúdiom EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., Bratislava 2010

- RNDr.Helena Vicenová , Chémia pre 8.ročník základných škôl a 2.ročník gymnázií s osemročným štúdiom EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., Bratislava 2011

- Běloun –Chytilová –Kolárová –Petera-Vojtík Tabuľky pre základnú školu Bratislava SPN 1987

Ostatné

- Emil Adamkovič-JelaŠimeková Chémia pre 8.ročník základných škôl Bratislava SPN 2007

- Emil Adamkovič-Jela Šimeková Chémia pre 9.ročník základných škôl Bratislava SPN 2001

- ErnstGreb-AlfredKemper- GottfriedQuinzler Chémia pre základné školy (alternatívna učebnica) Bratislava SPN 1995

- Jane Wertheim-ChrisOxland-Dr.JohnWaterhouse Školská encyklopédia chémie Príroda 1996

-Jarmila Hojerová Kozmetická chémia Bratislava MC 1998

- Anton Sirota- Emil Adamkovič Názvoslovie anorganických látok Bratislava MC 2002

-Milan Melicherčík- Daniela Melicherčíková Význam biogénnych prvkov pre človeka Bratislava MC 1997

- Miroslav Prokša Chémia a my Bratislava SPN 1997

- Brestenská-Nagy- Ganajová Informačné a komunikačné technológie vo vyučovaní chémie Bratislava Asociácia projektu infovek 2003

- Jirkovský –Tržil- Mažáriová Abeceda chemických prvkov Bratislava Alfa 1985

- Emil Adamkovič –Eva Gubricová Vyskúšaj sa sám Bratislava MC 2003

-Katarína Gumová- Miroslav Prokša Chémia pre 8. a 9. ročník základných škôl 1997

IKT zdroje:

- edukačné zdroje CD-ROM Didakta Chémia
- internetové zdroje
- PC s pripojením na internet interaktívna tabuľa, dataprojektor

Použité skratky :

ENV –environmentálna výchova
OŽZ – ochrana života a zdravia
MV – mediálna výchova
TPPZ – tvorba projektov a prezentácia zručností
OSR – osobnostný rozvoj
DV – dopravná výchova
MkV – multikultúrna výchova

FYZ – fyzika
GEO – geografia
BIO - biológia
DEJ - dejepis
LP- laboratórna práca

Poznámky

Počet hodín pre jednotlivé tematické celky je len orientačný, v prípade potreby sa bude prispôsobovať potrebám žiakov (ich schopnostiam a možnostiam).

Predmet: Chémia							
Ročník: šiesty				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipre dmetové vzťahy	Pozná mky
		Témy	Obsah				
Spolupodieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, predovšetkým samostatného získavania informácií z rôznych informačných zdrojov (knižná časopisecká literatúra, internet a iné elektronické zdroje). Získavanie návykov spojených so správnym zaobchádzaním s chemickými látkami, na dodržiavanie zásad bezpečnej práce pri činnostiach z bežného života ako aj pri práci v laboratóriu.	CHÉMIA OKOLO NÁS 26 HODÍN	OBJAVOVA NIE CHÉMIE V NAŠOM OKOLÍ 5 HODÍN	Význam chémie pre život človeka, chémia ako veda, chemické laboratórium, chemická výroba, chemický výrobok, prírodná surovina, chemicky čistá látka (chemická látka),	vymenovať významné chemické závody vo svojom okolí a priradiť im výrobok poznať problematiku obmedzených zdrojov surovín a dôležitosť ich hospodárneho využitia (potreba separácie odpadov, recyklácie), poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina), poznať telefónne čísla prvej pomoci, dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi, vedieť používať ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít,	ENV -separácia a recyklácia odpadu, OŽZ - práca v laboratóriu, OSR práca žiakov v skupinách, vo dvojiciach, vedieť spolupracovať, argumentovať, vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých, deliť si úlohy, MV - suroviny, chemický priemysel na Slovensku, výrobky chemického priemyslu	BIO, GEO, -separácia, recyklácia, suroviny, chem . priemysel	
Pozorovaním popísať vlastnosti látok		SKÚMA NIE VLASTNOSTÍ LÁTOK 6 HODÍN	vlastnosti látok (horľavosť, skupenstvo, vôňa, zápach, vzhl'ad, rozpustnosť), ,	zistiť pozorovaním vlastnosti konkrétnych látok	OSR, OŽZ -zist'ovanie vlastností látok,	BIO, FYZ- vlastnosti látok	
Vedieť určiť zložky zmesi, rozdelenie rôznorodých zmesí, pripraviť zmes, praktické využitie oddeľovania zložiek zmesi v bežnom živote a v priemysle		ZMESI A CHEMICKY ČISTÉ LÁTKY 6HODÍN	zmes, rôznorodá zmes, rovnorodá zmes – roztok, vodný roztok, nasýtený roztok, rozpúšťadlo, rozpustená látka metódy oddeľovania zložiek zmesí	rozpoznať chemicky čisté látky, rôznorodé zmesi, rovnorodé zmesi (roztoky tuhé, kvapalné a plynné), uviesť príklady látok rozpustných vo vode, látok nerozpustných vo vode, vodných roztokov používaných v domácnosti, základných metód oddeľovania zložiek zmesí	OSR, OŽZ - oddeľovanie zložiek zmesí, zostavovanie aparátúr	FYZ - skupenstvo látok, BIO- kryštály minerálov	

			(usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia),	(usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia), využitia metód oddeľovania zložiek zmesí v praktickom živote, poznať základné pomôcky pre základné metódy oddeľovania zložiek zmesí: skúmavka, kadička, banka, kryštalizačná miska, filtračný lievik, filtračný papier, držiak, kruh, svorka, stojan, chladič, odparovacia miska, hodinové sklíčko, laboratórna lyžička, kahan, tyčinka, odmerný valec, pipeta, vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich,			
Vedieť dôležitosť významu vzduchu a vody pre život ľudí a zvierat, ochrana čistoty vôd a tiež vzduchu		LÁTKY NEVYHNUTNÉ PRE NÁŠ ŽIVOT: VODA A VZDUCH 9 HODÍN	voda, vzduch	chápať význam vody pre život človeka, zvieratá a rastliny, rozdelenie vôd podľa výskytu (zrážková, povrchová, podzemná, minerálna) a podľa použitia (pitná, úžitková, odpadová, destilovaná), vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd (zrážková, povrchová, podzemná, pitná, úžitková, odpadová, destilovaná), poznať možnosti úpravy a čistenia vôd, dôsledky znečistenia vôd, vymenovať hlavné zložky vzduchu, skleníkové plyny (napr. oxid uhličitý), hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (spaľovanie odpadov – potreba separovaného zberu), poznať význam kyslíka pre živé organizmy, poznať príčiny vzniku ozónovej diery a skleníkového efektu a ich následky pre našu planétu, význam ozónovej vrstvy,	OSR, ENV - čistota vôd, čistota ovzdušia, OŽZ - spaľovanie odpadov, znečisťovanie vôd a ovzdušia, skleníkový efekt, ozónová vrstva a diera	FYZ, BIO, GEO - význam vody pre život, kolobeh vody v prírode, čistota ovzdušia a vôd	
Osvojiť si pracovné zručnosti pri zostavovaní aparatury, pozorovať	LABORATORNE PRÁCE		LP – filtrácia. LP – kryštalizácia LP - destilácia	vykonať podľa návodu: filtráciu, kryštalizáciu, destiláciu vedieť pozorovať javy sprevádzajúce	ENV -čistota ovzdušia a vôd OŽZ – bezpečnosť pri práci v laboratóriu		

priebeh pokusu a zaznamenať výsledok pokusu	3 HODINY			pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich, zaznamenať výsledok pokusu			
Z rôznych zdrojov získať dôležité poznatky pre daný projekt a vedieť tento projekt prezentovať	PROJEKT 4 HODINY		Témy podľa vlastného výberu žiakov	Vytvoriť projekt a prezentovať ho	Prezentácia projektu – využitie OSR, MV, TPPZ	INF, BIO - využitie poznatkov pri tvorbe projektu VYV - doplniť projekt vlastnými náčrtmi	

Predmet: Chémia							
Ročník: siedmy				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipre dmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Žiak vie rozlíšiť látky a zmesi, vie oddeliť zložky zmesi, pozná znečisťovateľov vzduchu ,vody, význam vzduchu a vody pre život na Zemi	OPAKOVANIE ZO 6. ROČNÍKA 6 HODÍN		Vlastnosti látok, zmesi, oddeľovanie zložiek zmesi , roztoky, vzduch a voda	Uviest' skupenstvá látok a vlastnosti látok, Uviest' príklady rovnorodých a rôznorodých zmesi, Uviest' 5 možností oddeľovania zložiek zmesi Vytvoriť roztok, určiť rozpúšťadlo a rozpustnú látku, vedieť vypočítať hmotnostné percento, Vedieť zložky vzduchu, znečisťovanie vzduchu, príčiny vzniku ozónovej vrstvy a skleníkového efektu, poznať význam vody, jej rozdelenie, čistenie a použitie	ENV - čistota ovzdušia, vôd, MV - vyhľadávať tabuľky, grafy o čistote vôd a ovzdušia v médiách	GEO,BIO, INF -voda , vzduch	
Žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov (napríklad uviest' hlavné rozdiely medzi chemickou reakciou a fyzikálnym dejom)	PREMENY LÁTOK 19 HODÍN	SPOZNÁVANIE CHEMICKÝCH REAKCIÍ V NAŠOM OKOLÍ 11 HODÍN	Chemická reakcia ,dej prebiehajúci v prírode	rozlíšiť chemický a fyzikálny dej, uviest' príklady chemických reakcií z bežného života, vedieť používať ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít, poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina), dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu,	ENV - ochrana životného prostredia pri chem . dejoch OŽZ - zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu,	BIO, FYZ- fyzikálny a chemický dej	
Kvalitatívny popis objektov, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov			Horenie -chemická reakcia	poznať horenie ako chemický dej, dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi, poznať pomôcky používané pri vykonaných laboratórnych prácach, vykonať podľa návodu žiacky pokus	ENV - horenie látok, splodiny		
Predvídanie javov a určovanie kauzálnych súvislostí – žiak vie v jednoduchých prípadoch			Horľaviny, látky rýchlo reagujúce so kyslíkom	vymenovať príklady horľavých a nehorľavých látok, vysvetliť podstatu hasenia horiacich látok vymenovať niektoré hasiace látky (voda,	ENV - horľaviny , splodiny horenia		

predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, daný jav možný alebo nie				piesok, oxid uhličitý), opísať spôsoby správneho hasenia pri horení konkrétnych látok, poznať označenie horľavín, poznať telefónne číslo požiarnikov	OŽZ - hasenie látok		
Aplikácia vedomostí – žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný.			Reaktant, produkt, látka, ktoré vstupujú a vystupujú z chemickej reakcie	rozlíšiť reaktanty a produkty	OŽZ- zásady bezpečnej práce pri uskutočnení chem . reakcie	FYZ- vedieť rozlíšiť dej fyzikálny a chemický	
Aplikácia vedomostí – žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania.			Chemický rozklad, chemická reakcia kde z jednej látky vzniknú dve alebo viac	rozlíšiť na príkladoch reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania	OŽZ- zásady bezpečnej práce pri uskutočnení chem . reakcie		
			Chemické zlučovanie , chemická reakcia kde z viacerých látok vznikne jedna	rozlíšiť na príkladoch reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania,	OŽZ- zásady bezpečnej práce pri uskutočnení chem . reakcie		
Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady – žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnúť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku.		ZMENY PRI CHEMICKÝCH REAKCIÁCH 8 HODÍN	Energetické zmeny pri chemických reakciách, uvoľňovanie a spotrebovanie tepla	poznať reakcie, pri ktorých sa energia uvoľňuje a pri ktorých sa energia spotrebuje s dôrazom na bežný život,			

Kvantitatívny popis – žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení			Rýchlosť chemických reakcií	rozlišovať pomalé a rýchle reakcie,			
Aplikácia vedomostí – žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti			Faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií, dej prebiehajúci v prírode	jednoducho zdôvodniť vplyv teploty, množstvá reaktantov, plošného obsahu reaktantov (v tuhom skupenstve) a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií s dôrazom na bežný život, poznať pomôcky používané pri vykonaných laboratórnych prácach, vedieť pozorovať deje sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich, zaznamenať výsledok pokusu.			
Osvojiť si pracovné zručnosti pri zostavovaní aparatúry, pozorovať priebeh pokusu a zaznamenať výsledok pokusu	LABORATORNÉ PRÁCE 3 HODINY		LP-skúmanie rozkladu peroxidu vodíka LP-Hasenie plameňa oxidom uhličitým LP-Skúmanie vplyvu rôznych faktorov na rýchlosť chemickej reakcie vápenca s octom	vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich, zaznamenať výsledok pokusu	OŽZ dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu		
Z rôznych zdrojov získať dôležité poznatky pre daný projekt a vedieť tento projekt prezentovať	PROJEKT 5 HODÍN		Podľa vlastného výberu žiakov	Vytvoriť projekt a prezentovať ho	Využiť OSR, MV, TPPZ pri tvorbe projektu a prezentácii	Pri tvorbe projektu využiť INF, BIO, VYV	

Predmet: Chémia							
Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	OPAKOVANIE 2 HODINY		Chemicky čistá látka, zmes, chemická reakcia, chemický rozklad, chemické zlučovanie	- rozpoznať chemicky čisté látky a zmesi (rôznorodé a rovnorodé zmesi) - chápať chemickú reakciu ako chemický dej, - uviesť príklady chemických reakcií z bežného života, - rozlíšiť reaktanty a produkty, - slovne zapísať schému chemickej reakcie, - poznať zákon zachovania hmotnosti pri chemických reakciách, - rozlíšiť na príkladoch reakcie chemického zlučovania a chemického rozkladu, - poznať príklady chemického zlučovania a chemického rozkladu v bežnom živote, - slovne zapísať schému chemického zlučovania a chemického rozkladu			
Identifikácia a správne používanie pojmov . Žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Pritom nie je vhodné iba mechanické odrecitovanie definícií. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.	ZLOŽENIE LÁTOK 6 HODÍN		Prvok, značka prvku, zlúčenina, chemický vzorec,	vysvetliť zloženie látok, rozlíšiť prvky a zlúčeniny, poznať význam chemických značiek prvkov a chemického vzorca, poznať slovenské názvy a značky chemických prvkov: Ag, Al, Au, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, Hg, I, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, S, Se, Si, Zn,			

Kvalitatívny popis objektov, systémov a javov a ich klasifikácia – žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov			častice látok, atóm, elektrónový obal atómu, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón, protónové číslo, chemická väzba, elektrónový pár, molekula, ión, kation, anión, oxidácia, redukcia, oxidačno-redukčné reakcie	opísať stavbu atómu, poznať označenie elektrického náboja protónov, elektrónov, neutrónov, zapísať a vysvetliť vznik iónov z atómov, vysvetliť vznik chemickej väzby v látkach H₂, NaCl, zapísať a prečítať vzorce dvojatómových a viacatómových molekúl (napr. H₂, O₂, Cl₂, CO₂, H₂O), určiť druh a počet atómov v konkrétnom príklade molekuly, pomenovať dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu zvyšuje, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu znižuje, uviesť príklady priebehu oxidačno-redukčných reakcií v bežnom živote,		FYZ -atóm a jeho zloženie , ióny	
Kvantitatívny popis – žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.	VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ PRVKY A ZLÚČENINY 18 HODÍN	VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ PRVKY 6 HODÍN	periodická sústava prvkov, skupiny, periódy.	poznať význam objavy periodickej sústavy prvkov a meno autora (D. I. Mendelejev), určiť počet radov a stĺpcov v periodickej tabuľke prvkov (1. – 18.), vedieť určiť umiestnenie (perióda a skupina) konkrétneho prvku na základe hodnoty protónového čísla, zapísať protónové číslo atómov, určiť počet elektrónov v atóme z hodnoty protónového čísla.		FYZ -atóm	
			Kyslík ,vodík,	vymenovať základné vlastnosti	ENV -	BIO -kyslík	

			alkalické kovy, železo	(skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie kyslíka, vymenovať základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie vodíka uviesť význam kationov sodíka, draslíka, horčíka, vápnika a železa pre ľudský organizmus a ich potravinové zdroje,	alkalické kovy	,kyslé dažde -katióny v ľudskom organizme	
Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov (napríklad zistiť, či roztok je kyslý, zásaditý alebo neutrálny).		VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ ZLÚČENINY 12 HODÍN	Zlúčeniny kyslíka- oxidy	určiť oxidačné čísla atómov prvkov v oxidoch, vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov, vedieť názvy a vzorce CO, CO ₂ , N ₂ O ₅ , SO ₂ , SO ₃ , CaO, poznať oxidy, ktoré reakciou s vodou spôsobujú kyslé dažde, a príčiny vzniku uvedených oxidov (oxidy síry a dusíka), poznať vplyv kyslých dažďov na životné prostredie, možnosti obmedzenia ich vzniku,	ENV - oxidy , kyseliny, hydroxidy- ochrana ovzdušia a vôd kyslé a zásadité roztoky, neutralizá- cia OŽZ- pri práci s chemikál- iami	BIO- kyselina chlorovodíko- vá	
			vodík a jeho zlúčeniny (kyseliny, kyslíkaté a bezokyslíkaté, kyslé roztoky),	vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov kyselín a hydroxidov, vedieť názvy a vzorce HCl , HNO ₃ , H ₂ SO ₄ , H ₂ CO ₃ , pomenovať ióny, ktoré vzniknú reakciou HCl s vodou,			
			alkalické kovy a ich zlúčeniny (hydroxidy,	vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov hydroxidov vedieť názvy a vzorce NaOH,			

			zásadité roztoky soli (neutralizácia, pH, stupnica pH, indikátor), kovy a ich zlúčeniny (v ľudskom organizme a v bežnom živote).	KOH, Ca (OH) ₂ , pomenovať ióny, ktoré vzniknú reakciou NaOH s vodou vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov solí vedieť názvy a vzorce NaNO ₃ , CuSO ₄ , CaCO ₃ , NaCl , určiť pomocou univerzálneho indikátorového papierika pH rôznych roztokov (kyslý, neutrálny, zásaditý), vedieť pracovať s roztokmi indikátorov a indikátorovými papierikmi, opísať neutralizáciu ako chemickú reakciu kyseliny chlorovodíkovej s hydroxidom sodným a zapísať chemickourovnicou zdôvodniť negatívny vplyv nadbytku NaCl v potrave pre ľudský organizmus,		BIO -NaCl a ľudský organizmus	
Osvojiť si pracovné zručnosti pri zostavovaní aparatury, pozorovať priebeh pokusu a zaznamenať výsledok pokusu žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnuť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav,	LABORATORNÉ PRÁCE 3 HODINY		LP-Reakcia kyseliny s kovom LP - Neutralizácia LP-Meranie pH rôznych látok	vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich, zaznamenať výsledok pokusu	ENV, OSR, OŽZ- zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu		
Z rôznych zdrojov získať dôležité poznatky pre daný projekt a vedieť tento projekt prezentovať	PROJEKT 4 HODINY		Témy projektov sú podľa vlastného výberu žiakov	Vytvoriť projekt a prezentovať ho vyhľadať, spracovať a prezentovať požadované údaje a informácie	OSR, MV, TPPZ pri tvorbe projektov	INF, BIO, VYV - využiť pre tvorbu projektu	

Predmet: Chémia							
Ročník: deviaty					Hodinová dotácia: 2 hod. týždenne / 66 hod. ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzi predmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Žiak vie rozlíšiť látku, zmes, chemický prvok a zlúčeninu, vie zapísať chemické reakcie pomocou chemických rovníc	OPAKOVANIE UČIVA Z 8.ROČNÍKA 6HODÍN		Rozdelenie látok Zmesi a roztoky Zloženie látok Chemické prvky a zlúčeniny. Oxidy Kyseliny, hydroxidy, soli Chemické reakcie a chemické rovnice Chemické reakcie a chemické rovnice	- poznať častice látok a typy chemických väzieb vo vybraných látkach rozlíšiť rovnorodú a rôznorodú zmes - poznať význam vody ako rozpúšťadla, - uviesť príklady vodných roztokov používaných v domácnosti - vedieť určiť umiestnenie prvku na základe hodnoty protónového čísla, - poznať vlastnosti, zlúčeniny a použitie vodíka, kyslíka, alkalických kovov, železa - poznať zloženie, rozdelenie kyselín, vlastnosti a použitie kyselín - poznať zloženie, vlastnosti hydroxidov a použitie hydroxidov . poznať zloženie a vlastnosti solí - chápať chemickú reakciu ako dej, pri ktorom sa látky menia, - poznať zápis chemickej reakcie – chemickú rovnicu, ako dôsledok platnosti zákona zachovania hmotnosti, - vedieť zapísať jednoduché reakcie chemickými rovnicami - poznať princíp neutralizácie a redoxnej reakcie, príklady takýchto reakcií a ich využitie	OSR práca žiakov v skupinách, vo dvojiciach, vedieť spolupracovať, argumentovať, vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých, deliť si úlohy, ENV- kyseliny, hydroxidy	BIO - roztoky v domácnosti	
Žiak vie vypočítať molárnu hmotnosť zlúčenín	CHEMICKÉ VÝPOČTY 12 HODÍN	LÁTKOVÉ MNOŽSTVO A MOLÁRNA HMOTNOSŤ 4 HODÍN	Látkové množstvo, jednotka látkového množstva – mól, molárna hmotnosť, jednotka	porovnať hmotnosť 1 mólu atómov rôznych prvkov, vypočítať molárnu hmotnosť zlúčenín zo známych molárných hmotností atómov prvkov tvoriacich	OSR práca žiakov v skupinách, vo dvojiciach		

			molárnej hmotnosti ,	zlúčeninu, vypočítať látkové množstvo , ak je zadaná hmotnosť látky a molárna hmotnosť látky,			
Žiak vie vypočítať hmotnostný zlomok a látkovú koncentráciu roztokov		ZLOŽENIE ROZTOKOV 8 HODÍN	vyjadrovanie zloženia roztokov (hmotnostný zlomok a koncentrácia látkového množstva).	vypočítať hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztoku s určitou hmotnosťou a hmotnostného zlomku zložky roztoku, vypočítať látkové množstvo a hmotnosť látky potrebnej na prípravu roztoku s určitým objemom a koncentráciou látkového množstva.			
Žiak vie rozlíšiť organickú a anorganickú látku	ORGANIC KÉ LÁTKY 37 HODÍN	VLASTNOSTI JEDNODUCHÝCH ORGANICKÝCH LÁTOK 5 HODÍN	Charakteristika organických látok, organická chémia,	vymenovať príklady anorganických a organických látok,		BIO - cukry ,tuky, bielkoviny, ocot, etanol	
Žiak pozná vzorce a vlastnosti uhľovodíkov a tiež ich použitie, zdroje uhľovodíkov a ich spracovanie		UHĽOVODÍKY 8 HODÍN	štvorväzbovosť uhlíka, molekulový, štruktúrny a zjednodušený štruktúrny vzorec, uhľíkový reťazec, otvorený reťazec, uzavretý reťazec, jednoduchá väzba, dvojité väzba a trojitá väzba, uhľovodíky, alkány , alkény , alkíny, nasýtené a nenasýtené uhľovodíky, polymerizácia, makromolekula, prírodné zdroje	poznať typ väzby medzi atómami v alkánoch , alkénoch a alkínoch , napísať vzorce uhľovodíkov: - alkány : metán, etán, propán, bután, - alkény : etén , - alkíny : etín (acetylén), opísať vlastnosti (skupenstvo, horľavosť, výbušnosť) výskyt a použitie metánu, etánu, propánu, butánu, eténu , etínu a benzénu, poznať použitie propán-butánovej zmesi a vysvetliť, aké nebezpečenstvo hrozí pri unikaní tejto zmesi z tlakovej nádoby v uzavretom priestore, vymenovať produkty horenia uhľovodíkov, opísať polymerizáciu na príklade vzniku polyetylénu z eténu , vymenovať prírodné zdroje	OŽZ -bezpečná práca s chemikáliami OSR -práca vo dvojiciach a skupinách ENV -spaľovanie uhlia, benzínu MV -prírodné suroviny		

			uhľovodíkov, oktánové čísl benzínu ,	uhľovodíkov (uhlie, ropa, zemný plyn), spôsob ich získavania a využitia , alternatívne zdroje energie (bioplyn), uviesť negatívne vplyvy produktov vznikajúcich pri spaľovaní uhľia na životné prostredie, vymenovať základné frakcie spracovania ropy (napr. nafta, benzín, oleje, asfalt), vymenovať druhy benzínu, ktoré sa v súčasnosti u nás používajú ako palivo do automobilov, vysvetliť súvislosť medzi oktánovým číslom benzínu a jeho kvalitou, vymenovať plynné latky, ktorými prispieva automobilová doprava k znečisťovaniu ovzdušia			
Žiak pozná deriváty uhľovodíkov, ich vzorce, vlastnosti a použitie		DERIVÁTY UHĽOVO DÍKOV 6 HODÍN	deriváty uhľovodíkov, halogénderiváty , kyslíkaté deriváty, prírodné látky,	vyznačiť na konkrétnych príkladoch derivátov uhľovodíkov uhľovodíkový zvyšok a charakteristickú skupinu, roztriediť príklady zlúčenín na uhľovodíky a deriváty uhľovodíkov, poznať názvy a vzorce: - halogénderivátov (chlórmetán), - alkoholov (metanol , etanol), - karboxylových kyselín (kyselina mravčia, kyselina octová), poznať najdôležitejšie vlastnosti a možnosti využitia chloroformu, metanolu a etanolu, kyseliny octovej a acetónu, vysvetliť , prečo sa halogénderiváty uhľovodíkov zaraďujú medzi ekologické jedy, zdôvodniť nebezpečenstvo používania freónov, poznať vplyv metanolu , etanolu a acetónu na ľudský organizmus,	ENV -ekologické jedy ,freóny ,farby OŽZ - metanol , etanol, acetón OSR -práca vo dvojiciach a skupinách	BIO-ocot, etanol,	

				dôsledky pôsobenia etanolu ako návykovej látky, poznať spôsoby zneškodňovania zvyškov farieb a rozpúšťadiel ako nebezpečných odpadov, poznať pôvod názvu kyseliny mravčej,			
Žiak pozná význam , vlastnosti prírodných látok, ich význam pre živý organizmus		ORGANICKE LÁTKY V ŽIVÝCH ORGANIZMOCH 8 HODÍN	prírodné látky, sacharidy, fotosyntéza, tuky , bielkoviny, vitamíny, enzýmy, hormóny,	vymenovať atómy prvkov, ktoré tvoria sacharidy, uviesť rozdelenie sacharidov podľa zloženia (jednoduché, zložené), vymenovať reaktanty , produkty a podmienky priebehu fotosyntézy, vysvetliť význam fotosyntézy pre život človeka a živočíchov, poznať výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov (glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, glykogén a celulóza), poznať vlastnosti tukov (rozpustnosť vo vode a v alkohole, pôsobenie svetla na tuky), roztriediť tuky podľa zloženia (skupenstva) a pôvodu (výskytu), vysvetliť funkcie tukov v živých organizmoch, poznať vplyv rastlinných a živočíšnych tukov na ľudský organizmus, vysvetliť vplyv cholesterolu na ľudský organizmus, poznať zloženie a vlastnosti bielkovín, poznať funkcie bielkovín v ľudskom tele, vymenovať zdroje rastlinných a živočíšnych bielkovín,	MV - vplyv reklamy na stravovanie	BIO - sacharidy , tuky, bielkoviny, vitamíny, enzými	

				poznať význam vitamínov a ich potravinové zdroje, poznať význam enzýmov a hormónov pre človeka.			
Žiak pozná význam vyrobených látok pre bežný život, ich význam ale tiež i škodlivosť		ORGANICKÉ LÁTKY V BEŽNOM ŽIVOTE 10 HODÍN	plasty, (polyetylén, polyvinylchlorid, polystyrén), syntetické vlákna (silon, nylon, polyester), mydlá, saponáty, kozmetické prípravky, pesticídy, lieky, drogy.	vymenovať príklady a použitie plastov a syntetických vlákien opísať úžitkové vlastnosti a možnosti použitia syntetických vlákien, uviesť výhody a nevýhody používania plastov z environmentálneho hľadiska, uviesť rozdiely medzi mydlami a saponátmi, opísať výhody a nevýhody používania pesticídov, poznať účinky skupín liekov (antibiotiká, analgetiká, antipyretiká), uviesť príklady a negatívne pôsobenie tolerovaných a zakázaných drog,	ENV -plasty a ich likvidácia, pesticídy, saponáty, OŽZ- lieky, drogy	BIO - lieky, drogy	
Osvojiť si pracovné zručnosti pri zostavovaní aparatury, pozorovať priebeh pokusu a zaznamenať výsledok pokusu	LABORATORNÉ PRÁCE 5 HODÍN		LP – LP – LP – LP - LP -	vedieť používať ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít, poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina), dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi, poznať pomôcky používané pri vykonaných laboratórnych prácach, vedieť zostaviť jednoduchú chemickú aparaturu, vykonať podľa návodu školský pokus, vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich, zaznamenať výsledok pokusu,	OSR, ENV, OŽZ zásady bezpečnej práce v laboratóriu		

vedieť vyhľadať v literatúre požadované údaje, spracovať ich a prezentovať v primeranej forme.	PROJEKT 6 HODÍN		Témy - podľa vlastného výberu žiakov	- získavať informácie a tvorivo ich spracúvať, - podieľať sa na práci v skupine, - prezentovať a obhájiť svoju prácu	Využiť MV, ENV OSR,TPPZ pri tvorbe projektu a prezentácii	INF - využiť pri tvorbe projektu	

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A PRÍRODA

Učebné osnovy : BIOLÓGIA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa					
Názov predmetu	Biológia				
Ročník	5. roč.	6. roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Časový rozsah výučby	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

1.Charakteristika vyučovacieho predmetu

Biológia umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a ich vzťah k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych celkov a život organizmov v ich životnom prostredí. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a k ochrane jeho zdravia. Základným štruktúrnym prvkom je špirálovité usporiadanie obsahu v jednotlivých ročníkoch a tematických celkoch. Poznatky sa rozvíjajú na základe princípu od vonkajších k vnútorným štruktúram vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach.

Učivo je usporiadané v nadväznosti na osvojené poznatky z nižšieho stupňa vzdelávania a skúsenosti žiakov z vnímania prírodných objektov, vzťahov organizmov a človeka.

Učivo v **5. – 6. ročníku** je usporiadané v nadväznosti na osvojené poznatky z nižšieho stupňa vzdelávania a skúsenosti žiakov z vnímania prírodných objektov, vzťahov organizmov a človeka v prírodnom prostredí. Štruktúra učiva je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie jednotlivých organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, s pozornosťou na potravné vzťahy a vzťahy k prostrediu s postupným prechodom na pochopenie vnútorných štruktúr. Usporiadanie učiva vedie k postupnému poznávaniu zložitosti organizmov a postupnému prehĺbovaniu poznatkov.

Usporiadanie učiva v **7.ročníku** nadväzuje na predchádzajúci učebný systém s rešpektovaním vzájomných súvislostí. Štruktúra učiva v 7.ročníku umožňuje plynulý prechod k pochopeniu človeka ako biologického objektu a na základe anatomickeo-fyziologických poznatkov smeruje k pochopeniu princípov individuality, biologickej a sociálnej podstaty človeka, pochopeniu základných spoločenských vzťahov na základe etických noriem, v prospech ich rozvoja. Štruktúra učiva umožňuje pochopenie, osvojovanie si zdravého životného štýlu a ochranu pred škodlivými vplyvmi.

Štruktúra obsahu v **8.ročníku** sa orientuje na dynamické hľadisko zloženia Zeme, zemského povrchu v súčinnosti so živými zložkami prírody. Predstavuje spolu s vedomosťami nadobudnutými v nižších ročníkoch komplexný pohľad na prírodu a jej vývoj. Nadväzne sa ďalej orientuje na poznanie vzťahov živej a neživej prírody so zameraním na

základné ekologické poznatky. Obsah ročníka je vcelku zameraný na komplexné poznanie a chápanie vzájomných vzťahov a súvislostí v prírode.

Obsah učiva v **9.ročníku** je orientovaný na základné procesy z hľadiska funkčných častí tela organizmov, poznatky o podstate života z hľadiska bunkovej štruktúry a dedičnosti. Záver tvorí problematika životného prostredia, ktorá smeruje k pochopeniu základných vzájomných vzťahov, vzťahov k prostrediu s vyústením do poznania vzťahov človeka k prírode a jej ochrane.

V našej škole sa budú sprostredkovať poznatky z oblasti biológie na dvoch hodinách týždenne v ročníkoch 5.- 9. To znamená časovú dotáciu v každom ročníku 66 hodín ročne. Oproti štátnemu vzdelávaciemu programu sa časová dotácia zvýši o jednu hodinu (v 7.ročníku o 0,5hod.) a využíja sa na utvrdenie učiva, rozšírenie vedomostí z regionálnej oblasti, tvorbu

projektov a realizáciu projektov, ktoré sú povinnou súčasťou vzdelávania a to hlavne environmentálna výchova (ENV), ochrana života a zdravia (OŽZ), tvorba projektu a prezentačné zručnosti (TPPZ), osobný a sociálny rozvoj(OSR), ale aj mediálna výchova (MV), multikultúrna výchova (MkV) a dopravná výchova (DV). Zvýšená časová dotácia umožní venovať sa viac praktickým pozorovaniam, tvorbe zbierok, stretnutiam s odborníkmi z oblasti biológie a návštevám múzeí, botanických a zoológických záhrad.

2.Ciele vyučovacieho predmetu .

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje :

- poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich
- poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku
- chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov
- chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody
- viesť k schopnosti triediť informácie osvojené poznatky a využívať ich v praktickom živote
- poznať globálne problémy súčasného sveta, príčiny, následky a možnosti riešenia
- chápať potrebu trvalo udržateľného prírodného prostredia a zdravia
- poznať zložky ekosystému najbližšieho okolia (regionálna výchova)
- rozvíjať aktívny záujem a pozitívny vzťah k prírode
- získané schopnosti a teoretické vedomosti vedieť využiť v praktickom živote
- poznať systém ochrany prírody v SR (zákony, nariadenia ...)

3. Kompetencie v oblasti prírodných vied

Poznať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka. Chápať lesný, vodný, trávny, poľný ekosystém a ľudské obydliá ako životný priestor organizmov, poznať typických predstaviteľov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravných vzťahov, poznať zásady prevencie a spôsob ochrany pred škodlivými druhmi.

Poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlinných a živočíšnych buniek, jednobunkových a mnohobunkových organizmov.

Poznať základnú stavbu a funkcie sústav orgánov človeka, zásady starostlivosti prvej predlekárskej pomoci pri bežných poraneniach. Rozvíjať poznatky o činnosti ľudského tela, ako celostného systému z hľadiska ochrany zdravia a zdravého životného štýlu.

Porozumieť vzťahu neživej a živej prírody a významu jej poznávania. Poznať základnú stavbu a stavebné jednotky Zeme, podstatné zmeny v zemskej kôre, základné

vonkajšie a vnútorné geologické procesy, súvislosti geologického vývoja Zeme, prírody a človeka.

Poznať základné podmienky života, faktory prostredia a vzťahy organizmov, následky vplyvu človeka na biosféru a možnosti ich odstránenia.

Poznať hlavné znaky základných životných procesov baktérií, rastlín, húb a živočíchov, podstatu a význam dedičnosti v prírode a pre človeka.

Poznať zložky životného prostredia, ich vzájomný vzťah, význam pre podmienky života organizmov a človeka a faktory vplývajúce na kvalitu životného prostredia, zdravie a spôsob života človeka a organizmov, základné hľadiská ochrany životného prostredia a prírody.

Stanovené ciele chceme dosiahnuť rozvíjaním ďalších **klúčových kompetencií** žiakov

a.) v oblasti komunikačných schopností :

- identifikovať a správne používať základné biologické pojmy
- vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, ich podstatu a vzájomné vzťahy
- vecne a správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje
- porozumieť textovým, číselným a grafickým informáciám a využívať ich pri samostatnej a skupinovej činnosti
- vyhľadávať, triediť a spracovávať a využívať informácie a dáta z rôznych zdrojov
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie na základe danej štruktúry
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti

b.) v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov, rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov,
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti
- samostatne podľa inštrukcií pozorovať, experimentovať a odhadovať

c.) v oblasti sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať, preberať zodpovednosť za seba a svoju prácu
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,

d.) v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností :

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky
- rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach
- aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vyučovanie bude prebiehať v kmeňových triedach, v počítačových učebniach a v prírodnom prostredí areálu školy, v školskej učebni v prírode a v širšom okolí školy .

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem bude prihliadať učiteľ na obsah vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zamerané na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Organizačné formy

1. Vyučovacia hodina

základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu.

2. Terénne pozorovania a praktické aktivity

3. *Exkurzia* podľa podmienok školy ,pričom sa dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

Vyučovacie metódy

Voľba metód bude závisieť od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia školy.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť

- *m oti vačn é m etódy*,

motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

- *expozi čn é m etódy* budeme využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Použijeme *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *besedu* (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),

-*dem on štr ačn é m etód y* (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), *pozorovanie* (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), *inštruktáž* (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

Významné miesto budú mať *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov budú dôležité *praktické aktivity* (samostatná činnosť na základe inštruktáže) pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomných vzťahov a ich významu.

Pri pozorovaniach uprednostníme živé biologické objekty, klásť dôraz na poznávanie a rozlišovanie organizmov podľa podstatných vonkajších znakov. Dôraz sa bude klásť na *prácu s knihou a textom* (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), *samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie* (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

- **Z akti vizu jú cich** metód použijeme **diskusiu** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), **situačnú metódu** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačnú metódu** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), **didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

- **Fixačné metódy** ako neoddeliteľná súčasť vyučovania, napr. **metódy opakovania a precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry domáce úlohy).

- **Diagnostické metódy** – formou ktorých zabezpečíme korektné a objektívne hodnotenie žiakov

5. Metódy a prostriedky hodnotenia

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠVVaŠ SR (Metodické pokyny č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.) Hodnotiť sa budú ústne odpovede, praktické zadania úloh, referáty a projekty. Pri praktických aktivitách budeme používať slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť vypracovaných úloh. Kritéria hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Na kontrolu a hodnotenie žiakov budeme využívať nasledovné postupy :

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostníme *prezentovanie poznatkov* žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** sa bude kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom *testu* na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite *20 minút v rozsahu 10 – 15 otázok* zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotiť sa bude na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov (uvedené ďalej v texte). Táto forma sa žiakom vopred oznámi.

3. Pri **praktických aktivitách** sa bude *slovné hodnotiť* praktická zručnosť (vrátane správnosti nákresov a schém) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Slovné hodnotenie *s komentárom k výkonu žiaka* sa bude *bodovo ohodnotiť* nasledovne :
správnosť nákresov a schém – 3 body,
správnosť tvorby záverov z riešenia úloh – 3 body,
estetika práce – 2 body

Za praktickú aktivitu sa bude dávať iba známka výborný (1)

Známka výborný (1) sa udelí **iba** v prípade získania plného počtu bodov – 8

Prospech žiaka budeme klasifikovať týmito stupňami:

1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný

Kritériá klasifikácie:

Stupeň 1 – výborný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 – chváľitebný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne, alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti a presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné, bez väčších nedostatkov .

Stupeň 3 – dobrý

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné.

Stupeň 4 – dostatočný

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov.

Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 – nedostatočný

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby.

Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti:

- 100% - 90% - stupeň 1 – výborný,
- 89% - 75% - stupeň 2 – chváľitebný,
- 74% - 50% - stupeň 3 – dobrý,
- 49% - 20% - stupeň 4 – dostatočný,
- 19% - 0% - stupeň 5 – nedostatočný.

6. Učebné zdroje

Pri vyučovaní biológie sa budú využívať nasledujúce učebné zdroje :

Učebnice

5.ročník: Mária Uhreková a kol., Biológia pre 5. ročník základných škôl, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 1. vydanie, 2008

6.ročník: Mária Uhreková a kol., Biológia pre 6. ročník základných škôl, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 1. vydanie, 2009

7. ročník: Uhreková, M. a kol.: Biológia pre 7. ročník základných škôl. EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 1. vydanie, 2011.

8. ročník : M.Uhreková , M. Bizubová, Biológia pre 8.ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SNP 1.vydanie, 2011

9. ročník : dočasne I. Hantabálová a kol., Prírodopis pre 9. roč. základných škôl, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o. , 2. vydanie , 2005

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom

Pracovné zošity:

S. Nagyová , Prírodopis pre 6. ročník základných škôl – Pracovný zošit, PRÍRODA, 2008
Hantabálová, I.: Pracovný zošit z biológie pre 5. roč. MAPA Slovakia, 2. vyd., 2009.

Doplňková literatúra: materiály vydávané mimovládnyimi ekologickými organizáciami
OZ Tatry, Priatelia Zeme, Daphne,
atlasy, encyklopédie, odborné časopisy

- **IKT zdroje:** PC s pripojením na internet, interaktívna tabuľa, dataprojektor, edu-CD

Použité skratky :

ENV –environmentálna výchova

OŽZ – ochrana života a zdravia

MV – mediálna výchova

TPPZ – tvorba projektov a prezentácia zručností

OSR – osobnostný rozvoj

DV – dopravná výchova

MkV – multikultúrna výchova

REV - regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

FYZ – fyzika

GEO – geografia

CHEM – chémia

Predmet: Biológia							
Ročník: piaty			Hodinová dotácia: 2 hod. týždenne / 66 hod. ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Téma	Obsah				
Nadviazať na poznatky a vedomosti z prírodovedy, osvojiť si základné poznatky pri pozorovaní prírodnín. Charakterizovať pojem živé a neživé prírodniny.	PRÍRODA A ŽIVOT 6 HODÍN	Poznávanie prírody a prírodnín. Práca s mikroskopom. Spoločenstvo organizmov a ekosystém.	Príroda a prírodniny Životný priestor organizmov Metódy skúmania v biológii Spoločenstvo a ekosystém	Rozlíšiť na príklade živú a neživú prírodninu. Predviesť využitie lupy pri pozorovaní prírodniny. Označiť na mikroskope okulár, objektív a zrkadli. Uviesť na príklade význam a využitie mikroskopu. Rozlíšiť spoločenstvo a ekosystém, uviesť príklad 2spoločenstiev a ekosystémov	ENV - ochrana životného prostredia		Práca s lupou a mikroskopom
Poznať organizmy tvoriace ekosystém lesa a ich vzťahy v jednotlivých etážach lesa.	ŽIVOT V LESE 23 HODÍN	Ako žije les.	Štruktúra lesa. Život a zmeny lesa počas roka.	Uviesť príklad rastliny a živočícha žijúcich v lese. Pomenovať podľa schémy lesné vrstvy. Opísať zmeny lesa v ročných obdobiach. Zostaviť príklad potravného reťazca lesných organizmov.	ENV – ochrana lesa, lesné požiare		Pozorovanie prírodnín zo zbierok
		Lesné dreviny	Ihličnaté a listnaté stromy, kry. Poznávanie, život drevín počas roka. Význam lesných drevín pre život v lese.	Poznať základnú stavbu tela dreviny. Rozlíšiť na ukážke strom a ker, ihličnatý a listnatý strom. Pomenovať ihličnatý strom podľa šišky a vetvičky, listnatý strom podľa listu alebo plodu, dva lesné kry na ukážke. Uviesť príklad živočícha živiaceho sa listami, semenami (plodmi) lesných drevín, Uviesť význam stromov pre život organizmov.	ENV - nesprávna skladba drevín a následok pri veterných smrštiach		
		Herbár – listy drevín. Zbierka – plody a šišky drevín.	Dreviny v areáli školy a blízkom parku.	Poznávať dreviny areálu školy, vyhotoviť herbár listov, vedieť určiť názov druhu pomocou atlasov drevín, odbornej literatúry a internetu.			Vychádzka a zber prírodnín

		Lesné mikroorganizmy a nekvitnúce byliny. Lesné kvitnúce byliny.	Poznávanie, život bylín počas roka. Význam pre život v lese.	Uviest' význam pôdnych baktérií v lese. Vysvetliť prítomnosť zelených povlakov na stromoch. Rozlíšiť na ukážke mach a papraď. Poznať význam machov a papradí v lese. Opísať základnú stavbu tela kvitnúcej byliny. Uviest' príklad jedovatej a liečivej lesnej rastliny. Zdôvodniť význam bylín pre život lesa.	OŽZ, ENV Zber liečivých rastlín.		Vychádzka a zber prírodnín v okolí školy.
		Lesné huby a lišajníky.	Poznávanie jedlých a jedovatých húb, spolužitie stromov a húb. Pomoc pri otrave hubami. Význam v lese.	Poznať na ukážke dve jedlé a dve jedovaté huby. Uviest' zásady pomoci pri otrave hubami. Rozpoznať na ukážke lišajník od iných organizmov. Vysvetliť význam húb a lišajníkov v prírode.	OŽZ - konzumácia známych húb		
		Praktická aktivita.	Najbežnejšie huby nášho regiónu	Porovnať plodnice húb podľa vonkajších znakov, práca s atlasom húb	OŽZ nebezpečie zámery húb		Tvorba plagátu o zásadách zberu húb.
		Praktická aktivita	<i>Lišajník ako bioindikátor čistoty ovzdušia</i>	<i>Pozorovať výskyt lišajníkov v okolí školy. Vedieť vysvetliť vzťah medzi čistým ovzduším a výskytom lišajníkov.</i>	ENV - ovzdušie v meste a lišajníky		Pozorovanie lišajníkov v okolí školy.
Poznať vonkajšiu stavbu tela, životné prejavy lesných bezstavovcov a stavovcov. Pochopiť význam biologickej rovnováhy v lese.		Lesné bezstavovce	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	Poznať slimáka a dážd'ovku podľa vonkajších znakov. Uviest' potravu slimáka a dážd'ovky. Porovnať prijímanie potravy a spôsob pohybu slimáka a dážd'ovky. Rozlíšiť na ukážke križiaka, kliešťa a mravca. Poznať možnosť nákazy kliešťom a odstránenie z kože. Uviest' príklad potravy dvoch bezstavovcov. Zdôvodniť význam bezstavovcov v lese a dôsledky ich premnoženia. Vysvetliť na príklade inštinkt.	OŽZ - ochrana pred kliešťami, ENV , mraveniská v lese		

		Lesné stavovce	Lesné obojživelníky a plazy. Lesné vtáky. Lesné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	Poznať na ukážke skokana, jaštericu, vretenicu. Rozlíšiť podľa vonkajších znakov obojživelníka a plaza. Uviesť príklad potravy obojživelníka a plaza. Uviesť tri vtáky žijúce v lese. Demonštrovať na príklade význam lesného dravého a spevavého vtáka. Uviesť príklad potravy dvoch lesných vtákov. Pomenovať na ukážke lesné cicavce. Uviesť príklad bylinožravého a mäsožravého cicavca. Uviesť príklad potravy dvoch lesných cicavcov. Demonštrovať na príklade význam cicavcov v lese.	ENV - ochrana vtáčích hniezd. OŽZ - prvá pomoc pri uhryznutí vretenicou, ochrana obojživelníkov.	geografia	
		Vysokohorské rastliny a živočíchy	Najznámejšie chránené vysokohorské rastliny a živočíchy	Poznať 3chránené živočíchy a 3chránené rastliny v Tatrách.	ENV - TANAP	geografia	
		Lesný ekosystém	Vzťahy v lesnom ekosystéme	Pochopiť lesný ekosystém ako celok. Vedieť vysvetliť pojem producent, konzument a reducent. Vedieť zostaviť potravné vzťahy v lesnom ekosystéme			
Charakterizovať vodné a pobrežné prostredie ako životný priestor organizmov	ŽIVOT VO VODE A NA BREHU 18 HODÍN	Voda a jej okolie	Význam kyslíka, teploty a čistoty vody pre život vodných organizmov.	Poznať vlastnosti vody významné pre život organizmov. Vysvetliť význam kyslíka pre vodné organizmy. Uviesť príklad stojatej a tečúcej vody. Preukázať na príklade dôsledky znečistenia pre život vo vode.	ENV, OŽZ - chemický priemysel a čistota vody		Voda rieky Váh
		Vodné rastliny.	Poznávanie podľa vonkajších znakov. Význam planktónu a vodných zelených rastlín. Brehové	Vysvetliť význam mikroskopických rastlín pre život vo vode. Poznať bylinu žijúcu vo vode. Poznať príčinu premnoženia niektorých	OŽZ - bezpečnosť kúpania sa v stojatých vodách		

			rastliny	organizmov v stojatej vode. Poznať na ukážke brehovú drevinu a bylinu. Uviesť význam brehových rastlín.			
		Drobné vodné živočíchy.	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Uviesť príklad vodného živočíšneho mikroorganizmu. Poznať význam planktónu, Uviesť príklad potravy črievičky a nezmara. Zdôvodniť význam drobných vodných živočíchov.	ENV – znečistenie vôd chemickými látkami (Duslo).		
		Praktická aktivita	<i>Planktón</i>	<i>Pozorovať a rozlíšiť rôzne druhy prvokov podľa ich vonkajšieho tvaru. Zdokonaľovať zručnosti pri práci s mikroskopom.</i>			
		Vodné bezstavovce.	Hmyz žijúci vo vode a na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Rozlíšiť na ukážke vodného ulitníka a lastúrnika. Poznať potravu pijavice a jej význam v medicíne. Poznať raka podľa vonkajších znakov. Zdôvodniť vplyv čistoty vody na život raka. Uviesť príklad potravy vodného bezstavovca. Poznať na ukážke jedného zástupcu hmyzu žijúceho vo vode a jedného na brehu, Poznať význam lariev hmyzu pre vodné živočíchy.	ENV - znečistenie vôd ropnými produktami.		
		Poznávanie ulít a lastúr mäkkýšov žijúcich v našich vodách.	Naše sladkovodné ulitníky a lastúrniky.	Poznať najznámejšie druhy mäkkýšov žijúcich v sladkých vodách podľa ulít a lastúr.			Práca so školskými zbierkami
		Vodné stavovce – ryby.	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Opísať prispôsobenie ryby životu vo vode. Uviesť príklad ryby žijúcej v stojatej a tečúcej vode. Rozlíšiť potravu bylinožravej a dravej ryby.	ENV - rybárske zväzy a ich činnosť.		Referáty: ryby Váhu
		Praktická aktivita	<i>Pozorovanie šupín rýb</i>	<i>Pozorovať lupou dva druhy šupín, porovnať tvar a veľkosť</i>			
		Obojživelníky a plazy vo vode a na brehu.	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Poznať skokana a mloka. Odlíšiť spôsob života skokana vo vode a na brehu. Poznať jedného vodného plaza.	ENV – migrácia žiab, činnosť ochranárov		

				Porovnať potravu skokana a užovky. Rozlíšiť vretenicu a užovku podľa vonkajších znakov.			
		Praktická aktivita	<i>Obojživelníky v blízkom okolí ropucha zelená, rosnička zelená.</i>	<i>Porovnať vonkajšie znaky dvoch obojživelníkov, vyvodiť spôsob pohybu a životné prostredie v ktorom sa pohybujú</i>	REV čo žije v blízkom okolí		
		Vodné vtáky.	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Opísať prispôsobenie vtákov na plávanie, potápanie a brodenie. Poznať spôsob prijímania potravy kačice a husi. Uviesť príklad vtáka živiaceho sa drobnými vodnými živočíchmi. Uviesť príklad potravy dravého vodného vtáka.	ENV – ochrana vodných vtákov na rieke Váh.		
		Pozorovanie vodných vtákov na rieke Váh.	Labuť, kačica, lyska.	Zaznamenať správanie vodných vtákov v ich prirodzenom prostredí, rozlíšiť ich podľa vonkajších znakov			
		Vodné cicavce.	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Poznať význam plávacích blán a chvosta vydry a bobra. Rozlíšiť potravu bobra a vydry. Opísať obydlie bobra. Uviesť a zdôvodniť význam vodných cicavcov.	ENV – lov vodných cicavcov na kožušinu.		
Charakterizovať stepné spoločenstvá a vplyv človeka na tvorbu umelých ekosystémov	ŽIVOT NA POLIACH A LÚKACH. 19 HODÍN	Polia, lúky, pasienky.	Druhovú rozmanitosť organizmov. Vplyv ľudskej činnosti na lúčkach, pasienkoch a poliach.	Rozlíšiť pole, lúku a pasienok, uviesť rozdiely. Zdôvodniť nevhodnosť vypaľovania trávy. Vysvetliť význam skupín drevín na poliach. Uviesť príklad dôsledkov nevhodnej ľudskej činnosti na poli a lúke.	OŽZ – používania pesticídov a herbicídov ENV – vypaľovanie tráv, požiare		
		Lúčne rastliny a huby.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Poznať na ukážke tri lúčne byliny. Pomenovať jednu liečivú lúčnu rastlinu. Poznať jednu lúčnu hubu podľa typických znakov. Dokumentovať na príklade význam lúčnych tráv.	OŽZ – zámena muchotrávky zelenej a pečiariky		
		Poľné plodiny. Obilniny,	Poznávanie, život počas roka, význam	Pomenovať na ukážke pšenicu, ovos, kukuricu. Uviesť význam	OŽZ – nadmerná konzumácia bielej		Zbierka obilnín

		krmoviny, olejniný a okopaniny.	pre výživu človeka a hospodárskych zvierat.	obilnín pre človeka. Poznať aspoň tri potraviny človeka z obilnín. Uviesť príklad krmoviny ako potravy hospodárskych zvierat. Poznať na ukážke a pomenovať slnečnicu, repku, ľuľok zemiakový. Poznať význam slnečnice, repky, repy a zemiakovej hľuzy.	múky – obezita, hlad vo svete a plytvanie		
		Lúčne a poľné bezstavovce.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Uviesť význam dážďovky pre kvalitu pôdy. Poznať na ukážke zástupcu článkonožcov a dva druhy hmyzu žijúceho na lúke a poli. Uviesť príklad nežiaduceho hmyzu pre pestované poľné rastliny. Uviesť príklad živočícha, ktorý sa živí poľným alebo lúčnym hmyzom.	ENV – ochrana pôdneho fondu.		
		Lúčne a poľné stavovce. Obojživelníky a plazy na lúkach a poliach.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, ich život počas roka, význam.	Poznať na ukážke ropuchu, jaštericu a užovku. Rozlíšiť užovku a vretenicu podľa typických znakov. Uviesť príklad potravy lúčneho a poľného stavovca. Poznať význam stavovcov pre život na lúke a poli.	ENV – ochrana obojživelníkov.		
		Lúčne a poľné vtáky.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Uviesť príklad lúčneho a poľného vtáka. Poznať význam jarabice a bažanta pre život na poli. Preukázať na príklade význam dravých vtákov pre život na poli a na lúke.	ENV – význam dravcov v prírode.		
		Lúčne a poľné cicavce.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Poznať na ukážke tri cicavce žijúce na lúke a poli. Rozlíšiť zajaca a kráľika. Zostaviť potravinový vzťah s lúčnym alebo poľným vtákom alebo cicavcom na konci. Uviesť dôsledky premnoženia hrabošov, myší a sýsľov na poli.	OŽZ – nákazlivé ochorenia prenášané hlodavcami.		

		Trávnatý ekosystém.	Potravné vzťahy v trávnatom ekosystéme.	Poznať potravné vzťahy v trávnatom ekosystéme a vedieť určiť ohrozenie.			
		Praktická aktivita: práca v teréne.	Poznávanie tráv a lúčnych bylín v blízkom okolí školy.	Poznať päť lúčnych tráv a lúčnych bylín.			
		Praktická aktivita	<i>Práca s kľúčom na určovanie bylín.</i>	<i>Vedieť použiť kľúč na určovanie rastlín.</i>			

Predmet: Biológia							
Ročník: šiesty			Hodinová dotácia: 2 hod. týždenne / 66 hod. ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipre- metové vzťahy	Poznámky
		téma	obsah				
Nadviazať na poznatky a vedomosti z prírodovedy, osvojiť si základné poznatky pri pozorovaní prírodnín	Život s človekom a v ľudských sídlach 23 hodín	Ľudské sídla a ich okolie	Vplyv ľudskej činnosti na život a prispôsobovanie sa organizmov prostrediu	Rozlíšiť životné podmienky organizmov v ľudských sídlach a okolí. Uviesť význam zdomáčovania živočíchov a význam kríženia rastlín a živočíchov pre človeka	ENV , ochrana životného prostredia		
Poznať mikroorganizmy ovplyvňujúce život človeka		Mikroorganizmy žijúce s človekom	Poznávanie mikroorganizmov a ich význam pre človeka	Poznať využitie kvasných a mliečnych baktérií a škodlivosť parazitických baktérií pre človeka. Uviesť podmienky a dôsledky výskytu plesní v domácnosti.	OŽZ , ochrana pred bakteriálnymi nákazami		
		Praktická aktivita	<i>Plesne na potravinách</i>	<i>Pozorovať mikroskopom stavbu vypestovanej plesne. Popísať časti pozorovanej plesne. Uviesť príklad výskytu v domácnosti</i>	OŽZ , nebezpečenstvo plesní v potravinách		
Poznať najznámejšie rastliny pestované v záhradách Vysvetliť potrebu hnojenia pôdy v záhrade.		Rastliny pestované v záhradách	Poznávanie ovocných rastlín podľa vonkajších znakov a ich význam.	Pomenovať na ukážke zástupcu cibul'ovej, hlúbovitej, koreňovej, plodovej a strukovej zeleniny. Vysvetliť význam zeleniny vo výžive človeka. Poznať na ukážke a pomenovať tri ovocné rastliny. Zdôvodniť význam ovocia pre človeka.	OŽZ , význam ovocia pre zdravie človeka TPPZ – zelenina	GEO , rastliny pochádzajúce z rôznych kontinentov sveta	
		Byliny rumovísk	Poznávanie bežných rastlín v oblasti rumovísk a ciest	Poznať 3 druhy bylín rumovísk a spôsob ich rozmnožovania	ENV -význam kosenia zanedbaných plôch OŽZ peľ a alergie		
		Živočích prospešné pre človeka	Včelárstvo, rybníkarstvo a rybárstvo. Spoločenský život včiel. Zásady chovu včiel a rýb. Chovateľsky	Poznať význam včely matky, robotnice, trúda v úli. Uviesť príklad významu včelárstva pre človeka. Vysvetliť význam chovu rýb pre človeka. Rozlíšiť na ukážke samca a samicu kury,	OŽZ , zdravotné aspekty včelích produktov		

			významné vtáky	kačice, husi a morky. Vysvetliť na príklade kohúta a sliepky pohlavnú dvojtvarosť. Uviesť význam chovu kury, kačice, husi a morky pre človeka			
Poznať živočíchy žijúce v blízkosti človeka		Blízki spoločníci človeka	Najznámejšie plemená psov a mačiek. Spolunažívanie živočíchov a ľudí v domácnosti.	Odlíšiť vonkajšie znaky psa a mačky. Pomenovať na ukážke dve plemená psa. Poznať zásady chovu psa a mačky v domácnosti. Uviesť príklad starostlivosti o drobné domáce živočíchy.	OŽZ , ochrana zdravia živočíchov žijúcich s človekom, riziká chovu zvierat v domácnosti TPPZ - zvieratá v domácnosti		
		Chovateľsky významné cicavce.	Poznávanie cicavcov podľa vonkajších znakov, význam. Zásady chovu.	Rozpoznať na ukážke 3 druhy hospodárskych zvierat. Rozlíšiť na ukážke samca, samicu a mláďa hospodárskych zvierat. Poznať význam chovu 2 druhov chovateľsky významných cicavcov.	TPPZ - farma		
Poznať vonkajšie a vnútorné parazity človeka		Nežiaduce živočíchy v domácnosti a pre človeka	Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Zásady prevencie pred šírením nákazy	Poznať na ukážke dva živočíchy znehodnocujúce potraviny . Zdôvodniť na príklade škodlivosť vnútorného a vonkajšieho parazita. Poznať zásady ochrany pred vnútornými parazitmi. Poznať spôsob odstránenia vši z vlasov	OŽZ , hygiena ľudského tela a príbytkov človeka		
		Nežiaduce cicavce v okolí ľudských obydli	Poznávanie podľa typických znakov, riziká prenosu nákazlivých ochorení, prevencia	Rozlíšiť na ukážke myš a potkana Uviesť riziko a dôsledky výskytu myši a potkanov v domácnosti. Poznať spôsoby ochrany pred myšami a potkanmi.	OŽZ , zdravotné riziká vyplývajúce z prítomnosti hlodavcov	DEJ , morové epidémie	
		Živočíchy v okolí ľudských sídiel.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam.	Uviesť príklad hmyzu žijúceho v záhrade alebo v sade. Opísať význam spevavých vtákov v okolí ľudských sídiel. Poznať na ukážke troch spevavých vtákov. Uviesť 2 príklady spevavých vtákov, ktorí sa živia hmyzom.	ENV , význam zelene pre voľne žijúce živočíchy OŽZ , nebezpečenstvo postrekov pre človeka a vtákov		

Poznať vnútornú stavbu rastlinného a živočíšneho tela	Základná štruktúra života 4 hodiny	Rastlinná a živočíšna bunka	Základná stavba a funkcia častí bunky	Pomenovať na ukážke časti rastlinnej a živočíšnej bunky. Určiť zhodné a odlišné časti rastlinnej a živočíšnej bunky			
		<i>Praktická aktivita</i>	<i>Rastlinné a živočíšne bunky pod mikroskopom</i>	<i>Porovnať tvar a veľkosť buniek, nájsť a opísať rozdiely</i>			
	Vnútorná organizácia tela organizmov 5 hodín	Vírusy a baktérie	Stavba tela, význam, vplyv na človeka, nákazlivé ochorenia, prevencia	Porovnať stavbu vírusu a baktérie. Poznať aspoň tri nákazlivé bakteriálne alebo vírusové ochorenia. Uviesť možnosti predchádzania šíreniu vírusových a bakteriálnych nákaz.	OŽZ , povinné a nepovinné očkovanie		
		Jednobunkové a mnohobunkové organizmy	Základná vnútorná stavba bunky, organizácia tela mnohobunkových organizmov	Rozlíšiť na ukážke stavbu tela jednobunkovej rastliny a živočícha. Porovnať na ukážke stavbu tela drobnozrnka a črievičky. Rozlíšiť pletivo a tkanivo a priradiť k rastline a živočíchovi. Pomenovať orgány rastliny na ukážke. Určiť bunku, tkanivo, orgán, sústavu orgánov na tele živočícha			
		<i>Praktická aktivita</i>	<i>Pozorovanie zelených rias</i>	<i>Porovnať veľkosť a tvar buniek, vyhľadať chloroplasty, a bunkovú stenu, zdokonaľovanie sa v práci s mikroskopom</i>			
Poznať stavbu tela nekvitnúcich rastlín	Vnútorná stavba tela rastlín a húb 20 hodín	Machy a paprade	Stavba tela nekvitnúcich rastlín	Pomenovať na ukážke časti tela machu a paprade. Rozlíšiť mach a papraď. Uviesť význam výtrusov pre život machu a paprade.			
		<i>Praktická aktivita poznávanie machov a papradí</i>	<i>Práca so zbierkami prírodnín, práca v teréne</i>	<i>Porovnávanie 2 druhov papradí a machov pomocou školských zbierok a odbornej literatúry</i>			
Poznať stavbu tela kvitnúcich rastlín		Kvitnúce rastliny koreň	Stavba koreňa a prijímanie živín koreňom. Význam koreňa pre život rastliny.	Rozlíšiť na ukážke stavby koreňa pokožku, dužinu, cievne zväzky, koreňové vlásky. Uviesť význam pokožky, koreňových vláskov, koreňovej čiapočky a cievnych zväzkov. Poznať význam koreňa			

Poznať stavbu stonky drevín		Stonka	Základná stavba stonky byliny a dreviny. Význam stonky pre život rastliny.	Poznať základné časti drevnatej a dužinatej stonky. Rozlíšiť dreviny a byliny podľa stavby stonky. Chápať základný význam cievnych zväzkov v stonke. Poznať na konáriku púčiky, ich význam. Zdôvodniť význam stonky pre život rastliny.			
Poznať stavbu listov. Vedieť vysvetliť fotosyntézu		List	Základná stavba listu. Fotosyntéza, dýchanie, vyparovanie vody v liste ,význam listov pre život rastliny a v prírode.	Opísať vnútornú stavbu listu. Určiť na ukážke stavby listu dôležité časti pre fotosyntézu. Uviesť význam prieduchov v pokožke listu. Vymenovať látky, ktoré listy pri dýchaní zo vzduchu prijímajú a ktoré do vzduchu vylučujú. Poznať význam listov pre prijímanie živín a dýchanie rastliny.	ENV , význam zelených rastlín v prírode a ich ochrana		
Poznať stavbu kvetu		Kvet	Základná stavba kvetu. Opelenie a oplodnenie. Význam pre rozmnožovanie rastlín.	Rozlíšiť na ukážke kvetu kvetný obal, tyčinky a piestik. Uviesť význam peľového zrnka a vajíčka. Opísať proces opelenia kvetu. Vedieť, kedy nastáva v kvete oplodnenie. Zdôvodniť význam kvetu pre rozmnožovanie rastliny.			
		Praktická aktivita	<i>Rozbor kvetu Práca s lupou</i>	<i>Vyhľadať a pomenovať jednotlivé časti kvetu</i>			
Vedieť rozlíšiť plod a semeno		Plod a semeno	Rozdelenie plodov, význam pre rozmnožovanie rastlín	Určiť na ukážke plodu oplodie a semeno. Rozlíšiť dužinatý a suchý plod. Pomenovať na ukážke semena zárodok a kľíčka listy uviesť tri príklady rozširovania semien , poznať význam plodov a semien pre rastlinu, živočíchov a človeka.	OŽZ , význam plodov pre výživu ľuďstva, hlad		Tvorba zbierok
		Rast a vývin semena	Podmienky klíčenia semien. Znaky jednoklíčnolistovej a dvojklíčnolistovej rastliny	Vymenovať podmienky klíčenia semien . Rozlíšiť jedno a dvojklíčnolistovú rastlinu.			

		Rastlinné telo ako celok	Súčinnosť orgánov pre príjem živín, prenos a vylučovanie látok. Vplyv svetla, tepla, vody a živín na rast rastliny.	Pomenovať na ukážke rozmnožovacie a vyživovacie orgány. Poznať orgány na príjem živín, dýchanie, prúdenie látok, príjem a vyparovanie vody. Rozlíšiť prospešné a škodlivé podmienky pre život rastliny.	ENV, ochrana jednotlivých zložiek prírody – vody, pôdy, ovzdušia		
		Rozmnožovanie rastlín	Spôsoby rozmnožovania kvitnúcich rastlín	Vedieť rozlíšiť pohlavný a nepohlavný spôsob rozmnožovania rastlín.			
Poznať huby s plodnicou		Huby s plodnicou	Základná stavba tela húb s plodnicou. Rozlíšenie jedlých a jedovatých húb podľa typických znakov. Kvasinky, plesne, lišajníky, vnútorná stavba tela	Rozlíšiť stavbu huby s plodnicou, jedlú a jedovatú hubu. Rozlíšiť hubu s výtrusnicami na lupeňoch a rúrkach. Poznať na ukážke kvasinku a pleseň podľa stavby tela. Opísať na ukážke stavbu lišajníka.	ENV, lišajník – indikátor čistoty prostredia		
Vedieť pracovať s atlasmi húb		Praktická aktivita	<i>Práca s atlasmi húb</i>	<i>Porovnať a opísať znaky 2 húb s rúrkami a lupeňmi, vyhľadať dôležité informácie o hubách</i>	OŽZ, huby ako potrava		
Poznať stavbu tela najjednoduchších jednobunkových živočíchov	Vnútorná stavba tela bezstavovcov 14 hodín	Drobné vodné živočíchov – pŕhlivce	Vnútorná stavba tela a základné telesné funkcie.	Poznať orgány, ktorými nezmar prijíma potravu, význam dvoch vrstiev tela. Zdôvodniť pomenovanie nervovej sústavy nezmara. Chápať význam slova obojpohlavný živočích.	ENV, dôležitosť čistoty povrchovej vody		
Poznať niektoré morské pŕhlivce		Morské pŕhlivce	Koraly, medúzy, sasanky	Vedieť uviesť význam morských pŕhlivcov pre život v moriach a oceánoch	ENV, význam čistoty morí pre koralové útesy	GEO, oblasti sveta s koralovými útesmi	
Poznať vnútorné parazity		Vnútorné parazity - ploskavce a hlístovce	Stavba tela a základné telesné funkcie	Uviesť časť tráviacej sústavy človeka, v ktorej žije pásomnica a hlísta. Opísať základnú stavbu tela, prijímanie potravy hlísty a pásomnice. Opísať podľa ukážky rozmnožovanie pásomnice alebo hlísty.	OŽZ, dostatočná tepelná úprava mäsa, umývanie ovocia a zeleniny		
Poznať naše najznámejšie mäkkýše		Živočíchov so schránkou - mäkkýše	Stavba tela a základné telesné funkcie	Poznať uloženie a význam tráviacej, dýchacej a nervovej sústavy slimáka a šklabky. Určiť	ENV, význam čistoty morí a oceánov pre	VÝV, výroba ozdobných predmetov zo	

				na ukážke ústny, prijímací a vyvrhovací otvor šľabky. Porovnať dýchacie orgány slimáka a šľabky.	mäkkýše,	schránok mäkkýšov	
		Praktická aktivita	<i>Práca so zbierkami schránok mäkkýšov – tvorba vlastnej zbierky</i>	<i>Vedieť porovnať a popísať rozdiely schránok ulitníkov a lastúrníkov, (morských aj suchozemských)</i>			
Poznať naše najznámejšie obrúčkavce		Živočíchy s obrúčkami - obrúčkavce	Vnútorná stavba tela a základné telesné funkcie	Poznať základné časti a význam pohybovej, tráviacej, dýchacej a obehovej sústavy dážďovky. Opísať stavbu zatvorenej obehovej sústavy a rebríčkovej nervovej sústavy dážďovky. Poznať význam opasku dážďovky.	ENV , význam dážďoviek v pôde		
Poznať naše článkonožce		Živočíchy s článkovaným telom – článkonožce	Vnútorná stavba tela a základné telesné funkcie	Poznať základné časti a význam tráviacej, dýchacej, obehovej a nervovej sústavy pavúka, raka a hmyzu. Poznať význam vonkajšej kostry raka a hmyzu. Uviesť na ukážke ústneho orgánu hmyzu príklad potravy. Určiť na ukážke končatiny spôsob pohybu hmyzu.	ENV , čistota našich vôd		
		Praktická aktivita	<i>Časti tela hmyzu</i>	<i>Pozorovať a zakresliť určenú časť tela u dvoch rôznych druhov hmyzu, porovnať zistené rozdiely</i>	OZZ Bezpečnosť pri práci s hmyzom a preparačnou súpravou		

Predmet : Biológia						
Ročník : siedmy		Hodinová dotácia : 2 hod. týždenne / 66 hodín ročne				
Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
	Téma	Obsah				
Vnútorná stavba tela stavovcov 18 hod.	Povrch tela stavovcov	Spoločné a odlišné znaky kože a kožných útvarov	Poznať základnú stavbu kože a jej význam Uviesť príklad stavovca so šupinami, kožou, štítkami a šupinami, perím a srst'ou. Uviesť význam kožných útvarov zástupcov stavovcov. Chápať súvislosť kožných útvarov vodných a suchozemských stavovcov s prostredím a spôsobom života. Označiť na ukážke časti vtáčieho pera. Zdôvodniť na príklade stavovca význam sfarbenia podľa prostredia v ktorom žije.	TPPZ prezentácia vypracovaných projektov na danú tému		
	Praktická aktivita	<i>Pozorovanie a porovnanie kožných útvarov stavovcov.</i>	<i>Pripraviť na pozorovanie mikroskopom chlpcicavca, pero vtáka. Nakresliť pozorovaný preparát, označiť skúmané časti. Zdôvodniť význam háčikov na perí vtákov. Určiť význam chlpov u cicavcov.</i>			
	Oporná a pohybová sústava stavovcov	Základná stavba a význam orgánov opornej a pohybovej sústavy	Poznať základnú stavbu kostry rýb, obojživelníkov plazov, vtákov a cicavcov a jej význam. Chápať závislosť stavby opornej sústavy od spôsobu života a prostredia. Zdôvodniť význam dutých kostí vtákov. Rozlíšiť párnokopytníka a nepárnokopytníka na ukážke kostry končatiny. Pomenovať tkanivá tvoriace svalstvo končatín, vnútorných orgánov a srdca stavovcov .Poznať princíp činnosti dvojice svalov. Uviesť príklad stavovca, ktorý sa pohybuje plávaním, skákaním, plazením, lietaním, kráčaním a behom.			
	Tráviaca stavovcov	Základná stavba a význam orgánov tráviacej sústavy	Určiť na ukážke základné orgány tráviacej sústavy a ich význam. Rozoznať podstatné odlišnosti tráviacej sústavy zástupcov stavovcov a ich význam. Uviesť príklad stavovca s jedovými zubami. Uviesť význam vysunovateľného jazyka obojživelníkov, plazov, niektorých vtákov.			

			Uviesť význam hrvola, žľaznatého a svalnatého žalúdka vtákov. Určiť na ukážke orgány na prijímanie potravy, trávenie a vstrebávanie živín cicavcov. Priradiť hlodavé zuby a kly k príkladom cicavcov. Určiť byľinožravého, hmyzožravého a mäsožravého cicavca na ukážke chrupu. Uviesť príklad prežúvavého a neprežúvavého cicavca.			
	Dýchacia sústava stavovcov	Základná stavba a význam orgánov dýchacej sústavy stavovcov	Uviesť príklad stavovca, ktorý dýcha žiabrami a pľúcami. Pomenovať dýchacie orgány žubrienky a dospelého obojživelníka. Pomenovať typické orgány dýchacej sústavy rýb, plazov, vtákov a cicavcov a ich význam. Zdôvodniť úhyn ryby, ak je dlhší čas mimo vody. Vysvetliť význam vzdušných vakov vtákov. Zdôvodniť spoločné a odlišné znaky dýchacej sústavy stavovcov a ich význam.	ENV vplyv činnosti človeka na zmenu klímy – sucho a úbytok kyslíka vo vode		
	Obehová sústava stavovcov	Základná stavba a význam orgánov obehovej sústavy	Poznať význam krvi, srdca a ciev pre život stavovcov. Vysvetliť dôvod názvu zatvorenej cievnej sústavy. Opísať podľa ukážky rozdiely stavby srdca ryby, obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca.			
	Močová sústava stavovcov	Základná stavba a význam orgánov močovej sústavy	Vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. Zdôvodniť význam vylučovania. Pomenovať orgán, v ktorom sa krv stavovcov zbavuje tekutých odpadových látok. Pomenovať na ukážke orgány močovej sústavy stavovcov.			
	Regulačné sústavy stavovcov.	Nervová a hormonálna sústava. Základná stavba a význam orgánov regulačnej sústavy.	Pomenovať sústavy, ktoré zabezpečujú látkovú a nervovú reguláciu. Vymenovať hlavné orgány ústrednej nervovej sústavy a obvodovej nervovej sústavy. Porovnať na ukážke predný mozog stavovcov.			

			Poznať vlastnosti nervovej bunky a jej časti. Charakterizovať podnet a nervový vzruch. Opísať na ukážke priebeh reflexného oblúka. Uviesť príklad nepodmieneného a podmieneného reflexu stavovcov.			
	Zmyslové orgány stavovcov.	Základná stavba a význam zmyslových orgánov	Opísať umiestnenie zmyslových orgánov stavovcov a ich význam. Uviesť príklad stavovcov s dobrým čuchom, zrakom a sluchom. Uviesť príklad uloženia hmatového orgánu stavovca. Vysvetliť význam bočnej čiary rýb.	ENV vplyv ľudskej činnosti - hluk, znečistenie vody – na zmyslové orgány živočíchov		
	Rozmnožovacia sústava stavovcov	Základná stavba a význam rozmnožovacích orgánov	Pomenovať samčie a samičie pohlavné žľazy a bunky. Vysvetliť podstatu oplodnenia. Vysvetliť význam rozmnožovania. Uviesť príklad pohlavnej dvojtvarosti stavovcov. Opísať rozmnožovanie a vývin ryby a obojživelníka. Zdôvodniť význam obalov vajíčok a vajej stavovcov, opísať vývin mláďat cicavcov, porovnať starostlivosť o mláďatá. Porovnať spoločné a odlišné znaky rozmnožovacej sústavy vtákov a cicavcov.	TPPZ pohlavná dvojtvarosť stavovcov ENV negatívna činnosť človeka - chemikálie a ich vplyv na rozmnožovanie		
	Životné prejavy a správanie stavovcov	Životné prejavy stavovcov	Uviesť príklad stavovca aktívneho v noci. Uviesť význam značkovania priestoru. Vysvetliť na príklade inštinktívne správanie stavovca. Uviesť príklad sťahovavého a stáleho vtáka.	TPPZ migrácia živočíchov		
	Význam stavovcov v prírode a pre človeka	Význam stavovcov	Uviesť príklad stavovca živiaceho sa hmyzom alebo hlodavcami. Uviesť príklad stavovca, ktorý po premnožení ohrozuje úrodu na poliach a potraviny v domácnosti. Uviesť dopad úbytku dravých vtákov a mäsožravých cicavcov v prírode.	ENV činnosť človeka v poľnohospodárstve		
	Ohrozenia stavovcov a ich príčiny.	Ochrana stavovcov	Uviesť najčastejšie príčiny úhynu rýb a obojživelníkov. Uviesť príklad ohrozenia životných podmienok vtáka alebo cicavca. Uviesť príklad možnosti ochrany stavovcov. Poznať zástupcu chráneného obojživelníka, plazu, vtáka a cicavca. Poznať význam NP v súvislosti s ochranou živočíchov.	ENV činnosť človeka – znečistenie vôd, zmeny klímy	OBN zákony a ochrana živočíchov	

Ludský organizmus a ľudské spoločenstvo 2 hod.	Ludský a živočíšny organizmus	Špecifiká ľudského spoločenstva a ľudskej populácie	Porovnať spoločné a odlišné znaky ľudského a živočíšneho organizmu. Uviesť príklad typického telesného znaku a schopnosti človeka. Charakterizovať ľudské spoločenstvo a jeho význam pre človeka. Poznať prejavy rasizmu a jeho dôsledky.	ENV človek ako súčasť prírody, nevhodné zásahy človeka do prírody a ich následky, ekologické katastrofy	OBN ľudské práva	
Človek a jeho telo 41 hod.	Povrch tela a kožná sústava	Stavba a funkcia kože.	Pomenovať na ukážke vrstvy kože a ich časti, ktoré zabezpečujú ochranu povrchu, telesnú teplotu, vylučovanie, vodný režim a zmyslové podnety. Pomenovať viditeľné kožné útvary na svojej koži.	OŽZ nadmerné opaľovanie ENV ozónová diera MKV rozdielna farba kože u ľudí		
	Starostlivosť o kožu	Starostlivosť o kožu. Typické poranenia kože, zásady prvej pomoci.	Poznať hygienické zásady starostlivosti o kožu. Uviesť aspoň tri príklady významu kože pre človeka. Zdôvodniť nevhodnosť opaľovania na prudkom slnku. Opísať postup prvej pomoci ošetrenia popáleniny a omrzliny. Predviesť ukážku ošetrenia odreniny a pľuzgiera.	MV vplyv reklamy na produkty ochrany kože		
	Praktická aktivita	<i>Poranenia kože a prvá pomoc</i>	<i>Ošetriť popáleninu a odreninu na koži. Uviesť zdravotnícky materiál potrebný k ošetrovaniu. Ovládať základný spôsob obväzovania. Zdôvodniť nutnosť sterilného prostredia pri ošetrovaní rán.</i>			
	Oporná a pohybová sústava	Kosti – stavba a význam	Poznať základné látky, ktoré tvoria kosť a ich význam. Opísať stavbu kosti na ukážke. Rozlíšiť na ukážke druhy pevného a pohyblivého spojenia kostí.			
	Kostra	Osová kostra – stavba lebky, chrbtice a kostry hrudníka, základné funkcie a význam.	Pomenovať časti osovej kostry na ukážke. Pomenovať 3 kosti mozgovej časti a 3 kosti tvárovej časti lebky. Poznať základnú stavbu chrbtice. Určiť na ukážke časti chrbtice. Pomenovať časti kostry hrudníka. Zistiť jednoduchým telesným pohybom časti kostry, ktoré sa na ňom zúčastnili		TSV vplyv cvičenia na kostru	
	Kostra	Kostra končatín. Stavba, funkcie a význam kostry horných a dolných končatín.	Rozlíšiť na kostre končatiny pletenec a kostru voľnej končatiny. Ukázať a pomenovať kosti hornej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). Ukázať a pomenovať kosti dolnej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). Porovnať stavbu kostry ruky a nohy. Zdôvodniť význam vhodnej obuvi.			

	Svaly a svalové tkanivá	Stavba kostrového svalu – význam a činnosť	Určiť na ukážke základné typy svalového tkaniva. Porovnať činnosť hladkého a priečne pruhovaného svalového tkaniva. Opísať na ukážke kostrového svalu jeho stavbu. Zdôvodniť vlastnosti svalu na príklade ohnutia a vystretia ruky v lakti.			
	Svalstvo človeka	Svaly hlavy, trupu a končatín a ich význam	Určiť na ukážke aspoň tri svaly hlavy a krku, tri svaly trupu a tri svaly hornej a dolnej končatiny. Uviesť príklad významu aspoň troch svalov. Predviesť jednoduché cviky na posilnenie svalov hrudníka, chrbta, brucha a končatín.	OŽZ Vplyv telesného pohybu na formovanie postavy a držanie tela	TSV	
	Starostlivosť o opornú a pohybovú sústavu	Význam opornej a pohybovej sústavy. Poranenia kostí a svalov. Zásady prvej pomoci pri poranení kostí a svalov	Zdôvodniť význam telesnej činnosti pre kosru a svaly. Poznať význam opornej a pohybovej sústavy. Uviesť aspoň dva príklady poškodenia kostí a svalov. Predviesť postup prvej pomoci pri zlomení alebo vyklbení kostí.	OŽZ výchova k bezpečnému športovaniu a dôležitosť telesnej aktivity.	TSV	
	Tráviaca sústava	Stavba a činnosť orgánov tráviacej sústavy	Opísať na ukážke stavbu tráviacej sústavy. Pomenovať viditeľnú časť zuba v ústach. Určiť na ukážke vnútorné časti zuba. Rozlíšiť druhy zubov v chrupe. Porovnať mliečny a trvalý chrup. Uviesť základné funkcie orgánov tráviacej sústavy a ich význam pri mechanickom a chemickom spracovaní potravy a získavaní živín. Uviesť príklad enzýmu a jeho význam.			
	Zložky potravy	Využitie potravy, a premena látok, energetická hodnota potravín	Vymenovať základné živiny v potrave. Zdôvodniť význam bielkovín, tukov, cukrov, vitamínov, vody, vlákniny a minerálnych látok. Opísať podstatu trávenia, vstrebávania a premeny látok. Uviesť aspoň tri druhy potravín s vysokou a nízkou energetickou hodnotou	MEV nepravdivé a zavádzajúce údaje na obaloch potravín		
	Zásady správnej výživy.	Poškodenia a ochorenia tráviacej sústavy a ich prevencia. Starostlivosť o tráviacu sústavu a jej význam.	Dokumentovať správne rozloženie dennej stravy na príklade potravinovej pyramídy. Poznať aspoň tri zásady správnej výživy. Uviesť príklad následkov nesprávneho stravovania. Poznať škodlivosť a následky prejedania, hladovania a nadmerného pitia alkoholu na činnosť tráviacej sústavy.	OŽZ extrém v stravovaní – obezita, anorexia a bulímia, civilizáčné choroby MV vplyv reklamy na ideál krásy		

			Poznať zásady starostlivosti o tráviacu sústavu a jej význam.			
	Dýchacia sústava	Stavba a funkcia orgánov dýchacej sústavy.	Opísať na ukážke hlavné časti dýchacej sústavy. Rozlíšiť horné a dolné dýchacie cesty. Opísať priebeh výmeny dýchacích plynov v pľúcach.			
	Dýchanie	Mechanizmus dýchania. Princíp vonkajšieho a vnútorného dýchania	Vysvetliť podstatu dýchania. Porovnať zloženie vdychovaného a vydychovaného vzduchu. Rozlíšiť vonkajšie a vnútorné dýchanie. Zistiť pohyby bránice a medzirebrových svalov pozorovaním nádychu a výdychu			
	Škodlivé vplyvy na dýchaciu sústavu.	Faktory a následky znečisteného ovzdušia. Škodlivosť fajčenia a vdychovania toxických látok.	Zdôvodniť význam čistoty ovzdušia pre človeka. Uviesť príklad nečistôt v ovzduší a následkov na dýchaciu sústavu. Poznať názov škodlivej látky v cigaretách. Uviesť príklad dôsledkov fajčenia a jedovatých chemických látok na dýchaciu sústavu.	ENV negatívne vplyvy ľudskej činnosti na čistotu ovzdušia MV – vplyv reklamy na správanie sa mládeže	DEJ Pôvod tabaku	
	Dýchacia sústava	Zásady prvej pomoci pri ohrození životnej funkcie dýchania. Starostlivosť o dýchaciu sústavu a jej význam.	Opísať základný postup pomoci pri ohrození života. Predviesť ukážku postupu pri zastavení dýchania. Uviesť aspoň tri príklady starostlivosti o dýchaciu sústavu. Uviesť význam dýchacej sústavy pre život človeka .	OŽZ bezpečné správanie sa		
	Krv	Krv a jej význam.	Uviesť význam krvi a dôsledky jej straty. Určiť na ukážke zložky krvi a vysvetliť ich význam. Vymenovať krvné skupiny. Poznať význam transfúzie krvi	OŽZ význam darcovstva krvi		
	Srdce	Srdce – stavba a činnosť. Krvný obeh	Označiť a pomenovať na ukážke časti srdca. Uviesť význam srdcových chlopní pre činnosť srdca. Opísať podľa schémy veľký a malý krvný obeh.	OZZ stres a jeho vplyv na srdce	VÝV srdce ako symbol TSV význam pohybu pre zdravie srdca	
	Praktická aktivita	<i>Pozorovanie vonkajších prejavov srdca</i>	<i>Pozorovať vonkajší prejav srdca – tep v kludovom režime a po 20 drepoch. Zaznamenať do tabuľky namerané hodnoty. Vyvodiť záver závislosti frekvencie tepu od svalovej práce</i>			

	Cievy	Význam a činnosť krvných a miazgových ciev.	Rozlíšiť podľa významu tepny, žily a vlásočnice. Poznať význam vencovitých tepien. Rozlíšiť tepny a žily podľa smeru prúdenia krvi. Poznať význam miazgy. Opísať význam miazgových ciev a miazgových uzlín. Určiť uloženie a význam sleziny. Vysvetliť funkcie obehovej sústavy.			
	Poškodenia a ochorenia obehovej sústavy	Zásady prvej pomoci pri krvácaní a zastavení činnosti srdca. Starostlivosť o obehovú sústavu a jej význam.	Uviesť príklad a príčinu ochorenia obehovej sústavy. Predviesť na ukážke alebo slovne opísať zastavenie krvácania z tepnového alebo žilového krvácania a nepriamu masáž srdca. Uviesť príklad starostlivosti o obehovú sústavu. Uviesť význam obehovej sústavy pre človeka. Zdôvodniť význam pohybu pre činnosť srdca a ciev.		TSV bezpečnosť pri športe	
	Praktická aktivita	<i>Nácvik prvej pomoci pri zastavení činnosti srdca</i>	<i>Ukázať na resuscitačnej figuríne miesto nepriamej masáže srdca. Poznať frekvenciu stláčania hrudníka pri oživovaní. Uviesť pomer vdychov a stláčania hrudníka pri celkovej resuscitácii.</i>			
	Vylučovanie a močová sústava	Základná stavba a činnosť močovej sústavy. Poškodenia a prevencia ochorení močovej sústavy.	Vymenovať odpadové látky vznikajúce pri činnosti organizmu. Určiť na ukážke uloženie orgánov močovej sústavy a uviesť ich význam. Ukázať na svojom tele uloženie obličiek. Vysvetliť význam obličiek a močových ciest. Uviesť príklad príčiny ochorenia močovej sústavy. Zdôvodniť význam pitného režimu pre funkciu obličiek. Uviesť tri príklady významu močovej sústavy.	OŽZ - doping pri športe MV vplyv reklamy na kupovanie nezdravých nápojov	TSV	
	Regulačné sústavy	Hormonálna a nervová sústava	Poznať podstatný význam regulačných sústav. Rozlíšiť látkovú a nervovú reguláciu. Uviesť odlišnosti činnosti hormonálnej a nervovej sústavy.			
	Hormonálna sústava	Hormóny a ich význam	Chápať súvislosť hormónov so žľazami s vnútorným vylučovaním. Výstižne opísať pôsobenie a význam hormónov. Určiť na ukážke aspoň 4 žľazy s vnútorným vylučovaním a uviesť ich význam.			
	Nervová sústava	Stavba a funkcia nervovej sústavy	Určiť na ukážke časti nervovej bunky a uviesť jej základnú vlastnosť.	OŽZ návykové látky a závislosť		

			Pomenovať základné časti ústrednej nervovej sústavy. Popísať priebeh reflexného oblúka na schéme alebo na príklade reflexnej činnosti. Pomenovať základné časti ústrednej nervovej sústavy. Určiť na ukážke časti mozgu. Poznať základnú stavbu a význam predného mozgu. Uviesť základné časti obvodovej nervovej sústavy a ich význam.	OSR - vzdelávanie ako dôležitá súčasť života človeka , myslím – teda som		
	Zmyslové orgány a zmysly.	Význam zmyslových orgánov a zmyslových buniek	Rozlíšiť zmysly, receptory – zmyslové bunky a zmyslové orgány. Rozlíšiť chuťové, čuchové a hmatové zmyslové bunky podľa podnetov, ktoré prijímajú. Uviesť uloženie jednotlivých zmyslov v zmyslových orgánoch. Ukázať na svojom tele uloženie orgánov čuchu, chuti a hmatu.			
	Zrak a sluch	Stavba, činnosť a význam zrakového a sluchového orgánu.	Opísať na ukážke stavbu a význam jednotlivých vrstiev oka. Opísať na ukážke jednotlivé časti ucha. Poznať ich význam. Určiť na ukážke uloženie a význam rovnovážneho orgánu.	TPPZ		
	Poškodenia a hygiena zraku a sluchu.	Zásady hygieny zraku a sluchu	Uviesť aspoň dve možnosti poškodenia zraku a ich dôsledky. Poznať aspoň tri zásady starostlivosti o zrak. Uviesť aspoň dve možnosti poškodenia sluchu a ich dôsledky. Uviesť príklad komunikácie s osobou s poškodeným zrakom lebo sluchom.			
	Vyššia nervová činnosť.	Nepodmienené a podmienené nervové reflexy. Prvá a druhá signálová sústava. Myslenie, učenie sa, pamäť, reč, schopnosti a vedomosti človeka	Rozlíšiť nepodmienený a podmienený reflex. Chápať podstatu vzniku podmieneného reflexu. Uviesť príklad nepodmieneného a podmieneného reflexu. Uviesť význam myslenia a reči v živote človeka.	OSR význam učenia		
	Zásady prvej pomoci pri poranení mozgu a miechy.	Starostlivosť o nervovú sústavu a jej význam	Poznať dôsledky poranenia mozgu a miechy. Opísať postup prvej pomoci pri poranení mozgu a miechy. Predviesť ukážku prvej pomoci pri šoku. Poznať aspoň tri zásady starostlivosti o nervovú sústavu. Uviesť		OBN voľný čas , režim dňa	

			príklad správneho režimu dňa. Uviesť význam nervovej sústavy pre človeka.			
	Rozmnožovacia sústava	Stavba a funkcia rozmnožovacie sústavy. Stavba a funkcia mužských a ženských pohlavných orgánov.	Rozlíšiť mužské a ženské pohlavie podľa pohlavných žliaz a pohlavných buniek. Uviesť začiatok obdobia tvorby pohlavných buniek. Určiť na ukážke ženské a mužské pohlavné orgány, v ktorých sa tvoria pohlavné bunky a vyvíja oplodnené vajíčko. Poznať podstatu menštruačného cyklu.			
	Vývin jedinca	Oplodnenie, tehotenstvo a pôrod.	Poznať podstatu oplodnenia vajíčka. Označiť na ukážke pohlavných orgánov miesto splynutia vajíčka a spermie. Opísať začiatok, priebeh a koniec tehotenstva. Uviesť dĺžku trvania tehotenstva. Uviesť uloženie plodu a spôsob jeho výživy. Zdôvodniť význam výživy dieťaťa materským mliekom. Uviesť príklad troch znakov dospievania. Uviesť typické znaky troch období ľudského života.	OŽZ plánované rodičovstvo MV vplyv médií na správanie sa mládeže,		
	Intímna hygiena a pohlavné choroby. Partnerské vzťahy.	Ochrana pred šírením pohlavných chorôb. Partnerské vzťahy a rodina.	Uviesť pravidlá hygieny pohlavných orgánov. Uviesť 2 príklady pohlavnej choroby a možnosti nákazy. Opísať podstatu AIDS a možnosti predchádzania. Poznať podstatné zásady ochrany pred šírením pohlavných chorôb. Uviesť príklad priateľského vzťahu. Rozlíšiť podstatu partnerstva a rodičovstva. Uviesť príklad dobrých vzťahov v rodine.			
Zdravie a život človeka 5 hodín	Vonkajšie vplyvy na ľudské zdravie	Zdravie a choroba. Infekčné ochorenia, očkovanie a prevencia.	Rozlíšiť znaky zdravia a choroby. Poznať okolnosti vzniku, spôsoby prenosu a zdroje infekčnej choroby. Uviesť tri príklady infekčného ochorenia. Charakterizovať výraz imunita a inkubačná doba. Vysvetliť základný princíp očkovania. Uviesť príklad ochrany pred infekčným ochorením a prevencie.	ENV vplyv činnosti človeka na životné prostredie a zdravie	DEJ – morové epidémie	
	Vplyv návykových látok na zdravie človeka	Návyková látka, droga, drogová závislosť. Legálne a nelegálne drogy a dôsledky	Poznať vplyv návykovej látky na organizmus. Rozlíšiť legálnu a nelegálnu drogu. Vysvetliť na príklade drogovú závislosť. Zdôvodniť na príklade škodlivosť	OŽZ návykové látky a ich dostupnosť MV vplyv reklamy		

		závislosti. Zásady prevencie pred drogovou závislosťou.	drogovej závislosti na zdravie. Uviest' dôvody a dôsledky alkoholizmu a tabakizmu. Uviest' zásady prevencie drogových závislostí.	a médií na spôsob života TPPZ – vplyv drog na zdravie a vývin		
	Vnútorne vplyvy na ľudské zdravie.	Dedičné vlastnosti a vplyv na zdravie a život človeka.	Poznať vplyv dedičnosti na zdravie človeka. Pomenovať jednotku genetickej informácie. Uviest' príklad dedičného znaku alebo vlastnosti človeka. Poznať aspoň jednu príčinu zmeny genetickej informácie. Uviest' príklad dedičného ochorenia.	TPPZ referáty, projekty na tému človek a jeho schopnosti		
	Schopnosti a osobitosti človeka	Ľudský jedinec a osobnosť. Schopnosti a zručnosti človeka. Sebadôvera, sebazpoznávanie a sebazdokonaľovanie – význam.	Charakterizovať ľudského jedinca a osobnosť. Preukázať na príklade schopnosti a zručnosti človeka. Vyjadriť vlastný názor na význam sebadôvery, sebazpoznávania, vzdelávania a zručností pre človeka.	TPPZ prezentácia prác na tému životný štýl MV vplyv médií na životný štýl človeka	OBN ETV	
	Životný štýl.	Zdravý spôsob života. Etické a morálne princípy, kultúra, medziludských vzťahov, vzťah človeka k prírode.	Zdôvodniť na príklade aspoň jeden faktor, ktorý ovplyvňuje životný štýl. Vyjadriť slovnou podstatu zdravého životného štýlu. Poznať aspoň tri znaky zdravého životného štýlu a ich význam. Uviest' tri príklady nezdravého životného štýlu a ich dôsledky.	OSR TPPZ zdravý štýl života	ETV, OBN	

Predmet: Biológia						
Ročník: deviaty			Hodinová dotácia: 2 hod. týždenne / 66 hodín ročne			
Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
	Téma	Obsah				
ZÁKLADNÉ ŽIVOTNÉ PROCESY ORGANIZMOV 15 HODÍN	Životné procesy organizmov	Výživa, dýchanie, vylučovanie, rozmnožovanie, rast a vývin, dráždivosť a citlivosť, pohyb a význam pre život	Poznať základné životné procesy organizmov. Chápať význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov. Porovnať spoločné a odlišné znaky životných procesov rastlín a živočíchov.	ENV – organizmy a životné prostredie		
	Životné procesy baktérií, rastlín a húb	Výživa a dýchanie baktérií, húb a rastlín	Poznať výživu a prijímanie živín baktérií (rozkladných, kvasných, mliečnych, hľuzkových, parazitických). Rozlíšiť výživu saprofytickej a parazitickej huby.	OŽZ, ENV – dýchanie a čistota ovzdušia	Chémia	projekty: využitie baktérií pri výrobe potravín
	Vypestovanie plesne na potravinách	Pozorovanie a popísanie stavby vypestovanej plesne	Uviesť príklady využitia plesní v priemyselnej výrobe	OŽZ – plesne choroboplodné		Referáty: plesňové ochorenia
	Výživa a dýchanie rastlín	Proces a význam fotosyntézy rastlín, autotrofná výživa rastlín. Proces a význam dýchania rastlín pre organizmy a človeka.	Poznať podstatu výživy rastlín. Opísať podľa schémy proces fotosyntézy. Zdôvodniť autotrofnú výživu rastlín. Poznať podstatu dýchania rastlín. Vymenovať látky, ktoré pri dýchaní prijíma a vylučuje rastlina, živočích, človek. Poznať význam fotosyntézy a dýchania pre rastliny, živočíchov a človeka.	OŽZ, ENV – význam zelene	Geografia	
	Rozmnožovanie baktérií a húb	Rozmnožovanie delením, pučaním a výtrusmi.	Poznať spoločné a odlišné znaky rozmnožovania baktérií a húb. Rozlíšiť na príkladoch rozmnožovanie delením, pučaním a výtrusmi.			
	Rozmnožovanie rastlín	Pohlavné a nepohlavné rozmnožovanie rastlín. Opelenie a oplodnenie. Vznik plodu a semena.	Poznať podstatu nepohlavného a pohlavného rozmnožovania rastlín, Uviesť príklady rozmnožovania poplazi, hľuzami, odrezkami, podzemkom a cibuľou. Poznať význam pohlavných buniek rastlín. Chápať podstatu oplodnenia vajíčka rastlín.	ENV – rozširovanie a rozmnožovania rastlín v prírode		

			Rozlíšiť uloženie pohlavných buniek a semien ihličnatých drevín, listnatých drevín a bylín.			
	Práca so zbierkami plodov a semien	Tvorba zbierok semien a plodov rastlín v okolí školy	Poznať semená a plody ihličnatých a listnatých drevín rastúcich v najbližšom okolí školy.			
	Dráždivosť, citlivosť a pohyb rastlín	Pôsobenie fyzikálnych, chemických a biologických faktorov. Reakcie rastlín na svetlo, teplo, vodu, chemické látky, žiarenie, dotyk, gravitáciu.	Chápať súvislosť dráždivosti a pohybu. Poznať aspoň jeden faktor dráždivosti rastlín. Uviesť príklad pohybu častí rastlinných tiel spôsobeného svetlom, vodou, teplom, gravitáciou, chemickými látkami, dotykom a žiarením.	OŽZ, ENV – negatívne vplyvy chemikálií a žiarenia na zdravie človeka		Referáty: chemický podnik Duslo Šaľa
	Život rastlín	Klíčenie semena, rast a vývin rastliny. Život rastlín počas roka, dĺžka života rastlín.	Charakterizovať proces klíčenia. Vymenovať podmienky klíčenia semien. Porovnať podmienky klíčenia a rastu rastliny. Poznať podľa ročného životného cyklu jednoročnú, dvojročnú a trvácú rastlinu. Porovnať na príklade vývin jednoklíčnolistovej a dvojklíčnolistovej rastliny.			
	Zakladanie pokusov	Klíčenie jednoklíčnolistovej a dvojklíčnolistovej rastliny	Porovnať rozdiely klíčenia jednoklíčnolistovej a dvojklíčnolistovej rastliny			
ŽIVOTNÉ PROCESY ŽIVOČÍCHOV 18 HODÍN	Heterotrofná výživa živočíchov.	Príjem živín živočíchmi a ich význam. Osobitosti výživy bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam živín pre živočíchy. Zdôvodniť heterotrofnú výživu živočíchov. Porovnať časti tráviacej rúry bezstavovcov a stavovcov, v ktorých prebieha trávenie a vstrebávanie. Poznať bezstavovca s mimotelovým trávením. Poznať význam zubov, jazyka a slinných žliaz pri spracovaní potravy. Zdôvodniť súvislosť stavby chrupu cicavcov s prijímanou potravou. Porovnať stavbu tráviacej sústavy mäsožravcov a bylinožravcov.			

	Dýchanie živočíchov	Význam dýchania živočíchov. Osobitosti dýchania bezstavovcov a stavovcov.	Charakterizovať proces dýchania. Rozlíšiť vnútorné a vonkajšie dýchanie. Preukázať na príklade dýchanie povrchom tela. Poznať osobitosti dýchania vodných a suchozemských bezstavovcov. Poznať princíp dýchania stavovcov žiabrami, kožné dýchanie obojživelníkov. Zdôvodniť význam vzdušných vakov vtákov. Poznať princíp vonkajšieho a vnútorného dýchania cicavcov.	OŽZ, ENV – znečisťovanie ovzdušia chemickými podnikmi, iné vplyvy znečisťovania ovzdušia	Chémia	Práca s odbornou literatúrou
	Vylučovanie živočíchov	Význam a osobitosti vylučovania bezstavovcov a stavovcov	Poznať význam vylučovania. Uviesť príklad bezstavovca s vyvinutou vylučovacou sústavou. Vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. Poznať sústavy orgánov stavovcov, ktorými sa vylučujú odpadové látky. Zdôvodniť význam močovej sústavy stavovcov.			
	Obeh telových tekutín živočíchov	Význam a osobitosti obehu tekutín bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam obehu telových tekutín. Poznať obeh telových tekutín v otvorenej a zatvorenej obehovej sústave bezstavovcov a stavovcov. Poznať význam krvi stavovcov. Chápať princíp obehu krvi v zatvorenej obehovej sústave stavovcov. Uviesť funkciu ciev a srdca stavovcov. Vysvetliť súvislosť obehu krvi stavovcov so stálou telesnou teplotou.	ENV – teplota prostredia a teplota tela živočíchov		
	Regulácia tela živočíchov	Význam a osobitosti regulácie tela a zmyslového vnímania bezstavovcov s stavovcov.	Poznať význam regulovania organizmu živočíchov. Rozlíšiť význam hormonálnej a nervovej regulácie. Rozlíšiť typy nervovej sústavy bezstavovcov. Poznať súvislosť dráždivosti a nervového riadenia. Poznať súvislosť prijímania informácií zmyslovými receptormi a s nervovou sústavou. Porovnať zmyslové vnímanie zástupcu bezstavovca a stavovca. Poznať regulačný význam nervovej sústavy stavovcov. Opísať princíp prenosu			

			informácií stavovcov. Uviesť príklad cicavca s dobre vyvinutými zmyslovými orgánmi potrebnými na lov koristi. Rozlíšiť aspoň dva nepodmienené a dva podmienené reflexy, významné pre život stavovcov.			
	Pohyb živočíchov	Význam a osobitosti pohybu bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam pohybu živočíchov. Poznať a zdôvodniť odlišnosti pohybového systému aspoň dvoch zástupcov bezstavovcov. Uviesť príklad spôsobu pohybu jedného bezstavovca. Poznať a zdôvodniť prispôsobenie pohybu zástupcov stavovcov životnému prostrediu a spôsobu života.			
	Rozmnožovanie a vývin živočíchov	Osobitosti a rozmnožovania a vývinu bezstavovcov a stavovcov.	Charakterizovať proces rozmnožovania. Poznať podstatu oplodnenia vajíčka. Odlíšiť na príklade pohlavné a nepohlavné rozmnožovanie. Poznať rozmnožovanie obojpohlavného živočicha. Porovnať priamy a nepriamy vývin jedinca. Rozlíšiť na ukážke (schéme) úplnú a neúplnú premenu hmyzu. Odlíšiť vonkajšie a vnútorné oplodnenie stavovcov. Opísať nepriamy vývin obojživelníkov. Rozlíšiť starostlivosť vtákov o mláďatá na príklade kŕmivého vtáka. Poznať vývin a spôsob výživy mláďat cicavcov.	ENV – ochrana živočíchov, napr. obojživelníkov		
ORGANIZÁCIA ŽIVEJ HMOTY ORGANIZMOV 7 HODÍN	Bunka a jej štruktúra.	Štruktúra a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky.	Poznať význam bunky pre organizmy. Poznať stavbu a funkciu jednotlivých častí bunky. Odlíšiť živé a neživé súčasti bunky. Porovnať znaky a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky. Zdôvodniť odlišnosti stavby rastlinnej a živočíšnej bunky. Pomenovať časti bunky, ktoré zabezpečujú dýchanie, fotosyntézu a tvorbu bielkovín.		Chémia	
	Práca s mikroskopom	Pozorovanie rastlinnej a živočíšnej bunky	Vedieť zhotoviť mikroskopický preparát. Vedieť pomenovať tri základné časti rastlinnej bunky.			

	Život bunky	Základné životné procesy v bunke – príjem a výdaj látok, fotosyntéza a dýchanie, dráždivosť a citlivosť, pohyb, rozmnožovanie. Bunka ako celok.	Poznať význam príjmu a výdaja látok, fotosyntézy a dýchania ako procesov premeny látok v bunke. Rozlíšiť aktívny a pasívny pohyb bunky. Poznať súvislosti rozmnožovania bunky s prenosom dedičných informácií. Opísať na schéme rozmnožovanie bunky delením.			
DEDIČNOSŤ A PREMENLIVOSŤ ORGANIZMOV 9 HODÍN	Dedičnosť a jej podstata.	Jednotka genetickej informácie.	Opísať prejavy dedičnosti organizmov. Pomenovať časť bunky, v ktorej sú uložené dedičné informácie. Vysvetliť význam nukleových kyselín pri prenos genetickej informácie v bunke. Opísať stavbu chromozómu.	OŽZ – význam genetickej poradni		
	Prenos genetickej informácie, podstata a princíp prenosu.		Poznať význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek. Chápať príčinu tvorby kópií nukleovej kyseliny pred delením jadra bunky. Poznať význam vzťahu alela, gén a znak. Opísať podľa schémy kríženia vznik určitého znaku nového jedinca.	OŽZ, ENV – génové inžinierstvo		Referáty na tému dedičnosť organizmov
	Význam dedičnosti.	Premenlivosť a rozmanitosť organizmov, druhové vlastnosti, vlastnosti jedinca.	Poznať význam premenlivosti. Odlíšiť nededičnú a dedičnú premenlivosť. Uviesť príklad premenlivosti organizmov. Opísať podstatu šľachtenia. Uviesť príklad odrody rastliny alebo plemena živočíchov. Uviesť príklad vplyvu dedičnej choroby na život človeka.	OŽZ, ENV – význam genetiky v medicíne a poľnohospodárstve		
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ORGANIZMOV A ČLOVEKA 14 HODÍN	Životné prostredie.	Zložky životného prostredia, vzájomné vzťahy a ich význam.	Charakterizovať životné prostredie človeka. Uviesť príklad prírodnej, umelej, sociálnej zložky prostredia. Poznať význam pracovného, obytného a rekreačného životného prostredia človeka. Vysvetliť rozdiel medzi vednými odbormi ekológia a environmentalistika.	ENV, OŽZ	Chémia, geografia	
	Faktory ovplyvňujúce	Vplyv na zdravie, život organizmov	Uviesť príklad vplyvu znečistenej vody, pôdy, ovzdušia na život organizmov	OŽZ, ENV, MV – znečisťovanie vôd,	Chémia, geografia	Referáty: znečisťovanie

	životné prostredie a podmienky života.	a ľudí.	a človeka. Poznať príčiny znečisťovania vody, pôdy a ovzdušia. Uviesť príklad nepriaznivého vplyvu priemyselnej výroby a dopravy na životné prostredie. Poznať možnosti alternatívnych zdrojov energie.	pôdy a vzduchu v okolí Šale		prostredia, návrhy na zlepšenie čistoty životného prostredia
	Starostlivosť o prírodné prostredie a životné prostredie človeka.	Ochrana prírody. Chránené rastliny, živočíchy, územia a ich význam.	Rozlíšiť všeobecnú ochranu prírody a osobitnú ochranu prírody a krajiny. Poznať a pomenovať na ukážke aspoň tri druhy chránených rastlín, chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca. Poznať aspoň tri kategórie chránených území. Uviesť príklad národného parku, chránenej krajinnej oblasti a prírodnej rezervácie.	OŽZ, ENV – chránené územia na Slovensku		

Samostatné pozorovania a aktivity žiakov

1. Zložky životného prostredia našej triedy (školy, bydliska).

Tvorba žiackych projektov

1. Návrh optimálneho životného prostredia našej triedy (školy, bydliska)
2. Ako zlepšiť životné prostredie našej triedy (školy a pod.)

Praktické aktivity

1. Rozlíšenie typických znakov húb a rastlín podľa životných procesov
2. Rozlíšenie živočíchov podľa typických znakov a funkcií sústav orgánov
3. Pozorovanie a odlíšenie znakov nahosemennej a krytosemennej rastliny
4. Pozorovanie znakov jednoklíčnolistovej a dvojklíčnolistovej rastliny.
5. Pozorovanie rozmnožovacích orgánov výtrusných a semenných rastlín.

Predmet : Biológia							
Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Nadviazať na poznatky a vedomosti z prírodovedy, osvojiť si základné poznatky pri pozorovaní neživých prírodnín	Neživá príroda a jej poznávanie 3 hodiny	Neživá a živá príroda. Význam vied o Zemi.	Závislosť organizmov a človeka od neživej prírody	Preukázať na príklade závislosť organizmov od neživej prírody. Opísať príklad vplyvu organizmov na neživú prírodu. Dokumentovať význam vied o Zemi na príklade. Uviesť význam nerastných surovín pre život človeka.	ENV - ochrana životného prostredia	Geografia	Práca s lupou, práca so vzorkami prírodnín
	Zem a jej stavba 5 hodín	Stavba Zeme.	Stavba zemskej kôry, pevnín a dna oceánov. Sféry zemskeho telesa	Určiť a pomenovať podľa ukážky členenie sfér zemskeho telesa.	TPPZ, ENV, OSR	Geografia, fyzika	
		Zemská kôra v pohybe	Pohyby zemskej kôry a ich príčiny	Uviesť hlavnú príčinu pohybu litosférických platní. Uviesť dôsledky vzdľavovania, približovania a podsúvania litosférických platní.	ENV	Geografia	
	Stavebné jednotky zemskej kôry 5 hodín	Minerály a horniny.	Vznik minerálov a hornín. Rozlišovacie znaky minerálov a hornín. Príklady minerálov a hornín.	Charakterizovať minerál a uviesť konkrétny príklad. Charakterizovať horninu a uviesť konkrétny príklad. Rozlíšiť na ukážke minerál a horninu. Uviesť aspoň jeden spôsob vzniku hornín.	ENV		

		Minerály	Vnútoraná stavba, tvar, vlastnosti, význam a ochrana.	Pomenovať priestorový útvar, od ktorého závisí tvar a vlastnosti kryštálov. Vymenovať tri mechanické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. Vymenovať tri optické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. Uviesť príklad využitia mechanickej a optickej vlastnosti minerálu.	OŽZ, ENV	Fyzika, technická výchova	Praktické určovania vlastností minerálov
Vedieť získavať poznatky z rôznych informačných zdrojov	Geologické procesy a dejiny zeme 32 hodín	Geologické procesy a ich zdroje	Vonkajšie a vnútorné geologické procesy, katastrofické geologické procesy, dôsledky pre človeka.	Uviesť príklad zdroja a energie geologického procesu. Rozlíšiť na príklade vonkajší a vnútorný geologický proces. Dokumentovať na príklade katastrofický geologický proces a jeho následky.	OŽZ, ENV, MV	Geografia, fyzika	
		Magmatická a sopečná činnosť.	Sopky a prejavy ich činnosti.	Charakterizovať magmatickú činnosť. Odlíšiť magmu a lávu podľa miesta vzniku. Opísať podľa ukážky (schémy) časti sopky. Uviesť príklad prejavov sopečnej činnosti. Uviesť príklad prospešnosti sopečnej činnosti pre človeka.	MV, TPPZ, OŽZ, ENV	Geografia	Tvorba projektov
		Vyveté horniny	Vlastnosti, význam a výskyt vyvetých hornín na Slovensku.	Opísať podstatu vzniku vyvetých hornín. Rozlíšiť na ukážke hlbinnú a výlevnú vyvetú horninu. Zdôvodniť štruktúru žuly a čadiča. Uviesť príkladu hlbínnej a výlevnej vyvretej horniny. Zistiť na geologickej mape Slovenska výskyt vyvetých hornín.		Geografia	

		Horotvorná činnosť a poruchy zemskej kôry	Vrásy a vrásnenie, zlomy a príkrovy.	Charakterizovať horotvornú činnosť. Rozlíšiť na ukážke (alebo načrtnúť) príklad poruchy zemskej kôry. Rozlíšiť vrásu a zlom podľa ich vzniku a charakteristických znakov.		Geografia	
Vytvárať a realizovať projekty		Zemetrasenie	Výskyt, príčiny, sprievodné javy, dôsledky pre človeka. Zemetrasenie na Slovensku.	Vysvetliť príčiny zemetrasenia. Uviesť príklad druhu zemetrasenia a jeho dôsledkov. Opísať rozdiel medzi ohniskom a epicentrom zemetrasenia. Poznať možnosti ochrany ľudí a budov pred dôsledkami zemetrasenia.	TPPZ, OŽZ, MV	Geografia, fyzika	Tvorba projektov
		Premena hornín a premenené horniny.	Vlastnosti a význam premenených hornín.	Uviesť hlavné činitele premeny hornín. Opísať na ukážke typickú vlastnosť premenených hornín. Uviesť príklad premenenej horniny, typickú vlastnosť a praktické využitie.		Fyzika	
		Vonkajšie geologické procesy	Činitele vonkajších procesov. Zvetrávanie, príčiny a dôsledky.	Uviesť príklad vonkajšieho geologického činiteľa. Opísať podstatu mechanického zvetrávania a jeho dôsledok. Opísať podstatu chemického zvetrávania a jeho dôsledok. Opísať dôsledky zemskej príťažlivosti na svahu. Uviesť dôsledok činnosti toku rieky a morskej vody. Zdôvodniť ochranu podzemných vôd. Opísať dôsledok činnosti horského ľadovca. Porovnať tvar doliny vytvorenej povrchovou vodou a ľadovcom. Opísať dôsledky vetra na príklade geologického útvaru.	TPPZ	Geografia	Vysoké Tatry

		Usadené horniny	Úlomkovité, organické a chemické usadené horniny - vznik, vlastnosti, význam pre človeka.	Pomenovať útvary, do ktorých sa usporadúvajú usadené horniny. Uviesť príklad využitia nespevnenej a spevnenej usadenej horniny. Opísať podstatu vzniku organických usadených hornín. Uviesť príklad využitia organickej usadenej horniny- Opísať podstatu vzniku chemických usadených hornín. Uviesť príklad využitia chemickej usadenej horniny.	OŽZ, ENV, MV	REV	Šaľa a jej okolie, povodie Váhu
Vedieť pracovať a získavať poznatky z encyklopédií, internetu, odborných časopisov		Krasové procesy	Krasové útvary. Jaskyne ako životný priestor organizmov. Význam pre človeka.	Opísať podstatu krasového procesu. Uviesť príklad povrchového a podzemného krasového útvaru. Rozlíšiť kvapľovú a ľadovú jaskyňu podľa výzdoby. Uviesť príklad kvapľovej a ľadovej jaskyne na Slovensku.	TPPZ	Geografia	Tvorba projektov - jaskyne Slovenska
		Skameneliny a vek Zeme	Charakteristika skamenelín, podstata ich vzniku. Druhy skamenelín, príklady. Určovanie veku Zeme.	Charakterizovať skamenelinu. Uviesť príklad skameneliny. Opísať proces vzniku skameneliny. Uviesť príklad určovania veku hornín.			Tvorba sadrových odliatkov
		Dejiny Zeme	Prahory, starohory, prvohory, druhohory, treťohory, štvrťohory.	Uviesť významné geol. procesy v jednotlivých érach vývoja Zeme. Poznať na ukážke príklad vedúcej skameneliny prvohôr, druhohôr, treťohôr a štvrtohôr. Uviesť význam prvohorných papradí a prasličiek v súčasnosti pre človeka.	ENV	Geografia	Zdenek Burian, autor vyobrazení
Vytvárať záujem o geologickú stavbu našej Zeme a rozvíjať ho.		Geologické jednotky Západných Karpát	Staršie a mladšie geologické jednotky Západných Karpát.	Vymenovať podľa ukážky geologické jednotky Západných Karpát. Uviesť príklad typickej horniny geol. jednotiek Západných Karpát.		Geografia Slovenska	Práca a geologickou mapou Slovenska

	Podmienky života a vzťahy organizmov 21 hodín	Spoločenstvo organizmov	Druhovú rozmanitosť, priestorové členenie a zloženie spoločenstva. Prírodné a umelé spoločenstvá.	Uviesť príklad spoločenstva organizmov. Poznať druhovú rozmanitosť v lese a na poli. Opísať na ukážke priestorové rozmiestnenie organizmov vo vrstvách lesa. Rozlíšiť prírodné a umelé spoločenstvo podľa vplyvu človeka na ich zloženie. Uviesť príklady organizmov prírodného a umelého spoločenstva.	ENV		
		Ekosystém	Zložky, typy ekosystémov. Obeh látok a tok energie v ekosystéme. Vplyv činností človeka na život v ekosystémoch.	Rozlíšiť na ukážke živé a neživé zložky ekosystému. Uviesť príklady ekosystémov. Uviesť príklad producenta, konzumenta, reducenta. Uviesť príklad hmyzu, ktorý po premnožení škodí v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a zdraviu človeka. Zostaviť potravinový reťazec organizmov. Opísať proces obnovy ekosystému. Uviesť príklad hmyzu, ktorý sa môže rozšíriť po postihnutí ekosystému povodňou, veternou smršťou. Uviesť príklad vplyvu činnosti človeka na zmeny v ekosystéme.	ENV		Tvorba projektov
		Biosféra	Zložky a časti biosféry. Obeh látok a tok energie, obnova a vývoj ekosystémov v biosfére.	Uviesť príklad neživých a živých zložiek biosféry. Rozlíšiť na ukážke tri ekosystémy v biosfére. Vysvetliť na príklade obeh látok v biosfére. Vysvetliť význam toku energie v biosfére.	ENV		
		Živé zložky prostredia	Populácia, jej vlastnosti, veľkosť, hustota a rast.	Rozlíšiť na ukážke jedinca populáciu rastlín a živočíchov. Rozlíšiť na príklade konkurenciu, predáciu, parazitizmus a symbiózu.	ENV		

		Spoločenstvo organizmov	Typy spoločenstiev, druhová rozmanitosť, štruktúra a priestorové členenie.	Rozlíšiť rastlinné na živočíšne, prírodné a umelé spoločenstvo, sladkovodné a morské spoločenstvo. Uviesť príklad dominancie v spoločenstve.	ENV		
		Ekosystém	Zložky a typy ekosystémov. Obeh látok a tok energie v ekosystéme.	Rozlíšiť živé a neživé zložky systému. Uviesť príklad producenta, konzumenta a reducenta.	ENV, TPPZ		Tvorba projektov
		Život ekosystému	Vlastnosti ekosystému, potravné vzťahy.	Poznať význam premeny látok a energie v ekosystéme. Vedieť zostaviť príklady potravných reťazcov.	ENV		
		Biosféra	Zložky biosféry. Obeh látok a energie v biosfére.	Rozlíšiť neživé a živé zložky biosféry. Rozlíšiť na ukážke tri ekosystémy v biosfére podľa životných podmienok.	ENV		
Zaujímať sa o ekológiu nášho najbližšieho okolia.		Biologická a ekologická rovnováha	Podmienky zachovania biologickej diverzity.	Charakterizovať stav biologickej rovnováhy. Uviesť príklad narušenia biologickej rovnováhy. Porovnať podmienky stabilného a nestabilného ekosystému. Uviesť tri príklady ekologického prístupu v krajine. Uviesť tri príklady narušenia biologickej rovnováhy.	ENV		Problémy ekológie na Slovensku

		Globálne ekologické problémy	Hromadenie odpadov, ničenie dažďových pralesov, výroba a spotreba energie. Príčiny a dopady na ekosystémy, možnosti riešenia.	Uviest' príčiny a dopady ztenšovania ozónovej vrstvy, vzniku smogu, skleníkového efektu, vzniku kyslých dažďov. Uviest' príklad zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov alebo ničenia dažďových pralesov. Uviest' príklad príčiny hromadenia odpadov. Uviest' význam recyklácie druhotných surovín. Demonštrovať na príklade alternatívny zdroj energie a jeho prínos.	ENV		

Praktické aktivity:

Poznávanie a rozlišovanie minerálov a hornín.
 Zisťovanie vlastností minerálov a hornín.
 Rozlišovanie vyvretých hornín a rudných minerálov.
 Poznávanie a rozlišovanie premenených hornín
 Poznávanie a rozlišovanie usadených hornín.
 Zisťovanie obsahu vápnika v horninách.

Samostatné pozorovania (krátkodobé, dlhodobé)

Spoločenstvá v okolí našej školy (bydliska).
 Aký ekosystém je v našom okolí?
 Prírodné a ekologické podmienky najbližšieho alebo širšieho okolia školy.

Tvorba projektov

Horniny v našej obci a jej okolí.
 Skameneliny v našom okolí.
 Jaskyne na Slovensku.
 Termálne pramene (kúpele) na Slovensku.

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ**Učebné osnovy : DEJEPIS**

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých					
ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa					
Názov predmetu	Dejepis				
Ročník	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Časový rozsah výučby	1hod./ týždeň 33hod./ rok	1hod./ týždeň 33hod./ rok	1hod./ týždeň 33hod./ rok	1hod./ týždeň 33hod./ rok	2hod./ týždeň 66 hod./ rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

1. Charakteristika učebného predmetu

Dejepis je samostatným predmetom a spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou náukou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Predstavuje teda jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov a zveľaďovania duchovného rozmeru osobnosti človeka. Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Poznávanie minulosti sa teda stáva kľúčom k pochopeniu prítomnosti. Kladie pritom dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností ľudí. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Prímeranú dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie. Dôležitou súčasťou vyučovania je aj začlenenie prvkov globálnej výchovy a regionálnej výchovy s dôrazom na regionálne dejiny.

Vo vyučovaní dejepisu sa využívajú prierezové témy a medzipredmetové vzťahy, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť vzdelávania. Obsah vyučovania dejepisu je zoradený chronologicky a pozostáva z národných a svetových dejín. V učebných osnovách sa nachádza základné učivo, ktorého realizáciu možno dosiahnuť použitím didaktickej zásady od konkrétneho k abstraktnému, od jednoduchšieho k zložitejšiemu, rešpektovaním stupňa rozvoja poznávacích schopností jednotlivých žiakov. Nie je nevyhnutné, aby si všetci žiaci rovnako osvojili jednotlivé poznatkové kategórie.

V našej škole sa bude dejepis vyučovať na jednej hodine týždenne v ročníkoch 5 – 9, to znamená časovú dotáciu 33 hodín ročne.

2. Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových a medzipredmetových kompetencií (spôsobilostí), t. j. schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách. Žiakom vytvoríme podmienky na aktívny prístup k pátraniu, bádaniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti im umožnia vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy, a tak neprístupovať k histórii iba ako k uzavretej minulosti. Výsledkom by malo byť postupné formovanie vlastného názoru či postoja. Významným prostriedkom k tomuto cieľu je súbor primeraných školských historických prameňov, ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení. V rámci medzipredmetových vzťahov je užitočné vo vyučovaní dejepisu využívať najmä poznatky z vlastivedy, geografie, občianskej náuky a slovenského jazyka a literatúry.

3. Kompetencie žiaka

Nevyhnutnou podmienkou rozvíjania predmetových kompetencií (spôsobilostí) je skutočnosť, že žiaci si v procese vyučovania kladú otázky, ktoré následne využívajú pri riešení základných operácií. Pomocou nich získavajú požadované spôsobilosti:

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
- postupne rozpoznať nerovnomernosť historického vývoja
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- rozlišovať miestny, regionálny, národný a globálny historický priestor
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
- opísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy a osobnosti na základe určujúcich znakov
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny a dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov a procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

Otázky, ktoré vznikajú ako sprievodný jav pri oboznamovaní sa s historickou problematikou, žiaci ďalej aplikujú v nových situáciách, v skúmateľských postojoch a pracovných postupoch v rámci bádania v školských historických prameňoch, a to:

- pri vymedzovaní predmetu skúmania
- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
- pri vyhľadávaní podstatných informácií – z verbálnych, obrazových a grafických textov, z učebníc, pracovných zošitov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok, z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie
- pri využívaní týchto informácií a posudzovaní ich hodnoty

- pri štruktúrovaní výsledkov a vyhodnocovaní správnosti zvoleného postupu
- pri tvorbe súboru vlastných prác

4. Metódy a formy práce

Vo vyučovaní dejepisu sa uplatňujú tieto učebné **metódy**: vysvetľovanie, práca s knihou a textom, problémové metódy, motivačný rozhovor, diskusia, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie, demonštračná metóda, beseda, fixačné metódy (opakovanie a precvičovanie) a iné.

Z **organizačných foriem** sa bude uplatňovať vyučovacia hodina - základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu, ďalej praktické aktivity a exkurzia.

5. Metódy a prostriedky hodnotenia

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠVVaŠ SR (Metodické pokyny č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.) Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné práce – testy, praktické zadania úloh - referáty a projekty. Kritéria hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Pri hodnotení práce žiakov so ŠVVP budeme uplatňovať individuálny prístup (napr. dĺžka doby na vypracovanie zadanej úlohy bude dlhšia, v prípade potreby budú žiakom zadávané osobitné úlohy). Individuálny prístup budeme dodržiavať aj pri známkaní.

Na kontrolu a hodnotenie žiakov budeme využívať nasledovné postupy:

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostníme prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** sa bude kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotiť sa bude na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov (uvedené ďalej v texte). Táto forma sa žiakom vopred oznámi. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností sa bude kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov dejepisu.

3. **Aktivita žiaka** (referáty, projekty)sa bude hodnotiť bodmi 1-3, za 10 získaných bodov dostane známku 1

Prospech žiaka budeme klasifikovať týmito stupňami:

1 – výborný 2 – chválitebný 3 – dobrý 4 – dostatočný 5 – nedostatočný

Kritériá klasifikácie

Stupeň 1 – výborný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 – chválitebný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne, alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti a presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné, bez väčších nedostatkov .

Stupeň 3 – dobrý

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné.

Stupeň 4 – dostatočný

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 – nedostatočný

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností

a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využívajú:

Učebnice

5.ročník – Margita Miháliková, Mária Tomková : Dejepis pre 5.ročník základných škôl, SPN, 1.vydanie ,2009

6.ročník – Branislav Krasnovský, M. Miháliková, M. Tonková : Dejepis pre 6.ročník základnej školy a 1.ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SPN, 1.vydanie, 2011

7.ročník - Ján Lukačka, M. Tonková, Ľ. Kačírek, S. Hanová : Dejepis pre 7.ročník základnej školy a 2.ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SNP, 1.vydanie, 2011

8.ročník - PhDr. M. Bednárová, PhD a kol.: Dejepis pre 8.ročník základnej školy a 3.ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1.vydanie, 2011

9. ročník – doc.PhDr. H. Tkadlečková ,CSc. : Dejepis 4 – svet v dvadsiatom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 2007

PhDr. D. Kováč, DrSc. a kol.: Dejepis 4 Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, 1.vydanie,

dejepisné mapy a atlasy, príručky, odborná literatúra, odborné časopisy, noviny, autentické historické pramene , žiacke pracovné listy vypracované učiteľom, didaktická technika, edukačné webové portály, CD- a DVD - nosiče a iné.

Použité skratky:

MV – mediálna výchova

FIG – finančná gramotnosť

OSR – osobnostný rozvoj

MkV – multikultúrna výchova

ENV – environmentálna výchova

OBN – občianska náuka

TPPZ – tvorba projektov a prezentácia zručností

GEO – geografia

ETV – etická výchova

SJL – slovenský jazyk a literatúra

REV – regionálna výchova

INF - informatika

Predmet: Dejepis						
Ročník : piaty			Hodinová dotácia: 1hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
	Téma	obsah				
Od blízkeho k vzdialenému 10 hodín	Priestor a čas	O čom je dejepis a prečo sa ho učíme Bydlisko a zmeny v ňom Prírodný a historický čas Čas ako poradie udalostí, kategórie historického času	-Orientovať sa v základnej terminológii, vedieť začleniť svoje bydlisko do väčšieho celku – Slovensko, Európa. -Vedieť vymenovať zmeny, ktoré sa udiali v mieste bydliska žiaka. - Identifikovať rozdiel medzi historickým a prírodným časom. -Rozlíšiť pojmy letopočet a dátum, zaradiť letopočet do príslušného storočia a naopak, -rozlíšiť pojmy pred naším letopočtom a nášho letopočtu, -vytvoriť jednoduchú časovú priamku s rodinnými udalosťami, -zostaviť tabuľku dátumov štátnych a cirkevných sviatkov a pamätných dní.	MkV – sviatky u nás, vo svete	GEO OBN –štátne sviatky REV - historické udalosti v mojom meste	Vychádzka po meste
	Pamiatky v priestore a čase	Obrazová spomienka –fotografia, rodinný album a rodostrom Historické pramene -písomné, obrazové, hmotné. Múzeum, archív, knižnica	Napísať krátky príbeh o svojej rodine, pomocou starej fotografie zistiť údaje, ktoré fotografia uchováva . Zostaviť rodostrom svojej rodiny .Zaznamenať udalosti z rozprávania starých rodičov. Pochopiť pojem generácia v kruhu svojej rodiny. Poznať historické udalosti viažuce sa k vybraným pomníkom a pamätníkom v Šali. Identifikovať najstarší hrob na	TPPZ - historické budovy v mojom meste OSR – viem, kde mám svoje korene	REV - zmeny v mojom meste SJL	Návšteva Štátneho archívu v Šali – kaštieľ Archeologická zbierka v CVC Šaľa

			miestnom cintoríne. Rozoznávať a zaraďovať z obrázkov jednotlivé druhy historických prameňov. Opísať rozdiel medzi múzeom a archívom. Vymenovať hlavné body z jedného prameňa na základe otázok učiteľa.			
	Minulosť našej školy	Školská kronika	Zisťovať a získavať informácie o minulosti vlastnej školy z rôznych zdrojov	MV – médiá pri získavaní zdrojov	SJL	
	Priestor na mape	Dejepisná mapa a glóbus	Získavať historické informácie z dejepisnej mapy Rozpoznať rozdiel medzi zemepisnou a dejepisnou mapou, mapou a glóbusom.		GEO mapa	
Človek v premenách priestoru a času 15 hodín	Ako si človek zmenšoval svet	Sťahovanie národov a stretávanie kultúr Kolonizácia Vystáhovalstvo	Uviesť príčiny sťahovania ľudí v minulosti i prítomnosti ukázať tieto miesta na mape.	MkV – Slováci v USA	OBN	
	Človek v pohybe	Od kola k lietadlu. (Ako si človek zmenšoval svet)	Vymenovať a zostaviť tabuľku najdôležitejších dopravných prostriedkov v chronologickej postupnosti, porovnať spôsoby dopravy v minulosti a prítomnosti. Poznať vplyv dopravných prostriedkov na životné prostredie svojho regiónu	TPPZ - dopravné prostriedky v minulosti	REV - voda a vodné mlyny v okolí	Váh Malý Dunaj
	Spôsob obživy človeka	Roľník, Remeselník	Charakterizovať život roľníkov v minulosti a súčasnosti. Vysvetliť príčiny oddelenia remeselnej výroby od roľníkov. Zhodnotiť význam	TPPZ – rozvoj poľnohospodárstva a remesiel v našom	VYV SJL	FIG, obchodovanie

			špecializácie remeselnej výroby. Vysvetliť príslovie „Remeslo má zlaté dno“. Nakresliť cechový znak, ktorý výstižne charakterizuje prácu remeselníka. Poznať rozdiel medzi výmenným a peňažným obchodom.	regióny		
	Práca detí v minulosti a prítomnosti	Detská práca	Poznať a vymenovať najčastejšie druhy detskej práce v minulosti, zaujať postoj k problému detskej práce, poznať fakt, že aj v súčasnosti v niektorých krajinách dospelí zneužívajú prácu detí vo svoj prospech a zaujať postoj k tomuto faktu	OSR MV – detská práca v súčasnosti	OBN	
	Človek vládca prírody	Prírodná a umelá energia (Ako ľudia spoznávali sily prírody)	Vystihnúť rozdiely medzi umelou a prírodnou energiou, uviesť 2 príklady na využitie prírodnej energie v prospech človeka, zdôvodniť príčiny neustáleho hľadania nových zdrojov energie. Poznať vynálezy, ktoré pomohli človeku využiť energiu vo svoj prospech . Uviesť 2 príklady zneužívania prírody človekom.	ENV – zdroje energií	REV vodné elektrárne v okolí	
Človek a komunikácia 8 hodín	Pamäť ľudstva	Jazyk a písmo Kniha Médiá- noviny, rozhlas, televízia, internet, e-mail	Vedieť určiť jeden druh starovekého písma podľa predlohy a zhodnotiť význam písma pre ľudstvo. Vedieť pomenovať a identifikovať najstaršie typy slovanského písma .Opísať rozdiel medzi rukopisom a tlačenu knihou . Zhodnotiť význam vynálezu knihtlače. Vedieť vymenovať 3 médiá, ktoré šíria informácie dnes	MkV – jazyk a písmo v Európe MV- médiá v súčasnosti	GEO práca s mapou SJL	

	Duchovný život človeka	Náboženstvo, legendy, mýty a povesti (región)	Vypátrať a poznať miesta vo svojom bydlisku, kde sú umiestnené sochy svätých . Z povesti alebo legendy rozpoznať príbeh minulosti svojho regiónu.	OSR MkV – náboženstvá monoteistické a polyteistické	OBN SJL ETV tolerancia REV - Nitra	
	Zlyhanie komunikácie	Vojna, mier Víťazi a porazení	Vedieť uviesť príčiny a dôsledky vzniku vojen pre človeka a prostredie v ktorom žijeme, Určia dôvod stálej prítomnosti vojen v minulosti a prítomnosti Zostavia správu o vojenskom konflikte v súčasnosti.	OSR TPPZ – prezentácia projektov na zvolené témy	ETV vzťahy medzi ľuďmi	

Predmet: Dejepis						
Ročník : šiesty			Hodinová dotácie: 1 hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Tematický celok.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	poznámky
	Téma	obsah				
Časová dotácia.						
Obrazy pravekého sveta 7 hod.	Od lovca k roľníkovi a remeselníkovi	Život v kamennej dobe – zberači a lovci Pastieri a roľníci Lovec doby medenej (odev, nástroje, zbrane, prírodná múmia)	Vedieť objasniť pojem pravek, vyznačiť jednotlivé obdobia praveku na časovej osi, -rozpoznať rozdiely v spôsobe obživy pravekých zberačov, lovcov a roľníkov, Analyzovať pracovné nástroje pravekých ľudí a zhodnotiť význam najdlhšie používaného pracovného materiálu – kameňa. Porovnať druhy nástrojov a zbraní z kameňa s medenými a bronzovými a ich výhody a nevýhody . Poznať príbeh Otziho, a na jeho základe zostaviť správu zo skúmania spôsobu obživy a života pravekých ľudí. Poznať vzťah medzi premenou životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti.	ENV - životné podmienky Mkv TPPZ - prezentácia projektov	GEO VYV S JL INF	Altamira, Moravianská venuša Archeologická expozícia v CVČ Šaľa
Obrazy starovekého sveta 14 hod.	Riečne civilizácie a ich dedičstvo	Mestské štáty a ich organizácia Sumeri a Babylonská ríša Chetiti a Feničania Staroveký Egypt	-odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom prvých štátov, -poznať znaky zavlažovacieho poľnohospodárstva . -analyzovať vnútorné členenie spoločnosti v mestskom štáte, vymenovať najstaršie mestské štáty a ukázať ich na historickej mape -zhodnotiť význam písma pre spoločnosť najstarších štátov, -zostaviť obrazový materiál o kultúrnych	TPPZ - prezentácia projektov, MV, ENV - vznik umelých spoločenstiev	VÝV maľby a písmo GEO práca s mapou OBN práva občanov a zákony, S JL ,	FIG obchodovanie medzi

		Prvé písmo	pamiatkach najstarších štátov, - poznať niektoré objavy a poznatky obyvateľov najstarších štátov ktoré nám slúžia dodnes			
	Staroveké Grécko	Aténska demokracia Perikles Olympijské hry	-odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami a vznikom nezávislých mestských štátov v Grécku, -poznať rôznu formy vlády v mestských štátoch na príklade Atén a Sparty - vysvetliť pojem demokracia a opísať spôsob života a formu vlády v Aténach za Perikla, -analyzovať Periklovu reč o aténskej demokracii, - na príklade Atén a Sparty porovnať dva typy gréckych štátov a pochopiť problém rovnosti a nerovnosti, - zdôvodniť významné postavenie telesnej výchovy v mestských štátoch a poznať olympijské disciplíny v ktorých sa dodnes súťaží - zhodnotiť význam olympijských myšlienok v minulosti i prítomnosti	MV- spôsob šírenia informácií TPPZ- prezentácia projektov : Novodobé OH	GEO práca s mapou VYV, SJL, OBN, INF, TSV	
	Rímska republika Limes Romanus	Vec verejná, Markus Aurélius Rímske tábory Gerulata, Iža , Carnuntum	-poznať formu vlády v rímskej republike ako mestského štátu a poznať spôsob obživy a života v Ríme -dokumentovať územný rozmach Ríma a jeho premenu z mestského štátu na ríšu – poznať vnútorné dôsledky expanzie pre politickú premenu republiky na cisárstvo - vymenovať príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž stredného Dunaja, - zostaviť stručný informačný materiál o živote v rímskych táboroch na našom území, poznať príčiny prenasledovania kresťanov rímskej ríši	MkV vplyv Rimanov na podmanené územia TPPZ- prezentácia projektov:Rímske tábory na Slovensku	VYV, SJL, GEO, OBN, INF,	

	Divy starovekého sveta	Stavby svetového významu - Pyramídy, umelecké diela sochy a maľby,	-poznať vplyv gréckej a rímskej kultúry pre vytvorenie európskej kultúry -zostaviť obrazový materiál o divoch starovekého sveta,	MkV - Sedem divov sveta TPPZ – prezentácia projektov – Pyramídy	VYV GEO INF	
Svetové náboženstvá 4 hod.	Kresťanstvo, islam	Starý zákon Nový zákon Korán	-poznať príčiny prenasledovania kresťanov rímskej ríše -poznať korene kresťanského náboženstva Identifikovať hlavné rozdiely medzi Starým a Novým zákonom, -zhodnotiť význam a odkaz kresťanstva pre európsku kultúru - poznať okolnosti vzniku islamu a príčiny jeho rýchleho rozširovania -poznať odkaz arabskej kultúry pre európsku kultúru	OSR – Náboženská tolerancia MkV – Kresťanstvo v Európskych krajinách	OBN GEO INF SJL	
Obrazy stredovekého sveta 8 hod.	Tri ríše raného stredoveku	Byzantská ríša (Justinián) Franská ríša (Karol Veľký) Arabská ríša (kalifát)	Vysvetliť príčiny rozdelenia rímskej ríše. Zovšeobecniť príčiny zániku západorímskej ríše . Odhalíť a poznať ciele výbojnej politiky Justiniána , Karola Veľkého a arabských kalifov. Zhodnotiť kultúrny odkaz Byzantskej, Franskej a Arabskej ríše.	MkV vzájomné ovplyvňovanie sa rôznych kultúr TPPZ prezentácia projektov	SJL, VYV, GEO, OBN, INF	
	Prepožičiavanie pôdy Každodenný život stredovekého človeka Stredoveká kultúra a vzdelanosť	Život za feudalizmu Strediská kultúry a vzdelania	Opísať spôsob života a obživy základných skupín stredovekej spoločnosti Vysvetliť pojmy vazal a lénny vzťah, uviesť aspoň tri druhov remesiel Zdôvodniť príčiny oddelenia remeselníkov od roľníkov Zdôvodniť, prečo sa kláštory stali postupne hospodárskymi a kultúrnymi centrami Zdôvodniť význam stredovekých univerzít	ENV životné podmienky ľudí stredoveku	SJL OBN INF	

Predmet: Dejepis						
Ročník : siedmy			Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
	Téma	obsah				
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline 7 hod.	Príchod Slovanov	Veľké sťahovanie národov, Pravlasť Slovanov Samova ríša	Opísať pravlasť Slovanov, uviesť dôvody sťahovania Slovanov, na historickej mape ukázať územia na ktoré sa Slovania nasťahovali, identifikovať vzťahy medzi Slovanmi a Avarmi, uviesť príčiny vzniku Samovej ríše, zdôvodniť jej význam	MkV – korene Slovanov TPPZ – téma: korene Slovanov	OBN GEO VYV SJL	
	Veľká Morava	Nitrianske kniežatstvo a Veľká Morava Misionári Cyril a Metod, Vládcovia Pribina, Rastislav a Svätopluk	Uviesť dôvody vzniku Veľkomoravskej, zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry a štátnosti, - opísať Veľkomoravskú ríšu počas panovania Rastislava a Svätopluka, - opísať kultúru a vzdelanosť vo Veľkomoravskej ríši	TPPZ – projekty na tému: Nitrianske kniežatstvo MkV- šírenie náboženstva a kultúry	VYV SJL INF	
Slováci v Uhorskom kráľovstve 9 hod.	Kráľovstvo mnohých jazykov a javov	Dynastie Štefana I., Ondreja II. Vládari Karol Róbert, Ľudovít I. a Žigmund Luxemburský	Vysvetliť vznik Uhorského kráľovstva a uviesť prínos predkov Slovákov pri jeho utváraní, Zhodnotiť vládu Štefana I. Zhodnotiť význam Nitrianskeho vojvodstva. Analyzovať Zlatú bulu Ondreja II., Vysvetliť, prečo dochádzalo v Uhorsku k neustálemu boju o trón. Zhodnotiť spôsob života ľudí vo vrcholnom	MkV – Štefan I. v dejinách Slovákov	GEO, VYV, OBN, INF, VYV,	

		Gotická cesta a Matej Korvín	stredoveku. Zdôvodniť hospodársky rozkvet Uhorska za vlády Karola Róberta. Zhodnotiť význam vnútornej a zahraničnej politiky Ľudovíta I. a Žigmunda Luxemburského. Opísať vládu Mateja Korvína.	TPPZ – Gotické pamiatky na Slovensku		
	Banské mestá	-Zlatá baňa Uhorska Kremnica, Banská Štiavnica a Banská Bystrica Život baníkov	-Zhodnotiť význam banských miest Slovenska, -vysvetliť význam výrazu „ zlatá baňa Slovenska, -napísať krátky príbeh o živote baníkov, -vyhľadať obrazový materiál z gotickej cesty - opísať kultúru v Uhorsku vo vrcholnom stredoveku	TPPZ – ťažba zlata /Kremnica, Štiavnica/	GEO INF VYV	
Obrazy novovekého sveta 9hod.	Kríza stredoveku	Humanizmus a renesancia Mikuláš Koperník	Uviesť podstatné znaky úpadku stredovekej spoločnosti, charakterizovať humanizmus, vysvetliť podstatu renesancie, poznať význam a prácu M. Koperníka,		FYZ	
	Kníhtlač	Ján Gutenberg	zhodnotiť význam kníhtlače v súvislosti so šírením informácií a rozvojom vzdelanosti Poznať vynálezcu kníhtlače, napísať krátku esej o význame písaného slova	TPPZ – vynález kníhtlače	SJL	
	Objavitelia a dobyvatelia	Zámorské plavby a dobytie nových území, Objavenie Ameriky a K. Kolumbus, Oboplávanie sveta a F. Magalhaes,	Rozlíšiť pojmy objaviteľa a dobyvateľa, -uviesť príčiny zámorských objavov, - posúdiť dôsledky zámorských objavov, -zhodnotiť význam zámorského obchodu, -zakresliť do obrysovej mapy smery objavných plavieb, vysvetliť pojem kolonializmus, Poznať prínos K. Kolumbusa a F. Magalhaesa	MkV – význam zámorských objavov - TPPZ – téma : objavenie Ameriky	GEO SJL INF	

	Hospodárske zmeny	Od cechu k manufaktúre Vznik meštianstva a zámorského obchodu	Zdôvodniť príčiny hospodárskych zmien v novoveku, -opísať a porovnať prácu remeselníka v cechu a v manufaktúre, -opísať život meštiana, -zostaviť správu o spôsobe života remeselníka	MkV – prvé manufaktúry na Slovensku OSR	FIG – obchodovanie medzi štátmi GEO SJL OBN	
	Reformácia a protireformácia	Nové cirkvi, Martin Luther a Ignác z Loyoly Katolícka reforma	Opísať príčiny vzniku reformácie, -analyzovať písomný prameň z problematikou reformácie, -vysvetliť dôvody protireformácie, -poznať reformátora Martina Luthera, a Ignáca z Loyoly	MkV – nové cirkevné smery v Európe	SJL OBN- morálne hodnoty ETV-	
Habsburská monarchia 8 hod.	Slovensko na hranici dvoch svetov Osvietenský absolutizmus	Turci na Slovensku a stavovské povstania Bratislava centrum Uhorského kráľovstva Reformy v Uhorsku Mária Terézia a Jozef II. Adam F. Kollár a Matej Bell	Opísať moháčsku bitku a jej dôsledky. Objasniť postavenie Slovenska v Habsburskej monarchii. Charakterizovať postavenie Slovenska v susedstve Osmanskej ríše. Uviesť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní v Uhorsku. Zostaviť obrazový materiál o Bratislave ako hlavnom a korunovačnom meste Uhorska. Zhodnotiť význam reforiem Márie Terézie a Jozefa II., Charakterizovať osvietenský absolutizmus, Prezentovať významné slovenské osobnosti M. Bela a A.F. Kollára formou Power pointu	MkV TPPZ – P. Pázmaň	OBN, SJL, INF	

Predmet: Dejepis					
Ročník: ôsmy			Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne / 33 hodín ročne		
Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
	Téma	Obsah			
Úvod – Opakovanie	Úvodná hodina	opakovanie učiva zo siedmeho ročníka	upevnenie a precvičovanie poznatkov z obdobia staroveku a stredoveku a zo siedmeho ročníka		
Európa na ceste k moderným národom 12 hodín	Vek rozumu	Encyklopédia, občan, revolúcia, deklarácia ľudských a občianskych práv, ústava, Konvent	na časovej osi vyznačiť obdobie 18. až 20. storočia a zapísať najvýznamnejšie udalosti, prečítať a zhodnotiť historický prameň z uvedeného obdobia, analyzovať myšlienkový smer vyzdvihujúci rozum, kriticky zhodnotiť dovtedajšie ľudské poznanie, zdôvodniť úlohu občana na politickej scéne, vysvetliť význam občianskeho zákonníka, posúdiť príčiny a dôsledky francúzskej revolúcie	MkV - Aké encyklopédie poznáš MV – využitie Wikipédie OSR – význam poznatkov z encyklopédií pri osobnostnom raste	OBN, GEO
	Zrod modernej doby	Napoleon, národný štát (Nemecko, Taliansko), Waterloo, Viedenský kongres	analyzovať príčiny a dôsledky vzniku cisárstva vo Francúzsku, uviesť letopočet, kedy sa Napoleon stal francúzskym cisárom, uviesť letopočty najvýznamnejších bitiek počas napoleonských výbojov, vyhľadať údaje o bratislavskom mieri a prezentovať ich, napísať krátku na prácu na tému francúzsky encyklopedisti alebo Napoleon, na historickej mape vyhľadať a opísať politickú situáciu Európy po viedenskom kongrese, analyzovať príčiny zjednotenia Talianska a Nemecka, pochopiť proces formovania moderných národov	MV – obraz Napoleona v médiách TZP – projekty o francúzskych encyklopedistoch	GEO SJL
	Modernizácia	Priemyselná revolúcia, továreň, robotník,	identifikovať znaky priemyselnej revolúcie a jej vplyv na modernizáciu a vznik nových tried, porovnať výrobu tovaru v manufaktúre a v továrni,	MkV – využitie detskej práce v minulosti a dnes	

		podnikateľ	opísať prácu v továrni s prízvukom na prácu detí a žien, porovnať dopravné prostriedky parník a moderné lode, kónský záprah a železnice a automobil	DV – dopravné prostriedky v minulosti a dnes	
	Nacionalizmus	Národné hnutia, krymská vojna, Bismarck, Garibaldi, moderný národ	na historickej mape vyhľadať a opísať politickú situáciu Európy, pochopiť proces formovania moderných národov, vymenovať znaky moderného národa	MV – pojem moderný národ v médiách	
Moderný slovenský národ 7 hodín	Slovenské národné hnutie	Spisovný jazyk, politické programy, tri generácie vzdelancov (Anton Bernolák, J. Kollár, Ľudovít Štúr), revolučný rok 1848/1849, Slovenská národná rada, Žiadosti slovenského národa, dobrovoľnícke výpravy	zhodnotiť činnosť slovenských národných vzdelancov, analyzovať a zhodnotiť revolučný rok 1848/1849, analyzovať politický program Slovákov – Žiadosti slovenského národa, opísať, dobrovoľnícke výpravy a posúdiť význam SNR, analyzovať požiadavky v dokumente Memorandum slovenského národa	MKV, MV – spôsoby šírenia vzdelanosti na Slovensku (spolky)	SJL, OBN, GEO
Rakúsko - Uhorsko 6 hodín	Slováci v Uhorsku	Dualizmus, maďarizácia, Memorandum slovenského národa, Matica slovenská, Martin, Kláštor pod Znievom, Revúca, slovenská otázka	opísať vznik Rakúsko - Uhorska, špecifikovať postavenie Slovákov v Rakúsko - Uhorsku, zaujať kritický postoj k maďarizácii, poznať letopočet založenia Matice slovenskej, vedieť vymenovať, kde boli založené slovenské gymnáziá	MV – činnosť Matice slovenskej	REV – hranice Rakúsko - Uhorska a hranice Slovensko - Maďarsko
	Každodennosť	Modernizácia, industrializácia, vysťahovalectvo, mesto a vidiek	kriticky zdôvodniť príčiny a dôsledky vysťahovalectva Slovákov, zhotoviť graf dokumentujúci regióny, z ktorých najviac ľudí emigrovalo, zhotoviť tabuľku na porovnanie života	MkV – odchod Slovákov do USA, Kanady	

			v meste a na dedine		
1. svetová vojna 8 hodín	Rozdelená Európa	Trojdohoda, trojspolok	objasniť príčiny vzniku a ciele Trojspolku a Trojdohody, lokalizovať členské štáty a spojencov na historickej mape	MKV, MV, OSR, – Slovensko súčasťou Trojspolku	SJL, GEO, OBN
	Zákopová vojna	Front a zázemie, zákopová vojna, ponorková vojna, Sarajevo, Brest - Litovský mier, Versailleská dohoda	kriticky analyzovať a zhodnotiť príčiny a priebeh 1. svetovej vojny, lokalizovať na mape najvýznamnejšie miesta bojov v 1. svetovej vojne, kriticky zhodnotiť dôvody izolácie Ruska od roku 1918	TZZP – referáty a projekty: I- svetová vojna	
	Odboj Slovákov a Čechov	M. R. Štefánik, T.G. Masaryk, Československá národná rada, Martinská deklarácia	charakterizovať postoj Slovákov k vojne a ich účasť pri formovaní ČSR, zhodnotiť význam a úlohu osobností pri vzniku ČSR, vytvoriť mapu vzťahov medzi domácim a zahraničným odbojom, vedieť porozprávať o živote M.R. Štefánika, zhodnotiť význam a úlohu Masaryka, Štefánika pri vzniku ČSR	TZZP – I. svetová vojna a Slováci MkV – pôsobenie M. R. Štefánika vo Francúzsku, pôsobenie T. G. Masaryka v USA	
	Zmeny na mape Európy	Nástupnícke štáty, vznik ČSR, Versailleská dohoda, Spoločnosť národov	ukázať na mape zmeny, ktoré nastali po rozpade Rakúsko - Uhorska, definovať pojmy: Versailleský systém, Rada piatich, charakterizovať význam založenia Spoločnosti národov, napísať krátku prácu na tému 1. svetová vojna		

Predmet: Dejepis					
Ročník: deviaty			Hodinová dotácia: 2 hod. / 66 hodín ročne		
Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
	Téma	Obsah			
Európa v medzivojnovom období 10 hodín	Demokracia vs. diktatúra	Parlamentná demokracia, diktatúra	uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy, ukázať na mape nové štáty, ktoré vznikli v Európe	MKV – vplyv migrácie na kultúru, OSR – život jednotlivca v krízovom období	
	ZSSR v medzivojnovom období Fašizmus a nacizmus	ZSSR – komunizmus Taliansko – fašizmus Nemecko – nacizmus	opísať situáciu v Rusku v roku 1917, rozlíšiť demokraciu od diktatúry, charakterizovať stalinistickú diktatúru, vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Taliansku, vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku, uviesť dôvody vzniku diktatúr		
	Zlaté dvadsiate roky	Každodenný život	opísať vplyv vedy a techniky na zvyšovanie životnej úrovne	DV – spôsob prepravy v minulosti a súčasnosti, TPPZ – medzivojnová Európa	
Česko-Slovensko v medzivojnovom období 10 hodín	Politický systém	Česi, Slováci, menšiny, T. G. Masaryk, M. Hodža, A. Hlinka	analyzovať postavenie Slovákov v ČSR, identifikovať národnostné menšiny v ČSR, zhodnotiť úlohu osobností: Masaryk, Štefánik, Hlinka, Hodža	MKV – národy v ČSR	
	Každodenný život	Kultúra, spolky, školstvo, rozhlas	zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov, škôl na každodenný život, analyzovať historické pramene, rozpoznať zmeny, ktoré nastali po vzniku ČSR a ich	TZZP – školstvo v minulosti a súčasnosti	

			vplyv na každodenný život, charakterizovať vznik strán a ich vplyv na politickú scénu, zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR, porovnať Česko a Slovensko, opísať hospodárske a politické postavenie Slovenska v ČSR		
	Zánik ČSR	Mníchovská dohoda, Viedenská arbitráž, autonómia a samostatnosť Slovenska	vysvetliť úsilie slovenských strán o autonómiu v rámci ČSR, uviesť príčiny, ktoré viedli k okypteniu a zániku ČSR, opísať Mníchovskú dohodu, analyzovať Viedenskú arbitráž, kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR	OSR – život jednotlivca v ČSR, MkV – národy v ČSR	
2. svetová vojna 8 hodín	Príčiny vypuknutia vojny	Protihitlerovská koalícia	uviesť príčiny vypuknutia 2. svetovej vojny, pochopiť význam vzniku protihitlerovskej koalície		
	Priebeh vojny	Európa, ZSSR, Tichomorie, protifašistický odboj	opísať príčiny a priebeh 2. svetovej vojny, ukázať na mape najväčšie bitky, v chronologickom poradí zoradiť štáty napadnuté Nemeckom, opísať protifašistický odboj a život v čase vojny		
	Tragédia Židov	Holokaust, koncentračné tábory, Auschwitz (Osvienčim)	zhodnotiť holokaust		
Slovenská republika (1930 – 1945) 7 hodín	Príčiny vzniku SR	Vznik SR - 1939	uviesť príčiny vzniku SR, rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie, kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči SR	MkV – národy v SR	
	Politický systém	Autoritatívny režim	charakterizovať SR, analyzovať politický systém SR		
	Židovský kódex	Židovský kódex – deportácie Židov	analyzovať dôsledky židovského kódexu, zhodnotiť dôsledky holokaustu		
	Slovenské národné	Slováci v odboji, SNP	dokumentovať význam SNP, opísať domáci odboj,		

	povstanie		uviesť význam SNP		
Povojnový svet 10 hodín	Rozdelený svet, život v rozdelenom svete	Anglicko, ZSSR, severná Afrika, hospodárstvo, kultúra, studená vojna, železná opona, politické bloky, strach z atómovej vojny, bohatstvo a chudoba	pochopiť rozdelenie sveta na dva tábory, rozlíšiť život za železnou oponou, rozpoznať zmeny v rozdelenom svete, porovnať politické systémy a nich vplyv na každodenný život, opísať dôsledky 2. svetovej vojny, uviesť príčiny vzniku dvoch mocenských blokov, dokumentovať proces sovietyzácie strednej a východnej Európy, charakterizovať studenú vojnu, opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy, opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre, vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov a medzinárodných korporácií, zaujať stanovisko k procesu dekolonizácie		
Československo za železnou oponou 7 hodín	Podoby totality	Februárový prevrat, obeť totality, odpor proti totalite	uviesť príčiny narastania vplyvu KSČ, zhodnotiť februárový prevrat, analyzovať 50. roky a procesy s buržoáznymi nacionalistami, vysvetliť znaky socializmu, vysvetliť pojem kolektivizácie a industrializácie	MKV – vplyv socializmu na Slovensko, OSR – práva jednotlivca	
	Život v rozdelenom svete	Pražská jar, normalizácia	dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v „socializme s ľudskou tvárou“, charakterizovať rok 1968 a osobnosť Alexandra Dubčeka, charakterizovať normalizáciu a osobnosť Gustava Husáka		
	Podoby totality	Sviečková manifestácia, návrat k parlamentnej demokracii, nežná revolúcia	zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu, zdôvodniť podstatu Charty 77, opísať disent, uviesť význam sviečkovej manifestácie, vysvetliť pád železnej opony a nežnú revolúciu, vysvetliť pozitíva a negatíva socializmu	OSR – práva jednotlivca, TPPZ	

Slovenská republika 1993 7hodín	Vznik samostatnej SR	Rozdelenie ČSFR na Česko a Slovensko	vymenovať príčiny rozdelenia Českej a Slovenskej republiky, opísať vznik SR		
	Vstup SR do NATO, EÚ	Vstup SR do NATO, EÚ, Schengen, Euro	uviesť výhody a nevýhody vstupu SR do NATO a EÚ, zhodnotiť prijatie Eura	MV – Euro a členské štáty EÚ	
Súčasný svet 7 hodín	Doba premien		uviesť rozdiely a v hospodárskom a politickom systéme súčasného sveta		
	Koniec rozdeleného sveta	EÚ, NATO, globalizácia, terorizmus	uviesť výhody a nevýhody zjednocovania Európy, hľadať dôvody vzniku terorizmu vo svete, zaujať stanovisku k teroristickým útokom		
	Fenomény súčasnosti	Médiá, internet, globálne otepľovanie	zistiť príčiny globálneho otepľovania, rozlíšiť výhody a nevýhodu internetu iných médií	MV, MKV – roztápanie ľadovcov	

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Učebné osnovy : GEOGRAFIA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul.2, Šal'a					
Názov predmetu	Geografia				
Ročník/ Časový rozsah výučby	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	Denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme: Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť.

Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebím, rastlinstvom, živočíšstvom, obyvateľmi a ich výtvarmi. Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život.

Vo vyučovaní geografie sa využívajú prierezové témy a medzipredmetové vzťahy, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť vzdelávania. Dôležitou a neoddeliteľnou súčasťou vyučovania je aj začlenenie prvkov globálnej výchovy.

2.Ciele vyučovacieho predmetu

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Medzi základné ciele predmetu geografia v prepojení na základné výchovné a vzdelávacie stratégie patrí:

- Rozvíjanie chuti učiť sa, schopností objavovať a snahy vysvetľovať
- Prejavovať záujem o priestor, v ktorom žijeme a všímať si rozdiely, jedinečnosti prírodných ako aj socioekonomických javov na Zemi.
- Hľadanie riešenia jedinečných i všeobecných problémov, ich interpretácia a prezentácia.
- Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.).
- Práca s informáciami o krajine ako časti Zeme (aj Zeme ako celku). Ich praktické využitie v bežnom živote a schopnosť vyhľadať a použiť ich pre praktické potreby (textové a dátové zdroje v tlačenej či digitálnej podobe).
- Získané poznatky systemizovať do oblastí fyzickej a humánnej geografie. Získané informácie využije žiak pri správnom pochopení vzniku a vývoji hlavných povrchových tvarov, pri porovnávaní a využívaní nerovností zemského povrchu napríklad i turistike, ale aj pri rozhodovaní umiestňovaní aktivít v rozvoji regiónov – dopravných sietí, prípadne ťažbe nerastných surovín. Poznať vplyv a účinok vnútorných a vonkajších síl, ktoré pôsobia na povrch Zeme umožnia ľuďom chrániť sa pred živelnými pohromami. To isté platí aj pri poznaní zákonitostí počasia v rôznych podnebných oblastiach sveta.
- V oblasti humánnej geografie vyučovanie sa zameriava na človeka na Zemi, na premeny, ktorými ovplyvnil krajinu. Porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek (vrátane kultúrnych aspektov). Zhodnotiť perspektívy rozvoja pre budúcnosť (vývoj počtu obyvateľstva, rozvoja sídel, hospodárstva a i.).
- Pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru ako zdroj, nielen učebnice ale ja odborné a populárnovedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie. Podporujeme tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného a spracovanie a interpretáciu. Prvotné rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov považujem za základné vyjadrovacie prostriedky geografie.

- V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia, sociológia, filozofia). Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, kladieme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta, preto prinášame aj väčšie prepojenie s hudobnou a výtvarnou výchovou.
- Rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získajú spracúvaním projektov. Žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú napr. modelové cestovné kancelárie, projekty na inventarizáciu predpokladov rozvoja regiónov a pod.
- Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- Prehĺbenie estetického, etického a environmentálneho vedomia a cítenia žiakov.
- Schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii a i.).

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Výchovné a vzdelávacie stratégie vo vyučovaní geografie sa zameriavajú na komplexné posilňovanie osobnostných rysov žiaka a rozvíjanie predmetových a kľúčových kompetencií:

a) predmetové kompetencie

- žiak bude schopný
 - orientovať sa na rôznych mapách – podľa súradníc, obsahu, mierky
 - vytvoriť mentálnu mapu s použitím symbolov
 - získavať a interpretovať informácie z nesúvislých textov
 - čítať s porozumením odborný text
 - systematizovať získané poznatky do oblasti fyzickej a humánnej geografie
 - vysvetliť vznik prírodných javov so zameraním na vybrané regióny sveta
 - diskutovať o vybraných zaujímavostiach a aktuálnych problémoch regiónov
 - správne a odborne sa vyjadrovať/verbálne, písomne a graficky k preberanej téme
 - využiť získané poznatky na praktické účely
- žiak sa naučí (digitálnu)
 - rozvíjať jednotlivé druhy gramotnosti (prírodovednú, čitateľskú,
 - chápať vzájomné väzby v krajine ako podmienky existencie ľudských aktivít

b)kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- žiak sa naučí - uvedomiť si potrebu učenia sa ako prostriedok seberealizácie a jeho rozvoja

- uplatňovať rôzne stratégie učenia sa
- kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky ich využívať v domácej príprave a na vyučovaní
- kriticky hodnotiť svoj pokrok a prijímať spätnú väzbu

c)komunikatívne a sociálno-interakčné kompetencie

- žiak sa naučí - efektívne využívať dostupné informačno-komunikačné technológie

- prezentovať sám seba a výsledky svojej práce

- správne vytvoriť a prezentovať jednoduchý projekt

d)interpersonálne a intrapersonálne kompetencie

- žiak sa naučí - osvojiť si zásady efektívnej spolupráce v skupine

- využiť získané schopnosti a zručnosti pri oddychových aktivitách

- spolupracovať v skupine pri získavaní informácií a riešení problémov

e)kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- žiak sa naučí - používať postupy pri práci s textom, prezentáciou a grafickým prostredím

- využívať IKT pri vyhľadávaní, spracovávaní a kritickom posudzovaní informácií

f) kompetencie uplatňovať základ matematického myslenia

- žiak sa naučí -používať matematické modely priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, grafy, tabuľky),

g)kultúrne kompetencie

- žiak sa naučí - ceníť si a rešpektovať umenie a kultúrne historické tradície iných národov

- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr

h) kompetencia riešiť problémy

- žiak sa naučí - navrhovať rôzne postupy a uplatňovať vhodné metódy pri riešení problémov

- byť otvoreným k získavaniu a využívaniu rôznych postupov

- spoznávať možnosti riešení a uvedomiť si potrebu zvažovať úroveň rizika riešení

i) pracovné kompetencie

- žiak sa naučí - využívať tvorivosť a samostatnosť pri riešení projektových úloh

- byť flexibilným a schopným prijať a zvládať zmeny

- stanoviť si ciele s ohľadom na svoje záujmy a aktívne pristupovať k ich realizácii

4. Stratégie vyučovania

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a výukových materiálov (CD, DVD, multimediálnych programov a pod.) Vyučovať v malej komunite s využitím rôznych foriem práce.

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Medzi základné stratégie vyučovania zaraďujeme metódy:

1. Motivačné

- a) motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- b) rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- c) demonštrácia (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).
- d) problém ako motivácia (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- e) uvádzanie príkladov z praxe a života

2. Expozičné

- a) slovné (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie)
- b) demonštračné (obraz, film, DVD, CD)
- c) ilustračné
- d) heuristické
- e) autodidaktické
- f) didaktické hry

3. Fixačné– metódy opakovania a precvičovania (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

4. Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)

5. Aktivizujúce metódy:

- a) diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),
- b) didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
- c) kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

6. Problémové

- a) heuristická (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)
- b) projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Medzi základné organizačné formy patrí vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).

5. Učebné zdroje

Učebnice:

5. ročník Ružek, I. a kol. Geografia pre 5.ročník ZŠ. VKÚ, Harmanec, 1. vydanie, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR CD-2009-34138/34923-1:919)

6. ročník Likavský, P. a kol.: Geografia pre 6.ročník ZŠ a 1.ročník ročník gymnázií s osemročným štúdiom. VKÚ, Harmanec, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR CD-2009-32686/32353-1:919)

7. ročník: Tolmáči, L. a kol.: Geografia pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom. VKÚ, Harmanec, 1. vydanie, 2010. (odporúčacia doložka MŠVVŠ SR č. 2010/-16421/40475:4-919)

8. ročník: Ružek, I. a kol. Geografia pre 8. Ročník ZŠ. VKÚ, Harmanec, 1. Vydanie, 2011. (odporúčacia doložka MŠVVŠ SR č. 2011-15264/41100:3-919)

9. ročník: dočasne Tolmáči, L. a kol.: Zemepis 8 Slovensko. OG –Vydavateľstvo Poľana, 6. Vydanie, 2008. (odporúčacia doložka MŠ SR 3012/1994-211)

Geografické zošity:

Bačová H. a kol.: Hravá geografia 5.TAKTIK, 1.vyd., 2012. ISBN 978-80-89530-05-2

Farárik P. a kol. : Hravá geografia 6. TAKTIK, 1.vyd., 2012. ISBN 978-80-89530-06-9

Farárik P. a kol. : Hravá geografia 7. TAKTIK, 1.vyd., 2012. ISBN 978-80-89530-07-6

Bačová H. a kol.: Hravá geografia 8. TAKTIK, 1.vyd., 2012. ISBN 978-80-89530-19-9

Farárik P. a kol. : Hravá geografia 9. TAKTIK, 1.vyd., 2012. ISBN 978-80-89530-08-3

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom

Atlasy:

- zošitové atlasy VKÚ Harmanec

- Tolmáči, L. : Geografický atlas pre základné a stredné školy. VKÚ, Harmanec, 1. Vydanie, 2011 (odporúčacia doložka MŠVVŠ SR 2011-13189/33049:4-919)

Nástenné mapy: školský kabinetný fond

Iné učebné pomôcky: školský kabinetný fond - zbierka prírodnín, glóbus

Doplnková literatúra: učebnice Zemepisu

časopisy: Ľudia a Zem, GEO, Koktejl, Cestovateľ, National Geographic, Globus...

publikácie: Zem ako vesmírne teleso, Čas na Zemi, Prírodné divy sveta, Školský zemepisný atlas, Geografia pre všetkých, 100 divov sveta...

IKT zdroje: - edukačné CD-ROM – Didakta Zemepis, Európska únia,

- DVD (školské zdroje)
- edukačný free-softvér: GoogleEarth, GapMinder, KGeography, Stellarium,
- interaktívna tabuľa, PC s pripojením na internet, dataprojektor

Vhodným zdrojom informácií v prepojení s históriou našej krajiny sú i exkurzie.

6. Hodnotenie

Vyučovací proces prebieha väčšinou v učebniach, ale vhodné je aj zaradenie, podľa možnosti, vyučovanie v prírode. Vo vyučovacom procese sa hodnotí primerané ovládanie základných poznatkov, faktov, pochopenie vzťahov medzi geografickými javmi, schopnosť riešiť a interpretovať problémové úlohy, zručnosti pri práci s mapou, grafmi a diagramami, schopnosť aplikovať získané poznatky o krajine a živote, prezentácia formou projektu.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR.

Pri hodnotení začlenených žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) sa postupuje podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP v bežných základných školách. V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujeme práva dieťaťa. Pri hodnotení učebných výsledkov rešpektujeme jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je postupujeme podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga. Pri skúšaní učiteľ uprednostňuje takú formu, ktorá je pre žiaka výhodnejšia.

Pri hodnotení žiakov v starostlivosti Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len CPPPaP) dodržíme pokyny a odporúčania CPPPaP a budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011- príloha č.2 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠVVŠ SR.

Súčasťou hodnotenia budú aj projekty na vybranú tému a samostatné krátke písomné práce po prebratí každého tematického celku. Na kontrolu a hodnotenie žiakov budeme využívať nasledovné postupy:

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostním *reprezentovanie poznatkov* žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** sa bude kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom *testu* na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite *30 minút v rozsahu 10 – 15 otázok* zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotiť sa bude na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov (uvedené ďalej v texte). Táto forma sa žiakom vopred oznámi.

3. Pri tvorbe projektov sa bude *slovné hodnotiť* praktická zručnosť, jedinečnosť, s dôrazom na samostatnosť a správnosť získavania informácií zo zdrojov a ich interpretácia do záverečného výstupu práce. Slovné hodnotenie *s komentárom k výkonu žiaka* sa bude *bodovo hodnotiť* nasledovne : správnosť zdrojov a interpretácia informácií – 3 body, správnosť tvorby projektu z hľadiska splnenia témy– 3 body, estetika práce – 2 body , prezentácia projektu – 2 body.

Za projektovú aktivitu sa bude dávať iba známka výborný (1). Znamka výborný (1) sa udelí iba v prípade získania plného počtu bodov – 10 bodov.

Prospech žiaka budeme klasifikovať týmito stupňami:

1 – výborný 2 – chváľitebný 3 – dobrý 4 – dostatočný 5 – nedostatočný

Kritériá klasifikácie:

Stupeň 1 (výborný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a plánov, vie ich pohotovo využívať pri činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav a praktické činnosti sú správne. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a plánov, vie ich pohotovo využívať. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny, písomný prejav a praktické činnosti majú občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý): žiak má v celistvosti a pri ich využívaní osvojenia poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a plánov nepodstatné medzery. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých činnostiach. V ústnom, písomnom prejave a praktických činnostiach sú častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov a plánov, ako aj v ich využívaní. Pri riešení úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný. Jeho ústny a písomný prejav a praktické činnosti majú často vážne nedostatky, ktoré dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami a plánmi. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Žiak nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho praktických činností sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti:

dosiahnutý počet bodov v %	známka
100 - 90%	1
89 -75%	2
74 - 50%	3
49 - 20%	4
19 - 0%	5

Predmet: Geografia							
Ročník: piaty				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Spoznať geografiu ako nový odbor, pracovať so zdrojmi, uvažovať a zdôvodňovať	Úvod 1hod.	Úvodná hodina	Geografia	Uviesť príklady praktického využitia geografie v živote ľudí			
Hľadať odpovede na otázky, zdôvodňovať, uvažovať, hodnotiť. Pracovať so zdrojmi.	Objavovanie Zeme a vesmíru 5 hod.	Zem ako planéta vo vesmíre. Tvar Zeme. Cesty do vesmíru a na Mesiac. Pohyby Zeme	Slnčná sústava, Slnko , planéty v slnečnej sústave, Mesiac, vesmír, planéta Zem. Tvar Zeme. Pohyby Zeme - obeh Zeme okolo Slnka, rotácia Zeme okolo osi. Dôsledky pohybov. Najvýznamnejší cestovatelia (N.Armstrong...) Dôsledky pohybov Zeme	Opísať tvar Zeme podľa glóbusu. Predviest' s glóbusom rotáciu Zeme okolo osi a obeh Zeme okolo Slnka. Vysvetliť príčiny striedania dňa a noci a ako to súvisí s otáčaním Zeme okolo osi. Uviesť aké sú dôsledky obehu Zeme okolo Slnka na rôznych miestach na Zemi. Poznať dobu otočenia Zeme okolo osi a obehu okolo Slnka. Opísať spoznávanie vesmíru cestovateľmi, vedieť prezentovať poznatky o ich objavoch.	OSR- otázka vlastného názoru na tvar Zeme, tímová spolupráca MV- film Vznik Zeme	FYZ – slnečná sústava, gravitácia Zeme a Mesiaca BIO – život vo vesmíre, ročné obdobia	
Čítať, interpretovať údaje z máp, plánov, iných zdrojov, diskutovať o cestách objaviteľov do rôznych častí Zeme	Povrch Zeme, svetadiely a oceány 3 hod.	Cesty objaviteľov. Svetadiely, oceány	Cesty objaviteľov (V.da Gamma, K. Kolumbus, Magalhaes, M.Polo, D.Livingstone) Svetadiely, oceány, najväčšie a najvýznamnejšie ostrovy, polostrovy, moria, prielivy, zálivy.	Na modeli Zeme rozlíšiť časti Zeme. Porovnať povrch Zeme v jednotlivých častiach, vymenovať a ukázať na mape a glóbusu oceány, svetadiely. Čítať základné údaje z mapy. Opísať, čo zobrazuje mapa podľa jej legendy. Pripraviť si diskusný príspevok o cestách a ich význame pri objavovaní sveta.	ENV– základné podmienky života OSR – medziľudské vzťahy	DEJ – historické súvislosti objavovania Zeme	
Orientovať sa na mape –	Glóbus a mapa	Glóbus. Mapy. Legenda	Glóbus, zemská os, póly, zemské poglobule,	Na glóbusu určiť zemskú os, severný pól, južný pól, zemské poglobule,	OSR – orientácia v	DEJ – tematické mapy	

automapa, internetová mapa, turistická mapa. Určiť geografickú polohu bodu na mape geografickými súradnicami	8 hod.	mapy. Časové pásma	rovnobežky, poludníky, nultý poludník, rovník, obratníky, polárne kružnice, mapa, druhy máp, tematická mapa, legenda mapy, mierka mapy, geografická poloha, geografická šírka, geografická dĺžka, časové pásmo, dátumová hranica.	rovník, nultý poludník, rovnobežky, poludníky, obratníky, polárne kružnice. Určiť svetové strany na mape a v teréne. Zdôvodniť vytvorenie geografickej siete a opísať ju. Určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami. Odmerať vzdialenosť na mape grafickou mierkou.	životnom priestore, v krajine REV-orientácia vo vlastnom regióne		
Schopnosť objavovať, vyhľadávať informácie, prezentovať, vysvetľovať. Na základe príkladov z najrôznejších častí vysvetľovať javy na základe vedomostí.	Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvorila príroda. 11 hod.	Stavba Zeme. Zemské platne. Zemetrasenia a sopečná činnosť. Činnosť vody. Ľadovce. Činnosť vetra. Typy krajín na Zemi.	Stavba Zeme, zemské jadro, plášť, zemská kôra, zemské platne a ich pohyb, vznik pohoria. Vznik zemetrasenia, sopečná činnosť a i., cunami, zlomy, Kaňony, vodopády, jazerá (činnosť vody – riek, ľadovca), prítoky, delta. Činnosť vetra Púšte, skalné mestá (činnosť vetra). Dažďové lesy, savana, lesy, púšte, lesy mierneho pásma, polárne krajiny, vysoké pohoria (rastlinstvo, živočíšstvo)	Na modeli Zeme rozlíšiť časti Zeme. Porovnať povrch Zeme v jednotlivých častiach (pologuliach), vymenovať a ukázať na mape a glóbose oceány, svetadiely Opísať pohyb zemských krýh. Vysvetliť, ako vzniká pohorie, sopka, sopečná činnosť, zemetrasenie na základe pohybu zemských krýh. Určiť na mape vybrané povrchové celky. Opísať ich polohu. Orientovať sa bez problémov na mape. Poznať názvy najvyšších vrchov pohorí, vedieť ich porovnať podľa výšky. Porozprávať zaujímavosti o nebezpečenstvách vysokých pohorí. Určiť na mape sopečné oblasti, oblasti zemetrasení. Opísať ich výnimočnosť. Určiť na mape sopečný pás a ktoré oblasti sveta sú najviac ohrozené. Uviesť príklady živelných pohrôm vo svete a diskutovať o možnostiach predchádzať im (cunami, zemetrasenie)Vysvetliť ako pôsobia rieka a vietor na zemský povrch. Na základe príkladov porovnať oblasti na Zemi podľa rastlinstva.	ENV – ochrana prírody, pamiatok OSR – starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody	BIO – rastlinstvo a živočíšstvo sveta, horninové zloženie MAT – diagramy, grafy	
Navrhnuť trasu výletu	Najkrajšie miesta na	Sídla na Zemi.	Sídla na Zemi- druhy sídel, charakteristika	Na príklade modelového regiónu vytvoriť podrobnú charakteristiku	ENV– človek a	DEJ – kultúrne pamiatky regiónu,	

po zaujímavých miestach. Orientovať sa na mape.	Zemi, ktoré vytvoril človek 5 hod.	Mestá a dediny. Kultúrne a technické stavby. Pamiatky UNESCO	z hľadiska histórie osídľovania. Mestá a dediny (ako žijú ľudia na rôznych miestach Zeme). Kultúrne a technické stavby – (pr. chrámy, pyramídy,) Pamiatky UNESCO (prírodné a kultúrne) – podľa výberu	regiónu. Pripraviť prezentáciu o živote ľudí vo vybranej oblasti. Porovnať spôsob života ľudí v sídlach, vymenovať a ukázať na mape najľudnatejšie sídla. Na príklade Ukázať na mape a vyhľadať informácie o zaujímavých kultúrnych a technických stavbách Vyhľadať informácie o zaujímavých lokalitách UNESCO vo svete a na Slovensku, ukázať ich na mape. Vytvoriť mentálnu mapu pamiatok UNESCO.	pamiatky OSR – medziľudské vzťahy TPPZ – tvorba projektu na vybranú tému	tematické mapy	

Predmet: Geografia							
Ročník: šiesty				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvodná hodina 2 hod.	Úvod do geografie 6. ročníka Opakovanie 5. ročníka	Zemeguľa, mapa, geografické súradnice, poloha miesta na Zemi, určovanie miesta na Zemi v geografickej sieti, tematické mapy, svetadiely, oceány, mapa sveta.	Oboznámenie s vyučovaním geografie v 6. roč. Precvičenie poznatkov fyzickej a planetárnej geografie z 5. ročníka. Čítať mapy podľa legendy mapy a zemepisných súradníc. Určiť polohu miesta na Zemi geografickými súradnicami.			
Hľadať odpovede, zdôvodňovať, sumarizovať získané poznatky, uvažovať, hodnotiť. Pracovať so zdrojmi.	Planéta Zem 3 hod.	Povrch Zeme, svetadiely a oceány Pásmovitosť na Zemi	Oceány a svetadiely. Poloha Zeme voči Slnku, dopad slnečného žiarenia na zem, šírková a výšková pásmovitosť.	Určiť polohu svetadielov na Zemi. Vysvetliť vznik podnebných a rastlinných pásiem.	MkV- otázka vlastného názoru na tvar a vývoj povrchu Zeme, tímová spolupráca	FYZ – pohyby zemskej kôry BIO – život v rôznych vegetačných pásmach	
Čítať, interpretovať údaje z tematických máp, obrázkov. Hľadať a pracovať s informáciami z iných zdrojov.	Austrália a Oceánia 10 hod.	Poloha a charakteristické prvky Austrálie Povrch Austrálie	Svetadiel a kontinent na Zemi. Určovanie polohy z rôznych hľadísk, pobrežná členitosť. Povrchové celky, Austrálske Alpy, Ayers Rock, austrálske púštne	Čítať základné údaje z mapy. Vytvárať mentálnu mapu z už poznaných resp. z novozískaných poznatkov zo všetkých oblastí. Prezentovať poznatky z odborného textu,	ENV– základné podmienky života, ekosystémy, starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody, časté	DEJ – historické súvislosti objavovania jednotlivých častí Zeme INF- práca s IKT BIO- rozšírenie vegetačných stupňov, druhové zloženie	

Vedieť diskutovať o prírodných a kultúrnych osobitostiach svetadielu.		Podnebie a vodstvo Austrálie Rastlinstvo a živočíšstvo Austrálie Objavovanie a osídlenie Austrálskeho svetadielu Sídla Austrálie a život v nich Hospodárstvo Austrálie Enviroproblémy Austrálie Oceánia	oblasti Podnebné pásma, artézske panvy, vádí, jazerá Typické rastlinstvo a živočíšstvo svetadielu Aboriginovia, objavenie Austrálie Jamesom Cookom, príchod prvých osadníkov, kultúra a kultúrne strediská Významné sídelné jednotky Sydney, Brisbane, Melbourne, Canberra, Hobart, pamiatky UNESCO Hospodárske oblasti rozvoja Bikiny, ozónová vrstva, premnoženie živočíchov Rozdelenie podľa vzniku	vytvárať a vysvetliť kauzálne vzťahy vo vývoji vegetačných pásiem a podnebných pásiem. Diskutovať o zaujímavostiach. Opísať spôsob a dôvody príchodu Európanov do Austrálie a ich spolužitie a konflikty s domorodcami. Diskutovať o problémoch obyvateľstva. Vysvetliť druhy kultúry a jej význam pre človeka. Spoznať predstaviteľov vedy, kultúry a športu, kultúrne pamiatky. Vytvoriť zoznam, koláž z fotografií zaujímavých miest Austrálie. Porovnať vybrané mestá podľa polohy, pôdorysu a štruktúry obyvateľstva. Charakterizovať hospodárstvo s porovnaním pre iné krajiny sveta Poznať význam Bikiny v spojení s nukleárnymi skúškami. Charakterizovať aktuálne environmentálne problémy oblasti.	požiare, najohrozenejšie miesta na svete MkV– tímová práca, medzilidské vzťahy, orientácia v životnom priestore, v krajine, rozvíjanie myslenia, hodnotenia, kultúrne zvyky a tradície, spolužitie domorodcov a prisťahovalcov REV-ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva, podpora rozmanitosti kultúrnych prejavov MV- filmová tvorba	rastlinstva a živočíšstva ANJ- „cudzí jazyk“	FIG- mena a jej využitie vo svete

			ostrovov, najvýznamnejšie oblasti	Porozprávať o význame cestovného ruchu v oblasti.			
Orientovať sa na mape. Čítať, interpretovať údaje z tematických máp, obrázkov. Hľadať a pracovať s informáciami z iných zdrojov. Vedieť diskutovať o prírodných a kultúrnych osobitostiach svetadielu. Rozvíjať schopnosť prezentovať, vysvetľovať. Na základe príkladov z najrôznejších častí sveta aplikovať poznatky pre daný región. Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach.	Amerika 18 hod.	Poloha Ameriky Povrch Ameriky Podnebie a podnebné oblasti Ameriky Vodstvo a morské prúdy Rastlinstvo a živočíšstvo Ameriky Obyvateľstvo	Poloha k ostatným svetadielom a oceánom, prvým objaviteľom amerického kontinentu Pohoria, nížiny Vznik- vrásové, kryhové pohorie, Kordillery, Andy, Amazonská nížina. Faktory ovplyvňujúce podnebie. Mississippi, Amazonka, jazerá, vodopády– Niagarské, Angelov, vznik vodopádov na rieke. Priplav (Panamský), zálivy (Golfský, Hudsonov), prieliv (Magalhaesov, Beringov). Súvislosť rastlinstva a podnebných pásiem, národné parky, rastlinné pásma. Prírodné zaujímavosti Ameriky Príchod Európanov, Mayovia, Aztékovia, Inkovia, súčasné zloženie obyvateľstva.	Čítať základné údaje z mapy. Vytvárať mentálnu mapu z už poznaných resp. z novozískaných poznatkov zo všetkých oblastí. Prezentovať poznatky z odborného textu, vytvárať a vysvetliť kauzálne vzťahy vo vývoji vegetačných pásiem a podnebných pásiem. Diskutovať o zaujímavostiach. Opísať spôsob a dôvody príchodu Európanov do Ameriky a ich spolužitie a konflikty s indiánmi. Diskutovať o problémoch obyvateľstva a živote súčasných indiánov.	MkV – orientácia v životnom priestore, v krajine, tímová práca, medzilidské vzťahy, rozvíjanie myslenia, hodnotenia, kultúrne zvyky a tradície, spolužitie indiánov a prístahovalcov ENV- starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody, ochrana prírody, pamiatok, človeka TPPZ - tvorba projektu na vybranú tému REV - ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva, podpora	DEJ – historické súvislosti objavovania jednotlivých častí Zeme, kultúrne pamiatky regiónu, tematické mapy INF- práca s IKT BIO- horninové zloženie, rozšírenie vegetačných stupňov, druhové zloženie rastlinstva a živočíšstva MAT– diagramy, grafy ANJ- „cudzí jazyk“	

		Štátne rozdelenie Ameriky	Štáty Severnej Ameriky a hlavné mestá (USA, Kanada, Mexiko). Štáty Južnej Ameriky (oblasti Brazília, Laplatská, Andská) a vybrané hlavné a veľké mestá. Problémy, mesto, hlavné mesto, megalopolis.	Vytvoriť zoznam resp. album fotografií zaujímavých miest Ameriky. Porovnať vybrané mestá podľa polohy, pôdorysu a štruktúry obyvateľstva. Vysvetliť spôsob osídľovania územia a s ním spojené i zakladanie miest a vidieckych sídel. Funkčné využitie miest. Pripraviť prezentáciu o živote vo vybranej oblasti.	rozmanitosti kultúrnych prejavov		
	Sídla Ameriky		Vidiecke sídla, typy v rôznych oblastiach, problémy mesta a vidieku, „americký“ spôsob života				
	Hospodárstvo Ameriky		Najdôležitejšie priemyselné odvetvia pre svetové hospodárstvo.	Opísať a vysvetliť hospodárske zameranie vybraných štátov Ameriky (USA, Kanada, Mexiko, Brazília...). Opísať podľa mapy rozmiestnenie nerastných surovín a na ich základe charakterizovať hlavné hospodárske oblasti			FIG- mena a jej využitie vo svete
	Environmentálne a ekologické problémy Ameriky		Národné parky – Yellowstone, Yossemitský, Dolina smrti. Odlesňovanie, problémy miest, preľudnenie	Diskutovať o ekologických problémoch v jednotlivých regiónoch Ameriky. Porozprávať o dôsledkoch globalizácie terorizmu, produkcia drog. Charakterizovať			

				aktuálne environmentálne problémy oblasti.			

Predmet: Geografia							
Ročník: siedmy				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvodná hodina 1 hod.	Úvod do geografie 7. ročníka		Oboznámenie s vyučovaním v 7. roč., opakovanie poznatkov zo 6. ročníka.			
Hľadať odpovede, zdôvodňovať, sumarizovať získané poznatky, uvažovať, hodnotiť. Pracovať so zdrojmi.	Premeny Zeme 2 hod.	Rozmiestnenie a hustota zaľudnenia Zeme Národ, kultúra, rasy a náboženstvo vo svete	Osídľovanie Zeme a zaľudnenie oblastí Rasy, národy, multikultúra, terorizmus. Problémy obyvateľstva.	Poznať históriu osídľovania. Určiť oblasti husto osídlené a uviesť dôvody ich osídlenia. Diskutovať o náboženských a národnostných sporoch vo svete. Vymenovať základné ľudské rasy a podľa atlasu určiť hlavné oblasti rozmiestnenia. Objasniť pojem rasizmus, apartheid. Vymenovať najpočetnejšie národy a lokalizovať ich na mape.	MkV- otázka vlastného názoru na tvar a vývoj povrchu Zeme, tímová spolupráca	BIO – život v rôznych oblastiach sveta, biologické odlišnosti vo vývoji človeka	FIG- vplyv peňazí na rozširovanie osídlenia oblasti
Čítať, interpretovať údaje z tematických	Afrika 12 hod.	Poloha a charakteristické prvky Afriky	Svetadiel a kontinent na Zemi. Určovanie polohy z rôznych hľadísk, pobrežná členitosť.	Čítať základné údaje z mapy. Vytvárať mentálnu mapu z už poznaných resp. z novozískaných poznatkov zo	ENV– základné podmienky života, ekosystémy,	DEJ – historické súvislosti objavovania jednotlivých častí	

máp, obrázkov. Hľadať a pracovať s informáciami z iných zdrojov. Vedieť diskutovať o prírodných a kultúrnych osobitostiach svetadielu.		Povrch Afriky Podnebie a vodstvo Afriky Rastlinstvo a živočíšstvo Afriky Obyvateľstvo a sídla Afriky Hospodárstvo Afriky Oblasti a štáty Afriky	Povrchové celky, Východoafrická prepadlina, Kilimandžáro Podnebné pásma, oázy, vádí, jazerá Typické rastlinstvo a živočíšstvo svetadielu Príchod prvých Európanov, život v jednotlivých oblastiach, kultúra a kultúrne strediská Hospodárske oblasti rozvoja Severná, stredná a južná Afrika...	všetkých oblastí. Prezentovať poznatky z odborného textu, vytvárať a vysvetliť kauzálne vzťahy vo vývoji vegetačných pásiem a podnebných pásiem. Diskutovať o zaujímavostiach. Charakterizovať činnosť vnútorných síl Zeme na zmeny zemského povrchu, opísať rozmiestnenie podnebných pásiem a ich vplyv na rastlinstvo a živočíšstvo. Na príklade Sahary vysvetliť prúdenie pasátov. Vysvetliť, akým spôsobom vyplývajú prírodné pomery na rozmiestnenie obyvateľstva a jeho život. Porovnať životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých oblastiach Afriky. Diskutovať o problémoch obyvateľstva. Vysvetliť druhy kultúry a jej význam pre človeka. Vytvoriť zoznam, koláž z fotografií zaujímavých miest Afriky. Porovnať vybrané mestá podľa polohy. Opísať podľa mapy rozmiestnenie nerastných surovín a na ich základe charakterizovať hlavné hospodárske oblasti. Podľa práce s atlasom a štatistickými	starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody, časté požiare, najohrozenejšie miesta MkV – tímová práca, medziľudské vzťahy, orientácia v životnom priestore, v krajine, rozvíjanie myslenia, hodnotenia, kultúrne zvyky a tradície, spolužitie domorodcov a prisťahovalcov OŽZ- práca s mapou REV - ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva, podpora rozmanitosti kultúrnych prejavov TPPZ- tvorba projektu na	Zeme INF- práca s IKT BIO- rozšírenie vegetačných stupňov, druhové zloženie rastlinstva a živočíšstva ANJ- „cudzí jazyk“	

		Enviroproblémy Afriky	Ekologické a environmentálne problémy Afriky- hlad, voda, nepokoje, diamanty, slumy, dezertifikácia, deforestrácia, občianske a náboženské konflikty, novodobí piráti	údajmi určiť africké naj – rozloha krajín, počet obyvateľov, poloha vybraných štátov. Porozprávať o dôsledkoch globalizácie – charakterizovať aktuálne problémy regiónu podľa práce s doplnkovou literatúrou a internetom..	vybranú tému		FIG- vplyv nedostatku financií na životný štýl
Orientovať sa na mape. Čítať, interpretovať údaje z tematických máp, obrázkov. Hľadať a pracovať s informáciami z iných zdrojov. Vedieť diskutovať o prírodných a kultúrnych osobitostiach svetadielu. Rozvíjať schopnosť prezentovať, vysvetľovať. Na základe príkladov z najrôznejších častí sveta aplikovať poznatky pre daný región.	Ázia 18 hod.	Poloha Ázie Povrch Ázie Podnebie a podnebné oblasti Ázie Vodstvo Ázie Rastlinstvo a živočíšstvo Ázie	Poloha k ostatným svetadielom a oceánom, prví objavitelia ázijského svetadiela. Filipíny, Japonské súostrovie, Suezský prielav... Pohoria, nížiny Vznik- vrásové, kryhové pohorie, Himaláje, Pamír, Ural, sopky, zemetrasenia, Gobi... Faktory ovplyvňujúce podnebie. Kaspické more, Bajkal, Aralské jazero, Chang Jang, Ganga, Indus... faktory ovplyvňujúce vznik rastlinstva a živočíšstva	Čítať základné údaje z mapy. Vytvárať mentálnu mapu z už poznaných resp. z novozískaných poznatkov zo všetkých oblastí. Charakterizovať činnosť vnútorných síl Zeme na zmeny zemského povrchu, opísať rozmiestnenie podnebných pásiem a ich vplyv na rastlinstvo a živočíšstvo. Na mape lokalizovať zóny oblastí sopečnej a zemetrasnej činnosti, vyhľadať v doplnkovej literatúre a na internete najväčšie sopky. Prezentovať poznatky z odborného textu, vytvárať a vysvetliť kauzálne vzťahy vo vývoji vegetačných pásiem a podnebných pásiem. Diskutovať o zaujímavostiach. Na príklade Indogangskej nížiny vysvetliť prúdenie monzúnov. Priradiť k	MkV – orientácia v životnom priestore, v krajine, starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody, tímová práca, medziľudské vzťahy, rozvíjanie myslenia, hodnotenia, kultúrne zvyky a tradície, spolužitie prístahovalcov ENV – ochrana prírody, pamiatok, človek a pamiatky OŽZ- práca s mapou REV - ochrana	DEJ – historické súvislosti objavovania jednotlivých častí Zeme, kultúrne pamiatky regiónu, tematické mapy INF- práca s IKT BIO- horninové zloženie, rozšírenie vegetačných stupňov, druhové zloženie rastlinstva a živočíšstva MAT– diagramy, grafy ANJ- „cudzí jazyk“	

Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach.		Obyvateľstvo a sídla Hospodárstvo Ázie Oblasti a štáty Ázie	Moskva, Tokio, Bombaj Sibír, Ďaleký Východ, Blízky Východ, ázijské tigre“, „ropné štáty“ lokality UNESCO, občianske konflikty, terorizmus, problémy, mesto, hlavné mesto, megalopolis. Vidiecke sídla, typy v rôznych oblastiach, problémy mesta a vidieku, „ázijský“ spôsob života Najdôležitejšie priemyselné odvetvia pre svetové hospodárstvo. Juhozápadná Ázia, Južná Ázia (India), Juhovýchodná Ázia, Východná Ázia (Čína, Japonsko), Severná Ázia, Stredná Ázia živelné pohromy – cunami, zemetrasenia, sopečná	podnebnému pásnu rastlinné stupne. Vysvetliť, akým spôsobom vyplývajú prírodné pomery na rozmiestnenie obyvateľstva a jeho život. Porovnať životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých oblastiach Ázie so životom na Slovensku. Podľa práce s atlasom a štatistickými údajmi určiť ázijské naj – rozloha krajín, počet obyvateľov, poloha vybraných štátov, rekordy svetadielu. Vysvetliť spôsob osídľovania územia a s ním spojené i zakladanie miest a vidieckych sídel. Funkčné využitie miest. Pripraviť prezentáciu o živote vo vybranej oblasti. Opísať a vysvetliť hospodárske zameranie vybraných štátov Ázie. Opísať podľa mapy rozmiestnenie nerastných surovín a na ich základe charakterizovať hlavné hospodárske oblasti Lokalizovať jednotlivé štáty, rozoznať rozdiely v jednotlivých kultúrach, charakterizovať históriu a hospodárstvo krajín , lokalizovať región a základné charakteristiky oblasti (mestá,	nehmotného kultúrneho dedičstva, podpora rozmanitosti kultúrnych prejavov MV- filmová tvorba, práca s internetom TPPZ- tvorba projektu na vybranú tému		FIG- mena a jej využitie vo svete

		Enviroproblémy Ázie	činnosť, tajfúny, lokality UNESCO, občianske konflikty, terorizmus	pamiatky, zaujímavosti) Diskutovať o ekologických problémoch v jednotlivých regiónoch. Porozprávať o dôsledkoch globalizácie Terorizmus. Charakterizovať aktuálne environmentálne problémy oblasti.			

Predmet: Geografia							
Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvodná hodina 1 hod.	Úvod do geografie 8. ročníka		Oboznámenie s vyučovaním v 8.roč., opakovanie poznatkov zo 7. ročníka.			
Hľadať odpovede na otázky, zdôvodňovať, uvažovať, hodnotiť. Pracovať so zdrojmi. Čítať, interpretovať údaje z máp, plánov, iných zdrojov. Vedieť diskutovať o environmentálnych problémoch vymedzených území.	Európa 30 hod.	Poloha, rozloha a členitosť Osídľovanie Európy Povrch Podnebie a vodstvo Rastlinstvo, živočíšstvo	Hranice, ostrovy a polostrovy, zálivy, prielivy, obratníky... Historické osídlenie. Nížiny, preliačiny, pohoria, sopky, ľadovce, fjordy.. Alpy, Pyreneje, Karpaty, Škandinávské vrchy, Ural, Panónska panva, Mont Blanc, Etna, Vezuv, Východoeurópska, Francúzska, Pádska, Volga, Dunaj, Rýn, Loira, Seina, Ladožské jazero,	Určiť polohu Európy na mape vzhľadom k iným svetadielom. Vedieť zakresliť do slepej mapy vybrané ostrovy, polostrovy, zálivy a prielivy Európy. Vedieť diskutovať o národoch Starého sveta. Charakterizovať vybrané povrchové celky a vodné toky. Vysvetliť vznik pohoria Alpy. Určiť podľa mapy, cez ktoré štáty pretekajú najväčšie rieky. Poznať rozloženie podnebných pásiem. Vysvetliť ako súvisí podnebie s polohou oblasti v Európe a vplyv Golského prúdu. Opísať rozloženie obyvateľstva, jeho štruktúru, poznať rozdiel medzi republikami a	ENV- základné podmienky života, starostlivosť a rastlinstvo a živočíšstvo , vzťah človeka a prírody MkV- seba hodnotenie a sebareflexi a pri tvorbe projektov	DEJ – historické súvislosti objavovania území, tematické mapy, kultúrne pamiatky regiónu BIO – rastlinstvo a živočíšstvo, horninové zloženie MAT – diagramy, grafy	

Orientovať sa na mape – automapa, internetová mapa, turistická mapa. Schopnosť objavovať, vyhľadávať in formácie, prezentovať, vysvetľovať. Na základe príkladov z najrôznejších častí vysvetľovať javy na základe vedomostí.		Obyvateľstvo a sídla Oblasti a štáty, Európska únia Stredná Európa Západná a severná Európa Južná a juhovýchodná Európa	Fínska jazerná Pahorkatina... Podnebné charakteristiky a faktory územia, rieky a jazerá, vodnatosť riek Rastlinné pásma, faktory stupňovitosti Moskva, Berlín, Londýn, Paríž, Rím, Brusel, Ženeva, Madrid, Kodaň, Reykjavík Národnosti, náboženstvá, jazyky, mestá Rozdelenie Európy na časti, štáty a orgány EÚ Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika územia- Slovensko, Česko, Poľsko, Maďarsko, Nemecko, Rakúsko, Lichtenštajsko, Švajčiarsko Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika územia- Francúzsko, Monako, Britské ostrovy, BENELUX, Dánsko, Island, Nórsko, Švédsko, Fínsko, Pobaltské republiky Španielsko, Portugalsko, Andorra, Taliansko, Vatikán, San Marino, Grécko, Bulharsko, Rumunsko, štáty Balkánskeho polostrova	monarchiami. Vymenovať jazykové skupiny. Vymenovať a lokalizovať na mape najväčšie sídla. Poznať názvy všetkých štátov Európy, určiť ich na mape, poznať názvy ich hlavných miest. Určiť ich štátne zriadenie a menu. Opísať štáty podľa polohy a prírodných pomerov. Charakterizovať obyvateľstvo, úroveň hospodárstva a kultúrne tradície v jednotlivých štátoch. Určiť štáty patriace do EÚ. Vymenovať najväčšie sídla Európy, lokalizovať ich na mape. Určiť možnosti využitia jednotlivých oblastí pre rozvoj cestovného ruchu, poznať lokality UNESCO v danej oblasti. Podľa mapy zaradiť vybrané štáty do regiónov – zdôvodniť začlenenie štátov do regiónov z hľadiska prírodných a kultúrnych podmienok. Podľa práce s doplnkovou literatúrou a internetovými zdrojmi lokalizovať na mape nepokojné oblasti za posledných 20 rokov. Podľa práce s GapMinder porovnať stav životnej úrovne v jednotlivých oblastiach	REV- Slovensko a kultúrne zvyky iných krajín OŽZ- práca s mapou REV - ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva, podpora rozmanitosti kultúrnych prejavov TPPZ- tvorba projektu na vybranú tému MV- film, internet		FIG- mena a jej využitie vo svete, euro politika EÚ

		Východná Európa	Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko, Rusko	Európy a vytvoriť mentálnu mapu znázorňujúcu faktory ovplyvňujúce stav životnej úrovne obyvateľov.			
Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach. Orientovať sa na mape.	Projekty 2 hod.	Cestujeme po Európe	Prezentácie žiakov	Vyhľadať informácie v literatúre a internete o vybraných miestach Európy, spracovať projekt a od prezentovať ho.	MkV – sebareflexia a sebahodnotenie, skupinová práca na projektoch OŽZ- práca s mapou	DEJ – historické súvislosti objavovania území, kultúrne pamiatky	

Predmet: Geografia							
Ročník: deviaty				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvodná hodina 1 hod.	Úvod do geografie 9. ročníka		Oboznámenie s vyučovaním geografie v 9. roč.			
Hľadať odpovede, zdôvodňovať, sumarizovať získané poznatky, uvažovať, hodnotiť. Pracovať so zdrojmi.	Geografia v živote 3 hod.	Mapy Geografické súradnice	Zemeguľa, mapa, glóbus, tematické mapy. Geografické súradnice, poloha miesta na Zemi, určovanie miesta na zemi v geografickej sieti, mierka mapy	Poznať charakteristiky zobrazenia Zeme na mape a glóbusu, vedieť čítať fyzickogeografické a iné tematické mapy. Určovať polohu miesta na mape podľa geogr. šírky a dĺžky. Čítať mapy podľa legendy mapy a geografických súradníc.	OSR- otázka vlastného názoru na tvar a vývoj povrchu Zeme, tímová spolupráca	FYZ – pohyby zemskej kôry MAT –výpočet mierky mapy a vzdialeností na mape INF- práca s IKT	
Čítať,	Slovensko	História Slovenska	Geologická minulosť	Poznať prehľad	ENV– základné	DEJ – historické	

interpretovať údaje z tematických máp, obrázkov. Hľadať a pracovať s informáciami z iných zdrojov. Vedieť diskutovať o prírodných osobitostiach oblasti. Analyzovať tematické mapy, porovnávať a analyzovať zákonitosti priestorového rozloženia jednotlivých zložiek krajiny. Rozvíjať schopnosť prezentovať, vysvetľovať. Na základe príkladov z najrôznejších častí sveta aplikovať poznatky pre daný región. Navrhnuť trasu výletu	25 hod.	Poloha Slovenska Povrch Slovenska Premeny povrchu Slovenska Podnebie Slovenska Vodstvo Slovenska	Slovenska, historické územia (župy), udalosti a vznik Slovenska Geografické súradnice, hraničné štáty, rozloha Slovenska, okrajové body Geologická stavba, povrchové celky- Tatry, Nízke Tatry, Podunajská nížina, Slanské vrchy, Slovenské Rudohorie, Považské Podolie, Košická, Žilinská kotlina, Hornonitrianska kotlina.. Vonkajšie činitele pôsobiace na povrch a príklady ich činnosti pri tvarovaní povrchu (presypy, duny, sprašové nánosy, skalné mestá, pleso, dolina, meander, mŕtve rameno..) Podnebné činitele, ich vplyv na povrch Slovenska, zmena podnebia s nadmorskou výškou Rieky (Váh, Dunaj, Hornád, Hron..), jazerá a vodné nádrže (Veľké	historických udalostí Slovenska Určiť na mape polohu Slovenska geografickými súradnicami, poznať susedné štáty a hraničné body Slovenska Stručne opísať vznik slovenských pohorí a kotlín, na mape ukázať povrchové celky Slovenska, charakterizovať ich polohu a porovnať nadmorskú výšku, charakterizovať rozloženie nížin a kotlín. Opísať ako pôsobia vonkajšie činitele na povrch v jednotlivých častiach Slovenska. Na príkladoch vysvetliť ako vzniká skalné mesto, riečna, ľadovcová dolina... Určiť, ktorý činiteľ prevládal v danej oblasti a dotvoril zemský povrch podľa obrázkov, opísať ako sa mení podnebie a počasie v priebehu ročných období (diagramy). Na mape určiť vybrané toky, jazerá, vodné nádrže, kúpele, podzemné	podmienky života, ekosystémy, starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody MkV – tímová práca, medzilidské vzťahy, orientácia v životnom priestore, v krajine, rozvíjanie myslenia, hodnotenia TPPZ- tvorba projektu na vybranú tému REV- Slovensko a jeho tradície MV- slovenská filmová, rozhlasová tvorba	súvislosti objavovania Slovenska a osídľovanie jednotlivých oblastí BIO- rozšírenie vegetačných stupňov, druhové zloženie rastlinstva a živočíšstva MAT- diagramy a kartogramy	

po zaujímavých miestach.		Pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo Slovenska Národné pamiatky a pamiatky UNESCO Obyvateľstvo Sídla Hospodárstvo Priemysel	Hincovo pleso, Domaša..) Podzemné, termálne a minerálne vody (Žitný ostrov, kúpele) Pôdne typy, a pôdne druhy, vegetačné stupne. TANAP, PIENAP, NAPANT, ..., Vikolíneč, Spišský hrad, Banská Štiavnica... Počet obyvateľov, štruktúra obyvateľstva podľa veku, náboženstva, národností... Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Bratislava, Bardejov, Komárno, Košice, Trenčín, Nitra, Levoča, Poprad... Hospodárske aktivity človeka na Slovensku, ťažba nerastných surovín – najznámejšie oblasti ťažby Druhy priemyselných odvetví v oblastiach	vody, charakterizovať ich význam pre krajinu a človeka. Opísať negatívne zásahy do vodstva. Poznať základné pôdne druhy a typy na Slovensku v kontexte s rozšírením rastlinstva a živočíšstva v danej oblasti. Vymenovať a ukázať na mape národné parky a pamiatky zaradené do zoznamu UNESCO, zdôvodniť význam ich ochrany. Zdôvodniť nerovnomerné osídlenie Slovenska, posúdiť príčiny, porovnať povrch a osídlenie, na základe toho uviesť oblasti vhodné na osídlenie. Uviesť podmienky pre sídla, vybrané sídla určiť na mape, charakterizovať ich polohu a uviesť ich stručnú charakteristiku. Charakterizovať najvýznamnejšie aktivity človeka v danom regióne s pohľadom priemyselného , poľnohospodárskeho zamerania, vymenovať			FIG- euro a menová únia, typy bankových služieb

		Poľnohospodárstvo Doprava a služby Cestovný ruch a kultúra Miestna krajina	Slovenska (Horná Nitra..) Rastlinná a živočíšna výroba Slovenska Druhy dopravných sietí na Slovensku, ekologický vplyv dopravy na jednotlivé regióny Strediská letnej a zimnej rekreácie, prírodné a kultúrne lokality, ľudová kultúra Šaľa, Nitriansky kraj, okres Šaľa, katastrálne územie, prírodné a kultúrne pamiatky miestnej krajiny...	a ukázať na mape najvýznamnejšie poľnohospodárske a priemyselné oblasti Slovenska Charakterizovať dopravu v jednotlivých regiónoch Slovenska Opísať možnosti rozvoja cestovného ruchu na Slovensku, pripraviť trasu nožnej exkurzie po vyznačených strediskách cestovného ruchu, vymenovať a určiť na mape strediská cest. ruchu Pripraviť prezentáciu svojho sídla, regiónu, opísať možnosti rozvoja, priemyselné zameranie regiónu			
Hľadať odpovede, zdôvodňovať, sumarizovať získané poznatky, uvažovať, hodnotiť. Pracovať so zdrojmi. Rozvíjať schopnosť prezentovať,	Environmentálne súvislosti v regióne 4 hod.	Znečistenie prírody Kalamity a prírodné hrozby Enviroproblémy Slovenska	Ekologické a environmentálne problémy sveta, deforestácia, dezertifikácia, ozónová vrstva, cunami, zemetrasenia, sopky, jadrové hrozby... Rozdiely medzi regiónmi Slovenska	Charakterizovať jednotlivé globálne ekologické a environmentálne problémy sveta, navrhnúť riešenie, vypracovať projekt mapy najväčších svetových katastrof histórie ľudstva Určiť najzávažnejšie ekologické a environmentálne	ENV – základné podmienky života, ekosystémy, starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody MkV – tímová práca, medziludské	DEJ – historické súvislosti oblastí BIO- rozšírenie vegetačných stupňov, druhové zloženie rastlinstva a živočíšstva, environmentálne a ekologické problémy sveta a jeho regiónov	

vysvetľovať.				problémy Slovenska v jednotlivých regiónoch, navrhnuť riešenia	vzťahy, rozvíjanie myslenia, hodnotenia		

POZNÁMKY

Počet hodín pri tematických celkoch je len orientačný. V prípade potreby sa bude prispôsobovať potrebám žiakov, ich schopnostiam a možnostiam.

Medzipredmetové vzťahy:

DEJ – dejepis

INF – informatika

ANJ – anglický jazyk

MAT – matematika

BIO – biológia

Ďalšie použité skratky

FIG- finančná gramotnosť

Prierezové témy:

MkV – multikultúrna výchova

REV – regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

MV – mediálna výchova

TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti

OSR - osobnostný a sociálny rozvoj

OŽZ – ochrana života a zdravia

ENV – environmentálna výchova

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Učebné osnovy : OBČIANSKA NÁUKA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Občianska náuka				
Časový rozsah výučby / ročník	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	-	1 hod./týždeň 33 hod./rok-
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu občianska náuka

Predmetom občianska náuka budeme prispievať k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Budeme ich viesť k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožníme žiakom pochopiť seba samých a pomáhať im v ich socializačnom procese. Naučíme ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytneme žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a viesť ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožniť im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

2. Ciele vyučovacieho predmetu občianska náuka

Predmet občianska náuka sa cieľmi bude spolupodieľať na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že bude viesť žiakov k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti
- utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí
- realistickému sebazpoznávaniu a sebahodnoteniu
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinnosti, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerance
- vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy i mimo školy
- rozpoznávaniu stereotypných názorov na postavenie muža a ženy
- získavaniu základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti

- uplatňovaníu vhodných komunikačných prostriedkov na vyjadrovanie vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv
- vytváraníu schopností využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálneho texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru
- rešpektovaniu a uplatňovaníu mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívanía a prebratíu zodpovednosti za vlastný názor, správanie a dôsledky svojho konanía

3. **Kľúčové predmetové kompetencie**

A. **Ko m p e t e n c i e o b ě i a n s k e:**

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomuje si svoje práva v kontexte zodpovedného prístupu k svojim povinnostiam, prispieva k naplnení práv iných
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- má predpoklady sledovať a posudzovať udalosti, vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia

B. **Ko m p e t e n c i e s o c i á l n e a p e r s o n á l n e:**

- dokáže si budovať vlastnú samostatnosť (nezávislosť) ako člen celku
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami a záujmami
- osvojiť si základné postupy spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správanía a konanía a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch

C. **Ko m p e t e n c i e p r a c o v n é:**

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneníu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať zmeny

D. **S o c i á l n e k o m u n i k a č n é k o m p e t e n c i e:**

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie, má adekvátny ústny a písomný prejav
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce
- dokáže primerane komunikovať v materinskom jazyku

E. **Ko m p e t e n c i e r i e š iť p r o b l é m y:**

- pri riešení problémov uplatňuje vhodné metódy
- je otvorený (pri riešení problémov) pre získavanie a využívanie rôznych aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov
- pri jednotlivých riešeníach dokáže spoznávať ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovn e ich rizika
- má predpoklady na konštruktívne riešenie problémov

F. Kompetencie k celoživotnému učeniu sa:

- uvedomuje si potrebu učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové schopnosti

G. Kompetencie v oblasti informálnych a komunikačných technológií:

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní

Prierezové témy a finančná gramotnosť

A. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra:

- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráse svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia
- spoznávať kultúrne dedičstvo našich predkov
- vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach regiónu
- spoznávať kultúrnu rozmanitosť, tradičnú ľudovú kultúru, remeslá, tradičné jedlá
- pestovať a rozvíjať hrdosť na krásu tradičného ľudového umenia a uchovávať kultúrne dedičstvo našich predkov

B. Osobnostný a sociálny rozvoj:

- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie
- utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu
- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu a sebadôveru
- prevziať zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie ostatných
- pomáhať žiakom získať a udržiavať si osobnostnú integritu
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu
- podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole, prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok

C. Multikultúrna výchova :

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti
- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva rešpektovať práva druhých
- spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície, rešpektovať ich ako rovnocenné a dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať
- bojovať proti predsudkom a stereotypom, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie
- uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej, národnostnej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti

D. Environmentálna výchova :

- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania prírodných zákonov
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu a posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia
- posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a rozpoznávať nežiaduce konanie
- racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská v problematike *životného prostredia*

E. Ochrana života a zdravia:

- Integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie
- pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami
- pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu
- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných ľudí
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

F. Tvorba projektu a prezentácia zručnosti :

- vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi
- učiť sa riešiť problémy, správne ich pomenovať
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím nástrojov IKT
- vedieť prezentovať sám seba a svoje schopnosti, ale učiť sa pracovať aj v skupine, vážiť si prácu iných a nepodceňovať ju
- učiť sa vytvoriť nejaký produkt – zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať aj v ostatných predmetoch alebo v mimoškolskej činnosti pri reprezentácii svojej školy

Rozvoj finančnej gramotnosti :

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Témy, celkové a čiastkové kompetencie opisujú vybrané poznatky, zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti. Celkovo sú témy zoradené do siedmich vybraných kategórií finančnej gramotnosti – Človek vo sfére peňazí; Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí; Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca; Plánovanie a hospodárenie s peniazmi; Úver a dlh; Sporenie a investovanie; Riadenie rizika a poistenie.

Očakávania opisujú, akým spôsobom by mali žiaci byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach. Očakávania odrážajú napredovanie v získavaní poznatkov, zručností a skúseností :

- vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb
- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby
- identifikovať zdroje osobných príjmov
- stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom
- chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a za svojich blízkych
- poznať hodnotu vecí ako výsledku ľudskej práce, vážiť si prácu
- vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia
- vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu
- vedieť vysvetliť základné ekonomické pojmy
- chápať úlohu štátu v oblasti ekonomického rozvoja spoločnosti
- vedieť diskutovať a vyjadrovať vlastné názory a postoje k problematike vzťahu morálky a peňazí
- zoradiť si osobné finančné ciele podľa ich priority, zhodnotiť výsledky vlastného finančného rozhodovania
- opísať spôsob rozhodovania pri sporení a míňaní finančných prostriedkov, výhody a nevýhody využívania úverov
- vedieť vysvetliť existenciu vplyvov ekonomickej krízy na jednotlivca a na rodinu
- stanoviť si merateľné krátkodobé ciele
- chápať, že sporenie prispieva k finančnej prosperite a investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov

4. Stratégia vyučovania (metódy a formy práce):

- vyučovacie hodiny s klasickou stavbou
- kooperatívne vyučovanie – práca vo dvojiciach, práca v skupinách
- skupinová tvorba projektov
- tvorba referátov – využitie rôznych dostupných zdrojov
- hranie rolí, zážitkové učenie, inscenačné metódy
- riešenie modelových situácií
- besedy, diskusie, motivačný rozhovor
- práca s literatúrou – čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií
- súťaže na danú tému
- tvorba testov, tajničiek
- práca s interaktívnou tabuľou, internetom
- práca s textami, s tlačou – vyhľadávanie, triedenie a využitie podstatných informácií
- práca s IKT – samostatné učenia sa a experimentovanie
- projektové vyučovanie
- fixačné metódy – ústne a písomné opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

Vyučovanie bude prebiehať v triedach, počítačovej učebni, mimoškolských priestoroch.

5. Učebné zdroje:

Učebnice:

Drozdíková, A. – Ďurajková, D.: Občianska náuka pre 5.ročník ZŠ, SPN – Mladé letá Bratislava 2009 č. CD – 2009- 29004/24 956 – 1 : 911

Drozdíková, A. – Ďurajková, D.: Občianska náuka pre 6.ročník ZŠ, SPN – Mladé letá Bratislava 2009 č. CD – 2009 – 37088/43167 – 4 : 911

Dřízová, E. a kol.: Občianska výchova pre 7.ročník ZŠ. SPN – Bratislava 2008 č. CD – 2008 – 13 689 – 1 : 1911

Krsková, A.- Ďurajková, D.- Drozdíková, A.: Občianska výchova pre 8.ročník ZŠ, SPN Bratislava 2004 č. CD – 2004 – 5624/14 482 – 2 : 091

Šlosár, R.- Čapová, M.- Fabová, L.- Lisý, J.: Občianska výchova pre 9.ročník ZŠ, SPN Bratislava 1994 č. 1945/1994 – 21

Ďalšie učebné zdroje:

Ústava Slovenskej republiky

Všeobecná deklarácia práv dieťaťa

Bagalová, L.- Gogolová, D.: Ľudské práva a zručnosti potrebné pre ich uplatnenie, ŠPÚ 2007

Surová – Čulíková, A. – Matula, Š.: Cesta k tolerancii I, II. MPC Bratislava 2007

Myslite globálne, MPC Bratislava 2007

Vargová D.: Práva detí v kontexte Dohovoru práv dieťaťa, MPC Bratislava 2007

IKT zdroje: PC s pripojením na internet, interaktívna tabuľa, DVD – CD edu zamerania

6. Metódy a prostriedky hodnotenia žiakov

Žiaci budú hodnotení známku podľa hodnotiacich kritérií v súlade s Metodickým pokynom MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl a priebežne slovné:

- a) **pri verbálnej forme kontroly** úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka. Pri verbálnej kontrole budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu,

- b) **písomnou formou** budeme kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom tematického testu v rozsahu 10 - 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu, optimálne hodnotenie na základe percentuálnej úspešnosti, tajničky, osemsmierky atď. na konci tematického celku,
- c) **pri praktických aktivitách** budeme využívať slovné hodnotenie praktických zručností (vytvorenie projektu, referátu) s dôrazom na samostatnosť a správnosť riešenej úlohy, optimálne je slovné hodnotenie, hodnotenie spolužiakmi a sebahodnotenie,
- d) preverovať úroveň **samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom** formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov,
- e) **úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností** budeme hodnotiť prostredníctvom prezentácie zadaných projektov podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

Stupeň 1 (výborný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a plánov, vie ich pohotovo využívať pri činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav sú správne. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a plánov, vie ich pohotovo využívať. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny, písomný prejav majú občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý): žiak má v celistvosti a pri ich využívaní osvojenia poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a plánov nepodstatné medzery. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých činnostiach. V ústnom, písomnom prejave sú častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov a plánov, ako aj v ich využívaní. Pri riešení úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný. Jeho ústny a písomný prejav má často vážne nedostatky, ktoré dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami a plánmi. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Žiak nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Pri samostatných prácach a projektoch budeme vychádzať z hodnotiacej škály:

Dosiahnutý počet bodov v %	známka
100 % - 90 %	1
89 % - 75 %	2
74 % - 50 %	3
49 % - 25 %	4
24 % - 0 %	5

Predmet: **Občianska náuka**

Ročník: piaty		Časová dotácia: 1h týždenne/ 33h ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma	Obsah			
Podporovať vedomie jedinečnosti každého človeka v spoločnosti	I.tematický celok: Moja rodina / 13 hodín//	Poslanie a funkcie rodiny	Funkcie rodiny	Chápať význam rodiny pre spoločnosť	OSR – vytvárať si pozitívny vzťah k svojej rodine	Etická výchova Náboženská výchova
Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny		Vzťahy v rodine, roly členov rodiny	Princípy, na ktorých fungujú vzťahy v rodine	Vie rozlíšiť pozitíva s negatíva v rodinných vzťahoch. Chápe zmysel pozícií jednotlivých členov pre fungovanie rodiny	FIG – vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny, popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine	Etická výchova

Rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania		Normy a pravidlá Práva a povinnosti členov rodiny	Pravidlá platné v rodine Práva a povinnosti rodičov a detí	Chápe význam pravidiel v rodine. Chápe spätosť práv a povinností . Vie ochraňovať svoje práva a plní si svoje povinnosti	OSR – prevziať zodpovednosť za svoje správanie a konanie	Etická výchova Náboženská výchova
Spoznávať históriu, zvyky a tradície a snažiť sa ich zachovávať aj vo svojom živote		História mojej rodiny Zvyky a tradície	Rodinná genéza 2 generácií dozadu. Rodostrom. Zvyky a tradície / Vianoce, Veľká noc/	Získať úctu a hrdosť na svoju rodinu, tradície a zvyky. Pochopiť spätosť prítomnosti s minulosťou. Vie rozlíšiť podobnosť a originalitu rodín.	MkV – rozvíjať hrdosť na svojich predkov	Dejepis Geografia
Prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov		Komunikácia v rodine	Verbálna a neverbálna komunikácia. Jednosmerná komunikácia Základné komunikačné techniky	Chápe dôležitosť komunikácie medzi členmi rodiny pre ich harmonický život .Uplatňuje základné komunikačné techniky a prejavuje úctu k názorom rodičov.	OSR – vie obhajovať, zdôvodniť svoj názor a rešpektovať názory iných	Etická výchova Slovenský jazyk

Získavať základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých životných situácií		Krízy v rodine	Dôvody, ktoré vedú ku krízam v rodine: rozvod rodičov, choroba v rodine Neúplná rodina	Identifikovať príčiny rodinných kríz. Chápať potrebu prebrať rolu neprítomného člena rodiny	OSR – vedieť prejavíť pocit spolupatričnosti	Etická výchova Biológia
Uvedomovať si hodnotu rôznosti ľudí, názorov a prístupov k riešeniu problémov		Problémy rodinného života a ich riešenie	Typológia záťažových situácií Problémy rodinného života Spôsoby riešenia	Vedieť vymenovať záťažové situácie a vygenerovať základné problémy rodinného života Zdôvodňovať svoje riešenia, aktívne počúvať a prijímať rozhodnutie	OSR – naučiť sa robiť kompromisy	Etická výchova Náboženská výchova
Uplatňovať pravidlá duševnej hygieny vo svojom rodinnom prostredí		Zdravý spôsob života	Životné štýly, stres, relaxačné techniky Zdravý životný štýl: zdravá životospráva, pravidlá duševnej hygieny Spôsoby trávenie voľného času	Porovnávať jednotlivé životné štýly Identifikovať stres a naučiť sa techniky na jeho odbúravanie Odolávať módnym trendom v životospráve Rozlíšiť vhodné a nevhodné trávenie voľného času	OŽZ – zvládnuť rôzne životné situácie a vyvarovať sa prílišnému stresu	Etická výchova Biológia

Chápať dôležitosť spoločného trávenia voľného času pre rozvoj svojej osobnosti		Voľný čas v mojej rodine	Voľný čas v rodine Spôsoby trávenia voľného času v rodinách	Naučiť sa prispôbiť ostatným členom rodiny Formovať si pocit spolupatričnosti	OŽZ – využívať voľnočasové aktivity zamerané na svoje zdravie	Biológia Telesná výchova
Vzdelávať sa v oblasti ľudských práv a rodinnej výchovy		Naši príbuzní, priatelia, susedia	Širšia rodina Medziľudské vzťahy Priateľstvo Pomoc a podpora	Poznať členov svojej širšej rodiny Na príkladoch uviesť, ako fungujú vzťahy v širšej rodine, susedské vzťahy	OSR – ochota vzájomnej pomoci a podpory	Dejepis Etická výchova
Byť tolerantný k názorom a postojom druhých, dodržiavať pravidlá vzájomnej slušnosti		Generačné problémy v rodine	Viacgeneračné rodiny Problémy spolunažívania vo viacgeneračných rodinách	Vysvetliť pojem viacgeneračnej rodiny Zdôvodniť potrebu vzájomnej starostlivosti rodičov, deti a starých rodičov	OSR – chápať, čím sa vzájomne obohacujú	Dejepis
Poznať svoje práva a rešpektovať práva iných		Dokumenty a Zákon o rodine	Dohovor o právach dieťaťa Zákon o rodine	Vedieť pracovať s dokumentom a zákonom Poznať svoje práva a povinnosti Osobne sa angažovať proti porušovaniu práv detí	TPPZ – vyhľadať dokumenty a zákony upravujúce práva detí	Informatika

Integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia	Projekt / 1 hodina /	Zdravý životný štýl v mojej rodine	Životný štýl Životospráva v rodine Spôsoby spoločného trávenia voľného času	Vedieť spracovať informácie stručne, zrozumiteľne Dávať príklad aj iným žiakom, ako vytvoriť harmonické spolunažívanie v rodinách	TPPZ – rozvíjať základné komunikačné schopnosti pri prezentácii vlastného projektu	Informatika Slovenský jazyk
Utvárať základné sociálne zručnosti a zručnosti pre spoluprácu	II. tematický celok: Moja škola / 17 hodín /	Trieda ako sociálna skupina	Princípy fungovania triedneho kolektívu Postavenie jednotlivcov v skupine Sociálne roly Socializácia	Vysvetliť príčiny pozícií jednotlivých žiakov v triednom kolektíve Vymenovať základné roly žiakov v triede a zaradiť žiakov do nich Vysvetliť pojem socializácia	OSR – objasniť podstatu problémov vo vzťahoch medzi žiakmi v kolektíve	Etická výchova
Uvedomovať so možné dopady svojich verbálnych aj neverbálnych prejavov		Individualizmus Osobnosti v našej triede	Osobnosť – pozitíva a negatíva Vodca, vodcovský typ, charakteristické znaky Súperenie, súťaživosť	Rozlíšiť pozitívne a negatívne osobnosti v triede Objasniť význam pozitívnych vzorov pre život triedy Odhalit' manipuláciu zo strany spolužiaka a odolať jej	OŽZ – predchádzať sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania	Etická výchova Biológia
Utvárať si pozitívny / nezraňujúci / postoj k sebe samému a k druhým ľuďom		Kolektivismus Spolupráca v našej triede	Pravidlá spolupráce Kompromis Riešenie konfliktov	Poznať a riadiť sa pravidlami spolupráce pri činnostiach triedneho kolektívu Ochota robiť kompromisy pri riešení problémov v triednom kolektíve	OSR – utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu	Etická výchova Náboženská výchova

Uvedomovať si mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania		Sebahodnotenie a hodnotenie žiakov triedy	Rovnosť a rovnakosť Predsudok Sebapoznanie Sebahodnotenie Poznanie a hodnotenie iných	Rozlíšiť pojmy rovnosť a rovnakosť Vysvetliť pojem predsudok Poznať pozitíva a negatíva svoje aj svojich spolužiakov	OSR – vysloviť negatívny názor bez urážania	Etická výchova Slovenský jazyk
Vytvárať základné komunikačné schopnosti		Komunikácia v triede	Vzájomné pôsobenie členov kolektívu Družní spolužiaci Žiaci s problémami pri nadväzovaní sociálnych vzťahov	Rozoznať odlišnosti jednotlivcov v procese vytvárania sociálnych vzťahov Pomáhať spolužiakom pri nadväzovaní kontaktov	OSR – byť tolerantný k názorom druhých, dodržiavať pravidlá diskusie	Etická výchova Náboženská výchova Slovenský jazyk
Aktívne sa zúčastňovať na činnosti žiackej samosprávy, vyjadrovať vlastné názory a postoje k činnosti triedneho kolektívu.		Práva a povinnosti žiakov v triede Triedna samospráva	Dokument: Práva a povinnosti žiakov v konkrétnej triede Vytvorenie a činnosť triednej samosprávy	Zúčastňovať sa na tvorbe práv a povinností žiakov triedy Využiť možnosť ovplyvniť život vo svojej triede	OSR – rozvíjať zodpovednosť za seba a iných	Etická výchova Náboženská výchova
Aktívne sa zapájať do mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti a reprezentácie svojej školy.		Mimovyučovacia a mimoškolská činnosť	Mimovyučovacie aktivity v škole Záujmové útvary v škole Aktívne využívanie voľného času, mimoškolská činnosť	Zapájať sa do mimoškolských aktivít Poznať, ktoré záujmové útvary pracujú v škole a začleniť sa do niektorého z nich. Uviesť možnosti mimoškolského využívania voľného času	OSR – rozvíjať svoje záujmy OŽZ- uprednostňovať zdravý životný štýl	Biológia Telesná výchova

Rozvíjať pocit hrdosti, spolupatričnosti, posilňovať snahu reprezentovať školu		Naša škola	História, úspechy žiakov Bývalí pedagógovia Osobnosti školy Symbolika školy / logo, hymna školy /	Vie uviesť úspechy osobností pedagógov a pozná históriu svojej školy Pozná symboliku svojej školy	OSR – pestovať hrdosť na svoju školu	Dejepis
Prejavovať patričnú úctu k osobnosti učiteľa a rozvíjať základné zručnosti úspešnú spoluprácu		Naša pani učiteľka	Osobnosť učiteľa Pracovné štýly učiteľa	Uviesť základné typy osobnosti učiteľa Poznať základné pracovné štýly učiteľa Rozvíjať kritické myslenie a schopnosť vyjadriť svoj názor bez urážania	OSR- vážiť si prácu iných a prejavovať im náležitú úctu	Etická výchova Slovenský jazyk
Uvedomovať si svoje schopnosti s cieľom praktického uplatnenia sa v budúcom živote		Čím by som chcel byť	Povolanie Zamestnanie Rodinné tradície v povolaniach	Vysvetliť na príkladoch pojmy povolania a zamestnanie Uvedomovať si svoj záujem o isté povolanie	FIG – uvedomiť si vplyv vzdelania a zručnosti na vlastnú životnú úroveň v budúcnosti	Etická výchova Svet práce
Uvedomovať si vlastnú zodpovednosť za sebvýchovu a sebvzdelávanie		Vzdelávanie ako hodnota	Systém hodnôt Hodnoty detí školského veku Vzdelanie v systéme hodnôt detí školského veku	Uviesť najdôležitejšie hodnoty vo svojom živote Vysvetliť, prečo má vzdelanie práve také miesto v jeho hodnotovom systéme Tolerovať hodnoty spolužiakov	OSR- utvárať si vlastný systém hodnôt OŽZ – chápať život a zdravie ako najvyššiu hodnotu	Etická výchova Biológia

Orientovať sa v našom školskom systéme a poznať možnosti svojho ďalšieho vzdelávania		Školský systém u nás	Typy a stupne škôl Školské zariadenia	Rozlíšiť typy stredných škôl Vymenovať niektoré školské zariadenia Poznať možnosti ďalšieho vzdelávania	OSR – orientovať sa na prípravu na svoje budúce povolanie	Dejepis Geografia
Prezentovať prácu svoju písomne i verbálne s využitím IKT		Školský systém v Európe	Typy a stupne škôl vo vybraných štátoch EÚ Povinná školská dochádzka	Poznať typy a stupne škôl v niektorých štátoch EÚ Rozlišovať dĺžku trvania povinnej školskej dochádzky u nás a v štátoch EÚ	TPPZ – vyhľadať informácie a školských systémoch v štátoch EÚ	Informatika
Akceptovať rozmanitosť ako spoločenskú realitu a tolerovať rôzne odlišnosti		Živo žiaka základnej školy - u nás - v zahraničí, v meste – na dedine	Režim dňa Výchova, vyučovanie Voľnočasové aktivity	Porovnať život žiaka SR – zahraničie, mesto – dedina Hľadať podobnosti a odlišnosti	OSR – rozvíjať kritické myslenie, vyjadrovať svoj názor a zdôvodňovať ho	Dejepis Geografia
Uvedomovať si potrebu celoživotného vzdelávania		Škola budúcnosti	Spôsoby učenia a vyučovania v budúcnosti Postavenie žiaka a učiteľa v budúcnosti Obsah vzdelávania v budúcnosti	Rozvíjať tvorivosť a fantáziu Prejaviť aj zmysel pre realitu Vyjadriť a obhájiť svoju predstavu	OSR- rozvíjať vlastné schopnosti s cieľom úspešne sa uplatniť v budúcom živote	Etická výchova

Prejavovať patričnú hrdosť na kultúrne dedičstvo našich predkov	Projekt / 2 hodiny /	Boli tu pred nami	Galéria osobností našej školy	Poznať osobnosti našej školy zo súčasnosti aj z minulosti	TPPZ – využiť schopnosti pre tímovú prácu	Výtvarná výchova Informatika

Predmet: Občianska náuka						
Ročník: šiesty				Časová dotácia: 1h týždenne/ 33h ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma	Obsah			
Podnecovať aktivitu, tvorivosť vo vzťahu k rozvoju vlastnej obce.	Moja obec, región, vlasť, EÚ / 13 hodín /	Obec, v ktorej žijem	Obec, základné informácie o obci	Vie získať základné informácie o svojej obci a využiť ich v každodennom živote. Rozlíšiť medzi vidieckou a mestskou komunitou.	ENV- citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu RV – poznať históriu a súčasnosť svojej obce	Dejepis Geografia

Spoznávať kultúrnu rozmanitosť		Minulosť a súčasnosť obce	Významné udalosti v obci v minulosti a v súčasnosti, tradície, zvyky v obci	Pozná históriu a súčasnosť obce, v ktorej žije.	MkV- spoznávať svoju kultúru, históriu, zvyky a tradície	Dejepis Etická výchova
Vyhľadať informácie spojené s utváraním symbolov obce.		Kronika, erb ,vlajka mojej obce	Symboly obce, obecná kronika	Vie vysvetliť vznik a význam symbolov obce. Vie posúdiť význam obecnej kroniky pre poznanie minulosti obce a jej prepojenie so súčasnosťou.	REV – poznať kultúrne dedičstvo našich predkov	Dejepis
Poznať význam osobností v rozvoji obce v minulosti aj v súčasnosti.		Významné osobnosti obce	Osobnosti obce v minulosti a v súčasnosti v jednotlivých oblastiach spoločenského života	Pozná osobnosti svojej obce v minulosti a dnes a uvedomuje si význam pozitívnych vzorov pre svoj život.	REV – pestovať hrdosť na osobnosti svojej obce, brať si z nich pozitívny vzor FIG – uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov	Dejepis Matematika
Pestovať a rozvíjať cit ku kráse prírody, kultúrneho dedičstva našich predkov		Historické pamiatky, krásy prírody v mojej obci a jej okolí	Pamätihodnosti, pramene histórie obce ,prírodné krásy	Vytvára si pocit hrdosti na svoju obec poznaním jej histórie, kultúry, zvykov a tradícií, pamiatok a prírodných krás.	MV – rozvíjať cit ku kráse prírody, kultúrnemu dedičstvu	Dejepis Geografia

Rozvíjať komunikačné a sociálne zručnosti.		Obecná samospráva	Miestny úrad, poslanci obecnej samosprávy, starosta, primátor	Zaujíma sa o spôsob volieb poslancov do obecného zastupiteľstva. Pozná základné poslanie obecného zastupiteľstva. Vie, kto je starostom, primátorom v obci	OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu	Dejepis Etická výchova
Rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.		Verejný, kultúrny a spoločenský život v obci	Kultúrne aktivity, spoločenské udalosti, iná činnosť v obci	Aktívne sa s členmi svojej rodiny zapája do organizovania akcií v obci a zúčastňuje sa ich.	MV – vie sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach	Dejepis Etická výchova Geografia
Osvojiť si vedomosti a zručnosti v poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.		Budúcnosť obce, v ktorej žijem	Plán rozvoja obce, budúcnosť obce	Pozná výhľadové plány rozvoja obce. Chce sa v budúcnosti aktívne spolupodieľať na jej rozvoji.	OŽZ- formovať vzťah k problematike ochrany územia, kde žijem. OSR- zodpovednosť za svoje konanie	Dejepis Geografia
Chápať vzťah človeka a prostredia a dôsledky ľudskej činnosti na životné prostredie.		Región , v ktorom žijem	Región , história, súčasnosť a jeho budúcnosť	Vie získať informácie o histórii a súčasnosti svojho regiónu. Pozná jeho pamiatky, prírodu a významné osobnosti.	ENV- vnímať a citlivo pristupovať k prírode a k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu	Dejepis Geografia Slovenský jazyk

Vnímať seba ako občana. Chápať vývojové zmeny v spoločnosti ako prirodzený a nevyhnutný proces.		Moja vlasť – Slovenská republika	Minulosť, súčasnosť, osobnosti, pamiatky, príroda.	Vytvára si hrdosť na svoju vlasť poznaním jej minulosti, súčasnosti, prírody, historických pamiatok a významných osobnosti	MkV- spolunažívanie rôznych skupín, rešpektovať ich práva, záujmy, názory a postoje	Dejepis Geografia
Poznať význam štátnych symbolov a byť na ne patrične hrdý.		Štátne symboly	Štátna vlajka, znak, hymna a pečať	Pozná štátne symboly, chápe ich význam a vie, ako im vzdať úctu.	OSR – hrdosť nad príslušnosťou k SR	Dejepis Geografia
Chápať princípy demokracie, potierať prejavy intolerancie, xenofóbie, diskriminácie a rasizmu.		Európska únia	Integrácia Európy, členské štáty, jednotná európska mena	Vie si vyhľadať základné informácie o zjednocovaní Európy, o EÚ a používať ich v každodennom živote. Uvedomuje si význam členstva v EÚ pre občanov SR.	MkV –komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín	Dejepis Geografia Etická výchova
Osvojiť si znalosť základných pojmov multikultúrnej výchovy.		Prepojenie národnej identity a európskou identitou	Národné špecifiká Slovákov, európska identita, tolerancia	Uvedomuje si nutnosť zachovania vlastných špecifik a ich prepojenia s európskou identitou. Podporuje šírenie znášanlivosti a tolerancie medzi národmi Európy.	OSR- uplatňovať nielen svoje práva, ale aj práva iných MkV- rozvoj tolerancie, rešpektu vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti	Dejepis Informatika

Využiť poznatky z iných predmetov, aplikovať ich pri tvorbe projektu.	Projekt / 2 hodiny /	Obec, v ktorej žijem	Minulosť a súčasnosť mojej obce, historické pamiatky, symboly obce, významné osobnosti obce, školy, podniky, kultúrny, spoločenský a športový život obce	Vie si vyhľadať a v praxi používať základné informácie o svojej obci, Vie prezentovať výsledky vlastnej práca pred spolužiakmi	TPPZ – prezentovať výsledky svojej práce písomne aj verbálne	Dejepis Geografia Informatika
Formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných. Chápať život ako najvyššiu hodnotu.	Vnútornej a vonkajší život jednotlivca / 9 hodín / Vnútornej život jednotlivca	Ľudská psychika	Psychika, psychický vývin, nervový systém, vývin psychiky	Pozná základy ľudskej psychiky. Uvedomuje si spätosť psychiky s biologickými faktormi / nervovou sústavou /	OSR – chápať zmeny vo vlastnom vývoji	Biológia
Porozumieť sebe samému a zvládať vlastné správanie .		Psychické procesy, základné prvky psychiky	Pocit, vnem, vnímanie, pozornosť a predstava	Pozná základné prvky psychiky, vie ich rozlíšiť a uvedomuje si ich význam pre svoj duševný vývoj	OSR – uvedomovať si hodnotu rôznosti ľudí	Biológia
Uvedomovať si zodpovednosť za vlastnú sebaučinku a sebaučinku.		Pamäť a myslenie	Pamäť krátkodobá a dlhodobá. Myslenie , pojmy, súd a úsudok	Pozná a vie rozlíšiť krátkodobú a dlhodobú pamäť a chápe ich význam pre svoju duševnú činnosť. Vie uviesť jednoduchý príklad usudzovania a určiť pojmy, súdy a úsudok	OSR – uvedomovať si význam pamäti a myslenia pre vlastné vzdelávanie	Biológia Matematika

Utvárať si pozitívny postoj k sebe samému a k druhým.		Ľudské city	City, emócie, negatívne a pozitívne emócie	Vie rozlíšiť základné pozitívne a negatívne emócie. Chápe dôležitosť primeraného prežívania emócií.	OSR – vedieť sa ovládať v každej situácii	Biológia Etická výchova
Uvedomovať si hodnotu rôznosti ľudí, názorov a prístupov k riešeniu problémov.		Ľudská osobnosť	Osobnosť, inteligencia, typy osobnosti	Uvedomuje si neopakovateľnosť charakteristických znakov každej osobnosti. Pozná základnú typológiu osobnosti podľa temperamentu, vie ich charakteristické znaky a vie zaradiť seba.	MkV – využívať interkultúrne kontakty k vzájomnému obohateniu seba i druhých	Biológia Etická výchova
Pestovať hrdosť a rozvíjať svoje schopnosti s cieľom úspešne sa uplatniť v spoločnosti.		Schopnosti osobnosti	Ďalšie typy osobnosti, črty osobnosti, individuálne schopnosti	Učí sa poznávať základné črty vlastnej osobnosti. Uvedomuje si svoje schopnosti na určitý druh činnosti.	OSR- rozvíjať vlastnú osobnosť	Etická výchova Informatika
Chápať význam psychológie v každodennom živote so zámerom porozumieť správaniu a konaniu seba aj iných ľudí.		Psychológia v každodennom živote	Pojem psychológia. Simulácia denných životných situácií a ich riešenie s využitím vedomostí zo psychológie	Overuje si svoje schopnosti využívať vedomosti zo psychológie v dennom živote.	OSR- zodpovednosť za svoje konanie, osobný život, rešpekt, tolerancia	Etická výchova

Učiť sa zodpovednosti za výsledky vlastnej práce.		Proces učenia sa	Myslenie, myšlienково – logické operácie, proces učenia sa. Metódy učenia sa.	Vie na jednoduchom texte použiť analýzu a syntézu. Posudzuje základné metódy učenia sa a hľadá si najvhodnejšie pre svoju osobu.	OSR – rozvíjať sebareflexiu a sebazoznávanie spojené s prevzatím zodpovednosti za svoje vzdelávanie	Etická výchova
Chápať a tolerovať odlišné záujmy, názory a schopnosti druhých.	Vnútorň a vonkajší život jednotlivca / 8 hodín / Vonkajší život jednotlivca	Charakteristika sociálnych skupín	Sociálne skupiny, typy sociálnych skupín, malé sociálne skupiny, znaky sociálnych skupín	Pozná základné typy sociálnych skupín a vie ich rozlíšiť. Znaky sociálnych skupín vie aplikovať na skupiny, ktorých je členom.	OSR – rozvíjať sociálne zručnosti pre život a spoluprácu FIG – diskutovať o vzťahu morálky a peňazí	Dejepis Etická výchova
Prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov.		Sociálne vzťahy v skupinách	Sociálne vzťahy, štruktúra skupiny, vodcovia skupiny	Uvedomuje si vytváranie sociálnych vzťahov. Chápe význam vodcu pre vývoj celej skupiny.	OSR – pestovať kvalitné medziľudské vzťahy	Etická výchova Náboženská výchova
Predchádzať sociálno – patologickým javom a škodlivým spôsobom správania.		Socializácia jednotlivca, pozície a roly jednotlivca v skupine	Socializácia, pozícia, rola, Osobnosť jednotlivca	Pozná pozície a roly členov skupiny, do ktorej patrí. Vie odolať tlaku členov skupiny.	OSR – prevencia sociálno – patologických javov v škole	Biológia Etická výchova

Vedieť obhajovať svoj názor, ale byť tolerantný k názorom a potrebám druhých ľudí.		Metódy merania sociálnych vzťahov v skupinách	Základné metódy merania sociálnych vzťahov v skupinách, pozorovanie, sociometria	Pozná základné metódy merania vzťahov v sociálnych skupinách. Rešpektuje členov skupiny a uvedomuje si súvislosť medzi vzťahmi v skupine a konaním jej členov.	OSR – rešpektuje názory, potreby a práva ostatných členov skupiny	Etická výchova
Dodržiavať pravidlá diskusie. Uvedomovať si mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania.		Sociálna zručnosť - komunikácia	Komunikácia - verbálna, neverbálna	Ovláda a v každodennom živote používa základnú sociálnu zručnosť - komunikáciu	OSR- schopnosť slušnej komunikácie	Etická výchova Slovenský jazyk
Naučiť sa prezentovať vlastnú prácu, vážiť si prácu iných a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu.		Sociálna zručnosť - spolupráca	Spolupráca	Uvedomuje si spätosť komunikácie a spolupráce v sociálnych skupinách.	OSR – utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu	Etická výchova Náboženská výchova
Rozvíjať sociálne spôsobilosti, tolerovať rôzne prístupy k riešeniu problémov.		Sociálna zručnosť- riešenie konfliktov	Konflikt, obrana, útok, kompromis	Učí sa riešiť konflikty kompromisom, správa sa tak, aby ich on sám nevyvolával.	OSR – získať základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií	Etická výchova Náboženská výchova

Uvedomovať si vlastné správanie, snažiť sa odstrániť vlastné nedostatky.	Projekt / 1 hodina /	Náš strom komplimentov	Kladné a záporné vlastnosti členov žiackeho kolektívu	Naučiť sa prijímať pozitívne, ale aj negatívne názory na vlastnú osobu.	OSR – získať objektívny pohľad na seba, poučiť sa z vlastných chýb.	Etická výchova Výtvarná výchova

Predmet: Občianska náuka						
Ročník: siedmy				Časová dotácia: 1h týždenne/ 33h ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma	Obsah			
Chápať spoločenský vývoj ako prirodzený a nevyhnutný proces.	Sociálne vzťahy v spoločnosti / 9 hodín /	Spoločnosť, jej vznik, vývoj a charakteristika	Spoločnosť a človek. Vývoj človeka a spoločnosti. Charakteristika spoločnosti. Komunita.	Použiť informácie z dejepisu o vzniku a vývoji ľudskej spoločnosti a človeka. Definovať základné znaky ľudskej spoločnosti. Rozlíšiť medzi vidieckou a mestskou komunitou.	OSR- pestovať kvalitné medziľudské, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu ENV- citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu	Dejepis Biológia

Zorientovať sa v pluralitnej spoločnosti, prijímať druhého ako jednotlivca s rovnakými právami.		Štruktúra spoločnosti a sociálne vzťahy v nej	Typy spoločenských štruktúr.	Rozčleniť ľudskú spoločnosť na jednotlivé typy štruktúr. Vnímať seba ako súčasť jednotlivých štruktúr spoločnosti.	OSR- uplatňovať svoje práva, ale rešpektovať aj názory, potreby a práva ostatných	Dejepis Etická výchova
Osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti.		Makrosociálne skupiny	Spoločenské vrstvy, triedy, kasty, stavy.	Určiť základné rozvrstvenie ľudskej spoločnosti. Rozlíšiť veľké spoločenské skupiny od malých. Vysvetliť význam príslušnosti k sociálnej skupine pre život jedinca.	OSR- uplatňovať svoje práva, ale rešpektovať aj názory, potreby a práva ostatných MkV- spolunažívanie rôznych skupín	Dejepis
Osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti.		Sociálne zmeny v spoločnosti	Sociálne zmeny, príčiny sociálnych zmien.	Vysvetliť nevyhnutnosť sociálnych zmien a ich príčiny.	OSR- rozvoj ľudského potenciálu, rozvoj osobných a sociálnych spôsobilostí FIG – uviesť základné charakteristiky bohatstva a chudoby	Dejepis
Osvojiť si základné pojmy multikultúrnej terminológie : etnikum, identita, diskriminácia, xenofóbia, rasizmus, národnosť, intolerancia...		Prírodný pohyb obyvateľstva	Migrácia obyvateľstva, jej príčiny a dôsledky. Pohyb v rámci spoločenského rozvrstvenia.	Objasniť súvislosti medzi sociálnymi zmenami a migráciou obyvateľstva. Vysvetliť príčiny a dôsledky migrácie.	MkV- spolunažívanie rôznych skupín, rozvoj tolerance, rešpektu a úcty FIG – chápať príčiny migrácie aj z dôvodov finančného zabezpečenia	Dejepis Geografia

Rozvíjať schopnosť spoznávať a tolerovať odlišnosti iných národnostných, etnických, náboženských a sociálnych skupín. Vytvárať správne postoje a rešpekt k odlišným sociokultúrnym skupinám.		Štruktúra obyvateľstva- rasy, národy, náboženstvá	Rasa, národ, národnosť, etnická skupina, svetové náboženstvá, náboženské organizácie, sekty.	Vymenovať ľudské rasy a ich znaky, svetové náboženstvá. Odlíšiť sekty od cirkevných organizácií. Tolerantnosť voči rasám, národom, náboženstvám iných ľudí.	OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu FIG – vysvetliť existenciu vplyvu ekonomickej krízy na jednotlivca a spoločnosť	Dejepis Etická výchova
Osvojiť si znalosť niektorých základných pojmov multikultúrnej terminológie.		Kultúra a multikultúrnosť	Kultúra, multikultúrnosť.	Uvedomiť si kultúru ako výsledok činnosti ľudskej spoločnosti, kultúrnu rozmanitosť ako obohacujúci prostriedok rozvoja osobnosti človeka, hodnoty jednotlivých kultúr.	MkV- akceptácia kultúrnej rozmanitosti, rozvoj tolerancie ku kultúrnej odlišnosti	Dejepis Etická výchova Geografia
Uvedomiť si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti.		Sociálne a politické napätie v spoločnosti	Konflikty medzi spoločenskými skupinami, miestne vojny terorizmus, ekonomické rozdiely/ chudoba a bohatstvo / Humanitárna pomoc	Objasniť príčiny konfliktov medzi spoločenskými skupinami. Vysvetliť význam sociálnych hnutí pre jednotlivca a spoločnosť. Vysvetliť príčiny a dôsledky vojen a terorizmu.	OŽZ- ochrana života a zdravia v mimoriadnych situáciách MV- negatívne mediálne vplyvy na rozvoj osobnosti FIG – stať sa finančne zodpovedným človekom	Dejepis Geografia

Vytvárať pozitívny vzťah k svojmu štátu, hrdosť na príslušnosť k slovenskému národu.	Občiansky život ako proces formovania demokracie. / 21 hodín /	Občan a občianstvo	Občan, občianstvo, štát.	Vysvetliť pojmy občan, občianstvo, vzťahy medzi občanom a štátom. Vymenovať znaky štátu prospešného pre občana.	OSR- postoj k vlastnej krajine	Dejepis Geografia Slovenský jazyk
Vnímať seba ako občana. Chápať vývojové zmeny v spoločnosti ako prirodzený a nevyhnutný proces.		Vznik občianskej spoločnosti v histórii a proces formovania občianskej spoločnosti	Občan v starovekom Grécku, občianska spoločnosť v rímskej republike, vývoj občianskej spoločnosti.	Porovnať postavenie občanov v aténskej demokracii a Rímskej republike.	OSR- rešpekt a tolerancia každého človeka MkV- spolunažívanie rôznych skupín, postavenie človeka v spoločnosti	Dejepis Geografia
Využiť poznatky z iných predmetov, aplikovať ich pri tvorbe projektu. Naučiť sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne.		Vznik štátu	Prvé štáty, znaky štátu.	Vysvetliť pojem štát, vymenovať znaky štátu. Vytvoriť na základe poznatkov z dejepisu projekt o vzniku prvých štátov.	OSR- rešpekt a tolerancia každého človeka MkV- spolunažívanie rôznych skupín, postavenie človeka v spoločnosti	Dejepis Geografia
Uvedomiť si mravné rozmery rôznych spôsobov správania. Viest' žiakov k zodpovednosti za svoje správanie a konanie. Odsúdiť protiprávne správanie a konanie druhých.		Právny štát	Znaky právneho štátu, občan a právny štát.	Vysvetliť korene právneho štátu v antickej spoločnosti. Vymenovať znaky právneho štátu.	OSR- rešpekt a tolerancia každého človeka MkV- spolunažívanie rôznych skupín, postavenie človeka v spoločnosti	Dejepis Geografia Etická výchova

Poznať postavenie Ústavy SR v hierarchii právnych noriem. Chápať nevyhnutnosť existencie a dodržiavania právnych noriem v spoločnosti.		Ústavná demokracia	Ústava- základný zákon štátu, členenie ústavy, preambula, 2.hlava Ústavy SR.	Vysvetliť pojem ústavná demokracia. Poznať obsah Ústavy Slovenskej republiky. Preambula, jednotlivé hlavy, články	OSR- uplatňovať nielen svoje práva, ale aj práva iných MkV- rozvoj tolerancie, rešpektu vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti	Dejepis Informatika
Orientovať sa v systéme štátnych orgánov, vážiť si prácu politikov.		Kto nám vládne /štátna moc/	Zákonodarná, výkonná, súdna moc.	Vymenovať orgány štátnej moci. Uviesť hlavné úlohy parlamentu, vlády a súdov SR, základné právomoci prezidenta SR.	OSR- zodpovednosť za svoje konanie, osobný život	Dejepis Geografia
Chápať princípy demokracie, prijímať druhých ako jednotlivcov s takými istými právami ako mám ja.		Demokracia, jej vznik a vývoj	Demokracia, priama a nepriama demokracia.	Vysvetliť pojem slova demokracia, rozdiel medzi priamou a nepriamou demokraciou.	MV- negatívne mediálne vplyvy na rozvoj osobnosti	Dejepis
Uvedomiť si, že demokratické princípy sa neuplatňujú vo všetkých krajinách rovnako.		Demokracia a jej princípy	Princípy demokracie.	Popísať princípy demokracie. Posúdiť stav demokracie v krajine podľa konkrétnych situácií.	MkV- rozvoj tolerancie, rešpektu vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti	Dejepis

Pristupovať k volebnému právu ako k možnosti demokraticky sa podieľať na fungovaní našej spoločnosti.		Voľby, volebné právo	Volebné právo, slobodné voľby, voľby v demokracii.	Vysvetliť, čo znamená všeobecné a rovné volebné právo, význam slobodných volieb v demokratickej spoločnosti.	OSR- uplatňovať nielen svoje práva, ale aj práva iných MkV- rozvoj tolerancie, rešpektu vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti	Dejepis
Chápať dôležitosť zastupiteľských orgánov na všetkých stupňoch riadenia spoločnosti.		Parlamentné a komunálne voľby	Parlamentné, komunálne voľby.	Vysvetliť rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami.	MV- pozitívny a negatívny vplyv médií	Geografia
Zorientovať sa v systéme štátnych orgánov, poznať najvyšších vládných predstaviteľov. Chápať úlohy orgánov miestnej samosprávy.		Štátna správa, obecná samospráva	Štátna správa, samospráva.	Rozlíšiť orgány štátnej moci od samosprávnych orgánov. Poznať starostu/primátora/ svojej obce.	MV- pozitívny a negatívny vplyv médií FIG – opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií	Geografia
Zaujímať sa o činnosť parlamentov, aktívne sa zapájať do spolupráce, vedieť vystupovať na verejnosti.		Participácia na živote v triede, v škole	Triedna samospráva, triedny žiacky parlament, školský žiacky parlament, obvodný žiacky parlament.	Poznať funkcie a právomoci žiackych parlamentov, zaujímať sa o ich aktivity.	OSR- zodpovednosť za svoje konanie, osobný život, rešpekt, tolerancia	Etická výchova Informatika

Používať informácie a pracovať s nimi, rozvíjať schopnosť komunikovať a argumentovať.	Projekty / 3 hodiny /	Participácia na živote v obci	Obecná samospráva, obecné zastupiteľstvo.	Získať zručnosti občianskeho života.	OSR- zodpovednosť za svoje konanie, osobný život, rešpekt, tolerancia	Geografia Etická výchova

Predmet: Občianska náuka						
Ročník: deviaty				Časová dotácia: 1h týždenne/ 33h ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma	Obsah			
Uvedomovať si vlastnú identitu, reflektovať vlastné sociokultúrne zázemie.	I. tematický celok : ŠTÁT / 7 hodín /	Štát a jeho podstata	Vysvetliť vzájomný vzťah občana k štátu. Historický vývoj štátu.	Žiak: vie vysvetliť príčiny vzniku štátu.	MkV – osvojiť si znalosti o iných krajinách	Dejepis Geografia

Vnímať seba ako občana, ktorý sa aktívne spolupodieľa na utváraní vzťahu k spoločnosti, k minoritným skupinám.		Znaky štátu	Charakterizovať základné znaky štátu.	Vie charakterizovať všetky znaky štátu, symboly štátu Ovláda text štátnej hymny. Vie odovzdať úctu štátnym symbolom.	OSR – rozvoj sociálnych spôsobilostí	Geografia Hudobná výchova
Uvedomovať si práva a povinnosti, rešpektovať základné princípy demokracie a tolerancie.		Funkcie štátu	Rozdeliť, pomenovať vnútorné a vonkajšie funkcie štátu.	Vie uviesť príklady na vnútorné funkcie štátu. Vie vysvetliť úlohu štátu z hľadiska jeho vonkajších funkcií. Vie charakterizovať vzťahy SR so susednými štátmi.	TPPZ – práca s internetom, vyhľadávanie aktuálnych informácií FIG – identifikovať zdroje príjmov štátu	Geografia Informatika
Angažovať sa pri potieraní prejavov intolerancie, xenofóbie, diskriminácie, rasizmu		Formy štátu	Monarchia, diktatúra, republika.	Vie uviesť príklady na typy diktatúr. Vie rozlíšiť medzi absolutistickou a parlamentnou formou monarchie. Vie uviesť konkrétne typy príkladov na demokratickú a nedemokratickú formu republiky.	MkV – prijímať iných ľudí ako jedincov s rovnakými právami	Dejepis Etická výchova

Rozvíjať sociálne spôsobilosti základné zručnosti pre spoluprácu		Zložky štátnej moci	Poznať rozdelenie moci na zákonodárnu, výkonnú a súdnu. Štátne orgány.	Vie vysvetliť príčiny rozdelenia štátnej moci na jednotlivé zložky. Vie porovnať jednotlivé zložky štátnej moci.	OSR – rozvíjať schodnosť kooperovať v skupine FIG – poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby	Dejepis
Rozvoj morálnych vlastností, tvoriacich základ vlasteneckého a národného cítenia.		Zákonodárny proces	Parlament, zákony, Ich platnosť a účinnosť. Postup tvorby zákona a vedieť, kto má zákonodárnu moc.	Vie popísať priebeh zasadnutia parlamentu, vie charakterizovať úlohu prezidenta v zákonodárnom procese.	OSR – aktívna osobná a občianska angažovanosť	Etická výchova
Chápe nevyhnutnosť dodržiavania zákonov v spoločnosti		Zbierka zákonov	Znalosť zákonov, schopnosť orientovať sa v základnej legislatíve. Zbierka zákonov.	Vie rozlíšiť medzi platnosťou a účinnosťou zákona. Vedieť vyhľadať zákony potrebné pre život v spoločnosti.	OSR – uvedomuje si platnosť výroku : Neznalosť zákona neospravedlňuje	Etická výchova Náboženská výchova
Chápať nevyhnutnosť vzniku práva na určitom stupni vývoja spoločnosti.	II. tematický celok: PRÁVO / 10 hodín/	Vzťah štátu a práva	Právo, právny systém, právna istota.	Vie definovať pojem právo a zdôvodniť spätosť štátu a práva. Vie uviesť príklady z bežného života na platnosť nadosobnej moci zákona.	MkV – výchova občana v intenciách súčasného multikultúrneho sveta	Dejepis

Vedieť porovnať rozdielnosť pôsobenia právnych noriem a ostatných spoločenských noriem.		Právne normy	Norma, právna norma a morálna norma, náboženská, estetická.	Vie charakterizovať a na príkladoch rozlíšiť jednotlivé druhy noriem	OSR – nutnosť dodržiavania dohodnutých pravidiel FG – diskutovať o vzťahu morálky a peňazí	Etická výchova
Aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie súdneho pojednávania na vyučovacej hodine.		Právne inštitúcie SR	Súdy, prokuratúra, advokácia, polícia a notárstvo.	Vie rozlíšiť služby advokáta a notára. Vie popísať funkcie právnych inštitúcií.	MV – úloha médií v kľúčových spoločenských situáciách, v demokratickej spoločnosti vôbec	Etická výchova Náboženská výchova
Uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a preberať zodpovednosť za vlastné názory, správania a dôsledky vlastného konania.		Právne vedomie	Právne vedomie, vývoj právneho vedomia.	Vie zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia a popísať prepojenie právneho vedomia s právnym poriadkom.	OSR – nutnosť dodržiavania dohodnutých pravidiel, učiť sa zodpovednosti za svoje správanie a konanie	Etická výchova Náboženská výchova

Chápať nevyhnutnosť a zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov Slovenskej republiky.		Právny poriadok Slovenskej republiky Ústava Slovenskej republiky	Právne predpisy, právne odvetvia, verejné a súkromné právo. Hierarchia právnych noriem. Ústava SR – schválenie, štruktúra.	Pozná postavenie Ústavy Slovenskej republiky v našom právnom systéme vie, kedy bola schválená a akú má štruktúru.	OSR – zodpovednosť za svoje správanie a konanie FIG – pozná ekonomické práva vyplývajúce z Ústavy	Etická výchova Náboženská výchova Slovenský jazyk
Spoznávať klady a zápory riešenia problémov a uvedomovať si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika.		Verejné právo- štátne, správne a finančné	Štátne, správne a finančné právo. Odvetvia práva	Vie opísať tri vybrané odvetvia súkromného práva a definovať pojem právne predpisy, vie hierarchizovať pojmy právneho systému.	OSR- uvedomovať si rôznosť názorov a prístupov k riešeniu problémov FIG – prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov	Etická výchova Náboženská výchova
Spoznávať klady a zápory riešenia problémov a uvedomovať si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika.		Verejné právo- trestné	Trestný zákon, trestný čin, trestná zodpovednosť, prezumpcia nevinny, zadržaný, obvinený, obžalovaný, odsúdený, trest – formy trestov v SR.	Vie aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie týkajúcej sa trestného činu a priebehu súdneho procesu na vyučovacej hodine. Vie zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov SR.	TPPZ – rozvíjať schopnosť argumentovať, obhajovať svoje názory a postoje FIG – stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom	Etická výchova Náboženská výchova

Rozpoznávať stereotypné názory na postavenie muža a ženy v spoločnosti. Chápať význam rodiny na rozvoj osobnosti každého jednotlivca.		Súkromné právo – obchodné, občianske , rodinné	Obchodné a občianske právo, Občiansky zákonník. Zákon o rodine, rodina, manželstvo, rozvod.	Vie vysvetliť poslanie Zákona o rodine a jeho úlohy. Na základe sledovaného filmu, čítania literárneho diela Vie vysvetliť dopad ukončenia manželstva rozvodom na členov rodiny	OSR – brať zodpovednosť za svoje správanie a konanie FIG – popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine	Etická výchova Náboženská Výchova
Chápať vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb	III. tematický celok : EKONOMICKÝ ŽIVOT V SPOLOČNOSTI / 16 hodín /	Základné ekonomické pojmy	Ľudské potreby, rozdelenie ľudských potrieb na fyzické, duchovné a sociálne, uspokojovanie potrieb	Žiak vie vysvetliť, odlíšiť a uviesť základné pojmy vo vzájomných súvislostiach.	FIG – osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia	Dejepis Matematika
Zdôvodniť potrebu osvojovania si základných ekonomických pojmov z hľadiska ich uplatnenia v praktickom živote.		Pojmy ľudské potreby, statky	Statky – hmotné a nehmotné / služby/	Žiak vie vysvetliť, odlíšiť a uviesť základné pojmy vo vzájomných súvislostiach. Vie uviesť príklady na hmotné a nehmotné statky	FIG – vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.	Dejepis Matematika

Učiť sa zodpovednosti za svoju prácu a úcte j práci iných ľudí.		Výrobný proces: vstupy a výstupy	Výrobný proces, výrobné zdroje, rozhodovací proces, náklady, výber, kapitál	Vie vypracovať návrh využitia konkrétneho vzácného výrobného zdroja vo výrobnom procese a uplatnením jednotlivých etáp rozhodovacieho procesu.	OSR – vzťah k práci, účta k práci iných TPPZ – prezentovať vlastný návrh	Geografia
Vedieť charakterizovať vlastnými slovami ekonómiu a ekonomiku a ich vzájomný vzťah.		Ekonómia a ekonomika	Význam pojmov ekonómia, ekonomika, ich vzájomný vzťah, mikroekonómia a makroekonómia	Vie vysvetliť a odlíšiť pojmy ekonomika a ekonómia a zdôvodniť potrebu osvojovania si týchto pojmov z hľadiska ich uplatnenia v praktickom živote.	OSR – základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií	Matematika Informatika
Chápať spoločenský vývoj v súvislosti s ekonomickými podmienkami spoločnosti		Základné ekonomické otázky	Čo vyrábať? Ako vyrábať? Pre koho vyrábať ?	Vie vytipovať príklady riešenie jednotlivých ekonomických otázok, porovnať pozitíva a negatíva typov ekonomík.	REV – Spoznávať tradičnú kultúru, remeslá a tradičné slovenské jedlá	Geografia Dejepis
Chápať spoločenský vývoj , príčiny zmien jednotlivých typov ekonomík.		Typy ekonomík	Súvislosť so základnými ekonomickými otázkami, príkazová, trhovú, zmiešanú ekonomika	Vie vytipovať príklady riešenie jednotlivých ekonomických otázok, porovnať pozitíva a negatíva typov ekonomík.	TPPZ – vyhľadať informácie o jednotlivých typoch ekonomík s využitím IKT	Dejepis Informatika

Vedieť sa orientovať v cenách tovarov, vážiť si materiálne hodnoty, šetrne s nimi zaobchádzať.		Trhová ekonomika	Vlastnícke práva, typy podnikov v závislosti od ich vlastníctva	Vie vysvetliť pojmy – ponuka ,dopyt a cena. Vie na praktických príkladoch vysvetliť vzájomný vzťah medzi ponukou a dopytom a cenou tovaru a služieb.	FIG – poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby -identifikovať zdroje príjmov	Matematika Etická výchova
Pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi ekonomickými problémami.		Trhový mechanizmus	Význam pojmu trh, ponuka ,dopyt ,cena. Tvorba ceny v závislosti od ponuky a dopytu.	Vie vysvetliť pojmy – ponuka, dopyt, cena uviest' príklady dôsledkov zmien v ponuke a dopyte v dôsledku zmien počasia, prírodných a životných katastrof	OŽZ- pripraviť sa na zvládnutie rôznych životných situácií FIG – stanoviť si finančné ciele	Matematika Geografia
Učiť sa zodpovednosti za svoju prácu, úcte k práci iných ľudí.		Základné formy podnikania	Typy a formy podnikov, fyzická a právnická osoba, zisk a strata	Vie vysvetliť pojem podnikanie, charakterizovať podmienky úspešného podnikania.	FIG- opísať úspešného podnikateľa z obce alebo regiónu	Matematika Dejepis
Rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život.		Živnosť, typy živností	Živnostenský zákon, podmienky získania živnosti	Vie vysvetliť pojem podnikanie Charakterizovať podmienky úspešného podnikania.	OSR - využiť vlastné schopnosti pri úspešnom uplatnení sa v spoločnosti	Etická výchova

Zodpovedne si vybrať budúce povolanie. Učiť sa konať rozvážne a zodpovedne.		Výroba a výrobca	Produktivita práce, Konkurencia -schopnosť	Vie vysvetliť základné výrobné pojmy, zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a konkurencieschopnosťou a medzi produktivitou práce a množstvom tovaru	FIG – vie uviesť príklady, ako vzdelanie alebo praktické zručnosti môžu ovplyvniť životnú úroveň	Etická výchova Svet práce
Viesť k uvedomovaniu si hodnôt v živote, vytvoriť si kritický postoj ku konzumnému spôsobu života.		Spotrebiteľ a spotreba	Súkromná a verejná spotreba, rodinný a štátny rozpočet, príjmy a výdavky	Vie definovať pojmy :spotreba a spotrebiteľ, uviesť rozdiely medzi súkromnou a verejnou spotrebou. Na konkrétnych príkladoch uviesť obmedzenie spotreby	FIG – vie použiť príklady na obmedzenie spotreby - zoradiť osobné želania / potreby podľa ich dôležitosti	Etická výchova
Chápať funkciu peňazí, uvedomovať si dôsledky svojich rozhodnutí, učiť sa aj v ekonomickej oblasti konať rozvážne a zodpovedne.		Peniaze a finančné inštitúcie v trhovej ekonomike	Peniaze, ich funkcie, banky, poisťovne, sporiteľne, nebankové subjekty	Vie určiť faktory vytvárajúce hodnotu peňazí. Vie posúdiť mieru rizika pri využití nebankového subjektu ako typu finančnej inštitúcie.	FIG- vie porovnať z hľadiska služieb jednotlivé finančné inštitúcie - opísať výhody a nevýhody používania úveru	Etická výchova Matematika

Používané skratky:

MkV - multikultúrna výchova

ENV - enviromentálna výchova

OŽZ - ochrana života a zdravia

OSR - osobnostný a sociálny rozvoj

TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti

MV - mediálna výchova

DV - dopravná výchova

REV - regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

FIG - finančná gramotnosť

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Učebné osnovy : REGIONÁLNA VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých					
ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa					
Názov predmetu	Regionálna výchova				
Ročník	5. roč.	6. roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Časový rozsah výučby	1 hod./týždeň 33 hod./rok	–	–	–	–
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

1. Charakteristika predmetu

Predmet Regionálna výchova má pomôcť žiakom piateho ročníka primeraným spôsobom si rozšíriť poznatky o regióne, v ktorom žijú. Je to interdisciplinárny predmet, ktorý nadväzuje na prvky existujúcich povinných predmetov /dejepis, geografia, biológia, občianska náuka, výtvarná výchova/.

Ani v zjednotenej Európe význam a potreba vlastenectva nezaniká, práve naopak. Výmena kultúrnych hodnôt národov Európy nie je možná bez rešpektovania a zachovávanie ich špecifickosti a rozdielnosti. V tomto kontexte je dôležité ukázať žiakom, aký význam má kultúrne dedičstvo, ktoré je súčasťou materiálneho a duchovného dedičstva a bohatstva národa. Jeho súčasťou je aj ľudová kultúra a kresťanské hodnoty. Sú základom našej kultúrnej identity, významným zdrojom historického vedomia a vzdelanosti a zároveň aj nástrojom tolerancie a porozumenia medzi národmi. Regionálna výchova vytvára priestor na nenásilnú výchovu a vzdelávanie k vlastenectvu, národným a kresťanským tradíciám spolu s výchovou k demokracii a ľudským právam.

V rámci regionálnej výchovy by žiaci mali získať vedomosti o minulosti a súčasnosti svojho regiónu, obce s cieľom vytvoriť pocit hrdosti na svoje dejiny, ľudovú kultúru, prírodné krásy. Zároveň vytvoriť priestor nielen na spoznávanie, ale aj ochraňovanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Základom našej kultúrnej identity, ako aj zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, je tradičná ľudová kultúra. Kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva. Využitie danosti regiónu, - návšteva ľudového majstra, dielne, výstavy – spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovomeleckých výrobkov regiónu, tradičných jedál, spoznávanie staviteľských pamiatok v regióne, obci, môžu prispieť k poznaniu svojho regiónu. Poznatky možno využiť pri tvorbe zbierky ľudovej hudobnej kultúry, jej prezentácia (piesne, zvyky regiónu, spevník regiónu); poznávanie vyčítaniek, hádaniek, básní, ľudovej piesne, tancov, ľudových krojov (hudobný,

pohybový, výtvarný prejav), prísloví, porekadiel, pranostík, bájok, rozprávok: ľudových, autorských, povestí a pod. – skúmanie vlastnej kultúry, objavovanie a spoznávanie iných kultúr v oblasti ľudových tradícií.

Pod regionálnou kultúrou rozumieme súhrn produktov (hmotných a nehmotných) ľudskej činnosti, ktoré sa viažu na konkrétnu obec alebo región. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach. Regionálna kultúra nadväzuje na regionálne kultúrne tradície a pokladá ich za dôležitú súčasť historickej pamäte i za zdroj identity obce alebo regiónu.

2. Všeobecné ciele

Cieľom predmetu je pomôcť žiakom uvedomovať si prírodné krásy a historické pamätihodnosti svojho regiónu za účelom pestovania úcty k svojej vlasti, kraju a i k sebe samému. Vytvárať predpoklady u žiakov na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráse ľudového umenia a uchovávanie kultúrneho dedičstva predchádzajúcich generácií. Rozvíjať toleranciu voči iným kultúram. Cieľom je jasné povedomie národného dedičstva.

Vyučovanie regionálnej výchovy v 5. ročníku je zamerané na realizáciu nasledovných cieľov:

- a/ Poznať a propagovať historické a prírodné krásy mesta a okolia i život ľudí nášho regiónu, poznať ľudové tradície regiónu
- b/ Zaujať a prejaviť postoj k ľudovým tradíciám regiónu.
- c/ Získať vedomosti o ochrane kultúrnych pamiatok
- d/ Identifikovať sa so svojou obcou, regiónom
- e/ Poznať a rešpektovať kultúrnu inakosť v regióne
- f/ Poznať prírodné bohatstvo regiónu a vytvoriť si k nemu pozitívny vzťah
- g/ Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.
- h/ Efektívne pracovať s informáciami / pracovať s rôznymi zdrojmi informácií, tvorivo využívať IKT/
- i/ Naučiť sa pracovať v tíme, s cieľom naučiť sa žiť a pracovať s inými ľuďmi, byť zodpovedný za splnenie spoločných úloh.
- j/ Reálne hodnotiť seba a iných ľudí

3. Kľúčové spôsobilosti - kompetencie

Na hodinách regionálnej výchovy si žiaci postupne osvoja **kľúčové spôsobilosti**:

- sociálne komunikačné spôsobilosti prácou v skupinách, na projektoch
- spôsobilosť riešiť problém s využitím už získaných znalostí a schopností
- schopnosť kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie
- spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry, vedieť oceniť kultúrne dedičstvo, historické tradície a ľudové umenie.

4. Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

V predmete budú aplikované prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie sa, na proces hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v

interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení. Metódy podporujúce socio-emočnú klímu triedy, radosť z poznávania budú slovné, písomné a demonštračné a to :

- metódy na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť/ *motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia*
- otázky stimulujúce diskusiu, vzbudzujúce záujem žiakov o skúmanie a pátranie
- porovnávanie primárnych prameňov
- výklad
- písomný a ústny prejav, prezentácia
- skupinová práca
- samostatná práca

Formy

- tvorba pracovných listov, grafov, tabuliek, kresieb
- návšteva historických objektov, múzeí,
- vypracovanie a spracovanie ankety
- tvorba plagátov, máp,
- tvorba prezentácií v power pointe

5. Obsah štandardu regionálnej výchovy

Tematické celky:

1. Môj rodný kraj

2. Tradičná ľudová kultúra

3. Objavujeme Slovensko

	Názov tematického celku	Počet hodín
1.	Môj rodný kraj	15
2.	Tradičná ľudová kultúra	8
3.	Objavujeme Slovensko	10
Spolu		33

1. tematický celok: Môj rodný kraj

Témy:

- škola, okolie školy, prírodné krásy regiónu
- obec, mesto, v ktorom žijem (poloha, história a súčasnosť),
- rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce, mesta,
- kultúrne pamätihodnosti, monumenty obce, mesta,
- regionálne múzea, prírodovedné múzeá,

-tradičné regionálne zvyky a obyčaje

– významné osobnosti regiónu, príbehy o rodákoch

- stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) besedy, rozhovory o minulosti nášho regiónu a pod.

– chránené rastliny a živočíchy na území regiónu,

– tradičné produkty a zamestnania v regióne,

– umelecké produkty, tradičné ľudoumelecké remeslá regiónu,

– miestny a regionálny jazyk.

2. tematický celok: Tradičná ľudová kultúra

Tradičnú ľudovú kultúru vnímame ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Kultúrnu identitu chápeme ako súhrn postojov, návykov, tradícií, hodnôt, interpretácií a sebainterpretácií, spôsobov myslenia, cítenia a konania, ktoré charakterizujú organizovanú skupinu ľudí, jej kolektívnym, spoločným výtvorom.

Tradičná ľudová kultúra je súhrn hmotných a nehmotných produktov. Prenášala sa z generácie na generáciu ústnym podaním, napodobňovaním a v podstatne menšej miere písomnou formou.

Ako ucelený a živý systém zanikala postupne s modernizáciou spoločnosti, jej javy sa stali zdrojom kultúrnej a spoločenskej identity, zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti nástrojom tolerance, občianskej súdržnosti a porozumenia medzi národmi. Uchováva sa ako prejav lokálneho, regionálneho alebo kultúrneho dedičstva Slovenska.

Témy:

a) Tradičná hmotná kultúra:

– ľudové staviteľstvo,

– domáce tradičné remeselné výrobky,

– tradičné remeslá (ich história), starodávne pracovné náradie a nástroje

– produkcia potravín a strava,

– odev (kroje na dedine),

– výtvarné umenie a i.,

b) Tradičná nehmotná kultúra:

– ústne tradície a prejavy vrátane jazyka (ľudová slovesnosť, nárečia),

– interpretačné umenie (ľudové hudba, piesne, tance, hry),

– spoločenské praktiky, zvyky, rituály a slávnostné udalosti

– tradície spojené s náboženskými sviatkami (napr. vianočné, veľkonočné a i.),

– folklórne tradície (prejavy tradičnej ľudovej kultúry: ústne, herné, dramatické, spevné, tanečné a hudobné).

3. tematický celok: Objavujeme Slovensko

Témy:

- spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností žijúcich na Slovensku,
- výber z historických, kultúrnych pamätihodností Slovenska (hrady, zámky, architektúra,
- flóra a fauna na Slovensku,
- chránené územia na Slovensku,
- ľudové piesne a tance, dramatické a výtvarné umenie, tradičné ľudovumelecké remeslá z regiónov Slovenska,
- geografické zvláštnosti Slovenska, geografické a prírodné monumenty, jaskyne a i.,
- významné osobnosti rôznych oblastí kultúry a histórie Slovenska.

Hodnotenie:

Nástroje hodnotenia

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budú dodržiavať Metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl a dbať na:

- informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu hodnotenie
- pravidelnosť v hodnotení
- rešpektovať vekové a individuálne osobitosti žiakov
- objektívne hodnotenie práce, kvality vedomostí, zručností .

Formatívne hodnotenie má zabezpečiť spätnú väzbu a bude priebežné. Učiteľ využije slovné hodnotenie , spätnú väzbu od spolužiakov v rámci skupinovej práce, spätnú väzbu spolužiakov po prezentácii výstupu.

a/Kritériá hodnotenia:

- ovládanie informácií, pojmov, faktov, súvislosti medzi nimi
- slovná zásoba počas prezentácie, odpovede
- úroveň spolupráce v rámci kooperatívnej práce
- splnenie úloh
- samostatnosť pri riešení úloh
- analýza textu, historického obrazového a hmotného materiálu
- aplikácia získaných poznatkov
- práca na projekte – usilovnosť, pravidelnosť, zodpovednosť, kvalita projektu, úroveň prezentácie

Počas klasifikačného obdobia žiaci získajú minimálne 2 známky. Jednu za povinnú prácu v PPT na danú tému v určenom rozsahu a druhú za písomnú previerku na konci klasifikačného obdobia. Previerka bude zostavená z otázok v rozsahu 10 -12 otázok a na vypracovanie budú mať žiaci čas minimálne 30 minút. Žiaci budú mať možnosť získať známku aj za dobrovoľné projekty či referáty na tému, ktorú si samy zvolia v súlade s preberanou témou. Referát nečítajú ale prezentujú jeho obsah vlastnými slovami.

Hodnotenie známkou výborný:

Žiak ovláda pojmy a fakty, vie samostatne vysvetliť vzťahy, opísať procesy, analyzovať historický materiál. Vie samostatne pracovať na projekte a riešiť úlohy. Grafický a jazykový prejav na vysokej úrovni. Vie projekt plynule prezentovať a obhájiť. Získané zručnosti vie aplikovať a aktívne využiť.

Hodnotenie známkou chválitebný:

Žiak ovláda pojmy a fakty, vie vysvetliť vzťahy s menšími nedostatkami. Vie samostatne pracovať na projekte a riešiť úlohu s obmedzenou pomocou učiteľa. Grafická úprava prác je na požadovanej úrovni. Pri prezentácii projektu - práce prejavuje menšiu neistotu. Má medzery vo vedomostiach, zručnosti vie aplikovať po povzbudení učiteľom.

Hodnotenie známkou dobrý:

Žiak ovláda vzťahy za pomoci učiteľa. Na projekte a pri riešení úloh pracuje za pomoci učiteľa. Úroveň grafického prejavu je slabšia, nedokáže vyriešiť všetky úlohy. Pri prezentácii projektu, úlohy prejavuje neistotu, nedostatky, medzery. Získané zručnosti aplikuje iba za pomoci učiteľa, robí chyby, vie sa opraviť.

Hodnotenie známkou dostatočný: Žiak ovláda časť faktov. Na riešení úloh pracuje nesystematicky, nepravidelne a povrchné. Aby získal kognitívne zručnosti, je potrebná pravidelná kontrola a podpora zo strany učiteľa. Riešenie úloh, prácu na projekte zvláda na nízkej úrovni. Pri prezentácii prejavuje veľkú neistotu a značné nedostatky. Jazykový prejav je nesúrodý, nesúvislý. Získané zručnosti nevie analyzovať a aplikovať.

Hodnotenie známkou nedostatočný:

Žiak neovláda pojmy a fakty. Prístup k riešeniu úloh je veľmi povrchný a nesystematický. Nemá záujem riešiť úlohy a pracovať na projekte, nedokáže prezentovať aj tak nízku úroveň kognitívnych zručností. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti:

100% - 90% - stupeň 1 – výborný,

89% - 75% - stupeň 2 – chválitebný,

74% - 55% - stupeň 3 – dobrý,

54% - 40% - stupeň 4 – dostatočný,

39% - 0% - stupeň 5 – nedostatočný.

Učebné zdroje:

- Pracovný zošit „Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa“ autori: Mgr. J. Knežová , Mgr. L. Hajduová
- Internet
- Krátky slovník nárečia slovenského ŠALIANSKEHO podľa A. Beloviča
- Exponáty v archeologickej expozícii CVČ v Šali
- Exponáty Domu ľudového bývania v Šali

Predmet : Regionálna výchova							
Ročník : piaty			Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hod. ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové	Poznámky
		téma	obsah				
Identifikovať sa so svojou obcou	Môj rodný kraj 15 hod.	Moje mesto	Poloha mesta Šaľa v rámci Slovenska, geografické podmienky história a súčasnosť	vedieť určiť polohu rodiska a školy v rámci regiónu a Slovenska, v skratke poznať jeho históriu – vznik,	OSR MkV – spoluzitie s národnou menšinou	Geografia, práca s mapou	Vyšší územný celok, kraj
Poznať prírodné bohatstvo svojho regiónu a		Prírodné krásy regiónu Spoznávanie prírody - fauna a flóra okolia	Lužné lesy, mŕtve ramená , jazerá , termálne pramene. Typické živočíchy a rastliny regiónu, chránené živočíchy a rastliny okolia Šale	poznať zástupcov bežných druhov živočíchova rastlín , poznať tri chránené živočíchy a tri chránené rastliny okolia, poznať typ lesa charakteristický pre náš región, poznať miesta s termálnymi prameňmi a význam a hodnotu mŕtvych ramien riek	ENV, ochrana prírody	BIO – poznávanie živočíchov	
		Kultúrne pamätihodnosti mesta a okolia	Historické budovy – kostol, kaštieľ, socha sv. Juraja, socha svätej trojice, Harmincova budova, historické stavby – kostoly v okolitých obciach. Významné mesto regiónu – Nitra.	vedieť vymenovať historické budovy a objekty mesta Šaľa a ich polohu, poznať kultúrne pamiatky okolitých obcí , poznať význam historickej Nitry	OSR- vedieť dokumentovať dnešný stav mesta	DEJ	
oboznámiť s miestom, kde sú uložené významné a archeologické nálezy		Múzeá, skanzeny,	Národný archív v kaštieli v Šali, archeologická expozícia v CVC Šaľa, Dom ľudového bývania v Šali (skanzen)	Poznať miestne muzeálne objekty v meste Šaľa, vedieť o existencii národného archívu v Šali, poznať múzeá v Nitre	OSR- mať prehľad o histórii mesta	DEJ	
Spoznať		Významné	Peter Pázmán	Poznať význam a prácu ľudí, ktorí	OSR	DEJ	

významné osobnosti regiónu a ich prínos		osobnosti mesta a regiónu	Ján Feketeházy Jozef Selley-Miškovič, Jozef Péter, Ján Johanides	preslávili mesto	MkV- vzájomný vplyv sa rôznych národností		
Poznať zvyky a tradície nášho regiónu	Tradičná ľudová kultúra 8 hod.	Tradície v regione	Tradičné zamestnania a produkty regiónu, tradičné ľudovomelecké remeslá, ľudové stavitel'stvo ,tradičný miestny jazyk – nárečie, piesne tance a zvyky, typické kroje	Poznať tradičnú prácu, ktorou sa zaoberali ľudia regiónu kedysi, poznať produkty ich práce ktoré vyrábali, ktorými obchodovali a ktorými sa živili, poznať tradičnú remeselnú výrobu a ľudovomelecké výrobky, poznať typické stavby, ktoré charakterizovali náš región, poznať niektoré nárečové slová používané v regione Šale, tance, piesne a zvyky regiónu	OSR TPPZ	DEJ	Fotografovanie kultúrnych pamiatok
	Objavujeme Slovensko 10 hod	Základné znaky ľudovej kultúry národností žijúcich na Slovensku	Národnostné menšiny žijúce na území Slovenska, Maďarské etnikum žijúce na území Slovenska a v našom regione	Poznať hlavné národnostné skupiny žijúce na Slovensku, poznať znaky ľudovej kultúry Maďarov, poznať typické jedlo, jazyk, oblečenie a zvyky tunajších Maďarov	OSR – vzájomný kultúrny vplyv dvoch národov, porozumenie a spolužitie	GEO	
		Výber kultúrnych pamätihodností Slovenska	Nitra, Bratislava, Trnava, Komárno, Spiš, Bardejov, Banská Štiavnica, Košice, Levoča, (hrady, zámky, architektúra)	Poznať historicky významné mestá blízkeho aj vzdialeného okolia nášho regiónu. Vedieť jednu významnú udalosť ktorou sa preslávili, poznať jednu stavbu ,ktorá je typická pre toto mesto - región			Spišský hrad, Levoča, Štiavnica, Vlkolínec Bardejov a drevené kostoly
		Chránené územia Slovenska	Národné parky a CHKO, biosférické rezervácie, svetové kultúrne dedičstvo(7 lokalít)	Poznať naše národné parky a 3 CHKO, poznať mesto ktoré je zapísané do svetového dedičstva pri OSN, poznať regióny, ktoré sú biosférickými rezerváciami svetového významu. Poznať historickú hodnotu Levoče, Košíc, Bardejova,	OSR, TPPZ	GEO	BR :Tatry, Slovenský kras, CHKO Poľana, Východné Karpaty

		Flóra a fauna Slovenska. Geografické zvláštnosti Slovenska	Lesy - prírodné bohatstvo Slovenska. Minerálne a termálne pramene, jaskyne , Sandberg,	Poznať typické lesné spoločenstvá na Slovensku, prevládajúce pôvodné dreviny, poznať typické chránené živočíchy a rastliny Tatier. Poznať aspoň tri jaskyne a ich polohu, poznať tri minerálne pramene a polohu najväčšieho rezervoáru pitnej vody v strednej Európe	ENV- prírodné hodnoty Slovenska MV- informačné zdroje	BIO	Gánovce, Ochtiná, Herľany Záhorská nížina , žitný ostrov a rezervoár vody
		Významné osobnosti rôznych oblastí kultúry a histórie na Slovensku	M.R.Štefánik, J. Murgaš, L. Štúr,	Poznať významných Slovákov ktorí preslávili Slovensko a zaslúžili sa o jeho rozvoj.	OSR, MV- médiá a šírenie informácií	DEJ	

Skratky : MV – mediálna výchova

ENV- environmentálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

TPPZ- tvorba projektov a prezentácia zručností

MkV- multikultúrna výchova

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A HODNOTY

Učebné osnovy : ETICKÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Etická výchova				
Časový rozsah výučby/ ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných...) ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom, spojený so zdravou kritickosťou
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi zo solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti

- má zrelý morálny úsudok, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou- súlad medzi emóciami a chcením
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie - pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika - hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá - tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia

Cieľom etickej výchovy ako povinnej voliteľného predmetu na nižšom stupni sekundárneho vzdelávania je

- poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú autonómiu a iniciatívu
- umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné pravidlá spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne správanie

- umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti - vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie
- umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg
- umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou
- rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami
- umožniť žiakom pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia
- učiť žiakov rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou; formulovať svoje životné ciele, byť odolný voči nevhodným ponukám, ostať slobodný od závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú náš život
- rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti, byť schopný kriticky hodnotiť masmediálne vplyvy, vychovať kritického diváka

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Žiak si bude osvojovať nasledovné kompetencie :

kompetencia k celoživotnému učniu sa

- učiť sa učiť a celoživotne sa vzdelávať
- zamerať sa na sebarealizáciu a osobnostný rozvoj
- uplatniť rôzne stratégie učenia sa
- kriticky zhodnotiť informácie, tvorivo ich spracovať a prakticky ich využiť

sociálne komunikačné kompetencie

- aktívne počúvať a rešpektovať názory druhých
- byť empatický- vcítiť sa do prežívania iných a akceptovať ich potreby
- prezentovať vlastný názor, ktorý je zrozumiteľný a akceptovateľný pre ostatných
- nepodliehať emóciám, nepoužívať morálne sudy a odsudzujúce hodnotenia
- uprednostňovať konštruktívny prístup, otvorenosť, čestnosť a slušnosť
- využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu
- neustále si rozvíjať osobné a sociálne zručnosti

kompetencia riešiť problémy

- kriticky myslieť, prehodnocovať fakty, identifikovať problémy
- pochopiť podstatu problému a vyriešiť ho
- riešiť konflikty kompromisom
- prijímať rozhodnutia a byť za ne zodpovedný
- pracovať tímovo, využívať vzájomnú spoluprácu a hodnotu priateľstva

- podieľať sa na skupinových rozhodnutiach
- participovať na živote triedy a školy

kompetencie občianske

- osvojiť si základné humanistické hodnoty a princípy demokracie
- uvedomiť si svoje práva, povinnosti, záujmy, hodnoty, potreby a postoje v spojení so záujmami skupiny
- aktívne reagovať na prejavy intolerancie, diskriminácie a xenofóbie
- aktívne sa zaujímať o veci verejné a zodpovedne konať
- zapájať sa do občianskeho života vo svojom okolí
- chrániť životné prostredie a kultúrne dedičstvo

kompetencie sociálne a personálne

- uvedomiť si vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť ako člen skupiny
- upevňovať si svoju pozíciu v skupine
- efektívne spolupracovať a mať tvorivý prístup v tímovej práci
- uvedomiť si svoju zodpovednosť pri dosiahnutí spoločných cieľov
- dokáže korigovať dôsledky vlastného správania a konania
- zamerať sa na sebazpoznanie, sebazdokonaľovanie, sebakontrolu a sebareflexiu
- rozvíjať zdravé a kooperujúce medziľudské vzťahy
- učiť sa a celoživotne sa vzdelávať

kompetencie pracovné

- posúdiť vlastné reálne fyzické a psychické možnosti
- stanoviť si svoje ciele a priority vzhľadom na svoje schopnosti, záujmy a životné podmienky
- byť schopný vstúpiť na trh práce
- pochopiť princípy podnikania a využiť ich v praxi
- získavať avyužívať informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach

kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh
- cieľavedome ísť za svojim cieľom nielen v pracovnom, ale aj v každodennom živote

kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- uvedomiť si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr
- správať sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám
- rešpektovať historické tradície
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu

Stratégia vyučovania

Dosahovanie cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie mravného úsudku a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt. Postup prijatia hodnôt etickej výchovy do života je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V etickej výchove je odporúčaná schéma vyjadrená v pojmoch:

- senzibilizácia – scitlivenie (emocionálne i kognitívne) na problém, na tému, na hodnotu
- nácvik v podmienkach triedy
- reálna skutočnosť – transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi ...)

Učiteľ pritom používa rôzne metódy a techniky ako napr. hru, hranie rolí, scénok, anketové metódy, metódu posilňovania, problémové vyučovanie a dramatizácia. Tieto hry sa označujú ako cvičenia, aktivity. Aktivity sú len prostriedkom, ktoré umožnia hodnotovú reflexiu. Bez reflexie by ostal žiakovi iba pekný zážitok, ktorý sotva ovplyvní jeho postoje a správanie. Na prenos osvojených zručností a skúseností do každodenného života nám pomáhajú nasledovné metódy – pozorovanie, zbieranie článkov, rozhovor s rodičmi alebo inými osobami. V etickej výchove ide o transfer – prenos z hodiny do bežného života, rodiny, triedy a iných vzťahov.

Základom výchovno-vzdelávacieho procesu etickej výchovy je zážitkové učenie, ktoré učiteľ v jeho technikách, cvičeniach a aktivitách prispôsobuje veku žiakov a situácii v žiackom kolektíve. Aktivity pomáhajú precítiť etické hodnoty, uľahčujú porozumieť normám, ktoré súvisia s očakávaným správaním, umožňujú nácvik zodpovedajúceho správania a prenos získaných skúseností do správania sa v reálnom živote.

Žiaci počas hodín sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali, čo umožňuje lepšiu a otvorenú komunikáciu medzi nimi.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet. Formy práce: individuálna a skupinová, práca vo dvojiciach.

Pri výučbe využívame najmä:

- riadený rozhovor (diskusia)
- výklad učiteľa
- problém ako motiváciu
- demonštráciu (obrázky, pantomíma, hranie rolí)

Učebné zdroje

Olivar, R. R.: Etická výchova, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1992

Lencz, L. – Križová, O.: Metodický materiál I. k predmetu etická výchova, MC, Bratislava, 1993

Lencz, L. a kol.: Metodický materiál II. k predmetu etická výchova, MC, Bratislava, 1995

Lencz, L. – Ivanová, E.: Metodický materiál III. k predmetu etická výchova, MC, Bratislava, 1995

Podmanický, I.- Glasa, J.: Výchova k manželstvu a rodičovstvu, MC, Bratislava, 1999

Slyšková, K.: Zakázané ovocie najviac chutí, DIDAKTIS, Bratislava, 2004

Alexová, S. – Vopel, K. W.:Nechaj ma, chcem sa učiť sám 1., SPN, Bratislava, 1992

Alexová, S. – Vopel, K. W.:Nechaj ma, chcem sa učiť sám 2., SPN, Bratislava, 1992

Alexová, S. – Vopel, K. W.:Nechaj ma, chcem sa učiť sám 3., SPN, Bratislava, 1993

Alexová, S. – Vopel, K. W.:Nechaj ma, chcem sa učiť sám 4., SPN, Bratislava, 1993

Ľudské práva pre deti, ARCHA, Bratislava, 1992

Naik, A.: Chceš vedieť viac? Sme či nie sme závislí?, EGMONT, s. r. o., Bratislava, 1999

Šišáková, N.: Nenič svoje srdce, nikdy predsa nie si sám, REKLAMA PLUS, Šaľa, 1998

Labáth, V.- Smik, J.: Intervenčný program pre skupinovú prácu s deťmi a mládežou, PSYCHODIAGNOSTIKA, Bratislava, 1991

Kašparová, Z. – Houška, T. – Uhreková, M.: Ako poznám sám seba? 7.roč., POĽANA, Bratislava, 1998

Kašparová, Z. – Houška, T. – Uhreková, M.: Ako poznám sám seba? 5.roč., POĽANA, Bratislava, 1998

- Piovarčiová, T.- Gogolová, D.: Etická výchova pre 5. roč., OPI, Bratislava, 2007
Piovarčiová, T.- Gogolová, D.- Bagalová, Ľ.- Kociánová, Ľ.: Etická výchova pre 6. roč., OPI, Bratislava, 2006
Kašparová, Z. – Houška, T. – Uhereková, M.: Ako poznám sám seba? 8.roč., POLANA, Bratislava, 1999
Kašparová, Z. – Houška, T. – Uhereková, M.: Ako poznám sám seba? 9.roč., POLANA, Bratislava, 1999
Křížová, O.: Metodická příručka etickej výchovy pre 9. ročník ZŠ, MC, Bratislava, 1998

Metódy a prostriedky hodnotenia

Na hodine etickej výchovy žiakov nehodnotíme známku, na vysvedčenie píšeme, že daný predmet žiak absolvoval. Jednotlivcov hodnotíme slovne počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci majú tiež priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

Poznámky:

Prierezové témy:

- ENV- environmentálna výchova
- MV- mediálna výchova
- OSR- osobnostný a sociálny rozvoj
- OŽZ- ochrana života a zdravia
- MkV- multikultúrna výchova
- REV- regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Iné používané skratky:

- FIG- finančná gramotnosť

Obsah vyučovania

Ročník: piaty				Hodinová dotácia: 1hod. týždenne/ 33 hod. ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Osvojiť si základné sociálno-komunikačné zručnosti.	Otvorená komunikácia. 5 hod.	Úrovně komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia, pozdrav, otázka, poďakovanie, ospravedlnenie, prejavenie úcty voči iným v komunikácii.	Druhy komunikácie a jej úrovne, pojem otvorená komunikácia.	Zvládnuť základné komunikačné zručnosti - predstavenie sa, pozdrav, poďakovanie, prosbu, ospravedlnenie sa.	OSR- rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí OSR- vzájomná komunikácia v triede	všetky vyučovacie predmety
Osvojiť si zručnosti pozitívneho hodnotenia seba.	Poznanie a pozitívne hodnotenie seba. 9 hod.	Sebapoznanie, sebahodnotenie, sebaúcta, sebaovládanie, poznanie svojich silných a slabých stránok, povedomie vlastnej hodnoty, elementy formujúce sebaúctu v školskom veku.	Sebaúcta a sebaovládanie, prvky podporujúce sebaúctu u žiaka.	Poznať svoje silné aj slabé stránky. Zvýšiť vlastné sebavedomie, v správaní získať väčšie sebaovládanie.	OSR -rozvíjať sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, uplatňovať svoje práva, rešpektovať názory, potreby a práva ostatných	všetky vyučovacie predmety
Osvojiť si zručnosti pozitívneho hodnotenia druhých.	Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých. 7 hod.	Pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach, pozitívne hodnotenie najbližších (rodina, kamaráti, učitelia), hľadanie dôvodov pre pozitívne hodnotenie, úcta k postihnutým, starým, chorým.	Pozitívne hodnotenie druhých v medziľudských vzťahoch.	Pochopiť zmysel pozitívneho hodnotenia druhých, ohodnotiť dobro u iných i v podmienkach záťaž-u postihnutých, starých, chorých, objaviť ich dary.	OSR- empatický pohľad na svet MkV – rozvoj tolerancie, rešpektu, úcty ku každému človeku ENV- hodnoty života	Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk Občianska náuka Náboženská výchova

Osvojiť si tvorivé riešenia každodenných situácií v medziľudských vzťahoch.	Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva. 7 hod.	Rozvíjanie základnej tvorivosti, ľudská tvorivosť (pohybová, výtvarná, imitačná, literárna, prosociálna), radosť z tvorivosti, tvorivosť a iniciatíva v medziľudských vzťahoch.	Základné znaky tvorivosti.	Pochopiť, že tvorivosť je potrebná nielen pre vedu a umenie, ale aj pre vytváranie medziľudských vzťahov.	OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu	Výtvarná výchova Nemecký jazyk Anglický jazyk Slovenský jazyk Telesná výchova
Osvojiť si základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia.	Etické aspekty ochrany prírody. 5 hod.	Vnímanie prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života, dôležitosť ochrany prírody z hľadiska prosociálnosti, ekologická etika z pohľadu žiaka. byť aj vzorom pre iných.	Ochrana životného prostredia, živá i neživá príroda, človek ako súčasť prírody.	Pochopiť, že aj my sme súčasťou prírody, sme zodpovední za jej ochranu.	OŽZ - pobyt v prírode ENV- vnímať život ako najvyššiu hodnotu, posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom, podporovať prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia, schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírodnému dedičstvu	Biológia Geografia Slovenský jazyk

Ročník: šiesty				Hodinová dotácia: 1hod. týždenne / 33 hod. ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Osvojiť si, identifikovať a vyjadriť vlastné city.	Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov. 5 hod.	Uvádzanie žiakov do tajomstva citového života, definovanie a delenie citov, pocitov, identifikácia vlastných citov, pomenovanie, uchopenie, vyjadrenie a spôsob ich usmerňovania. Pomoc pri verbalizácii citového sveta –	City a ich základné členenie na tie, čo sa spájajú s prežívaním pohody (radosť, nádej, istota, vdácnosť, láska...) a tie, čo sa spájajú s prežívaním nepohody (hnev, neistota, neprijatie, smútok, odmietnutie..). Vplyv citov na zdravie	Pochopiť dôležitosť vyjadrenia citov pre život. Vedieť narábať s pojmovým aparátom, ktorý sa týka identifikácie citov (pomenovať rôzne spôsoby vlastného prežívania).	OSR- vzájomná komunikácia v triede. OSR- empatický pohľad na svet MkV - medziľudské vzťahy	Výtvarná výchova Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk

		ponúknuť žiakom paletu vyjadrení pre to, čo prežívajú.	a výkonnosť človeka.			
Osvojiť si základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie.	Kognitívna a emocionálna empatia, pochopenie druhých, vžitie sa do situácie druhých. 5 hod.	Rozvoj empatického vnímania iných ľudí na základe pochopenia dôležitosti empatie pre seba samého. Zložky empatie – kognitívna a emocionálna. Jej rozvoj – počúvanie, podobná skúsenosť, citlivosť, otvorenie sa pre druhého, samotné zažívanie zo strany druhých.	Empatie a jej význam v medziľudských vzťahoch, kognitívna a emocionálna empatia.	Pochopiť význam empatie vo svojom živote a naučiť sa aktívne počúvať a prejaviť empatiu.	OSR-empatický pohľad na svet OŽZ- pozitívne charakterové vlastnosti MkV - medziľudské vzťahy, rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania, úcta ku každému človeku bez rozdielu	Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk
Osvojiť si rozdiely v agresívnom, asertívnom a pasívnom správaní. Osvojiť si práva a základné techniky asertivity.	Zvládnutie asertivity 6 hod.	Asertivita ako súčasť komunikácie. Spôsoby správania v kolíznych situáciách – pasívne, agresívne, asertívne – pokojné presadzovanie svojich názorov bez toho, aby sme ubližovali inému. Výhody a nevýhody všetkých troch typov správania. Asertivitou odbúravame agresivitu, bránime svoje práva, bránime sa proti manipulácii a útokom a učíme sa vyjadriť svoj názor.	Asertívne, agresívne, pasívne správanie, „sebapresadenie“ a jeho význam v medziľudských vzťahoch.	Pochopiť rozdiely v agresívnom, asertívnom a pasívnom správaní. Pochopiť výhodnosť asertívneho správania pre ozdravenie a jasnosť vzťahov. Vedieť komunikovať asertívne, rešpektovať aj oprávnený nárok iného.	OSR- podporovať prevenciu sociálno- patologických javov, rozvíjať pocit zodpovednosti za svoje konanie, osobný život OSR- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, uplatniť svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných	Všetky vyučovacie predmety

Osvojiť si zmysel hodnoty modelu verejnej i anonymnej prosociálnosti. Osvojiť si pozitívne a negatívne vzory správania.	Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre. 4 hod.	Vysvetlenie pojmov vzor, model, idol. Pozitívne a negatívne vzory. Pozitívne vzory správania v histórii, literárne vzory, filmoví hrdinovia. Rozvíjať schopnosť mravného úsudku na modeloch správania, ktoré sú prezentované v médiách. Čo je to dobro a zlo v ľudskom živote? Ako sa prejavuje na správaní jednotlivcov a skupín, a ich dôsledky.	Vzor, model, idol, ideál, pozitívne a negatívne vzory.	Pochopiť pojmy vzor, model, idol vo svojom živote. Prejaviť schopnosť mravného úsudku pri posudzovaní pozitívnych a negatívnych literárnych a historických vzorov.	MkV - medzilidské vzťahy, rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania, úcta ku každému človeku bez rozdielu národnosti a vierovyznania	Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk Dejepis
Osvojiť si pozitívne vzory správania okolo nás.	Pozitívne vzory v každodennom živote. 4 hod.	Vedíme žiakov k citlivosti na vnímanie ľudí okolo seba, anonymný hrdina. Moje okolie a dobrí ľudia, čo si na nich najviac cením? Ako by som chcel žiť a ako nie, ako kto a prečo? Prečo sa mi nedarí byť takí ako oni? Môžem byť aj ja vzorom pre iných.	Pozitívne vzory okolo nás- ich vlastnosti a správanie.	Pochopiť dôležitosť prítomnosti prosociálnych vzorov vo svojom živote. Identifikovať sa s niektorými vlastnosťami svojich vzorov a možnosť byť potencionálnym vzorom pre iných.	MkV - medzilidské vzťahy, rozvoj tolerancie, rešpektu, prosociálneho správania, úcta ku každému človeku bez rozdielu národnosti a vierovyznania	Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk
Osvojiť si základné druhy prosociálneho správania.	Prosociálne správanie. 9 hod.	Komponenty prosociálneho správania: - správanie v prospech druhého, správanie bez očakávania protislužby, alebo vonkajšej odmeny, správanie podporujúce reciprocitu, správanie, ktoré nenaruší identitu osoby, ktorá sa správa prosociálne. Druhy prosociálneho správania: pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo.	Prosociálne správanie (prejavené dobro vo vzťahu k inému človeku bez očakávania aktuálnej odmeny). Druhy prosociálneho správania.	Pochopiť z vlastnej skúsenosti, čo je to nezištnosť pri konaní dobra. Vedieť pomôcť, podeliť sa, prijať ponúkanú pomoc a pochopiť hodnotu priateľstva.	OSR- pestovať kvalitné medzilidské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu MkV- rozvoj tolerancie, rešpektu a úcty	Všetky vyučovacie predmety

Predmet: **Etická výchova**

Ročník: **siedmy**

Hodinová dotácia: **1 hod. týždenne/ 33 hod. ročne**

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy a finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Osvojiť si základné postoje kultivovaného dospievania, poznať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie.	Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity. 7 hod.	Veľkosť a dôstojnosť ľudskej osoby, úcta k človeku. Poznávanie svojich silných a slabých stránok, pozitívne a negatívne vlastnosti. Zdravé sebavedomie. Prijatie samého seba aj so svojimi nedostatkami.	Význam poznania silných a slabých stránok osobnosti.	Spoznať silné a slabé stránky svojej osobnosti, vedieť prejsť sebaúctu, vyjadriť svoje myšlienky a vlastný názor.	OSR- sebareflexia, sebaopoznávanie sebadôvera MV- pozitívny a negatívny vplyv na rozvoj osobnosti MkV- rozvoj tolerancie a rešpektu k iným	všetky vyučovacie predmety
Osvojiť si prvky asertívnych techník v komunikácii, obhájiť svoje práva a názory.	Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory. 6 hod.	Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách: opýtať sa prečo, vedieť odmietnuť, vysloviť sťažnosť, svoj názor, požiadať o láskavosť, čeliť manipulácii a tlaku skupiny, riešenie konfliktov, asertivita a asertívne práva.	Manipulácia, asertivita a ich uplatnenie v každodennom živote.	Pochopiť proces sebaakceptácie, rozlíšiť manipulatívne správanie, obhájiť svoje práva a názory, vedieť odmietnuť nevhodnú ponuku.	OSR- podporovať prevenciu sociálno-patologických javov, rozvíjať pocit zodpovednosti za svoje konanie, osobný život OSR- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, uplatniť svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných	všetky vyučovacie predmety

Osvojit' si prosociálne-sociálne pozitívne správanie.	Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity. 6 hod.	Nový vzťah k druhým: nezávislosť a rešpektovanie. Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými. Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti-úloha v rodine, v triede.	Nezávislosť, rešpektovanie, zodpovednosť, zásady prosociálneho správania.	Pochopiť pojmy nezávislosť, vernosť, zodpovednosť, byť zodpovedný sám za seba, za svoje rozhodnutia.	OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu MkV- rozvoj tolerancie, rešpektu a úcty REV- naša trieda	všetky vyučovacie predmety
Osvojit' si svoje práva a povinnosti v rodine, kultivovane prejavit' svoj názor, rešpektovať rodičov.	Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine. 5 hod.	Hlbšie poznanie vlastnej rodiny, uplatňovanie sociálnych zručností v rámci rodiny. Zdravá a nezdravá kritickosť. Pochopenie rodičov a súrodencov, dobré vzťahy v rodine, tolerancia a rešpektovanie autority, vzťahy medzi súrodencami.	Moja rodina, vzťahy rodič-dieťa, rešpekt, úcta, autorita.	Uvedomiť si svoje práva a povinnosti v rodine, pochopiť ich význam. V rodine uplatniť základné komunikačné zručnosti, pozitívne hodnotenie, empatiu, spoluúčasť na rodinnom živote.	MkV – vzájomné medziľudské vzťahy, rozvoj tolerancie, rešpektu, úcta ku každému človeku OSR- rozvoj osobných a sociálnych spôsobilostí potrebných pre život REV- moja rodina	Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk Občianska náuka Výtvarná výchova Dejepis
Spoznať svoju sexuálnu identitu, uvedomiť si hodnoty priateľstva, lásky, manželstva, riziko predčasného sexuálneho života.	Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti. 5 hod.	Rozvíjanie sexuálnej identity. Priateľstvo a láska. Budúci partner. Zážrak života. Predčasný sexuálny styk. Pohlavné choroby, AIDS.	Príčiny a dôsledky predčasného sexuálneho styku, psychosociálna zrelosť, pohlavné choroby, AIDS.	Pochopiť pozitívne hodnoty: priateľstvo, láska, manželstvo, rodina. Uvedomiť si riziká s predčasným sexuálnym životom. Formovať si pozitívny vzťah k opačnému pohlaviu- byť pozorný a vnímavý.	MV- pozitívny a negatívny vplyv na rozvoj osobnosti OSR- sebapoznávanie, sebaúcta, zodpovednosť za svoje konanie a činy OŽZ- hodnota zdravia ENV- úcta ku všetkým formám života FIG- peniaze v sexuálnom živote	Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk Občianska náuka Biológia

Rozvíjať pozitívny postoj k postihnutým, chorým a iným skupinám ľudí, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie.	Vzťah k chorým, starým, postihnutým, mentálne alebo morálne narušeným ľuďom. 4 hod.	Rozvoj empatie, komunikácie s danou skupinou ľudí. Ochota chápať ich potreby, vidieť ich bohatstvo, ktoré môžu odovzdať iným. Tolerancia, rešpektovanie odlišností, generáčné rozdiely.	Obmedzenia a prednosti chorých a osôb so špecifickými potrebami, potreba komunikácie s nimi.	Pochopiť ťažkosti, ktoré prežívajú starí a chorí ľudia, pomôcť im v každodennom živote.	OSR-empatický pohľad na svet MkV – rozvoj tolerancie, rešpektu, úcty ku každému človeku	Všetky vyučovacie predmety

Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hod. ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy a finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Osvojiť si základné postoje súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami.	Zdroje etického poznania ľudstva. 8 hod.	Etika, mravné hodnoty a normy, svedomie-pozitívne vzory, literatúra, náboženstvo, umenie a ľudová slovesnosť.	Základné zdroje etického poznania ľudstva a mravné hodnoty.	Pochopiť a uvedomiť si význam svedomia v živote človeka. Určiť správne rozhodnutie pre konanie dobra.	MkV- rozvoj tolerancie a rešpektu k iným, akceptácia kultúrnej rozmanitosti MV- pozitívny a negatívny vplyv na rozvoj osobnosti OSR-	Slovenský jazyk Dejepis Hudobná výchova Výtvarná výchova Anglický jazyk Nemecký jazyk

					uplatňovať nielen svoje práva, ale aj práva iných, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy REV- naše tradície	
Osvojiť si pozitívne postoje vo vzťahu k svojmu zdraviu a ochrane života človeka.	Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota. 14 hod.	Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém. Základy duševnej hygieny. Problémy lekárskej etiky- eutanázia, génové manipulácie.	Zdravie, problémy lekárskej etiky- eutanázia, génové inžinierstvo.	Pochopiť a uvedomiť si hodnotu zdravia, starostlivosť o zdravie – nielen svoje ale aj o zdravie druhých.	ENV- vnímať život ako najvyššiu hodnotu, posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu OŽZ- ochrana života a zdravia v situáciách ohrozujúcich človeka	Biológia
Osvojiť si základné pojmy súvisiace s ekonomickými hodnotami vo vzťahu k etike a základné ekonomické cnosti.	Ekonomické hodnoty a etika. 6 hod.	Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ. Peniaze- materiálne hodnoty. Reklama- jej ciele a metódy. Rozvoj osobnosti človeka- ekonomické cnosti- sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť, solidarita, pomoc sociálne slabším, poctivosť, ochrana spotrebiteľ'a.	Inštrumentálnosť a cieľovosť hodnoty peňazí, materializmus, konzumizmus a ekonomické cnosti.	Pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, cieľ a úlohu reklamy, uvedomiť si základné ekonomické cnosti človeka.	MV- zmysluplne a selektívne využívať médiá, pozitívny a negatívny vplyv na rozvoj osobnosti OSR- rozvoj osobných a sociálnych spôsobilostí potrebných pre život FIG- hospodárenie s peniazmi	Občianska náuka

Osvojiť si základné etické hodnoty súvisiace s dobrým menom, ct'ou a pravdou.	Dobré meno a pravda ako etické hodnoty. 5 hod.	Poznanie a pravda ako etické hodnoty. Pravda a lož. Tajomstvo. Je vždy nesprávne nepovedať pravdu? Česť, dobré meno, ublíženie na cti.	Dobré meno, česť, ublíženie na cti, základné zásady pri hovorení pravdy.	Uvedomiť si hodnotu pravdy, cti a dobrého mena. Pochopiť, kedy je lepšie povedať pravdu, alebo radšej klamať. Neohovárať a neosočovať iných.	OSR- rozvoj osobných a sociálnych spôsobilostí potrebných pre život MkV – vzájomné medziľudské vzťahy, rozvoj tolerancie, rešpektu, úcta ku každému človeku FIG- úplatky	všetky vyučovacie predmety

Ročník: deviaty				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hod. ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy a finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Prehľbiť už získané komunikačné spôsobilosti orientované na riešenie problémov a vedenie dialógu.	Prehľbovanie komunikačných spôsobilostí. 9 hod.	Počúvanie, vedenie dialógu, riešenie konfliktov. Asertivita orientovaná na prosociálnosť, požiadať o láskavosť, hovoriť adresne, vedieť povedať nie, oprávnená a neoprávnená kritika.	Dôležitosť asertivity v prosociálnom správaní, oprávnená i neoprávnená kritika, kompliment.	Pochopiť dôležitosť rozvoja vlastnej komunikácie pre rozvoj vzťahov. Uvedomiť si vlastné omyly. Vyjadriť a prijať kompliment. Prijat' oprávnenú kritiku a na neoprávnenú kritiku reagovať podľa zásad asertívneho správania.	OSR- rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí MV- komunikácia pri verejnom vystupovaní MkV- tolerancia a rešpekt iných	všetky vyučovacie predmety

					skupín	
Rozvíjať povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti. Oboznámiť sa s niektorými vlastnosťami podporujúcimi zdravý životný štýl.	Zdravý životný štýl. 8 hod.	Povedomie vlastnej hodnoty, rozvíjanie skromnosti, nepovyšovať sa nad iných, dobroprajnosť, cieľavedomosť, pracovitosť, usilovnosť, čistota zmysľania, prejavov správania v oblasti sexuality, význam studu v prejavoch medzi chlapcom a dievčaťom, kultivované vyjadrovanie negatívnych citov, veselosť, sebaovládanie. Zmysluplné využitie voľného času.	Zásady súvisiace so zdravým životným štýlom. Intimita v prejavoch náklonnosti medzi chlapcom a dievčaťom. Možnosti trávenia voľného času vo svojom prostredí.	Pochopiť dôležitosť zdravého životného štýlu. Uvedomiť si význam svojich záujmov, vyvážené využívať voľný čas na zábavu, na pomoc, na prehlbovanie vzťahov, na svoje koničky.	OŽZ- starostlivosť o zdravie OSR- pozitívny postoj k druhým, úcta a rešpekt iných, sebaovládanie, rovnoprávnosť pohlaví	Biológia Občianska náuka Slovenský jazyk Nemecký jazyk Anglický jazyk
Preberať zodpovednosť pri ponuke rozličných typov závislostí, poukázať na škodlivosť závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú život.	Závislosti. 8 hod.	Škodlivosť závislostí- fajčenie, alkohol, omamné látky, konzumný a nezodpovedný sex, hracie automaty, nadmerné sledovanie televízie, sekty a kulty, skupiny orientované na rasovú diskrimináciu.	Závislosť v živote mladého človeka a jeho škodlivosť na vývin organizmu.	Pochopiť aké množstvo ponúk hrozí človeku na trhu, v spoločnosti. Vedieť povedať nie na ponuky neviazanej zábavy. Rešpektovať osobitosti každej kultúry.	OŽZ- negatívny vplyv drog FIG- úloha peňazí v drogovej závislosti MV- vplyv televízie MkV- rasová diskriminácia	Biológia Občianska náuka Výtvarná výchova

Osvojiť si význam pozitívneho myslenia v ľudskom živote a snaha o jeho rozvíjanie a šírenie.	Masmediálne vplyvy. 8 hod.	Reflektovať vplyv masmédií - prosociálne vzory v masmédiách, kritické hodnotenie videoprodukcie a televíznych programov, analýza filmu, výchova kritického diváka, možnosti pozitívneho ovplyvňovania televíziou.	Pozitíva i negatíva masmédií, hlavne televízie a internetu.	Pochopiť význam masmediálnych vplyvov vo svojom živote. Je schopný posúdiť vhodnosť televíznych programov pre svoju vekovú kategóriu.	MV- pozitíva a negatíva televízie a internetu OSR- sebaovládanie, sebakontrola, zodpovednosť za vlastné konanie	Informatika Slovenský jazyk Občianska náuka

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A HODNOTY

Učebné osnovy : NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Náboženská výchova				
Časový rozsah	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
výučby/ ročník	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

Charakteristika učebného predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

Návrh nových učebných osnov kladie dôraz na žiaka a rozvinutie jeho kompetencií, ktoré sú potrebné pre jeho osobný život a život v spoločnosti. Vo výchovno-vzdelávacom procese vznikla potreba nového systému vzdelávania, čo si vyžaduje aj zmenu štruktúry učebných osnov.

Ako najvhodnejšia sa javí špirálová štruktúra učebných osnov, ktorá je kombináciou cyklickej štruktúry s lineárnou. Špirálové usporiadanie obsahu učiva umožňuje postupne prehĺbovanie učiva v nasledujúcich ročníkoch vždy na náročnejšej úrovni.

V lineárnej štruktúre je potrebné rozdelenie obsahov učiva do podstatných línií, ktoré v nasledujúcich ročníkoch prehĺbujú kognitívne, afektívne a psychomotorické ciele, potrebné na osvojenie kľúčových kompetencií žiakov.

Všeobecný cieľ predmetu

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti.

Náboženstvo/náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedne predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť. Ciele predmetu sú stotožnené s cieľom Národného programu výchovy a vzdelávania Slovenskej republiky *„...nechceme v Národnom programe len zdôrazňovať organizačné zmeny, financovania, formálne aspekty, zmeny v riadení, ale ide hlavne o polozenie základov zmeny filozofie výchovy, osvojenia si nových hodnôt poznávacích a morálnych kvalít človeka budúcnosti. Mladí ľudia by sa mali strátiť: požitku bez svedomia, bohatstva bez práce, vedy bez ľudskosti, poznania bez vôle, podnikania bez mravnosti, politiky bez princípov.“*

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií: Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom **kľúčových a predmetových kompetencií** žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Kľúčové kompetencie majú procesuálny charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií, ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovne kľúčové kompetencie:

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa
- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)
- kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky
- kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- kompetencie (spôsobilosti) občianske
- kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne
- kompetencie (spôsobilosti) pracovné
- kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
- odborne kompetencie (odborne školy)

Vyučovaci predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

1. kompetencie k učeniu sa

Žiak

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastne učenie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje nábožensky spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote
- udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, t.j. schopnosť transformovať na základe reflexie prežitých udalostí svoje konanie v budúcnosti

2. kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému
- samostatne rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritériá pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi
- robí uvážene rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov
- chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konfliktom
- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania

3. komunikačné kompetencie

Žiak

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane
- účinne sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje

- využíva informačne a komunikačne prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- využíva získané komunikačne zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

4. sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- účinne spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

5. občianske kompetencie

Žiak

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
- chápe základné ekologické súvislosti a environmentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie
- rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia

6. pracovné kompetencie

Žiak

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- prácu vníma nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

7. existenciálne kompetencie

Žiak

- žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- osvojí si kriticky a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený sa na tomto základe si stanoviť nove životne ciele
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života
- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera
- objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúseností pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti

Charakteristika obsahu učiva

Prehľad tematických celkov a ich obsahu v jednotlivých ročníkoch:

5. ročník

Téma roka: Poznávanie cez dialóg.

Cieľ roka: Spoznávať spôsoby komunikácie Boha s ľuďmi. Nadchnúť sa pre komunikáciu Bohom prostredníctvom sviatostí, liturgického slávenia čítania Božieho slova.

Prostredníctvom komunikácie sa približovať k Bohu a k ľuďom.

6. ročník

Téma roka: Poznávanie pravdy.

Cieľ roka: Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť nemeniteľnosť pravdy pochádzajúcej z Božej múdrosti. Orientovať svoj život na život v pravde. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia.

7. ročník:

Téma roka: Sloboda človeka.

Cieľ roka: Poznať hranice osobnej slobody. Vnímať oslobodzujúcu silu Ježia Krista. Osvojiť si návyky kresťanského životného štýlu.

8. ročník:

Téma roka: Dôstojnosť človeka, Zodpovednosť človeka

Cieľ roka: Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu. Vnímať osobnú hodnotu človeka. Interiorizovať kresťanské postoje a hodnoty. Posúdiť hodnotu zodpovednosti. Uvedomiť si osobnú zodpovednosť za seba a za iných. Formovať návyk kresťanského životného štýlu v rodinnom a spoločenskom živote.

Profil absolventa nižšieho sekundárneho stupňa

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede
- kladie otázky a zisťuje odpovede
- učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti
- osvojuje si vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho
- formuluje otázky, porovnáva, oponuje
- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- rozširuje svoje kultúrne horizonty diskusiou
- učí sa reagovať primerane situácii
- je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte
- vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity
- učí sa dešifrovať a vhodne používať symboly
- rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

Kompetencie k učeniu sa:

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- podieľa sa na spoločnej práci projektového vyučovania s použitím IKT (teleprojekty)
- učí sa učiť spoluprácou

Kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci
- dobre prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadiami a postupmi
- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti
- obhajuje svoj názor

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva
- oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín Cirkvi
- vysvetlí kresťanský pohľad na hodnotu individuálneho ľudského života
- je pripravený niesť zodpovednosť
- učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka
- oceňuje prínos kresťanských hodnôt v ľudskej kultúre
- na konkrétnych príkladoch porovná rôzne životné štýly, oceňuje etické hodnoty
- rozhoduje o svojich hodnotách a cieľoch
- objavuje existenciu nemennej pravdy

- vytvára si rebríček hodnôt, hľadá víziu pre svoju budúcnosť a objavuje a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov,
- hľadá svoju úlohu vo svete aj v cirkvi
- oceňuje postoj vzájomnej tolerancie medzi mladými ľuďmi, posúdi mravný aspekt vzťahu a chápe zmysel vernosti
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na pohlavie
- preberá zodpovednosť za sebaurčenie a sebarealizáciu, objavuje prvky zodpovedného konania v konkrétnych životných situáciách
- objavuje kresťanský pohľad na zmysel života človeka
- aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

Občianske kompetencie:

Žiak

- adaptuje sa na meniace životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní
- chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní zákonov obohacujúcich spoločnosť
- aktívne participuje na triednych a školských aktivitách
- zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí
- háji svoje práva aj práva iných
- vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

Kultúrne:

Žiak

- osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú
- angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník
- iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce
- učí sa tolerancii a empatickosti
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality, v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- objavuje v biblickom prameni ekologické poslanstvo, vníma človeka ako súčasť prírody
- má úctu k živým aj neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- správa sa spôsobom, ktorý podporuje trvalú udržateľnosť kvality životného prostredia
- vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť (kroje, výšivky, ornamenty)
- rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia
- osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi
- uvedomuje si korene, tradíciu a historický vývoj výtvarnej kultúry
- vníma pôvod umeleckých diel vyrastajúcich z kresťanskej tradície (obraz, literatúra, hudba, móda)
- osvojuje si kritický prístup k médiám
- má predstavu o vhodnej kombinovateľnosti farieb, tvarov
- pozná pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou oblečenia, vlasov či tváre

- pozná pravidlá spoločenského kontaktu a v súvislosti s tým aj štýl obliekania sa na rôzne udalosti
- objavuje vyjadrovanie pravdy o svete pomocou rôznych literárnych a myšlienkových foriem
- ocení prínos štátu a Cirkvi pre dobro jednotlivca a spoločnosti
- rozumie rozdielom a spoločným prvkom svetových náboženstiev, osvojí si postoj vzájomnej tolerancie
- osvojí si kritéria pre rozlíšenie učenia rôznych náboženských siekt a vie popísať ich techniky manipulácie

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- učí sa tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje
 - objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
 - objavuje mravný aspekt umelého potratu a eutanázie
 - osvojí si kritický prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba
 - uvedomuje si svoje silné a slabé stránky
 - vníma sa ako časť celku
 - chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
 - podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou k opačnému pohlaviu prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
 - dokáže si uvedomiť svoje potreby
 - identifikuje sa so svojim vnímaním pocitov
 - dôveruje si, uvedomuje si silné a slabé stránky, ktoré vníma ako svoje rozvojové možnosti
 - vníma životnú situáciu starého a chorého človeka
 - učí sa spätnej väzbe na vlastnú osobu
 - uvažuje nad humánnymi princípmi v duchu solidarity a lásky, objavuje rozmer empatie pre rozvoj sociálneho cítenia
 - je pripravený byť v interakcii s inými ľuďmi v rôznych kontextoch
 - buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu
 - vysvetlí význam manželstva a rodiny a uvedomuje si ich hodnotu
 - posúdi vzťahy v rodine s výchovou k vzájomnej úcte, asertívnemu, empatickému správaniu v rodine aj spoločnosti.
- Uvedomuje si potrebu celoživotných vzťahov (priateľstva, manželstva, rodiny).
Objavuje princípy tvorivého budovania osobných vzťahov.

Stratégia vyučovania a kritériá hodnotenia

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *filozofická diskusia* je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), *kompozícia* (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Hlavnou úlohou na hodinách náboženskej výchovy je naučiť žiakov orientovať sa v Biblii a pracovať s biblickou mapou. Počas hodín budú využívané všetky metódy a formy práce, ktoré vzbudia záujem žiakov o predmet (práca s textom, situačná hra, dramatizácia textu), práca s internetom, premietanie filmov a samostatná, tvorivá práca žiakov.

Kritériá hodnotenia

Na hodine náboženskej výchovy žiakov neklasifikujeme. Používame slovné hodnotenie jednotlivcov i skupiny žiakov priebežne počas hodiny i na konci hodiny.

Obsah slovného hodnotenia sa sústreďuje na pozitívnu motiváciu, vyzdvihuje aktivity, v ktorých je žiak úspešný a taktne upozorňuje na nedostatky.

Súčasťou hodnotenia na etickej výchove je žiacke hodnotenie. Žiaci dostávajú priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

Obsahom slovného hodnotenia je:

- vzťah žiaka k činnostiam a záujem o ne
- stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu
- schopnosť spolupracovať s inými
- miera morálneho a etického rozvoja žiaka

Pri súhrnnej polročnej klasifikácii je žiak hodnotený slovom:

- **absolvoval** – ak sa aktívne zúčastňuje na vyučovacom procese (prípadne je prítomný na vyučovacej hodine, aktívne vníma proces, ale zo závažných objektívnych dôvodov nepracuje)
- **neabsolvoval** – ak na vyučovacích hodinách žiak nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa
 - ak sa vyučovacieho predmetu nezúčastňoval

V školskom vyučovaní predmetu náboženská výchova sa nehodnotí účasť na liturgickom slávení v Cirkvi, nakoľko školské vyučovanie náboženstva/náboženskej výchovy je ponuka pre život s Cirkvou a nie kontrola života s Cirkvou. Nehodnotí sa postoj k Bohu, ale k edukačnému procesu v predmete.

Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre príslušný ročník základných škôl, Kurikulum predmetu náboženstvo, vydaných Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Prierezové témy

Pri tvorbe tematicko výchovno-vzdelávacích plánov odporúčame do obsahu v každom ročníku, vhodne implementovať prostredníctvom aktivizujúcich učebných metód nasledujúce prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** – rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život.
- **Tvorba projektov a prezentačné zručnosti** – spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov, ako je komunikovanie, argumentovanie, používanie informácií a práca s nimi, riešenie problémov, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupráca v skupine, prezentácia samého seba.
- **Multikultúrna výchova** – zaraďuje sa do vzdelávania preto, lebo sa žiaci v škole stretávajú v súvislosti s globalizáciou sveta, so žiakmi rôznych kultúr. Žiaci by mali byť pripravení na rozdielnosť kultúr. Výchovné pôsobenie je zamerané na rozvoj chápania, akceptácie, medziľudskej tolerancie a emocionálne pochopenie inej kultúry. Predpokladom je aj schopnosť detí s nimi spolupracovať.
- **Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra** - cieľom vzdelávania je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k morálnym hodnotám, poznať prírodné krásy a tradičnú ľudovú kultúru svojho regiónu, osobitne poznať regionálnu históriu a históriu Veľkej Moravy- postavy kráľa Svätopluka
- **Ochrana života a zdravia** – cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Okrem uvedených prierezových tém odporúčame implementovať do vzdelávacieho procesu Globálne rozvojové vzdelávanie a Finančnú gramotnosť.

- **Globálne rozvojové vzdelávanie** sa venuje problematike Miléniových rozvojových cieľov OSN: Odstrániť extrémnu chudobu a hlad, Dosiahnuť základné vzdelanie pre všetkých, Presadzovať rovnosť mužov a žien a posilniť rolu žien v spoločnosti, Znížiť detskú úmrtnosť , Zlepšiť zdravie matiek, Bojovať s HIV/AIDS, maláriou a ďalšími chorobami, Zaisťiť udržateľný stav životného prostredia (pitná voda, kvalita života), Budovať svetové partnerstvo pre rozvoj.

- **Finančná gramotnosť** vychádza z Národného štandardu finančnej gramotnosti verzie 1.0 a venuje sa problematike nasledujúcich tém: Človek vo sfére peňazí, Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí , Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb príjem a práca, Plánovanie a hospodárenie s peniazmi , Úver a dlh, Sporenie a investovanie , Riadenie rizika a poistenie..

Medzipredmetové vzťahy

- Slovenský jazyk a literatúra
- Informatika
- Občianska náuka
- Etická výchova

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: piaty		Tematické celky: I. Boh hovorí k človeku II. Dialóg Boha a človeka III. Moja modlitba IV. Náš dialóg s Bohom V. Obeta Božieho ľudu VI. Dialóg cez službu VII. Služba modlitbou		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
4	I. BOH HOVORÍ K ČLOVEKU Úvod do Svätého písma Orientujeme sa v Biblii Evanjeliá Písmo sväté na internete Misia Cyrila a Metoda Otče náš v staroslovienčine Šíriteľa posolstva sv. Cyrila a Metoda	➤ Čo je Sväté písmo? Biblia - kniha kníh ➤ Práca so Svätým písmom ➤ vyhľadávanie kníh, kapitol veršov, skratky kníh/ ➤ Evanjelia ➤ Písmo sväté na internete. ➤ cyrilika, hlaholika – nový jazyk ➤ Modlitba Otče náš ➤ Sv. Gorazd a spoločníci. Žiaci vierozvestcov.	- vymenovať 5 historických kníh Starého zákona a 5 historických kníh Nového zákona - pomenuje časti Nového zákona - podľa súradníc nájde daný text vo Svätom písme - správne používa skratky kníh Svätého písma, čísla kapitol a veršov - pozná najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a Metoda - vysvetlí prínos byzantskej misie pre Slovensko - vysvetlí prínos prekladu Svätého písma do nášho jazyka - spamäti vie prvé dva verše Jánovho evanjelia - s pomocou učiteľa poskladá modlitbu Otče náš v cirkevno-slovanskom jazyku - používať vhodné slová v komunikácii s inými ľuďmi - pravdivo a správne šíri informácie	Multikultúrna výchova - žiak spoznáva svoju kultúru, históriu, tradície Medzipredmetové vzťahy: Dejepis- človek v premenách priestoru a času SJJ – rozprávka VV – Podnety výtvarného umenia - ranokresťanské a byzantské umenie

4	II. DIALÓG BOHA A ČLOVEKA Modlitba v SZ Modlitba v NZ Modlitba Otče náš Cez Máriu k Otcovi	➤ Dávidove prosby o odpustenie (žalmy) ➤ Šalamúnova prosba o múdrosť ➤ Ježiš – učiteľ modlitby Otče náš ➤ Mária zvelebuje Boha	- v biblických príbehoch nájsť spoločné znaky modlitby Dávida a Šalamúna - prerozprávať časť biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna - charakterizovať časti modlitby Otče náš - vytvoriť kartotéku biblických modlitieb - porovnať dva evanjeliové texty modlitby Otče náš - prostredníctvom modlitby rozvíjať dialóg s Bohom - nájsť vo Svätom písme modlitbu Otče náš - citovať jeden citát zo Svätého písma - správne doplniť (poskladať) Magnifikat	Mediálna výchova - biblické príbehy TPPZ – vlastný projekt Osobnostný a sociálny rozvoj Žiak rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba Medzipredmetové vzťahy: SJL – príbeh EV – komunikácia
3	III. MOJA MODLITBA Modlitba svätých Hymnus sv. Františka na stvorenstvo Druhy modlitby	➤ Pravidlá modlitby, miesto, čas ➤ pravidelnosť modlitby ➤ Hymnus sv. Františka príklad oslavnej modlitby ➤ Modlitba ako pomoc	- vymenovať pravidlá modlitby - pomenovať aspoň tri druhy modlitby - jednoducho prerozprávať životopis sv. Františka - podľa vzoru – hymnus sv. Františka na stvorenstvo v modlitbe vyjadriť vďaku - vytvoriť osobnú modlitbu k rôznym príležitostiam	TPPZ – moja modlitba Environmentálna výchova žiak získava vedomosti o ochrane a pomoci životnému prostrediu Medzipredmetové vzťahy: Biológia – príroda a život Geografia – Objavovanie Zeme a vesmíru

6	IV. NÁŠ DIALÓG S BOHOM Čo je symbol? Symboly okolo nás Slávenie liturgického roka Svätý dar slávenia Jeruzalemský chrám Farský kostol	➤ Znaky a symboly v bežnom živote ➤ Komunikácia prostredníctvom symbolu ➤ Liturgické symboly, farby, úkony, postoje, gestá ➤ Liturgické predmety ➤ Liturgický rok ➤ Liturgické obdobia ➤ Boží dom ➤ Jeruzalemský chrám ➤ Farský kostol ➤ Zariadenie chrámu	- vysvetliť pojem symbol - oceniť úlohu a zmysel symbolov - vymenovať jednotlivé obdobia liturgického roka - priradiť správnu farbu k liturgickému obdobiu - správne demonštrovať aspoň 5 liturgických úkonov - vysvetliť a oceniť potrebu slávenia - symbolicky nakresliť schému rozdelenia liturgického roku - pomenovať základné časti chrámu - nakresliť a pomenovať 5 liturgických predmetov	Dopravná výchova – znaky a symboly Medzipredmetové vzťahy: ON – štátne symboly VV – kresba znakov, symbolov Geografia – najkrajšie miesta na zemi – kultúrne stavby TPPZ – projekt k téme symbolika
7	V. OBETA BOŽIEHO ĽUDU Kto horí pre mňa? Obeta Ježiša Krížová cesta Baránok Boží Svätá omša Moja obeta	➤ Sviečka ➤ Rút, tá ktorá horela pre iných - obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka ➤ Obeta Ježiša Krista – nebeský pelikán ➤ Obetoval sa za nás – krížová cesta ➤ Obeta Božieho baránka ➤ Starozákonná, novozákonná obeta ➤ Židovská pascha ➤ Posledná večera ➤ Svätá omša ➤ Byť chlebom - obetný dar, moja obeta	- prostredníctvom príkladu opíše, čo je obeta - konkrétnym skutkom vyjadří vďačnosť za obetu druhých ľudí (priateľov, rodičov) - pomenovať ako sa sprítomňuje Ježišova obeta - vysvetliť prirovnanie Ježiša k nebeskému pelikánovi - prejaviť vďaku za Ježišovu obetu - rozlišuje Božieho baránka v Starom a Novom zákone - pomenovať, čoho symbolom je chlieb a víno, vo sv. omši prinášané na oltár	Osobnostný a sociálny rozvoj žiak objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer Medzipredmetové vzťahy: SJL - prirovnanie EV – úcta k človeku TPPZ – moja obeta
5	VI. DIALÓG CEZ SLUŽBU Som chlapec a dievča Rodina a ja v nej	➤ Služba rodine - sviatosť manželstva ➤ Moja služba v rodine ➤ Služba Božej rodine (sviatosť kňazstva –	- opísať a porovnať úlohu chlapca a dievčaťa v službe rodine - konkrétnymi skutkami slúžiť rodine, chorým, slabším - vymenovať tri stupne kňazstva	Osobnostný a sociálny rozvoj žiak objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer Výchova k manželstvu

	Sluha sluhov Božích Slúžim chorým	diakon, kňaz, biskup) ➤ Služba chorým (sviatosť pomazania chorých)	- pozná po mene kňazov vo svojej farnosti - zdôvodní potrebu sviatosti manželstva, kňazstva a pomazania chorých pre spoločnosť - formulovať modlitbu za kňazov - oceniť hodnotu človeka aj v chorobe	a rodičovstvu – sviatosť manželstva
4	VII. SLUŽBA MODLITBOU Modlím sa za najbližších Môj patrón – môj ochranca Ochranca našej farnosti a diecézy	➤ Vrchol modlitby – sv. omša ➤ Modlitba za živých (za rodičov, kňaza, priateľov, učiteľov/) ➤ Modlitba za zomrelých ➤ Modlitba k svätým (môj krstný patrón) ➤ modlitba na príhovor svätých – Terézia z Lisieux ➤ Ochranca našej farnosti, diecézy	- pomenovať rôzne formy modlitby za druhých ľudí - pomenovať časti sv. omše - pozná účinky sv. omše - formulovať modlitbu za iných vlastnými slovami (kňazov, štátnych predstaviteľov, učiteľov, spolužiakov/ - na príklade života sv. Terézie z Lisieux zdôvodniť potrebu modlitby k svätým - sformulovať modlitbu ku svojmu krstnému patrónovi	Osobnostný a sociálny rozvoj žiak objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer Medzipredmetové vzťahy: ON – Naši príbuzní, priatelia, susedia

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: šiesty		Tematické celky: I. Pravda ako hodnota II. Hľadanie pravdy o svete III. Hľadanie pravdy o sebe IV. Ohlasovatelia pravdy V. Konať v pravde		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
7	I. PRAVDA AKO HODOTA Pevný ako kameň Pravda či klamstvo Pravda vo vzťahoch Sila slova Hovorí sa, že... Čo je pravda? Pravda v masmédiách	➤ Potreba pravdy ➤ Jakub a Ezau ➤ Nikto ťa neodsúdi! ➤ Pravda vo vzťahoch ➤ Pravda v etike, média (zachovanie tajomstva) ➤ 8. Božie prikázanie ➤ Čo je pravda? ➤ Krivé svedectvo ➤ Ohováranie ➤ osočovanie	- na konkrétnej modelovej situácii rozlíšiť medzi pravdou a klamstvom - interpretovať cez biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi dopad klamstva na vzťah medzi súrodencov - vysvetliť potrebu pravdy v živote človeka a v medziľudských vzťahoch - posúdiť silu slova - pomenovať zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov - uviesť príklad manipulácie slovom a riziká manipulácie - na základe novinových článkov posúdiť hodnotu etiky pravdy v masmédiách - vo dvojici vytvoriť fiktívny list redaktorovi (novín, TV...) a posúdiť hodnovernosť daného masmédia	Mediálna výchova : Žiak – je schopný samostatnej reflexie o pozitívnom a negatívnom vplyve médií, vníma účinok médií na osobnosť človeka Medzipredmetové vzťahy: ON – Komunikácia v rodine EV – Prosociálne správanie

7	II. HĽADANIE PRAVDY O SVETE Človek sa pýta prečo? Svet očami „básnika“ Na počiatku Oslava Tvorcu Svet ako Boží dar Ekologické problémy Môj podiel ochrany sveta	➤ Cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti ➤ Mýticky obraz sveta ➤ Evolučná teória ➤ Biblický obraz stvorenia sveta ➤ Svet – ako Boží dar ➤ Životné prostredie ➤ Môj podiel ochrany sveta	- opísať pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení sveta - porovnať predstavenú časovú udalosť stvorenia sveta na „lište“ času a vo Svätom písme - pomenovať biblický príbeh o stvorení ako model stvorenia, nie historickú udalosť - porovnať biblický príbeh o stvorení s vedeckým pohľadom - porovnať staroveké mýty o vzniku sveta s posolstvom biblického textu - jednoducho vytvoriť symbolický obraz stvorenia sveta - zostaviť vlastný žalm na oslavu stvorenia rečou dnešného človeka - vytvoriť jednoduchý projekt pre pomoc znečistenej prírode (globálne problémy)	Environmentálna výchova Žiak – oceňuje prírodu, vníma človeka ako súčasť prírody, má úctu k živým a neživým súčasťam prírody Medzipredmetové vzťahy D – Priestor a čas
6	III. HĽADANIE PRAVDY O SEBE Človek – najmilší Boží zámer Boh ako hrnčiar Mám hodnotu Človek v raji a jeho pád To nie ja, to on...! Svedomie	➤ Pôvod človeka ➤ Biblický obraz stvorenia človeka ➤ Kto je človek? ➤ Pád človeka ➤ Prísľub nádeje ➤ Hranice človeka ➤ Svedomie	- pomenovať symbolickosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení človeka a porovnať s vedeckým pohľadom - vysvetliť hodnotu človeka v stvorení na Boží obraz - vnímať svoje vlastné hranice - navonok prejavovať úctu k človeku - porovnať biblický príbeh o páde človeka s mýtickým a poukázať na rozmer kresťanskej nádeje (vyznanie a odpustenie viny) - zdôvodniť existenciu zákona vo svedomí - určiť osobné prekážky pri hľadaní pravdy	Mediálna výchova Žiak vníma umelecké diela vyrastajúce z kresťanstva ako výraz kresťanského učenia a tradície Environmentálna výchova Žiak – vníma človeka ako súčasť prírody Medzipredmetové vzťahy EV – Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých

6	IV. OHLASOVATELIA PRAVDY Slová ako obrazy Biblia v obrazoch Zhltni slovo - Ezechiel Ježiš učí v podobenstvách Vaše áno, nech je áno Apoštoli – hlásatelia pravdy	➤ Slovo - Ohlasovanie pravdy ➤ Biblia v obrazoch ➤ Prorok Ezechiel ➤ Podobenstvá a Nový zákon ➤ Ježiš – učiteľ pravdy (Mt 5, 37) ➤ Apoštoli – hlásatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan) ➤ Modelové ilustrácie konceptov a princípov pravdy	- vysvetliť význam ohlasovania pravdy - odvodiť logický záver z prezentovanej obraznej biblickej reči pri povolani proroka Ezechiela - vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše 'áno' nech je 'áno' a vaše 'nie' nech je 'nie'“. (Mt 5,37) - vymenovať aspoň dvoch ohlasovateľov pravdy - jednoducho opísať život sv. Petra a sv. Štefana - porovnať svoj život s predloženými vzormi – ohlasovateľmi pravdy	Multikultúrna výchova - ľudské vzťahy Mediálna výchova - Vnímanie autora mediálnej správy Medzipredmetové vzťahy EV - pozitívne vzory
7	V. KONAŤ V PRAVDE Zlaté pravidlo Zákon lásky Ježišov príkaz lásky Skutky lásky Hrdinovia lásky Zodpovednosť za iných Projekt pomoci iným	➤ Zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky ➤ Židovský zákon Zedaka ➤ Islamský Zakat ➤ Ježišov príkaz lásky ➤ Skutky lásky (skutky milosrdenstva) ➤ Hrdinovia lásky -Tereza, Maximilián Kolbe ➤ Sociálny hriech ➤ Riešenie problémovej úlohy – príbeh s mravnou dilemou	- diskutovať o význame „Zlatého pravidla“ - porovnať židovský zákon Zedaka, islamský Zakat a Ježišov príkaz lásky - prispievať k diskusii v pracovnej skupine a v triede o význame „Zlatého pravidla“ - vnímať dopad rozhodnutia na život človeka - na modelovej situácii demonštrovať skutky lásky - posúdiť hodnotu pravdy a vyvodit' závery pri riešení problémovej úlohy s mravnou dilemou - rozlišovať medzi väčším a menším zlom, medzi väčším a menším dobrom - definovať sociálny hriech - vymenovať 3 skutky, ktorými koná podľa pravdy - na príkladoch svätých, významných osobností a konkrétnych životných udalostiach vysvetliť spravodlivé (pravdivé) konanie	Osobnostný a sociálny rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika Medzipredmetové vzťahy ON – Naši príbuzní, priatelia, susedia EV – prosociálne správanie D – svetové náboženstvá

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: siedmy		Tematické celky: I. Sloboda a človek II. Sloboda a rozhodnutia III. Boh oslobodzuje človeka IV. Rešpektovanie vierovyznaní V. Láska ako autorita		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
7	I. SLOBODA A ČLOVEK Desatoro Prečo dodržiavať desatoro? Múdrosť overená generáciami Práva človeka Norimberský proces, nacizmus Komunizmus a väzni svedomia Otroctvo v minulosti a dnes	➤ chápanie slobody ➤ povolanie k slobode ➤ otroctvo človeka ➤ závislosti ➤ Exodus – cesta k slobode ➤ hranice slobody - Desatoro	▪ na konkrétnej životnej situácii rozoznať život v slobode a v otroctve hriechu ▪ posúdiť potrebu Božieho zákona v živote ▪ definovať pojem slobody ako vnútorný stav človeka ▪ vysvetliť, v čom spočíva zneužitie slobody ▪ vymenovať dôsledky prvotného hriechu ▪ vysvetliť rozdiel medzi zamestnaním a povolaním ▪ vysvetliť pojem závislosť ▪ uviesť príklady rôznych závislostí ▪ reflektovať svoje vlastné rozhodnutia ▪ posúdiť a modifikovať biblické príbehy z pohľadu dnešnej doby ▪ rozlišovať rôzne spôsoby slobody, chápať Desatoro ako ich vyjadrenie	Osobnostný a sociálny rozvoj -žiak si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt -rozumie princípom kresťanskej etiky -uvedomuje si hodnotu spolupráce -uzatvára a rozvíja základné zručnosti pre spoluprácu -predchádza sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania

7	II. SLOBODA A ROZHODNUTIA Rozhodnutie a sloboda Rozhodnutie a dôsledky Keď robím to, čo robia iní Svedomie Je morálka človekovi daná alebo naučená? Rozvoj svedomia Vianoce – komercia či tradícia?	➤ slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby) ➤ sloboda a zodpovednosť ➤ riešenie problémovej situácie – príbeh s mravnou dilemou ➤ princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)	• na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti • definovať svedomie • posúdiť hodnotu spravodlivosti vo svete • vyrozprávať biblické príbehy a posúdiť ich hodnotu pre dnešný život • vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka • na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku • posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky	Osobnostný a sociálny rozvoj -žiac si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt -rozumie princípom kresťanskej etiky -získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií -si vie uvedomiť motiváciu svojich rozhodnutí Multikultúrna výchova žiak reflektuje sociálne vzťahy, komunikáciu a rozhodovanie v bežných aj vypätých situáciách
6	III. BOH OSLOBODZUJE ČLOVEKA Vlastné hranice a vina Kto za to môže Zažiť odpustenie Ježiš oslobodzuje od hriechu Sviatosť zmierenia Legenda o sv. Jurajovi	➤ vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky ➤ kresťanský pohľad na vinu a odpustenie ➤ zaobchádzanie s vlastnou vinou ➤ sociálny hriech ➤ chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách ➤ Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatosťné i mimosviatosťné)	▪ predstaviť vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky ▪ vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva ▪ konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia ▪ uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu opísať postup sviatosti zmierenia rozlíšiť sviatosťnú formu pokánia a mimo sviatosťnú formu osvojovať si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie	Osobnostný a sociálny rozvoj -žiac si osvojuje kultivované správanie -prispieva k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej -utvára si pozitívny postoj k sebe samému i k druhým ľuďom Mediálna výchova -žiac disponuje základnými pravidlami verejného dialógu a argumentácie -vie posúdiť hodnotu slávenia a kultúru správania

8	IV. REŠPEKTOVANIE VIEROVYZNANÍ Veriť Hlavné učenie svetových náboženstiev Posvätné miesta Svätíť sviatočné dni Putovanie po ceste predkov Kresťanstvo a kultúra života Projekt – Svetové náboženstvá I. projekt – svetové náboženstvá II.	➤ rešpektovanie inakosti ➤ rozdelenie sveta podľa kult (myslenie kultúr) ➤ rozdielne cesty hľadania B o (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo..) ➤ putovanie po ceste predkov	▪ vymenovať základné monoteistické náboženstvá ▪ vymenovať základné polyteistické náboženstvá ▪ opísať základné znaky svetových náboženstiev (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo) ▪ porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením ▪ opísať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev ▪ priradiť základné symboly svetových náboženstiev ▪ vyjadriť úctu voči ľuďom iného vierovyznania ▪ rešpektovať slobodu vierovyznania ▪ opísať pozitívne hodnoty svetových náboženstiev ▪ pomenovať a zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti ▪ vysvetliť kresťanský pôvod v histórii vyvoleného národa ▪ pomenovať a zdôvodniť prínos kresťanstva pre život našej spoločnosti ▪ vyjadriť úctu k osobným koreňom vychádzajúcim z kresťanstva a identifikovať sa s nimi	Multikultúrna výchova -žiak objavuje a oceňuje kultúrne bohatstvo svojho náboženstva -rešpektuje práva iných náboženstiev -vníma multikulturalitu ako prostriedok vzájomného kultúrneho obohacovania -vníma monoteistické náboženstvá ako korene a zdroje európskej civilizácie Mediálna výchova -žiak interpretuje a kriticky hodnotí artefakty umeleckej produkcie -hodnotí artefakty inokultúrnej umeleckej produkcie TPPZ

5	V. LÁSKA AKO AUTORITA Autorita a načo? Hierarchia Blahoslavenstvá Projekt – Cirkevná hierarchia Všetko o slobode	➤ sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť) ➤ láska ako cesta k slobode (blahoslavenstvá) ➤ sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, spoločnosti, cirkvi)	▪ orientovať sa v cirkevnom členení a hierarchickom usporiadaní, vymenovať diecézy Slovenska a ich biskupov ▪ uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti ▪ vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority ▪ formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti ▪ poznávať hranice osobnej slobody ▪ interpretovať texty blahoslavenstiev na chápanie konkrétnych životných situácií, ako výzvu pre kresťanské konanie vo svete a ako prejav spolupráce na rozvoji Božieho kráľovstva ▪ je pripravený zapojiť sa do spoločného projektu kresťanskej pomoci ▪ reálne oceniť vlastné dary a je pripravený použiť ich pre svoje dobro aj dobro blízkych	Mediálna výchova -žiak kriticky hodnotí hovorený i písaný mediálny prejav -rozvíja citlivosť voči predsudkom a mediálnej manipulácii TPPZ

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: ôsmy		Tematické celky: I. Dôstojnosť človeka II. Kto je človek? III. Ľudskosť IV. Dôstojnosť a výkon V. Kultúra života		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
4	I. DOSTOJNOSŤ ČLOVEKA Sebapoznanie Zodpovednosť Sebaprijatie, komplexy Sebaúcta	➤ Sebapoznanie (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti) ➤ Zodpovednosť za prijaté dary ➤ Sebaprijatie, komplexy ➤ Sebaúcta	▪ vysvetliť pojmy sebaúcta, sebaprijatie a komplexy ▪ uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov ▪ vyjadriť vlastný názor. ▪ rozvíjať návyk vonkajších prejavov sebaúcty ▪ eliminovať svoje komplexy ▪ trénovať v pozitívnom sebahodnotení	Osobnostný a sociálny rozvoj: • je schopný uvedomiť si potrebu sebapoznávania • je si vedomý svojich osobnostných kvalít • je citlivý a vnímavý na svoje nedostatky • prejavuje túžbu po osobnom raste

7	II. KTO JE ČLOVEK? Kto je človek? Úcta k človekovi Ľudská dôstojnosť Pohľad na človeka v dejinách Človek ako muž a žena Kresťanský pohľad na dôstojnosť človeka Návšteva cintorína	➤ Ľudská dôstojnosť ➤ Človek ako muž a žena (úcta k človekovi) ➤ Dôstojnosť muža a ženy, matriarchát, patriarchát ➤ Kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy pred Bohom	• vysvetliť pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha • sformulovať pojem dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma • oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka • prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavom úcty každému človekovi • opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom • oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu • rozvíjať návyk vonkajších prejavov ohľaduplnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu	Osobnostný a sociálny rozvoj: ▪ uvedomuje si túžbu po ľudskosti ▪ je schopný vnímať rodové stereotypy ▪ uvedomuje si kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy Multikultúrna výchova: ▪ je vnímavý na postavenie mužov a žien v rôznych kultúrach

9	III. ĽUDSKOSŤ Odvrátená tvár ľudskosti Vojna v minulosti a dnes Zmysel utrpenia Boh ukrytý v biede sveta Božie kráľovstvo Ľudskosť, tolerancia Ježišov postoj k ľuďom na okraji Objavenie ľudskosti	➤ Odvrátená tvár ľudskosti (zneužívanie, manipulácia, vojna – v minulosti a dnes, problém „spravodlivých“ vojen) ➤ Otázky o zmysle utrpenia, pochybnosť ako miesto komunikácie, Boh ukrytý v biede sveta (bol som hladný) ➤ Božie kráľovstvo ako kráľovstvo pokoja ➤ Ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji) ➤ Objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka)	• položiť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia a hľadať na ne odpoveď • na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti • vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania • prejavovať vonkajší skutok empatie voči iným • spoznať a odmietnuť manipuláciu	Osobnostný a sociálny rozvoj: • je pripravený pre tvorivé riešenie konfliktov • je schopný klásť si existenciálne otázky a hľadať na nich odpoveď • rozvíja postoj empatie Multikultúrna výchova: • akceptuje rôzne kultúry a vierovyznania • je schopný vnímať zneužitie náboženstva pre manipuláciu
6	IV. DOSTOJNOSŤ A VÝKON Mať alebo byť Hodnota práce Veľkonočné obdobie Cirkev slabých Sv. pomazania chorých Matka Tereza	➤ „Mať“ alebo „byť“ ➤ Hodnota práce a dôstojnosť človeka ➤ Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, sociálne učenie Cirkvi) ➤ Utrpenie – sviatosť pomazania chorých	• vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu • porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti • integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca • nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi • vytvoriť zákony „svedectva lásky“ obohacujúce spoločnosť (štát, mesto, školu, triedu)	Osobnostný a soc. rozvoj: • vie rozlíšiť postoj mať alebo byť a je otvorený pre životný postoj „byť“ • osvojuje si kresťanský postoj na hodnotu človeka, ktorá nezávisí od jeho výkonu • je vnímavý na utrpenie človeka

7	V. KULTÚRA ŽIVOTA Kultúra – rozvoj človeka Kultúra – rozvoj spoločnosti Hodnoty kultúry života a smrti Ochrana hodnôt Ľudskosť – kresťanský ideál Kresťanské vzory I. Kresťanské vzory II.	➤ Kultúra – rozvoj človeka, rozvoj ľudskej spoločnosti ➤ Hodnoty kultúry života a kultúry smrti (liberalizmus – relativizmus hodnôt, konzervativizmus – ochrana hodnôt) ➤ Ľudskosť – kresťanský ideál (kresťanské vzory)	• zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru • na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť • uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti • akceptovať a preferovať život ako hodnotu • zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt)	Osobnostný a sociálny rozvoj • je pripravený stotožniť sa s hodnotami života Mediálna výchova: • je schopný kritického posúdenia liberalizmu ako relativizácie

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: deviaty		Tematické celky: I. Zodpovednosť II. Zodpovednosť za seba III. Zodpovednosť za svoju vieru IV. Zodpovednosť za budovanie vzťahov V. Zodpovednosť za svet, v ktorom žijem		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
4	1. ZODPOVEDNOSŤ Poznanie rastu Spoznať svoje silné a slabé stránky Pozvanie k zodpovednosti	➤ Etymológia pojmu zodpovednosť ➤ Život – pozvanie k zodpovednosti (podobnosť o talentoch)	▪ vysvetliť etymológiu pojmu zodpovednosť ▪ objaviť posolstvo biblického textu podobenstva o talentoch ▪ aplikovať podobenstvo o talentoch ako pozvanie k zodpovednosti pre svoj život ▪ formovať postoj zodpovednosti za svoj život	Medzipredmetové vzťahy: S JL, VYV, HUV Osobnostný a sociálny rozvoj: Žiak • je pripravený preberať zodpovednosť za svoj život • dokáže obhájiť svoj názor • je schopný empaticky komunikovať a osvojovať sa empatický postoj k ľuďom

6	2. ZODPOVEDNOSŤ ZA SEBA Moje vzory Ísť za hviezdou Ježišove postoje Kto bol a je Ježiš ľudí Zobrazenie Ježiša v umení	➤ Sebarozvoj (sebaocenenie a prijatie) ➤ Potreba životných vzorov ➤ Korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov) ➤ Výzva k hľadaniu a odkrývaniu životného zmyslu ➤ Ponuka kresťanských vzorov (Jn 1,35-39)	• racionálne sa konfrontovať s potrebou životných vzorov • kriticky analyzovať ponuku mediálnych vzorov a konfrontovať svoj postoj voči vzorom • rozlíšiť medzi manipulačným vzorom a vzorom ponúkajúcim sprevádzanie • rozvíjať schopnosť seba porozumenia • vnímať sebaocenenie a prijatie ako podmienku sebarozvoja • formovať postoj sebakorekcie vychádzajúcej z rovnováhy medzi potrebou originality a potrebou začlenenia sa • z pohľadu humanizmu oceniť kresťanskú ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru	Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV Osobnostný a sociálny rozvoj: Žiak • vníma potrebu sebaocenenia a prijatia • pri vnímaní potreby životných vzorov prehodnocuje ponuku kresťanských vzorov Mediálna výchova: Žiak • je schopný korekcie mediálnych vzorov

8	3. ZODPOVEDNOSŤ ZA SVOJU VIERU Čo znamená veriť? Vyznanie viery Aký Boh je alebo aký Boh nie je História Vianoc Komu vlastne verím? Kto si Bože? Dogmy – reč viery (Credo) Sekty	➤ Prečo veriť? (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru) ➤ Poverčivosť – nesprávna forma religiozity ➤ Nebezpečenstvo siekt a ich ponuky dnes ➤ Vyznanie viery - rozhodnutie pre vieru ➤ Reč Cirkvi - metaforická reč dogiem ➤ Nová reč Cirkvi – II. vatikánsky koncil ➤ Kresťanská zrelosť (sviatostný život)	• analyzovať dôvody pre náboženskú vieru • prijať skutočnosť religiozity človeka ako prejav túžby po presahu samého seba • logicky zdôvodniť poverčivosť ako prejav nezrelej religiozity • opísať znaky sekty • porovnať sektu a Cirkev • vysvetliť pôvod siekt a techniky manipulácie • interpretovať biblické texty obsahujúce vyznanie viery Ježišových učeníkov a nájsť súvislosť s apoštolským vyznaním viery • reprodukovať vyznanie viery ako akt dôvery • jednoduchým spôsobom vysvetliť historický kontext vzniku apoštolského a nicejsko-carhradského vyznania viery • rozlíšiť jednotlivé časti vyznania viery a ich konkrétnych významov • porozumieť vývoju reči Cirkvi v historickom kontexte • na odkaze II. vatikánskeho koncilu predstaviť potrebu novej reči Cirkvi súčasnej spoločnosti • vnímať sekularizmus ako prejav neporozumenia reči Cirkvi • rozvíjať kresťanské prvky spirituality v osobnostnom raste	Medzipredmetové vzťahy: DEJ, OBV, SJL, VYV Osobnostný a sociálny rozvoj: Žiak • je otvorený pre transcendentný rozmer života • je ochotný osvojovať si postoj kultivovanej religionistiky • dokáže rozlíšiť a kriticky posúdiť manipulačné techniky siekt • vníma potrebu osobného rozhodnutia pre vieru

6	4. ZODPOVEDNOSŤ ZA BUDOVANIE VZŤAHOV Túžba po láske Kamarátstvo, priateľstvo Priateľstvo a láska Láska a partnerstvo Význam pohlavia ako zväzku Rodina	➤ Túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka k človeku a človeka k Bohu) ➤ Vzťahy muž a žena (Pieseň piesní) ➤ Priateľstvo a láska ➤ Ideál rodiny a pseudorodina ➤ Medzigeneračné vzťahy	• objaviť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu • nájsť rozdiely medzi priateľskou láskou, láskou muža a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu • oceniť význam budovania vzťahov ako naplnenia života zmyslom • vnímať hodnotu lásky ako proces dozrievania • uvedomiť si riziká zneužitia túžby človeka po láske • zostaviť hierarchiu hodnôt v partnerských vzťahoch • oceniť význam kvalitného budovania partnerského vzťahu ako základ hodnotného manželstva a rodiny • formovať návyk vonkajších prejavov úcty k človeku • rozlíšiť rôzne formy spolužitia dvoch ľudí v súčasnosti • predstaviť rodinu ako optimálne Bohom chcené spoločenstvo osôb zamerané pre dobro jej členov a na prijatie a výchovu detí • porozumieť svojmu postaveniu v rodine a osvojiť si riešenia rodinných konfliktov • na modelových situáciách si precvičiť riešenia rodinných konfliktov • vie hľadať kompromis pri riešení medzigeneračných konfliktov	Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, HUV Osobnostný a sociálny rozvoj: Žiak • je schopný kritického prehodnotenia pre ponuky pseudorodiny • je pripravený stotožniť sa s ideálom rodiny • vníma kvalitu partnerského vzťahu ako základ manželstva a rodiny • je otvorený pre asertívne riešenie medzigeneračných konfliktov

9	5. ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA ZA SVET V KTOROM ŽIJEM Pohl'ad kresťana na vzťah človeka k prírode Boh pozýva človeka k ochrane Božieho diela Ekologická uvedomelosť kresťanov Kresťanské poslanstvo ľudskosti Človek v priebehu dejín objavuje v sebe „človečenstvo“ Požiadavka spravodlivosti, čestnosti a zodpovednosti Byť prorokom svojej doby	➤ Ekológia a zodpovednosť Gn 1,28-29 (globálne problémy) ➤ Angažovanosť kresťana v spoločnosti (politika, štátny režim) ➤ Úloha Cirkvi v spoločnosti ➤ Kresťanské denominácie na Slovensku ➤ Ekumenizmus	• na základe analýzy súčasných ekologických javov v konfrontácii s poslanstvom biblického textu Gn 1,28-29 vyjadriť dôležitosť ekologického myslenia a správania sa človeka • vnímať potrebu ekologického myslenia človeka • praktizovať zručnosti triedenia odpadu v domácnosti a šetrného zaobchádzania s prírodnými zdrojmi • akceptovať vlastnú zodpovednosť prijatím svojej úlohy na spoluvytváraní sveta • zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a verejnom živote • osvojovať si postoj kresťanskej angažovanosti v spoločnosti a v Cirkvi • charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku a objaviť spoločné základy viery • akceptovať existenciu kresťanských denominácií ako dôsledok historického vývinu • oceniť asertívnu komunikáciu a správanie ako prejav spolupráce • rozvíjať postoj tolerancie ku kresťanom iných denominácií • formovať postoj spolupráce v ekumenickom duchu v sociálnej oblasti	Environmentálna výchova: Žiak • aktívne sa podieľa na ochrane životného prostredia (triedenie odpadu v domácnosti, udržiavanie čistoty v prírode, šetrenie energiami a zdrojmi) Osobnostný a sociálny rozvoj: Žiak • je otvorený pre ekumenický dialóg medzi kresťanskými denomináciami na Slovensku • je si vedomý prebratia zodpovednosť za angažovanosť v spoločnosti

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SVET PRÁCE

Učebné osnovy : SVET PRÁCE

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	SVET PRÁCE – tvorba životného prostredia				
Ročník	5. roč.	6. roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Časový rozsah výučby	–	–	0,5hod./týždeň 16,5hod./ rok	0,5hod./týždeň 16,5hod./ rok	–
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

Charakteristika

Predmet Svet práce - tvorba životného prostredia využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch (ako je biológia a chémia) a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním. Rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje seberealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike (postupe) pestovania okrasných rastlín– interiérovoých a exteriérovoých, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

Ciele

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativitě a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- vedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (systematickosť v práci na dosiahnutie cieľa, vytrvalosť, samostatnosť),
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérovoých a exteriérovoých

- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlení
- osvojeniu si základov aranžovania a viazania kvetov,
- osvojeniu si hydroponického pestovania rastlín
- osvojeniu si poznatkov o pestovaní okrasných rastlín v obytných a pracovných priestoroch, v záhradách (na letníckových záhonoch, trvalkových záhonoch, skalkách, terasách, balkónoch)
- zakladaniu trávniku a jeho údržbe
- výsadbe okrasných drevín a ich ošetrovaní

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín
- získavaniu pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okrasných rastlín

Vzdelávacie stratégie .

Predmetové kompetencie

žiak bude schopný

- vytvárať a realizovať projekty pestovania rastlín pre osobné potreby, pre potreby školy, pre podnikateľské aktivity
- skrášľovať a spríjemňovať svoje prostredie
- prístupovať k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia a ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- orientovať sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru

žiak sa naučí

- rozvíjať jednotlivé druhy gramotnosti(technickú, čitateľskú, digitálnu)
- preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať svoj názor

kompetencie k celoživotnému učeniu sa

žiak sa naučí

- robiť podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- chápať prácu a pracovnú činnosť ako príležitosť k sebarealizácii, sebavzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia

komunikatívne a sociálne – interakčné kompetencie

žiak sa naučí

- orientovať sa v rôznych odboroch ľudskej činnosti
- prezentovať sa prostredníctvom vlastnej práce, projektu a vedieť pracovať v skupine

interpersonálne a intrapersonálne kompetencie

žiak sa naučí

- pozitívnemu vzťahu k práci a zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
- diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme

kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

žiak sa naučí

- používať základné postupy pri práci s textom, prezentáciou a grafickým prostredím
- využívať IKT pri vyhľadávaní, spracovaní a kritickom posudzovaní informácií

kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia

žiak sa naučí

- používať matematické modely priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, blokdigramy, grafy, tabuľky)

kultúrne kompetencie

žiak sa naučí

- poznávať rozmanitosť rôznych kultúr, ich tradície v oblasti prístupu k životnému prostrediu a hodnoty ktoré uznávajú
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr

kompetencia riešiť problémy

žiak sa naučí

- navrhovať rôzne postupy a uplatňovať vhodné metódy pri riešení problémov
- byť otvorený k získavaniu a využívaniu rôznych postupov

pracovné kompetencie

žiak sa naučí

- využiť tvorivosť a samostatnosť pri riešení projektových úloh
- flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť

Organizácia vyučovania

Vyučovanie bude prebiehať v priestoroch kmeňových tried a ďalších priestoroch školy – školský pozemok a v mimoškolských zariadeniach – kvetinárstvo, botanická záhrada a pod. Predmet svet práce sa bude vyučovať každý druhý týždeň 1 vyučovaciu hodinu.

Metódy práce :

Pre teoretické získavanie poznatkov z príslušných tematických celkov – výkladová metóda.

Na precvičovanie a spätnú väzbu sa bude používať metóda precvičovania formou pracovných listov v tlačenej alebo elektronickej podobe.

Pre nadobúdanie praktických zručností to bude projektová metóda, alebo problémové vyučovanie, v rámci ktorého môžu byť realizované prezentácie žiakov. Teoretické vedomosti si overia praktickou činnosťou pri presádzaní a ošetrovaní črepníkových rastlín a starostlivosťou o kvetinovú výzdobu v areáli školy. Na obohatenie sa bude konať exkurzia – Botanická záhrada VŠP Nitra, a návšteva kvetinárstva v mieste školy.

Učebné zdroje :

Pre vyučovanie predmetu zatiaľ nie sú vydané učebnice, preto budeme využívať hlavne školské kabinetné zdroje - informácie z encyklopédií, odborných kníh, odborných časopisov, z internetu a iných informačných zdrojov a pracovné listy vytvorené učiteľom.

Hodnotenie žiakov

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠVVaŠ SR (Metodické pokyny č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.)

Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno – vzdelávacieho procesu má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu.

Charakter predmetu vyžaduje hodnotiť postoj žiaka k práci, jeho environmentálne úsudky, snahu vzdelávať sa v tejto oblasti a zlepšovať svoje manuálne zručnosti.

Žiak si musí osvojiť teoretické vedomosti, musí ich vedieť uplatniť v praxi a hodnotí sa snaha manuálnu prácu vykonať zodpovedne.

Forma hodnotenia: ťažiskovou formou hodnotenia je

- slovné hodnotenie výkonu a vedomostí žiaka na základe pozorovania a
- hodnotenie známku.

Kritéria hodnotenia:

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí primerane veku:

a/ priebeh vytvárania postojov

- záujem o pracovné činnosti a teoretické vedomosti a o estetizáciu životného prostredia,
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych prácach,
- schopnosť posúdiť svoj výkon a vedomosti a výkon spolužiakov,

b/ priebeh získavania zručností a spôsobilostí

- osvojenie si teoretických vedomostí na požadovanej úrovni,
- uplatňovanie teoretických vedomostí pri praktických zručnostiach primeraných jeho veku,
- tvorivý prístup k manuálnym zručnostiam,
- zdokonaľovanie si grafického prejavu pri zhotovovaní plánov,
- podieľanie sa na spoločných projektoch so spolužiakmi,
- aktivitu a postupne sa rozvíjajúci kladný prístup k práci,

c/ priebeh získavania technických vedomostí

- vedomosti z oblasti techniky, poľnohospodárstva a prvkov sveta práce súvisiacich s činnosťou človeka na Zemi,
- stupeň poznania technologických postupov,
- poznanie poľnohospodárskych regiónov Slovenska, sveta a pestovania jednotlivých plodín v týchto regiónoch

Osvojenie teoretických vedomostí sa bude kontrolovať aj písomnou formou testu a to 1 za klasifikačné obdobie. V časovom limite 30 minút žiaci vypracujú otázky v rozsahu 10-12 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotiť sa bude na základe percentuálnej úspešnosti. Táto forma sa žiakom vopred oznámi.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti :

- 100% - 90% stupeň 1
- 89% - 75% stupeň 2
- 74% - 50% stupeň 3
- 49% - 20% stupeň 4
- 19% - 0% stupeň 5

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

výborný:

žiak spĺňa **kritériá(a-c)** na vynikajúcej úrovni, je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje svoje zručnosti, vedomosti v úlohách, úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na manuálne zručnosti,

chválitebný:

je menej samostatný, tvorivý a iniciatívny, menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave, potrebuje sústavnú pomoc učiteľa,

dobrý:

žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť, je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa,

dostatočný:

žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu,

nedostatočný: žiak nespĺňa kritériá.

Neodporúča sa používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení.

OBSAH PREDMETU v 7. ročníku

Vzdelávací obsah je rozdelený **do 4 tematických celkov:**

- 1. Náradie a pomôcky**
- 2. Kvetinárstvo**
- 3. Hydroponické pestovanie rastlín**
- 4. Viazáčstvo a aranžovanie rastlín**

Časová dotácia : 0,5 hodín týždenne, 16,5 hodiny ročne

OBSAH PREDMETU v 8. ročníku

Vzdelávací obsah je rozdelený **do 3 tematických celkov :**

- 1. Okrasné záhradníctvo**
- 2. Skalka**
- 3. Trávník**

Časová dotácia : 0,5 hodín týždenne, 16,5 hodiny ročne

Počty hodín v jednotlivých tematických celkoch sú orientačné a budú modifikované podľa úrovne vedomostí a zručností žiakov.

Medzipredmetové vzťahy:

VYV – výtvarná výchova

BIO – biológia

GEO - geografia

Prierezové témy:

MkV – multikultúrna výchova

REV – regionálna výchova

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj

OŽZ – ochrana života a zdravia

MV – mediálna výchova

ENV – environmentálna výchova

TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti

DV – dopravná výchova

Iné skratky:

FIG – finančná gramotnosť

Predmet : Svet práce – tvorba životného prostredia						
Ročník : siedmy			Hodinová dotácia : 0,5 hodiny týždenne / 16,5 hodín ročne			
Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
	Téma	Obsah				
Úvod 1 hod.	Organizácia práce, hodnotenie, pomôcky	Pravidlá pri práci v teréne, pracovné pomôcky , zásady narábania s náradím	Poznať význam predmetu pre život, poznať pracovný poriadok, poznať pravidlá bezpečného správania sa			
Náradie a pomôcky 3 hod.	Náradie a pomôcky pri pestovaní rastlín.	Základné ručné náradie, náradie na spracovanie pôdy, pomôcky pri pestovaní rastlín.	Poznať funkciu a spôsob použitia základných druhov náradia a pomôcok. Vedieť používať základné ručné náradie a pomôcky pri pestovaní rastlín. Poznať náradie na základné spracovanie a ošetrovanie pôdy počas vegetácie	OŽZ , bezpečné narábanie s náradím ENV vplyv ľudskej činnosti na kvalitu pôdy OSR	BIO	
Kvetinárstvo 5 hod.	Okrasné rastliny	Význam a rozdelenie okrasných rastlín. Význam a rozdelenie črepníkových rastlín. Praktická činnosť.	Poznať význam okrasných rastlín, ich vplyv na náš život a životné prostredie. Vedieť rozdiel medzi letničkou a trvalkou. Vedieť pomenovať 3 letničky a 3 trvalky. Poznať a odborne pomenovať 5 črepníkových rastlín, vedieť pestovať, rozmnožovať a ošetrovať črepníkové rastliny.	OŽZ , ochrana zdravia pri manipulácii s pôdou a rastlinami ENV , skvalitňovanie životného prostredia MkV , význam a symbol kvetu v rôznych častiach sveta a kultúrach	BIO	

Hydroponické pestovanie rastlín 4 hod.	Hydropónia	Výhody hydroponického pestovania rastlín, pomôcky na hydroponiu Praktická činnosť	Poznať pojem hydroponia a potreby na hydroponiu, poznať výhody hydroponického pestovania, vedieť zvoliť rastlinu na hydroponické pestovanie, vedieť ju pestovať v živom roztoku.	OŽZ výhody hydroponie pre alergikov TPPZ, prezentácia vytvorených projektov OSR	BIO	
Viazačstvo a aranžovanie 3,5hod.	Základy aranžovania a väzby kvetov.	Výber a úprava rastlinného materiálu. Výber materiálu a pomôcok na dotvorenie väzby. Praktická činnosť.	Poznať základné pravidlá aranžovania a väzby kvetov. Poznať vhodný materiál na aranžovanie rastlín. Získané vedomosti vedieť uplatniť pri vytváraní jesenného, vianočného a jarného aranžovania. Vedieť vyhodnotiť výber materiálu a výsledok vlastnej práce.	OŽZ, riziká úrazu pri manipulácii s viazačským materiálom a pomôckami OSR, REV, zvyky a tradície v našom regióne MkV zvyky a tradície pri aranžovaní	BIO, VYV	

Predmet : Svet práce – tvorba životného prostredia						
Ročník : ôsmy			Hodinová dotácia : 0,5 hodín týždenne / 16,5 hodín ročne			
Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
	Téma	Obsah				
Úvod 1 hod.	Organizácia práce, hodnotenie, pomôcky	Pravidlá pri práci v teréne, pracovné pomôcky , zásady narábania s náradím	Poznať význam predmetu pre život, poznať pracovný poriadok, poznať pravidlá bezpečného správania sa			
Okrasné záhradníctvo 6 hod.	Okrasné rastliny	Význam a delenie okrasných rastlín, cudzokrajné okrasné rastliny a ich pôvod,	Poznať jednotlivé skupiny okrasných rastlín a ich typických zástupcov. Vedieť rozmnožovať okrasné rastliny vegetatívne aj generatívne, poznať požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie a vedieť ich dopestovať a ošetrovať. Pestovaním rastlín prispieť k osvojeniu si jednotlivých pestovateľských postupov a zručností. Vedieť vybrať vhodné okrasné rastliny na určené miesto	ENV invázne rastliny a životné prostredie OŽZ vplyv okrasných rastlín na zdravotný stav ľudí (prašnosť, hluk, vlhkosť vzduchu)	BIO , GEO, VYV	
	Okrasné kvetiny	Rozdelenie okrasných kvetín ich požiadavky na prostredie. Pestovanie a nároky okrasných kvetín, rozmnožovanie a rýchlénie.	Poznať rozdelenie okrasných kvetín – jednoročné , dvojročné, trvalky, cibul'ové a hl'uznaté. Popísať spôsob rýchlénia tulipánov , poznať zariadenie na rýchlénie – sklení, fóliovník, klimatizačná bunka, parenisko. Získať zručnosti pri presádzaní a sadení kvetín, polievaní a okopávaní	TPPZ prezentácie prác žiakov na danú tému ENV zlepšovanie životného prostredia OŽZ bezpečné zaobchádzanie s náradím	BIO, GEO	
	Okrasné dreviny	Rozdelenie okrasných drevín výber stanovišťa a vhodných druhov drevín podľa nárokov na prostredie. Pestovanie, ošetrovanie a rozmnožovanie	Poznať 3 ihličnaté , 3 listnaté stromy, 3 listnaté kry, rozlíšiť opadané a vždyzelené dreviny, poznať spôsob rozmnožovania drevín a zásady ošetrovania počas ich života.	ENV význam zelene pri diaľniciach, proti hlukové steny DV vysádzanie stromov pri cestách	BIO, GEO	

		okrasných drevín.	Vysvetliť význam drevín v umelom ekosystéme			
Skalka 6 hod.	Príprava záhona na skalku	Pravidlá zakladania skalničkového záhona – výber miest a úprava terénu	Poznať zásady pri zakladaní skalničkového záhona, vedieť pripraviť grafický plán na založenie skalky	ENV skrášľovanie životného prostredia	BIO , GEO	
	Pestovanie okrasných rastlín v skalke	Okrasné rastliny vhodné na skalku. Príprava plánu skalničkového záhona.	Poznať a pomenovať 5 rastlín vhodných do skalky, ich nároky na terén, poznať zásady pestovania a ošetrovania rastlín na skalke, získať zručnosti pri práci s náradím	ENV napodobovanie vysokohorských a lúčnych ekosystémov na záhone	VYV	FIG – úspory pri vlastnom namnožení rastlín
Trávnik 3,5 hod.	Zakladanie a ošetrovanie trávnik	Zásady pri zakladaní trávnik, nároky na pôdu, Ošetrovanie kosením, polievaním, hnojením, kompostovanie	Poznať základné pravidlá zakladania trávnik, poznať 3 základné druhy tráv, vedieť vymenovať čo potrebuje trávnik počas vegetácie, poznať a vysvetliť čo je kompostovanie, a mulčovanie, získať zručnosti pri práci s náradím	ENV zakladanie golfových ihrísk a ich dopad na okolitú prírodu Náletové dreviny a ich vplyv na trávnik OZZ bezpečné narábanie s hrablami a fúrikom pri hrabaní listia z trávnik	TSV BIO	FIG - kobercové trávniky Predaj a ekonomické aspekty

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SVET PRÁCE

Učebné osnovy : TECHNIKA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa		
Názov predmetu	TECHNIKA	
Časový rozsah výučby/ročník	7.ročník	8. ročník
	0,5 hodiny týždenne 17 hodín ročne	0,5 hodiny týždenne 17 hodín ročne
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie	
Forma štúdia	denná	
Vyučovací jazyk	slovenský	

1. Charakteristika učebného predmetu

• Oblasť predmetu zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

• Koncepcia vzdelávacej oblasti predmetu vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

• Vzdelávacia oblasť predmetu sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Vzdelávací obsah v 7. ročníku je rozdelený do 3 tematických okruhov:

1. Človek a technika
2. Grafická komunikácia
3 Materiály a technológie
Časová dotácia: 0,5 hodín týždenne, 17 hodín ročne

Vzdelávací obsah v 8. ročníku je rozdelený do 2 tematických okruhov:

1. Elektrická energia

2. Technika – domácnosť – bezpečnosť

Časová dotácia: 0,5 hodín týždenne, 17 hodín ročne

2. Ciele učebného predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si návykov pracovať bezpečne a schopnosť analyzovať možné riziká pri práci s rôznymi materiálmi a nástrojmi. Žiaci sa majú naučiť i základom hospodárskych

a komerčných zručností, ako sú napr. plánovanie času, spotreby a nákladov, rozpočtovanie a elementárne účtovníctvo. Žiak má získať vedomosti a zručnosti na zhotovovanie a čítanie jednoduchých technických výkresov, má vedieť popísať jednotlivé etapy vzniku výrobku a jeho cenu. Žiak má získať poznatky o vzniku a šetrení elektrickou energiou a prezentovať jednoduché opravy v domácnosti.

Cieľom je pripraviť žiakov na život v praxi a na to, aby sa v budúcnosti dokázali uplatniť na trhu práce.

3. Výhovné a vzdelávacie kompetencie

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

1. schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
2. schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
3. schopnosť sebaoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
4. schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť,

Pracovné kompetencie žiaka

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

4. Stratégia vyučovania

Učiteľ

- snaží sa získať záujem žiakov o daný predmet striedaním rôznych metód práce a organizáciou práce na hodine / projekty, skupinová resp. samostatná práca a pod./
- podľa možností umožňuje žiakom prístup na internet
- stanoví jasné kritéria hodnotenia a na ich základe vedie žiakov k sebahodnoteniu i k hodnoteniu výkonu spolužiakov
- učí žiakov o probléme diskutovať
- vytvára na hodinách podnetné a priateľské prostredie
- podporuje medzipredmetové vzťahy
- umožňuje zapojenie všetkých žiakov do projektov a činností, čím posilňuje ich zdravé sebavedomie
- vedie žiakov ku vzájomnej pomoci, rešpektu a tolerancii
- vedie žiakov k využívaniu informačných zdrojov – učebnice, internet, encyklopédie ...
- učí ich zhrnúť poznatky a vyvodíť všeobecné závery
- vedie k osvojeniu základných pracovných zručností a návykov v rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote, vytrvalosti, uplatňovaniu tvorivosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku

- vedie k chápaniu práce ako príležitosti k sebarealizácii, sebazvedelávaniu a rozvíjaniu podnikateľského myslenia
- orientácii v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce dôležitých pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov

5. Učebné zdroje

Učiteľ pri svojej práci používa: učebnice, internet, odbornú literatúru, encyklopédie, dostupné pomôcky a iné

Ivan Krušpán a kol.: Technická výchova pre 5.-9. ročník základných škôl, EXPOL PEDAGOGIKA. spol. s. r.o. 2006

Pracovné listy vytvorené učiteľom

6. Metódy a prostriedky hodnotenia

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi (a jeho rodičom) spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej sú informovaní o tom, ako danú problematiku žiak zvláda, ako dokáže používať to, čo sa naučil, či volí efektívne spôsoby učenia, v čom sa zlepšil a v čom ešte robí chyby, kde má rezervy. Súčasne by mal byť žiak hodnotením motivovaný k ďalšiemu učeniu. Súčasťou hodnotenia by malo byť teda i povzbudenie a konkrétny návod, ako má žiak postupovať, aby pretrvávajúce nedostatky odstránil.

Hodnotenie by sa malo sústrediť na individuálny pokrok každého žiaka, respektíve na hodnotenie vopred stanovených požiadaviek.

U žiakov hodnotíme

- úroveň zvládnutia vedomostí a zručností
- prístup k výučbe (aktivita, ...)
- samostatnosť vo vyučovacom procese

Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ hlavne týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka
- b) sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Podľa platných štátnych vzdelávacích programov sa technická výchova klasifikuje. Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu. Charakter predmetu technika vyžaduje hodnotiť postoj žiaka k práci, jeho formujúce sa názory na svet, ktorý ho obklopuje, jeho environmentálne úsudky, snahu vzdelávať sa v oblasti technickej výchovy a zlepšovať svoje manuálne zručnosti. Pri hodnotení, priebežnej i súhrnnej klasifikácii, sa uplatňuje priemerná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva.

Kritéria hodnotenia:

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí primerane veku:

a/ priebeh vytvárania postojov, záujem o pracovné činnosti, teoretické vedomosti a o estetizáciu životného prostredia, schopnosť spolupracovať pri kolektívnych prácach, schopnosť posúdiť svoj výkon a vedomosti, výkon spolužiakov,

b/ priebeh získavania zručností a spôsobilostí, žiak si osvojí teoretické vedomosti na požadovanej úrovni, žiak vedomosti dokáže uplatňovať pri praktických zručnostiach primeraných jeho veku, tvorivo pristupuje k manuálnym zručnostiam, vie sa orientovať v jednoduchých technických výkresoch a podľa nich zhotoviť výrobok, zdokonaľuje si grafický prejav, podieľa sa na spoločných projektoch so spolužiakmi, aktivita a postupne sa rozvíjajúci kladný prístup k práci,

c/ priebeh získavania technických vedomostí, vedomosti z oblasti techniky, poľnohospodárstva a prvkov sveta práce súvisiacich s činnosťou človeka na Zemi, poznanie najvýznamnejších technických diel vo svete, na Slovensku, poznanie technologických postupov,

Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi učiteľ žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

Výborný: žiak spĺňa kritériá(a - c) na vynikajúcej úrovni, je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje svoje zručnosti, vedomosti v úlohách, úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na manuálne zručnosti.

Chváľitebný: je menej samostatný, tvorivý a iniciatívny, menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave, potrebuje sústavnú pomoc učiteľa.

Dobry: žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť, je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.

Dostatočný: žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu.

Nedostatočný: žiak nespĺňa kritériá. Hodnotenie budeme používať len vo výnimočných prípadoch.

7. Obsah vzdelávania

Poznámky:

Finančná gramotnosť: FIG

Prierezové témy: Environmentálna

výchova: ENV Osobnostný a

sociálny rozvoj: OSR Ochrana

života a zdravia: OŽZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: TPPZ

Mediálna výchova: MV

Medzipredmetové vzťahy:

Informatika: INF

Fyzika: FYZ

Geografia: GEO

Chémia: CHEM

Biológia: BIO

Matematika: MAT

Predmet: Technika**Ročník: siedmy****Hodinová dotácia: 0,5 hodín / 16,5 hodín ročne**

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy/obsah. štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
Oboznámiť s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách, ale aj v širších súvislostiach	Človek a technika 6h	Technika Vynálezcovia Vynález Človek, príroda, spoločnosť Výrobok, myšlienka, konštrukcia, výroba, využitie	Žiaci sa v tomto tematickom celku oboznámia s pojmom technika, spoznajú vzťahy medzi technikou a prírodou, technikou a spoločnosťou s využitím osobných skúseností. Získajú základné informácie o slovenských vynálezoch a histórii techniky všeobecne a na Slovensku. Človek – príroda – spoločnosť – technika a ich vzťahy. História techniky – človek tvorca techniky. Vznik výrobku, cesta: myšlienka – konštrukcia – výroba – využitie.	Vedieť vysvetliť pojem technika, technické prostredie a technické dielo ako produkt ľudskej činnosti. Vedieť vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky. Oboznámiť sa s najvýznamnejšími objavmi a vynálezmi 18. – 20. storočia. Oboznámiť sa s poznatkami histórie na Slovensku a so slovenskými vynálezcami. Vedieť vysvetliť pojem technologický postup a opísať vznik výrobku	ENV OSR bezpečnosť pri práci, schopnosť pracovať v skupinách a vo dvojiciach neohrozujúc seba ani spolužiakov MV	Matematika fyzika	
Dokázať zhotovovať jednoduché výkresy aj s využitím IKT	Grafická komunikácia 6,5 h	Výkres Náčrt Druhy čiar Rozmery výkresov Technické kreslenie Počítač a technické kreslenie Softvéry na	Základy navrhovateľskej činnosti – technické tvorivé myslenie, Základy technickej komunikácie – zobrazovanie, technický náčrt – kreslenie, technický výkres – čítanie. Počítač a technické kreslenie (softvéry na kreslenie) Počítač a Internet pri konštruovaní, napr. projekty „Búdka pre vtáčika“,	Vedieť realizovať drobný projekt (zhotoviť technický náčrt, vybrať vhodný materiál, zvoliť konštrukčné riešenia a spoje, navrhnuť technológie), Vedieť pracovať podľa jednoduchého technologického postupu a technického výkresu	MV OSR OŽZ TPPZ	Matematika fyzika	

		kreslenie	„Stojan na CD“				
Získať správny postoj k využívaniu rôznych druhov materiálov z hľadiska ochrany životného prostredia a ich bezpečného spracovania a využívania z hľadiska ochrany zdravia	Materiály a technológie 4h	Surovina, materiál, polovýrobok, výrobok Drevo, kovy, plasty a iné technické materiály	Základné technologické postupy pri spracovaní technických materiálov, zodpovedajúce náradie a pomôcky na ich ručné opracovanie. Základné technické materiály – drevo, kovy, plasty – polotovary. Základy jednoduchého – ručného obrábania technických materiálov. Pravidlá správania sa v školskej dielenskej učebni a v technickom prostredí.	Poznať základné druhy technických materiálov Rozlíšiť základné druhy technických materiálov – drevo, kovy, plasty Definovať základné náradie na ručné opracovanie dreva, kovu a plastov Prakticky si precvičiť podľa možností školy elementárne zručnosti pri opracovaní dreva, kovov a plastov	ENV Uvedomiť si potrebu šetrenia materiálmi OŽZ OSR TPPZ	Fyzika chémia	FIG Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom

Predmet: Technika**Ročník: ôsmy****Hodinová dotácia: 0,5 hodín/ 16,5 hodín týždenne**

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy/obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzi-predmetové vzťahy	Poznámky
Získanie dostatočného množstva poznatkov o zdrojoch elektrickej energie, o ich využití poznajúc pritom zásady bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach a účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus.	1. Elektrická energia 10,5 h	Pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a poskytovanie prvej pomoci. Schémy elektrických zapojení a jednoduché elektrotechnické práce. Práca s elektrotechnickou stavebnicou pre základné školy . Výroba, rozvod a zdroje elektrickej energie. Základný elektroinštalčný materiál. Jednoduché elektrické obvody. Práca s elektromontážnym materiálom a stavebnicou. Základné elektrické spotrebiče. Domová inštalácia elektrického prúdu. Výpočet spotreby elektrickej energie. Moderné elektrické spotrebiče	Pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom, prvá pomoc základné batéριοvé zdroje elektrickej energie a akumulátory (primárne, sekundárne , elektromechanické - suché a mokré, elektrické -kyslé a alkalické jednoduché elektrické značky schémy a zapojenia základný elektroinštalčný materiál základné elektrické spotrebiče pre domácnosť výroba a rozvod elektrickej energie výpočet spotreby elektrickej energie	Poznať základné batéριοvé zdroje elektrickej energie a akumulátory (primárne, sekundárne , elektromechanické - suché a mokré, elektrické -kyslé a alkalické). Vedieť čítať jednoduché elektrické značky schémy a zapojenia a vedieť na elektrotechnickej stavebnici pre ZŠ zapájať jednoduché elektrické obvody. Poznať základný elektroinštalčný materiál, jeho funkciu a použitie (spínače, vidlice, zásuvky, žiarovkové objímky, poistky a ističe. Oboznámiť sa s používaním žiarovkovej skúšačky. Poznať funkciu a oboznámiť sa s hlavnými parametrami a so správnym používaním základných elektrických spotrebičov pre domácnosť. Vedieť opísať výrobu a rozvod elektrickej energie a poznať ekologické aspekty výroby elektrickej energie .Poznať význam elektromeru a oboznámiť sa s príkladmi výpočtu spotreby elektrickej energie. Oboznámiť sa s modernými elektrickými spotrebičmi v domácnosti. Poznať pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze elektrickým prúdom	OŽZ bezpečnosť pri práci, schopnosť pracovať v skupinách a vo dvojiciach neohrozujúc seba ani spolužiakov OSR TPPZ ENV Uvedomiť si nutnosť šetrenia elektrickou energiou a ochrany životného prostredia MV	MAT, FYZ, CHEM, BIO, GEO – využitie poznatkov v prírodovedných predmetoch a v praxi	FIG Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom

Oboznámenie so systémom, základmi konštrukciou a údržbou jednotlivých prvkov bytovej inštalácie. Ekonomické a ekologické hodnotenie Jednotlivých systémov. Oboznámenie s kúrením v domácnosti: centrálné, ústredné, lokálne, rozvodom studenej a teplej vody, šetrením vodou a teplom v domácnosti.	2. Technika – domácnosť- bezpečnosť 6 h	Kúrenie v domácnosti, centrálné, ústredné, lokálne. Rozvod studenej a teplej vody Šetrenie vodou a teplom v domácnosti. Konštrukcia kotla a princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach. Výpočet spotreby energie na kúrenie. Konštrukcia vodovodného kohútika alebo batérie - demontáž, oprava, montáž	ústredné kúrenie v bytoch systém rozvodu studenej a teplej vody v byte zloženie a funkcia vodovodného kohútika a jednoduchej vodovodnej batérie a splachovača WC výpočet spotreby energie na kúrenie	Oboznámiť sa so systémom ústredného kúrenia v bytoch a jeho funkciou. Vedieť popísať systém rozvodu studenej a teplej vody v byte. Poznať zloženie a funkciu vodovodného kohútika a jednoduchej vodovodnej batérie. Oboznámiť sa s opravou splachovača WC Poznať možnosti šetrenia teplom a teplou vodou a zároveň spôsoby. zamedzenia úniku tepla - spôsoby zateplenia okien a dverí. Vedieť popísať princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach – ústredného kúrenia. Poznať výpočet spotreby energie na kúrenie. Ovládať opravu netesnosti vodovodného kohútika (batérie) výmenou tesnenia.	ENV Uvedomiť si potrebu šetrenia tepelnej energie, vody a oboznámiť sa s možnosťami šetrenia týmito energiami	FIG Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom

Vzdelávacia oblasť: UMENIE A KULTÚRA

Učebné osnovy : VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Výtvarná výchova				
Časový rozsah výučby/ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	-	-
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova patrí medzi esteticko-výchovné predmety, ktoré učia žiaka osvojovať si skutočnosť metódami umenia a ktoré rozvíjajú najmä afektívnu zložku osobnosti v porovnaní s inými predmetmi, ktoré sú zamerané prevažne na kognitívnu osobnostnú zložku. Výtvarná výchova vychádza z autentických skúseností žiaka, ktoré získal výtvarnou činnosťou a rozvíja jeho osobnosť v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia. Vzhľadom na psychický vývin zodpovedajúci veku, ustupuje spontánny prístup k vyjadrovaniu seba samého a vyjadrovaniu vonkajších podnetov. Väčšina žiakov v tomto období stráca svoju prirodzenú výrazovosť. Výtvarná výchova sa podieľa na tejto transformácii tým, že využíva objaviteľský prístup k výtvarným technikám, médiám a vyjadrovacím prostriedkom. Nedostatok formálnych zručností pri vyjadrovaní reality nahrádza postupmi, ktoré takéto zručnosti nevyžadujú. Väčší dôraz sa tiež kladie na myslenie žiaka, vzťahy medzi javmi, na príčinné súvislosti a poznávaciu funkciu umenia.

Ťažisko sebavyjadrenia sa prenáša na iné oblasti aktivity. Do vyučovania sú zaradované prostriedky a činnosti, ktoré rozširujú možnosti poznávacieho procesu a žiakovi dovoľujú naplniť jeho prirodzené ambície po vizuálnom vyjadrení skutočnosti. Zapája sa konštrukčné a koncepčné myslenie, ktoré vstupuje do vzťahu s estetickým myslením. Detskú spontánnosť má postupne nahrádzať duchovná otvorenosť a sviežosť. Žiak reaguje na stále komplexnejšie podnety, reflektuje podnety prírodné, civilizačné i kultúrne.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom výtvarnej výchovy je výtvarno-estetické osvojovanie skutočnosti, prírody, sveta vecí a človeka prostredníctvom výtvarných činností a aktívneho osvojovania výtvarného umenia. Jej cieľom je prostredníctvom autentických skúseností rozvíjať manuálne zručnosti

(nástroj, technika, materiál, proces), duševné spôsobilosti (predstavivosť, fantázia, tvorivosť), vedomosti (poznávanie javov, predmetov a vzťahov, poznávanie základných slohov, štýlov výtvarného umenia, dizajnu, vkusu).

Kognitívne ciele – poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie umeleckých diel a svoj zážitok z nich. Poznať typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujú štýlové obdobia a iné kultúry. Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.

Senzomotorické ciele – vedome rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dôrazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus. Rozvíjať vnímanie, predstavivosť, fantáziu, podporovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu. Rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch.

Socioafektívne ciele – formovať kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá. Cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať žiaka do poznávania hodnôt umenia a kultúry. Prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania formovať celistvú osobnosť, rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Predmetové kompetencie

- dokáže narábať s rôznymi nástrojmi (ceruza, pero, uhlík, štetec, drevko, fixy, špachtľa, rydlo, šablóna, valček, nožnice, a pod.)
- kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania
- zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie), spájanie materiálov v koláži a asambláži (vkladanie, lepenie, viazanie, drôtovanie a pod.)
- zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru (paketáž, obliepanie, odrôtovanie)
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez, linorez a pod.
- zvládnuť základy modelovania- jednoduché odlievanie reliéfu do sadry
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky, komponovať a štylizovať- prostredníctvom toho vyjadriť vlastné nápady a koncepty
- vo svojom vyjadrovaní procese spracovať charakteristické podnety zo svojho prostredia, podnety rôznych tendencií umenia 20. stor. až po súčasnosť, ako aj podnety z iných predmetov
- vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu

Kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- získavať zručnosti v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov, rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia
- vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska s inými typmi krajín, architektúr- uvedomiť si a výtvarne reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta, pamiatky)
- uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia

Sociálne komunikačné kompetencie

- efektívne využívať dostupné informačno- komunikačné technológie
- prezentovať sám seba a výsledky svojej práce
- postupne formulovať svoj estetický a hodnotiaci názor

Kompetencie sociálne a personálne

- osvojiť si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine- niest' zodpovednosť za svoje rozhodnutie v tíme, tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov
- dokáže reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť ako člen celku

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou a napodobeninou (filmový trik, kulisa, maskovanie)
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky, komponovať a štylizovať- prostredníctvom toho vyjadriť vlastné nápady a koncepty
- chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- ceniť a rešpektovať umenie a kultúrne historické tradície
- byť empatický a tolerantný k prejavom iných kultúr
- uvedomiť si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti
- orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky

Kompetencie riešiť problémy

- navrhovať rôzne postupy a uplatňovať vhodné metódy pri riešení problémov
- byť otvorený k získavaniu a využívaniu rôznych postupov

Kompetencie pracovné

- byť flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- využívať tvorivosť a samostatnosť pri riešení projektových úloh

Kompetencie technické a formálne

- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí)
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnérskeho návrhu
- miešať farby, vyfarbovať plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (šrafúra, zapúšťanie, pointilizmus

Stratégia vyučovania

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových osobitostí žiakov či materiálneho vybavenia. Vo výtvarnej výchove sa najčastejšie využívajú metódy, ktoré vychádzajú z prirodzeného detského záujmu a aktivity dieťaťa:

- pozorovanie, rozhovor, výklad, analýza, demonštrácia, besedy o obrazoch
- praktická činnosť:

1. Plošné výtvarné formy : kresba – kresba pastelom, uhl'om, hručkou, ceruzkou, drevkom, perom, štetcom

mal'ba – mal'ba pastelom, krycími farbami, vodovými farbami
odkrývacie techniky – technika vosku

techniky tlače – tlač z prírodného materiálu, frotáž, monotypia

kombinované techniky – kolorovaná kresba, kombinované techniky s rezervami
materiálové techniky – mozaika, papierová koláž, papierová montáž, vystihovanie, preklápanie, asambláž
2. Priestorové formy : modelovanie – plastelína, modelovacia hmota, modurit
plastiky z papiera
reliéf

Učebné zdroje

Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 6. ročník ZŠ, EDUCO, Prievidza, 2010
Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 5. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, Bratislava, 2009
Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 7. ročník ZŠ, EDUCO, Prievidza, 2011
Potulky svetom maliarstva, TKK. Kft.
Potulky svetom stavebníctva, TKK. Kft.
Smith, S.: Kurz kreslenia, IKAR, Bratislava, 1995
Kreslenie a maľovanie- vrecková encyklopédia, MATYS, Bratislava, 2004
Škorupová, K.: Stavby, SLOVART, Bratislava, 1994
Dickinsonová, R.: Kniha o výtvarnom umení pre deti, JUNIOR, Bratislava, 2006
Papierové inšpirácie, IKAR, Bratislava, 2005
Tvorivé maľovanie, MLADÉ LETÁ, Bratislava, 2003

Odborná literatúra, encyklopédie, dejiny výtvarného umenia, časopis Múzy v škole, reprodukcie umeleckých diel, obrazový materiál, diapozitívy, plošné demonštračné pomôcky, metodika výtvarnej výchovy. Vyučovanie doplníme návštevou výstav, múzeí a galérií.

Metódy a prostriedky hodnotenia

Predmet výtvarná výchova je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Pri hodnotení pristupujeme k žiakom diferencovane podľa aktivity, schopnosti vyjadriť samostatný názor, tvorivosti a originality myslenia a výtvarného cítenia.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme dodržiavať ustanovenie § 55 ods. 4 zákona č.245 / 2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej odporúčania CPPP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka. Učiteľ bude vychádzať z aktuálneho Metodického pokynu č.22/2011 príloha 2 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Pri hodnotení pristupuje učiteľ k žiakom diferencovane a uplatňuje tieto hlavné kritériá:

- **priebeh vytvárania postojov** (uplatňovanie inovatívnych nápadov, experimentovanie, skúšanie svojských riešení, záujem o činnosť, cieľavedomosť, schopnosť spolupracovať, schopnosť zaujať stanovisko k svojej práci)
- **priebeh získavania zručností a spôsobilosti:** technické zručnosti (ovládanie nástrojov, materiálov a práca s nimi (, formálne zručnosti- vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka(, mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania, predstavivosti a fantázie a na úrovni myslenia

- **priebeh získavania vedomostí** (znalosti oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia, pochopenie výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho, znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania)
- **schopnosť realizácie výsledného artefaktu**

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný): žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni. Je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu. Dokáže vyjadriť veku primerané postoje v oblasti vizuálnej kultúry. Žiak ovláda technické, nástrojové, materiálové zručnosti. Preukazuje svoju predstavivosť, fantáziu pri vytváraní vlastných koncepcií. Preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry. Dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok, ale je tolerantný aj voči prejavom, vkusu a názorom iných. Žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.

Stupeň 2 (chválitebný): žiak spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, tvorivý a iniciatívny.

Stupeň 3 (dobrý): žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom, je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces.

Poznámky:

Prierezové témy:

ENV- enviromentálna výchova

MV- mediálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

OŽZ- ochrana života a zdravia

MkV- multikultúrna výchova

REV- regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

TPPZ- tvorba projektov a prezentačné zručnosti

DV- dopravná výchova

Iné používané skratky:

FIG- finančná gramotnosť

CPPPaP- Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

Obsah vyučovania

Predmet: Výtvarná výchova							
Ročník: piaty				Hodinová dotácia: 1hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy a finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Získať základné skúsenosti, uvedomiť si výrazové možnosti základných vyjadrovacích prostriedkov a ich vzťahov v kompozícii.	Výtvarný jazyk- základné prvky výtvarného vyjadrovania 3 hod.	Negatív a pozitív v plošnom a plastickom vyjadrení.	Vzťahy a zameniteľnosť vonkajšieho a vnútorného tvaru.	Nakresliť figúru v pohybe - šrafovanie figúry ako plochy, šrafovanie pozadia ako plochy.	ENV- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu OŽZ- pohybom ku zdraviu	Biológia	Kresba figúry- predmet a pozadie Kresba tušom- ovocie, zelenina
Pochopiť možnosti a štruktúru výstavby vecného zobrazenia, získať všeobecnú zobrazovaciu gramotnosť.	Možnosti zobrazovania videného sveta. 3 hod.	Kresba predmetu podľa skutočnosti.	Základné proporcie zobrazovaného predmetu podľa skutočnosti.	Nakresliť predmet podľa videnej skutočnosti, vyjadriť jeho tvar tieňovaním, šrafovaním.	ENV- schopnosť hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím OSR- rešpektovať druhých	Biológia	Kresba kvetov
Spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta.	Podnety výtvarného umenia- médiá, štýly, procesy, techniky, témy. 3 hod.	Kubizmus, konštruktivizmus, surrealizmus, abstraktné umenie.	Základné princípy kubistickej, surrealistickej tvorby a problematika nefiguratívnej maľby.	Namaľovať zátišie- geometrická štruktúra v predmetoch. Vytvoriť farebnú abstraktnú kompozíciu. Vytvoriť nelogické tvarové a farebné kompozičné kombinácie.	MkV- akceptácia kultúrnej rozmanitosti FIG- hodnota peňazí	Dejepis	Maľba- kubistický návrh na mince Montáž Tuš- škvrna

Porozumieť inej dobe, jej ľuďom, kultúre, technickým možnostiam a výtvarnému umeniu.	Podnety výtvarného umenia. 3 hod.	Ranokresťanské a byzantské umenie-mozaika, ikona.	Materiálové a technické možnosti danej doby, kontrast farieb mozaiky, ikony.	Vytvoriť obraz z vystrihnutých alebo trhaných kúskov, skladať motív z geometrických a figuratívnych tvarov, maľba ikony.	MkV- spoznávanie rôznych kultúr, znášanlivosť bez ohľadu na vierovyznanie OSR- rešpektovať rozdiely daných kultúr	Dejepis	Mozaika
Získať základné technické zručnosti vo fotografovaní a formovať si vzťah k fotografovaniu ako k tvorivému umeniu.	Podnety fotografie. 2 hod.	Základy práce s fotoaparátom.	Základné princípy fotografovania, základné operácie s fotoaparátom, záber, zaostrenie, spúšť, priblíženie, oddialenie, kompozícia, svetlo, tma.	Pracovať s fotoaparátom, zvládnuť základné operácie na počítači- uložiť, pomenovať, vybrať, zmenšiť, zväčšiť.	MV- zmysluplne a selektívne využívať médiá a ich produkty ENV- spolupráca pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej úrovni	Informatika Biológia	Fotografovanie stromov v areáli našej školy
Oboznámiť sa s jazykom a výrazovými možnosťami filmu.	Podnety filmu a videa. 2 hod.	Záber .	Základné princípy práce s videokamerou.	Práca s kamerou- krátky digitálny videozáznam.	MV- kriticky využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako plnia výchovno-vzdelávaciu a mravnú funkciu OSR - podporovať prevenciu sociálno-patologických javov	Informatika	Komiks-rozkresľovanie predstavy záberu

Spoznávať základné prvky architektúry- chápať architektúru ako jazyk- súbor prvkov, ktorý niečo konštruuje a niečo vyjadruje.	Podnety architektúry. 2 hod.	Hravé skúmanie priestoru.	Kombinačné a manuálne schopnosti a zručnosti pri tvorbe modelu.	Vytvoriť model interiéru.	MkV- tradície architektúry, akceptácia kultúrnej rozmanitosti DV- zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke- ako chodci REV- moje mesto	Dejepis Matematika Informatika	Prechádzka po meste- architektonické objekty na pešej zóne
Spoznávať základné prvky v dizajne.	Podnety dizajnu. 3 hod.	Obalový dizajn, návrh loga.	Obrazotvornosť, fantázia, originalita a vtipnosť riešenia.	Navrhnuť obal pre ľubovoľný výrobok- vybrať vhodný materiál na obal, vytvoriť návrh grafickej úpravy- zladiť písmo, farebnosť, zaujímavý názov výrobku / logo školy.	OSR- podporovať prevenciu sociálno- patologických javov OSR- rozvíjať zručnosti potrebné pre život a spoluprácu	Informatika Biológia	Kresba- logo školy Maľba- obal
Získať vzťah k ľudovým tradíciám.	Podnety tradičných remesiel. 2 hod.	Podnety hrnčiarstva a drotárstva.	Tradiície ľudového remesla, rozvoj manuálnych zručností.	Vymodelovať jednoduché výrobky z plastelíny / hliny, ozdobíť drôtom.	OSR- rešpektovať rozmanitosť kultúr MkV- spoznávať zvyky a tradície REV- tradičné remeslá regiónu	Dejepis	Modelovanie
Získať tvorivý vzťah a základy gramotnosti v oblasti grafiky elektronických médií.	Elektronické médiá. 1 hod.	Úprava digitálneho obrazu.	Základné zručnosti pri prenose a upravovaní digitálneho obrazu.	Naskenovať obrázky, upraviť ho, zosvetliť, stmaviť, zaostríť, zväčšiť, zmenšiť.	OSR- podporovať prevenciu sociálno- patologických javov TPPZ- vedieť vyhľadávať informácie, využiť nástroje IKT, prezentovať sám seba, prezentovať produkt	Informatika	

Rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť.	Podnety hudby a literatúry. 3 hod.	Hudobná interpretácia. Ilustrácia.	Vzťah medzi akustickým a vizuálnym znakom.	Namaľovať a vyjadriť pomocou farby, čo v nás evokuje hudba. Vytvoriť ilustráciu bez predlohy- zdôvodniť výber obrazových prvkov a spôsob stvárnenia svojej práce.	OSR- rešpektovať individuálne čítanie, prežívanie žiakov	Hudobná výchova Slovenský jazyk	
Prepojiť poznávanie sveta s jazykom výtvarného umenia.	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta. 2 hod.	Podnety dejepisu, podnety geografie.	Netradičný pohľad na stvárnenie dejepisu, zemepisu.	Vytvoriť fantastickú turistickú mapu s geografickou tematikou.	OSR- rozvíjať zručnosti potrebné pre život a spoluprácu REV- objavujeme Slovensko	Dejepis Geografia	Skupinová práca- cesta po Slovensku
Uvedomiť si prostredie, v ktorom žijem, reagovať naň a byť schopný ho pretvárať, formovať si vlastný názor a identitu.	Tradícia a identita- kultúrna krajina. 2 hod.	Ornament.	Tradície- súčasnosť - životný štýl, ornament ako organická súčasť prejavu človeka, prvky ornamentu z rôznych regiónov.	Výtvarne spracovať prvky ornamentu- rytmus, symetria, asymetria.	MkV- rozvoj poznania rozličných kultúr, akceptácia kultúrnej rozmanitosti REV- kroje	Dejepis Geografia	
Postupne približovať a uvádzať žiaka do sveta výtvarného umenia, rozvíjať tvorivé myslenie a činnosť mladých ľudí.	Škola v galérii- galéria v škole. 2 hod.	Objavovanie prvkov obrazu.	Analýza umeleckého diela- zapojenie všetkých 5 zmyslov, nielen zraku.	Interpretovať dielo, slovne vyjadriť naše pocity- autor, rok vzniku, námet, farebnosť, estetické hodnoty, prínos pre súčasnú tvorbu.	OSR- rešpektovať individuálne čítanie, prežívanie žiakov	Dejepis Slovenský jazyk Hudobná výchova	

Predmet: Výtvarná výchova							
Ročník: šiesty				Hodinová dotácia: 1hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy a finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Získať základné skúsenosti, uvedomiť si výrazové možnosti základných vyjadrovacích prostriedkov a ich vzťahov v kompozícii.	Výtvarný jazyk - základné prvky výtvarného vyjadrovania. 3 hod.	Mierka a proporčné vzťahy, operácie s proporciami.	Základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu- výška, šírka, pomer hlavných častí.	Namaľovať predmety podľa videnej skutočnosti s dôrazom na výstavbu proporcií, vystihnutie tvaru a kompozície.	OSR- rešpektovať individualitu každého žiaka	Matematika Biológia Matematika	Kresba- zátišie z geometrických prvkov
Pochopiť možnosti a štruktúru výstavby vecného zobrazenia, získať všeobecnú zobrazovaciu gramotnosť.	Možnosti zobrazovania videného sveta. 3 hod.	Kreslenie figúry podľa skutočnosti a spamäti.	Základné zásady a pravidlá pri zobrazovaní podľa videnej skutočnosti, základná stavba ľudského tela.	. Nakresliť postavu podľa videnej skutočnosti s dôrazom na zachovanie proporčných vzťahov.	.ENV- chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím OŽZ- rozvíjať u žiakov vzťah k problematike ochrany zdravia a života seba aj iných	Biológia	Kresba postavy, portrét- moja mama
Spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta.	Podnety výtvarného umenia - médiá, štýly, procesy, techniky, témy. 3 hod.	Op - art, kinetické umenie.	Základné princípy optického a kinetického umenia.	Vytvoriť jednoduchú čierno- bielu kompozíciu s efektom optického klamu. Zachytiť pohyb na ploche pomocou nápaditého usporiadania a obmieňania geometrických plôch.	MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o optickom umení	Dejepis Informatika	Kresba Kinetický model

Porozumieť inej dobe, jej ľudom, kultúre, technickým možnostiam a výtvarnému umeniu.	Podnety výtvarného umenia. 3 hod.	Stredoveké a gotické umenie.	Charakteristické znaky gotiky, materiálové a technické možnosti danej doby.	Vytvoriť jednoduchý text-nácvik písma, vytvoriť návrh jednoduchého moderného riešenia sklenenej výplne a zvládnuť technické úkony s materiálom-strihanie.	MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických znakov rôznych kultúr, akceptovať kultúrnu rozmanitosť MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o umeleckých slohoch OSR- rešpektovať rozdiely daných kultúr	Dejepis Slovenský jazyk	Nácvik písma Gotické okno
Získať základné technické zručnosti vo fotografovaní a formovať si vzťah k fotografovaniu ako k tvorivému umeniu.	Podnety fotografie. 2 hod.	Inscenovaná fotografia (kresba svetlom, zmeny osvetlenia).	Základné operácie s fotoaparátom, záber, zaostrenie, spúšť, priblíženie, oddialenie, kompozícia, svetlo a tieň.	Vytvoriť terén modelovaním a kombináciou rôznych materiálov s rôznymi textúrami povrchov, nasvietiť pod rôznym uhlom.	MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o fotografovaní OSR- rešpektovať individualitu žiaka	Informatika	Fotoaparát
Oboznámiť sa s jazykom a výrazovými možnosťami filmu.	Podnety filmu a videa. 1 hod.	Vzťah obrazu a zvuku vo filme. Hudba, hlas, slovo, strih.	Základné pravidlá fungovania filmového obrazu a zvuku, ticho, výpadky slova, hudba.	Zinscenovať, natočiť a spracovať krátky príbeh so zvukom.	MV- naučiť ich zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie, uvedomiť si nielen ich pozitívny ale aj negatívny vplyv na rozvoj osobnosti	Informatika	Videokamera

Spoznávať základné prvky architektúry- chápať architektúru ako jazyk- súbor prvkov, ktorý niečo konštruje a niečo vyjadruje.	Podnety architektúry. 2 hod.	Urbanizmus, plán mesta, štruktúra zón, doprava, uzly, vzťah ku krajine, mesto a dedina.	Technické a kombinačné schopnosti pri tvorbe modelu, štruktúra mesta.	Nakresliť plán mesta- pohľad na mesto zhora, vytvoriť model štvrte, zóny, časti mesta, dediny.	MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických architektonických prvkov typických pre danú krajinu, akceptovať kultúrne rozmanitosti MV- využívať informácie z médií- OSR- rozvíjať vzťah k mestu- dedine REV- moje mesto	Dejepis Geografia	Prechádzka po meste- charakteristické prvky mesta, pamiatky
Uvedomiť si potrebu estetiky a kultivovanosti pri tvorbe odevov, ale aj ich doplnkov.	Podnety dizajnu. 3 hod.	Odevný dizajn.	Predstavivosť a manuálne zručnosti pri tvorbe modelu, estetické čítanie, vlastný vkus a imidž.	Stvárníť odevy a doplnky určitého historického obdobia, danej krajiny a zrealizovať jednoduchý dizajnerský návrh.	MkV- uvedomiť si kultúru odievania svojho národa a akceptovať iné OSR- vytvoriť si vlastný štýl obliekania MV- využívať informácie z médií REV- historické kostými	Dejepis Geografia	
Získať vzťah k ľudovým tradíciám.	Podnety tradičných remesiel. 2 hod.	Podnety košíkárstva, pletenie.	Ľudové zvyky a tradície- ľudové remeslá- košíkárstvo.	Vytvoriť model pletením drevených(drôtových, bužírkových) prútov alebo z odpadového materiálu.	MkV- poznávať ľudové zvyky a tradície- košíkárstvo REV- remeslá regiónu MV- ľudové remeslá OSR- rozvíjať estetické čítanie, vkus	Dejepis	Modelovanie

Získať tvorivý vzťah a základy gramotnosti v oblasti grafiky elektronických médií.	Elektronické médiá. 2 hod.	Úprava digitálneho obrazu.	Základné zručnosti pri prenose a upravovaní digitálneho obrazu.	Vytvoriť variácie toho istého obrazu, naskenovať obrázky, upraviť, dotvoriť- stmaviť, zosvetliť, zväčšiť, zmenšiť.	OSR- podporovať prevenciu sociálno- patologických javov TPPZ- vedieť vyhľadávať informácie, využiť nástroje IKT, prezentovať sám seba	Informatika	
Rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť.	Podnety hudby a literatúry. 2 hod.	Farebná hudba.	Zmyslová skúsenosť, symbolický vzťah medzi akustickým a vizuálnym znakom.	Na základe zmyslového vnímania vytvoriť jednoduchý zvukový objekt.	OSR- rešpektovať individuálne cítenie, prežívanie žiakov	Hudobná výchova Slovenský jazyk	Zvonkohra
Prepojiť poznávanie sveta prostredníctvom jazyka prírodovedných predmetov s jazykom výtvarného umenia.	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta. 2 hod.	Podnety prírodopisu (prírodné štruktúry)	Netradičný pohľad na prírodu, živá a neživá príroda.	Namaľovať štruktúru prírodnín, minerálov a kryštálov.	ENV- človek ako neoddeliteľná súčasť prírody, citlivo pristupovať k prírode a k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu OSR- rešpektovať názory a práva druhých	Biológia	Maľba- minerály
Uvedomiť si prostredie, v ktorom žijem, reagovať naň a byť schopný ho pretvárať, formovať si vlastný názor a identitu.	Tradícia a identita- kultúrna krajina. 2 hod.	Výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry, odevov, jedál, zvykov...)	Ludové tradície- a súčasný životný štýl, tradičné a novodobé zvyky a rituály.	Výtvarne spracovať charakteristické znaky- architektúry, zvykov, odevov, jedál / peniaze typické pre krajinu.	MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických znakov rôznych kultúr FIG- hodnota peňazí REV- naše tradície	Dejepis Geografia	Koláž Kresba

Postupne približovať a uvádzať žiaka do sveta výtvarného umenia, rozvíjať tvorivé myslenie a činnosť mladých ľudí.	Škola v galérii, galéria v škole. 2 hod.	Obraz pre 5 zmyslov.	Analýza umeleckého diela pomocou všetkých zmyslov.	Interpretovať dielo, slovne vyjadriť naše pocity.	OSR- rešpektovať individuálne cítenie, prežívanie žiakov	Dejepis Hudobná výchova Slovenský jazyk	

Predmet: Výtvarná výchova							
Ročník: siedmy				Hodinová dotácia: 1hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy a finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Získať základné skúsenosti, uvedomiť si výrazové možnosti základných vyjadrovacích prostriedkov a ich vzťahov v kompozícii.	Výtvarný jazyk - základné prvky výtvarného vyjadrovania. 3 hod.	Poriadok a chaos, usporadúvanie prvkov v kompozícii.	Usporiadanie prvkov na ploche, zmysluplné i náhodné zoskupenia.	Vytvoriť ucelenú farebnú a tvarovú kompozíciu.	OSR- rešpektovať individualitu každého žiaka	Geografia Dejepis	Koláž
Pochopiť možnosti a štruktúru výstavby vecného zobrazenia, získať všeobecnú zobrazovaciu gramotnosť.	Možnosti zobrazovania videného sveta. 3 hod.	Kreslenie priestoru- perspektíva.	Priestorové vzťahy videné v skutočnosti, prekrývanie predmetov, mierka, perspektíva.	Výtvarne zachytiť architektonický priestor/ interiér- exteriér/ pomocou perspektívneho zobrazenia doplneného o farebný rukopis.	ENV- chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím OŽZ- rozvíjať u žiakov vzťah k problematike ochrany zdravia a života seba aj iných	Matematika	Kresba – ulica, trieda
Spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta.	Podnety výtvarného umenia - médiá, štýly, procesy, techniky, témy . 3 hod.	. Dadaizmus, neodadaizmus.	Základné princípy dadaizmu, zmysel pop artu a nového realizmu.	Spracovať civilizačný odpadový materiál, reklamy, časti výrobkov a vytvoriť z nich nové súvislosti vo forme obrazu alebo objektu.	OŽZ- rozvíjať u žiakov vzťah k ochrane životného prostredia OSR- rešpektovať individualitu žiaka ENV- chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím FIG- ekonomické	Dejepis	Asambláž

					hodnoty		
Porozumieť inej dobe, jej ľuďom, kultúre, technickým možnostiam a výtvarnému umeniu.	Podnety výtvarného umenia. 3 hod.	Renesančné umenie.	Materiálové a technické možnosti doby. Vzťahy medzi prírodou, technikou a umením. Kompozícia prvkov v priestore, na ploche.	Výtvarne zobrazíť renesančný prepis s možnosťou prenosu štvorčekovou sieťou.	MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických znakov rôznych kultúr, akceptovať kultúrnu rozmanitosť MV- informácie z médií o umeleckých slohoch OSR- rešpektovať rozdiely daných kultúr REV- renesancia u nás	Dejepis Hudobná výchova	Renesančný portrét
Získať základné technické zručnosti vo fotografovaní a formovať si vzťah k fotografovaniu ako k tvorivému umeniu.	Podnety fotografie. 2 hod.	Fotografická reportáž.	Výrazové prostriedky fotografickej reportáže.	Vytvoriť predpokladaný scenár reportáže- analyzovať danú tému, označiť podstatné a vedľajšie momenty, fotograficky zachytiť priebeh deja.	MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií ENV- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu	Geografia	Krajina- záznamy jej premeny
Oboznámiť sa s jazykom a výrazovými možnosťami filmu.	Podnety filmu a videa. 2 hod.	Scenár- literárna príprava filmu a videa.	Námet a scenár, prostredie, postavy, zápletky, dej príbehu.	Vytvoriť scenár filmu- napísať krátky námet- miesto konania, prostredia, postavy, zápletku, riešenie, dialógy, téma príbehu, výzor postáv.	MV- rozvíjať u žiakov celkový postoj k médiám- naučiť ich zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie, uvedomiť si nielen ich pozitívny ale aj negatívny vplyv na rozvoj osobnosti	Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk	Vlastný príbeh

Spoznávať základné prvky architektúry- chápať architektúru ako jazyk- súbor prvkov, ktorý niečo konštruuje a niečo vyjadruje.	Podnety architektúry. 3 hod.	Typ, funkcia a výraz stavby.	Kombinačné schopnosti a logické súvislosti medzi funkciou, tvarom, materiálom a farbou.	Vymodelovať a vytvoriť architektonický objekt.	MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických architektonických prvkov typických pre danú krajinu, akceptovať kultúrne rozmanitosti MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o architektúre miest a dedín OSR- rozvíjať u žiakov vzťah mestu, dedine	Dejepis Geografia	Hybridná architektúra
Pochopiť úžitkové predmety vo svojom prostredí ako niečo, čo ku nám hovorí svojou rečou, má výraz, ktorý je zároveň aj funkčným a užitočným.	Podnety dizajnu. 2 hod.	Dizajn výrobu- návrh úžitkového predmetu.	Inovatívne myslenie, predstavivosť, estetické cítenie, tvar, funkčnosť, dizajn predmetu.	Nakresliť úžitkový predmet- zosúladiť jeho estetické a praktické využitie.	MkV- akceptovať kultúrnu rozmanitosť OSR- rešpektovať individualitu žiaka MV- využívať informácie o priemyselnom dizajne z médií	Dejepis Informatika	Automobil Ťažítka z kameňa
Získať vzťah k ľudovým tradíciám.	Podnety tradičných remesiel. 2 hod.	Podnety krajčírstva.	Strihanie, farbenie, vyšívanie, šitie.	Navrhnuť a vytvoriť objekt z kusov látky pomocou strihania, skladania, vypchávania, vyšívania, šitia.	MkV- uvedomiť si kultúru odievania svojho národa a akceptovať iné kultúry odievania OSR- vytvoriť si vlastný štýl obliekania MV- informácie z médií o módnom návrhárstve REV- šaty v minulosti	Dejepis Technická výchova	Ihelníček
Získať tvorivý vzťah a základy gramotnosti v oblasti grafiky elektronických médií.	Elektronické médiá. 1 hod.	Morfing- spracovanie tvaru na iný tvar prostredníctvom softveru.	Transformácia tvaru, zmena výrazu.	Výtvarne zachytiť transformáciu tvaru na iný tvar.	OSR- rešpektovať individualitu žiaka TPPZ- vedieť vyhľadávať informácie, využiť nástroje IKT, prezentovať sám seba, prezentovať produkt	Informatika	

Rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť.	Podnety hudby a literatúry. 2 hod.	Vizuálna poézia.	Symbolický vzťah medzi výtvarnou a akustickou kvalitou slova, medzi vôňou, chuťou, zvukom a obrazom.	Výtvarne vyjadriť svoj dojem z hlások, slov a priradiť k nim vecné zobrazenie, vyjadriť myšlienku, slovo pomocou grafických symbolov, obrázkov.	OSR- rešpektovať individuálne a estetické cítenie, prežívanie žiakov	Hudobná výchova Slovenský jazyk	Grafity
Prepojiť poznávanie sveta prostredníctvom jazyka prírodovedných predmetov s jazykom výtvarného umenia.	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta. 3 hod.	Telo človeka, zvieratá.	Netradičný pohľad na ľudské telo.	Výtvarne zachytiť jednotlivé časti tiel zvierat, vytvoriť fantastické portréty ľudí.	ENV- rozvíjať u žiakov poznanie, že človek je neoddeliteľnou súčasťou prírody MkV- poukázať na krásu ľudského tela OSR- rešpektovať individualitu žiaka	Biológia	Bláznivé portréty
Uvedomiť si prostredie, v ktorom žijem, reagovať naň a byť schopný ho pretvárať, formovať si vlastný názor a identitu.	Tradícia a identita-kultúrna krajina. 2 hod.	Rozprávky, príbehy, legendy a história obce, regiónu.	História našej obce.	Spoznať a výtvarne spracovať históriu rodnej obce.	MkV - rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických znakov rôznych kultúr, akceptovať kultúrne rozmanitosti ako spoločenskú realitu REV- naše kultúrne dedičstvo	Dejepis Geografia Informatika	Moja rodná obec
Postupne približovať a uvádzať žiaka do sveta výtvarného umenia, rozvíjať tvorivé myslenie a činnosť mladých ľudí.	Škola v galérii-galéria v škole. 2 hod.	Slovo a obraz.	Interpretácia umeleckého diela.	Verbálne komunikovať, uvažovať o vzťahu slova a obrazu, pomenovať a interpretovať dielo.	OSR- rešpektovať individuálne cítenie žiakov MV- využívať informácie z médií o umení MkV- akceptovať kultúrnu rozmanitosť	Dejepis Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk	

VZDELÁVACIA OBLASŤ : UMENIE A KULTÚRA

UČEBNÉ OSNOVY : HUDOBNÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J.C. Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Hudobná výchova				
Časový rozsah výučby / ročník	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	-	-
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri *odovzdaní* a *sprostredkovaní* hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka.

Spoločná úloha predmetov vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Hudobnosť národa neurčuje niekoľko desiatok vynikajúcich interpretov, ale viacgeneračná vrstva zanietenej percipientov hudby. Jedine hudobná výchova na základnej škole pokrýva celú populáciu, preto jej kvalita je mimoriadne dôležitá a chápeme ju aj ako *výchovu človeka*.

Dôraz sa kladie na výchovu hudbou s rešpektovaním výchovy k hudbe. Hudobné prejavy a počúvanie hodnotnej hudby znamená nenahraditeľný prostriedok formovania osobnosti najmä vo sfére jej emocionalizácie. Hudobná výchova umožňuje žiakovi tvorivo si osvojovať hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte s inými druhmi umenia.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím špecifik národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebavýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehľbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav. Hudobná výchova posilňuje hodnotovú a vkusovú orientáciu žiakov, rozvíja schopnosť vytvárať a obhajovať svoje hodnoty, no súčasne rešpektovať aj hodnoty iných.

V intenciách tvorivo – humánnej výchovy a vzdelávania je **hlavným zámerom hudobnej výchovy optimálne formovanie osobnosti a efektívne rozvíjanie hudobnosti žiaka tak, aby si**

aj prostredníctvom komunikácie s hudbou vytvoril svoj progresívny a kreatívny spôsob bytia pre život v 21. storočí.

Význam hudobnej výchovy a jej miesto v hierarchii vyučovacích predmetov závisí od toho, ako sa vo formovaní osobnosti jedinca uplatňuje hudobno-výchovný proces so svojimi špecifikami a ako prispieje k priblíženiu sa či k dosiahnutiu **ideálu človeka** tak, ako je definovaný v Konceptii rozvoja výchovy a vzdelávania v SR v projekte Milénium.

Vzájomným pôsobením činnosného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiakov. Robí tak prostredníctvom tradičných hudobných činností (vokálno-intonačné, inštrumentálne, hudobno-pohybové, /reprodukčné a produkčné/, percepčné činnosti) rozšírených o hudobno-dramatické činnosti. Hudobno-dramatické činnosti chápeme ako integráciu hudobných činností so slovnými, výtvarnými a pohybovými prejavmi, a to prostredníctvom hier, experimentovania, tvorivej dramatiky na báze zážitkového učenia. Pri týchto činnostiach žiaci využívajú skúsenosti, vedomosti a zručnosti z iných vyučovacích predmetov ako aj skúsenosti z riešenia z rôznych problémov detského života. V tejto súvislosti pôjde predovšetkým o zážitky z hudby, o participáciu na jej vzniku v podmienkach pre žiaka najprirodzenejších – pri dramatickej hre.

Komplexne poňaté hudobné činnosti vytvárajú podmienky hudobného vzdelania žiakov a obohacujú estetickú, morálnu a intelektuálnu stránku ich osobnosti. Treba ich usmerňovať tak, aby prinášali radosť a možnosť seberealizácie.

Tak ako v primárnom vzdelávaní, aj v sekundárnom vzdelávaní dodržíme postup: od hudobných zážitkov k poznatkom a vedomostiam a cez ne k transferu pri vnímaní a interpretovaní nových umeleckých diel. **Hudobno-výchovný proces musí zásadne vychádzať z hudby a smerovať opäť k nej, hudba má byť prameňom zážitkov i vedomostí.**

Ciele predmetu

Cieľom vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.

Pri prezentácii nových hudobných poznatkov Ako sa nám prihovára hudba, Výrazové prostriedky hudby, Hudba spojená s inými druhmi umenia, Prostredníctvom hudby spoznáваме svoju hudobnú kultúru a kultúru rôznych národov, Hudba minulosti a súčasnosť, Hudobné prechádzky storočiami, Pestrá paleta populárnej hudby, Hudba na pomedzí sa vychádza z predchádzajúceho hudobného vzdelávania žiakov, ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov.

Kognitívne ciele

Cieľom je, aby žiaci získali poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou. Na základe získaných vedomostí o hudbe, hudobných skúseností a hudobných zručností

- nadobudnú schopnosť získané vedomosti a zručnosti uplatňovať pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel a pri elementárnej tvorivosti,
- spoznajú najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela,
- uvedomia si svoju národnú identitu, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede hudobných diel (slovenské ľudové a národné piesne, významných diel slovenskej umeleckej hudby) v kontexte s európskou hudobnou kultúrou, získajú úctu ku svojej kultúre,
- prostredníctvom hudobných činností získajú schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami,

- nadobudnú schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa, iných národov a etník,
- v kontexte s hudbou dokážu analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z iných predmetov (dejepis, etika, výtvarná, literárna výchova, zemepis, cudzí jazyk).

Socioafektívne ciele

- prostredníctvom precítenia a pochopenia hudobného diela dokážu žiaci prekonať svoj egocentrizmus, vedú sa preladiť na komunikačný a ideový kód iného človeka (autora), pochopia jeho citový a myšlienkový svet s určitou mierou stotožnenia sa. Uvedomené počúvanie hudby môže – a to úplne nenásilne – vychovávať k empatii. Tieto etické momenty vnímania hudby smerujú k socializácii a tu tkvie jedna z príčin opodstatnenosti hudobnej výchovy v systéme humanisticko-tvorivej edukácie),
- na základe vnímania a prežívania hudobných skladieb (od ľudových piesní po rozsiahlejšie umelecké diela) slovné, výtvarné a pohybové vyjadriť svoje estetické zážitky,
- dokážu bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- vedieť prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností a hľadať v ich tvorivých osudoch inšpiráciu pre vlastný život. Rešpektovať estetické a etické hodnoty obsiahnuté v hudbe,
- schopnosť spolupracovať (pri kolektívnych hudobných činnostiach a najmä pri hudobno-dramatických činnostiach), mať zodpovednosť za plánovanie a realizáciu spoločnej a vlastnej práce,
- vedieť oceniť silu hudby a uvedomiť si jej miesto v zmysluplnom využívaní voľného času.

Psychomotorické ciele

- žiaci dokážu správne realizovať hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové) a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností,
- v intonačnej a sluchovej výchove získané zručnosti vedú využiť pri svojich hudobných činnostiach,
- na primeranej úrovni dokážu využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov, a tak prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom.

Kompetencie v predmete hudobná výchova

Kompetencie predmetové

Žiak bude schopný prostredníctvom hudobných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami a vo svojom vyjadrovaní procese spracovávať podnety z iných predmetov.

Kompetencie komunikačné a sociálne - interakčné

Žiak sa naučí:

- efektívne využívať dostupné informačno-komunikačné technológie,
- prezentovať sám seba a výsledky svojej práce,
- postupne formulovať svoj estetický a hodnotiaci názor,

- formovať sa ako aktívny poslucháč, tolerantný k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim.

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

Žiak sa naučí:

- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky,
- komponovať a štylizovať - prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty,
- využívať IKT pri vyhľadávaní, spracovávaní a kritickom posudzovaní informácií.

Kompetencie k celoživotnému učeniu sa

Žiak sa naučí:

- uvedomiť si potrebu učenia sa ako prostriedok seberealizácie a osobného rozvoja,
- uplatňovať rôzne stratégie učenia sa.

Kompetencie riešiť problémy:

Žiak sa naučí:

- navrhovať rôzne postupy a uplatňovať vhodné metódy pri riešení problémov založených na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- formulovať argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- spoznávať pri jednotlivých riešeniach klady i zápory,
- rozlišovať a hodnotiť hudobné diela podľa daných kritérií.

Kompetencie občianske :

Žiak sa naučí:

- vzájomnej pomoci, rešpektu a tolerancii,
- vyvážene chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny.

Žiak bude schopný:

- uplatniť sa podľa svojho nadania, zapojiť sa do projektov, formovať mravné vzťahy k prostrediu v škole a v rodine, k prírode a ku všetkým prejavom života,
- vnímať základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva,
- uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie,
- zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská.

Kompetencie interpersonálne a intrapersonálne:

Žiak sa naučí:

- osvojiť si zásady efektívnej spolupráce v skupine,

- spolupracovať pri kolektívnych hudobných činnostiach a najmä pri hudobno-dramatických činnostiach,
- využívať získané schopnosti a zručnosti pri oddychových aktivitách.

Kompetencie pracovné

Žiak sa naučí:

- byť flexibilný a schopný prijať a zvládať zmeny,
- využívať tvorivosť a samostatnosť pri riešení projektových úloh,
- vyjadrovať sa na vyššej umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích, prostriedkov výtvarného a hudobného umenia.

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Žiak sa naučí:

- ceniť si a rešpektovať umenie a kultúrne historické tradície iných národov,
- byť otvorený a empatický k prejavom iných kultúr,
- uvedomiť si svoju národnú identitu v kontexte s európskou hudobnou kultúrou,
- získať úctu k svojej kultúre,
- byť hrdý na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu,
- ovládať pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správať sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- vytvoriť si kladný vzťah ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľať sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení - s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami.

Stratégia vyučovania (metódy a formy práce)

Metódy a formy práce v hudobnej výchove budú vyrastať z činnostného základu predmetu, z tematického usporiadania učiva a z práce s piesňou a skladbou ako umeleckým dielom. Voľba metód bude závisieť od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť bude učiteľ využívať motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačnú demonštráciu. Pri vytváraní nových poznatkov a zručností bude využívať expozičné metódy, ako je rozprávanie, rozhovor, beseda. Pre hudobnú výchovu na druhom stupni je špecifická najmä metóda priamej skúsenosti, metóda hudobného pozorovania, metóda didaktickej hry, metóda problémového prístupu a skupinová práca žiakov. V nich sa funkčne uplatní metóda porovnávacia, analytická, indukčná a deduktívna. Pri opakovaní a precvičovaní učiva učiteľ využije fixačné metódy. V kontakte učiteľa so žiakmi bude dominovať partnerský dialóg.

- **Vokálne činnosti** - upevňovanie a rozširovanie vedomostí a zručností v práci s hlasom v nadväznosti na predchádzajúce ročníky, uplatňovanie a upevňovanie správnych speváckych návykov.

- **Inštrumentálne činnosti** - tvorba sprievodov na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie, tvorba sprievodu pre hudobno-dramatické prejavy, improvizácia pri vyjadrovaní pocitov, pochopiť možnosti a farby detských hudobných nástrojov.
- **Hudobno-pohybové činnosti** - reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta, improvizácia a pantomimické vyjadrenie. Pohybom reagovať na znejúcu hudbu - na tvarové, dynamické, tempové a harmonické zmeny.
- **Percepčné činnosti** - aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, dokáže zadeliť dielo do obdobia, hudbu analyzovať a charakterizovať, vyjadriť zážitok z počúvanej hudby, pozná mená a najvýznamnejšie diela slovenských a svetových hudobných skladateľov.
- **Hudobno-dramatické činnosti** - využitie všetkých činností, zručností a vedomostí na budovanie a predvedenie dramatického príbehu. Zapojenie a získanie skúseností a vedomostí z ostatných esteticko-výchovných predmetov: výtvarná výchova, literárna výchova, dramatizácia, etická výchova.
Žiak výchovou k hudbe pochopí, že hudobnými aktivitami možno tráviť i voľný čas.

Učebné zdroje

Na realizáciu hudobno-výchovnej práce bude učiteľ využívať učebnice hudobnej výchovy, odbornú literatúru o hudbe, histórii, národných kultúrach, odborné časopisy o hudobnom dianí na Slovensku a vo svete, programové bulletiny SND a SF, encyklopédie, Orffov inštrumentár, hudobné ukážky a celé diela na rôznych audio i audiovizuálnych nosičoch, plošné demonštračné pomôcky (napríklad notové tabule), internet. Uprednostní také učebné pomôcky, ktoré poskytnú žiakom sluchový názor (piano, syntetizátor, metalofóny). Učiteľ bude sledovať a využívať programy rozhlasového a televízneho vysielania, upozorňovať žiakov na vhodné hudobné relácie a následne bude s nimi besedovať o ich poslucháčskych a diváckych zážitkoch. Vyučovanie doplní návštevou výchovných koncertov a hudobných predstavení.

Učebnice:

- 5. ročník Langsteinová, E.- Felix, B.: Hudobná výchova pre 5. ročník. SPN - Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2009
- 6. ročník Langsteinová, E. – Felix, B.: Hudobná výchova pre 6. ročník. SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2011
- 7. ročník Langsteinová, E.-Felix, B. :Hudobná výchova pre 7. ročník SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2011

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom

IKT zdroje: Interaktívna tabuľa, PC s pripojením na internet, dataprojektor, edu-CD
 Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 1“ – Hudobná výchova pre 5. ročník.
 Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 2“ – Hudobná výchova pre 6. ročník.
 Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 3“ – Hudobná výchova pre 7. ročník.
 Zborníky piesní a spevníky zo školského fondu.

Metódy a prostriedky hodnotenia predmetu hudobná výchova

Hodnotenie a klasifikácia žiaka je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej sú informovaní o tom, ako danú problematiku žiak zvládol, ako dokáže používať to, čo sa naučil, či volí efektívne spôsoby učenia, v čom sa zlepšil a v čom ešte robí chyby, kde má rezervy. Súčasne bude žiak hodnotením motivovaný k ďalšiemu učeniu a dostane návod, ako má postupovať, aby pretrvávajúce nedostatky odstránil.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov bude učiteľ vychádzať z Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Predmet hudobná výchova je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Významnou črtou hudobno-výchovnej práce- aktivity žiakov a jej riadenia zo strany učiteľa- bude prvok hodnotenia, prítomný prakticky v každom okamihu výchovno-vzdelávacieho procesu. Pretože „výkon žiaka“ v hudobnej výchove znamená predovšetkým jeho hudobný a múzický prejav, ktorý má aj svoju estetickú kvalitu. Úloha hodnotiť žiacke výkony sa rozširuje aj na samotných žiakov, na ich vzájomné hodnotenie.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

- a) **priebežné hodnotenie** sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav, rešpektuje sa výkonový štandard a kľúčové kompetencie v jednotlivých oblastiach, používajú sa sumatívne aj formatívne hodnotenie žiaka. Pri hodnotení sa uplatňuje voči žiakom primeraná náročnosť pričom sa budú zohľadňovať ich individuálne osobitosti. Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno-vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvedomovanie a sebareflexiu osobitosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností.
- b) **celkové hodnotenie** žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete. Pri hodnotení uplatňuje učiteľ voči žiakom primeranú náročnosť pričom zohľadňuje ich individuálne osobitosti. Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno-vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvedomovanie a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností.

Hodnotiace portfólio:

- ústne odpovede
- aktívna práca na hodine
- testy
- projekt
- aktuality týkajúce sa učiva
- prezentácie
- účasť na speváckych súťažiach

Systém kontroly a hodnotenia žiakov pri verbálnej komunikácii – kritéria hodnotenia:

Pri **verbálnej komunikácii** kontroly úrovně osvojenia poznatkov uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu – **hodnotiť známku**. Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s kompetenciami.

Učiteľ u žiaka hodnotí **primerane veku**:

a) pribeh vytvárania postojov:

- záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci edukačných úloh,
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch a edukačných úlohách,
- schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov,

b) pribeh získavania zručností a spôsobilostí:

- žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové zručnosti a návyky,
- orientácia v grafickom zázname jednohlasnej melódie,
- hra a tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch a hrou na telo,
- orientácia v znejúcej hudbe na základe dominujúcich výrazových prostriedkov hudby a ich funkcií,
- pochopenie veku primeraných hudobných diel a schopnosť zážitky verbalizovať a zdôvodniť,
- integrácia transfer hore uvedených zručností a spôsobilostí pri realizácii hudobno-dramatických činností,
- aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia,

c) pribeh získavania hudobných vedomostí:

- vedomosti z oblasti hudobnej kultúry a prvkov hudobnej náuky súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
- poznanie najvýraznejších slovenských folklórnych regiónov, ich typické piesne a tance, slovenské zvykoslovie.

Systém kontroly a hodnotenia žiakov v písomnej forme – kritéria hodnotenia: Písomnou

formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 15 – 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho

štandardu. Hodnotenie známku na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

- 100% - 90% 1 (výborný)
- 89% - 75% 2 (chválitebný)
- 74% - 50% 3 (dobrý)
- 49% - 25% 4 (dostatočný)
- 24% - 0% 5 (nedostatočný)

Stupeň hodnotenia	Opis kritérií
Výborný	Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni: - je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje osvojené zručnosti, vedomosti, návyky v úlohách, - úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave, - dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na hudobné umenie - má aktívny záujem o hudobné umenie, - individuálny spev nie je podmienkou, pokiaľ sa úspešne a aktívne realizuje v ostatných hudobných činnostiach.
Chválitebný	Žiak spĺňa kritéria: - je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý, - menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave, - potrebuje sústavnú pomoc učiteľa.
Dobrý	Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne: - chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť, - je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.
Dostatočný	Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu.
Nedostatočný	Žiak nespĺňa kritériá.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálne výchovno-vzdelávacími potrebami budeme dodržiavať ustanovenie paragrafu 55 odsek 4 zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, Metodických pokynov č.22/2011- príloha č.2,ďalej odporúčania CPPPaP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích plánov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka.

Používané skratky prierezových tém:

MkV - Multikultúrna výchova

MV - Mediálna výchova

OSR - Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV - Environmentálna výchova

TPPZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

REV - Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Iné skratky:

FIG - Finančná gramotnosť

HUV - Hudobná výchova

CPPPaP - Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

Predmet: Hudobná výchova							
Ročník: 5				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvod 1 hod.	Umenie, hudba	Úvodná hodina	Pochopiť význam hudby v živote človeka			
Orientovať sa v znejúcej hudbe na základe použitých výrazových prostriedkov. Poznať ich funkciu a komunikačné schopnosti hudby. Správať sa kultivovane na hudobných a slávnostných podujatiach.	Ako sa nám prihovára hudba 13 hod.	Výrazové prostriedky hudby a ich funkcia	Rytmus, takt, rytmické hodnoty nôt	Charakterizovať rytmus v hudbe, reprodukovat' krátke rytmické motívy (rytmus valčíka). Oboznámiť sa s pojmami rytmus, metrum, doba, takt.	ENV- postoje človeka k životnému prostrediu, citlivý prístup k prírode	Výtvarná výchova Slovenský jazyk	FIG - sporenie, zlepšenie finančnej prosperity
			Melódia	Postrehnúť prácu s motívom a s hudobnou myšlienkou. Osvojiť si pojmy melódia, melodika, motív, hudobná myšlienka.			
			Dynamika	Charakterizovať dynamiku v hudbe, poznať základné			

				dynamické znamienka. Pochopiť význam dynamiky pri interpretácii skladby.			
			Tempo a agogika	Osvojiť si pojmy tempo, tempové označenie. Poznať spôsob zaznamenania tempa v grafickom zázname hudby .Vedieť porovnať a rozlíšiť rôzne tempo, dokázať priradiť vhodné tempové označenie k jednotlivým hudobným ukážkam.			
			Harmónia, súzvuk, akord	Pochopiť význam a funkciu harmónie prostredníctvom znejúcej hudby, sluchovo rozlíšiť konsonantné a disonantné akordy.			

			Farba	Osvojiť si hudobné pojmy : farba, inštrumentácia, symfonický orchester. Sluchovo rozlíšiť rôzne zvuky, ľudské hlasy, hudobné nástroje z rôznych materiálov . Rozlíšiť hudobný nástroj podľa jeho zvuku, farby, poznať zloženie symfonického orchestra.			
			Podoby hudobnej skladby	Vedieť definovať hudobné pojmy: hudobná forma, malá a veľká - dvoj a trojdielna piesňová forma. Poznať rondo, refrén, epizódu, gradáciu v hudbe.			

Ovládať typickú pieseň a hudobnú skladbu vybraných národov. Rozlišovať sluchom piesne, skladby rôznych druhov a žánrov.	Prostredníctvom hudby spoznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov 14 hod.	Hudba iných národov	Európska únia	Poznať hymnu EÚ a jej autora, vyjadriť pocity a zážitok z počúvanej hudby.	MkV-akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality, rozvoj tolerance medzi národmi. Spoznávať kultúrnu históriu, zvyky a tradície V4. Rovnocennosť kultúr	Dejepis Geografia Výtvarná výchova Informatika Telesná výchova	FIG - pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí
Rozlíšiť ľudový spev a ľudovú hudbu z rôznych oblastí Slovenska. Ovládať choreografiu ľudového tanca.			Slovenská hudba	Poznať pojmy hymna, folklór, tradície, podľa možnosti intonačne čisto, rytmicky presne, zaspievať <i>slovenskú štátnu hymnu</i> Poznať najvýznamnejších slovenských skladateľov/ E.Suchoň, J.Cikker, A.Moyzes / a ľudové a umelé	OSR – rozvíjať sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, rešpektovať výkony iných. Pestovať kvalitné medziľudské vzťahy v triede.		

			Česká hudba	piesne. Poznať najvýznamnejších českých skladateľov /A.Dvořák, B.Smetana, L.Janáček, J.Vejvoda/, hymnu Českej republiky .Zaspievať vybrané piesne, pohybom vyjadriť metrum a rytmus piesní.			
			Maďarská hudba	Poznať významných maďarských skladateľov: F.Erkel, F. Liszt, B. Bartók. Zaspievať vybrané ľudové piesne jednohlasne, vytvoriť rytmický sprievod k piesňam.			FIG - vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny
			Poľská hudba	Poznať významného poľského skladateľa F. Chopina, hymnu			

			Rómska a rusínska hudba	Poľskej republiky, ľudové a umelé piesne. Poznať pôvodné rómske a rusínske piesne. Jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch podporiť charakter hudobnej ukážky, reagovať pohybom na hudbu .	OSR- medziľudské vzťahy, rešpektovanie potrieb ostatných. Rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu. Prevencia sociálno- patologických javov v škole.	Výtvarná výchova Slovenský jazyk Telesná výchova	
Schopnosť empatického a asertívneho správania sa. Využívať vokálne, hudobno- pohybové, inštrumentálne	Hudba spojená s inými druhmi umenia. 5 hod.	Hudobno - dramatické diela	Rozprávková opera Rusalka	Pochopiť význam predohry v opere. Rozlišovať árie jednotlivých postáv, áriu a zborovú scénu. Vedieť verbalizovať pocity z hudby. Poznať pojmy: opera, ária, zbor, dirigent,			

percepčné činnosti spojené v dramatickom príbehu.			Opereta Modrá ruža	rozlíšiť hlasy v opere, poznať druhy zborov. Oboznámiť sa s pojmom opereta, dokázať formulovať rozdiely medzi operou a operetou, oboznámiť sa s menami najznámejších tvorcov operiet/G.Dusík, J.Offenbach, J.Strauss/.Charakterizovať tanec v operete.			
			Muzikál Oliver	Osvojiť si pojem muzikál. Formulovať rozdielne a spoločné znaky muzikálu, opery a operety, naučiť sa pieseň z muzikálu Oliver, doplniť rytmický sprievod k piesni.			
			Balet Luskáčik	Vedieť charakterizovať balet ako špeciálny druh			

				tanca, poznať najznámejšie balety od Čajkovského. Vedieť charakterizovať jednotlivé postavičky podľa hudobných nástrojov, ktoré ich zobrazujú, poznať charakter jednotlivých tancov/ trepak, valčík, pochod/, pohybom vyjadriť kvetinový valčík.			
			Hudobno-dramatický príbeh Trojruža	Zaspievať vybrané piesne k príbehu so zodpovedajúcim výrazom .Integrovať vokálne, pohybové, inštrumentálne a dramatické činnosti spojené v dramatickom príbehu .			

Predmet: Hudobná výchova							
Ročník: 6				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvod 1 hod.	Umenie, hudba	Úvodná hodina	Zaspievať piesne z predchádzajúceho ročníka.			
Získať poznatky a vedomosti v procese komunikácie hudbou v rôznych štýlových obdobiach. Oboznámiť sa s najznámejšími hudobnými artefaktmi minulosti.	I. Hudba minulosti a súčasnosť 20 hod.	Slohové obdobia v európskom a slovenskom hudobnom umení od praveku po romantizmus. Hudba 20.storočia	Počiatky hudby, pravek a starovek	Charakterizovať znaky pravekej a starovekej hudby. Jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch vytvárať hudobné motívy.	OSR-rodinná výchova, medziľudské vzťahy, spoznávať sám seba, svoje dobré, ale aj zlé stránky. MkV-akceptovanie inej kultúry	Dejepis Geografia Výtvarná Výchova	
Formovať hudobný vkus, vedieť rozlíšiť hudbu hodnotnú			Stredovek	Charakterizovať stredovekú hudbu, gregoriánsky	TPPZ-Prezentácia svojej		FIG -základná charakteristika bohatstva

a módnu.				chorál a svetskú hudbu.	/skupinovej/ práce písomne/ver bálne s použitím IKT..		a chudoby
Realizovať hudobné prejavy vokálne, inštrumentálne, pohybové.			Hudobná renesancia	Charakterizovať hudbu renesancie- hudba na hradoch, zámkoch, pohybovo stvárniť jednoduchú choreografiu k tancu <i>Pavana</i> zo 16. storočia.			
			Hudobný barok	Poznať významných predstavitel'ov baroka/ G.F.Händel, J.S.Bach, A.Vivaldi/ Vyjadriť zážitok z počúvania hudby. Orientovať sa v znejúcej hudbe na základe použitých			

Využívať vedomosti a percepčné zručnosti pri elementárnom hudobnom tvorení.				výrazových prostriedkov hudby. Schopnosť chápať ich funkciu a komunikačné schopnosti hudby. Osvojiť si pojmy: polyfónia, homofónia, vokálna hudba, inštrumentálna hudba, a capella,			
			Hudobný klasicizmus	Poznať významných predstaviteľov klasicizmu a ich diela /W.A.Mozart, L.van.Beethoven, J.Haydn /.Verbálne vyjadriť pocity z hudby.			

Vážiť si hudobné diela vlastného národa a národov rôznych období.			Hudobný klasicizmus na Slovensku	Charakterizovať hudobný klasicizmus na Slovensku, poznať slovenských predstaviteľov.			
Schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť hudobné diela vlastného národa iných národov, etník.	II. Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov 12 hod.	Hudba iných národov	Hudobný romantizmus	Poznať najvýznamnejších predstaviteľov romantizmu a ich diela./R.Schumann, F.Schubert, F.Chopin, /Poznať skladateľov opier a ich diela./A.Dvořák B.Smetana, C.M.Weber, G.Verdi, G.Puccini R.Wagner H.Berlioz/			

Rešpektovať estetické a etické hodnoty obsiahnuté v hudbe.			Od romantizmu k hudbe 20. storočia	Charakterizovať impresionizmus, expresionizmus, poznať najznámejších predstaviteľov /C. Debussy, M.Ravel/, slovne vyjadriť zážitky a dojmy z počúvanej hudby.			
Integrovať poznatky z iných predmetov.			Rakúska a nemecká hudba	Poznať štátne hymny Rakúska a Nemecka, poznať najvýznamnejších predstaviteľov národnej hudby oboch krajín, zaspievať vybrané piesne jednohlasne, dvojhlasne, vedieť vytvoriť rytmický sprievod k piesňam.	MkV- spoznávanie kultúr iných národov, ich históriu, zvyky, tradície a predstaviteľov. Akceptácia kultúrnej rozmanitosti, rozvoj tolerance, rešpektu.	Dejepis Geografia Etická výchova Výtvarná výchova Cudzí jazyk	

			Talianska hudba	Poznať hymnu Talianskej republiky, významných predstaviteľov talianskej hudby (G. Verdi, A. Vivaldi, N.Paganini).Zaspievať pieseň Santa Lucia jednohlasne, pohybom vyjadriť metrum a rytmus piesne.			FIG – zabezpečenie životných potrieb rodiny a jednotlivca
			Francúzska hudba	Poznať významných predstaviteľov francúzskej hudby (H. Berlioz, C. Debussy), hymnu , ľudové a umelé piesne .Pohybom vyjadriť metrum a rytmus piesní.			

			Anglická hudba	Poznať významných predstaviteľov anglickej hudby (H.Purcell, B. Britten) , hymnu Spojeného kráľovstva, starú anglickú ľudovú hudbu, hity skupiny Queen, Beatles.			
			Ruská hudba	Poznať významných predstaviteľov ruskej hudby (M.I. Glinka, P.I. Čajkovskij, M.P. Musorgskij, I. Stravinskij). Poznať ľudové a umelé piesne ruského národa Naučiť sa pieseň Kaťuša, vedieť sa orientovať sa v graf. zázname			

			Balkánska hudba	piesne. Oboznámiť sa s ľudovými piesňami balkánskych národov, vytvoriť rytmický sprievod k piesňam.			
			Americká hudba	Poznať tvorbu A. Coplanda a hudbu amerického vidieka. Zaspievať intonačne čisto typické piesne.	ENV- postoje človeka k životnému prostrediu, citlivý prístup k prírode.		
			Japonská hudba	Poznať zvyky, tradície, ľudové a umelé piesne krajiny vychádzajúceho slnka. Vytvoriť rytmický sprievod k vybraným			

				piesňam.			

Predmet: Hudobná výchova							
Ročník: 7				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvod 1 hod.	Úvodná hodina	Umenie, hudba	Pochopiť význam hudby v živote človeka			
Získať poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou.	Hudobné prechádzky storočiami 16 hod.	Návraty do minulosti /klasicizmus, barok, stredovek /	Jednotlivé štýlové obdobia. Najvýznamnejší svetoví hudobní skladatelia jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela.	Charakterizovať stredovekú hudbu, hudbu kráľovských dvorov, gregoriánsky chorál. Poznať pojmy trubadúr, truvé. Charakterizovať znaky barokovej hudby, poznať významných predstaviteľov a ich diela (Bach, Händel, Vivaldi). Charakterizovať klasicizmus, spoznať rozmanitosť a bohatosť tvorby J. Haydna, W. A. Mozarta, L. van Beethovena. Ovládať pojmy ako melizmatický spev, polyfónia, toccata, fúga, symfónia, symonický orchester.	MkV-akceptácia kultúrnej rozmanitosti.	Výtvarná výchova Dejepis	

Rešpektovať estetické a etické hodnoty obsiahnuté v hudbe. Oboznámiť sa s netradičnými hudobnými postupmi a ich vplyvmi na charakter hudby.			Skladatelia, skladateľské techniky a smery 20. a 21. storočia /I.Stravinskij, A.Schonberg, S.Prokofjev, B.Britten, L.Janáček/	Poznať význam a dielo najznámejších skladateľov hudby 20. a 21. storočia . Vedieť vystihnúť výrazné hudobné myšlienky a dominujúce výrazové prostriedky hudby. Dokázať rozmýšľať a rozprávať o hudbe. Poznať pojmy atónna hudba, neoklasicizmus, neofolklorizmus, elektroakustická hudba.	OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy.	Etická výchova	
Vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa.		Moderná slovenská hudba	Predstavitelia modernej slovenskej hudby/ I. Zeljenka, T. Salva, J. Hatrík, L.Burlas, I.Hrušovský, V. Godár/	Poznať predstaviteľov modernej slovenskej hudby a ich diela. Ovládať pojmy , motív, hudobná myšlienka, opera, ária, libreto. Poznať postavenie slovenskej hudby v európskej a svetovej hudbe.	OSR - úcta k spolužiakom TPPZ - prezentácia svojej/ skupinovej práce písomne/ verbálne s použitím IKT	Geografia	

Vedieť oceniť silu hudby a uvedomiť si jej miesto v živote. Prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom.	Pestrá paleta hudby 10 hod.	Džez	Džez a populárna pieseň. Významní svetoví, slovenskí a českí predstavitelia džezu : /E.Fitzgerald, L. Armstrong, C.Joplin, P. Lipa, J. Ježek/. Džezové hudobné nástroje.	Charakterizovať džez, základné typy džezovej a populárnej hudby. Poznať predstaviteľov džezu, ich najznámejšie skladby a hudobné nástroje. Ovládať pojem populárna hudba, džez, blues, spirituál, swing, ragtime, dixieland, tradičný. Rytmizovať jednoduché inštrumentálne sprievody v dvoj-, troj-, štvordobom takte, vrátane synkopy, bodkovaného rytmu.	MkV - rozvoj medziľudskej tolerance OSR - rodinná výchova	Geografia	FIG - bohatstvo a chudoba
		Šansón	Najvýznamnejší predstavitelia šansónu/ E. Piaf, G. Bécaud, Ch. Aznavour, H. Hegerová /	Ovládať pojem šansón, poznať krajinu pôvodu a interpretov. Správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu ,vyjadriť metro, dynamiku, pohyb melódie v súlade s charakterom piesne. Vyjadriť vlastné	MkV - rozvoj tolerance		

Ovládať choreografiu tanca, ktorý je zdrojom príjemnej zábavy.		Hudobné zábavné divadlo	Opereta, významní predstavitelia operiet/ J .Offenbach, G. Dusík, F. Krištof-Veselý/	myšlienky, pocity a postoje Ovládať pojem opereta, poznať meno zakladateľa operety J. Offenbacha a tvorbu G. Dusíka. Rozpoznať tance ako kankán, valčík, tango, poznať formy zábavného divadla.	OSR - rodinná výchova	Telesná výchova	
Správať sa kultivovane na hudobných a slávnostných podujatiach.			Kabaret, piesne Ježka, Šlitra, Suchého	Poznať pojmy , evergreen, slowfox, kabaret, tvorbu J. Ježka, J. Šlitra, J. Suchého. Spievať na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom vybrané piesne.		Etická výchova	
Využívať vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne, perцепčné činnosti spojené			Muzikál F.Loeve:My Fair Lady L.Bernstein: West Side Story Gärtnerová/ Bryll : Na skle maľované	Získať vedomosti o najznámejších svetových, slovenských a českých muzikáloch. Charakterizovať muzikál. Vytvárať jednoduché pohybové improvizácie.	MV - využívať potenciál médií ako zdroj informácií, kvalitnej zábavy	Dejepis	

v dramatickom príbehu. Formovať hudobný vkus	Hudba na pomedzí 6 hod.	Prieniky rôznych druhov a žánrov	Country, western	Osvojiť si pojmy country, western. Poznať významné osobnosti tejto hudby. Vedieť zaspievať čisto, kultivovane piesne iných národov.	REV- spoznávať prírodné krásy regiónu	Geografia Cudzí jazyk Dejepis	
Schopnosť rozvíjať vlastnú hudobnosť v skupinových hudobných činnostiach.			Rock and roll	Charakterizovať rock and roll, jeho znaky, poznať hudobné nástroje, najznámejších interpretov a skupiny/E.Presley, The Beatles/. Zaspievať intonačne čisto a so zodpovedajúcim výrazom populárne piesne od známych slovenských interpretov. Pohybovo stvárniť choreografiu- stoličkový rock and roll.	TPPZ - prezentácia svojej práce s použitím IKT. MkV- akceptácia kultúrnej rozmanitosti.	Literárna výchova Etická výchova	

Podporovať samovzdelávanie a sebahodnotenie.			Hudba k filmom a na internete, etno a worldmusic, hity.	Chápať význam hudby vo filme, poznať pojem nemý film, vyhľadať na internete obľúbenú pieseň, skladbu, texty piesní, zaspievať populárnu pieseň podľa výberu žiakov. Verbalizovať svoj zážitok z počúvanej hudby.	TPPZ - prezentácia malého projektu.	Výtvarná výchova	FIG - vyhodnotenie reklamných tvrdení.

Vzdelávacia oblasť: UMENIE A KULTÚRA

Učebné osnovy : VÝCHOVA UMENÍM

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Výchova umením				
Časový rozsah výučby/ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	-	-	-	1hod./týždeň 33 hod./rok	-
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet výchova umením, ktorý patrí do vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra, nadväzuje na predmety hudobná výchova a výtvarná výchova v predchádzajúcich ročníkoch základnej školy. Žiakom má sprostredkovať živú skúsenosť so svetovým umením a s národným kultúrnym dedičstvom. Ťažisko vychádza z hudobného umenia a z vizuálneho umenia- výtvarné umenie, umenie architektúry, dizajnu a filmu. Prierezovo obsahuje prvky literárneho a dramatického umenia.

Zámerom predmetu je formovať emocionálnu a intelekt žiakov tak, aby si prostredníctvom tvorivých činností a komunikácie s umením vytvárali svoj autentický spôsob bytia. Predmet výchova umením sa bude vyučovať 1 hodinu týždenne / 33 hodín ročne v 8. ročníku, v ktorom sú spojené tematické okruhy ôsmeho aj deviateho ročníka.

Predpokladaný prínos predmetu:

- vyvážene rozvíjať intuitívnu, citovú aj racionálnu stránku osobnosti žiakov
- zdokonaľovať gramotnosť získanú v rámci výtvarnej a hudobnej výchovy
- rozvíjať tvorivú činnosť žiakov
- rozvíjať komplexný pohľad na umenie
- rozumieť súčasným tendenciám umenia a poznať vlastnú kultúrnu tradíciu
- vnímať hudbu a výtvarné umenie hlavne prostredníctvom zážitkov a tvorivých činností
- naučiť sa orientovať v komunikačnom prostredí kultúry
- experimentovať pri spájaní médií, žánrov a druhov umenia
- vytvárať možnosť projektov prepájajúcich výtvarné a hudobné umenie so slovesným umením, divadlom, filmom, pohybovou výchovou
- formovať hodnotovú a vkusnú orientáciu žiakov
- umožňovať alternatívne metódy práce

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu je všestranný rozvoj osobnosti- rozvíjať intuitívnu, citovú aj racionálnu stránku osobnosti žiaka, rozvíjať jeho tvorivosť. Rozvíjať komplexný pohľad na umenie, chápať rôznosť poslania jednotlivých druhov umenia, rozumieť ich vyjadrovacím prostriedkom. Rozumieť súčasným tendenciám umenia a poznať vlastnú kultúrnu tradíciu. Vnímať hudbu a výtvarné umenie z hľadiska ich obrazného, metaforického vyjadrovania sveta prostredníctvom zážitkov a tvorivých činností.

Kognitívne ciele – sú zamerané na poznávaciu funkciu. Na základe vedomostí o rôznych druhoch umenia nadobudnú schopnosť uplatňovať tieto vedomosti pri aktívnom vnímaní umeleckých diel. Spoznajú najvýznamnejších slovenských a svetových tvorcov diel rôznych umeleckých druhov, diela typické pre súčasné umenie, ako aj diela charakterizujúce štýlové znaky historických epoch. Spoznajú najdôležitejšie vlastnosti vyjadrovacích prostriedkov rôznych umení, technické postupy, nástroje a médiá. Na základe svojich činností získajú schopnosť vyjadriť svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami, otvorene prijímať, hodnotiť a oceňovať umelecké diela vlastného národa, ale i iných národov a etník. Dokážu analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z prírodných vied, geografie, histórie, etiky, literatúry, cudzích jazykov a vyhodnocovať ich vplyv na umenie. Dokážu vytvárať projekty, v ktorých budú syntetizovať vlastné i prevzaté nápady z jednotlivých umeleckých oblastí.

Socioafektívne ciele – vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií. Prostredníctvom precítania a pochopenia umeleckých diel žiaci dokážu prekonať svoj egocentrizmus a stotožniť sa do istej miery s autormi týchto diel pri zachovaní svojich vlastných názorov a postojov. Dokážu bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr. Vedia prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností a hľadajú v ich tvorivých osudoch inšpiráciu pre vlastný život. Na základe pochopenia umenia v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach žiaci získajú schopnosti spolupracovať v tíme, prevziať zodpovednosť za plánovanie, propagáciu, realizáciu i prezentáciu vlastnej práce.

Psychomotorické ciele – na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné, výtvarné, pohybové a literárne predstavy a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch. Pri zostavovaní auditívnych, vizuálnych a dramatických prvkov do celkov si osvojujú technické postupy, komunikáciu prostredníctvom softvérov, vyhľadávajú umeleckých podnetov na internete.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Predmetové kompetencie

- prostredníctvom hudobných, dramatických a výtvarných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovávať podnety z iných predmetov

Sociálne komunikačné kompetencie :

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odbornú terminológiu

- postupne formovať svoj estetický a hodnotiaci názor

Kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií :

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT
- využívať IKT pri vyhľadávaní, spracovávaní a kritickom posudzovaní informácií
- dokáže pracovať v jednoduchom grafickom prostredí
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky, komponovať a štylizovať- prostredníctvom toho vyjadriť vlastné nápady a koncepty

Kompetencia riešiť problémy :

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na tvorivom myslení
- byť otvorený k získavaniu a využívaniu rôznych postupov

Kompetencie občianske :

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva
- chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti

Kompetencie sociálne a personálne :

- dokáže si budovať vlastnú samostatnosť ako člen celku
- vie si svoje ciele stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami
- osvojiť si základné postupy spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov

Kompetencie pracovné :

- dokáže si stanoviť ciele, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočňovaniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať inovatívne zmeny
- využíva tvorivosť a samostatnosť pri riešení úloh

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry :

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného umenia
- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr
- byť hrdý na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo

Stratégia vyučovania

Vo výchove umením je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka- zážitku z vytvárania a vnímania umeleckého diela. Časť vedomostí o výtvarnom umení, hudbe, performatívnych umeniach, filme, dizajne, architektúre, o vizuálnej a akustickej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi- DVD, knihy, časopisy, internet.

Voľba metód bude závisieť od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť bude učiteľ využívať motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačnú demonštráciu. Pri vytváraní nových poznatkov a zručností bude využívať expozičné metódy, ako je

rozprávanie, rozhovor, beseda. Pre hudobnú výchovu na druhom stupni je špecifická najmä metóda priamej skúsenosti, metóda hudobného pozorovania, metóda didaktickej hry, metóda problémového prístupu a skupinová práca žiakov. V nich sa funkčne uplatní metóda porovnávacia, analytická, indukčná a deduktívna. Pri opakovaní a precvičovaní učiva učiteľ využije fixačné metódy. V kontakte učiteľa so žiakmi bude dominovať partnerský dialóg. Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je prioritný tvorivý prístup - žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, autentické riešenie a postupne formuloval svoj estetický i hodnotiaci názor.

Učebné zdroje

- Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 6. ročník ZŠ, EDUCO, Prievidza, 2010
Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 5. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, Bratislava, 2009
Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 7. ročník ZŠ, EDUCO, Prievidza, 2011
Potulky svetom maliarstva, TKK. Kft.
Potulky svetom stavebníctva, TKK. Kft.
Škorupová, K.: Stavby, SLOVART, Bratislava, 1994
Schubertová, J.: Výchova umením pre 8. ročník ZŠ metodické materiály pre učiteľov, GEORG, Žilina, 2011
Schubertová, J.: Výchova umením pre 8. ročník ZŠ pracovné materiály pre žiakov, GEORG, Žilina, 2011
Langsteinová, E.- Felix, B.: Hudobná výchova pre 5. ročník. SPN - Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2009
Langsteinová, E. – Felix, B.: Hudobná výchova pre 6. ročník. SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2011.
Langsteinová, E.-Felix, B. :Hudobná výchova pre 7. ročník SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2011
Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom
IKT zdroje: Interaktívna tabuľa, PC s pripojením na internet, dataprojektor, edu - CD
Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 1“ – Hudobná výchova pre 5. ročník.
Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 2“ – Hudobná výchova pre 6. ročník.
Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 3“ – Hudobná výchova pre 7. ročník.
Zborníky piesní a spevníky zo školského fondu.

Odborná literatúra z hudobného a výtvarného umenia, posledná séria učebníc HUV, VYV, encyklopédie, Dejiny výtvarného umenia, časopis Múzy v škole, reprodukcie umeleckých výtvarných diel, filmové záznamy z dejín umenia, obrazový materiál, diapozitívy, plošné demonštračné pomôcky, internet, metodika výtvarnej a hudobnej výchovy. Vyučovanie doplníme návštevou výstav, múzeí, galérií, výchovných koncertov a divadelných predstavení.

Metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotenie a klasifikácia žiaka je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej sú informovaní o tom, ako danú problematiku žiak zvládol, ako dokáže používať to, čo sa naučil, či volí efektívne spôsoby učenia, v čom sa zlepšil a v čom ešte robí chyby, kde má rezervy.

Súčasne bude žiak hodnotením motivovaný k ďalšiemu učeniu a dostane návod, ako má postupovať, aby pretrvávajúce nedostatky odstránil.

Predmet výchova umením je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Pri hodnotení pristupujeme k žiakom diferencovane podľa aktivity, schopnosti vyjadriť samostatný názor, tvorivosti a originality myslenia a výtvarného a hudobného cítenia. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme dodržiavať ustanovenie § 55 ods. 4 zákona č.245 / 2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej odporúčania CPPPaP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka. Učiteľ bude vychádzať z aktuálneho Metodického pokynu č.22/2011 príloha 2 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Pri hodnotení pristupuje učiteľ k žiakom diferencovane a uplatňuje tieto hlavné kritériá:

- **priebeh vytvárania postojov** (uplatňovanie inovatívnych nápadov, experimentovanie, skúšanie svojských riešení, záujem o činnosť, cieľavedomosť, schopnosť spolupracovať, schopnosť zaujať stanovisko k svojej práci)

- **priebeh získavania zručností a spôsobilosti:** technické zručnosti (ovládanie nástrojov, materiálov a práca s nimi, hra a tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch), formálne zručnosti - vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka, spev- intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, využívanie získaných speváckych, intonačných a sluchových zručností a návykov), mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania, predstavivosti a fantázie a na úrovni myslenia

- **priebeh získavania vedomostí** (znalosti oblastí hudobného a výtvarného umenia, pochopenie výtvarného a hudobného diela a schopnosť interpretovať ho, znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania)

- **schopnosť realizácie výsledného artefaktu**

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný): žiak splňa kritériá na vynikajúcej úrovni. Je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu. Dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na umenie. Žiak ovláda technické, nástrojové, materiálové zručnosti. Preukazuje svoju predstavivosť, fantáziu pri vytváraní vlastných koncepcií. Preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry. Dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok, ale je tolerantný aj voči prejavom, vkusu a názorom iných. Žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.

Stupeň 2 (chváľitebný): žiak splňa kritériá 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, tvorivý a iniciatívny.

Stupeň 3 (dobrý): žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom, je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity prebiehajúce na hodine, neje vyučovací proces.

Poznámky:**Prierezové témy:**

ENV- enviromentálna výchova

MV- mediálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

OŽZ- ochrana života a zdravia

MkV- multikultúrna výchova

REV- regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

TPPZ- tvorba projektov a prezentačné zručnosti

Iné používané skratky:

CPPPaP- Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

Obsah vyučovania

Predmet: Výchova umením							
Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 1hod.týždenne/33hod.ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvod 1 hod.	Úvodná hodina	Význam umenia v živote človeka.	Pochopiť význam umenia v živote človeka.			
Získať základné poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou a výtvarným dielom, uvedomiť si výrazové možnosti základných vyjadrovacích prostriedkov.	Zvuk a obraz-jazyk umenia. 1 hod.	Obraz v hudbe, hudba v obraze.	Rôzne hudobné formy a žánre, figuratívne i nefiguratívne ponímanie.	Výtvarne zachytiť a vytvoriť jednoduchú kompozíciu inšpirovanú rôznymi hudobnými žánrami.	OSR- rešpektovať individualitu každého žiaka	Hudobná výchova	Maľba- abstrakcia
Rozvíjať predstavivosť a fantáziu- hľadať príbeh a obraz v hudbe.	Zvuk a obraz-jazyk umenia. 2 hod.	Obraz v hudbe, hudba v obraze.	Tvorba hudby v spojitosti s vizuálnymi artefaktami.	Hľadať hudobné ekvivalenty k výtvarným dielam. Poznať autorov svetového a slovenského hudobného umenia. Vedieť odôvodniť výber hudby(hudobného motívu).	OSR –rozvíjať tvorivý prístup k vlastným činnostiam	Výtvarná výchova	
Získať základné poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou a výtvarným dielom, uvedomiť si výrazové možnosti základných vyjadrovacích prostriedkov.	Zvuk a obraz-jazyk umenia. 2 hod.	Vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe a výtvarnom umení.	Náhodné usporiadanie prvkov na ploche, transformácia tvaru.	Spracovať civilizačný odpadový materiál, reklamy, časti výrobkov a pretransformovať ho do nového tvaru.	ENV- chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím OŽZ- rozvíjať u žiakov vzťah k problematike ochrany zdravia a života seba aj iných	Hudobná výchova	Koláž

Schopnosť diskutovať o vplyve hudby na formovanie osobnosti človeka.	Zvuk a obraz-jazyk umenia. 3 hod.	Vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe a výtvarnom umení.	Emócie, láska a nenávisť v hudobných dielach. Ludové a umelé piesne s tematikou lásky, radosti, strachu...	Verbálne vyjadriť emócie z počúvanej hudby. Vnímať, analyzovať, hodnotiť a porovnávať hudobné skladby. Vytvárať variácie na obľúbené melódie a motívy z počutých skladieb.	REV- rozvíjať cit ku krásam svojho regiónu	Výtvarná výchova Slovenský jazyk	
Rozvíjať počítačovú gramotnosť, využiť počítačové programy v HUV.	Zvuk a obraz-jazyk umenia. 1 hod.	Multimédiá-pohyb a dej prostredníctvom zvuku ; technika- tretia ruka človeka	Strihanie zvukov.	Generovať počítačové zvuky, vytvoriť vlastné zvuky prostredníctvom elektronického nástroja, mikrofónu a vlastného hlasu, ruchov rôznych nástrojov; ozvučovať filmové zábery zvukmi.	MV- práca s médiami	Informatika	
Uvedomiť si prostredie, v ktorom žijem, reagovať naň a byť schopný ho pretvárať, formovať si vlastný názor a identitu. Spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta.	Tradícia a identita. 2 hod.	Umenie a náboženstvo-umenie baroka. Človek a viera.	Základné princípy a vyjadrovacie prostriedky barokovej architektúry, sochárstva a maliarstva.	Nakresliť architektonický objekt s využitím typických barokových prvkov.	ENV- chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických znakov rôznych kultúr, akceptovať kultúrnu rozmanitosť OSR- rešpektovať rozdiely daných kultúr	Dejepis Hudobná výchova	Kresba prvkov barokovej architektúry kolonáda, priečelie, kopula...

Vážiť si významné osobnosti hudobného umenia.	Tradícia a identita. 2 hod.	Umenie a náboženstvo/ umenie baroka. Človek a viera.	Schopnosť vyjadrenia posvätného a transcendentna.	Poznať charakteristické diela baroka; vnímať, analyzovať, hodnotiť a porovnávať hudobné skladby, diskutovať o nich, porovnávať s hudbou iných kultúr.	MkV-akceptovanie kultúrnej rozmanitosti	Náboženská výchova	
Uvedomiť si prostredie, v ktorom žijem, reagovať naň a byť schopný ho pretvárať, formovať si vlastný názor a identitu. Spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta.	Tradícia a identita. 2 hod.	Prostredie a situácia/väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie/.	Myšlienkové, materiálové a technické možnosti daného prostredia. Vzťahy medzi prírodou, technikou a umením. Kompozícia prvkov v priestore, na ploche.	Dotvoriť priestor inštalovaním jednotlivých prvkov, ktoré pozmenia jeho význam.	OSR-rešpektovať individualitu a estetické cítenie každého žiaka MV- využívať informácie z médií	Dejepis Hudobná výchova	Maľba-úžitkové práce v materiáli
Rozvíjať tvorivosť a schopnosť spolupracovať v tíme, v skupine.	Tradícia a identita. 1 hod.	Prostredie a situácia/väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie/.	Mestské a vidiecke korene umenia.	Vnímať a porovnávať charakter hudobných tradícií s inými typmi kultúr. Vybrať vhodnú hudbu a vytvoriť scenáre k rôznym udalostiam v meste alebo na vidieku-diskotéka, oslavy Nového roka na námestiach, pouliční muzikanti, svadba na úrade, pohreb, dožinky, dedinská svadba, zábava s dychovkou, s folklórnym súborom, hasičský bál...	MkV-spoznáva- nie kultúrneho dedičstva našich predkov	Regionálna výchova	

Oboznámiť sa so základnými výrazovými prostriedkami rôznych druhov umenia a ich vzájomným nenúteným prelínaním. Rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť- pohybové, tanečné a dramatické schopnosti.	Prieniky umení. 1 hod.	Divadlo a tanec/ spojenie s hudbou a dizajnom/. Človek medzi ľuďmi.	Symbolický vzťah medzi akustickým a vizuálnym znakom, medzi zvukom, pohybom, obrazom.	Vytvoriť vlastnú choreografiu, návrhy kostýmov, líčenie.	MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií OSR- rešpektovať individualitu a estetické cítenie každého žiaka	Dejepis Hudobná výchova	Kresba
Rozvíjať tvorivosť, predstavivosť a fantáziu; pohybové, tanečné a dramatické schopnosti.	Prieniky umení. 2 hod.	Divadlo a tanec/ spojenie s hudbou a dizajnom/. Človek medzi ľuďmi.	Charakter postáv vyjadrený hudbou, otázka a odpoveď ako forma hudobnej myšlienky.	Predviesť tanečné kreácie rôznych charakterov podľa hudby. Zhudobniť monológ, dialóg, rozhovor.	OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy	Výtvarná výchova Slovenský jazyk	
Oboznámiť sa so základnými výrazovými prostriedkami rôznych druhov umenia a ich vzájomným nenúteným prelínaním. Rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť.	Prieniky umení. 2 hod.	Portrét spolužiaka.	Základné princípy zobrazovania podľa skutočnosti a dodržanie proporcií.	Na základe popisu spolužiaka nakresliť jeho portrét a urobiť karikatúru.	OSR- rešpektovať individualitu každého žiaka MV- využívať informácie z médií	Slovenský jazyk Etická výchova Biológia	Kresba
Umenie ako spôsob zmysluplného využívania voľného času. Rozvíjať empatiu	Prieniky umení. 1 hod.	Portrét spolužiaka. Mentálny portrét ľudskej osobnosti v hudbe	Literárny opis spolužiaka. Pohybové vyjadrenie charakteru ľudskej osobnosti na improvizovanú hudbu.	Vedieť opísať spolužiaka- tvár, postava, zvyky ,vkus, vlastnosti... Pohybom stvárniť charakter podľa hudby.	TPPZ- prezentácia vlastnej práce verbálne	Výtvarná výchova Slovenský jazyk Etická výchova	

Spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta.	Podnety umenia. 1 hod.	Podnety výtvarného umenia.	Základné princípy postmodernity, výtvarné umenie v historickom priereze.	Výtvarne spracovať vybrané výtvarné dielo pomocou postupov charakteristických pre postmoderné umenie.	MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických znakov rôznych kultúr, akceptovať kultúrnu rozmanitosť OSR- rešpektovať rozdiely daných kultúr MV- využívať informácie z médií	Dejepis Slovenský jazyk Hudobná výchova	Maľba
Schopnosť komunikovať, argumentovať, používať informácie.	Podnety umenia. 1 hod.	Podnety hudby. Špirála života- vzťahy medzi generáciami.	Hudba v historickom priereze- u nás doma, v Európe a inde/Čína, India, Afrika Stredný východ.../	Participovať na projekte- výlet do minulosti populárnej hudby, hra na trubadúrov, potulných muzikantov z rôznych storočí.	TPPZ- aktívna spolupráca v skupine	Výtvarná výchova	
Prepojiť poznávanie sveta- fyzikálne, chemické, biologické procesy s jazykom výtvarného umenia.	Prieniky umenia a vedy. 2 hod.	Výtvarné reakcie na tému vedy.	Fyzikálne, chemické, biologické javy vo výtvarnom jazyku.	Výtvarne zachytiť a analyzovať dané javy.	OSR- rešpektovať individualitu žiaka MV- využívať informácie o fyzikálnych, chemických a biologických javoch z médií ENV- ochrana životného prostredia	Fyzika Chémia Biológia	Maľba
Rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia	Prieniky umenia a vedy. 1 hod.	Hudba a príroda, človek voči prírode- príroda ako partner človeka.	Hudba prírody, Zeme, vesmíru, základy akustiky, prírodné motívy v hudbe, pastorálnosť.	Stvárniť pohybom rituály mimoeurópskych kultúr- privolávanie dažďa v Afrike, víťanie slnka v Číne; poznať černošské spevy o Mississippi, hudbu k jazdeniu na koni, ľudové piesne o hore, poli, lese, kvetoch, zvieratách; genetické väzby- hudbu národov	ENV- ochranárske a enviromentálne využitie hudby	Biológia Geografia	

				a rás.			
Chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“	Populárna kultúra.	Umenie a gýč.	Tvorivé umenie, gýč; manipulácia vkusu reklamou, televíznymi zábavnými formátmi; ľudová pieseň a jej spracovania, dychovka, hudba k reklame, hudobné videoklipy.	Vytvoriť reklamu s použitím umeleckej hudby, paródiu, iróniu, tvorba skečov, scénok, humorných výstupov, hľadanie sentimentálnych spomienok.	MV- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá.; štýl života vo videoklipoch;	Slovenský jazyk Informatika	
Uvedomiť si potrebu estetiky a kultivovanosti pri tvorbe odevov, úprave tváre a účesu, ale aj módných doplnkov.	Populárna kultúra. 1hod.	Vzory a vlastná tvár.	Tvorba modelu, účesu a make-up, estetické čítanie, vlastný vkus a imidž.	Navrhnuť a vytvoriť rôzne tvary účesu, make-up a módných doplnkov.	MkV- uvedomiť si kultúru odievania svojho národa a akceptovať iné kultúry odievania OSR- vytvoriť si vlastný štýl obliekania MV- využívať informácie z médií	Slovenský jazyk Dejepis Hudobná výchova Etická výchova	Koláž- návrh odevov, účesov
Postupne približovať a uvádzať žiaka do sveta výtvarného umenia. Spoznávať základné prvky architektúry- chápať architektúru ako jazyk- súbor prvkov, ktorý niečo konštruuje a niečo vyjadruje.	Komplexné projekty. 2 hod.	Spoločný interdisciplinárny projekt skupiny žiakov.	Kombinačné schopnosti a logické súvislosti medzi funkciou, tvarom, materiálom a farbou.	Vymodelovať a vytvoriť architektonický objekt.	MkV- akceptovať kultúrne rozmanitosti, spoznávať architektúru rôznych krajín MV- využívať informácie z médií	Dejepis Geografia	Architektonický objekt

Správať sa kultívane na kultúrnych podujatiach	Komplexné projekty. 1 hod.	Komplexný projekt.	Výchovný koncert pre žiakov 1.-5.roč.	Zostaviť scenár, vybrať hudbu, realizovať koncert reprodukovanou hudbou, vlastnou produkciou žiakov, zapojiť scénografie, videá.	OSR- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu	Výtvarná výchova Slovenský jazyk	

Vzdelávacia oblasť: ZDRAVIE A POHYB

Učebné osnovy : TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Telesná a športová výchova				
Časový rozsah výučby/ ročník	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1. CHARAKTERISTIKA

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. CIELE

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií:

pohybové kompetencie:

žiak si vie

vybrať vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb,

žiak dokáže

rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia,

žiak má

osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase kognitívne kompetencie,

žiak vie

vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia; zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti; ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote; posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem; poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,

žiak dodržiava

bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti; osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru,

žiak pozná

životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie; negatívne účinky návykových látok na organizmus,

žiak používa

odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov,

komunikatívne kompetencie

žiak sa dokáže

jasne a zrozumiteľne vyjadrovať,

žiak používa

správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno – časových aktivít,

učebné kompetencie

žiak vie

zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu; zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením,

interpersonálne kompetencie

žiak vie

racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe efektívne pracovať v kolektíve prejavíť pozitívny vzťah k sebe i iným,

žiak sa vie

správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote,

p o s t o j o v é k o m p e t e n c i e

žiak má

zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti,

žiak dokáže

zvít'aziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera; dodržiavať princípy fair-play,

žiak sa zapája

do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity,

žiak využíva

poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Zabezpečenie uvedených kompetencií sa uskutočňuje prostredníctvom obsahu, ktorý tvoria základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životospráve, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky. V predmete telesná a športová výchova sú rozdelené do štyroch **modulov**.

1. Zdravie a jeho poruchy

- pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,
- mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc,
- vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie.
- mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.

2. Zdravý životný štýl

- poznať a dodržiavať zásady správnej výživy,
- zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- mať predstavu o svojich pohybových možnostiach,

- pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy,
- pochopiť kompenzačný účinok telesných cvičení a poznať vhodné cvičenia na jeho dosiahnutie.

3.Zdatnosť a pohybová výkonnosť

- poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti,
- vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností,
- vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov,
- vedieť využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.

4.Športová činnosť a pohybové režimy

- využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti,
- vedieť uplatniť osvojené pravidlá športových disciplín v športovej činnosti,
- prezentovať svoju športovú výkonnosť na verejnosti,
- preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach,
- mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.

3. STRATÉGIA VYUČOVANIA

Vyučovanie bude prebiehať v priestoroch: telovýchovné špecializované priestory - telocvične, ihriská v areáli školy.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe využívame najmä:

- aktívne poznávanie žiakov
- výklad učiteľa
- rozprávanie
- meranie a spracovanie problémov
- skupinovú prácu
- praktického cvičenia

Metódy

- primeranosti
- postupnosti
- sústavnosti

- trvácnosti
- názornej ukážky
- individuálneho prístupu
- uvedomelosti
- hodnotenia

V predmete Telesná a športová výchova budeme využívať tieto formy práce:

- vyučovacia hodina
- kurzová výučba

4. HODNOTENIE ŽIAKOV:

Žiaci budú hodnotení známku podľa hodnotiacich kritérií v súlade s Metodickým pokynom MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a priebežne slovne.

Pri hodnotení začlenených žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) sa postupuje podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP v bežných základných školách. V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujeme práva dieťaťa. Pri hodnotení učebných výsledkov rešpektujeme jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je postupujeme podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga. Pri skúšaní učiteľ uprednostňuje takú formu, ktorá je pre žiaka výhodnejšia.

Pri hodnotení žiakov v starostlivosti Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len CPPPaP) dodržíme pokyny a odporúčania CPPPaP a budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR.

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný): Úroveň všeobecnej pohybovej výkonnosti žiaka a ďalšej merateľnej pohybovej výkonnosti sa rovná aritmetickému priemeru hodnôt populácie, alebo je vyššia. Žiak si osvojil hodnotenú pohybovú činnosť tak, že ju vykonáva technicky správne, účelne, rytmicky. Orientuje sa v priestore, má vlnostné držanie tela, pohyb v súlade s hudbou. V pohybovej činnosti preukazuje samostatnosť, tvorivosť. V hre je iniciatívny, dodržiava pravidlá a účelne uplatňuje osvojené herné činnosti. Vedomosti žiaka sú celistvé a presné. Uplatňuje ich samostatne pri riešení úloh. Má aktívny vzťah k telovýchovnej, športovej a turistickej činnosti a záujem o vlastné telesné zdokonaľovanie. Je aktívny v športovej činnosti.

Stupeň 2 (chválitebný): Žiak vykonáva pohyb – s drobnými chybami v technike, ale účelne, plynule, rytmicky. Orientuje sa v priestore, v držaní tela má malé nedostatky podobne ako vo vyjadrení hudby pohybom. V hre je kolektívny a zriedka porušuje pravidlá hry. Žiakove vedomosti sú v podstate celistvé a presné (s nevýznamnými chybami). Uplatňuje ich s malou pomocou učiteľa pri riešení pohybových úloh.

Stupeň 3 (dobrý): Žiak vykonáva pohyb s väčšími chybami v technike nie vždy účelne, v priestore sa chybne orientuje. Porušuje plynulosť a rytmus pohybu a jeho súlad s hudbou. Má väčšie nedostatky v držaní tela, pohyb vykonáva s malou pomocou alebo v uľahčených podmienkach. Čiastočne napodobňuje ostatných. V hre je málo pohotovú, neiniciatívny, málo kolektívny a často porušuje pravidlá. Vedomosti žiaka majú medzery a chyby. Pri ich uplatňovaní potrebuje pomoc učiteľa. K telovýchovnej činnosti má nevyhranený postoj.

Stupeň 4 (dostatočný): Žiak pohyb vykonáva s veľkými technickými chybami, alebo len čiastočne, resp. ho vykonáva s veľkou pomocou učiteľa. Veľmi zle sa orientuje v priestore, silne porušuje plynulosť a rytmus pohybu, ako aj jeho súlad s hudbou. V hre je zväčša nepohotovú, netvorivú, pasívny, nekolektívny a porušuje pravidlá. Vedomosti žiaka majú vážne medzery a chyby. Žiak ich vie uplatniť len pri riešení ľahkých úloh a s pomocou učiteľa. Jeho postoj k telesnej výchove je negatívny.

Stupeň 5 (nedostatočný): Žiakove vedomosti sú veľmi medzerovité, nesústavné, chybné. Žiak sa ani nepokúsi vykonávať pohyb alebo vykoná iný pohyb. Nie je schopný hrať v kolektíve. Žiak vôbec neprejavuje úsilie plniť uložené úlohy na hodinách telesnej výchovy. Má negatívny postoj k hodinám telesnej výchovy so snahou vyhnúť sa tejto činnosti.

Pri hodnotení žiakov v telesnej a športovej výchove sledujeme tieto kritériá:

- **Úroveň rozvoja všeobecnej pohybovej výkonnosti**, ktorú zisťujeme podľa úrovne základných pohybových schopností (sila, rýchlosť, obratnosť, vytrvalosť) prostredníctvom motorických testov, ktoré žiaci vykonávajú na začiatku a konci školského roka ako vstupné a výstupné testy.
- **Stupeň zvládnutia základného učiva zo športových hier, gymnastiky a atletiky** prostredníctvom testov pohybových zručností a prevedením jednoduchej gymnastickej zostavy.
- **Prístup žiaka a jeho aktivita na hodine, reprezentácia školy.**
- **Sebahodnotenie žiaka**, ktoré bude slúžiť ako spätná väzba pre vyučujúceho.

Ustanovenie o postupe pri klasifikácii

O klasifikačnom stupni rozhoduje učiteľ, ktorý vyučuje telesnú výchovu. Pri určovaní stupňa prospechu na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita výsledkov práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol za celé klasifikačné obdobie. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru z klasifikácie za príslušné obdobie. Žiak oslobodený od telesnej výchovy sa hodnotí na konci klasifikačného obdobia - absolvoval v prípade účasti na vyučovaní. Ak žiak nie je prítomný na vyučovaní, na vysvedčení má hodnotenie neabsolvoval, ale prospel. Týka sa to len žiakov, ktorí majú vyučovanie prvú alebo poslednú vyučovaciu hodinu a sú uvoľnení riaditeľom školy na žiadosť zákonného zástupcu. Pri čiastočnom oslabení alebo pri ťlavách odporúčaných lekárom sa žiak klasifikuje s prihliadnutím na jeho zdravotný stav, prípadne sa klasifikujú z učiva povoleného lekárom. Podstatným kritériom klasifikácie je úroveň všeobecnej pohybovej výkonnosti a zvládnutia základného učiva vrátane poznatkov. Ďalšie kritériá môžu ovplyvniť klasifikáciu o jeden stupeň. Vzťah žiakov k telesnej výchove sa

hodnotí podľa úsilia, disciplinovanosti a ďalších vlastností osobnosti a podľa rozsahu a kvality záujmovej telesnej výchovy a športu.

Žiak je povinný nosiť úbor na cvičenie, ktorý zodpovedá podmienkam hodiny (cvičenie v telocvični a na školskom dvore). Ak si žiak úmyselne nenosí cvičebný úbor, zohľadní sa táto skutočnosť v hodnotení predmetu. Nenosenie úboru sa pokladá za porušenie školského poriadku a môže mať vplyv na známku zo správania. Ak žiak na hodine necvičí, musí mať ospravedlnenie buď od lekára alebo od zákonného zástupcu v danú vyučovaciu hodinu. Ak žiak na hodine necvičí a má ospravedlnenie, musí sa hodiny zúčastniť.

Požiadavky na žiakov vypracované na základe vzdelávacích štandardov telesnej a športovej výchovy pre II. stupeň základných škôl.

• Všeobecné poznatky z TSV:

Požiadavky na žiakov:

1. Vymenovať základné činitele podmieňujúce zdravie človeka.
2. Vymenovať základné činitele, ktoré negatívne ovplyvňujú zdravie človeka
3. Vysvetliť podstatu pozitívneho vplyvu pohybovej aktivity na telesné a duševné zdravie.
4. Vysvetliť negatívny vplyv fajčenia, alkoholu a drog na zdravie a pohybovú výkonnosť žiaka
5. Vysvetliť obsah pojmov „kalokagatia“ a „fair play“.
6. Vymenovať súčasných najúspešnejších športovcov.
7. Vysvetliť a v praxi dodržiavať základné bezpečnostné a hygienické požiadavky.
8. Vysvetliť zásady poskytovania prvej pomoci sebe a iným
9. Vysvetliť význam rozcvičovania sa pred telesnou aktivitou a jeho postupnosť.

• Diagnostikovanie všeobecnej pohybovej výkonnosti (VPV) a telesného vývinu:

T E S T Y CHLAPCI DIEVČATÁ	Chlapci			Dievčatá		
	A	B	C	A	B	C
1. Člnkový beh 10 x 5 m (s)	26	21	16	28	23	18
2. Skok do diaľky z miesta (cm)	135	185	235	110	150	190
3. Ľah – sed (počet za 30 sekúnd)	28	39	50	20	31	40
4.a) Beh za 12 minút (m)	1580	2210	2840	1310	1830	2350
4.b) Člnkový vytrvalostný beh (počet 20 m úsekov) - test je alternatívou testu behu za 12 minút	44	61	78	24	33	42
5. Výdrž v zhybe (sekúnd)	22	30	38	9	13	17

Tabuľka modifikovaná podľa Moravca et al.(1996,1990).

Vysvetlivky: úroveň štandardu výkonov:

A = minimálny základný
B = priemerný
C = nadpriemerný

Klasifikácia pohybovej výkonnosti (atletika: člnkový beh, skok do diaľky z miesta, ľah – sed za 0,5 min., výdrž v zhybe, 12 min. beh) na základe testov:

100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 45%	3
44% - 20%	4
19% - 0%	5

• Poradové cvičenia

Požiadavky na žiakov:

1. Popísať techniku poradových cvičení, správne ich vykonávať a vedieť v praxi používať správne povely:

- základné postoje (pozor, pohov, voľno)
- nástupové tvary družstva a čaty (rad, dvojrad, trojrad)
- pochodové tvary družstva a čaty (zástup, dvojstup, trojstup)
- obraty na mieste

Podat' hlásenie

• Atletika

Požiadavky na žiakov:

1. Popísať, ukázať a v praxi uplatniť základy správnej techniky:

- šľapavého a švihového behu
- polovysokého a nízkeho štartu
- hodu kriketovou loptičkou
- skoku do výšky
- vrhu guľou (8.a 9.ročník)

• Športové hry

Požiadavky na žiakov:

- Na hodinách určených na zápasy prejavíť takú úroveň osvojených herných činností jednotlivca, aby bol schopný hrať podľa pravidiel.
- Vysvetliť základné pravidlá jednotlivých športových hier.
- V spolupráci s učiteľom rozhodovať zápasy.
- Terminologicky správne pomenovať, popísať a prakticky predviesť tieto herné činnosti jednotlivca:

Basketbal: prihrávka jednou a dvoma rukami

vedenie lopty
streľba z miesta z krátkej a strednej vzdialenosti
bránenie hráča s loptou

Hádzaná: prihrávka od pleca zhora
opakované vedenie lopty
streľba zhora z miesta, skokom do bránkoviska
bránenie hráča s loptou a bez lopty

Futbal: prihrávka po zemi na krátku vzdialenosť
tlmenie lopty na zemi
streľba z miesta po prihrávke vedenie lopty
priamym smerom obsadzovanie útočníka
bez lopty a s loptou

Volejbal: prihrávka obojručne zhora, zdola
(na mieste, za pohybu, s následným pohybom pred seba, pod uhlom)
prihrávka na nahrávača
nahrávka pred seba na útočný úder
podanie spodné priame (dievčatá)
podanie zhora priame (chlapci)
útočný úder čelný (lob) z miesta, z rozbehu a výskoku
jednoblok v zóne číslo 3

• **Kondičné cvičenia**

Požiadavky na žiakov:

1. Vysvetliť význam a zásady správneho držania tela.
2. Vyšplhať na tyči najmenej 3 metre dievčatá a 4 metre chlapci.
3. Vysvetliť význam a zásady aerobiku a jeho vplyv na organizmus.
4. Preskakovať zvisle cez švihadlo v trvaní 60 sekúnd.

• **Športová gymnastika**

Požiadavky na žiakov:

Terminologicky správne pomenovať, popísať techniku a zacvičiť tieto cvičebné tvary a väzby:

1. Prostné:
 - a) kotúľ vpred, vzad aj s obmenami vo väzbách
 - b) stojka na rukách s dopomocou
 - c) premet bokom
 - d) skoky bratom obojnožne
 - e) obraty obojnožne a jednonožne o 180 stupňov
2. Preskok:
 - a) Roznožka cez kozu na šírku
 - b) Skrčka cez kozu na šírku (chlapci)
3. Hrazda po ramená:

- a) chlapci – zo zhybu stojmo – výmyk odrazom jednoožne- zákmihom zoskok - vzpažiť
 - b) dievčatá - zo zhybu stojmo – prešvih skrčmo do visu vznesmo- prekot vzad do stoja na zemi
4. Kladina: (dievčatá): chôdza vpred, vzad, bokom, premenný (polkový) krok, valčíkový krok s doprovdnými pohybmi paží.
- a) váha predklonmo
 - b) obrat znožmo o 180 stupňov
 - c) zoskok odrazom obojnožne (znožmo, skrčmo, roznožmo)

• Rytmická gymnastika

Požiadavky na žiakov:

1. predviesť technicky správne súvislé preskoky na švihadle v trvaní 30 sekúnd.

• Cvičenia v prírode

Požiadavky na žiakov:

1. Popísať a vysvetliť základné správania v prírode smerujúce k jej ochrane.
2. Vhodne a správne poskytnúť prvú pomoc v štandardných podmienkach (jeho zranenie), v umelo vytvorených situáciách pri povrchovom zranení, zastavenie krvácania.
3. Popísať a vysvetliť základné dopravné značky, dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.
4. Absolvovať súvislý pochod v teréne v trvaní najmenej 1 hodinu s priebežným zdolávaním prírodných a umelých prekážok, zdvíhaním predmetov.

4. UČEBNÉ ZDROJE

Odborná literatúra, internet, didaktická technika.

Použité skratky :

ENV –environmentálna výchova

OŽZ – ochrana života a zdravia

MV – mediálna výchova

TPPZ – tvorba projektov a prezentácia zručností

OSR – osobnostný rozvoj

DV – dopravná výchova

MkV – multikultúrna výchova

VPV – všeobecná pohybová výkonnosť

CH – chlapci, D – dievčatá

GEO – geografia, BIO – biológia, REV – regionálna výchova

Predmet : Telesná a športová výchova						
Ročník : 5.ročník		Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Zistiť úroveň pohybovej výkonnosti žiakov.	Testovanie 4h	Vstupné a výstupné testovanie	•Člnkový beh •Ľah –sed za 30 sekúnd •Skok do diaľky z miesta •Výdrž v zhybe •12min.beh	Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.		
Ukázať význam dôležitosť pohybových aktivít pre zdravie človeka. Naučiť sa rešpektovať zásady vyučovania TSV.	Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	Telesná výchova v praxi	Úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností, poradové cvičenia, formy pohybovej aktivity v režime dňa	Žiak •vie vysvetliť potrebu rozcvičenia, •pozná organizačné formy TSV •pozná spôsoby racionálneho využívania voľného času	OŽZ – význam hygieny a bezpečnosti pri praktických činnostiach,	
		Bezpečnosť na vyučovaní Organizačné pokyny	Prevádzkový poriadok telocvične, zásady vyučovania TSV úrazová zábrana, hygiena, ochrana prírody a životného prostredia, meranie a váženie žiakov	Žiak: •sa oboznámi s organizáciou na hodinách TSV •dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, chápe ich dôležitosť pre ochranu jeho zdravia	OŽZ- rešpektovanie pravidiel správania sa,	
Vedieť využiť atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní telesnej zdatnosti žiakov.	Atletika 12 h	Disciplíny ľahkej atletiky	Základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín -	Žiak: •pozná základné pravidlá atletických disciplín •pozná význam rozcvičenia •sa vie orientovať v základných atletických	OSR - bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin	Biológia – anatómia ľudského tela

Vedieť hrať podľa upravených pravidiel	Športové hry 20 h	Hádzaná, futbal, basketbal	<i>atletická abeceda, šľapavý a švihový beh, technika štartov, beh na krátku, stredné vzdialenosti, skok do výšky, hod kriketovou loptičkou.</i>	disciplínach a prakticky ich demonštrovať. • pozná terminológiu atletickej abecedy a prakticky ju aplikuje pri rozcvičovaní. • pri behoch na krátku a stredné vzdialenosti aplikuje techniku štartov. • sa oboznámi s technikou skoku do výšky a hodu kriketovou loptičkou	mládeže.	
Vedieť hrať podľa upravených pravidiel	Športové hry 20 h	Hádzaná, futbal, basketbal	Herné činnosti jednotlivca: základné postavenie hráča, pohyb hráča bez lopty, spracovanie lopty, vedenie lopty, streľba na bránu, na kôš, streľba z miesta- basketbal, streľba po trojkrokovom vedení lopty- hádzaná, zaujatie obranného postavenia, bránenie hráča bez lopty Herné kombinácie: dvaja proti jednému, hod' a bež,	Žiak: • vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca jednotlivých športových hier, • vie pomenovať a popísať základné pravidlá hádzanej, basketbalu a futbalu a uplatniť ich v hre.	OSR – Medziľudské vzťahy, starostlivosť o dobré vzťahy v triede. OŽZ - význam a rozvíjanie niektorých zručností hernými prostriedkami.	Biológia – anatómia ľudského tela
Vedieť hrať bedminton a florbal podľa upravených pravidiel	Netradičné športy 10h	Športové hry – Bedminton, florbal	Pravidlá bedmintonu, základná terminológia bedmintonu, florbalu Kondičné cvičenia na rozvoj dynamickej sily veľkých svalových skupín. Pohybové hry a iné	Žiak: • ovláda pravidlá a základné herné činnosti jednotlivca v bedmintone a florbale. • uplatňuje nadobudnuté herné činnosti jednotlivca v hre.	MkV – oboznámenie sa s kultúrou iných národností.	BIO -poznávanie rastlín a živočíchov, anatómia ľudského tela GEO –orientácia v teréne, práca s mapou, určovanie svetových strán

Žiak sa dokáže aktívne a bezpečne pohybovať, táboriť vo voľnej prírode a uplatňovať tieto aktivity vo svojom ďalšom živote	Sezónne činnosti 4h	Cvičenia v prírode	prostriedky vytrvalostného charakteru, Držanie hokejky, a rakety – forhendové a bekhendové. Strehové postavenie hráča. Pohyb hráča po ihrisku. • orientácia • práca s kompasom • práca s mapou • správanie sa v prírode • správanie sa na ceste	Žiak: • sa vie orientovať v prírode podľa turistických značiek a prírodných úkazov, • absolvuje súvislý presun v teréne presunovým prostriedkom podľa výberu, • vie opísať a vysvetliť základné pravidlá správania sa v prírodnom prostredí smerujúcich jeho ochrane, • vie poskytnúť adekvátnu prvú pomoc, • pozná pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov	OŽZ – účinok bedmintonu a florbalu na rozvoj osobnosti, zdravotný účinok, pôsobenie na charakterové vlastnosti, kreativitu a sebavedomie OŽZ účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka ENV- ochrana prírody a krajiny DV – samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec a cyklista	
Dosiahnuť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.	Všeobecná gymnastika 7h	Kondičná gymnastika	<u>Posilňovacie cvičenia:</u> • kľuky, • ľah – sedy • drepy • vis ležmo na rebrine • cviky so švihadlom • vzpory • zhyby	Žiak: • vie správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; • vie zostaviť a viesť rozcvičenie, • vie prakticky ukázať gymnastické cvičenia,	OŽZ - zásady bezpečného správania, zdravotne orientovaná výkonnosť, správne držanie tela, redukcia hmotnosti, obezity. OSR – prijímanie	

Predviest' gymnastickú zostavu podľa daných pravidiel.	Základy gymnastických športov 7h	Základná gymnastika Kompenzačné cvičenia Športová Gymnastika Moderná gymnastika-dievčatá	<u>Akrobatické cvičenia:</u> • stojka na lopatkách, • sed roznožmo, hlboký predklon, • kotúľ vpred, vzad, • most v spore na rukách, <u>Cvičenie náradím a s náčiním:</u> • cvičenia s lavičkami • šplh na tyči • cvičenia kĺbovej pohyblivosti • posilňovacie cvičenia na problematické časti tela • prostné – akrobacia, rovnovážne cvičenie - dievčatá • hrazda po ramená, • preskok kozy na šírku - roznožka, • nízka kladina - dievčatá, • švihadlo,	zvládnuť cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonaním v zostave jednotlivca alebo skupiny, • vie preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, • vie ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu (obsahovú skladbu) konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela, • vie posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň Žiak • vie správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, • vie zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, • vie prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary,	a dodržiavanie noriem a pravidiel kolektívu OŽZ - zásady bezpečného správania, formovanie telesných proporcií, (prevencia obezity) Formovanie kultivovaného prejavu osobnosti žiaka.	

Predmet : Telesná a športová výchova						
Ročník : 6.ročník		Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Zistiť úroveň pohybovej výkonnosti žiakov. Ukázať význam dôležitosť pohybových aktivít pre zdravie človeka. Naučiť sa rešpektovať zásady vyučovania TSV	Testovanie 4h Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	Vstupné a výstupné testovanie Telesná výchova v praxi Bezpečnosť na vyučovaní	•Člnkový beh •Ľah –sed za 30 sekúnd •Skok do diaľky z miesta •Výdrž v zhybe •12min.beh Pravidlá, fair play význam správnej životosprávy pre pohybový výkon Prevádzkový poriadok telocvične, zásady vyučovania TSV úrazová zábrana, hygiena, ochrana prírody a životného prostredia, meranie a váženie žiakov	Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem. Žiak vie uviesť príklady kolektívnych a individuálnych športov a ich základné pravidlá. pozná pravidlá správnej životosprávy uviesť príklady praktického využitia telesnej výchovy v bežnom živote, uviesť príklady vzniku vybraných športov Žiak: • pozná organizáciu na hodinách TSV • dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, chápe ich dôležitosť pre ochranu jeho zdravia	OŽZ- rešpektovanie pravidiel správania sa,	

Vedieť využiť atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní telesnej zdatnosti žiakov. Dosiahnuť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie. Využívať obsah gymnastických cvičení na dosiahnutie fyzickej výkonnosti.	Atletika 12h Všeobecná gymnastika 7h	Disciplíny ľahkej atletiky Kondičná gymnastika Základná gymnastika Kompenzačné cvičenia	•Základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín, základné pravidlá súťažení a rozhodovania atletických súťaží •posilňovacie cvičenia paží, nôh, chrbtového a brušného svalstva <u>Akrobatické cvičenia:</u> • kotúle vpred, vzad, väzby kotúl'ov • stojka na rukách <u>Cvičenia náradím :</u> • Preskok- opakované odrazy z mostíka pri opore, nadväzné odrazy z viacerých mostíkov. <u>Cvičenia náčiním:</u> • Švihadlo -preskoky • Plná lopta <u>Poradové cvičenia</u> • odstraňovanie a korigovanie telesných a pohybových nedostatkov • cvičenia kĺbovej pohyblivosti • posilňovacie cvičenia na problematiku časti tela	Žiak: • Pozná základné pravidlá atletických disciplín • pozná význam rozcvičenia • vie sa orientovať v základných atletických disciplínach. • upevňuje zdravie a rozvíja zdatnosť. • vie správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; • vie prakticky ukázať gymnastické cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby • vie preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, • vie ohodnotiť techniku, konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela, • vie posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň	OSR - bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu. OŽZ - zásady bezpečného správania, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity.	Biológia – anatómia ľudského tela

Predviesť gymnastickú zostavu podľa daných pravidiel.	Základy gymnastických športov 7h	Športová Gymnastika Moderná gymnastika-dievčatá	•prostné •hrazda po ramená, •preskok – roznožka cez kozu na šírku –D, roznožka cez kozu na dĺžku -CH •kladina - D, •švihadlo - D	Žiak •vie správne popísať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, •vie zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, •vie prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, •vie zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, •pozná gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ	OSR –. utvárať si pozitívny postoj k sebe samému a k druhým	Biológia – anatómia ľudského tela Fyzika – využitie fyzikálnych zákonov pri cvičení
Vedieť hrať podľa upravených pravidiel	Športové hry 20h	Hádzaná, futbal, basketbal volejbal	Herné činnosti jednotlivca: spracovanie lopty, dribling, dvojtakt, trojtakt, odbíjanie, zaujatie obranného postavenia, bránenie hráča bez lopty, s loptou, protiútok jednotlivca Herné kombinácie: dvaja proti jednému, hod' a bež, preberanie po križovaní. Základy obranných a útočných herných systémov, osobné bránenie	Žiak • vie správne pomenovať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca v hádzanej, v basketbale, vo volejbale a vo futbale, •vie pomenovať a popísať základné pravidlá hádzanej, futbalu a basketbalu. •vie reálne posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu •Vo volejbale pozná rozostavenie hráčov v poli pri prípravnej hre prehádzovaná	MkV – oboznámenie sa s kultúrou iných národností	

Vedieť hrať bedminton podľa upravených pravidiel	Netradičné športy 10h	Športové hry – Bedminton, florbal	Pravidlá rekreačného a športového bedmintonu a florbalu. Koordinačné cvičenia s využitím rakety a bedmintonového košíka. Obranné a útočné údery, podanie a príjem podania. Pohybové hry a iné prostriedky rýchlostného charakteru. Vedenie loptičky, streľba, hra brankára.	Ovládať pravidlá a základné herné činnosti jednotlivca v bedmintone a florbale a uplatňovať ich pri hre.	OŽZ - účinok bedmintonu a florbalu na rozvoj osobnosti, zdravotný účinok, pôsobenie na charakterové vlastnosti, úcta k spolu i protihráčovi, samostatnosť v rozhodovaní	
Dosiahnuť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.	Sezónne činnosti 4h	Cvičenia v prírode	• orientácia • práca s buzolou • práca s kompasom • práca s mapou • správanie sa v prírode	• Vedieť sa orientovať v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov, • absolvovať súvislý presun v teréne presunovým prostriedkom podľa výberu, • vedieť opísať a vysvetliť základné pravidlá správania sa v prírodnom • prostredí smerujúcich jeho ochrane, • poznať historické a kultúrne pamiatky v okolí svojho bydliska a regiónu, • vedieť poskytnúť adekvátnu prvú pomoc, • poznať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov	OŽZ účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka ENV- ochrana prírody a krajiny DV - samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec a cyklista	BIO -poznávanie rastlín a živočíchov, anatómia ľudského tela GEO –orientácia v teréne, práca s mapou, určovanie svetových strán, práca s buzolou Regionálna výchova - poznávanie historických a kultúrnych pamiatok v okolí svojho bydliska

Predmet: Telesná a športová výchova

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Rozumieť potrebám vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia. Rešpektovať zásady vyučovania TSV.	Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	Bezpečnosť na vyučovaní Telesná výchova v praxi	Prevádzkový poriadok telocvične, zásady vyučovania TSV Význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia alkoholu na zdravie a pohybový výkon Prvá pomoc pri drobných poraneniach	Žiak: ▪ pozná organizáciu na hodinách TSV▪ dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,▪ chápe ich dôležitosť pre ochranu jeho zdravia▪ vie uviesť príklady praktického využitia telesnej výchovy v bežnom živote,▪ pozná pozitívny vplyv správnej životosprávy na pohybový výkon▪ vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí	OŽZ- rešpektovanie pravidiel správania sa,	
Zistiť úroveň pohybovej výkonnosti žiakov.	Testovanie 4h	Vstupné a výstupné testovanie	Testy VPV: •Člnkový beh•Ľah –sed za 30 sekúnd•Skok do diaľky z miesta•Výdrž v zhybe•12min.beh	▪ Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.		
Vedieť využiť atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní telesnej zdatnosti. Dodržiavať prijaté zásady v rámci skupiny.	Atletika 13h	Disciplíny ľahkej atletiky	základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín, <i>technika štartov, skok do výšky, hod kriketovou loptičkou, behy na krátke a stredné vzdialenosti</i> základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ),	Žiak ▪ vie sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať,▪ pozná význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite,	OSR- bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu.	Biológia –anatómia ľudského tela

Žiak vo vybraných športových hrách dosahuje takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel.	Športové hry 16h	Basketbal Volejbal	zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže. základné pravidlá hry, chytanie lopty, vedenie lopty na mieste, v pohybe - prihrávky trčením, o zem, prihrávky v pohybe, dvojtakt a strelba na kôš, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hra na dva koše, zápas družstiev. základné pravidlá hry, odbíjanie lopty, prihrávky obojruč zhora, zdola, prihrávky obojruč zdola, prihrávky cez sieť obojruč zhora a zdola, podanie zdola a zhora, rozostavenie hráčov v poli, hra družstiev cez sieť. základné pravidlá hry, vedenie lopty, chytanie lopty, preberanie lopty, prihrávky vo dvojiciach na mieste a v pohybe, preberanie lopty, tlmenie lopty, strelba na bránu po vedení lopty, strelba na bránu po prihrávke, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hra na malé bránky, hra družstiev.	▪ pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, ▪ pozná význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, ▪ pozná a v živote uplatňuje zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák. Žiak: ▪ Vie správne pomenovať, popísať a prakticky ukázať v hre herné činnosti jednotlivca ▪ Vie zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, ▪ Vie posúdiť reálnu hodnotu svojho športového výkonu. ▪ vykonáva funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva.	OSR- medziľudské vzťahy, asertívne a empatické správanie sa žiakov, utužovanie vzťahov v triede MV - známe osobnosti jednotlivých športov	Biológia –anatómia ľudského tela Fyzika- biomechanika jednotlivých pohybových činností, dráha letu lopty
Dosiahnuť takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh,	Všeobecná gymnastika 8h	Kondičná gymnastika	Posilňovacie cvičenie paží, nôh, chrbtového svalstva, brušného svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným opakovaním,	Žiak: ▪ Vie zostaviť a viesť rozcvičenie. ▪ Vie prakticky ukázať gymnastické	OŽZ – zásady bezpečného správania, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia	Biológia –anatómia ľudského tela Chémia – chemické

pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, aby bol schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosiahnuť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.	Základy gymnastických športov 7h	Základná gymnastika Športová gymnastika- Prostné: - akrobacia -rovnovážne cvičenia, -cvičenia kĺbovej pohyblivosti Preskok Hrazda po ramená Nízka kladina -D	s cieľným zameraním na jednotlivé časti tela. Akrobatické cvičenia, skoky a obraty, cvičenie na náradí a s náradím, cvičenia s náčiním, relaxačné a dychové cvičenia, poradové cvičenie, kompenzačné cvičenia. Význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby, zásady bezpečného správania, dopomoc, záchrana pri cvičení, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity, pozitívny životný štýl.	cvičenia. ▪ Vie preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, ▪ Vie posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň Žiak: ▪ vie správne pomenovať cvičebné plochy, pohyby, tvary ▪ vie zostaviť a viesť rozcvičenie ▪ vie prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia ▪ uplatňuje optimálnu techniku pri vykonávaní polôh ▪ vedieť ohodnotiť techniku, estetiku cvičenia ▪ dokáže postrehnúť chyby v predvedení.	hmotnosti, obezity	procesy v ľudskom tele, zdravá výživa-dôležitosť správneho stravovania a jeho vplyv na zdravie a hmotnosť Fyzika – fyzikálne zákony pri gymnastických cvičeniach
Vedieť hrať bedminton a florbal podľa upravených pravidiel	Výberový tematický celok 11h	Netradičné športové hry: Bedminton, Florbal	Pravidlá bedmintonu a florbalu, Koordinačné cvičenia s náčiním jeho správne uchopenie a používanie, herné činnosti jednotlivca – útočné a obranné, jednoduché herné kombinácie. jednoduché pohybové hry kondičného charakteru	Žiak: ▪ ovláda pravidlá a základné herné činnosti jednotlivca a základné herné kombinácie vo florbale a bedmintone	MkV –oboznámenie sa s kultúrou iných národností	Biológia – anatómia ľudského tela
Dosahovať primeranú úroveň osvojenia jednotlivých techník zjazdového lyžovania, mať trvalý vzťah k tejto sezónnej činnosti, formovať morálno-	Sezónne činnosti 5-6 dňový lyžiarsky výcvikový kurz	Zjazdové lyžovanie (lyžiarsky výcvikový kurz)	Techniky jednotlivých pohybových činností z oblasti sezónnych činností, príprava a údržba výstroja, základná terminológia, názvy pohybových zručností práce a bezpečnosť pri vykonávaní lyžovania, Postoje a pohyby na lyžiach,	Žiak: ▪ vie správne vykonať a prakticky ukázať základné pohyby na lyžiach s prispôbením sa rôznym terénnym nerovnostiam resp. prekážkam pri jazde, ▪ vie pomenovať a popísať základné techniky jednotlivých jazd, oblúkov,	OSR- zásady hygieny a vplyv kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu EnV – pohyb a pobyt v prírode počas zimného obdobia,	Fyzika – fyzikálne zákonitosti pri lyžovaní Geografia- orientácia v prírode, sledovanie počasia, spoznávanie krajiny

vôľové vlastnosti s cieľom zoznamovať sa s prírodou, prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť a vytrvalosť. Dosiahnuť úroveň vedomostí a zručností, umožňujúce aktívne a bezpečne sa pohybovať a táboriť vo voľnej prírode a zároveň uplatňovať aktivity v ďalšom živote	Sezónne činnosti 5h	Cvičenia v prírode	obraty, chôdze, výstupy, pády a vstávanie, základný zjazdový postoj, zjazd šikmo svahom, brzdenie, oblúky v pluhu, prívrat spodnou lyžou, prívrat hornou lyžou, nadväzované oblúky a jazda cez terénne nerovnosti. • orientácia • práca s buzolou • práca s kompasom • práca s mapou • správanie sa v prírode	brzdení a pod., ▪ vie správne vykonať základné bezpečnostné techniky – pády, pri lyžovaní, ▪ vie zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupiny cvičencov) pred začiatkom lyžiarskych aktivít, ▪ vie správne prispôsobiť výstroj a výzbroj potrebný pre vykonávanie danej sezónnej činnosti. ▪ vie sa orientovať v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov, ▪ absolvuje súvislý presun v teréne presunovým prostriedkom podľa výberu, ▪ vie opísať a vysvetliť základné pravidlá správania sa v prírodnom prostredí smerujúcich jeho ochrane, ▪ pozná historické a kultúrne pamiatky v okolí svojho bydliska a regiónu, ▪ vedieť poskytnúť adekvátnu prvú pomoc, ▪ vedieť organizovať pohybové hry v prírode, ▪ poznať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov	ochrana životného prostredia OŽZ – zásady bezpečného správania sa na horách, zdravotný účinok pobytu v horskom prostredí OŽZ účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka ENV- ochrana prírody a krajiny DV- samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec a cyklista	GEO –orientácia v teréne, práca s mapou, určovanie svetových strán, práca s buzolou

Predmet: Telesná a športová výchova						
Ročník: ôsmy Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne						
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Rozumieť potrebám vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia	Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	Telesná výchova v praxi Bezpečnosť na vyučovaní	Prevádzkový poriadok telocvične, zásady vyučovania TSV základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.) Olympijské hry, kalokagatia, fair – play, Slovenský a Medzinárodný olympijský výbor	Žiak: ▪ pozná organizáciu na hodinách TSV ▪ dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ▪ vie uviesť príklady praktického využitia telesnej výchovy v bežnom živote, ▪ pozná základné olympijské idey a riadi sa nimi v vo svojom živote ▪ má prehľad o štruktúre slovenského a Medzinárodného olympijského výboru	OŽZ- rešpektovanie pravidiel správania sa, MV - známe osobnosti jednotlivých športov a olympijského hnutia	
Zistiť úroveň pohybovej výkonnosti žiakov	Testovanie 4h	Vstupné a výstupné testovanie	Testy VPV: •Člnkový beh •Ľah –sed za 30 sekúnd •Skok do diaľky z miesta •Výdrž v zhybe •12min.beh	▪ Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.		
Mať trvalý pozitívny vzťah k atletickým činnostiam ako predpokladu pre ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite a udržiavaní zdravia, Vedieť využiť atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní telesnej	Atletika 11h	Disciplíny ľahkej atletiky	základná terminológia a systematika atletických disciplín, základy racionálnej techniky pohybových činností (atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový a šľapavý beh, šprint, vytrvalostný beh, štafetový a prekážkový beh, skok do diaľky skrčmo a kročmo, skok do výšky, hod loptičkou, vrh guľou), základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží,	Žiak: ▪ vie sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, ▪ pozná význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, ▪ pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga	OSR - bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu.	Biológia –anatómia ľudského tela Chémia –chemické procesy v tele počas telesnej aktivity

zdatnosti. preukazovať prejavovať snahu o seba zdokonaľovanie, húževnatosť, vytrvalosť, cieľavedomosť.			organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.	je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, ▪ pozná význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, ▪ pozná v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák.		
Žiak vo vybraných športových hrách dosahuje takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel.	Športové hry 20h	Basketbal Hádzaná Volejbal Futbal	základné pravidlá hry, chytanie lopty, vedenie lopty na mieste - prihrávky trčením, o zem, prihrávky v pohybe, dvojtakt, a strel'ba na kôš, strel'ba na bránu skokom do bránkoviška, z výskoku, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hra na dva koše , dve brány, základné útočné činnosti jednotlivca, základné herné kombinácie, obranné a útočné systémy, zápas družstiev. základné pravidlá hry, odbíjanie lopty, prihrávky obojruč zhora, zdola, prihrávky obojruč zdola, prihrávky cez sieť obojruč zhora a zdola, prihrávka nad seba, prihrávka na nahrávača pri sieti, podanie zdola a zhora, rozostavenie hráčov v poli, funkcie hráčov v poli a ich spolupráca, hra družstiev cez sieť. základné pravidlá hry, vedenie lopty ,chytanie lopty, preberanie lopty, prihrávky vo dvojiciach na mieste a v pohybe, preberanie lopty, tlmenie lopty, strel'ba na bránu po vedení lopty, strel'ba na bránu po prihrávke, bránenie	Žiak: ▪ vie správne pomenovať, popísať a prakticky ukázať v hre herné činnosti jednotlivca ▪ vie zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, ▪ vie posúdiť reálnu hodnotu svojho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva. ▪ vykonáva funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva.	OSR- medziľudské vzťahy, asertívne a empatické správanie sa žiakov, utužovanie vzťahov v triede MV - známe osobnosti jednotlivých športov	Biológia –anatómia ľudského tela Fyzika- biomechanika jednotlivých pohybových činností, dráha letu lopty

Dosiahnuť takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, aby bol schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosiahnuť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.	Všeobecná gymnastika 8h Základy gymnastických športov 6h	Kondičná gymnastika Základná gymnastika Športová gymnastika- Prostné: - akrobacia - rovnovážne cvičenia, - cvičenia kĺbovej pohyblivosti Preskok- koza na šírku -D, na dĺžku-CH Hrazda po ramená Nízka kladina- D	hráča bez lopty a s loptou , základné herné kombinácie, hra na malé bránky, hra družstiev. Posilňovacie cvičenie paží, nôh, chrbtového svalstva, brušného svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným opakovaním, s cieľným zameraním na jednotlivé časti tela . Akrobatické cvičenia, skoky a obraty, cvičenie na náradí a s náradím, cvičenia s náčiním, relaxačné a dychové cvičenia, poradové cvičenie, kompenzačné cvičenia. Význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby, zásady bezpečného správania, dopomoc, záchrana pri cvičení, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity, pozitívny životný štýl.	Žiak: ▪ vie zostaviť a viesť rozcvičenie. ▪ vie prakticky ukázať gymnastické cvičenia. ▪ vie preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, ▪ vie posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň Žiak: ▪ vie správne pomenovať cvičebné plochy, pohyby, tvary ▪ vie zostaviť a viesť rozcvičenie ▪ vie prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia ▪ uplatňuje optimálnu techniku pri vykonávaní polôh ▪ vie ohodnotiť techniku, estetiku cvičenia ▪ Dokáže postrehnúť chyby v predvedení. Žiak ▪ ovláda pravidlá a základné herné činnosti jednotlivca a základné herné kombinácie vo florbale.	MkV –oboznámenie sa s kultúrou iných národností OSR- zásady hygieny a vplyv kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu OSR- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus, OSR -základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita,	Biológia –anatómia ľudského tela Chémia – chemické procesy v ľudskom tele, zdravá výživa- dôležitosť správneho stravovania a jeho vplyv na zdravie a hmotnosť Fyzika – fyzikálne zákony pri gymnastických cvičeniach
Vedieť hrať florbal podľa upravených pravidiel.	Výberový tematický celok 10h	Netradičné športy: Florbal	Pravidlá florbalu, Koordinačné cvičenia s náčiním jeho správne uchopenie a používanie, herné činnosti jednotlivca – útočné a obranné, jednoduché herné kombinácie.			

Dosiahnuť zlepšenie vytrvalosti a výkonnosti cvičeniami podmienenými hudbou, ktorá zvyšuje motiváciu a posilňuje emocionálnu stránku cvičebnej jednotky. Jej tempo a rytmus udržiavajú cvičenca v požadovanej intenzite.		Aerobik, pilates, zumba -D	Hra brankára. Jednoduché pohybové hry kondičného charakteru. Využitie prostriedkov základnej, kondičnej, rytmickej gymnastiky a tanca	Žiak ▪ zvláda základné techniky jednotlivých cvičebných útvarov, choreografie, tempo a ich rytmus ▪ si vie pripraviť vlastnú choreografiu	racionálne využívanie voľného času a pod.),	Etická výchova - význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon
Dosiahnuť úroveň vedomostí a zručností, umožňujúce aktívne a bezpečne sa pohybovať a táboriť vo voľnej prírode a zároveň uplatňovať aktivity v ďalšom živote	Sezónne činnosti 5h	Cvičenia v prírode	• orientácia • práca s buzolou • práca s kompasom • práca s mapou • správanie sa v prírode • ochrana životného prostredia • úrazová zábrana a bezpečnosť	Žiak: - sa vie orientovať v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov, absolvovať súvislý presun v teréne presunovým prostriedkom podľa výberu, - vie opísať a vysvetliť základné pravidlá správania sa v prírodnom prostredí smerujúcich jeho ochrane, - pozná historické a kultúrne pamiatky v okolí svojho bydliska a regiónu, - vedieť poskytnúť adekvátnu prvú pomoc, - vie organizovať pohybové hry v prírode, - pozná pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov	OŽZ účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka ENV- ochrana prírody a krajiny DV- samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec a cyklista	GEO –orientácia v teréne, práca s mapou, určovanie, práca s buzolou

Predmet: Telesná a športová výchova						
Ročník: deviaty		Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Rozumieť potrebám vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia	Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	Telesná výchova v praxi Bezpečnosť na vyučovaní	Prevádzkový poriadok telocvične, zásady vyučovania TSV Význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon Základné poznatky z biológie človeka súvisiace s účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus	Žiak: ▪ pozná organizáciu na hodinách TSV ▪ dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ▪ vie uviesť príklady praktického využitia telesnej výchovy v bežnom živote, ▪ rozumie účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus a dôležitosť správnej životosprávy na pohybový výkon	OŽZ- rešpektovanie pravidiel správania sa,	
Zistiť úroveň pohybovej výkonnosti žiakov	Testovanie 4h	Vstupné a výstupné testovanie	Testy VPV: •Člnkový beh •Ľah –sed za 30 sekúnd •Skok do diaľky z miesta •Výdrž v zhybe •12min.beh	▪ Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.		
Mať trvalý pozitívny vzťah k atletickým činnostiam ako predpokladu pre ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite a udržiavaní zdravia, Vedieť využiť atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní telesnej	Atletika 12h	Disciplíny ľahkej atletiky	základná terminológia a systematika atletických disciplín, základy racionálnej techniky pohybových činností (padavý, polovysoký, letný štart, technika behu, šprint, vytrvalostný beh, štafetový beh – súhra štafetej odovzdávky a prekážkový beh, skok do výšky, vrh guľou), základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, organizácia súťaží (časomerač,	Žiak: ▪ vie sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, ▪ pozná význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, ▪ pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga	OSR - bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu.	Biológia –anatómia ľudského tela Chémia –chemické procesy v tele počas telesnej aktivity

zdatnosti. preukazovať prejavovať snahu o seba zdokonaľovanie, húževnatosť, vytrvalosť, cieľavedomosť.	Športové hry 20h	<u>Hádzaná</u>	rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.	je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, ▪ pozná význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, ▪ pozná a v živote uplatňuje zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák.	OSR- sebareflexia (rozmyšľať o sebe), sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebavzdelávanie,	Biológia –anatómia ľudského tela Fyzika- biomechanika jednotlivých pohybových činností, dráha letu lopty Chémia – chemické procesy v ľudskom tele, zdravá výživa- dôležitosť správneho stravovania a jeho vplyv na zdravie
Herné činnosti jednotlivca		uvoľnenie sa s loptou trojtaktom, driblingom -streľba z výskoku, skokom do bránkoviska -prihrávky od pleca, s veľkým náprahom, bránenie hráča s loptou a bez lopty - chytanie brankára Útočné kombinácie: -križovanie Obranné kombinácie: -odovzdávanie - preberanie - priestorová obrana (súčinnosť) - postupný útok v rade - protiútok	Žiak ▪ správne pomenuje a popíše základné pravidlá a funkcie hráčov v hádzanej ▪ vie vykonávať funkciu pomocného rozhodcu, zapisovateľa, časomerača ▪ zostaví a prakticky vedie rozcvičenie pred hrou ▪ Vie posúdiť reálnu hodnotu svojho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva. ▪ vykonáva funkciu rozhodcu			
Herné kombinácie						
Herné systémy						
Žiak vo vybraných športových hrách dosahuje takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel.		<u>Volejbal:</u> Herné činnosti jednotlivca	základné pravidlá a terminológia -odbitie obojruč zhora z miesta, po pohybu - podanie zdola zo skrátenej vzdialenosti OK :vykrytie poľa ÚK s nahrávkou z poľa - 1:1 - 2 : 2	Žiak ▪ ovláda pravidlá hry, rôzne spôsoby prihrávok a úderov z volejbalu ▪ dbá na bezpečnosť a ochranu zdravia seba aj spoluhráčov ▪ vie posúdiť reálnu hodnotu svojho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva, vykonáva funkciu rozhodcu		
		<u>Basketbal</u> Herné činnosti jednotlivca:	Útočné činnosti s loptou: -spracovanie lopty na mieste, v pohybe	Žiak ▪ ovláda pravidlá hry ▪ popíše techniku herných činností		

Dosiahnuť takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, aby	Všeobecná gymnastika 7h	Herné kombinácie: Herné systémy <u>Futbal</u> Herné činnosti jednotlivca Herné kombinácie Herné systémy Kondičná gymnastika	-prihrávky (rozšírenie repertoáru) -uvoľnenie bez lopty, s loptou(obrátkou) -dribling zakončený dvojtaktom -strelba z miesta, z výskoku -s početnou prevahou útočníkov nad obrancami traja proti dvom -hod' a bež, Osobná obrana s odstupovaním Útočný systém v postavení 2-1-2 prihrávky: po zemi na krátku a strednú vzdialenosť, oblúkom, vnútornou stranou chodidla, vnútorným priehlavkom -hra hlavou v stoji -vhadzovanie lopty -vedenie lopty -obchádzanie súpera- kľučkou, obhodením -strelba z miesta a po prihrávke -obsadzovanie hráča s loptou, bez lopty -zачytenie prihrávky Hra brankára: -chytanie a vyrážanie lôpt - vykopávanie - ÚK: 4.2 -OK: vzájomné zabezpečovanie -s početnou prevahou útočníkov nad obrancami - osobná obrana súpera na vlastnej polovici Postupný útok Posilňovacie cvičenie paží, nôh, chrbtového svalstva, brušného svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným opakovaním, s cieľným zameraním na jednotlivé časti tela.	▪ dbá na bezpečnosť a ochranu zdravia seba aj spoluhráčov ▪ vie posúdiť reálnu hodnotu svojho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva, vykonáva funkciu rozhodcu Žiak ▪ ovláda vedenie lopty, rôzne spôsoby prihrávok ▪ vie sa uvoľniť s loptou aj bez lopty ▪ správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať Žiak ▪ vie zostaviť a viesť rozcvičenie ▪ používa futbalovú terminológiu ▪ dokáže pomáhať pri rozhodovaní ▪ ukázať aktívne ovládanie lopty ▪ dokáže účinne brániť protihráča v hre Žiak: ▪ vie zostaviť a viesť rozcvičenie. ▪ vie prakticky ukázať gymnastické cvičenia. ▪ vie preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti,	OŽZ – zásady bezpečného správania, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity MkV – oboznámenie sa s kultúrou iných národností OSR- zásady hygieny a vplyv kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu	a hmotnosť Fyzika – fyzikálne zákony pri gymnastických cvičeniach

bol schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosiť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.	Základy gymnastických športov 7h	Základná gymnastika Športová gymnastika- Prostné: - akrobacia -rovnovážne cvičenia, -cvičenia kĺbovej pohyblivosti Preskok Hrazda po ramená Nízka kladina D	Akrobatické cvičenia, skoky a obraty, cvičenie na náradí a s náradím, cvičenia s náčiním, relaxačné a dychové cvičenia, poradové cvičenie, kompenzačné cvičenia. Význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby, zásady bezpečného správania, dopomoc, záchrana pri cvičení, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity, pozitívny životný štýl.	▪ vie posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň Žiak: ▪ vie správne pomenovať cvičebné plochy, pohyby, tvary ▪ vie zostaviť a viesť rozcvičenie ▪ vie prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia ▪ uplatňuje optimálnu techniku pri vykonávaní polôh ▪ vie ohodnotiť techniku, estetiku cvičenia ▪ dokáže postrehnúť chyby v predvedení.	OSR- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus, OŽZ -základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.),	Biológia – anatómia ľudského tela
Vedieť hrať florbal podľa upravených pravidiel. Dosiť zlepšenie vytrvalosti a výkonnosti cvičeniami podmienenými hudbou, ktorá zvyšuje motiváciu a posilňuje emocionálnu stránku cvičebnej jednotky.	Výberový tematický celok 9h	Netradičné športy: Florbal Aerobik	Pravidlá florbalu, Koordinačné cvičenia s náčiním jeho správne uchopenie a používanie, herné činnosti jednotlivca – útočné a obranné, jednoduché herné kombinácie. Hra brankára. Jednoduché pohybové hry kondičného charakteru. Využitie prostriedkov základnej, kondičnej, rytmickej gymnastiky a tanca	Žiak: ▪ ovláda pravidlá a základné herné činnosti jednotlivca a základné herné kombinácie vo florbale Žiak: ▪ zvláda základné techniky jednotlivých cvičebných útvarov, choreografie, tempo a ich rytmus	OSR- sebarealizácia	

Jej tempo a rytmus udržiavajú cvičenca v požadovanej intenzite. Dosiahnuť úroveň vedomostí a zručností, umožňujúce aktívne a bezpečne sa pohybovať a táboriť vo voľnej prírode a zároveň uplatňovať aktivity v ďalšom živote	Sezónne činnosti 5h	Cvičenia v prírode	• orientácia • práca s buzolou • práca s mapou • správanie sa v prírode • ochrana životného prostredia • úrazová zábrana a bezpečnosť • poskytnutie prvej pomoci	Žiak: ▪ sa vie orientovať v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov, ▪ absolvuje súvislý presun v teréne presunovým prostriedkom podľa výberu, ▪ vie opísať a vysvetliť základné pravidlá správania sa v prírodnom prostredí smerujúcich jeho ochrane, ▪ vie poskytnúť adekvátnu prvú pomoc, ▪ vie organizovať pohybové hry v prírode, ▪ - pozná pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov	OŽZ účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka ENV- ochrana prírody a krajiny DV- samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec a cyklista	GEO –orientácia v teréne, práca s mapou, určovanie svetových strán, práca s buzolou